

יוסף גלרון-גולדשלגר
ביבליוגרפיה לכתבי דב סדן

מוגש בהוקרה
לפרופ' דב סדן
במלאת לו פ"ה

יוסף גלרון-גולדשלגר

כתבי דב סדן

ביבליוגרפיה תרצ"ו-תשמ"ד
כולל השלמות לשנים תרפ"ו-תרצ"ו

הוצאת הקיבוץ המאוחד
ביזמת הוועד הציבורי
להוצאת כתבי דב סדן
תשמ"ז

Z8775.13

G3

1986

Joseph Galron-Goldschläger
The Works of Dov Sadan
A Bibliography 1935-1984

©

Hakibbutz Hameuchad Publishing House

Printed in Israel, 1986

נדפס בדפוס "חדקל" בע"מ, תל-אביב

תוכן הענינים

- דב סדן ליוסף גלרון-גולדשלגר 7
עם רשימת כתבי דב סדן 9

ספרים

- א. ספרי מקור 12
ב. תרגום 13
ג. מבואות 14
ד. ספרים בעריכת דב סדן 22
ה. לכבודו של דב סדן 29

בעתונים ובכתבי עת 30

מפתחות

- מפתח כללי 371
מפתח במות 414
מפתח ספרי דב סדן 433
מפתח כינויי עט 438
מפתח מלים, צירופים, אמרות ופתגמים
עברית 440
יידיש 441

7
8

6

1

4

5

לכ' יוסף גלרון גולדשלגר ברכתי שלום,

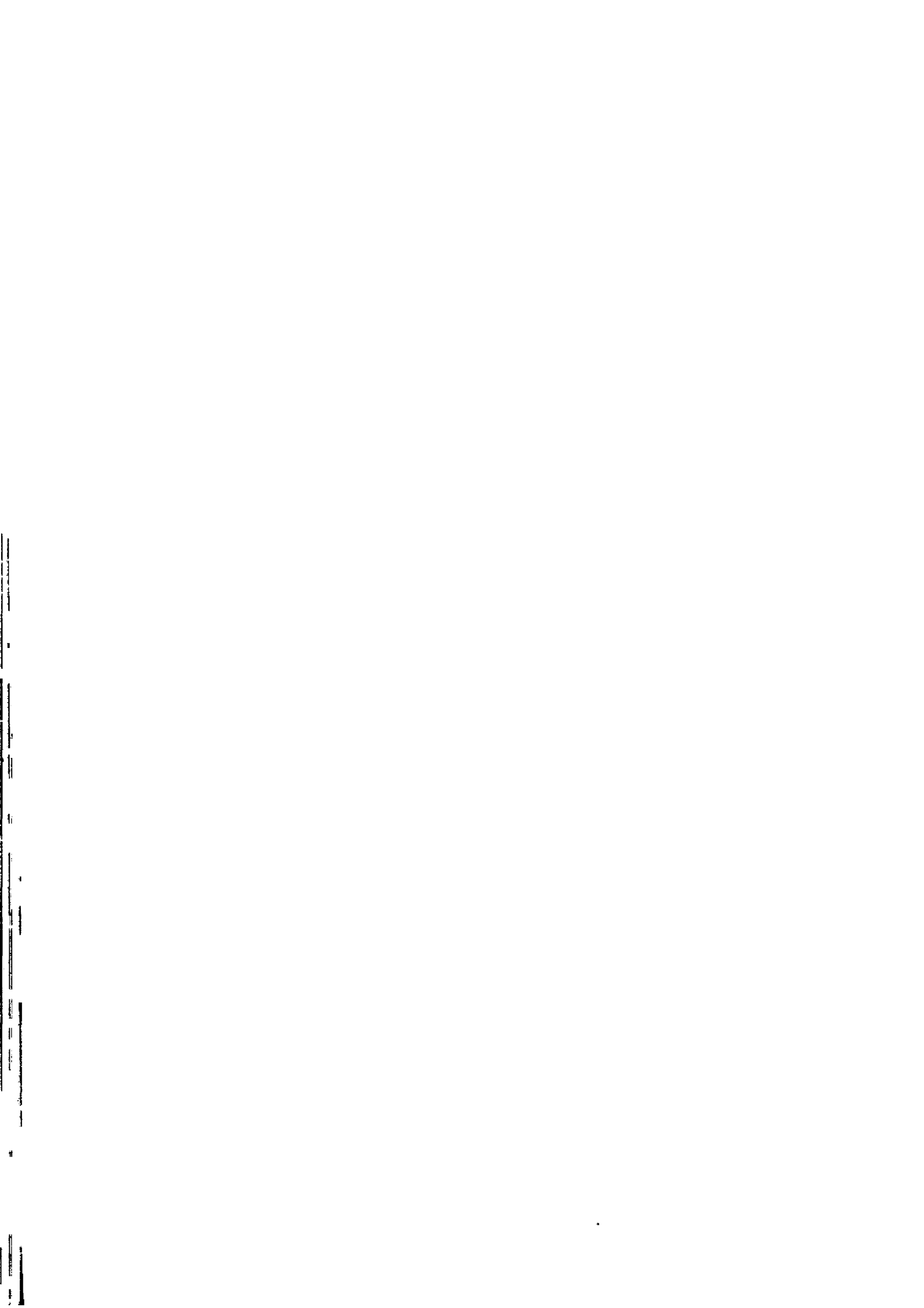
א) בהתמך עתה את פְעֶלְךָ, מלאכת ההתקנה והסידור לביבליוגרפיה של חיבורי, בין סוגי־ראש בין סוגי־משנה בכתיבתי ופירסומה ברשות־הרבים, אודך, שמצאת את הגותך ולבבך נאמנים ליגיעי שיגעתי בו רוב שנים, ולא הפסחת עינך המשגחת ולא ריפית ידך השקודה מכל דבר, אם מרובה אם מועט, באופן שסייעת לכל המעוניין, משום או לשום טעם בטעמים למצוא, בנקל ועד־מהרה, בתוך הפְרִי, לערימותיו הפזורות והמפורדות, את הגרגיר הבודד או קומץ־הגרגרים, המתבקשים לו, בין לצרכו בין לשעשועו, ובראותי את עצם עבודתך החרוצה והמדויקה, ברכתי את מזלי על שנפוצתי זכו למזיגה כזאת של חומרת־אחריות וקלות־פורקנה, והיא מזיגה המסתברת, ככל הנכון, מתוך תכונת־הכפל שכך, שאופיך כאומנותך, ואומנותך כאופיך, וכדין שאתה עוסק בגדולות – חיקןרם ואיונם של אוצרות ספר וספר, שאתה ממונה עליהם, כך אתה נוהג בקטנות – הני זעירי דמן ספריא ודיפתריא, הלא הן חיבורי, בין היקפם מרובה בין היקפם מועט, ולא ידח מהם נידח, ויאה לך ברכתי, ברכת כהן, סלה.

ב) וכבר, ניתנה, כנודע, אסופת־בכורה לביבליוגרפיה שלי, והיא מעשה משובח של מכובדנו וידידנו, ר"ג קרסל, בספרו: 'כתבי דב סדן, ביבליוגרפיה', חלק ראשון (הוצאת "עם עובד", תשמ"א), שיצא לאור, בפרוס עלי, בחסדי־מרומים, שנת גבורותי, ועתה, מקץ שלוש שנים לאחריה, באה אסופתך, אסופת־משנה, ותהיינה אסופתיים אלה, בחינת כפליים לתושיה, אסופה ואסופה ותשלומה והשלמה עמה, וכבר נאמר בשבח סעודה של מצוה: ואשרי כל חוכי לתשלומי־כפל, וסודה של כפילות טמון לא בלבד בסועד שקיחתו נאה אלא, ובעיקר, במסעיד, שנתינתו נאה הימנה.

ידידך ע"ז

דב סדן

ירושת"ו, משנכנס אדר תשמ"ו

עם רשימת כתבי דב סדן

"רשימת הדברים שפירסם דב סדן במשך שנים וכמה שנים בכמה לשונות... ובאכסניות לאין שיעור וקץ, היא כמעט משימה בלתי אפשרית", כך פותח ג' קרסל את ראשיתו של פרוייקט זה שהופיע בשנת תשמ"א* - ואכן כשפנה אלי ידידי רפי וייזר, הממונה על ארכיון דב סדן בספריה הלאומית שבאוניברסיטה העברית בירושלים, והציע לי להשלים את מפעלו של ג' קרסל, לא האמנתי כי אצליח להתמודד עם מבצע אדיר זה ולהביאו לידי סיום. רשימה זו, הכוללת קרוב לשלושת אלפים ערכים, משתרעת על תקופה של למעלה מיובל שנים (תרפ"ו-תשמ"ד) והיא כוללת השלמה לרשימתו של ג' קרסל הרושמת את ספרי דב סדן בשנים תרפ"א-תשמ"א / 1921-1981 ואת רשימותיו ומאמריו עד שלהי 1936.

רשימה זו מחולקת לששה מדורים: ספרי מקור, תרגום, מבואות לספרים, ספרים בעריכת דב סדן, ספר לכבודו ומאמרים ורשימות בכתבי-עת, קבצים ובעתונים. בסוף הרשימה צרור מפתחות שיסייע בידי המשתמש בביבליוגרפיה לנכור בנבכיה ובנדבכיה. מדור המפתחות כולל חמשה מפתחות: מפתח כללי (ובו שמות ונושאים בסדר אלפביתי אחד), מפתח אכסניות שארְחו את מאמריו ורשימותיו של דב סדן (מסודר בסדר אלפביתי), מפתח לספרי דב סדן המוזכרים בביבליוגרפיה (בסדר כרונולוגי של הוצאתם לאור), מפתח כינויי העט שהשתמש בהם דב סדן במשך שנות כתיבתו, ולסיום - מפתח למימרות, צירופי לשון ופתגמים בעברית וביידיש שכתב עליהם.

רישום הערכים נעשה על-פי מראה עיניים ורוב רובם ראיתי במו עיני. הערכים המסומנים בכוכבית* נרשמו על סמך מקורות משניים ולכן עלולים להיות בהם אי-דיוקים.

לסיום, כבוד ועונג הוא לי להודות לכל אלה שסייעו בידי להביא מפעל זה עד הלום: ראשית עלי להודות בתודה גדולה לפרופ' דב סדן ולרעייתו גוסטה שקיבלו אותי בחמימות ובמאור פנים בדירתם הצנועה ופתרו לי בהרבה סבלנות קושיות ובעיות באיתור רשימות מאמרים וסיפרו לי גם את הסיפור שמאחורי כל מאמר ורשימה. רצוני להודות לביבליוגרף ג' קרסל שתמך בעבודתי וסייע לי בשפע עצות ואינפורמציה לאורך כל הדרך. תודה מיוחדת לוועד הציבורי להוצאת כתבי דב סדן ובמיוחד לישעיהו אברך שסייע ותמך

* ג' קרסל. 'כתבי דב סדן', ביבליוגרפיה. חלק ראשון. - תל-אביב: עם עובד, תשמ"א / 1981. 129 ע'.

בהוצאה לאור של ביבליוגרפיה זו. תודה גם לידידי רפי ויזר שעודד אותי במשך כל זמן עבודתי וסייע בידי לאתר ולמצוא רבים מהערכים המופיעים ברשימה זו. ותודה מיוחדת להוצאת הקיבוץ המאוחד ולידידיה פלס על טרחתם מהפיכת הכרטיסיה לספר.

ייזכרו לטוב עובדי דפוס, חידקל, שעמדו בכבוד באתגר המשעמם של סידור ערכי הביבליוגרפיה ומפתחותיה, מספר-מספר על מכוננו.

תודות רבות לארכיונים ולספריות הרבים שבאוצרותיהם מצאתי את רוב רובם של הערכים ברשימה זו: ארכיון גנזים ולמנהלו מר בן-יעקב, ספריית ארכיון העבודה ולספרן ד"ר אילן גל-פאר, לארכיון הציוני בירושלים, לספריית האוניברסיטה של תל-אביב, לספריית בית התפוצות ואוסף אברהם יפה שבאוניברסיטת תל-אביב, לצננות העובדים בספריה הלאומית בירושלים שהרשו לי לנכור באוצרות הטמונים במרתפיה ולצוות הספרנים בספריית שער ציון בבית אריאלה בתל-אביב.

לסיום רצוני להקדיש עבודה זו להורי, לרעייתי ולבני שסבלו מאלפי כרטיסיות שהיו מפוזרות בבית וממאות שעות של תיקתוק במכונה.

יוסי גלרון-גולדשלגר

תל-אביב - אב תשמ"ה

ספרים

א. ספרי מקור

השעשועים' (תש"ו) ו'מעשים שהיו כך היו' (תש"ז), כשם ששילבתי אף כמה וכמה פרקים שהיו פזורים בכתבי-עת ועת-ונים... ובאו אך עתה, בדרך שילובם הנאות, על כינוסם...".

עיר ואם בעיני בניה - תל-אביב: עם עובד ביזמת הועד הציבורי להוצאת כתבי דב סדן, תשמ"א 1981.

187 ע'. - (כתבי וידוי וזכרון, כרך שלישי).

"...כרך, שרובו לא נדפס קודם ועניינו זכרונותיהם של ארבעה אישים - מי שפירסמם במגילת ספר (יוסף ר. אהרליך), מי שפירסם בדפי עתונים (מרדכי לנדאו), מי שהניחם בכתבי-יד (אדלה מיזיש, פרץ בהר"ב). ארבע תעודות מצוינות, כדרך שמראה-עינם והלך-נפשם נחיו להם, ושהעמדתם, כמידת יכולת, תי, על תמצותם".

חלק שני, בשם 'פרקי שלשום', כולל סיפורים קצרים שפורסמו קודם לכן ב'אחרית שעשועים' (תש"ו), ב'מעשים שהיו כך היו' (תש"ז) וכן בכתבי-עת שונים.

צווישן ווייט און נאענט: עסיי-ען, שטודיעס, בריוו. - תל-אביב: פארלאג "ישראל בוך", תשמ"ב 1982.

306 ע'. כולל מאמרים על שלום עליכם (2 מאמרים), ש"י עגנון (5 מאמ-

1 לשון סופר וספר: ללשוונותיו של

ש"י עגנון וסביביהם. - ירוש-לים: הוצאת המזכירות המדעית של האקדמיה ללשון העברית, תשי"ח. לא ע' (ע' 241-269). -

4 לשוננו לעם, קונטרסים עממיים לעניני לשון, מחזור ט, קונטרס ט (צא), אב תשי"ח.

חזר ונדפס בהרחבה ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 189-209, בשם: לשונות וסביביהם (נחתם: חשון תשי"ט).

2 ממחוז הילדות - תל-אביב: עם

עובד ביזמת הועד הציבורי להוצאת כתבי דב סדן, תשמ"א 1981.

289 ע'. - (כתבי וידוי וזכרון, כרך ראשון).

3 ממעגל הנצורים - תל-אביב: עם

עובד ביזמת הועד הציבורי להוצאת כתבי דב סדן, תשמ"א 1981.

215 ע'. - (כתבי וידוי וזכרון, כרך שני).

"... שני הכרכים, שכבר נדפסו קודם, הנחתים כנוסחתם הרא-

5 שונה, ואם הטלתי בהם שינויים,

אינם לצד השמיטה אלא לצד התוספת, כפי שחייבתה תגבורת האינפורמציה שלי, אם בעצם הדברים אם בפרטיהם. אף הרחבתי את היריעה, בשלבי מה שנכלל בשני קונטרסי 'אחרית

צאת כתבי דב סדן, תשמ"ה
1984.

376 ע'.

"דאס בוך נעמט ארום פאר-
שונגען, אנאליזן, עסייען און מאמ-
רים, אפהאנדלונגען, מעמוארן
און רעמיניסצענצן - פארטרעטן
פון יידיש-שרייבערס אין די
לעצטע דורות, זייערע געש-
טאלטן, פראבלעמען און אופטר-
ען, קריטיק און פובליציסטיק,
שפראך און פאלקלאר. אויטא-
ביאגראפיע - א מין דין וחשבון
אן אינטעלעקטואלן לעבנס-
באנעם פון א יחיד אין שאפערי-
שן ספעקטרום פון א רביים".

כולל מאמרים על אליעזר
שטיינבארג, יוסף צבי לימון,
א"צ גרינברג, איציק מאנגר,
חיים גרדה, אברהם סוצקבר (2)
מאמרים, יוסף ארליך, יוסל
חריף, קלמן סגל, בינה שטיינ-
ברג, ישראל קפלן, על הקוגי
המלכות בברית המועצות (רצח
הסופרים ברוסיה), חיים זיידמן,
מאיר ברוידא, מנוחה ראם, משה
וואלדמן ועוד.

ב. ספר בתרגומו של סדן (מפולנית)

קורצ'אק, יאנוש. דת הילד /
תירגמו מפולנית: דב סדן, צבי
ארד. - [תל-אביב]: בית לוחמי
הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון
והוצאת הקיבוץ המאוחד,
תשל"ח 1978.

רים), ר' ליב רוכמן, שלמה
וורזוגר, משה שטרקמן, אריה
שמרי, יעקב צבי שרגל, אברהם
סוצקבר (3 מאמרים) ויצחק
ינסוביץ' וכן מאמרים בתחום
חקר הלשון והפתגם בידיש.

6 אבני שעשוע. כרך ראשון: לשון
סופר וספר. - [תל-אביב]: הוצ'
את עקד, ביוזמת הוועד הציבורי
להוצאת כתבי דב סדן, תשמ"ג
1983.

171 ע'.

קובץ מאמרים שפורסמו בעבר
על בימות שונות. מאמרים על
ח"נ ביאליק, ש' טשרניחובסקי,
ש' בן-ציון, שמעון הלקין, אבר-
הם שלונסקי (שני מאמרים), נתן
אלתרמן (שני מאמרים), שמשון
מלצר, פניה ברגשטיין, איצי
פרנהוף, יצחק בן-דור וישראל
זרחי.

7 א ווארט באשטייט: שפאצירן
צווישן שפראך און ליטעראטור:
דריטער באנד. - תל-אביב:
פארלאג י.ל. פרץ, תשמ"ג
1983.

171 ע'.

כולל מחקרים לחקר פתגמים
וגלגוליהם, מילים וגלגולם וכן
שני מאמרים לחקר ההומור
בפולקלור היהודי.

8 אין און ארום יידישווארג. ערש-
טער באנד. - תל-אביב: עם-
עובד ביזמת הוועד הציבורי להר-

"... כרך זה... כולל דברים שפורסמו במהדורות שונות של 'כתבים פדגוגיים' (הוצאת הקי" בוך המאוחד, תש"ג-תש"ל) וכן חומר רב נוסף שלא ראה צד כה אור בספר...".

ג. מבואות לספרים ואחרית-דבר

את המחבר, תשי"ז.
207 ע':
ע' 5: דב סדן. [הקדמה].
"מעומק לבי נתונה בזה תודתי הרבה... למתרגמי ספרי, הסופרים בנארי נחום, טברסקי יוחנן, ד"ר לוינסקי יום-טוב, סדן דב, שלונסקי אברהם ושרגר עזריאל...". (מתוך הקדמת המחבר).

שביד, צבי ישראל. נתיב אל האור: דברי סיפור, שיר ותרגום / צבי ישראל (שביד); מבוא מאת דב סדן. - תל-אביב: אל"ף, תשי"ח.
XVII, 330 ע'.
ע' XVIII-XIII: 'במבואי הספר' מאת דב סדן.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 119-123, בשם: בין גילוי לעילום (נחתם: תשט"ז).

יעקב ידידיה: האיש ופעלו / העורך - מרזכי סבר. - תל-אביב: ההסתדרות הכללית של העברים בארץ-ישראל, הועד הפועל, ועדת הכקורת המרכזית, [1963].
103 ע'.
ע' 99-103: אחרית דבר: 'איש לחשבון עולמו', מאת דב סדן.
חזר ונדפס ב'הפועל הצעיר', שנה נו, גל' 49 (10.9.1963) וב'אלופי ומידע', ע' 212-216 (נחתם: אייר תשכ"ג).

10 וולך, מ"י. משלי עם בחרוזים: 1000 משלים ופתגמים עממיים, אפוריזמים ואפיגרמים, אמרי בינה ומשחק מלים, מתורגמים לעברית בחרוזים. חלק שני. - תל-אביב, תש"ג.
6, קפד ע'.

ע' 3-4: מבוא מאת דב שטוק. נדפס גם ב'דבר' (מהד' צהרים), ה' באב תש"ג, 6 באוגוסט 1943, ע' 2. ובהרחבה ב'אבני בחן', ע' 397-398, בשם: משלי-עם בחרוזים - על ר' משה יצחק וולך.

11 פינסקי, דויד. משיחים: דרמות / תירגם מידיש שמשון מלצר. - תל-אביב: עם עובד, תשי"ב.
342 ע'. - (ספריה לדור).
ע' [5-6]: דב סדן. עם הספר.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 57-58, בשם: על מפתן הגבורות.

12 מיטלפונקט, י"ד. מי אשם? הרהורים. - תל-אביב-יפו: הוצ'

- ע' כט-לא: ביבליוגרפיה. המבוא והביבליוגרפיה חזרו ונדפסו ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 218-240 (נחתם בטעות: ר"ח טבת תשי"ז).
- 18 ספר היובל לבריש וויינשטיין = בעריש וויינשטיין יובל-בוך: ליום הולדתו הששים / בעריכת דב סדן, משה שטרקמן. - תל-אביב: המגורה, תשכ"ח 1967. VIII, 283 ע' 48-39: דב סדן. במבואי האסופה. ע' 49-50: ביבליוגרפיה. המבוא חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 156-166, בשם: בין רישא לירושלים: על בריש וויינשטיין (נחתם: אייר תשכ"ז).
- 19 רוזן, דב. שמע ישראל: לחיזוק התודעה היהודית. - ירושלים: הוצאת המחבר, תשכ"ט 1968. 400 ע' 398: צילום מכתב של דב סדן למחבר בענין פירוש האותיות נגה"ש על הסביבון.
- 20 עגנון, ש"י. 'שריפטן אין דריי טיילן / יידיש - אליעזר רובינשטיין. - תל-אביב: המגורה, תשכ"ט 1969. 605 ע' 589-605: דב סדן. ש"י עגנון קאפיטל יידיש (נחתם: ירושלים, תשכ"ח).
- יהדות פולין: רבעון לחקר יהדות פולין / בעריכת ד. סדן, ל. אוליצקי = פויליש יידנטום: פערטליאר-זשורנאל פאר פאר-שונג פון דער געשיכטע פון יידן אין פוילין / רעדאקטארן: ד. סדן, ל. אוליצקי. - תל-אביב: הפדרציה העולמית של יהודי פוילין, חוב' ב, תשכ"ה 1965. 158 ע'. בעברית וביידיש. ע' 7-8: דב סדן. אספקלריה קטנה. ע' 9-10: דב סדן. א קליינער שפיגל. ההקדמה בנוסחה העברי חזרה ונדפסה ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 34-35.
- 16* איציק מאנגער לייענט איציק מאנגער [תקליט]. - [ישראל]: סי.בי.אס., [תשכ"ו, 1966]. - (CBS 62693). מצורף לתקליט מבוא מאת דב סדן: 'על המשורר הדובר אליך' בעברית וביידיש. המבוא חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 150-152 (נחתם: תשכ"ו).
- 17 ביקל, שלמה. עיר ויהודיה / תרגם מיידיש שמשון מלצר; בלווית מבוא מאת דב סדן. - ירושלים: מוסד ביאליק, תשכ"ז 1967. לא, 224 ע'. ע' ז-כח: דב סדן. במבואי עיר וציירה.

- 24 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', ערשטער טייל, ע' 79-95, בשם: קאפיטל יידיש.
- 21 שפיגל, ישעיהו. אור מעמקי תהום: ל"ו סיפורי שואה / מיי-דיש א"ד שפיר, בנימין טנא. - (תל-אביב): הוצאת י"ל פרץ, תשכ"ט 1969.
- 25 תשכ"ט 370 ע' 370. ע' א-ט: דב סדן. מבוא: בין לה-בות ושלבים. ע' י-יב: ביבליוגרפיה. המבוא חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 217-229 (נחתם: כסלו תשכ"ט).
- 22 יציב, מרי. בחוך עמי: רשימות מן השנים שלפני מלחמת ששת הימים. - רמת גן: מסדה, 1970. ע' 276.
- 26 ע' [3-6]: מבואי ספר מאת דב סדן (נחתם: ירושלים, אדר א תש"ל). המבוא חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע' 179-182, בשם: בין שנינות וחמלה.
- 23 קליין, אברהם. לעב און לאך אין גשראל / הקדמה פון פראפ. דב סדן. - פתח-תקוה, תשל"ב 1972. ע' 140.
- 27 ע' [1-6]: דב סדן. א ייד פון פאקוטיע (נחתם: ירושלים, טבת תשל"ב).
- קליין, אברהם. רק שאלה אחת: הומורסקות / תירגום: יונה אשל; הקדמה: דב סדן. - חיפה: תרבות, תשל"ה 1975. ע' 87. ע' [11-15]: דב סדן. הקדמה. האפעה, יחיאל. לידער פון שפי-טאל און לידער פון דער נאכט = שירי בית החולים ושירי לילה. - תל-אביב: המנורה, תשל"ו 1976. ע' 203. ע' 196: מאטיוון פון דער זשורי פונעם מאנגר-פרייז, 1971 - יחיאל האפער. ע' 197: נימוקי חבר השופטים לפרס מאנגר, 1971 - יחיאל הופר. הנימוקים נכתבו על-ידי דב סדן (לא חתום).
- שפירא (אלבויים), דבורה. דרך חומות ירושלים: שירים. - ירושלים, [תשל"ח]. ע' 90, [6]. ע' [92]: צלום מכתבו של דב סדן אל דבורה שפירא על שיר-תה. קטע ממכתב זה מובא על כריכת ספרה 'אהבתי הגדולה' (ירוש-לים: מ' ניומן, תשל"ד).
- קורצווייל, צבי. כיוונים בחינוך היהודי. - תל-אביב: עם עובד - תרבות וחינוך, תשמ"א 1981. ע' 191 (ספרית מן המוקד).

באנד, ע' 114-121, בשם: צוויי-
שן געפענקעניש און געעפנטן
טויער.

משלים ופתגמים פון תנ"ך, תל-
מוד און אנדערע מקורים / פריי
איבערזעצט דורך נחמיה
וואלפיאנסקי, וויבאליס, ליטא;
עם מבוא מאת פרופ' דב סדן. -
[ירושלים], תשמ"א 1981.
48 ע'.

ע' [ה-ח]: דב סדן. פתח מועט
לאוצר מרובה.

ערליך, יוסף. דער אנהייב. -
תל-אביב: מנורה, תשמ"ב 1982.
442 ע'. (געזאמעלטע שריפטן,
באנד 1).

ע' [7]: פתח דבר מאת ד' סדן על
יוסף ארליך (נחתם: ירושלים,
תשרי תשל"ז).

ערליך, יוסף. ביי זיך. - תל-
אביב: המנורה, תשמ"ב 1982.
477 ע'. (געזאמעלטע שריפטן,
באנד 3).

ע' 5-7: דב סדן. א דאָרף ווערט
געבוירן: הקדמה צו 'ערד און
גוטס'. המבוא חזר ונדפס ב'אין
און ארום יידישווארג, ערשטער
באנד, ע' 107-109.

המבוא הופיע לראשונה בנוסח
עברי בספרו של י' ארליך 'טוב
הארץ' (בתרגומו של ד' סדן,
תל-אביב, תשי"ב 1951), ע' 5-
6, בשם: 'במבואי כפר' וב'אבני
מפתן, כרך ראשון, ע' 190-
191.

ע' 5-9: דב סדן. מבוא (נחתם:
ירושלים, חודש האביב תש"מ).

28 מירון, דן. דער אימאזש פון
שטעטל: דריי ליטערארישע
שטודיעס. - תל-אביב: פארלאג
י.ל. פרץ, תשמ"א 1981.
286 ע'.

ע' 9-18: דב סדן. א קליינער
אריינפיר צו א גרויסן ענין
(נחתם: ירושלים, שלהי אייר,
תשמ"א).

29 קרסל, ג. כתבי דב סדן:
ביבליוגראפיה. חלק ראשון: א.
ספרים - תרפ"א - תשמ"א/
1921-1981; ב. בעתונים ובכת-
ביעת - עד שלהי 1936. - תל-
אביב: עם עובד, תשמ"א 1981.
129 ע'.

ע' 7-10: דב סדן. אגרת של
המחבר אל המחבר (נחתם:
ירושת"ו, שלהי סיון תשמ"א).
בע' [9]: פקסימיליה של תולדות
חיינו של דב סדן בכתב ידו.

30 סעגאל, קלמן. וור שמעטער-
לינגען שוועבן: דערציילונגען /
אריינפיר: דב סדן. - ירושלים:
יידישע קולטור-געזעלשאפט;
תל-אביב: פארלאג י.ל. פרץ,
תשמ"א 1981.
254 ע'.

ע' 7-15: דב סדן. א פרוו פון
אריינפיר.
המבוא חזר ונדפס ב'אין אום
ארום יידישווארג, ערשטער

34 ערליך, יוסף. דאס שטעטל. – תל-אביב: המנורה, תשמ"ב 1982.

383 ע'. (געזאמלטע שריפטן, באנד 5).

ע' [5-7]: דב סדן. צווישן נאטור און כאראקטער – הקדמה צו "וואלבראם". ע' 201-202: דב סדן. גוט-שבת – הקדמה צו 'שבת'.

המבוא הראשון נדפס לראשונה בספרו של י' ארליך 'וואלבראם' (תל-אביב, 1963), ע' 7-12 ובנוסח עברי בע' 13-16, בשם: בין טבע לאופי.

הנוסח היידי חזר ונדפס ב'היימי-שע כתבים', כרך ראשון, ע' 238-241 והנוסח העברי ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 265-267. המבוא השני נדפס לראשונה בספרו של י' ארליך 'שבת' (תל-אביב, תש"ל 1970), ע' 5-7. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', כרך ראשון, ע' 241-242 ובנוסח עברי ב'אבני מפתן', כרך שלי-שי, ע' 230-231, בשם: שבתא טבא.

35 אלמי, ליובה. שירים ופואמות / מבוא מאת דב סדן. – רחובות, 1982. ע' 212.

בראש הספר (ללא מיספור עמודים): דב סדן. מבוא האספה (נחתם: ירושלים, אדר תשמ"ב).

36 בר-נחום, יחזקאל. פעמי סתו:

שירים / דברי פתיחה: פרופ' דב סדן. – ירושלים, אדר תשמ"ב (תל-אביב: הפצה – א' ערמוני). ע' 75.

ע' [5]: דב סדן. על 'פעמי סתו'.

37 חריף, יאסל. ירושלים – נאענט און ווייט: מיניאטורן / אריינ-פיר: דב סדן. – תל-אביב: פאר-לאג י.ל. פרץ, תשמ"ב 1982. ע' 224.

ע' 11-15: דב סדן. אידי דוטר. המבוא חזר ונדפס ב'אין אום ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 110-113.

38 קאפלאן, ישראל. דאס פאלקס-מויל אין נאצי-קלעם: ריידענישן אין געטא און קאצעט. – פארברייטערטע אויפלאגע מיט הקדמות און ראשי-פרקים אין עברית און ענגליש. – תל-אביב: בית לוחמי הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון למורשת השואה והמרד, תשמ"ב 1982. ע' 145.

ע' 9-12: דב סדן. א קליינער אריינפיר צו א גרויסן קאמפ-לעקס. (נחתם: ירושלים, ניסן תשמ"א).

המבוא חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 130-132, בשם: דאס ווארט אין יאמערטאל.

39 שלום עליכם. טוביה החלבן / מידיש: אריה אהרוני. – תל-

- אביב: אל"ף וספרית פועלים, תשמ"ב 1982.
- 173 ע'. (כתבי שלום עליכם)
- ע' 7-12: דב סדן. במבואי תיר-גום מבית (נחתם: טבת תשמ"ב, בית הכרם, ירושלים).
- 40 גלרט, מנחם. ציוני לכל החיים: זכרונות ומעשים. - ירושלים: ר' מס, תשמ"ג 1982. טו, 494 ע'.
- ע' ז-טו: דב סדן. מבואי ספר (נחתם: ירושת"ו, תמוז תשמ"ב).
- 41 זיידמאן, חיים. דער חוב פון זכרון: מיין מאלדעוויש שטעטל הארלוי. - ירושלים: ארויס-געגעבן דורך דעם ד"ר שמואל און רבקה הורוויץ-פאנד ביי דער יידישער קולטור-געזעלשאפט אין ירושלים, תשמ"ג 1982. 398 ע'.
- ע' 9-10: דב סדן. א קורצער אריינפיר.
- המבוא חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 141-143, בשם: וועגן א שטעטל אין מאלדעווע-נחתם: סיון תשל"א ([!]).
- 42 מאנגר, איציק. דמויות קרובות / מיידיש אברהם שלונסקי; סיפא - דב סדן. - תל-אביב: ספרית פועלים, תשמ"ג 1982. 164 ע'. (דורון. עפר איילים).
- ע' 146-162: סיפא (רשמי-לואי) מאת דב שטוק-סדן.
- מהדורה ראשונה ראתה אור בשנת 1941 במרחביה בהוצאת הקיבוץ הארצי השומר הצעיר. הסיפא חזרה ונדפסה ב'אבני מפתן, כרך ראשון, ע' 130-140, בשם: בקפלי דמויות.
- 43 ייחוס פון ליד = יחוסו של שיר: לכבוד אברהם סוצקעווער / רעדאקציע: דב סדן, ישעיהו אברך, חנה טורניאנסקי, חנא שמערוק. סעקרעטאר: אלכסנדר שפיגלבלאט. - תל-אביב: ארויס-געגעבן פון יובל-קאמיטעט, 1983. 403 ע'.
- ע' 7-8: א קליינער אריינפיר (חתום: ד.ס.).
- 44 שטארקמן, משה. אפיקי נהריים: מסות ומסקרים / אסף וערך ג' קרסל; מסת-מבוא: דב סדן. - תל-אביב: אחיאסף, 1983. 393 ע'.
- ע' 9-16: דב סדן. מבואי ספר.
- 45 רימון, יוסף צבי. לידער / אריינ-פיר: דב סדן; איבערזעצט פון עברית - י. בערקמאן. - תל-אביב: ישראל-בוך, תשמ"ג 1983. 101 ע'.
- ע' 7-16: דב סדן. א פרוו פון אן אריינפיר.
- חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 32-42, בשם: מדרש פליאה -

נֹסַח יידי נדפס לראשונה כהקד-
מה לספר שהופיע בהוצאת
'המנורה' בשנת תש"ל-1970,
ולאחר מכן צ'היימישע כתבים',
חלק ראשון, ע' 241-242.
נוסח עברי נדפס ב'אבני מפתן',
כרך שלישי, ע' 230-231.

49 גולדנברג, אשר. מחברות לפר-
שנות המקרא: מחקרים בפר-
שנות נביאים אחרונים. ספר שני
- ספר ירמיהו. גישה
מתודולוגית-חדשה לבעיות פרש-
ניות, בלשניות וטקסטולוגיות
במקרא. - [תל-אביב, תשמ"ד].

235 ע'.
ע' [ב-ג]: דברי פתיחה מאת
פרופ' דב סדן (נחתם: ירושת"ו,
ומי הרחמים תשמ"ג).
על-אשר גולדנברג ז"ל.

50 גיטרמן, יוחנן. המית הלב: שי-
רים / ערך וניקד ישראל והב. -
ירושלים: הוצאת המחבר,
תשד"ם 1984.

208 ע'.
ע' יג"טו: דב סדן. בפתחה של
שירת-אמונים.

51 הלוי-צוויק, יהודית. ראשיתה
של ביקורת עגנון: תרס"ט-
תרצ"ב. - חיפה: הוצאת הספרים
של אוניברסיטת חיפה, תשמ"ד
1984.

221 ע'.
ע' [7-17]: דב סדן. במבואי ספר
וספר.

וועגן יוסף צבי רימון (נחתם:
תמוז, תשמ"ג).

46 גשרים = בריקן: כתב-עת דר-
לשוני לספרות עברית ויידיש,
חוב' א. 'תל-אביב: בהוצאת
המועצה העולמית ליידיש ותר-
בות יהודית, אלול תשמ"ג, ספטמ-
בר 1983.

ע' 7-8: דב סדן. כפליים לתו-
שיה.

47 אונדזער געזאנג / געזאמלט
און צוזאמענגעשטעלט: בינה
שטיינבערג; אריינפיר: פראפ.
דב סדן; צייכענונגען פון דער
הילע און פון די לידער: יאסל
בערגנער. - תל-אביב: פארלאג
י.ל. פרץ, תשמ"ד 1984.

255 ע'. (יצא לאור בחסות מכון
רינגלבלום, תל-אביב).

ע' 11-20: דב סדן; אויפן ראנד
פון א געזעמל (נחתם: ירושלים,
תמוז תשמ"ג).

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
122-129, בשם: קינדער זינג-
זאנג - מיט בינה שטיינבערגס
שול-לידער-געזעמל.

48 ארליך, יוסף. שבת / מידיש:
פנחס אורן; הקדמה: דב סדן. -
תל-אביב: המנורה, תשמ"ד
1984.

159 ע'.
ע' 9-10: שבתא טבא, מאת דב
סדן.

- 52 ליברמן, חיים. אהל רח"ל, חלק שלישי / הקדים מבוא פרופ' דב סדן. - ניו יארק, תשמ"ד: XIII, 749 ע'.
- ע' IX-V: דב סדן. בפתח יריעות אהלים (נחתם: חשון תשמ"ד).
- 53 מאנגער, איציק. מדרש איציק / מבחר ערוך בידי ח' שמרוק; מבואות: דב סדן, ח' שמרוק; מלון: מ' וולף, ח' טורניאנסקי. - מהד' שלישית מורחבת ומתוקנת. - ירושלים: האוניברסיטה העברית, החוג לידיש; הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, תשמ"ד 1984.
- סו, 233, XXIX ע'. (ספרות יידיש).
- ע' יג-כה: דב סדן. פולמוס ושוב-רו.
- ע' כו: ביבליוגרפיה.
- ע' כז-מז: דב סדן. א מחלוקה און איר ווידעראנאנד (נחתם: ירושלים, טבת תשמ"ג).
- המבוא בעברית והביבליוגרפיה חזרו ונדפסו ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 73-88. הנוסח היידי חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 56-75.
- 54 מאנדל, משה. סיפורי ליטין. - [ירושלים]: הוצאת 'אסתר', תשמ"ד 1984.
- 119 ע'.
- ע' 3-5: דב סדן. עיר ליטין מי יודע (נחתם: ירושת"ו תשמ"ד).
- 55 סנדלר, פרץ. הביאור לתורה של משה מנדלסון וסיעתו, התהוותו והשפעתו / עם הקדמה מאת פרופ' י' קלוזנר. - מהד' שנייה עם ראשית דבר מאת דב סדן. - ירושלים: ר' מס, תשמ"ד 1984.
- 249 ע'.
- ע' [ג-ד]: דב סדן. עם הספר בחי' דוש מהדורתו (נחתם: ירושת"ו, מרחשון תשמ"ד).
- 56 קרסל, ג'. אוצר ספרות ההומור, הסאטירה והקריקטורה בארץ ישראל: רשימה ביבליוגרפית מפורטת לספרות ההיתול, הסאטירה והקריקטורה בארץ ישראל מראשית הימים עד ראשית שנות השבעים, מאוספו של יעקב צדקוני ז"ל, בצירוף פיענוח חי הפסידונימים של העורכים והמחברים וכן תיאור תלנם של כל הפריטים / מבוא: דב סדן; נספחות: שני מחקרים מאת א"ר מלאכי על תולדות ספרות ההיתול בארץ ישראל ובחוץ לארץ. - תל-אביב: הוצאת מזכרת, תשמ"ד.
- 122 ע'.
- ע' (3-6): דב סדן - בשער שערי עיתוני השחוק.
- 57 רבינזון, חיים. קדש חי: סונטה ושיר. [תל-אביב]: בסיוע הועדה לפעולות רוחניות של יהודי רומניה, [תשמ"ד?]. 93 ע'.
- על הכריכה האחורית: על הספר וסופרו מאת דב סדן.

- ד. ספרים בעריכת דב סדן
- 64 קדרי, שרגא. ממרתף העולם. – תל-אביב: דבר, תרצ"ו. רנא ע'. סיפורים.
- 65 יערי, יהודה. כאור יהל: מגילת חייו של יוסף לנדא. – תל-אביב: הוצאת ארץ ישראל, תרצ"ז. 222 ע'.
- 66 ליברמן [לבנה], צבי. מעל החר-בות: ספור. – תל-אביב: מצפה, 1938. 181 ע'.
- 67 קדרי, שרגא. אסונה של עלינה. – תל-אביב: הוצאת ארץ ישראל, תרצ"ט, 1939. 147 ע'. – (ספרי עמר).
- 68 רן, יחזקאל. ללא אחיזה: ספורים ורשימות. – תל-אביב: גזית, תש"א 1941. 124 ע'.
- 69 הספר מוקדש "לדב שטוק האיש התרומי".
- 69 בן-יעקב, ברכה. בעקבות הדור-רות: הרהורים היסטוריים בשא-לת קיומנו הנצחי. – תל-אביב, תש"ב. 79 ע'.
- 70 טבקאי, אריה. בית וים: ספורים. – תל-אביב: דבר, [תש"ב]. 224 ע'.
- 58 אשכנזי, טוביה ב. שערי המזרח. – תל-אביב: דפוס "הארץ", תר"ץ 1930. 274 ע'.
- 59 אשכנזי, ט.ב. דאר, קיסריה וודי חורת: מחקר היסטורי ואתנוגרפי / עם הקדמה מאת י' בן-צבי. – ברלין-תל-אביב: א"י שטיבל תרצ"א. 111 ע'.
- 60 הורבין, י"פ. גיאוגרפיה כלכלית / תרגם מאנגלית ד' הורוביץ. – ורשה: הוצאת הקואופרטיב השומרי המרכזי, 1931. 150 ע'.
- 61 אשכנזי, טוביה ב. אהלי קדר – למן הירקון עד הכרמל: מחקר אתנוגרפי. – לונדון-ירושלים: קדם, תרצ"ב 1932. 95 ע'.
- 62 אשכנזי, ט"ב. המזרח הקרוב. – לונדון-ירושלים: קדם, תרצ"ב 1932. 222 ע'.
- 63 פרויד, זיגמונד. שעורים במבוא לפסיכואנליזה / תרגם מגרמנית ברשות המחבר י' דבוסיס. – תל-אביב: א"י שטיבל, תרצ"ה. 2 כר' (420 ע'). (כתבי פרופ' ז' פרויד)

- 71 [כרמל-זליצקי, משה]. מבין החומות / מאת אסיר-עברי. - עין חרוד: הקיבוץ המאוחד, תש"ב.
230 ע'.
מ"ג מכתבים מכלא עכו.
- 72 לוח החייל היהודי לשנת תש"ב (1941/1942). - [תל-אביב]: הועד הארצי למען החייל היהודי, [תש"ב 1941].
208 ע'.
נערך יחד עם עזרא זוסמן.
- 73 מבעיות החייל העברי: לקט מע- תוני יחידה עברית להובלה. - [תל-אביב]: הוצא בהשתתפות הועד למען החייל העברי, [תש"ב-?].
87 ע'. - (חוברות "יעל" 468).
פרקים מתוך ארבעים גליונות של שבועון "יעל" (יחידה עברית להובלה).
- 74 אסיף: כנסת סופרים ואמנים בארץ-ישראל / העורכים: ספרות ותיאטרון - דב שטוק; ציור ופ- סול - מ. קסטל, מ. שמיט. - תל-אביב: גזית, תש"ג.
175 ע'.
- קובץ זה זהה ברובו עם חוברת העשור של 'גזית', כרך ד, חוב' ז-יב (מג-מח) (שבט-תמוז תש"ב, ינואר-יוני 1942). בקובץ זה חסרים דברי ההקדמה מאת דב סדן וכן דברי זכרון לר' משה שור, חיים בראדי, דוד שור ושל-
- מה ריכנשטיין. לעומת זאת נוספה פה רשימה על פרנק ודקינד.
- 75 וולך, י"מ. משלי עם בחרוזים: משלים ופתגמים עממיים... מתורגמים לעברית בחרוזים. - תל-אביב, ת"ש/1940 - תש"ח.
5 כר'.
- בכרכים ב (תש"ג), ג (תש"ו), ד (תש"ז), ה (תש"ח) מצויין בהק- דמת המחבר: "אני מודה מקרב לב... לסופר והמבקר הנכבד דב שטוק על טרחתו לעיין בכובד ראש בכ"י שלי, ועל האירו את עיני בהערות והארות...".
- 76 סימונון, אדם. עלית מר זיגפריד כהן: רומן. - תל-אביב: צ' ליי- נמן, תש"ג.
239 ע'.
- 77 צבי'קה אפשטיין (א' חשון תרס"ה - ח' שבט תש"ב): ציון לזכרו כתום שנת האבל. - גבעת השלושה, שבט תש"ג.
60 ע'.
- 78 רילקה, רינר מריה. נעימת אהב- תו ומותו של נושא-הדגל כריס- טוף רילקה / מגרמנית י' רטוי- צר. - תל-אביב: גזית, תש"ג.
32 ע'.
- 79 קורץ, יעקב. ספר עדות: רשימו- תיו של יהודי מוצל מן הגיהינום הנאצי בפולין / תירגם מכתב-יד באידיש מ' בן-אליעזר. - תל-

- אביב: עם עובד, תש"ד.
363 ע'. - (ספריה "לדור").
- 80 קירי, אן. מחזית לחזית / מאנג-
לית - יצחק עברי. - תל-אביב:
עם עובד, תש"ד.
451 ע'. (מן המוקד).
- 81 בער, יצחק. תולדות היהודים
בספרד הנוצרית. - תל-אביב:
עם עובד, תש"ה.
- 86 2 כר' (608 ע'). ("דעת").
"תודתי העמוקה נתונה... למר
דב שטוק ולמר מ' שחורי ולחב-
רי המערכת בכלל שהעיון...
להוציא את הספר ולא חשכו
עמל וטורח לשפרו בצורתו
ובהירות לשונו..." (מתוך דברי
החתימה בכרך השני, ע' 603).
מהדורה שניה מתוקנת ומורחבת
הופיעה בכרך אחד בשנת תשי"ט
1959, ובחתימת הספר נשמט
שמו של דב סדן.
- 82 בר-יוסף, יהושע. ילד ברחוב:
ספור. - עין חרוד; - הקבוץ
המאוחד, תש"ה.
60 ע'.
- 83 הורבין, י"פ. ראשי פרקים
בגיאוגרפיה מדינית / מאנגלית
מ' אר. - מרחביה: הקבוץ האר-
צי השומר הצעיר, ספרית פוע-
לים, [תש"ה].
167 ע'.
- 84 הטסגי, אהרן. קובק: תעודת
- זמננו / מהונגרית ד' גלעדי. -
[תל-אביב]: עם-עובד, תש"ה.
179 ע'. (מן המוקד).
- 85 הלקין, ש. עד משבר, ספר רא-
שון: חורף 1929. - תל-אביב:
עם עובד, תש"ה. 350 ע'.
(לדור).
- דב סדן כתב על הספר ומחברו
על מעטפת הספר.
- כצנלסון, ברל. חינוך הממשי-
כים. א'. - [תל-אביב]: הוצאת
המשמרת הצעירה למפלגת פוע-
לי א"י, תש"ה.
68 ע'.
- 87 מלצר, שמשון. אלף: פרקי זכ-
רונות מן ה"זמן" הראשון ב"חדר"
/ העיטורים מאת דוד דוידוביץ.
- תל-אביב: עם עובד, תש"ה.
רכה ע'. (שחרות).
- דב סדן כתב את נוסח הדברים
על הספר ומחברו על מעטפת
הספר.
- 88 קדרי, שרגא. עיניים עצומות:
סיפור. - תל-אביב: עם עובד,
תש"ה.
347 ע'. (לדור).
- 89 קלישר, בן צבי. בדרך לארץ-
ישראל: תלאות-נדודים של פליט
צעיר בימי המלחמה / תירגם
מכתב-יד גרמני שלום קרמר. -
תל-אביב: עם עובד, תש"ה.
182 ע'. (שחרות).

- 90 רוטנשטרייך, נתן. המחשבה היהודית בעת החדשה. - תל-אביב: עם-עובד, תש"ה-תש"ו. 2 כר'. ("דעת").
- "תודתי נתונה לדב סדן על העמל ששקע בשפור כתב היד" (מתוך ההקדמה לכרך השני).
- 91 ריכרט, ע'. היש מחר לגולה? - [תל-אביב]: עם-עובד, תש"ה. 98 ע'. (דעות).
- 92 אבנארי, יצחק. המהפכה לאז / תירגם מכתב-יד גרמני ח' איזק. - [תל-אביב]: עם עובד, תש"ו. 80 ע'. (ספרית דעות).
- 93 זרחי, ישראל. ארץ לא זרועה: רומן. - תל-אביב: עם-עובד, תש"ו. 338 ע'. (לדור).
- 94 חורבן ומרד של יהודי וארשה: ספר עדויות ואזכרות / לוקט וערוך בידי מלך ניישטט. - תל-אביב: הועד הפועל של ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ-ישראל, ועדת הגולה, תש"ו. 443 ע'.
- מהדורה שניה מורחבת ומוש-למת: תש"ז/1947. 495 ע'.
- 95 יוסף בן מתתיהו. הורדוס וביתו / עברית: עמנואל בן גריון. - תל-אביב: עם עובד, תש"ו. 219 ע'. (ספרית "שחרות").
- 96 כצנלסון, ברל. מה לפנינו? בע-יות המדיניות הציונית. - [תל-אביב]: הוצאת המשמרת-הצעיר-ה למפלגת פועלי א"י, תש"ו. 96 ע'.
- 97 סגל-גלס, שלמה. הטירה: שירת טירת צבי. - ירושלים: א' לוס-טיגמן, תש"ו. 39 ע'.
- "הנני מביע בזה קבלה-המתיחדים עם ספר. שירים זה את תודתי הנאמנה לחברים הסופר דוב שטוק, בעד העריכה, והד"ר כהנא, בעד ההקדמה. עוזר-ישראל יהא בעזרם." (מדברי המחבר, ע' [37]).
- 98 פוקס, א"מ. בגויים: סיפורים / תרגם מידיש מ' ברסלבסקי. - [עין-חרוד]: הקיבוץ המאוחד, תש"ו. 306 ע'.
- 99 ריפר, מנפרד. מסע המות: פר-קים משואת ישראל ברומניה ובפולין / תרגם מכתב-יד ירוחם טולקיס. - תל-אביב: עם עובד, תש"ו. 204 ע'. (מן המוקד).
- 100 רמון, י.צ. עצי חיים: דברים על גדולי האומה: - ירושלים: מוסד הרב קוק-שעל-יד המזרחי העול-מי, תש"ו - תש"י. 2 כר'.

- 101 כל כתיבי ג. שופמן. כרך ראשון. – תל־אביב: עם־עובד, תש״ז. 325 ע'. (כתיבי סופרים).
דב סזן כתב על הספר ומחברו על מעטפת הספר.
- 102 רושולד, מרדכי. הנמניזם למע־שה. – תל־אביב: עם עובד, תש״ו. 107 ע'. (ספרית דעות).
- 103 כהן, דוד. אשר שמעתי וספר־תי... [תל־אביב]: הקיבוץ המאוחד, חד, 1946. 327 ע'.
מן ההקדמה: "אפיריון נמטי לי־דיד נפש דב שטוק, אשר ידו היתה בעריכת הדברים..."
- 104 האלטר, מרדכי. המימרה בכפר: מימרות, בדיחות' ובטויים מההתישבות העברית וגם מימרות מקבוצי ההכשרה שבפולין. – תל־אביב: ידע־עם, תש״ז. 66 ע'.
"תודתי נתונה בזאת לכל החברים שעזרו לי בלקט זה... דב שטוק שקרא את החומר ושילב הערות והקבלות..." (מתוך ההקדמה, ע' 6).
- 105 שרון, אברהם. משני עברי השעה: מאמרים מקבצים. ספר ראשון: רצוננו וקלסתר פנינו. – תל־אביב: עם עובד, תש״ז. 319 ע'. (כתיבי סופרים).
- 106 אבל רבתי, הנקרא מסכת שמחות... – הוצאה חדשה עממית... וביאור חדש... על ידי אפרים פ' קמינקא; מבוא: ד"ר ישעיהו לייבוויץ. – תל־אביב: הוצאת 'העובד הדתי', תש״ט 1949. פח ע'.
"ייעמדו על הברכה כל אלה שעזרוני בעידוד, בעצה ובמעשה, ובמיוחד... מר דב שטוק שנתן עצה מכרעת בעריכת ובהגהת הביאורים..." (מתוך ההקדמה).
- 107 כרמל, משה. מערכות צפון. – [תל־אביב]: צבא ההגנה לישראל – מערכות, הקבוץ המאוחד, הוצאת ספרים, תש״ט 1949. 285 ע'.
- 108 עמיקם, י. אשר לא עזב... נרעד לנשמה טהורה וזכה ששכנה בנער־חייל בעז עמיקם, הי"ד אשר הקריב חייו בגבורה עילאית לגאולת המולדת. – ליום השנה. – חיפה, י"א בניסן תש״ט. 39 ע'.
- 109 גוטליב, ה. המפתח לשער הגדול: סיפור / מסרבית־קרואטית – צבי רותם; הציורים מאת ה' כהן. – תל־אביב: עם עובד, תש״י 1950. 168 ע'.
- 110 כורך, אשר. קהילת גלינא:

- 114 קדרי, שרגא. עץ האהבה: רומן בשני גזעים. - תל-אביב: נ' טברסקי, תשט"ו 1954. 247 ע'.
- 115 גלבר, נ"מ. תולדות יהודי ברר-די: ה'שמ"ד - תש"ג (1584-1943). - ירושלים: מוסד הרב קוק שעל-יד המזרחי העולמי, תשט"ו 1955. 437 ע', טז לוחות. - (ערים ואמהות בישראל, כרך 6).
- 116 אריכא, יוסף. סגחריב ביהודה: רומן היסטורי. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, תשי"ח 1958. 412 ע'.
- 117 כל עת: ערכים, אישים, ספרים / כתיבה ראשונה: אב.נ. פולק; עריכה לשונית: דוד זכאי; חומר ביבליוגרפי: ל' בוקובסקה-זיל-ברמן. - [תל-אביב]: משרד הבטחון, ההוצאה לאור, חשון תשכ"ב, אוקטובר 1961. 450 ע'. (פרסומי מטכ"ל, קצין חנוך ראשי, ענף השכלה). "עשו עמנו במלאכה זו - בעצה, בהדרכה, בעריכה ולעתים גם בכתיבת הערך מחדש: פרופ' מ' אבי-יונה... פרופ' דב סדן... כולם יבואו על התודה ועל הברכה". (מתוך ההקדמה).
- 118 שפינוזה, ברוך. מאמר תיאולוגי-מדיני / תירגמו והוסיף קצת הערות ח' וירשובסקי. - ירוש-
- 1473-1943, תולדותיה וחרבנה / עם מבוא מאת ר' בנימין. - ירושלים: הוצאת המחבר, תשי"ב 1950. קלח ע'.
- 111 סטניסלאב / ערוך בידי דב סדן ומנחם גלרט. - ירושלים: מוסד הרב קוק שעל יד המזרחי העולמי, תשי"ב 1952. 429 ע'. - (ערים ואמהות ביש-ראל: מצבת קודש לקהילות ישראל שנחרבו בידי עריצים וטמאים במלחמת העולם האחרונה / בעריכת י"ל הכהן מימון, כרך חמישי).
- 112 ברגמן, שמואל הוגו. מבוא לתורת-ההיגיון: המדע העיוני של הסדר. - ירושלים: מוסד ביאליק, תשי"ג 1953. 466 ע'. "..." להודות לחברי ... ידידי מר דב סדן שהואיל לתקן ולשפר את סגנונו העברי של הספר, ואגב עבודה זו שעשאה במסירות, יצר כמה מונחים משובחים, שכבר נעשו לקנין הרבים..." (מתוך ההקדמה).
- 113 דוידזון, גוסטה. יומנה של יוס-טינה / דברי-לוי, הערות - נחמן בלומנטל; [הביא לביה"ד משה ברסלבסקי]. - [תל-אביב]: הקיבוץ המאוחד, תשי"ג 1953. 178 ע'.

אישים דגולים שעזרו לי עזרה מהובה, והם הסופר הפרופסור דב סדן, שהסכים לערוך את הספר, וידידי מנעורים חבר-הכנסת ישראל ישעיהו... שניהם עשו מלאכתם שלא על-מנת לקבל פרס." (מתוך הקדמת המחבר).

122 כהן, דוד. סיפורי חסידים: לשבת, חג ומועד. - תל-אביב: עם עובד, תשל"ג 1972.
144 ע'.

123 אלמאנאך יידישע שרייבער פון ירושלים / רעדאקטאר: יוסף קערלער; רעדאקציע-קאלעגיע: דב סדן, שמחה סנה, דוד ספארד. - ירושלים: יידישער שרייבער-און שזורנאליסטן-פאראיין אין ישראל, אפטיילונג ירושלים, 1973.
198 ע'.

124 ספר זכרון לקהילות ראדיחוב, לופאטין... [והסביבה] / העורך: ג' קרסל. - תל-אביב: ארגון יוצאי הישובים דלעיל בישראל ובחוף לארץ, תשל"ו 1976 (למעשה יצא בתשל"ח 1978).
656 ע'.

מתוך ההקדמה: "תודה מיוחדת לבן סביבתנו פרופ' דב סדן על טיפולו בחומר היידי בספר ומס-תו הנאה הפותחת ספר-זכרון זה".
פרופ' סדן ערך את המאמרים הבאים: לעאן שראגע: מיינע

לים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, תשכ"ב 1961.
260 ע'.

"חובה נעימה לנו להביע בזה רגשי תודה והוקרה... וכן לעור-כים פרופ' ש"ה ברגמן, פרופ' דב סדן ופרופ' נ' רוטנשטרייך, שתרמו ממיטב עמלם, שקידתם ובקיותם..." (מתוך הקדמת המו"ל).

119 יובל בוך צום פופציקסטן געבוירן-טאג פון אברהם סוצקעווער / [רעדאקציע: זלמן שזר, דב סדן, מ' גראס-צימערמאן]. - תל-אביב, 1963.
167 ע'.

120 ספר היובל לבריש וויינשטיין = בעריש וויינשטיין יובל-בוך: ל-יום הגלדתו הששים / בעריכת דב סדן, משה שטרקמן. - תל-אביב: המנורה, תשכ"ח 1967.
VIII, 283 ע'.

121 ארליך, יוסף. עד האחרון / מאי-דיש: ק.א. ברתיני. - רמת-גן: מסדה, 1970.
160 ע'.

121א. דורי, שלמה. חיים חדשים: שב-עים שנות עליה מתימן. - תל-אביב: עם עובד - תרבות וחינוך, תשל"ב 1972.
180 ע'.
"... בייחוד חייב אני תודה לשני

בצירוף מבואות, ספרים בעריכת
סדן וספר לכבודו של פרופ' סדן
(סה"כ 286 ערכים ביבליוגר-
פיים). בחלקו השני כולל הספר
רשימת מאמרים שנדפסו בשנים
תרע"ז/1916 עד סוף שנת 1936
והיא כוללת 864 ערכים.

איבערלעבנישן (ע' 100-104):
יעקב בערנהאלץ: מיין שטעטיל
[לאפאטין] (ע' 331-336): דוד
זיצר: דאך לעב איך, איך און
מיין זוהן (ע' 436-448): מנחם
פרדס: וועגן סטרעמילטש (ע'
451-453): שמעון גרובער:
לזכר קדושים (ע' 583-586).

125 ייחוס פון ליד = יחוסו של שיר:
לכבוד אברהם סוצקעווער /
רעדאקציע: דב סדן, ישעיהו
אברך, חנה טורניאנסקי, חנא
שמערוק; סעקרעטאר: אלכסנדר
שפיגלבלאט. - תל-אביב: ארויס-
געגעבן פון יובל-קאמיטעט,
1983.
304 ע'.

ה. לכבודו של דב סדן

126 קרסל, ג. כתבי דב סדן:
ביבליוגרפיה. חלק ראשון: א.
ספרים - תרפ"א - תשמ"א /
1921-1981: ב. בעתונים ובכת-
בי-עת - עד שלהי 1936. - תל-
אביב: עם עובד, תשמ"א 1981.
129 ע'.

"מוגש לדב סדן בהגיעו לגבו-
רות".

הספר כולל מבוא מאת דב סדן
והקדמה מאת המחבר ולאחר מכן
רשימת ספריו של דב סדן (ספרי
מקור), תרגומי ספרים בידי סדן
(מידיש, פולנית וגרמנית), מבו-
אות סדן או סיפא לספרים, הקד-
מה בצירוף הערות, תרגומים

בעתונים ובכתבי עת

תרפ"ו
1926-1925

127 מכתב למערכת. הארץ, י"ט
בכסלו תרפ"ו, 6 בדצמבר 1925,
ע' 3.

חתומים: דב שטוק ומאיר יערי.
תגובה לידיעה מאת סופר
'הארץ' בוינה, משה אונגרפלד,
על סכסוך כביכול שפרץ בין
הברית העולמית של הנוער
העברי ובין אגודת תכלת-לבן
בוינה.

128 שטרובל, קרל הנס. פוילינג.
דבר (מוסף לשבתות ולמועדים),
[כרך א], גל' לח (כ"ז בתמוז
תרפ"ו), ע' 1-3.
תרגום: ז.ש.

תרפ"ז
1927-1926

129 המלחמה על גרמניה הרפובליק-
אית. דבר, כ' בניסן תרפ"ז, 22
באפריל 1927.
ע' 2.

- 7 ביוני 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'ארבייטער ציי-טונג'. ללא חתימה.
- 130 רשמי גומברג בתיאטרון יהודי במוסקבה. דבר, ט' באייר תרפ"ז, 11 במאי 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'פארווערטס'. ללא חתימה.
- 131 הצלתם של סאקו-ואנאציטי. דבר, י' באייר תרפ"ז, 12 במאי 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'פארווערטס'. ללא חתימה.
- 132 בקונגרס הסוביטים. דבר, י"א באייר תרפ"ז, 13 במאי 1927, ע' 2. על הקונגרס ה-10 של הסוביטים.
- 133 מדברי סאקו ואנציטי בפני בית הדין. דבר, י"ח באייר תרפ"ז, 20 במאי 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'פארווערטס'. ללא חתימה.
- 134 יראשון למאי 1927 בארצות שונות. דבר, כ"ב באייר תרפ"ז, 24 במאי 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'ארבייטער ציי-טונג'. ללא חתימה.
- 135 בועידת האגודות למען חבר הלאומים. דבר, ז' בסיון תרפ"ז,
- 7 ביוני 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'ארבייטער ציי-טונג' ומתוך ה'פרנקפורטר ציי-טונג'. ללא חתימה.
- 136 כיצד נבחר מסאריק. דבר, י' בסיון תרפ"ז, 10 ביוני 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'מארגענצייטונג'. ללא חתימה.
- 137 מועידת-העבודה בין הלאומית. דבר, י' בסיון תרפ"ז, 10 ביוני 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'ארבייטער ציי-טונג' ומתוך ה'פרנקפורטר ציי-טונג'. ללא חתימה.
- 138 גרינבוים על הבחירות לעירית ורשה. דבר, י"ד בסיון תרפ"ז, 14 ביוני 1927, ע' 2. תרגום מתוך ה'היינט'. ללא חתימה.
- 139 במושבות היק"א בארגנטינה. דבר, י"ד בסיון תרפ"ז, 14 ביוני 1927, ע' 2. ללא חתימה. על המצב החמור שבו נתונים המתישבים היהודים במושבות היק"א בארגנטינה (מתוך ה'ייד-ישער ארבייטער').
- 140 בברית האגודות למען חבר הלאומים. דבר, י"ז בסיון

- 145 תרפ"ז, 17 ביוני 1927, ע' 2.
לא חתום:
דיווח על הדיונים, תורגם מתוך
ה'פרנקפורטר-צייטונג' ו'ארביי-
טער-צייטונג'.
- 146 נאום שלום אש בפאריס על מסעו
בא"י. דבר, ו' בתמוז תרפ"ז, 6
ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום. תרגום מתוך ה'היינט'.
- 147 לחנוך הדור הצעיר באמריקה.
דבר, ח' בתמוז תרפ"ז, 8 ביולי
1927, ע' 2.
לא חתום.
על החינוך היהודי באמריקה.
תרגום מתוך ה'טאג'.
- 148 הרהורי תשובה של בונדאי.
דבר, י"א בתמוז תרפ"ז, 11 ביר
לי 1927, ע' 2.
לא חתום.
על מאמר ב'בלעטער' הבונדאי
על תנועת הפועלים בארץ-
ישראל.
- 149 נומברג על ההתיישבות היהודית
בסס"ר: קטע מרשמיו הנדפסים
בעתונות היהודית. דבר, י"ב
בתמוז תרפ"ז, 12 ביולי 1927, ע'
2.
לא חתום.
תרגום מתוך ה'מאָמענט'.
- 150 התסיסה ביוון. דבר, ט"ז בתמוז
תרפ"ז, 15 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 141 קונגרס המתישבים היהודים
בארגנטינה. דבר, י"ט בסיון
תרפ"ז, 19 ביוני 1927, ע' 2.
לא חתום.
על הקונגרס השלישי של
המתישבים היהודים מטעם
היק"א בארגנטינה כפי שמשחקף
ביידישער ארבייטער'.
- 142 משלחת מדעית להר-סיני. דבר,
כ' בסיון תרפ"ז, 20 ביוני 1927,
ע' 2.
לא חתום.
על מסעם של שני חוקרים
אמריקאים למדבר סיני והר סיני.
- 143 נוכח-פני המלחמה החדשה. דבר,
כ"ג בסיון תרפ"ז, 23 ביוני
1927, ע' 2.
לא חתום. תרגום.
על פיתוח אמצעי לוחמה כימיים
חדשים.
- 144 הרוח הסינית. דבר, כ"ח בסיון
תרפ"ז, 28 ביוני 1927, ע' 2.
לא חתום.
על הספר בצרפתית 'רוחו של
העם הסיני' מאת קוהונג-מינג
(פריס, 1927). תרגום מתוך
ה'וינר מורגנצייטונג'.

- 155 על המאורעות הפוליטיים ביוון. תרגום מתוך ה'ארבייטער צייטונג'.
על שלשלת היוחסין של הרצל. דבר, כ' בתמוז תרפ"ז, 20 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 151 באינטרנציונל הנוער הסוציאליסטי. דבר, י"ז בתמוז תרפ"ז, 17 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 156 על שני כינוסים של הנוער הסוציאליסטי שנערכו בדנמרק. תרגום מתוך ה'ארבייטער צייטונג'.
האנדרלמוסיה בסין. דבר, כ"ד בתמוז תרפ"ז, 24 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 152 נאומו של ויצמן בברלין. דבר, י"ח בתמוז תרפ"ז, 18 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 157 דברים במסיבת החברים למען א"י בברלין. תרגום מתוך ה'יודישע רונדשאו'.
מרז'ין מתנצל. דבר, ב' באב תרפ"ז, 31 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 153 וארבורג על רשמיו מא"י. דבר, י"ט בתמוז תרפ"ז, 19 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 158 רשמיו של ה"ד נומברג מאודיסה. דבר, ג' באב תרפ"ז, 1 באוגוסט 1927, ע' 2.
לא חתום.
- 159 רשמיו של ה"ד נומברג מאודיסה היהודית. תרגום מתוך ה'מאמענט'.
על דברי ראש היבסקציה בצ'יק הרוסי. תרגום מתוך ה'פאלקס צייטונג'.
- 154 וארבורג מביקורו ברוסיה. דבר, כ' בתמוז תרפ"ז, 20 ביולי 1927, ע' 2.
לא חתום.
- המשך המאמר מיום אתמול.

- תרפ"ח
1928-1927
- 172 ערב משפט שורצבורד. דבר,
כ"ג בתשרי תרפ"ח, 19 באוקטובר
בר' 1927, ע' 2.
לא חתום.
אודות מכתב גלוי של פנחס קרא-
סני, שהיה מיניסטר לעניני יהוד-
דים בממשלת אוקריינה אל התור-
בע הכללי של צרפת בענין שלום
שורצבורד.
תרגום מתוך 'היינט'.
- 173 לראשית המלחמה העולמית.
דבר, ל' בתשרי תרפ"ח, 26
באוקטובר 1927, ע' 2.
לא חתום.
ועוד לראשית מלחמת העולם
הראשונה. תרגום מתוך
ה'קלאסנקאמפף'.
- 174 תרמית מדעית. דבר, א' בחשון
תרפ"ח, 27 באוקטובר 1927, ע'
2.
לא חתום. תרגום.
על זיוף ארכיאולוגי שמוזיאון
הלובר נפל לו קורבן:
- 175 בימה למהפכה. דבר, ה' בחשון
תרפ"ח, 31 באוקטובר 1927, ע'
2.
לא חתום.
על תיאטרון חדש בברלין של
ארווין פיסקטור. תרגום מתוך
ה'קלאסנקאמפף'.
- 176 תרמית כספית גדולה. דבר, י"ב
בכסלו תרפ"ח, 6 בדצמבר 1927,
- 168 ערב משפט שורצבורד. דבר,
י"ד בתשרי תרפ"ח, 10 באוקטובר
בר' 1927, ע' 2.
לא חתום. תרגום.
על התגובה בצרפת ערב משפטו
של שלום שורצבורד הנאשם
ברצח פטליוורה האוקראיני.
- 169 על הנפלאות. דבר, ט"ז בתשרי
תרפ"ח, 12 באוקטובר 1927, ע'
2.
לא חתום.
על נפלאותיה של טרזה נימן הגר-
מניה, תרגום מתוך ה'פרנקפורט-
טר צייטונג', 'פויטישה-צייטונג',
'ארבייטער-צייטונג' וה'פראגר
פרסה'.
- 170 בליטא הפאשיסטית. דבר, כ'
בתשרי תרפ"ח, 16 באוקטובר
1927, ע' 2.
לא חתום.
על המשטר הפשיסטי בליטא.
תרגום מתוך ה'פרנקפורטר-
צייטונג' וה'ארבייטער-צייטונג'.
- 171 המועצה של הסתדרות הנוער
העובד. דבר, כ"א בתשרי
תרפ"ח, 17 באוקטובר 1927, ע'
2.
לא חתום.
דיווח על פתיחת הכנס של המוע-
צה בגבעת השלושה.

- ע' 2. לא חתום.
 על מעשי תרמית של יוסף בלומנשטין בפאריס. תרגום מתוך ה'ארבייטער-צייטונג'.
- 181 הפרעות בגרוסוורדין. דבר, א' בטבת תרפ"ח, 25 בדצמבר 1927, ע' 2.
 חתום: ב.
 על הפרעות ביהודי אורדיאה מארה (גרוס וורדין).
- 182 מפגעי גרוסוורדין וקלונבורג. דבר, ב' בטבת תרפ"ח, 26 בדצמבר 1927, ע' 2.
 לא חתום.
 על הפרעות ביהודי המקום.
- 183 מועצת האינטרנציונל המקצועי. דבר, ט"ו בשבט תרפ"ח, 6 בפברואר 1928, ע' 2.
 תרגום. ללא חתימה.
 על הכינוס בברלין של האינטר-נציונל הסוציאליסטי.
- 184 אלברט תומה על הגנת העבודה בא". דבר, ט"ז בשבט תרפ"ח, 7 בפברואר 1928, ע' 2.
 תרגום (ללא חתימה) מתוך ה'היינט' (וורשה).
- 185 כיצד ברח וילהלם קיסר. דבר, כ"ב בשבט תרפ"ח, 13 בפברואר 1928, ע' 2.
 תרגום. ללא חתימה.
 ספור בריחתו של הקיסר מגר-מניה.
- ע' 2. לא חתום.
 על מעשי תרמית של יוסף בלומנשטין בפאריס. תרגום מתוך ה'ארבייטער-צייטונג', 'פראגר-פרסה' וה'פרנקפורטר-צייטונג'.
- 177 גלגולי תהפוכות של עתונאי. דבר, ט"ו בכסלו תרפ"ח, 9 בדצמבר 1927, ע' 2.
 לא חתום.
 על מאסרו של העתונאי היהודי אלכסנדר וייס בוינה. תרגום מתוך ה'פורווערטס'.
- 178 פרס נובל לסופרת. דבר, כ"ב בכסלו תרפ"ח, 16 בדצמבר 1927, ע' 2.
 לא חתום.
 על פהס נובל לספרות לסופרת האיטלקיה גרציה זלדה. תרגום מתוך 'כוילה'.
- 179 הפרעות ברומניה. דבר, כ"ו בכסלו תרפ"ח, 20 בדצמבר 1927, ע' 2.
 לא חתום.
 על פרעות ביהודי אורדיאה מארה (גרוסוורדין). תרגום מתוך ה'ארבייטער-צייטונג'.
- 180 הדי חגיגת אוקטובר. דבר, כ"ז בכסלו תרפ"ח, 21 בדצמבר 1927, ע' 2.
 לא חתום.
 על אי בואם של רבים למוסקבה

- 186 מדינת היהודים - בביר-בידז'אן.
דבר, ל' בשבט תרפ"ח, 21
בפברואר 1928, ע' 2.
חתום: אל"ף.
על דו"ח של פרופ' ברוק.
- 187 פסק הדין אשר בקויבק. דבר, ח'
באדר תרפ"ח, 29 בפברואר
1928, ע' 2.
חתום: אל"ף.
על בתי ספר פרוטסטנטיים בקוי-
בק, קנדה, שיהודים שולחים שם
את ילדיהם ואין להורים זכות
להשתתף במועצת בית הספר.
- 188 ערב הבחירות בפולין. דבר, ט"ז
באדר תרפ"ח, 7 במארס 1928,
ע' 2.
חתום: אל"ף.
- 189 "אינקומפטיביליטי". דבר, ט"ז
בניסן תרפ"ח, 6 באפריל 1928,
ע' 2.
ללא חתימה.
תרגום מאמר תגובה ב'יודישע
רונדשאף' למאמר מאת ברל
כצנלסון.
- 190 ערב הבחירות בגרמניה. דבר,
י"ט בניסן תרפ"ח, 9 באפריל
1928, ע' 2.
חתום: א.צ.
תרגום מתוך ה'ארבייטער ציי-
טונג'.
- 191 מהגרי ערב באמריקה. דבר, ג'
באייר תרפ"ח, 23 באפריל 1928,
- ע' 2.
לא חתום.
אודות מאמר של 'פרופ'
קרצ'קובסקי, חוקר ערב רוסי,
על ההגירה הערבית לאמריקה.
- 192 מיסד הצלב האדום. דבר, כ"ח
באייר תרפ"ח, 18 במאי 1928,
ע' 2.
חתום: אל"ף.
על יובל המאה להולדתו של מיי-
סד הצלב האדום, אנרי דונאנט.
- 193 חגיגת היובל של יצחק קצנלסון.
דבר, ב' בסיון תרפ"ח, 21 במאי
1928, ע' 2.
לא חתום.
- תרפ"ט
1928**
- 194 גוטליב, תרזה. על שיטת דלק-
רוז. הד החינוך, שנה ג, גל' ג
(ט"ו בחשון תרפ"ט), ע' 34-36;
גל' ד (א' בכסלו תרפ"ט), ע'
63-66.
על חינוך ריתמי מוסיקאלי.
תרגום. ללא חתימה.
- 194 א. משירי וילהלם בוש. די לחכימא:
עלה להומור ולעניני החיים /
העורך: יעקב עמיטוב [משה בן-
אלול]. - תל-אביב: דפוס
"הארץ", חנוכה תרפ"ט. ע' 3.
תרגום: דב שטוק.
- כולל ארבעה שירים: הם ישבו
מסובים וכוסות בידם... השועל

שיר הפותח במילים: "מה מקרא
קדש לי כי אדענו...".
עברית: דב שטוק.

גר ביער עב... ; היה הינ שתי
עלמות... ; ביקורת עצמית
שבחה די...

Rachel. Geschenk. Dawar 198
(Deutsche Wochenausgabe),
Bd. 2, Nr. 7 (20. Mai 1931),
p. 54.
Aus dem Hebräischn: Dow
Stock.

194 ב מה בסכנה ומי בסכנה? [כרוז]. -
ירושלים עיה"ק, יום א' תצוה
שנת תרפ"ט לפ"ק [ו' באדר א'
תרפ"ט, 17 בפברואר 1929]
(דפוס "הסולל", ירושלים).
חתום: בעלי-בתים חרדים בלתי
מפלגתיים.

Rachel. Kinderlos. Dawar 199
(Deutsche Wochenausgabe),
Jahrg. 2, Nr. 19 (9. Sept.
1931), p. 150.
Aus dem Hebräischn -
Dow Stock.

כרוז הקורא לחרדים לבוא, לא
להרתע ולהצביע בבחירות
ל'כנסת-ישראל'.

תרגום לגרמנית לשירה של רחל
(בלובשטיין) 'עקרה' (בן לו היה
לי')

195 תמיהה. דבר, כ"ט בסיון תרפ"ט,
7 ביולי 1929, ע' 3.
מכתב למערכת על הבחירות
בהסתדרות פועלי הבנין.
חתום: ד. שטוק.

תר"ץ 1930

תרצ"ב 1931 - 1932

200 בקרת ספרים: 'עשר שנות רדי-
פות'. מאזנים (שבועון), כרך ג,
גל' כ-כא (קכ-קכא) (י"ג בתשרי
תרצ"ב), ע' 19-20.
חתום: ד.ש.
על ספרו של ל' צנציפר בשם זה.

196 משירי לי-טייפה. השומר הצעיר,
שנה ד', גל' 5 (א' באדר תר"ץ, 1
במארס 1930), ע' 8.
עברית: דב שטוק.
שיר המתחיל בשורה: נשם
מנצני-פרחים הערב, ...

תרצ"א 1931

201 על המגרש: (ספור). גזית, כר'
א, חוברת ג/ד (אדר ב'-ניסן
תרצ"ב, מארס-אפריל 1932), ע'
25-23.
חזר ונדפס ב'באלכסון', ע' 16-
24, בשם: במגרש.

197 משירי הכושים. השומר הצעיר,
שנה ה', גל' 4 (כ"ח בשבט
תרצ"א, 15 בפברואר 1931), ע'
8.

- 202 מפי השמועה. אץ-קוצץ: חוברת ספרותית הומוריסטית מצויירת לפורים / בהשתתפות ז. ששר [זלמן שניאור] ודניאל פרסקי. - ירושלים: הוצאת "אץ-קוצץ", פורים תרצ"ב, עמודה 47. חתום: לוט.
- בדיחות והלצות על א' שלונסקי וח"נ ביאליק; על ק"י סילמן; על אגודת הסופרים; על שטינברג ופ' לחובר ולבסוף על יעקב פיכ"מן.
- 203 בכפיתם של תיירים. דבר, ז' בניסן תרצ"ב, 13 באפריל 1932, ע' 2. חתום: לוט.
- על מפגש בין תיירים מלבוב לירושב היהודי בארץ.
- 204 קפקה פרנץ. ספורים: (מתוך הקובץ 'בבנינה של החומה הס' ינית'). גזית, כר' א, חוברת ה (אייר תרצ"ב, מאי 1932), ע' 21.
- הספורים: השכן. על המשלים. הגשר. מגרמנית: דב שטוק. התרגום הראשון של סיפורי קפקה לעברית.
- תרצ"ג
1933 - 1932
- 205 בעתונים ובמאספים. דבר, ט"ז בכסלו תרצ"ג, 15 בדצמבר 1932, ע' 2-3.
- 206 בעתונים ובמאספים. דבר, כ"ה בטבת תרצ"ג, 23 בינואר 1933, ע' 2. חתום: לוט.
- על מאמר של ק.ל. גרסטורף ב'וועלטבינה', כרך 28, מס' 47 (22 בנובמבר 1932), ע' 750-754.
- 207 בעתונות ובמאספים. דבר, כ"א באדר תרצ"ג, 19 במארס 1933, ע' 2-3. חתום: לוט.
- על מאמר של אליזבט פפיל ב'צייטשריפט פאר גיאופוליטיק' על 'היהודים בגרמניה כדוגמא לירידה בגידול האוכלוסין כתוצאה מעיור'. חתום: אביתר.
- 208 צב וצפרדע. דבר (מוסף ליל-דים), שנה ב, גל' י (כג) (י"ט באב תרצ"ג), ע' 5. שיר. חתום: אביתר.
- 209 מכתבים. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך ח, גל' לב (כ"ו באב תרצ"ג), על 2-3.

- 214 צישלר, א.ג. ארנסט לוי. דבר (מוסף לילדים), שנה ב', גל' יא (כד) (כ"ד באלול תרצ"ג), ע' 3. תרגום. ללא חתימה.
- "הסיפור הזה, המתאר את היסודים הגדולים של הילד היהודי הלומד בבית הספר הגרמני בימי מלחמת העולם הראשונה... נדפס בלוח השנה היהודי שיצא לראשונה השנה תרצ"ד בפראג".
- 215 זינגר, מרים. תיאודור לסינג. במעלה, מס' 17/18 (סח-סט) (כ"ט באלול תרצ"ג), 20 בספטמבר 1933, ע' 6. תרגום. ללא חתימה.
- על המחנך תיאודור לסינג שנרצח בגרמניה.
- 216 לסינג, תיאודור. היהודי. דבר, כ"ט באלול תרצ"ג, 20 בספטמבר 1933, ע' 13. תרגום. ללא חתימה.
- פרק מתוך ספרו של ח' לסינג על רודולף הנס בארטש.
- תרצ"ד**
1933 - 1934
- 217 מכתת-שביבים: שעשועים בשיירת ביאליק. ספר ביאליק / ערוך בידי יעקב פיכמן. - תל-אביב: הוצאת ועד היובל בהשתתפות הוצאת "אמנות", תרצ"ד. (חלק א): ח"נ ביאליק, ע' 34-57.
- 218 חיים ארלוזורוב: צירופי-קווים. תרגום, ללא חתימה.
- מכתב מאת תיאודור הרצל אל הברון ליטנברגר משנת 1893: ומכתב של הברון אדמונד דה-רוטשילד אל דוד דרוק מחבר הביוגרפיה של הברון (המכתב הוא משנת 1928).
- 219 מיירינק, גוסטב. מעשה שהיה באריה גוריאל. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך ח' גל' לג (ג' באלול תרצ"ג), ע' 1-2. תרגום. ללא חתימה.
- 211 דבר היום: עם מפולת הבאר. דבר, י"ז באלול תרצ"ג, 8 בספטמבר 1933, ע' 1. חתום: מ.ד.
- על מותם של מרדכי קצב ומשה קלינמן בתאונת עבודה בעת שחפרו באר בואדי חוארת (עמק חפר).
- 212 לסינג, תיאודור. משלי אליעזר. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך ח, גל' לד (י"ז באלול תרצ"ג), ע' 1. תרגום. ללא חתימה.
- 213 פנת הארץ בקונגרס. דבר, כ' באלול תרצ"ג, 11 בספטמבר 1933, ע' 4. לא חתום.
- על תערוכת הציורים של אריה אלווייל שנערכה בפראג בימי הקונגרס הציוני הי"ח שנערך שם.

- 223 שרטוטים. במעלה, מס' 22 (עג)
(ו' - בכסלו תרצ"ד, 24 בנובמבר
1933), ע' 8.
- שירו של יעקב פיקרד (בתרגום
לעברית של ד' שטוק) כפי
שנתפרסם ב־C.V.-Zeitung
(עתונם של יהודי גרמניה) המש-
קף את מצב יהודי גרמניה בעת
ההיא.
- 224 שרטוטים. במעלה, מס' 23 (עד)
(כ' בכסלו תרצ"ד, 8 בדצמבר
1933), ע' 7.
- על־שיר מאת ה' ליויק (בליווי
תרגום לעברית של ד' שטוק) כפי
שנתפרסם בשבועון 'דאס פרייע
ווארט', שהופיע בלונדון.
- 225 במשכנות תימן. דבר (מוסף ליל-
דים), שנה ג, גל' ג (כז) (כ"ז
בכסלו תרצ"ד), ע' 1.
- לא חתום.
- פתיחה לגליון מיוחד 'המוקדש
לעליה מתימן.
- 226 עם מות 'סטיפן - גיאורגי. דבר
(מוסף לשבתות ולמועדים), כרך
ט, גל' ט (ד' בטבת תרצ"ד), ע'
1.
- נקרולוג (ללא חתימה) למשורר
הגרמני.
- 227 בוים, אוסקר. 'מחזה ילדים. דבר
(מוסף לשבתות ולמועדים), כרך
ט, גל' י ('א בטבת תרצ"ד), ע'
1-2.
- תרגום. ללא חתימה.
- ספר השנה של ארץ־ישראל
לשנת תרצ"ד / העורך: פ' לחו-
בר. - [תל־אביב]: ש"ם, תרצ"ד,
ע' 354-360.
- 219 ספור שבע חומות. גזית, כרך ב,
חוברת א (תרצ"ד), מהד' א, ע'
10-13; מהד' ב, ע' 8-11.
- חזר ונדפס ב'אלכסון', ע' 104-
114.
- 220 פפירניקוב, י. גדולי צבר: [שיר].
במעלה, מס' 19 (ע) (י"ד בתשרי
תרצ"ד, 4 באוקטובר 1933), ע'
9.
- תרגום. חתום: ר.ט.
- 221 בחצרה של מרת מאלטשי: ספור.
גזית, כרך ב, חוב' י-יא
(תרצ"ד), ע' 53-56.
- חזר ונדפס בספרו של משה מבו-
רך 'דיוקנאות סופרים' (תל-
אביב: מסדה, תשט"ז), ע' 124-
129.
- קוצר והודפס שוב בשם
'עירוכי חצרות' ב'עיר ואם בעיני
בניה', ע' 145-149.
- 222 שרטוטים. במעלה, מס' 20 (עא)
(ז' בחשון תרצ"ד, 24 באוקטובר
1933), ע' 5.
- על הירחון Neue deutsche
Blätter ('גליונות גרמניים חד-
שים') כבימה לסופרים גולים
מגרמניה הנאצית ועל שירו של
אוסקר מ'יה גראף 'תוחלת' (כאן
בתרגומו של ד' ס'דן).

- 232 הערה. דבר, י"ז באייר תרצ"ד,
2 במאי 1934, ע' 8.
חתום: קורא.
- על השם 'תל-אביב', שתירגמו
נחום סוקולוב מ'אלטנוילאנד'
ומקורו בספר יחזקאל.
- 233 פוליטיקה ותינוך... מאזנים, כרך
ב, חוב' ג (ט) (סיון תרצ"ד), ע'
317-313.
חתום: עין.
- על ספרו של נורמן אנגל
Chaos and Control.
- תרצ"ה**
1934 - 1935
- 234 איך נפלו גיבורים: על ספרה של
פאולה וואליש 'מות גבורים', דבר
(תוספת ערב), ב' באדר א
תרצ"ה, 5 בפברואר 1935, ע' 2.
חתום: ב.
- על הספר בתרגומו של סדן
עצמו.
נדפס גם למחרת ב'דבר', ע' 6.
- תרצ"ו**
1935 - 1936
- 235 אימבר, ש"י. ומה שם במולדת...
[שיר]. לוח המעורר לשנת
תרצ"ו (1935-36) לפועל, לח'
לוח, לנוער / נערך בידי מ'
ברסלבסקי. - [תל-אביב]: המרכז
לנוער, [תרצ"ו 1935], ע' 224.
תרגם ד' שטוק.
- ברישא: מספר משפטים על הסו-
פר. והמבקר היהודי-גרמני:
- 228 מולודובסקי, קדיה. קיר הקומו-
נרים. דבר הפועלת, שנה א,
חוב' 1 (כ"ד באדר תרצ"ד, 11
במארס 1934), ע' 8.
שיר,
עברית: דב שטוק.
- השיר הודפס גם ב'אחיספר':
מאסף לדברי ספרות, חקר הלש-
ונות בישראל ותרגומים מן השי-
רה האידית / בעריכת שמואל
ניגר, מנחם ריבולוב. - ניו-יורק:
קרן לואיס למד לספרותנו בעב-
רית ובאידית, תש"ד 1943, ע'
529-528.
- 229 בשולי האגרת. דבר (מוסף לשב-
תות ולמועדים), כרך ט, גל' יז
(ז' בניסן תרצ"ד), ע' 1.
בשולי אגרת מאת ויקטור אדלר
אל קורט איזנר. ללא חתימה.
- 230 בשולי האגרת. דבר (מוסף לשב-
תות ולמועדים), כרך ט, גל' יט
[צ"ל טו] (י"ד בניסן תרצ"ד), ע'
4-3.
- בשולי אגרת מאת תיאודור הרצל
אל הרברט בנטויץ. ללא חתימה.
- 231 אש, שלום. "הייל היטלר". דבר
(מוסף-לשבחות ולמועדים), כרך
ט, גל' יא [צ"ל י"ז] (ה' באייר
תרצ"ד), ע' 1-2.
סיפור.
תרגום. ללא חתימה.

- 236 מכתב אל הקורא. לוח המעורר לשנת תרצ"ו (1935-36) לפועל, לחלוק, לנוער / נערך בידי מ' ברסלבסקי. - [תל-אביב]: המרכז לנוער, [תרצ"ו 1935], ע' 330-333.
- חתום: ד.ש.
- ברנר, דוד פרישמן, ח"נ ביאליק, שאול. טשרניחובסקי, יהל"ל, אהרן שמואל ליברמן ועוד.
- 237 [שירים של אברהם גולדפדן וזאב אהרנקרנץ (ולוולה זבארז'ר)]. בתוך ספרו של דוד ישעיהו זילברבוש מפנקסי זכרונותי. - תל-אביב: הוצאת ועד יובל השמונים; תרצ"ו. ע' 83-85; 87-89.
- "התרגום העברי לכל קטעי השירים היהודאים של גולדפדן עשוי, על-פי בקשת, בידי חברי הנכבד דוב שטוק ותודתי נתונה לו בזה".
- לפי עדות ד' סדן עצמו, תרגום הוא גם את שיריו של זאב אהרן נקרנץ (ולוולה זבארז'ר).
- 238 נגינת-לואי: לדרך החריזה הפנימית בשירת ביאליק. כנסת: דבר רי סופרים לזכר ח"נ ביאליק, כרד"א (תרצ"ו), ע' 111-115.
- הפרקים האלה הם חלק מפרשה שלמה על חרוזו של המשורר ולקוחים הם מעם חיבור כולל, שמתוכו נתפרסמו הפרקים 'שעשועים בשירת ביאליק' (מא' זנים), 'מכתת שביבים' (ספר ביאליק).
- 239 משירי קאדיה מולודובסקי: אם. דרדנויט. גשרי של ניר. שביתה. דבר הפועלת, שנה ב, חוב' 6-7 (18-19). (כ"א תשרי תרצ"ו, 18 באוקטובר 1935), ע' 157-158. עברית: דב שטוק.
- השיר 'גשרי של ניר' נדפס בשינוי קל ב'אחיספר': מאסף לדברי ספרות, חקר הלשונות בישראל ותרגומים מן השירה האידית / בעריכת שמואל ניגר, מנחם ריבולוב. - ניו-יורק: קרן לואיס למד לספרותנו בעברית ובאידית, תש"ד 1943, ע' 530, בשם: גשר ניר.
- 240 דרך אגב. דבר, כ"א בשבט תרצ"ו, 14 בפברואר 1936, ע' 3.
- חתום: טס.
- על הענקת פרס ביאליק ליהודה בורלא; על שירי של ח"נ ביאליק. 'זריתי לרוח אנחתי'; על 'הכנסת כלה' לעגנון; ועוד על יהודה בורלא.
- 241 נוסנבלט, טולו. עם ארבעים שנה ל'מדינת היהודים'. דבר, כ"ג בשבט תרצ"ו, 16 בפברואר 1936, ע' 2-3. תרגום. לא חתום.
- 242 אמיוט, ישראל. גשם [שיר]. דבר (תוספת ערב), כ"ז בשבט תרצ"ו, 20 בפברואר 1936, ע' 2. תרגום.

- 243 אימבר, ש"י. הדבורים בעבודתן. דבר (תוספת ערב), כ"ח בשבט תרצ"ו, 21 בפברואר 1936, ע' 3. תרגום. ללא חתימה:
- 244 ר' דוד ישעיהו זילברבוש ז"ל ופינקס-זכרונותיו האחרון. בד-רך, שנה 5, גל' 11 (182) (י"ט באדר תרצ"ז; 13 במארס 1936), ע' 5. חתום: ד.ש.
- 245 יוספוס פלביוס. דבר הפגזות, שנה ג, מס' 4-5 (29-30) (כ"ב תמוז תרצ"ו, 12 ביולי 1936), ע' 104. לא חתום. על יוסף בן מתתיהו (נספח לפרק מתוך 'תולדות מלחמת היהודים עם הרומאים' על מצור גמלא ומפלתה).
- 246 אָנְלֵד, קרל. ערפלו: דבר לילדים, קרך א, חוב' 20 (ה' באב תרצ"ז, 24 ביולי 1936), ע' 7-8. סיפור. תרגום. חתום: ד.ש.
- תרצ"ז
1937-1936
- 247 [על משה בילינסון]. ספר מאור-עות תרצ"ו / ערוך בידי ברכה חבס. - תל-אביב: "דבר", תרצ"ז, ע' 694-695. חתום: ד.ש.
- 248 תאומים לבטוי: כנסת: דברי סופרים לזכר ח"נ ביאליק, כרך ב (תרצ"ז), ע' 150-161. "הפרקים האלה הם קטעים מח-בור על זרכי לשונו של המשורר, שמתוכו נתפרסמו חלקים במאמ' ר"י: 'שעשועים בשירת' ביאליק' (שבועון 'מאזנים', גל' קעח-קעט); 'מכיתת שביבים' (ספר ביאליק); 'נגינת לוואי' (כנסת לזכר ח"נ ביאליק, ספר א).
- 249 לענין מקטורת אחת. אמר, כ"ט בחשון תרצ"ז, 14 בנובמבר 1936, ע' 2. חתום: ר.ט. על עישון מקטרת ע"י שחקן בהצגה 'וילהלם טל' אשה לפי הידוע בתקופתו של וילהלם טל עדיין לא גילו את אמריקה, מול-דת הטבק. מעשה זה שולב בפרק "ריחה של טבק" ב'יריד השעשועים', ע' 24-25.

- 250 עם ספר של משה קלוורי. דבר, כ"ג בטבת תרצ"ז, 6 בינואר 1937, ע' 2-3.
חתום: ד.ש.
על ספרו הגרמני: Das neue Judentum.
חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 157-163, בשם: התחדשות וטי"ב בה.
- 251 אחה העם. דבר לילדים, כרך ב, חוב' 17 (ב' שבט תרצ"ז, 14 בינואר 1937), ע' 2-3.
במלאות 10 שנים למותו.
חתום: אביתר.
מנוקד.
- 252 על הספר 'מורי דרך' למכס אדלר. במעלה, גל' 1 (145) (ג' בשבט תרצ"ז, 15 בינואר 1937), ע' 5.
פרקים מתוך ספרו של מ' אדלר נתפרסמו ב'מעלה' בתרגומו של ד' סדן (ללא חתימתו).
- 253 פרקים קטנים. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יב, גל' 12 (ג' בשבט תרצ"ז, 15 בינואר 1937), ע' 3-4.
חתום: ד.ש.
על אחד העם.
חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 257-264, ב'בין דין לחשבון', ע' 303-307, וב'ילקוט הרעיון הציוני' /סדרו צבי ברמאיר. - ירושלים: ההסתדרות הציונית, המחלקה לעניני הנוער והחלוץ; תשכ"ז
- 1967, 'ע' 244-248, בשם: בין הצמדים.
254 פזר. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יב, גל' 12 (ג' בשבט תרצ"ז, 15 בינואר 1937), ע' 7-8.
חתום: ר.ט.
על אחד העם.
- 255 על מוסר כליות. דבר, ז' בשבט תרצ"ז, 19 בינואר 1937, ע' 2.
חתום: ד.ש.
על ספרה של אנט פון דרוסטה-הילסהוף (Annette Freiin von Droste-Hülshoff) Die Judenbuche, ein Sittengemälde aus dem gebirgigten Westphalen.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 21-26, בשם: אלת היהודים.
- 256 שתי-סופרות עבריות. דבר הפועל-לת, שנה ג, גל' 10-11 (י"ב בשבט תרצ"ז, 24 בינואר 1937), ע' 237-239.
על שיינדל סג"ל ובריינדל גולד.
- 257 אדלר, מכס. ז'אן ז'אק רוסו. במעלה, גל' 2 (146) (ט"ו בשבט תרצ"ז, 27 בינואר 1937), ע' 5; גל' 3 (147) (א' באדר תרצ"ז, 12 בפברואר 1937), ע' 5; גל' 4 (148) (י"ד באדר תרצ"ז, 25 בפברואר 1937), ע' 5; גל' 5 (149) (כ"ט באדר תרצ"ז, 12 במארס 1937), ע' 5.

- תולדות הלשון של התנ"ך בשילר
ובביאליק.
- 258 בשוב נדחים: עם הספרים החיצו-
ניים בהוצאת אברהם כהנא.
דבר, כ"ג בשבט תרצ"ז, 4
בפברואר 1937, ע' 2.
חתום: ד.ש.
חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע'
401-406 וב'אבני בוך', ע' 255-
258.
- 259 תוספת קטנה למאמר זה. דבר
(מוסף לשבתות ולמועדים), כרך
'יב, גל' 15 (כ"ד, בשבט תרצ"ז, 5'
בפברואר 1937), ע' 3.
חתום: ר.ט.
תוספת למאמרו של ישראל וינלז
על ראובן אשר ברוידס: מדברי
יהודה ליב לנדוי, בספרו 'ידידים'
על ברוידס.
- 260 ספרים חיצוניים: כל והתנין;
דברי זבולון אשר לחוף ימים
ישכן; מכירת יוסף. דבר לילדים,
כרך ב, חוב' 21 (ל' בשבט
תרצ"ז, 11 בפברואר 1937), ע'
1-4.
על הספרים החיצוניים: ושלוש
אגדות מתוכם.
מנוקד.
לא חתום.
- 261 הדבר נשמע? מאזנים, כרך ה,
חוב' ב (כ"ז) (אדר תרצ"ז), ע'
233-236.
על מאמר של ארנסט סימון לחקר
- 262 אהרן דוד גורדון. דבר לילדים,
כרך ב, חוב' 22 (ז' באדר
תרצ"ז, 18 בפברואר 1937), ע'
13.
חתום: אביתר.
- 263 הערה. דבר (מוסף לשבתות
ולמועדים), כרך יב, גל' 17 (ח'
באדר תרצ"ז, 19 בפברואר
1937), ע' 8.
חתום: ר.ט.
תוספת למאמרה של שושנה הלוי
על הרעש בצפת בשנת 1837
מתוך השבועון 'אלגעמיינע ציי-
טונג דעס יודענטומס'.
- 264 בין השיטין. דבר, י"ג באדר
תרצ"ז, 24 בפברואר 1937, ע'
2.
חתום: טס.
עושר בתצרות האדמו"רים בוור-
שה מזה. ודלות ברחוב היהודי
מזה. ועל חגיגות פורים תרצ"ז.
חרם על חנוונים יהודים ורדיפת
הסטודנטים היהודים בפולין; י"ח
ברנר וספריו.
- 265 האם המיבבת. דבר, ט"ו באדר
תרצ"ז, 26 בפברואר 1937, ע'
2.
חתום: ד.ש.
האם במקרה. אמו של קרל רדק
חוששת לחייו בעקבות מעצרו.

תרצ"ז, 16 במארס 1937, ע' 2.
 חתום: טס.
 יעקב פינקרפלד על אוסקר
 סטרנד; יובלו של דון יצחק אבר-
 בנאל (500 שנה להולדתו) נדרש
 ב'הדואר' כמין חומר ליהודים
 מתבוללים שנתנו חילם לעמים
 זרים; דיספרופורציה בהשוואות
 של 'ראזאריער לעבן'; מלחמת
 השוורים במכסיקו; גרגרים
 מהאוטוביוגרפיה של זאב
 ז'בוטינסקי.

270 יהואש. כשוך יום הסער: מתוך
 העזבון. דבר (תוספת ערב), ו'
 בניסן תרצ"ז; 18 במארס 1937,
 ע' 4 (במדור דבר לעולה).
 שיר. עברית: דב-שטוק.

271 פרוינד, דוד-ל. ואין אשר ישאל.
 דבר (תוספת ערב), י' בניסן
 תרצ"ז, 22 במארס 1937, ע' 2.
 שיר. עברית: דב-שטוק.

272 בין השיטין. דבר, י"ג בניסן
 תרצ"ז, 25 במארס 1937, ע' 2.
 חתום: טס.
 על קובץ סיפוריו של דוד פוכא-
 לניק; איציק מאנגר על יצחק
 אייכל ואברהם גולדפדן; משה
 שימל על אנשי-רוח; גרשום בדר
 ומתתיהו מיזיש על מוצאה היהודי
 די של האצולה הפולנית.

273 בליל הסדר. דבר לילדים, כרך
 ב, חוב' 27 (י"ג בניסן תרצ"ג
 [צ"ל תרצ"ז], 25 במארס 1937).

266 בין השיטין. דבר, כ' באדר
 תרצ"ה, 3 במארס 1937, ע' 2.
 חתום: טס.

ההמולה סביב טוסקאניני; צבי
 וולמוט על ארי אבן-זהב; יעקב
 קוטשר על נתן ביסטריצקי (אג'
 מון); משה זילברפרב ומשלו
 בענין יעקב תם על יצחק גרינ-
 בויס; דרך כתיבתו של יהודה
 ורשביאק על הספרות העברית;
 ארנסט ובנו וולפגנג פון ויזל;
 הסיפורים ההיסטוריים של אבר-
 הם מאפו וישראל שף. תשובת
 וולמוט ב'דבר' מיום כ"ח באדר
 תרצ"ז (11.3.1937), ע' 3.

267 בין השיטין. דבר, כ"ז באדר
 תרצ"ז, 9 במארס 1937, ע' 2-3.
 חתום: טס.

העיירה פשיטיק בפולין כסמל
 לדוי היהודי בגולה; מסבלות
 הסטודנטים היהודים בפולין; על
 א"ל שטרויס והכתיבה עליו
 ב'יידישע רונדשוין'; סגנונו העב-
 רי של נ"ה טולטשינר (טורסיני)
 והערכתו של משה שור; ארי
 אבן-זהב ומחזהו-בו פרע חשבונו
 לכמה סופרים שכתבו עליו
 ובמיוחד לפישל לחובר.

268 דבר היום: סטניסלב סלוגה.
 דבר, כ"ח באדר תרצ"ז, 11
 במארס 1937, ע' 1.
 חתום: מ.ד.

על פולני שנרצח ע"י ערבים.

269 בין השיטין. דבר, ז' בניסן

- ע' 4-5.
קטעים מסיפורו של היינה 'הרבי מבכרך'.
תרגום. חתום: לו.
- 274 למשורר. דבר, ערב פסח, י"ד בניסן תרצ"ז, 26 במארס 1937, ע' 3.
שיר לכבוד שאול טשהניחובסקי.
- 275 מראשיתו. דבר, י"ח בניסן תרצ"ז, 30 במארס 1937, ע' 2-3.
על יוסף אהרנוביץ.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 43-50, בשם: ראשית כובש (נחתם: י"ז ניסן תרצ"ז), וב'אלופי ומיודעי', ע' 41-46.
- 276 [ביקורת על מאמרו של] א"מ הברמן: 'מחברת הוכוחים לפני המלך ליששכר שמחה'. קרית ספר, כרך יד, חוב' א (ניסן תרצ"ז, אפריל 1937), ע' 84-86.
ביקורת על מאמרו של הברמן שהופיע בכרך ב של 'דיעות המ' כון לחקר השירה העברית' (בר' לין: שוקן, תרצ"ו), ע' צא-קטז.
- 277 בין השיטין. דבר, כ"ז בניסן תרצ"ז, 8 באפריל 1937, ע' 2.
חתום: טס.
מנהגי אבלות בימינו; פ' לחובר והתמסרותו לספרו על ח"נ ביא-ליק ועל צער בעלי חיים בפולין.
- 278 על שירתו של אוסקר וילד. מא-
- זנים, כרך ה', חוב' ד (כח) (אייר תרצ"ז), ע' 403-409.
על ספרו (בפולנית) 'של ש"י אימבר שירתו ונפשו של אוסקר וילד'.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 273-281, בשם: בין חקר לפולמוס: על שמואל יעקב אימבר (נחתם: תרצ"ז).
- 279 בין השיטין. דבר, ג' באייר תרצ"ז, 14 באפריל 1937, ע' 2.
חתום: טס
על אסופת שיריו של המשורר היהודי-גרמני גאורג מנהיימר; לדברי פרנץ קובלר על יהודה ארנקרנץ (ארן) ושייכותו לוולוול זבאראז'ר; הכתיבה על סופרים לרגל תאריכים עגולים בחייהם או לאחר מותם (מדבריהם של אליעזר שטינמן ופליכס וולטש).
- 280 אדלר, מכס. פרידריך שילר. במעלה, גל' 7 (151). (ה' באייר תרצ"ז, 16 באפריל 1937), ע' 5; גל' 9 (153) (ד' בסיון תרצ"ז, 14 במאי 1937), ע' 5.
פרק נוסף מתוך הספר 'מורה דרך'.
תרגום. ללא חתימה.
- 281 בין השיטין. דבר, י' באייר תרצ"ז, 21 באפריל 1937, ע' 2.
חתום: טס.
הצירוף 'קיבוץ גליות' שהפך אסימון; אגוד הסופרים הצעירים ומסיבתו לאנדה פינקרפלד

- באפריל 1937), ע' 10-11. חתום: אביתק.
- 284 הרהורי מועד. דבר, י"ט באייר תרצ"ז, 30 באפריל 1937, ע' 13. חתום: ד.ש.
- על חג ומועד; אחד במאי; על מכתבי ל' ברנה; על כתבי גאורג ביכנר; ה'אמת' של א"ש ליברמן. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 45-54, בשם: הרהורי מועדים.
- 285 אביר התשובה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג [צ"ל יב], גל' 25 (כ"ו באייר תרצ"ז, 7 במאי 1937), ע' 3-1. חתום: ד.ש.
- על נתן בירנבוים. חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 291-303, וב'אבני גבול', ע' 39-47.
- 286 הערות. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג [צ"ל יב], גל' 25 (כ"ו באייר תרצ"ז, 7 במאי 1937), ע' 7. חתום: ר.ט.
- למאמריהם של משה קלינמן ויש-ראל וינלוז על נתן בירנבוים, ועל השתקפותו של בירנבוים בסיפורו של ש"י עגנון 'בנעורינו ובז' קנינו'.
- 287 בין השיטין. דבר, י"ג בסיון תרצ"ז, 23 במאי 1937, ע' 2. חתום: טס.
- תשובות להערותיהם של לאה (עמיר); הזרך בחיבור ילקוטים ואנתולוגיות; צער בעלי חיים וצער בני אדם; אנטישמיות ועילותיה; מנהגי אבלות (מוד-עות אבל) לפי מכתבו של חנוך רינהולד (רינות).
- 282 בין השיטין. דבר, י"ח באייר תרצ"ז, 29 באפריל 1937, ע' 2. חתום: טס.
- על החקר ברשימת מתרגמים מהספרות הקלאסית לעברית במאמרו של יחזקאל לוי; על פסח בר-אדון וסיפוריו אותם פרסם בכינויו 'עזיז אפנדי'; על הרצאתה של לאה גולדברג נגד שירת האידיליה ואילו היא עצמה כותבת אידיליה (קטע זה חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 287; בשם: בענין האידיליה); עדלאידע פורימית בבואנוס אייזס; סופר ליטאי סטיפונאוויטשיוס על הספרות העברית; אברהם אינזלר ועמידה של יהדות פולין בהקשר עם מאמר נעורים של יוזף פילסודס-קי.
- תגובות על כך: לאה גולדברג: "משהו בענין 'הויכות-האידילי'", דבר, כ"ד באייר תרצ"ז, 5 במאי 1937, ע' 4; ונתן גרינבלט (גורן): "על בקורת ממרחק", דבר, ד' בסיון תרצ"ז, 14 במאי 1937, ע' 17.
- 283 משה הס. דבר לילדים, כרך ג, חוב' 4 (י"ח באייר תרצ"ז, 29

- 291 בין השיטין. דבר, ה' בתמוז תרצ"ז, 14 ביוני 1937, ע' 2-3. חתום: טס.
העתקת מאמרים מהעתונות הארץ-ישראלית לעתונות היהודית בחו"ל ובמיוחד על מעשה העתקה וקיצור ממאמרו של אליעזר שטינמן; הדיוק בזכרון נות; שיבושים במאמר הערכה על נתן בירנבוים; נוסח כתיבה על משה מיזלס; ההסתדרות הציונית והשפה העברית; השם 'סיני' לירחון; כתב העת 'ויאדומושצי ליטעראצקי' והיהודים.
- 292 בעסקי מנוחה. דבר, כ"ב בתמוז תרצ"ז, 1 ביולי 1937, ע' 3. חתום: י'ושבי הגוש.
מכתב למערכת על הסטודיו לריקודים של גרטרוד קרויס.
- 293 חיים נחמן ביאליק: למלאת שלש שנים לפטירתו. דבר לילדים, כרך ג, חוב' 12 (כ"ב בתמוז תרצ"ז, 1 ביולי 1937), ע' 3-4. חתום: אביתר.
- 294 לן, אלינה. כוכב-שבת. דבר ליל-דים, כרך ג, חוב' 13 (כ"ט בתמוז תרצ"ז, 8 ביולי 1937), ע' 7-9; חוב' 14 (ז' באב תרצ"ז, 15-ביולי 1937), ע' 7-8. חתום: דב שטוק.
- 295 קורצ'ק, ינוש. כזה וכזאת על ילדים. דברים מבפנים, הוצאה חד-פעמית, אב תרצ"ז, יולי 1937, ע' 35-37. חתום: בין זעף וחנינה.
- גולדברג ונתן גרינבלט (=גורן). התשובה להערות לאה גולדברג חזרה ונדפסה ב'ארחות ושבי-לים', כרך הענינים, ע' 187-191, בשם: בענין האידיליה.
- 288 [תשובה במשאל בעד ונגד הסרט הרוסי]. תשע בערב, שנה א, גל' מס' 13 (3 ביוני 1937), ע' 11. מלוקט ע"י 'בן-פורת.
- 289 בין השיטין. דבר, כ"ט בסיון תרצ"ז, 8 ביוני 1937, ע' 2-3. חתום: טס.
?ובלו של מקס מרכוזה ומאמרו שנשלח לפרסום ולא נדפס בשל דברי ביקורת שבו; סיפורו של חיים שווארץ ב'ידישע רונד-שאר' והבילוש אחר המודלים האמיתיים של גיבוריו (קטע זה חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 191-194, בשם: לביקורת הדגם וטיבה); לדברי עזריאל שוורץ (אוכמני) על הספרות העברית (חזר ונדפס ב'ארץ-חות ושבילים', כרך הענינים, ע' 194-197, בשם: על פוגרום זוטא).
- 290 ראשי פרקים. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יב, גל' 29 (ב' בתמוז תרצ"ז, 11 ביוני 1937), ע' 1. חתום: ד.ש.
על זלמן שניאור:
חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 91-95 וב'בין דין לחשבון', ע' 35-37, בשם: בין זעף וחנינה.

- 1937, ע' 61-67. תרגום מכתב-היד הפולני: דוב שטוק.
- 300 ימשל ונמשל. דבר, כ"ט באלול תרצ"ז, 5 בספטמבר 1937, ע' 39. חתום: ר.ט. על ר' אליעזר קליר (שני משלים מעניני ימים נוראים משלו).
- תרצ"ח
1938-1937
- 296 על זוד פרישמן. דבר לילדים, כרך ג, חוב' 15 (י"ד באב תרצ"ז, 22 ביולי 1937), ע' 4-6. 15 שנה למותו. חתום: אביתר. מנוקד.
- 297 עקיפי-באור: בשירי ח"נ ביאליק. הה, שנה יב, חוב' יב (אלול תרצ"ז), ע' כג-כו.
- 298 אורנשטיין, משה. אותיות דרבי זכדיא"ל. מחיי הדפוס, אלול תרצ"ז, אוגוסט 1937, ע' 11-14. המלביה"ד דב שטוק.
- 299 עזבוננו של אדם נידח. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יב, גל' 38, (כ' באלול תרצ"ז, 27 באוגוסט 1937), ע' 3-5. חתום: ד.ש. על משה שפיץ-שפי. חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 250-269 (נחתם: כ"ב באלול תרצ"ז).
- קטעים ממאמר זה חזרו ונדפסו ב'ספר גורליצה': הקהילה בבנינה ובחורבנה / בעריכת מ"י בר-און. - [תל-אביב]: אגודת גמ"ח-והנצ"ח מיסודם שלי יוצאי גורליצה והסביבה בישראל, תשכ"ב, ע' 184-187.
- 301 על הנר הדלוק. כנסת: דברי סופרים לזכר ח"נ ביאליק, כרך ג (תרצ"ח), ע' 79-87. על מוטיב בשירת ח"נ ביאליק.
- 302 העליתי קונכיה... [שיר]. מבחר השירה העברית החדשה: אנתולוגיה המכילה את מבחר השירה הלירית העברית במשך מאתיים שנה, מר' משה חיים לוצאטו עד היום. / יוצא לאור על ידי אשר ברש. - יהושלים: שוקן, תרצ"ח, ע' 471.
- השיר נדפס לראשונה בנוסח שונה במקצת ב'דבר', מוסף לשבתות ולמועדים, כרך ד, גל' מה (כ"ה בתמוז תרפ"ט), ע' 1.
- 303 דבר היום: הריגת ר' אליעזר גרשטין. דבר, ד' בתשרי תרצ"ח, 9 בספטמבר 1937, ע' 1. חתום: מ.ד. על אליעזר גרשטין, מקרבנות המאורעות פיהושלים.
- 304 בשבח מוזגים וצערם: מתוך ספרי 'עיר ומשפחה'. דבר, ט' בתשרי

- תרצ"ח, 14 בספטמבר 1937, ע' 3.
- הפרק 'בצערם של בתי ישראל בדודים' מלתוך 'ממחוז הילדות', מהד' א', ע' סדעד ומהד' ב', ע' 61-54.
- 305 כוכב נידח. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 1 (י"ט בתשרי תרצ"ח, 24 בספטמבר 1937), ע' 7-2. על בנימין גריל.
- חזר ונדפס בהרחבה בספר הנושא שם זה ('כוכב נידח' - מרחביה, הוצאת הקיבוץ הארצי השומר הצעיר, ספרית פועלים, 1950. 104 ע').
- 306 תומס' מסריק. דבר לילדים, כרך ד, חוב' 1 (כ"ה בתשרי תרצ"ח, 30 בספטמבר 1937), ע' 6-3. חתום: אביתר.
- 307 מקרוב ומרחוק; קשי הזקנה בפור לין. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 2 (כ"ו בתשרי תרצ"ח, 1 באוקטובר 1937), ע' 5. חתום: דאדל.
- על עליזה אוז'שקו, עם פרסום מכתביה.
- 308 בצל השכחה. מאזנים, כרך ו, חוב' ב (חשוון-כסלו תרצ"ח), ע' 180-194. על צבי ביקלס-שפיצר.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
- שני, ע' 278-298, בשם: דרכו ופעלו.
- 309 מקרוב ומרחוק: ממכתביו של י"ל פרץ. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 3 (ג' בחשוון תרצ"ח, 8 באוקטובר 1937), ע' 3-2. חתום: דאדל.
- מתוך מכתבי י"ל פרץ שנתפרסמו ב'יווא בלעטער', כרך יב, חוב' א-ג.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 27-33, בשם: פניני אגרות (נחתם: תרצ"ז).
- 310 יעקב שטינברג. דבר לילדים, כרך ד, חוב' 5 (כ"ז בחשוון תרצ"ח, 31 באוקטובר 1937), ע' 2. לא חתום.
- 311 למרחוק: על העתונות של איגודי הנוער. דרכי הנוער: קובץ לעניני הנוער בציונות / בעריכת ג' חנוך. - ירושלים: מחלקת הנוער של ההנהלה הציונית, כסלו תרצ"ח, נובמבר 1937. ע' 272-283.
- על העתונות של תנועות הנוער. חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 66-78, בשם: חטיבה וביטויה.
- 312 מהשיחות 'אתו'. דבר הפועלת, שנה ד, חוב' 8 (ג' כסלו תרצ"ח, 7 בנובמבר 1937), ע' 149-150. על משה בילינסון.

- 317 ילדי הפקר. אמר, ט"ו בכסלו תרצ"ח, 19 בנובמבר 1937, ע' 13.
 חתום: ד.
 על הצגת מחזה בשם זה על ילדים עזובים-מאת בן זאב ליבר ובני-מויו של בנו, פרנקל.
- 318 דבר של תמיהה וסופו בקשה. דבר, כ"ו בכסלו תרצ"ח, 30 בנובמבר 1937, ע' 3.
 מכתב למערכת בענין הבאת שמו ודבריו במדורו של מ' ליפסון 'אבותינו סיפרו' ב'הארץ'. תשורת ליפסון ב'דבר', ב' בטבת תרצ"ח (6.12.1937), ע' 4.
- 319 אהבת אם. דבר לילדים, כרך ד, חוב' 11 (י"ב בטבת תרצ"ח, 16 בדצמבר 1937), ע' 2-3.
 חתום: אביתר.
 על אמו של ח"נ ביאליק.. מנוקד.
 "אמי מעולם לא היתה תגרנית בשוק ומשירי אין להביא ראיה". (אגרות ח"נ. ביאליק).
- 320 מכתבי ב. בורוכוב: דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 10 (י"ג בטבת תרצ"ח, 17 בדצמבר 1937), ע' 5-6.
 רשימותיו של ב' בורוכוב-האחדות הלאומית של הפועלים היהודים, "סקעב"יות לאומית' ו'אל המהפכה הסוציאלית' בתרגומו של ד' סדן (לא חתום).
- מתוך המאמר 'פרורי שיחות' אשר הופיע ב'דבר' ליום השלוש-שים (ד' בטבת תרצ"ז):
 המאמר המלא חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 131-153.
- 313 פגישות. ציון למשה בילינסון דרכו ופעלו: במלאת שנת אבול, ה' כסלו תרצ"ח. - [תל-אביב: דבר, תרצ"ח 1937]. ע' 5-6.
 חתום: ר.ט.
 תוספת ל'דבר', גל' מס' 3792 [צ"ל 3791] (ה' בכסלו תרצ"ח, 9.11.1937).
- 314 נדבכים ממללים: פרקים וראשי פרקים. ציון למשה בילינסון דרכו ופעלו: במלאת שנת אבול, ה' כסלו תרצ"ח. - [תל-אביב: דבר, תרצ"ח 1937]. ע' 35-53.
 חתום: ד.ש.
 תוספת ל'דבר', גל' מס' 3792 [צ"ל 3791] (ה' בכסלו תרצ"ח, 9.11.1937).
- 315 שייקינג. המצביא, דבר (תוספת ערב), ז' בכסלו תרצ"ח, 11 בנובמבר 1937, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
 שיר. תרגום: ד. שטוק.
- 316 על משה בילינסון. דבר לילדים, כרך ד, חוב' 7 (ז' בכסלו תרצ"ח, 11 בנובמבר 1937), ע' 2-4.
 חתום: אביתה.
 מנוקד.

321. מקדמי אשמורות: עם חג-העשור של קיבוץ 'חירות'. החלוץ: ליר-בל העשרים. - עין-חרוד: הקיבוץ המאוחד, 1938. ע' 49-52. נחתם: "הבר", תרצ"ו.
322. לראשית פרסומו של ר' משה זאקס. סיני, שנה א, כרך ב, חוב' ט"י (שבט-אדר א' תרצ"ח), ע' שלא-שלג.
323. בעקבות מאמרו של נ"מ גלבר על ר' משה זאקס (סיני, חוב' ה'ז).
324. דרך אגב. דבר, ב' בשבט תרצ"ח, 4 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. לדברי פנתס וסרמן על הפולנים ויחסם לאנטישמיות.
325. דרך אגב. דבר, ג' בשבט תרצ"ח, 5 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. על נחום זליבנסקי, החתום על ספריהם של אחרים.
326. דרך אגב. דבר, ד' בשבט תרצ"ח, 6 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. בין אברהם שרון לבין מערכת 'הפועל הצעיר'.
327. דרך אגב. דבר, ט' בשבט תרצ"ח, 11 בינואר 1938, ע' 4. חתום: טס. על קונטרסו של א' המאירי 'לקראת מדינה עברית, אנ-גלות יהודה'.
328. דרך אגב. דבר, י' בשבט תרצ"ח, 12 בינואר 1938, ע' 4. חתום: טס. לדברי מ' בן-פלא (מ' שטודנר) על קדיש יהודה סילמן.
329. דרך אגב. דבר, י"א בשבט תרצ"ח, 13 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. על ספרו של גוידו מאטטילי על מוסוליני כטייס שהופיע באיטליה והבקורת עליו בגרמניה.
330. דרך אגב. דבר, ט"ז בשבט תרצ"ח, 18 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. תשובת העתון 'השומר הצעיר' למאמרו של יעקב רבינוביץ.
331. דרך אגב. דבר, י"ז בשבט תרצ"ח, 19 בינואר 1938, ע' 4. חתום: טס. לדברי י' יברכיהו על יחזקאל קויפמן וד"צ הופמן, החולקים על י' ולהאזון.
326. דרך אגב. דבר, ח' בשבט תרצ"ח, 10 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס.

- 332 דרך אגב. דבר, כ"ב בשבט תרצ"ח, 24 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. לדברי ר' נהוראי על ביאליק, אז"ר, א"צ גרינברג ועוד בעת-נות הדתית.
- 333 דרך אגב. דבר, כ"ה בשבט תרצ"ח, 27 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. על דברי יעקב כהן על ז' ז'בוטינסקי ב'ברקאי' (דרום-אפריקה): דברי יעקב רימון על עצמו באותה במה ועל כתב העת 'ניב' (ארה"ב). תגובת יעקב כהן מובאת ב'דבר', כ"ו בשבט תרצ"ח, 28 בינואר 1938, ע' 3.
- 334 דרך אגב. דבר, כ"ו בשבט תרצ"ח, 28 בינואר 1938, ע' 9. חתום: טס. על חרזנות ילדים בחוברות 'תרות' בות' כווארשה לכבוד ח"נ ביאליק.
- 335 דרך אגב. דבר, כ"ט בשבט תרצ"ח, 31 בינואר 1938, ע' 3. חתום: טס. על בולסלב לשמיאן, ממשוררי פולין; איגנץ ציגלר על עץ הא-שוח בליל חג המולד או כמנורת החנוכה 'בצורה של ענפי-עץ אשוח'.
- 336 בענין ארכיון ביאליק ולמענו. דבר, כ"ט בשבט תרצ"ח, 31
- בינואר 1938, ע' 3. מכתב למערכת על ארכיון ביאליק בספריה הלאומית בטיפוחו של ברוך שוחטמן.
- 337 דרך אגב. דבר, א' באדר א' תרצ"ח, 2 בפברואר 1938, ע' 4. חתום: טס. על ציור 'של נחום גוטמן בספר ילדים תפל שנעתק מתוך ספר משירי ח"נ ביאליק.
- 338 דרך אגב. דבר, ב' באדר א' תרצ"ח, 3 בפברואר 1938, ע' 3. חתום: טס. על חוברת זימרה של הנוער העובד. בד.
- 339 דרך אגב. דבר, ז' באדר א', 8 בפברואר 1938, ע' 4. חתום: טס. לפולמוס עם סדן ב'השומר הצעיר' (מ. צ'ן = מרדכי צוקרמן להב) בעניין הערתו הקודמת על דרך כתיבה שלו על יעקב רבינוביץ, בניגוד לזו של יהודה גוט-הלף.
- 340 דרך אגב. דבר, ט' באדר א' תרצ"ח, 10 בפברואר 1938, ע' 4. חתום: טס. שיחת צ' ווהלמוט עם יוסף קלוזנר על אורי צבי גרינברג וטשרניחובסקי ב'נאשא אופיניא' ועל חוברת של אוריאל הלפרין עם הקדמה של יוסף קלוזנר.

- 341 דרך אגב. דבר, י' באדר א'
תרצ"ח, 11 בפברואר 1938, ע'
3.
חתום: טס.
לדברי ע"א סימון על י"ח ברנר
ובעיקר על תרגומיו.
- 342 דרך אגב. דבר, י"ג באדר א'
תרצ"ח, 14 בפברואר 1938, ע' 3.
חתום: טס.
על ספרו של יעקב א' לוינסון על
א"ז הופיין.
- 343 על גבול הנגב: א. באר טוביה.
דבר (תוספת ערב), ט"ו באדר א'
תרצ"ח, 16 בפברואר 1938, במ'
דור דבר לעולה'.
חתום: ר.ט.
מנוקד.
- 344 מרטין בובר. דבר לילדים, כרך
ד, חוב' 20 (ט"ז באדר א'
תרצ"ח, 17 בפברואר 1938), ע'
2-4.
חתום: אביתר.
מנוקד.
מרטין בובר - ליובלו הששים.
- 345 על גבול הנגב: ב. ארגון מנחם;
ג. כפר הנריטה סאלד. דבר
(תוספת ערב), י"ז באדר א'
תרצ"ח, 18 בפברואר 1938, ע' 2
(במדור דבר לעולה').
חתום: ר.ט.
מנוקד.
- 346 דרך אגב. דבר, כ' באדר א'
- תרצ"ח, 21 בפברואר 1938, ע'
3.
חתום: טס.
לזכרונותיו של ראובן בריינין
ב'רמה' וזכריו עליהם של רפאל
שוחט.
- 347 דרך אגב. דבר, כ"ג באדר א'
תרצ"ח, 24 בפברואר 1938, ע'
3.
חתום: טס.
על ל"א פרנקל בספר 'מאה שנה'
מאת יצחק טריווקס, אליעזר
שטינמן ויעקב יערי-פולסקין.
- 348 דרך אגב. דבר, כ"ד באדר א'
תרצ"ח, 25 בפברואר 1938, ע'
3.
חתום: טס.
על מאמר של מנחם דורמן על
אורי צבי גרינברג ב'מכפנים'.
- 349 דרך אגב. דבר, כ"ח באדר א'
תרצ"ח, 1 במארס 1938, ע' 3.
חתום: טס.
דברי איגנץ ציגלר על עצמו
בראש ספרו על הנבואה.
- 350 יהודה שטינברג. דבר לילדים,
כרך ד, חוב' 22 (ל' באדר א'
תרצ"ח, 3 במארס 1938), ע' 6-7.
חתום: אביתר.
שלשים שנה למותו.
- 351 דרך אגב. דבר, א' באדר ב'
תרצ"ח, 4 במארס 1938, ע' 3.

- 352 דרך אגב. דבר, י"ב באדר ב' תרצ"ח, 15 במארס 1938, ע' 3. חתום: טס.
 על הסופר הפולני ירמיה ואסיוטינסקי; לשירו של אברהם לב על ה' ליוויק.
- 353 בין השיטין. דבר, י"ד באדר ב' תרצ"ח, 17 במארס 1938, ע' 9-10. חתום: דל"ת.
 פורים ודבריהם על פורים של שלום בן-חורין, מיכל רבינוביץ, י"ל מימון, יוסף כהן-צדק ועוד.
- 354 דרך אגב. דבר, ט"ו באדר ב' תרצ"ח, 18 במארס 1938, ע' 4. חתום: טס.
 על אנטישמיות בלבוב בשנת תרכ"ב.
- 355 דרך אגב. דבר, כ"ב באדר ב' תרצ"ח, 25 במארס 1938, ע' 5. חתום: טס.
 לדברי א"ר (א"ר מלאכי) ב'הדר אר' על גרשום שלום.
- 356 טלר, י"ל. שלושת נערי ישראל כותבים לפייטן סיני קדמון. דבר,
- (תוספת ערב), כ"ד באדר ב' תרצ"ח, 27 במארס 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
 תרגום מיידיש בצירוף לברים על המשורר.
- 357 דרך אגב. דבר, כ"ח באדר ב' תרצ"ח, 31 במארס 1938, ע' 4. חתום: טס.
 על קיצו של אלברט סמולנסקין, בנו של פרץ סמולנסקין ודברי י"ח ברנר על בניו של פרץ סמולנסקין.
- 358 הערה להערה. דבר (מוסף לשב-תות ולמועדים), כרך יג, גל' 25 (כ"ט באדר ב' תרצ"ח, 1 באפריל 1938), ע' 8. חתום: ד.ש.
 תשובה להערותם של צבי וולמוט ורפאל פטאי לביקורתו של אריה ליפשיץ על האנתולוגיה שלהם 'מבחר הסיפור הארצישראלי'.
- 359 דרך אגב. דבר, ג' בניסן תרצ"ח, 4 באפריל 1938, ע' 3. חתום: טס.
 לדבריהם של ש"ב פלדמן על הדת והסוציאליזם ו"קורא ותיק" (משה קלינמן) על האנתולוגיה לשירה העברית החדשה של א' מיטוס.
- 360 הערה להערה. דבר, ד' בניסן תרצ"ח, 5 באפריל 1938, ע' 3. חתום: טס.
 להערת פ' ליפובצקן על-נוסח

- במדור לעולה.
 "השירים האלה לקוחים מקובץ השירים באידיש פארטונקעלטע פריהמארגענס' (שחרים מעמע' מים)... שיצא זה מקרוב לאור (הוצאת הוטנר, ורשה)".
- 361 הערות קטנות: להקים שם המת. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 26 (ז' בניסן תרצ"ח, 8 באפריל 1938), ע' 6.
 חתום: ד.ש.
 על שמו הפרטי של הצייר היהודי מויריצי גוטליב.
- 362 דרך אגב. דבר, י' בניסן תרצ"ח, 11 באפריל 1938, ע' 3.
 חתום: טס.
 דרכי התגובה לאירועי הזמן של ויקטור הוגו וגיתה.
- 363 אדם ביקר. דבר, י"ד בניסן תרצ"ח, 15 באפריל 1938, ע' 3-2.
 על צבי פרץ חיות.
 חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 11-26.
- 364 דרך אגב. דבר, ט"ז בניסן תרצ"ח, 17 באפריל 1938, ע' 3.
 חתום: טס.
 מדברי שמעון פדרבוש בספרו 'חקרי תלמוד' ומשל יצחק הבנשטרייט בספרו 'קברות התאוה'.
- 365 ולדמן, משה. קדושי כל הז' מנים...; אנה אלר? דבר (תוספת ערב), ב' אייר תרצ"ח, 3 במאי 1938, ע' 2.
 שירים. עברית: דב שטוק.
- 366 הערה. דבר (מוסף לשבתות זלמועדים), כרך יג, גל' 27 (ה' באייר תרצ"ח, 6 במאי 1938), ע' 3.
 חתום: ד.ש.
 על שמשון ישכר בעריש צינדל.
- 367 דרך אגב. דבר, ח' באייר תרצ"ח, 9 במאי 1938, ע' 3.
 חתום: טס.
 למאמרו של נ' מלצן 'גלות בתוך תחיה' ('דבר', תוספת ערב, ד' ניסן תרצ"ח, 5.4.1938, במדור לעולה) על הזלזול בלשון, זלזול בשם, זלזול בלוח.
 תשובתו של מלצן ב'דבר'. א' בסיון תרצ"ח, 31.5.1938, ע' 4.
- 368 דרך אגב. דבר, ט' באייר תרצ"ח, 10 במאי 1938, ע' 4.
 חתום: טס.
 על משפטי הראוה במוסקבה וביוגרפיות על פרנסיס ביקון וליאון פויכטונגר.
- 369 דרך אגב. דבר, י"א באייר תרצ"ח, 12 במאי 1938, ע' 8.
 חתום: טס.
 על יובל ה-150 להולדת ריב"ל.

- צ"ד פנקס ובעית השמיטה. 370 תוספת קטנה. דבר (מוסף לשב"תות ולמועדים), כרך יג, גל' 28 (י"ב באייר תרצ"ח, 13 במאי 1938), ע' 5: חתום: ד.ש.
- נחום סוקולוב: שנתים למותו. דבר (תוספת ערב), כ"ח באייר תרצ"ח, 29 במאי 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה'). חתום: אחיקם. מנוקד. 375
- מדרכו של אדמונד הוסרל. דבר, י"ד באייר תרצ"ח, 15 במאי 1938, ע' 2. חתום: אל"ף. 371
- דרך אגב. דבר, כ"ט באייר תרצ"ח, 30 במאי 1938, ע' 3. חתום: טס. רשמי מסע של גרשיים (=ש. דניאל). על לידה. תוברת פולנית של עמנואל האי על זילקוב. אינו נאגל על קרמניץ. ערבוב ריב"ל ואד"ם הכהן. 372
- דרך אגב. דבר, ט"ז באייר תרצ"ח, 16 במאי 1938, ע' 3. חתום: טס. י"ש יודלביץ על מנדלי מוכר-ספרים; ביקורתו של מ' קומרובסקי על 'ספר השנה ליהודי די אמריקה'; דוד רוכל על היסודות העבריים בידיש. 373
- דרך אגב. דבר, ט"ז באייר תרצ"ח, 17 במאי 1938, ע' 8. חתום: טס. על החריוה בשירה העברית; תרגום שירו של שילר 'Der Alpenjäger' ע"י שמשון מלצר ויעקב צבי שפרלינג. חזר ונדפס. ב' ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 199-200, בשם: עניה של חריזה. 374
- דרך אגב. דבר, ג' בסיון תרצ"ח, 2 ביוני 1938, ע' 3. חתום: טס. לנשפו של יואל מסטבוים. דבר, ב' בסיון תרצ"ח, 1 ביוני 1938, ע' 4. חתום: ד. צבי קארל על ההתאבדויות באוסטריה ועל דברי נ"נ סמואלי, ז' פרויד ומ"א פוסטלברג על אותו ענין. 377
- דרך אגב. דבר, ג' בסיון תרצ"ח, 2 ביוני 1938, ע' 3. חתום: טס. שלטים. ג' קרסל על מטבעות שלטים. א"י. 'הסנה' והשפה העברית. ד"ר ב' מאיר - הרגלי אוכל ול' שון. 378
- דרך אגב. דבר, כ"ו באייר תרצ"ח, 27 במאי 1938, ע' 3. חתום: טס. 379

- 380 שלומיאָל וצלן. דבר, ד' בסיון תרצ"ח, 3 ביוני 1938, ע' 2-3. על אדאלברט שאמיסו.
- 381 לזכרו של מרדכי דוד ברנד-שטטר. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 31 (י"א בסיון תרצ"ח, 10 ביוני 1938), ע' 6-7.
- 382 פליכס-זאלצמאן-סאלטן. דבר, כ"ח בסיון תרצ"ח, 27 ביוני 1938, ע' 1. לא חתום.
- 383 שירת הערער. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 35 (ט' בתמוז תרצ"ח, 8 ביולי 1938), ע' 1-2. חתום: ד.ש. לזכר יעקב לרנר במלאת עשרים שנה למותו. חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 103-111 וב'בין דין לחשבון', ע' 69-74.
- 384 דבר היום: עם ג. שופמן. דבר, י"ט בתמוז תרצ"ח, 18 ביולי 1938, ע' 1. חתום: מ.ד. עם עלייתו-ארצה של ג' שופמן.
- 385 קצת פיסקאות מובלעות. דבר, כ'
- בתמוז תרצ"ח, 19 ביולי 1938, ע' 5. חתום: ר.ט. על אזכרות לבנימין זאב הרצל שנאסרו בבסצ'יסקה ובברודי. חזר ונדפס. בהשמטת הרישא ב'אבני בוחן', ע' 273-274 וב'אב-ני גבול', ע' 53-54.
- 386 בי נשבעתי. דבר (תוספת ערב), כ' בתמוז תרצ"ח, 19 ביולי 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעור-לה'). חתום: ד.ש. קטע מנאומו של ליאון קלנר, לפי ה'טאגבלאט', תרס"ז, גל' 134.
- 387 דבר היום: ש"י עגנון בן חמשים. דבר, י' באב תרצ"ח, 7 באוגוסט 1938, ע' 1. חתום: מ.ד.
- 388 בזכות אבות: פרשה מתוך הספר "ממחוז הילדות" של דב שטוק, הוצאת דבר. דבר, י"א באב תרצ"ח, 8 באוגוסט 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעולה'). מנוקד. קטע מתוך 'ממחוז הילדות', מהד' א, ע' פכ"פה, ומהד' ב, ע' 68-69.
- 389 אידלה הרבנית: פרק מן 'ממחוז הילדות'. דבר-הפועלת, שנה ה, חוב' 5-6 (כ"ה באב תרצ"ח, 22 באוגוסט 1938), ע' 148-150. קטע מנוקד מתוך 'ממחוז הילדות', מהד' א, ע' רצ"רצו, ומהד' ב, (בשינוי קל), ע' 258-264.

- 390 בצדי דפים ומעשים; הקדמה קטנה והיא כמכתב-הכותב אל עצמו. דבר, כ"ז באב תרצ"ח, 24 באוגוסט 1938, ע' 2. חתום: ד.ש. על בקורת ספרים.
- 391 שמואל יוסף עגנון. דבר לילדים, כרך ה, חוב' 18 (כ"ח באב תרצ"ח, 25 באוגוסט 1938), ע' 5, 12. חתום: אביתר.
- 392 קונצפט למכתב ברכה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 40 (כ"ט באב תרצ"ח, 26 באוגוסט 1938), ע' 1-2. לשמואל יוסף עגנון בן החמישים. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 220-230, ב'בין דין לחשבון', ע' 191-198, ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 36-41 (בשם: מכתב ברכה) ובמהד' ב, ע' 41-48.
- 393 בסוגרים. מאזנים, כרז.ז, חוב' ה (מא) (אלול תרצ"ח), ע' 619-622. על-ש"י עגנון כמלאכת לו חמישים. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 231-236, ב'בין דין לחשבון', ע' 198-201 (בשם: מעגל ובחינתו), ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 44-47 ובמהד' ב, ע' 49-52. נדפס גם ב'ביקורת הספרות', אנתולוגיה ערוכה על-פי תכנית משרד
- החינוך והתרבות ללימודי הספרות, בחטיבה העליונה כבית-הספר הכללי ובבית-הספר-הדתי (ירושלים, דביר, תשמ"א 1981), ע' 350-353.
- 394 בצדי דפים ומעשים: א. תוכחת התיש. דבר, ב' באלול תרצ"ח, 29 באוגוסט 1938, ע' 6. חתום: ד.ש. על מחברתו של אברהם שרון 'דעותיו הבטלות ומיתתו הטרגית של התיש ברחא'.
- 395 בצדי דפים ומעשים: ב. עם שיר ותמות. דבר, ד' באלול תרצ"ח, 31 באוגוסט 1938, ע' 8. חתום: ד.ש. על התקפות העתונים 'היסוד' ו'הצופה' על שירה של קדיה מולודובסקי.
- 396 בצדי דפים ומעשים. ג. ירושלים הצעירה. דבר, ו' באלול תרצ"ח, 2 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. על האגודה 'ירושלים הצעירה'. על ספרו של צבי מירוני 'החול-מים בירושלים'.
- 397 בצדי דפים ומעשים. ד. במסכת זרים. דבר, ח' באלול תרצ"ח, 4 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. על מאמרו של האלגארטן על הורים בתנועות הלאומיות.

- 398 בצדי דפים ומעשים. ה. על אבי אלופי השחמט. דבר, ט' באלול תרצ"ח, 5 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
- 403 על מאמרו של י' האנאק 'מיכאל אנג'לו של משחק השחמט'.
בצדי דפים ומעשים. ט. עם המ' שיח. דבר, י"ח באלול תרצ"ח, 14 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על ספר שיריו של ארנולד האהן 'עם המשיח'.
- 404 בצדי דפים ומעשים. י. הגות לב לארץ היפה. דבר (תוספת ערב), י"ח באלול תרצ"ח, 14 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
השנתון 'מולדתי' והמדור המר' קדש לצ'כוסלובקיה. ההימנון הצ'כי בעברית. שירו של פביוס מיזס על צ'כוסלובקיה.
- 405 בצדי דפים ומעשים. יא. הדרמה העגונה. דבר, י"ט באלול תרצ"ח, 15 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]. (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
דרמה לקורא ודרמה לצופה. בקרתו של סמולנסקין על הדר' מות 'ידידיה האיסי' מאת משולם זלמן גלדבלום. [צ"ל גולדבלום] ו'נבל הצדיק או המתחסד', מאת דוד זכסלר.
- 399 בצדי דפים ומעשים. ו. אגדה שנתכדתה? דבר, י"א באלול תרצ"ח, 7 בספטמבר 1938, ע' 2.
חתום: ד.ש.
על מחקרו של ע' רינגלבלום על שמואל זביטקובר.
- 400 בצדי דפים ומעשים. ז. מוסיקה יהודית. דבר, י"ב באלול תרצ"ח, 8 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על כתב העת 'מוסיקה יהודית'.
- 401 הערה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יג, גל' 42 (י"ב באלול תרצ"ח, 9 בספטמבר 1938), ע' 7.
חתום: ד.ש.
על בית המדרש בבוטשאטש וכתבתו של בריש שטרן על שריפתו.
- 402 בצדי דפים ומעשים. ח. דרכו של חוקר. דבר, ט"ז באלול תרצ"ח, 12 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על המאסף של ייווא לזכרו של

התעמולה הנאצית בהדיו וספרו של אפלטון 'מינון' בתרגום עברי.

תרצ"ט 1939-1938

410 בצדי דפים ומעשים. יז. נר מצוה. דבר, ג' בתשרי תרצ"ט, 28 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על ספרי הזכרון ואי הדיוק בהם.

411 בצדי דפים ומעשים. יח. משהו על ילדים ועניני גזע. דבר (תוספת ערב), ג' בתשרי תרצ"ט, 28 בספטמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על גזענות בספרות הילדים העברית ובמשחקים.

412 בצדי דפים ומעשים. יט. ספר מועיל ופתיחתו צולעת. דבר, ה' בתשרי תרצ"ט, 30 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על ספרו של יצחק ברקמן 'הספרות העברית החדשה'.

413 קורצ'ק, ינוש. על הבדידות. מבפנים, כר' ה, חוב' ה-ו (תשרי-כסלו תרצ"ט, אוקטובר-דצמבר 1938), ע' 429-438; תרגום מפולנית דב שטוק.

406 בצדי דפים ומעשים. יב. חצי נחמה וגם הוא מסופק. דבר, כ"ג באלול תרצ"ח, 19 בספטמבר 1938, ע' 8] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

הירידה בספרות הצעירה אצלנו ובעמים.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 198-199.

407 בצדי דפים ומעשים. יג. תיעוב וביטוי. דבר, כ"ה באלול תרצ"ח, 21 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על שירי אברהם נחום שטנצל.

408 בצדי דפים ומעשים. יד. תשובת התרבות הצ'כוסלואקית; טו. צעקות רבות ושתיקה אחת. דבר, כ"ו באלול תרצ"ח, 22 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על ספרו של קאראל מודרי 'עם וגזע לאור שאלת היהודים' ועל תעמולת הארצות השכנות נגד צ'כוסלובקיה ושתיקת הגרמנים באיטליה.

409 בצדי דפים ומעשים. טז. שתי שממות ובינותם אי מוריק. דבר, כ"ז באלול תרצ"ח, 23 בספטמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

חתום: אביתר.
על צ'כוסלובקיה (בעקבות הסכם מינכן).

418 בצדי דפים ומעשים. כג. אגדה יפה וסופה כוזב; כד. דברים מע־טים על הבגידה. דבר, י"ב בתש"רי תרצ"ט, 7 באוקטובר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

כג. על טיסתו של נ' צ'מברלין למינכן וסיפור של א"ש יוריס. כד. נאומי שיסוי נאציים נגד העם הצ'כי. בגידה במשעבד אינה בגידה.

419 בצדי דפים ומעשים. כה. אנית גורלנו בלב ים. דבר, י"ד בתשרי תרצ"ט, 9 באוקטובר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

על ספרו של יהודה יערי 'ארב' עים יום על הים'.

420 בצדי דפים ומעשים. כו. מורה דרך בארצנו. דבר (תוספת ערב), י"ד בתשרי תרצ"ט, 9 באוקטובר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

על ספרו של מ"י בן-גבריאל 'ארץ ישראל זוטא לתיירים רגיים'.

421 בצדי דפים ומעשים. כז. אנו נמל־טים אל בנות השיר; כת. כי הם

שלוש רשימות; שמקורן הפולני נתפרסמו באפריל 1938: א. בדי־דות הילד; ב. בדידות נעורים; ג. בדידות הזיקנה.

414 בצדי-דפים ומעשים. כ. על בני אדום. דבר, ז' בתשרי תרצ"ט, 2 באוקטובר 1938, ע' 6] (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

התעמולה האנטי-צ'כית בפולין ושירתה של מאריה קונופניצקה.

415 בצדי דפים ומעשים. כא. ממוקשי מרטין לוֹתר. דבר, ח' בתשרי תרצ"ט, 3 באוקטובר 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

החוכרת 'דבר בעיתו' מאת יעקב אשכנזי - תשובה לקונטרס של שלום בן-חורין, הדורש לעקור את מגילת אסתר ולבטל את חג הפורים. תרגום מסולף של המי־לה 'נקם' במגילת אסתר בתרגום 'התנ"ך של לוֹתר'.

416 בצדי דפים ומעשים. כב. על אחד מעזורי הרצל. דבר, י"א בתשרי תרצ"ט, 6 באוקטובר 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעוֹלה').

חתום: ד.ש.

מחברתו של יוסף פרנקל על זיג־מונט וארנאר.

417 צ'כוסלובקיה: דבר לילדים, כרך ה, חוב' 23 (י"א תשרי תרצ"ט, 6 באוקטובר 1938), ע' 3-5.

הבמה ובין המציאות העכורה
מאתורי הקלעים. השחקן-הרמאי
על כסא השלטון.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנם', ע' 126-128 (נחתם שם
בטעות ת"ש).

424. בצדי דפים ומעשים. לא. בקו
ההערכה. דבר, כ"ב בתשרי
תרצ"ט, 17 באוקטובר 1938, ע'
2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על ספרו של ישראל כהן 'הער-
כות ובבואות' ובעיקר על המאמר
'על קוטב הרוח' - הערכת אליעזר
זר שטיינמן.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 203-205
וב'מסלול' ספר היובל לישראל
כהן במלאות לו שבעים וחמש
שנה (תל-אביב, תש"ם), ע' 193-
195.

425. בצדי דפים ומעשים. לב. ספר-יד
של מבקר. דבר, כ"ה בתשרי
תרצ"ט, 20 באוקטובר 1938, ע'
2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על ספרו של אלפרד פולגאר
בשם זה.

426. בצדי דפים ומעשים. לג. למדור:
'אל תאמר... אמור...'. דבר,
כ"ח בתשרי תרצ"ט, 23 באוקט-
בר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור
'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

משוררים. דבר, י"ז בתשרי
תרצ"ט, 12 באוקטובר 1938, ע'
2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

על שיר של פרסי ב' שלי ב'דבר'
ועל שיר של שניאור ב'השומר
הצעיר'. על ספר מסותיו של
יצחק זילברשלג 'תהיה ותחיה
בשירה'. המשוררים בתור נבי-
אים.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 201-202,
בשם: בת'השירה לעת-קרב
(רשימה ראשונה).

422. בצדי דפים ומעשים. כט. ענין
ישו הוא מסובך קצת. דבר, י"ח
בתשרי תרצ"ט, 13 באוקטובר
1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר
לעולה').
חתום: ד.ש.

מחאתו של דונש (=שבתאי דון-
יחיא) ב'הצופה' על שיר ב'דבר'
על ישו. ישו כפי שהוא משתקף
ביצירותיהם של י"ח ברנר, ש"י
עגנון, ג' שופמן וא"א קבק. ספרו
של ליאו בק 'האוונגליון כתעודה
של תולדות האמונה היהודית'.

423. בצדי דפים ומעשים. ל. הויה
קומדיאנטית. דבר, כ"א בתשרי
תרצ"ט, 16 באוקטובר 1938, ע'
2 (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

על ספרו של תומאס-מאן 'וידויים
של הרברבן פליכס קרול'. הסתי-
רה בין חדמות האידיאלית על

- 431 נגד הפסקנות בתיקוני לשון במ־
דור זה.
אברהם לסינ. דבר, י"ג בחשון
תרצ"ט, 7 בנובמבר 1938, ע' 5.
ללא חתימה.
דברי הספד.
- 427 בצדי דפים ומעשים. לד. ספינה
בדרך. דבר, ג' בחשון תרצ"ט,
28 באוקטובר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]
(במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על סיפורו של הרברט פרידאנ־
טהאל 'ספינה בדרך'.
- 428 בצדי דפים ומעשים. לה. אילו
היינו... דבר, ט' בחשון תרצ"ט,
3 בנובמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]
(במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על ספרו של צ'רצ'יל 'בני דור
גדולים'.
- 429 בצדי דפים ומעשים. לו.
באספקלריה עקומה. דבר, י' בח־
שון תרצ"ט, 4 בנובמבר 1938,
ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעו־
לה').
חתום: ד.ש.
על סיפורו הדמיוני של קרל צ'פק
'המלחמה במולכים'. המיכניזציה
והשפעתה על הפסיכיקה של
האדם הבינוני.
- 430 בצדי דפים ומעשים. לז. מאחורי
המליצה. דבר, י"ב בחשון
תרצ"ט, 6 בנובמבר 1938, ע' 2
[צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על הרומן 'מקור הזהב' לאלפרד
נוימן.
- 432 בצדי דפים ומעשים. לת. שלשה
שלבים. דבר, י"ג בחשון
תרצ"ט, 7 בנובמבר 1938, ע' 2
(במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
האוטוביוגרפיה של טורוב 'פרקי
חי'. ספרו של אדאן לבית הור־
וואט 'נוער ללא אלוהים'. שלושה
שלבים בהתפרעות הנוער.
- 433 בצדי דפים ומעשים. לט. עם שיר
למשורר. דבר, י"ד בחשון
תרצ"ט, 8 בנובמבר 1938, ע' 2
[צ"ל 4] (במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
על משוררי פולין ובעיקר על
ציפריאן נורביד. על הפואמה של
א' סוצקובר 'ציפריאן נארוויד'
בתוך ספר שיריו 'לידער', ורשא
1937. חזר ונדפס ב'אבני מפתן',
כרך שני, ע' 167-169 (נחתם:
י"ג חשון תרצ"ט).
- 434 בצדי דפים ומעשים. מ. על וינא
האחרת: מא. ואפיזודה דרך משל.
דבר, ט"ז בחשון תרצ"ט, 10
בנובמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]
(במדור 'דבר לעולה').
חתום: ד.ש.
מ. ספרו של היינריך אדוארד
יאקוב 'יוהאן שטראוס זהמאה
התשע עשרה'. מא. על ההתעל־

לכוון אליהם את שנאת המשועב־
דים. לולא היהודים היו הגרמנים
בני חורין. שחרור היהודים הוא
תנאי וגורם לשחרור העולם.

438 פרקי קריאה: על בארטו. דבר,
כ"ז בחשון תרצ"ט, 21 בנובמבר
1938, ע' 2.

חתום: ב. לקטור.
ספרו של וילהלם הרצוג על
בארטו. רשימתו של ג' שופמן על
בארטו: נבואותיו של היינה על
אירופה.

439 בצדי דפים ומעשים. מז. ודאי לא
מקרה. דבר, כ"ז בחשון תרצ"ט,
21 בנובמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]
(במדור דבר לעולה).

חתום: ד.ש.
ש' גרודזנסקי ב'טורים': המגמה
האנטישמית בשירי משורר
הפועלים הצ'כי פטר באזרוטש
אינה מקרית. אלישע רוזין בספ־
רו 'בפאת נכר': הספרות הרוסית
מגוגול עד גורקי - כולה אנטיש־
מית.

440 בצדי דפים ומעשים. מז. על צלם
האדם; מח. ומעשה כמשל. דבר,
כ"ח בחשון תרצ"ט, 22 בנובמבר
1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור דבר
לעולה).

חתום: ד.ש.
מז. "גם לעמים נבוסים אפשר
להשמר מפני התבטלות בפני
הכח הגס" ועל מאמר של א'
שטינמן.

לות ברוכלים-היהודים ב'ינא
האחרת' (מצוטט מהעתון 'די
צייט', 1903).

435 בצדי דפים ומעשים. מב. התמי־
הה והתהייה; מג. ציטטה מחכם
עברי; מד. על שינוי הכתובת.
דבר, כ"ג בחשון תרצ"ט, 17
בנובמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4]
(במדור דבר לעולה).

חתום: ד.ש.
מב. העתונאים העבריים על
השנוי לרעה שחל בעם הצ'כי
אחרי כבושה ע"י גרמניה.

מג. יחיאל מיכל פינס על השנאה
הנפרזה בתקופה שאחרי החרבן
ועל השנאה לגרמנים בצרפת
אחרי התבוסה בשנת 1870.
מד. שנוי הכתובת - השנאה
ליהודים.

436 אברהם ליסין. דבר לילדים, כרך
ו, חוב' 5. (כ"ג בחשון תרצ"ט,
17 בנובמבר 1938), ע' 3.
ללא חתימה.
מספד.

437 בצדי דפים ומעשים. מה. ואנו
שמן המשחה על הגלגלים. דבר
(תוספת ערב), כ"ד בחשון
תרצ"ט, 18 בנובמבר 1938, ע' 2
(במדור דבר לעולה)
חתום: ד.ש.

הצ'כים מרגיעים עצביהם בהל־
קאת יהודים, אלפרד זאבלין
בספרו 'מנוסה וכינוס של עם
היהודים': היהודים הם כליא־ברק

- 444 מצח. על רב מפליטי וינה (ר' משה שמרלה) שהשלים עם גורלו כנרדף ובלבד שלא יהיה רודף ויאבד את הצלם האנושי.
- 441 הקסרקט הישן: מתוך הספר 'ימי חופש שלא כתחילתם סופם'. מאזנים, כרך ח, חוב' ב (מג) (כסלו תרצ"ט), ע' 193-205. זכרונות אוטוביוגרפיים. חזר ונדפס ב'אחרית השעשועים', ע' 5-32; וב'עיר ואם בעיני בניה', ע' 91-106.
- 445 בצדי דפים ומעשים. מט. על כ"י סוי הדם; נ. מקור הרע; נא. האינטרנציונל של כנופיות הרוצחים. דבר, ב' בכסלו תרצ"ט, 25 בנובמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 12] (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. רודולף [צ"ל וילהלם] הרצוג בביוגרפיה של בארטו על העל-את הרוצחים מטעמים פוליטיים; ועל איגודי סתר שיצאו מסתרם עם עליית היטלר לשלטון. מכאן חוטי החיבור לכנופיות המרצחים בא"י.
- 443 בצדי דפים ומעשים. זב. על בנש ובעיקר על כפר קוז'לני. דבר, ט"ו בכסלו תרצ"ט, 8 בדצמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. על ספרו של היינץ שטרוה על אדוארד בנש 'האירופאי הגדול'.
- 444 בצדי דפים ומעשים. נג. מאקיאווואלי בשתי אספקלריות. דבר (תוספת ערב); ט"ו בכסלו תרצ"ט, 8 בדצמבר 1938, ע' 2 (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. חזר ונדפס למחרת [ע' 12] במדור 'דבר לעולה'. ושוב על ספרו של שטרוה על אדוארד בנש 'האירופאי הגדול'. בנש נגד כח הזרוע. ספרו של האנס ארנס קינך 'מאקיאווואלי, תולדותיו וזמנו'. נאציזם מוסווה.
- 445 בצדי דפים ומעשים. נד. ואולי זהו, באתת הפשר; נה. ותוספת קטנה לכך. דבר, י"ט בכסלו תרצ"ט, 12 בדצמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש. נד. מאמרו של דוד קויגן 'הטר-גדיה של היהדות' ב'צוקונפט'. הקשר בין היהדות ובין ההומניזם. נה. מכתבו של י"ל פרץ למ"י ברדיצ'בסקי ('מאזנים', כרך ח). השכלה = מצב של התפתחות. גם השכלת אוכלי 'אדם ומנשקי עגלים'.
- 446 בצדי דפים ומעשים. נו. אור ישראל; נו. מפי גולי וינא; נח. וקטנה הנדרשה כסמל. דבר, כ"א בכסלו תרצ"ט, 14 בדצמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה'). חתום: ד.ש.

- 449 בצדי דפים ומעשים. סא. ביער האגדה; סב: ועוד על כנור הפל-אים. דבר, ה' בטבת תרצ"ט, 27 בדצמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור דבר לעולה').
 חתום: ד.ש.
 סא. על שירה של פניה ברגשטין 'הגדת יערות' ואגדות אנדרסן, האחים גרים ועוד על רקע רדי-פות יהודי מרכז אירופה.
 סב. על ברונים סלב הוברמן.
- 450 לשעה זו. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד' גל' 12 (ח) בטבת תרצ"ט, 30 בדצמבר 1938, ע' 1-2.
 חתום: ד.ש.
 על ג' שופמן.
 חזר ונדפס ב'אבני בותן', ע' 164-171 (בשם: פנס ביער);
 ב'בין דין לחשבון', ע' 155-160 (בשם: בין חושך לאור) וב'ג.
 שופמן': מבחר מאמרי ביקורת על יצירתו / ליקטה וצירפה מבוא וביבליוגרפיה נורית גוב-רין. - תל-אביב: עם-עובד, תשל"ח 1978, ע' 97-102.
- 451 בקשה והודעה. דבר, י"ב בטבת תרצ"ט, 3 בינואר 1939, ע' 4.
 מכתב למערכת על ר' מרדכי יונה רחנפלד.
- 452 בצדי דפים ומעשים. סג. סמר שער ראש השומעים. דבר, י"ב בטבת תרצ"ט, 3 בינואר 1939, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור דבר לעו-לה').
- נו. תוכחה עצמית ואתה בחרתנו. נז. ספרו של אביגדור אפטוביצר 'מבוא לתולדות ראבי"ה'. בור-רות ואיי-מוסריות בצרפת ואשכנז ואור בגיטו היהודי. זיגמונד פרויד על גילוי דעת של נוצרי דורש צדק.
 נח. חורבן יהדות בורגלנד. ספ-ריו של ווכשטיין על איזנשטאדט. ספריו של ר' מאיר א"ש (אייזנשטאדט) 'פנים מאירות' ו'כתנות אור'.
- 447 בצדי דפים ומעשים. נט. חומר ורוח. דבר, כ"ט בכסלו תרצ"ט, 22 בדצמבר 1938, ע' 2 (במדור דבר לעולה').
 חתום: ד.ש.
 רשימה של עמנואל בן גריון בשם זה ('דבר' 14.12.1938).
 חומר ורוח בחיי אישיות בולטת. בן גריון וא' שטינמן בעד הסתרת החיים החמריים וג' שופמן בעד הבלטתם.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 205-207.
- 448 בצדי דפים ומעשים. ס. על האבידה שאין לה חזרה. דבר, ד' בטבת תרצ"ט, 26 בדצמבר 1938, ע' 2 [צ"ל 4] (במדור דבר לעולה').
 חתום: ד.ש.
 קריאת שמות לילדים לזכר קדו-שים. שמות חדשים וישנים. קינת דוד על יהונתן. קינת רשב"ג על יקותיאל. "ושירת חיו באמצע נפסקה".

- חתום: ד.ש.
ועוד הערה על שמו העברי של מוריצי גוטליב.
- 457 דבר היום: אלכסנדר זיסקינד רבינוביץ. דבר, כ"ד בשבט תרצ"ט, 13 בפברואר 1939, ע' 1.
- חתום: מ.ד.
על אז"ר במלאות לו 85. קיצור הרשימה מופיעה במדור 'דבר לעולה' בהוצאת הערב ולמחרת.
- 458 בצדי דפים ומעשים. סה. על שני קצות הדיקטטורה ועל ח"נ ביא-ליק. סו. אנשים חדשים. דבר, כ"ה בשבט תרצ"ט, 14 בפברואר 1939, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
- חתום: ד.ש.
סה. על רשימתו של ש"י פינלס (פנואלי) בשם זה על פרק בספרו של אלישע רודין 'פאת נכר'. שירי ח"נ ביאליק 'הי חלקי עמכם', 'והיה ביום ההוא'. עניי העולם והדיקטטור. סו. הרפסוד של וינצנטי פול 'מוהורט'. האכזר בה בדמוקרטיה לפני 85 שנה ובימינו.
- 459 בצדי דפים ומעשים. סז. לדאנציג מזמור שיר. דבר, כ"ז בשבט תרצ"ט, 15 בפברואר 1939, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
- חתום: ד.ש.
'שיר על גדנסק' של ויקטור גומוליצקי. שירו 'אל מלא רח-
- חתום: ד.ש.
כתבתו של ישעיהו גלבהויז ב'המגיד' 1876 על ההרצאות לטובת ה'חברה לחונן יתומים עברים בא"י'. ההרצאות על מצב היהודים בברלין במאות הקודמות והמציאות החדשה.
- 453 הערה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 14 (ט"ו בטבת תרצ"ט, 6 בינואר 1939), ע' 4.
- חתום: ד.ש.
על שמו העברי של הצייר מוריצי גוטליב.
- 454 בצדי דפים ומעשים. סד. לסרט החדש של צ'ארלי צ'אפלין: דבר, יט בטבת תרצ"ט, 10 בינואר 1939, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה').
- חתום: ד.ש.
על סרטו של צ'אפלין על הדיקטטור בימינו.
- 455 בשורת ספרים: מכתבים לקורא רחוק - 'כנסת לזכר ח"נ ביא-ליק'. דבר לגולה, גל' 1 (י"ט בטבת תרצ"ט, 10 בינואר 1939), ע' 10-11.
- סקירה על כרך ד' של 'כנסת לזכר ח"נ ביאליק'.
- 456 ועוד הערה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 15 (כ"ט בטבת תרצ"ט, 20 בינואר 1939), ע' 3.

משנת 1878 על השד"ר יוסף
נסים בורלא.

מים'. שחרור הסלוניים. משועב-
דים נעשו משעבדים. פ.ס. היהוד-
דים ודאנציג.

463 בצדי דפים ומעשים. עא. אילן
ואבן; עב. בבית הסהר. דבר, ט'
באדר תרצ"ט, 28 בפברואר
1939, ע' 2 [צ"ל 6] (במדור דבר
לעולה').
חתום: ד.ש.

460 אז"ר בן שמונים וחמש. דבר לגר-
לה, מס' 6 (כ"ו בשבט תרצ"ט,
15 בפברואר 1939), ע' 10.
חתום: ד.ש.

גבורי הרומן של אנדריאס טהום:
טופל, המעורה בקרקע וראש
הכפר - אבן שנדרורה במחצבה;
זרבבל גלעד ורגש הבדידות שלו
בבקר בפולין. התפוז - ריח
המולדת.

461 בצדי דפים ומעשים. סח. על
דיסונאנס בראשית המנגינה; סט.
ותיקון לשם דיוק. דבר, א' באדר
תרצ"ט, 20 בפברואר 1939, ע' 2
[צ"ל 6] (במדור דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

464 בצדי דפים ומעשים. עג. מקרוב
למרחוק. דבר, י' באדר תרצ"ט,
1 במארס 1939, ע' 2 [צ"ל 6]
(במדור דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

סח. יהודה ליב נבחוביץ וספרו
'קול שועת בת יהודה' בראש
כרך ג' של 'היסטוריה של הספ-
רות העברית החדשה' ליוסף
קלזנר. ספרו של יאן סט. ביסט-
רון 'ליטראטים וגרפומאנים בימי
המלכות הקונגרסאית', נבחוביץ
- הסנוב הספרותי היהודי הרא-
שון.

על תגובתו של לודביג בנדיכס
לספרו של הוגו סונצהיימר
'קלאסיקונים יהודים בחכמת
המשפט הגרמנית' ועל הביקורת
של גבריאל ריסר על יהודי גר-
מניה ב-1838.

סט. את השיר 'והיה כי תמצאו'
לא פרסם פ' לחובר אלא יעקב
כהן.

465 בצדי דפים ומעשים. עד. הערה
למדור זה. דבר, י"ד באדר
תרצ"ט, 5 במארס 1939; ע' 2
[צ"ל 6] (במדור 'ספורט לעם').
חתום: ד.ש.

462 בצדי דפים ומעשים. ע. בן פורת
יוסף. דבר (תוספת ערב), ג'
באדר תרצ"ט, 22 בפברואר
1939, ע' 2; וכן למחרת בע' [4]
(במדור דבר לעולה').
חתום: ד.ש.

על המדור 'ספורט לעם' ועל
הספורט ביהדות.

א' ברש מחליף את שמו של יהוד-
דה בורלא ביוסף. טעות
סימפטומאטית. מכתב ב'המגיד'

466 בצדי דפים ומעשים. עה. על

דיסונאנס בסופה של מנגינה; עו.
ותוספת דברים; עז. ותוספת לתור-
ספת; עת. ובאחרונה קצת נחמה.
דבר, כ"ח באדר תרצ"ט, 13
במארס 1939, ע' 2 [צ"ל 4].
חתום: ד.ש.

עה. על הספר 'האוניברסיטה
העברית בירושלים' על השמות
הלועזיים של חלק מן המרצים;
עו. האנגלים נקראים בשמות
תנ"כיים וכן גם יהודי אנגליה.
הגרמנים מלגלים לשמות תנ"כ-
יים והיהודים מתביישים בהם;
עו. יהודי אוסטריה במאה ה-19
בקשו רשיון להתכחש לשמות
יהודיים; עת. ברשימת 114
מוסמכי האוניברסיטה - רק 4
שמות לועזיים.

467 אשר ברש. דבר לילדים, כרך ו,
חוב' 22 (כ"ה באדר תרצ"ט, 16
במארס 1939), ע' 2-3.

חתום: אביתר.
ליובלו החמישים.

468 בצדי דפים ומעשים. עט. בשבעה
מיתרים; פ. גבו של גבריאלו;
פא. ועוד משהו על חזיון החלום.
דבר (תוספת ערב), כ"ו באדר
תרצ"ט, 17 במארס 1939, ע' 2
וכן ב'דבר', כ"ח באדר תרצ"ט,
19 במארס 1939, ע' [5] (במדור
'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

עט. על ספר שיריו של שמשון
מלצר בשם זה. השם - שטר
התחייבות בין אם הוא אסוציא-

ציה עם המסופר במיתולוגיה
היוונית בין. עם שבעת המיתרים
של שמשון.

פ. בכלדה על ר' ישראל מרוזין
החליף מלצר את היהודי המעבי-
רו בגוי. סיפורו של קלמנס יונר-
שה 'איציק הכפול' - יהודי נוסע
בעגלה ושם מבטחו בגבו של
הגוי.

פא. ציוני טרנוב ניסו למשוך את
האדמו"ר מצ'ורטקוב לציונות.
עכשיו באים שרידי השושלת
כפליטי תופת.

469 דיוקנאותיו של מר פֶּוּגֶל: ספור.
גזית, כרך ג, חוברת ד (ניסן
תרצ"ט), ע' 10-14.

בראש הסיפור: לאשר ברש.

חזר ונדפס ב'אחרית השעשור'
עים, ע' 33-34 וב'מחוז היל-
דוט', מהד' ב', ע' 173-185.

470 בצדי דפים ומעשים. פב. חזון
חזוים. דבר, י' בניסן תרצ"ט, 30
במארס 1939, ע' 2 [צ"ל 4] (במ'
דור 'דבר לעולה').

חתום: ד.ש.

על ספרו של לודוויג בנדיכס על
הפרת חזוים ע"י אנגליה עם
עמים שונים. תומאס מאן על
כבוש בלגיה.

471 בחללה של כיתה: ספור. דבר,
י"ד בניסן תרצ"ט, 3 באפריל
1939, ע' 9-10.

חזר ונדפס ב'אחרית השעשור'
עים, ע' 55-76; וב'מחוז היל-

- דו"ת, מהד' ב', ע' 243-255.
- 21 באפריל 1939, ע' 10.
חתום: ד.ש.
- 472 בצדי דפים ומעשים. פג. פרקים קטנים בתורת ההפרה. דבר, ט"ז בניסן תרצ"ט, 5 באפריל 1939, ע' [צ"ל 6] (במדור דבר לעור' לה').
בלי חתימה.
אדוארד הארטמאן. על הצלחת הסצסיה נגד הברית. ביסמארק על הפרת חוזים בגלל שינוי תנאים.
- 473 בצדי דפים ומעשים. פד. אורות מאופל. דבר, (תוספת ערב), י"ח בניסן תרצ"ט, 7 באפריל 1939, ע' 2.
חתום: ד.ש.
על רשימתו של דוד זכאי על צוואתו של האפיפיור פיוס ה-11 לטובת הפליטים ועל כתבותיו של אביו, י' ז'וכוביצקי ב'הצפי' רה' 1878 על נושאים. דומים; האב והבן מחפשים אורות מאור' פל.
חזר ונדפס ב'דבר', כ' בניסן תרצ"ט, 9 באפריל 1939, ע' 2 [צ"ל 10] (במדור דבר לעולה').
- 474 מ. מבש"ן. דבר לילדים, כרך ז' חוב' 2 (א' באייר תרצ"ט, 20 באפריל 1939), ע' 3-4.
ללא חתימה.
על מגחם מנדל ברוינשטיין.
- 475 בצדי דפים ומעשים. פה. בגשר היעוד. דבר, ב' באייר תרצ"ט,
- 21 באפריל 1939, ע' 10.
חתום: ד.ש.
- 476 בצדי דפים ומעשים. פו. שתי ציטטות. דבר, ה' באייר תרצ"ט, 24 באפריל 1939, ע' 4.
חתום: ד.ש.
מכס ברוד על האירוניה העצמית של הצ'כים והיהודים. פליכס וואלטש על היחס בין הבדיחה היהודית וההומור הצ'כי.
- 477 בצדי דפים ומעשים. פז. דממה וקול. דבר, ז' באייר תרצ"ט, 26 באפריל 1939, ע' 4.
חתום: ד.ש.
מאמרו של א' שטיינמן 'האם קיי' מת עוד ספרות עברית?' ותשוב' תו של עורך 'הצפירה', משנת 1877, לבעל המאמר 'אין להם ליטעראטור לישראל'.
- 478 לאחד במאי. דבר, י"א באייר תרצ"ט, 30 באפריל 1939, ע' 2.
חתום: ד.ש.
על מאמר של יעקב ברוס על אספה גדולה ב-1 במאי 1890 בל' כוב שהחזירה את איגנאצי דאשינסקי המאוכזב לפולין וביט' לה את תכנית ההגירה שלו לאמריקה.
- 479 סעיפים קטנים. דבר, י"ד באייר

- תרצ"ט, 3 במאי 1939, ע' 2-3. חתום: ד.ש.
א' שטינמן על החומרים החדשים. – יעקב פיכמן על שירת אשכנז. העדפת שירת ספרד והזנחת שירת אשכנז; שנת המאה לפטירתו של יוסף פרל; שני ערעורים על ההתנגדות לשמות לועזיים (בהשימה 'על דיסונאנס בסופה של מנגינה'). חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 207-210, בשם: אשכנז וספרד.
- 483 דור שאין לו אלוה. דבר, כ"ב בסיון תרצ"ט, 9 ביוני 1939, ע' 2. חתום: ר.ט.
על סיפוריו של אדאן הורוואט 'נוער שאין לו אלוה' וילד זמננו. חזר ונדפס ב'אלכה ר' אשובה', ע' 67-72.
- 484 הערה למכתבו של ז' רייכלר. דבר, כ"ז בסיון תרצ"ט, 14 ביוני 1939, ע' 6. חתום: ד.ש.
על יהדותו של הסופר יוסף רוט.
- 485 קורצ'אק, יאנוש. דת הילד: מבוא לסיפור. מבפנים, כרך ו, חוברת ג (תמוז תרצ"ט, יוני 1939), ע' 206-207.
תקגם מכתב-יד דב שטוק. חזן ונדפס ב'כתבים פדגוגיים' בהוצאת הקיבוץ המאוחד וב'דת הילד' בהוצאת בית לוחמי הגיטאות.
- 486 פרקים קטנים. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 34 (כ"ט בסיון תרצ"ט, 16 ביוני 1939), ע' 2. חתום: ד.ש.
על יוסף צבי רמון במלאת לו חמשים שנה. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 116-
- 480 סעיפים קטנים. דבר, ח' בסיון תרצ"ט, 26 במאי 1939, ע' 2-3. חתום: ד.ש.
על-הרצאת פ' לובה על היהודים והתיאטרון בגרמניה; על גרהרד הויפטמן ועל אלפרד נוסיג על ר' צבי פרץ חיות ודבריו על שנאת ישראל באשכנז.
- 481 סעיפים קטנים. דבר, י"ח בסיון תרצ"ט, 5 ביוני 1939, ע' 2. חתום: ד.ש.
מ' פצנובסקי על מנהג קברניטי בריטניה בעמים הקטנים לפנים ובימינו. שירו של פרנץ גריל-פרצר על מרד פולין 1831; א' שטינמן על המהפכה בעיני המשורר לפי מחזות שקספיר. על החלפת שמות עבריים ושמות לועזיים בשמות לעז אחרים בארץ-ישראל.
- 482 יעקב זנדבנק. דבר, כ"א בסיון

- 121 וב'בין דין לחשבון, ע' 78-81, בשם: גינה אחות לנו.
- 487 סעיפים קטנים. דבר, ו' בתמוז תרצ"ט, 23 ביוני 1939, ע' 2-3. חתום: ד.ש.
על ספרו של ג' קרסל 'מדעי החברה בעברית'; על ויכוח בעתונות הארץ-ישראלית; על רשימה של שלום בן-חורין על אלזה לסקר-שילר; ועל מרטין בובר.
תגובה של מאיר הניש נתפרסמה ב'דבר', י"ז בתמוז תרצ"ט, 4 ביולי 1939.
- 488 דרך אגב. דבר, ו' בתמוז תרצ"ט, 23 ביוני 1939, ע' 7. חתום: טס.
על הרומן והנובילה. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 210-211, בשם: בין רומן לנובילה.
- 489* מאטע טעג. יתרוס טעכטער. גייער מארגן, 23 ביוני 1939. חתום: בערל שטאק.
שני שירים שחוברו בשנת 1923. חזרו ונדפסו בתוך מאמרו של סדן 'א יינגליש בינטל' ב'גאל-דענע קייט', נומ. 107 (1982), ע' 50-51 וב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 261-262.
- 490 דרך אגב. דבר, י' בתמוז תרצ"ט, 27 ביוני 1939, ע' 2.
- [צ"ל 6] (במדור 'דבר לעולה'). חתום: טס.
מאמרו של אהרן קאמינקה על הלל הזקן ('ציון', שנה ד) ומאמרו של שמואל קרויס על גולגלתא ('ספר קלזנר').
- 491 דרך אגב. דבר, י"א בתמוז תרצ"ט, 28 ביוני 1939, ע' 6. חתום: טס.
מאמרו של שלמה ביקל בספרו 'אינויך און ארומיך' על מנחם מנדל. חזר ונדפס ב'ארחות ושבי-לים', כרך הענינים, ע' 212-213, בשם: בסימטת-האלמונים.
- 492 סעיפים קטנים. דבר, י"ג בתמוז תרצ"ט, 30 ביוני 1939, ע' 2-3. חתום: ד.ש.
על ספריו של ליאופולד ארליך היכלר וביחוד על הרומן 'געגור-עים לוינה'. דמותו של אליהו הנביא אצל יוסף אריכא, אליעזר שמאלי ויהושע רבינוב.
- 493 סעיפים קטנים. דבר, כ' בתמוז תרצ"ט, 7 ביולי 1939, ע' 2. חתום: ד.ש.
על ריב ההמנונות 'התקוה' ו'תחזקנה'. חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 37-42, בשם: על הימנונות ומע-בר להם.
- 494 יהודה קרני: שלשים שנה ליצירת-תו. דבר לילדים, כרך ז, חוב' 14 (כ"ו בתמוז תרצ"ט, 13 ביולי

- 499 מספד אדם ותנחומו: בפתח ספרו של י" אדם 'מבעד לענפים', היר- צא לאור בימים אלה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 41 (י"ט באב תרצ"ט, 4 באוגוסט 1939), ע' 3-4.
- מבוא לספרו של ישראל אדם (חצקביץ) 'אלון במולדת', ע' 9-19.
- חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 215-222, בשם: בין משטח וגב- עה: על י" אדם (חצקביץ).
- 495 הערה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 38 (כ"ז בתמוז תרצ"ט, 14 ביולי 1939), ע' 4.
- הודעה של סדן על סיום תפקידו כעורך המוסף לשבתות ולמועדים והעברת התפקיד לאברהם קריב.
- 496 יוסף צבי רמון. דבר לילדים, כרך ז, חוב' 16 (י"א באב תרצ"ט, 27 ביולי 1939), ע' 3.
- חתום: אביתר.
- 497 סעיפים קטנים. דבר, י"ב באב תרצ"ט, 2 ביולי 1939, ע' 2.
- חתום: ד.ש.
- חידוש משפט הילזנר; חכמי גר- מניה; כמרים קתולים בגרמניה; הנאצים ולסינג.
- חלק חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 36-39, בשם: מבחן וכישלוננו (נחתם בטעות: תרצ"ד).
- 498 סעיפים קטנים. דבר, י"ט באב תרצ"ט, 4 באוגוסט 1939, ע' 2.
- חתום: ד.ש.
- גירוש דרום טירול; אנקריאס הופר; כיבוש טירול בידי איטליה בסוף מלחמת העולם הראשונה.
- חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 114-121, בשם: בין מרד לגולה.
- 500 סכר, צבי זאב. הכל מתחת לסי- פון!: מפנקסו של מעפיל. דבר (תוספת ערב), י"ט באב תרצ"ט, 4 באוגוסט 1939 עד כ"ב באלול תרצ"ט, 6 בספטמבר 1939, ע' 2.
- תרגם מכתב-יד פולני: ד[ב] ש[טוק].
- מיום י"ג באלול תרצ"ט (28.8.1939) ועד יום כ"ב באלול תרצ"ט (6.9.1939) נתפרסמו פרקי הסדרה בתוספת הערב של 'דבר' - 'אמר'. הסדרה קובצה ונדפסה כספר בשם: 'מגילת מע- פיל', ירושלים: ר' מס, ת"ש.
- 501 הגיגי ארעי. הגה, ז' באלול תרצ"ט, 22 באוגוסט 1939, ע' 3.
- חתום: דל"ת.
- א. על נושא נדוש: הם ואנו (ז'נבה ותל-אביב. וילהלם פון הומבולדט. גרמניה וצרפת).
- ב. ושוב על נושא נדוש: הם ואנו (קריאת ספרים. מקור ותרגום).

- 502 סעיפים קטנים. דבר, י"ב באלול תרצ"ט, 27 באוגוסט 1939, ע' 3-2. חתום: ד.ש.
 על המובן והנסתר בשירה; מגפת השמד והאנטישמיות; יצחק ד'ישראלי והיהדות; רמברנדט ויחסו ליהודים; מאכס, ליברמן.
- 503 הגיגי ארעי. דבר, ט"ו באלול תרצ"ט, 30 באוגוסט 1939, ע' 6. חתום: דל"ת.
 א. מירלה אפרת. על משחקה של חנה רובינא.
 ב. ועל יעקב גורדין.
 ג. מבעד הדמעות. על אדולף זוננטאל.
 ד. ועוד מבעד הדמעות. אנתולורגיה של כתבי אוטו ארנסט. "מינה פון בארנהלם" ללסינג. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 224-225, בשם: מבעד לדמעות.
- 504 הגיגי ארעי. דבר, י"ז באלול תרצ"ט, 1 בספטמבר 1939, ע' 10. חתום: דל"ת.
 א. לגופו של ענין. בענין ספרו של פרויד 'האיש משה ואמונת היחיד'.
 ב. לצדו של ענין. לפי פרויד הסתום חשוב מהמפורש.
 ג. ועל תסביך נחיתות. אליהו יוסלביץ (פורת) על רשימתו של ש' שלום על הספר הנ"ל.
- 505 בסוגיה: בקורת אצלנו: בנתיב
- הבירור וההשגה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך יד, גל' 49 [צ"ל 44] (י"ז באלול תרצ"ט, 1 בספטמבר 1939), ע' 2-4.
 על הביקורת הספרותית של נתן גרינבלט (גורן), ש' צמח, אלפרד קר, אשל (= אברהם שלונסקי), אברהם קריב, ישראל זמורה, וילהלם הויף ועוד. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 199-205, בשם: לביקורת הביקורת.
- 506 הגיגי ארעי. דבר, כ"ב באלול תרצ"ט, 6 בספטמבר 1939, ע' 4. חתום: דל"ת.
 א. ימי האנושות האחרונים - (מחזהו של קארל קרויס - בעקבות מאמרו של משה ליפשיץ עליו).
 ב. מהנדסי הכוזב. תעשית הכוזבים של היטלר לאור המחזה הנ"ל.
- 507 סעיפים קטנים. דבר, כ"ד באלול תרצ"ט, 8 בספטמבר 1939, ע' 3-4. חתום: ד.ש.
 תשובה ל'מגיב' [יעקב עמית] ב'השומר הצעיר' (גל' 28) על הערותיו על 'סעיפים קטנים' מיום כ' בתמוז תרצ"ט.
 חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 43-48, בשם: גשרים וגשר.
- 508 סעיפים קטנים. דבר, כ"ו באלול תרצ"ט, 10 בספטמבר 1939, ע' 2-3. חתום: ד.ש.

רים בארץ ישראל, בהשתתפות
'קרן התרבות' באמריקה, ת"ש.
ע' 456-452.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 47-55.

513 הגיגי ארעי. אמר, ה' בתשרי
ת"ש, 18 בספטמבר 1939, ע' 2.
בטעות מודפס: הגיגי עראי.
חתום: דל"ת.

א. דיוקן האצילות ופרצוף הטומ'
אה (בעקבות קריאת ספוריו של
גוטפריד קלר); ב. בין מערב ומז'
רח (על א' היטלר בין לונדון
ומוסקבה);

ג. על מחיקה קודם זמנה (מחיקת
היהודים הרפורמים את 'ציון'
מהתפילה ועל מחיקת הנוצרים
הרפורמים את הפסוק 'שפוך
חמתך על הגויים אשר לא יד'
עוך... מנוסח תפילתם).

חזר ונדפס ב'דבר' שלמחרת (ו'
בתשרי ת"ש, 19 בספטמבר
1939).

514 ברוד, מכס. הרפתקה של נפולי-
און. אמר, ו' בתשרי ת"ש, 19
בספטמבר 1939 עד י"ג בתשרי
ת"ש, 26 בספטמבר 1939, ע' 2.
תרגם מכתב-יד: [ב] ש[טוק].
נדפס גם בצורת ספר בשם:
הרפתקה של נפוליאון (תל-אביב:
גזית, ת"ש).

515 פרופסור זיגמונד פרויד נסתלק.
אמר, י"א בתשרי ת"ש, 24
בספטמבר 1939, ע' 1.

המשך התשובה ל'מגיב' [יעקב
עמית].

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
49-56, בשם: סוף בירור והיא
תחילתו.

509 בצדי התפילה: ותמלוך אתה
לבדך. דבר, כ"ט באלול תרצ"ט,
13 בספטמבר 1939, ע' 2.
חתום: ד.ש.

פ' וולטש על התעמולה; ביטול
הדת; ו' טשרנוב על דמוקרטיה
וסקולריזציה; אדם-אליל במקום
אל במדינות הטוטאליטאריות.
חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
57-61.

510 עם מלחמת פולין לחרותה. דבר
לילדים, כרך ז, חוב' 23 (כ"ט
באלול תרצ"ט, 13 בספטמבר
1939) ע' 5-6.
חתום: אביתר.
עם פלישת גרמניה לפולין.

ת"ש

1940 - 1939

511 כ"ף-הדמיון ואחיותיה בשירת
ביאליק. כנסת, דברי סופרים
לזכר ח"נ ביאליק, כרך ה (ת"ש),
ע' 50-61.

512 כינוס סופרים אצלנו. מאסף סופ'
רי ארץ-ישראל לספרות ולדברי
מחשבה / העורכים: א"א קבק,
א' שטיינמן. - תל-אביב: המפעל
העצמי של אגודת הסופרים העב-

- חתום: ד.ש.
נקרולוג.
נעתק ב'דבר', י"ב בתשרי ת"ש,
25 בספטמבר 1939, ע' 1, 6.
חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע'
197-199, בשם: אורים בחשכה
(נחתם: י"ב תשרי ת"ש).
- 516 סעיפים קטנים. דבר, י"א בתשרי
ת"ש, 24 בספטמבר 1939, ע' 2.
חתום: ד.ש.
על ספרו של וואלטר פון מולו
'פרדריקוס'.
517 זיגמונד פרויד. דבר לגולה, גל'
35 (י"ד בתשרי ת"ש, 27 בספטמ-
בר 1939), ע' 4.
עם פטירתו של ז' פרויד.
- 518 קורצ'ק, יאנוש. ילדי התנ"ך:
משה. אמר, י"ח בתשרי ת"ש, 1
באוקטובר 1939 עד כ"ו בתשרי
ת"ש, 9 באוקטובר 1939, ע' 2.
הופיע בהמשכים.
תרגם מכתב-יד: ד[ב] ש[טוק].
כונס בתוך: י' קורצ'אק 'כתבים
פדגוגיים', כרך ג (עין-חרוד:
הקיבוץ המאוחד, תש"ה), ע'
143-182 וכן במהדורות מאוחר-
רות יותר.
- 519 הגיגי ארעי. אמר, י"ט בתשרי
ת"ש, 2 באוקטובר 1939, ע' 2.
חתום: דל"ת.
א. בנפול ורשה לפני צורריה
(מצור וינה ב'1683. המלך הפר-
לני יאן סובייסקי מציל את העיר
- מפני הכיתור הטורקי). ב. בעיר
שהחריבה המצור (שירו של
אנאסטאזיוס גרין על המלך
סובייאסקי) ג. ובוינה מה? (הזוכ-
רים בני וינה את הצלת סובייאס-
קי? ספרו של ווילהלם ראאבה
'האוזים מבוצוב').
חזר ונדפס ב'דבר' שלמחרת (כ'
בתשרי ת"ש, 3 באוקטובר
1939), ע' 4.
- 520 אחרית השעשועים: מתוך הספר
'ימי התופש שלא' כתחילתם
סופם'. דבר, כ"א בתשרי ת"ש,
4 באוקטובר 1939, ע' 5.
חזר ונדפס ב'אחרית השעשור-
עים', ע' 90-106 וב'עיר ואם
בעיני בניה', ע' 115-124.
- 521 הגיגי-ארעי. אמר, כ"ב בתשרי
ת"ש, 5 באוקטובר 1939, ע' 2.
חתום: דל"ת.
א. באהלי ספר. על ספרו של
אברהם יערי בשם זה:
ב. וואו נעמט מען דאש. הבלדה
של שמשון מלצר 'כידוע
בטשורטקוב'.
ג. בין בלדה וסוניטה. הסוניטה
של ח"א פרידלנד על ר' בר מלי-
וזה, אחיני של הזקן מטשורטקוב.
ד. לפני דלת חדר הזהב. על מכת-
בו של הרצל אל הזקן מטשורט-
קוב.
חזר ונדפס ב'דבר', כ"ז בתשרי
ת"ש, 10 באוקטובר 1939, ע' 4.
- 522 [בנדיכט, לודביג]. מפי קודמים

- לעניני השעה: א. מתוך כרוז לעמי-גרמניה; ב. בענין הלחם ומחירו. אמר, ב' בחשון ת"ש, 15 באוקטובר 1939, ע' 2.
- חתום: א. חוזה, תרגום בעילום שם.
- "קורא יקר, במדנר זה לא יובאו אלא דברים בשם אומרם - קצת קטעים, ממה שהנחילו לנו קוד-מינו בספריהם ובנאומים ושיש בהם כדי להאיר את עניני-השעה שאנו חיים בה..."
- והפעם קטעים של מיראבו, מנהיג המהפכה הצרפתית.
- 523 סעיפים קטנים. דבר, ב' בחשון ת"ש, 15 באוקטובר 1939, ע' 2. חתום: ד.ש.
- הוכוח ב'השומר הצעיר' (גל' 33-37) על יחס הספרות למלחמה. הויכוח מתנהל בין: משה ליפ-שיץ, לאה גולדברג, נתן אלתר-מן, י' עמית ועזריאל שורץ (אוכמני).
- חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 112-117, בשם: במשעול השלה-בת הכפולה.
- 524 סעיפים קטנים: על תעודתה של הספרות בימי מלחמה. דבר לגר-לה, גל' 38 (ה' בחשון ת"ש, 18 באוקטובר 1939), ע' 10.
- 525 בצוק הימים: הדים ובני הדים. אמר, י"א בחשון ת"ש, 24 באוקטובר 1939, ע' 2. לא חתום.
- קובץ מכתבים למערכת: "שעת החירום וחיבוטיה עוררה קהל רב אל קוראינו והם באים לפנינו במכתבים ובהם דברי-הגבה, דברי הזהרה, דברי-עצה והצד השווה הוא הכוונה הטובה והר-צויה להניח פתח פתרונות, אם של קבע ואם של ארעי, אם בש-לימות ואם במקצת, לבעיות הר-בות והסבוכות, ילידות המצב החמור האופפנו עתה..."
- 526 "דמות טראגית" ותו לא? דבר, י"ג בחשון ת"ש, 26 באוקטובר 1939, ע' 4. חתום: ד.ש.
- בעקבות מאמרו של מ' אונגרפלד על קארל קראוס.
- 527 עוד לא אבדה תקותנו. דבר לילדים, כרך ח, חוב' 3 (י"ג בחשון ת"ש, 26 באוקטובר 1939), ע' 4-5. חתום: אביתר. על נפתלי הרץ אימבר.
- 528* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, י"ז בחשון ת"ש, 30 באוקטובר 1939. חתום: א. חוזה. תרגום בעילום שם. מדברי תוקידידס.
- 529 כותבים אלינו: הדים ובני הדים. דבר, י"ז בחשון ת"ש, 30 באוקטובר 1939, ע' 4. חתום: המעריך.

- 534 בשבת שלהם: מתוך הספר 'ימי חופש שלא כתחילתם סופם'. מאזנים, כרך י', חוב' א (גב) (כסלו-טבת ת"ש), ע' 77-85. זכרונות אוטוביוגרפיים. חזר ונדפס ב'אחרית השעשור עים', ע' 77-89; וב'עיר ואם בעיני בניה', ע' 107-114.
- 535* הגיגי ארעי. אמר, א' בכסלו ת"ש, 13 בנובמבר 1939, ע' 2. חתום: דל"ת. א. הוראת השעה; ב. תוכחת השעה; ג. נבואת השעה.
- 536* הגיגי ארעי. אמר, ג' בכסלו ת"ש, 15 בנובמבר 1939, ע' 2. חתום: דל"ת. א. מדת ימים; ב. מדת ימים? ג. מדה ומדה. על ביקורתה של דינה עדרנית על ד' ספרי שירה.
- 537 אשר ברש. הגה, י"ב בטבת ת"ש, 24 בדצמבר 1939, ע' 3. חתום: אביתר. על אשר ברש עם קבלת פרס ביאליק לספרות יפה.
- 538 על העילוי מזולקוב ומותו בבוכנוואלד. אמר, י"ד בטבת ת"ש, 26 בדצמבר 1939, ע' 2. חתום: ד.ש. על ר' משה מינצר. נעתק ל'דבר', ט"ו בטבת ת"ש, 27 בדצמבר 1939, ע' 4.
- המכתבים למערכת על שאלת הנפט וחלוקתו, עניני עבודה ועניני תרבות.
- 530* אהרליך-היכלר, ל. בין בני וינא. אמר, כ' בחשון ת"ש, 2 בנוב-מבר 1939 עד כ"ו בחשון ת"ש, 8 בנובמבר 1939. תרגם: ד.ש. הופיע בהמשכים.
- 531 מביקורי הנדיב הידוע בארצנו. דבר, כ"ד בחשון ת"ש, 6 בנוב-מבר 1939, ע' 3-4. חתום: ד.ש. על ביקורו של הברון בנימין דה-רטשילד בארץ.
- 532 הופמן, מרתה. קצר החיים. דבר, כ"ו בחשון ת"ש, 8 בנובמבר 1939, ע' 4 (במדור 'דבר לעור-לה'). שיר. עברית: דב שטוק. נעתק ל'דבר לגולה', גל' 42 (ג' בכסלו ת"ש, 15 בנובמבר 1939), ע' 9.
- 533 הגיגי ארעי. אמר, כ"ז בחשון ת"ש, 9 בנובמבר 1939, ע' 2. חתום: דל"ת. א. מלחמה בלא כלי זמר; ב. ומשהו להגנת כלי-זמר וזמר; ג. ועל קול האדם. על רשימתו של אלשייך (ישראל כהן) 'מלחמה בלא כלי זמר' ב'הפועל הצעיר', גל' 4.

- 539 ראוּבֵן בְּרִינִין. דְּבַר לִילְדִים, כֶּרֶךְ
ה', חוֹב' 14 (א' בִּשְׁבַט ת"ש, 11
בִּינוֹאֵר 1940), ע' 5-7.
חֲתוּם: אֲבִיתֵר.
- 540 סְעִיפִים קִטְנִים. דְּבַר, ה' בִּשְׁבַט
ת"ש, 15 בִּינוֹאֵר 1940, ע' 2-3.
חֲתוּם: ד.ש.
עַל ג'וֹ לִיבְנִיץ, גִּרְשׁוּם שְׁלוֹם
וְעַל "בְּרִית עִם עֲמֶלֶק".
חֲזֵר וְנִדְפַס ב'אַלְכָה וְאִשׁוּבָה', ע'
73-78, בִּשְׁם: עוֹזֵר-רֶהֱב (נֶחֱתָם:
שְׁבַט ת"ש).
- 541 דֶּרֶךְ אֲגַב. דְּבַר, ט' בִּשְׁבַט ת"ש,
19 בִּינוֹאֵר 1940, ע' 3.
חֲתוּם: ט.ס.
מֵאֲמָרוֹ שֶׁל ש' גּוֹרְלִיק עַל הַמַּחְזָה
'בְּנֹת הַנֶּפֶח' שֶׁל הִרְשֵׁבִיץ.
- 542 דֶּרֶךְ אֲגַב. דְּבַר, ט"ו בִּשְׁבַט ת"ש,
25 בִּינוֹאֵר 1940, ע' 3.
חֲתוּם: ט.ס.
עַל הַאִיגוּד לְהַשְׁלֵט לְשׁוֹנָנוּ.
- 543 רֹבֵל, נְעָמִי. בֵּית הַיְלָדִים הִירוּק.
אֲמָר, י"ט בִּשְׁבַט ת"ש, 29 בִּינוֹר
אֵר 1940 עַד כ"ז בִּשְׁבַט ת"ש, 6
בִּפְבְּרוּאֵר 1940.
תִּרְגַּם: ד.ש.
הוֹפִיעַ בְּהַמְשָׁכִים.
- 544 סְעִיפִים קִטְנִים. דְּבַר, כ' בִּשְׁבַט
ת"ש, 30 בִּינוֹאֵר 1940, ע' 2.
חֲתוּם: ד.ש.
רִשְׁמֵי מִסַּע שֶׁל אֲלִיעֶזֶר שְׁטֵינְמָן.
עַל שְׁנֵאת יִשְׂרָאֵל בִּסְפָרוֹ שֶׁל
- הַקְּרִדִּינָאֵל פּוֹיֵלְהָאֲבֵר 'יְהוּדוֹת,
נִצְרוֹת, גֵּרְמָנִיוֹת, וּסְפָרוֹ שֶׁל
פְּרָאֲנֵץ בְּלִי 'דִּיוֹקְנָאוֹת בְּנֵי
דוֹרָנוֹ.
חֲזֵר וְנִדְפַס ב'אַלְכָה וְאִשׁוּבָה', ע'
90-95, בִּשְׁם: בֵּין הַגְּמוּן לְסוֹפֵר.
- 545 פְּרָקִים קִטְנִים. דְּבַר הַפּוֹעֵלֶת,
שָׁנָה ו, חוֹב' 10 (כ' בִּשְׁבַט ת"ש,
30 בִּינוֹאֵר 1940), ע' 303-304.
עַל זִיגְמוֹנֵד פְּרוֹיֵד וְתוֹרָתוֹ.
חֲזֵר וְנִדְפַס ב'אַבְנֵי גְבוּל', ע'
200-202, בִּשְׁם: אֵימַת הַסְּתָרִים.
- 546 דֶּרֶךְ אֲגַב. דְּבַר, כ"ז בִּשְׁבַט ת"ש,
6 בִּפְבְּרוּאֵר 1940, ע' 3.
חֲתוּם: ט.ס.
'רְשִׁימוֹת עֲפְרוֹן' שֶׁל ב.מ. (לִיט-
אִי) ב'הָאָרֶץ' עַל בְּעֵלֵי מִשְׁרֹת
רְבוֹת. סְפָרוֹ שֶׁל אֶלְפֵרֵד מֵיִסְנֵר
'כְּאַרְאֶקְטֵר מֵאַסְקֶען'.
- 547 שִׁיחוֹת וְעֲנִינִים: א. עַל קוֹנְטֵרַס
שִׁירִים שֶׁנִּשְׁתַּקַּע. הִגָּה, ב' בְּאֵדֵר
א ת"ש, 11 בִּפְבְּרוּאֵר 1940, ע'
2; ג' בְּאֵדֵר א ת"ש, 12 בִּפְבְּרוּאֵר
1940, ע' 2-3.
עַל קוֹנְטֵרַס שִׁירִים מֵאֵת רִיצ'רֵד
דוֹבְרוֹלְסְקִי.
- 548 סְעִיפִים קִטְנִים. דְּבַר, ה' בְּאֵדֵר א
ת"ש, 14 בִּפְבְּרוּאֵר 1940, ע' 2-3.
חֲתוּם: ד.ש.
רְשִׁימָתוֹ שֶׁל ג' שׁוֹפְמָן 'עַל אֵילוֹר-
סִיָּה אַחַת' ('מֵאַזְנִים', כֶּרֶךְ י, חוֹב'
א) נֶגֶד מִלְחַמָּתָם הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל

- פועלי וינה. ספרו של פרנץ בליי
'דיוקנאות בני הדור'. ספרו של
אדאן הורוואט 'הקרתן הנצחי'.
חלק מהמאמר חזר-ונדפס ב'הנמר
וידידו המנמנם', ע' 181-187,
בשם: בין כלב לאדוניו.
- 549* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, ו' באדר א
ת"ש, 15 בפברואר 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
מדברי לוקיאנוס.
- 550 על נושא גדוש: דרך הרוח. דבר,
י"א באדר א' ת"ש, 20 בפברואר
1940, ע' 2.
חתום: ד.ש.
- 551 סעיפים קטנים. דבר לגולה, שנה
ב, גל' 7 (56) (י"ב באדר א' ת"ש,
21 בפברואר 1940), ע' 7.
על רשימתו של ג' שופמן 'על
אילוסיה אחת' ב'מאזנים' (כרך י'
חוב' א) על מלחמת פברואר
1940 של פועלי וינה נגד הנא-
צים.
- 552* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, י"ד באדר א
ת"ש, 23 בפברואר 1940.
- 553 לצדדין: דברים ושברי דברים.
דבר (מוסף לשבתות ולמועדים),
כרך טו, גל' 19 (י"ד באדר א'
ת"ש, 23 בפברואר 1940), ע' 3.
על ראובן בריינין.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
295-302, בשם: מעבר למחיצה.
- 554* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, י"ט באדר א'
ת"ש, 28 בפברואר 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
עוד מדברי מיראבו.
- 555 דרך הרוח. דבר לגולה, שנה ב,
גל' 8 (57) (י"ט באדר א' ת"ש,
28 בפברואר 1940), ע' 6.
בעקבות מרידת פועלי וינה. בנא-
צים בפברואר 1940.
- 556* ל'מגילת מעפיל' של צבי זאב
סכר. אמר, כ"ה באדר א' ת"ש, 5
במארס 1940.
הקדמה לספרו של צבי זאב סכר
'מגילת מעפיל' שהופיע בהוצאת
ר' מס באותה שנה.
- 557* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, כ"ה באדר
א' ת"ש, 5 במארס 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
מדברי כסנופון.

558 מאמר היום: פטירתו של שמעון ברנפלד. אמר, כ"ז באדר א ת"ש, 7 במארס 1940, ע' 1-2. חתום: מ.א.

559 סעיפים קטנים. אמר, כ"ח באדר א ת"ש, 8 במארס 1940, ע' 2. חתום: ד.ש.

על מאמריו של א' ליבנשטיין 'סך הכל', 'מוסר וכח'. 'בקנה מדה שלנו'. סטאלין והיטלר. 'אויבים ומתנכרים. ישראל כבארומטר של המוסר. התגובה, למאמרי א' ליבנשטיין (לבנה) חזרה ונדפסה ב'אלכה ואשובה', ע' 79-84, בשם: בין כוח למוסר.

560 סעיפים קטנים. לגולה (תוספת ל'אמר'), מס' 2 (ג' באדר ב' ת"ש, 13 במארס 1940), ע' 5. על מאמרים של א' ליבנשטיין (אליעזר לבנה) על עם ישראל.

561 ד"ר שמעון ברנפלד. לגולה (תוספת ל'אמר'), מס' 2 (ג' אדר ב' ת"ש, 13 במארס 1940), ע' 8. חתום: ד.ש. הספד.

562 [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, ה' באדר ב ת"ש, 15 במארס 1940. חתום: א. חוזר. תרגום בעילום שם. מדברי מונטסקיה.

563 ליסין, א. אפיזודות מחיי. אמר, ח' באדר ב ת"ש, 18 במארס 1940, ע' 2; ט' באדר ב ת"ש, 19 במארס 1940, ע' 2; י' באדר ב ת"ש, 20 במארס 1940, ע' 2. תרגום. חתום: ד.ש.

564 לצודדין: על מנחם מנדל. אמר, י"ב באדר ב ת"ש, 22 במארס 1940, ע' 2-3. על מנחם-מנדל, גיבורו של שלום-עליכם. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 29-35, וב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 26-30.

565 [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, י"ח באדר ב ת"ש, 28 במארס 1940. חתום: א. חוזר. תרגום בעילום שם. מדברי הפילוסוף הגרמני יוהן גוטליב פייכטה.

566 [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, י"ט באדר ב ת"ש, 29 במארס 1940. חתום: א. חוזר. תרגום בעילום שם. מדברי תומס מורוס.

567 שרלג, מרק. לזכרו של משורר פועלים. אמר, כ"ו באדר ב ת"ש, 5 באפריל 1940; כ"ח באדר ב ת"ש, 7 באפריל 1940. תרגום מכתב-יד גרמני ד.ש.

- 568 על הקפיצה: הערות ורמזי הערות. מחברות לספרות, שנה א, מחברת ב (ניסן ת"ש, אפריל 1940), ע' 77-80.
- 573 מכתבי קוראים. הגה, ט"ז בניסן ת"ש, 24 באפריל 1940, ע' 3. חתום: א.ס. על עידוד בני העליה החדשה לקרא את 'הגה' ולדבר עכבית.
- 574 ידידנו בנורוגיה. הגה, י"ז בניסן ת"ש, 25 באפריל 1940, ע' 2. לא חתום. על הנריק ורגלנד.
- 575 פרופסור שמואל קלין. הגה, י"ז בניסן ת"ש, 25 באפריל 1940, ע' 3. לא חתום. על פרופ' ש' קליין עם פטירתו.
- 576 חדש רש"י. הגה, י"ח בניסן ת"ש, 26 באפריל 1940, ע' 3. לא חתום. על 900 שנה להולדת רש"י.
- 577 יוסף חיים ברנר. הגה, כ"ד בניסן ת"ש, 2 במאי 1940, ע' 3; כ"ה בניסן ת"ש, 3 במאי 1940, ע' 3; כ"ז בניסן ת"ש, 5 במאי 1940, ע' 3. לא חתום.
- 578 על השכחה. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך טו, גל' 25 (ב) באייר ת"ש, 10 במאי 1940, ע' 3.
- 569* שורין, ל. ימות חמה בורמלנד. אמר, א' בניסן-ת"ש, 9 באפריל 1940 עד ז' בניסן ת"ש, 15 באפריל 1940. תרגם-מכ"י גרמני ד.ש. הופיע בהמשכים.
- הופיע גם כספר (מרחביה: הקבוץ הארצי השומר הצעיר, 1943).
- 570* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, ג' בניסן ת"ש, 11 באפריל 1940. חתום: א. חוזר. תרגום בעילום שם. עוד מדברי תומס מורוס.
- 571 פסח ת"ש. הגה, י"ד בניסן ת"ש, 22 באפריל 1940, ע' 2. לא חתום. זהו מאמר המערכת של העתון החדש לעולים חדשים (בעיקר ליוצאי גרמניה). העתון מנוקד וכולל בתוכו פירושי מילים בגרמנית. העתון נערך בשנותיו הראשונות על-ידי דב סדן.
- 572 מספר לספר: אל תאמר: אי אפשר - על ספרו של משה בילי-

- 583 סופו של יעקל. הגה, י"ב באייר
ת"ש, 20 במאי 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על הדמות יעקל ב'פן תדיאוש'
של אדם מיצקביץ.
- 584 רשימות קטנות. הגה, י"ג באייר
ת"ש, 21 במאי 1940, ע' 3.
חתום: רושם.
א. פרקי היום בתנ"ך. ב. התנ"ך
וימינו. ג. חוברות לקריאה.
- 585 גנרל גדול-גדול ביותר. הגה,
י"ד באייר ת"ש, 22 במאי 1940,
ע' 2.
חתום: ש.ל.
על זכרונותיו של המרשל פוש
ועל גנרל ויגן.
- 586 תולדות סוככי נפילה. הגה, ט"ז
באייר ת"ש, 23 במאי 1940, ע'
3-2.
חתום: ג.פ.
תולדות המצנחים (=סוככי
נפילה) והצניחה.
- 587 רשימות קטנות. הגה, י"ח באייר
ת"ש, 26 במאי 1940, ע' 3-2.
חתום: רושם.
א. פרשת השבוע. ב. על בקשה
קטנה אחת. ג. דבר אקטואלי
מאד.
- 588 צי מלחמה בים התיכון. הגה, י"ט
באייר ת"ש, 27 במאי 1940, ע'
2.
חתום: מ.פ.
- תשובה למאמרה של רחל
כצנלסון-שו"ר 'לחשבוננו' שפור-
סם בדבר הפועלת בענין טבע
האדם לשכוח אסונות.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 36-37, בשם:
תוכחה ומעשה שהיה.
- 579 הבה ונקרא שיר! הגה, ב' באייר
ת"ש, 10 במאי 1940, ע' 3-2.
חתום: אחד התלמידים.
הכנה לקריאת שירה של רחל
המתחיל 'תקרא נא בשמי לבתך
הקטנה...'.
580 "ממעטים לאהוב אותנו באמ-
שטרדם". הגה, ה' באייר ת"ש,
13 במאי 1940, ע' 3.
חתום: ש.ל.
על ספרו של היינריך פון
טרייטשקה 'הרפובליקה של אר-
צות השפלה המאוחדות'.
581 אור ישראל. הגה, ו' באייר
ת"ש, 14 במאי 1940, ע' 2.
חתום: ל.ר.
על סגירת בתי הכנסת ובתי הל-
מוד היהודיים בפולין בידי הנא-
צים.
582 תורת הגזע נתנת להטות. הגה,
ח' באייר ת"ש, 16 במאי 1940,
ע' 3.
חתום: ג.פ.
האנגלים הם צאצאי הגזע השמי
- לפי עתון נאצי.

- 589 בכמה עולות המלחמות. הגה, י"ט באייר ת"ש, 27 במאי 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על הוצאות כספיות הנובעות מהמלחמות.
- 590 על גלי הדנובה. הגה, כ"ב באייר ת"ש, 30 במאי 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על השיט על נהר הדנובה בשעה זו.
- 591 פרקי שלשום: מתוך הספר 'מי חופש שלא כתחילתה סופם'. דבר (מוסף לשבתות ולמועדים), כרך טו, גל' 28 (כ"ג באייר ת"ש, 31 במאי 1940), ע' 2, 3.
הספורים 'שלטים וצייריהם' ו'האדרת הכחולה'.
- 592 יובלו של 'דבר'. הגה, כ"ג באייר ת"ש, 31 במאי 1940, ע' 2.
חתום: ל.ר.
במלאת 15 שנה לקיומו של 'דבר'.
- 593 רשימות קטנות. הגה, כ"ג באייר ת"ש, 31 במאי 1940, ע' 2-3.
חתום: רושם.
א. פרשת השבוע; ב. 'מאורע הש' בוע (על חנוכת בית הכנסת בשבי-ציון).
- 594 כך מצבה של איטליה. הגה, כ"ז באייר ת"ש, 4 ביוני 1940, ע' 2-3.
חתום: ג.פ.
על הצטרפות איטליה לצד גר-מניה במלחמת העולם.
- 595 טרגדיה של ממציא. הגה, כ"ח באייר ת"ש, 5 ביוני 1940, ע' 2-3.
חתום: ג.פ.
על אלפרד נובל.
- 596 סודה של הסויה. הגה, כ"ח באייר ת"ש, 5 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: מ.פ.
- 597 הביתה. הגה, כ"ח באייר ת"ש, 5 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ב.
על סדרת הספרים 'לגבולם'.
- 598 היכן אתם? הגה, כ"ח באייר ת"ש, 5 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ל.ר.
על שבוע הנער העברי.
- 599 כבוד יהודי ויהודי-כבוד. הגה, כ"ט באייר ת"ש, 6 ביוני 1940, ע' 2.

- 606* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, ה' בסיון
ת"ש, 11 ביוני 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
נפוליאון על שלטון יחיד עד
הכניעה.
- 600 על מתנדבים. הגה, כ"ט באיר
ת"ש, 6 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על מתנדבים זרים לצבא גרמניה.
- 601 רשימות קטנות. הגה, א' בסיון
ת"ש, 7 ביוני 1940, ע' 2.
חתום: רושם.
על האמונה בנפילת גרמניה.
- 602* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, ג' בסיון
ת"ש, 9 ביוני 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
טיילראן-פריגורד על מדיניות
חוץ.
- 603 הכפתור, האדם בפוריוס. הגה, ג'
בסיון ת"ש, 9 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על תחנת הכח בפוריוס, נורב-
גיה.
- 604 רשימות קטנות. הגה, ד' בסיון
ת"ש, 10 ביוני 1940, ע' 2-3.
חתום: רושם.
על הצורך להוסיף בכל שלט של
שם הרחוב ביאור קצר של השם.
- 605 מתי צוחק-הקהל: הגה, ד' בסיון
ת"ש, 10 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על הצחוק בסרטי קולנע ובהצ-
גות תיאטרון.
- 607 רשימות קטנות. הגה, ה' בסיון
ת"ש, 11 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: רושם.
על חג השבועות.
- 608* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
לעניני השעה. אמר, ז' בסיון
ת"ש, 13 ביוני 1940.
חתום: א. חוזר.
תרגום בעילום שם.
עוד מדברי טיילראן-פריגורד.
- 609 רשימות קטנות. הגה, ז' בסיון
ת"ש, 13 ביוני 1940, ע' 2-3.
חתום: רושם.
על אשמתה של איטליה בתור
משתפת פעולה עם גרמניה.
- 610 נשים בצפון. הגה, ז' בסיון
ת"ש, 13 ביוני 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על לוטה סורדט, המפקדת של
הצבא הפיני ועל המתנדבות
בנורווגיה.
- 611 הערה. אמר, י' בסיון ת"ש, 16
ביוני 1940.
על מרתה הופמן ו'הרצל הצעיר'.

- 612 אל לב האדם. הגה, י' בסיון ת"ש, 16 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ל.ר.
לב האדם חזק כצור – עם מותו של מיגואל דה אונמונו.
חזר ונדפס ב'דבר', י"א בסיון ת"ש, 17 ביוני 1940, ע' 6.
- 613 [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים לעניני השעה. אמר, י"א בסיון ת"ש, 17 ביוני 1940. חתום: א. חוזר. תרגום בעילום שם.
- 614 לב ישראל. הגה, י"ב בסיון ת"ש, 18 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ר.ל.
ארץ ישראל היא לב ישראל כמקלט לנרדפים.
חזר ונדפס ב'דבר' (בחתימת ל.ר.), י"ב בסיון ת"ש, 18 ביוני 1940, ע' 6.
- 615 הקורא בנביאים ראשונים... הגה, י"ג בסיון ת"ש, 19 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ל.ר.
- 616 האות העברית. הגה, ט"ו בסיון ת"ש, 21 ביוני 1940, ע' 2-3. חתום: צדדי (יחד עם צבי נבון). על אמן הגרפיקה – משה ריפר.
- 617 רשימות קטנות. הגה, י"ז בסיון ת"ש, 23 ביוני 1940, ע' 2-3. חתום: רושם. נגד הפסימיסטים.
- 618 הערה לדברי-קומיסר. הגה, י"ח בסיון ת"ש, 24 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ל.ר.
על המוזיאון של אדם מיצקביץ בנובוגרודק.
נעתק ל'דבר', י"ח בסיון ת"ש, 24 ביוני 1940, ע' 2, בשם: תוספת קטנה: לדברי קומיסר בפנקס נובוגרודק.
- 619 מפלה על שום מה? הגה, כ"ב בסיון ת"ש, 28 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ש.ל.
על מפלת פרוסיה בשנת 1806 כפי שמספר ההיסטוריון היינריך פון טריטשקה.
- 620 עם שיחה. הגה, כ"ד בסיון ת"ש, 30 ביוני 1940, ע' 2. חתום: ר.ל.
הדמיון בין שושן-הבירה ומפת אירופה כעת: על נס פורים וניסו של מרדכי היהודי מול שואת יהודי אירופה.
נעתק ל'דבר', כ"ד בסיון ת"ש, 30 ביוני 1940, ע' 4.
- 621 משהו על הינה ומשלו. הגה, כ"ה בסיון ת"ש, 1 ביולי 1940, ע' 2-3. חתום: ל.ר.
נבואתו של הונריך הינה על נקמת הגרמנים בצרפת.
- 622 שיר אחד ותרגומים ארבעה.

- הגה, פ"ט בסיון-ת"ש, 5 ביולי 1940, ע' 2-3.
 חתום: אחד התלמידים.
 שירו של גיתה 'Heidenröslein' בתרגומם של ש' שלום, יעקב פיכמן, שאול טשרניחובסקי ובנימין קלאר.
 תרגום נוסף לשיר זה מביא מנחם [שטורמן] במאמרו 'עוד תרגום אחד' שפורסם ב'הגה', ה' בתמוז ת"ש (11.7.40), ע' 3. זהו תרגום של מרדכי אזרחי-קרישבסקי.
 תגובה על כך מאת שמשון מלצר בחתימת 'תלמיד ותיק' ב'הגה', ו' בתמוז ת"ש (12.7.40), ע' 2-3 ו' בתמוז ת"ש (14.7.40), ע' 2-3.
 תגובה נוספת למאמר זה: נ"צ מימון ב'הגה', י"ב בתמוז ת"ש (18.6.40), ע' 2-3; ועוד 'ארבעה מכתבים בעניני שיר' (מאת בן יהושע, ד"ר ת' מוצקין, אפרים פרויד ויעקב פיזור), ב'הגה', כ"ד בתמוז ת"ש (30.7.40), ע' 2-3.
- 625 רבותי, נדבר. הגה, ב' בתמוז ת"ש, 8 ביולי 1940, ע' 2.
 חתום: ל.ר.
 על קטע מרשימתו של ז. דויד (דוד זכאי) ב'הגה' (26.6.1940) על שתיקה ודבור באוטובוס, ועל מאמר של גוסטב ווינאקאן בענין רוח תקופתנו.
 נעתק ל'דבר', ה' בתמוז ת"ש, 11 ביולי 1940, ע' 4, בחתימת: ר.ל.
- 626 שאלות. הגה, ב' בתמוז ת"ש, 8 ביולי 1940, ע' 2.
 חתום: שואל.
 על אנשים הנועלים את בתיהם בשעת חרום.
 חזר ונדפס ב'אמר', ג' בתמוז ת"ש, 9 ביולי 1940, ע' 2.
- 627 שאלות שלשת ידידי. הגה, ג' בתמוז ת"ש, 9 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: ידידם.
 שאלות של הורים.
- 628 שאלה. הגה, ד' בתמוז ת"ש, 10 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: שואל.
 על האוסרים לעזרת להשתמש במקלט.
- 629 אימבר, שמואל יעקב. האמנות לחכות. דבר, ו' בתמוז ת"ש, 12 ביולי 1940, ע' 3.
 תרגום.
 חתום: ד.ש.
- 630 דבר ברכה. הגה, י"ב בתמוז ת"ש, 12 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: ד.ש.
- 623 על בעל "התקוה". גזית, כרך ג, חוברת יא-יב (תמוז-אלול ת"ש), ע' 16-13.
 על שירתו של נפתלי הרץ אימבר.
- 624 הנושא: פולין: סעיפים בפרטיכל של חויה. מאזנים, כרך יא, חוב' ג-ד (נט-ס) (תמוז-אב ת"ש), ע' 298-290.
 זכרונות אוטוביוגרפיים.

- ת"ש, 16 ביולי 1940, ע' 3.
 על המשורר היהודי-גרמני מנחם
 (מנפהד) שטורמן ושירתו עם רא-
 שית כתיבתו בעברית.
- 637 נתזי כוכבים. דבר, כ' בתמוז
 ת"ש, 26 ביולי 1940, ע' 4.
 על ח"נ ביאליק ואחדות-מיצירות-
 תיו והשוואתם ליצירות משל
 גיתה, שילר, יוסף פון איכנדורף,
 לודויג אוהלנד ואחרים.
- 638 ימי זכרון. הגה, כ' בתמוז ת"ש,
 26 ביולי 1940, ע' 2.
 על ב"ז הרצל וח"נ ביאליק.
- 639 נשיאים בארצות הברית. הגה,
 כ' בתמוז ת"ש, 26 ביולי 1940,
 ע' 2; כ"ב בתמוז ת"ש, 28 ביולי
 1940, ע' 2.
 חתום: ג.פ.
 על ג'ורג' וושינגטון, תומס ג'פר-
 סון, ג'ימס מונרו, אנדריו ג'קסון,
 אברהם לינקולן, תאודור רוז-
 בלט, וודרו וילסון ועוד.
- 640 סופה של תעשיה גדולה. הגה,
 כ"ב בתמוז ת"ש, 28 ביולי
 1940, ע' 3.
 חתום: א.ס.
 על טרסט הגפרורים בשבדיה ועל
 איור קרויגר מייסדו.
- 641 עברית בעברית: על גרנלנד.
 הגה, כ"ד בתמוז ת"ש, 30 ביולי
 1940, ע' 2-3.
 חתום: ג.פ.
- 631 ויזינסקי, קז'ימיר'. לנשמת מתי
 ורשה. אמר, י"ג בתמוז ת"ש, 19
 ביולי 1940, ע' 2.
 שיר בתרגומו של דב שטוק.
- 632 עברית בעברית: משהו בעניני
 לשון. הגה, י"ג בתמוז ת"ש, 19
 ביולי 1940, ע' 2-3.
 על ספרו של מנחם שטיין 'דת
 ודעת'.
- 633 בודנהימר. הגה, ט"ז בתמוז
 ת"ש, 22 ביולי 1940, ע' 3.
 על מכס בודנהימר עם פטירתו.
- 634 עברית בעברית: לפני מאה שנה
 מת פגניני. הגה, ט"ז בתמוז
 ת"ש, 22 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: ג.פ.
- 635 בדרך הביתה. הגה, י"ז בתמוז
 ת"ש, 23 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: אוהב ספר.
 ועוד על הוצאת 'לגבולם'.
- 636 הערה מאוחרת. הגה, י"ט בתמוז
 ת"ש, 25 ביולי 1940, ע' 3.
 חתום: ל.ר.
 על המאמר 'נשובה מצרימה',
 מצרים של 'עבודה, קשה' ומצרים
 של 'סיר הבשר' בעקבות תקוות
 יהודים לשוב לגרמניה לאחר

- 642 על הרגל רע. הגה, כ"ד בתמוז ת"ש, 30 ביולי 1940, ע' 3. חתום: ל.ר.
- 648 להקת העץ. הגה, א' באב ת"ש, 5 באוגוסט 1940, ע' 3. חתום: ל.ר.
על תיאטרון הבובות של פאול לוי.
- 649 מכתבי חכם. הגה, א' באב ת"ש, 5 באוגוסט 1940, ע' 3. חתום: ג.פ.
על מכתבי פרופ' לודוויג קוידה.
- 650 צלב הקרס וכוכב הסוטים. הגה, ה' באב ת"ש, 9 באוגוסט 1940, ע' 2-3. חתום: ג.פ.
על יחסי גרמניה - ברית המועצות.
- 651 ל'בוקובינה מזמור שיר: מתוך 'החיבור 'בעל "התקוה" ודרכו', דבר, ז' באב ת"ש, 11 באוגוסט 1940, ע' 2; ח' באב ת"ש, 12 באוגוסט 1940, ע' 2.
על שירו של נפתלי הירץ אימבר 'אויסטריה' ליובל המאה של ספוח בוקובינה לממלכה האוסטרו-הונגרית ועל שירי הזדמנות אחרים אותם כתב.
- 652 ביום חרבן ותקומה. הגה, ט' באב ת"ש, 13 באוגוסט 1940, ע' 2.
על תשעה באב.
- 653 הערב לאן? הגה, ט' באב ת"ש, 642 על הרגל רע. הגה, כ"ד בתמוז ת"ש, 30 ביולי 1940, ע' 3. חתום: ל.ר.
נגד הסתרת שמות אנשים נכבדים המזיקים לישוב.
- 643 ועוד על גרנלנד. הגה, כ"ה בתמוז ת"ש, 31 ביולי 1940, ע' 3. חתום: ג.פ.
- 644 עברית בעברית: על קוראינו הצעירים ואליהם. הגה, כ"ז בתמוז ת"ש, 1 באוגוסט 1940, ע' 2-3.
על קבוץ הגלילות ועל עתיד ותפקיד הנוער בארץ-ישראל.
- 645 הניטרלים האחרונים במערב אירופה. הגה, כ"ט בתמוז ת"ש, 4 באוגוסט 1940, ע' 2-3. חתום: ג.פ.
על שויצ'ריה במלחמת העולם השנייה.
- 646 קורצ'ק, יאנוש. על סמינר לחינוך. מבפנים, אב ת"ש, אוגוסט 1940, ע' 75-79.
תרגם מכ"י פולני דב שטוק.
- 647 עברית בעברית: על כתבת אחת. הגה, א' באב ת"ש, 5 באוגוסט 1940, ע' 2-3.
על עולה חדש מגרמניה שכתב את שמו על קלת ביתן בגרמנית ועל התנכלות לו בעקבות כך.
חזר ונדפס גם ב'דבר' (ד' באב ת"ש, 8.8.1940 - ע' 2) וב'אמר'

- 13 באוגוסט 1940, ע' 3.
 חתום: ל.ר.
 על ההצגות: 'ירמיהו' לסטיפן
 צוויג ב'אהל' ו'היהודי הנצחי'
 לדוד פינסקי ב'הבימה'.
- 660 ארבעים איים באוקינוס השקט.
 הגה, כ"ב באב ת"ש, 26 באר-
 גוסט 1940, ע' 3.
 חתום: א.ס.
 על האיים ההיברידיים.
- 661 עזרה עצמית חקלאית. הגה, כ"ג
 באב ת"ש, 27 באוגוסט 1940, ע'
 2.
 חתום: א.ס.
 על הצורך בעצמאות כלכלית
 ובעיקר בחקלאות.
- 662 אלילות. הגה, כ"ג באב ת"ש, 27
 באוגוסט 1940, ע' 3.
 חתום: ל.ר.
 על ההערכה האלילית לגבורים
 ועשירים (לדוגמא: על כלבו של
 זושא בריטברד וסיפורו של היי-
 נריך הינה על משהתו של
 רוטשילד).
- חזר ונדפס ב'אמר', כ"ז באב
 ת"ש, 30 באוגוסט 1940, ע' 2.
- 663 ימי חופשה של אם בגרמניה.
 הגה, כ"ד באב ת"ש, 28 באר-
 גוסט 1940, ע' 3-2.
 חתום: ג.פ.
 על 'חופשה' במאסר.
- 664* [בנדיכס, לודביג]. מפי קודמים
 לעניני השעה. אמר, כ"ה באב
 ת"ש, 29 באוגוסט 1940.
- 654 נדנדת הקסמים. הגה, י"ב באב
 ת"ש, 16 באוגוסט 1940, ע' 2.
 חתום: ל.ר.
 על הצגה בשם זה בתיאטרון
 הבובות של פאול לוי.
- 655 עם גליון המאה. הגה, ט"ז באב
 ת"ש, 20 באוגוסט 1940, ע' 2.
 על הגליון המאה של 'הגה'.
 נעתק ל'דבר', י"ז באב ת"ש
 (21.8.1940), ע' 2.
- 656 קיסלינגים בארצות הברית.
 הגה, י"ז באב ת"ש, 21 באוגוסט
 1940, ע' 3-2.
 חתום: ג.פ.
 על הנאצים בארצות הברית.
- 657 איננו. הגה, י"ט באב ת"ש, 23
 באוגוסט 1940, ע' 3.
 חתום: ג.פ.
 על איזמט איננו, נשיא תורכיה.
- 658 רופאים בגרמניה. הגה, כ"א
 באב ת"ש, 25 באוגוסט 1940, ע'
 3.
 חתום: ג.פ.
 על הרפואה בגרמניה בזמן
 המלחמה.
- 659 לול. הגה, כ"ב באב ת"ש, 26

- חתום: א. חוזה.
תרגום בעילום שם.
נגד מפריחי שמועות עתה ול-
פנים.
- 671 הערב לאן? הגה, א' באלול ת"ש,
4 בספטמבר 1940, ע' 3.
חתום: ל.ר.
על הצגת 'מירלה אפרת' של
יעקב גורדין ב'הבימה'.
- 672 הצירה מרת הרימן. הגה, ב' בא-
לול ת"ש, 5 בספטמבר 1940, ע'
3.
חתום: ג.פ.
על ספר זכרונותיה של גב' הרימן
'מפסנתר לפוליטיקה'.
- 673 בענין פטנט אחד: מכתב לעורך.
סכות, שנה א, גל' 26 (ב' אלול
ת"ש), ע' 2.
בענין תרגום קלוקל מגרמנית
לעברית.
- 674 חברות על שם רש"י. במישור,
שנה א, גל' לג (ג' באלול ת"ש, 6
בספטמבר 1940), ע' טז.
על חברה על שם רש"י בז'ולקוב
לפי כתבה ב'עברי אנוכי' משנת
תרל"ו.
- 675 הערב לאן? הגה, ה' באלול ת"ש,
8 בספטמבר 1940, ע' 3.
חתום: ל.ר.
על הצגת מחזהו של ל' טולסטוי
'שלטון החושך' ב'אהל' בתרגומו
של אברהם שלונסקי.
חזר ונדפס ב'אמר', ז' באלול
ת"ש, 10 בספטמבר 1940.
- 665 מצרים. הגה, כ"ה באב ת"ש, 29
באוגוסט 1940, ע' 2.
חתום: א.ס.
על מעורבותה של מצרים במל-
חמת העולם.
- 666 דרכו של אכזר. הגה, כ"ה באב
ת"ש, 29 באוגוסט 1940, ע' 3.
חתום: א. קמאי.
על רודולפו גרציאנו, ראש צב-
אות איטליה בלוב.
- 667 הקורא בנביאים ראשונים. דבר,
כ"ו באב ת"ש, 30 באוגוסט
1940, ע' 2.
"לא. ליבנשטין - להרהור תשור-
בה".
- 668 סינגפור. הגה, כ"ו באב ת"ש,
30 באוגוסט 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על סינגפור במלחמת העולם.
- 669 מלכי הנשק של אנגליה. הגה,
כ"ט באב ת"ש, 2 בספטמבר
1940, ע' 3.
חתום: א. קמאי.
על ספקי הנשק האנגליים.
- 670 לא פתאום נכנעה רומניה. הגה,
א' באלול ת"ש, 4 בספטמבר
1940, ע' 2.

- 676 קצין הים האנגלי. הגה, ו' באלול ת"ש, 9 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: א.ס.
על הצי האנגלי ודברי הסופר הצרפתי מוריס ברס.
- 677 על קטנה אחת. הגה, ז' באלול ת"ש, 10 בספטמבר 1940, ע' 2. על מכתב שקיבל מעיריית תל-אביב על 'כתיבתו בענינים סוציאליים'.
- 678 אבלה של עיר. הגה, ח' באלול ת"ש, 11 בספטמבר 1940, ע' 2. חתום: ל.ר.
על הפצצת תל-אביב ב-9 לספט-מבר 1940.
- 679 ה'טימס' מצטט את עצמו. הגה, ח' באלול ת"ש, 11 בספטמבר 1940, ע' 2. חתום: א. קמאי.
ציטטה ב'טימס' מלפני 135 שנה. השוואה בין היטלר ונפוליאון.
- 680 מידס של ימינו. הגה, ח' באלול ת"ש, 11 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: א.ס.
על אוצר הזהב בפדרל רוורו בנק ועל עושרה של ארצות הברית.
- 681 פלימות. הגה, ח' באלול ת"ש, 11 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: ג.פ.
על עיר הנמל המפורסמת באנג-ליה.
- 682 הערה קטנה. הגה, י' באלול ת"ש, 13 בספטמבר 1940, ע' 2. חתום: ל.ר.
על יובל העשרים של קרן היסוד ועל תכנית המעשר שלא הצליח.
- 683 מפתח הים התיכון. הגה, י"ב באלול ת"ש, 15 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: א.ס.
על גיברלטר.
- 684 ללמוד וללמד. הגה, י"ב באלול ת"ש, 15 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: ל.ר.
על הסמינריון לעולי מערב אירופה ברחובות.
- 685 על ילדינו. הגה, י"ג באלול ת"ש, 16 בספטמבר 1940, ע' 2. חתום: ז'דימ.
על ילדים המתנדבים לעזרת המאמץ לאחר הפצצת תל-אביב על-ידי האיטלקים. חזר ונדפס ב'דבר', י"ד באלול ת"ש, 17 בספטמבר 1940, ע' 2, בשם: הערכות והצעות לאחר ההפצצה (פיסקה ד).
- 686 השפם. הגה, י"ד באלול ת"ש, 17 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: א.ס.
סיפורו של ולטר טשופיק על מגדלי השפם ועל שפמו של א' היטלר.

687 - פורטוגל. הגה, ט"ז באלול ת"ש, 19 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: ג.פ. לכבוד יובל ה-800 של פורטוגל.

688 האינטרנציונל של הקיסלינגים. הגה, י"ט באלול ת"ש, 22 בספטמבר 1940, ע' 2. חתום: ג.פ. על משתפי הפעולה עם הנאצים באירופה ומחוצה לה.

תש"א
1940 - 1941

689 בעניני אוקרינה. הגה, כ"א בא- לול ת"ש, 24 בספטמבר 1940, ע' 3; כ"ב באלול ת"ש, 25 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: ג.פ.

690 הרעשה מדעית. הגה, כ"ד באלול ת"ש, 27 בספטמבר 1940, ע' 3. חתום: א.ס. על הרס החלקים החשובים של תעלת דורטמונד-אמס בגרמניה.

691 אצטרולוגיה נצית. הגה, כ"ז באלול ת"ש, 30 בספטמבר 1940, ע' 2-3. חתום: ג.פ. על נטיתו של היטלר לאסטרולו- גיה ועל רודולף אוסיץ וולטר טשופיק.

692 על הרב ד"ר שורנשטין ועוד. הגה, כ"ח באלול ת"ש, 1 באוקטובר 1940, ע' 2-3. על מייסד גן החיות ברחוב היר- קון ומשפטו.

693 על החג הזה. הגה, כ"ט באלול ת"ש, 2 באוקטובר 1940, ע' 2. חתום: ל.ר. על ראש השנה.

694 שיחה על שיחות. הגה, כ"ט בא- לול ת"ש, 2 באוקטובר 1940, ע' 4. על ספרו של הרמן ראושנינג 'שיחות עם היטלר'.

695 על הבאר הסתומה: ארבע דרשות בימים נוראים. בכור: מאסף בן- זמננו. - תל-אביב: חוג אבנים, תש"א. ע' 87-101.

שלוש מארבע הדרשות חזרו ונדפסו בקובץ 'שבילי האמונה בדור האחרון': אוסף דברי הגות / ליקט וערך עובדיה מרגליות. - [תל-אביב]: מחברות לספרות, תשכ"ד 1964, ע' 71-82.

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 7-27.

מאמר תגובה של נתן רוטנשט- רייך בשם 'על הסתום שבבאר', נתפרסם ב'דבר', כ"ז באלול תש"א, 16 בספטמבר 1941, ע' 3.

696 עם מכתב למערכת. הגה, ז' בתשרי תש"א, 9 באוקטובר 1940, ע' 2-3. בעקבות מכתב למערכת מאת משה כרמלי מקרית חיים על

- 701 עברית בעברית: על נחש שברח ועוד... הגה, ו' בחשון תש"א, 7 בנובמבר 1940, ע' 2-3. על נחש שברח מגן החיות בתל-אביב... ועוד.
- 702 עברית בעברית: על קדוש השם ועוד... הגה, ז' בחשון תש"א, 8 בנובמבר 1940, ע' 2-3. ספר השירים של ארנסט ולדינגר 'קדוש השם'; ארכימדס, ליטי-פה ור' יהודה הלוי ופגישתם עם המות.
- 703 עוד לא אבדה תקותנו. דבר, י"ד בחשון תש"א, 15 בנובמבר 1940, ע' 3-4. על תאריך כתיבתה של 'התקוה'. בקורת על מאמר זה בשם 'על התקוה' (בחתימת ש.י. = ש' יבנאלי) ב'דבר', מיום כ"ז בכסלו תש"א (27.12.1940), ע' 3-4.
- 704 מלחמת עם קטן. הגה, כ"ח בחשון תש"א, 29 בנובמבר 1940, ע' 2. חתום: ג.פ. על מרד אלבניה באיטליה.
- 705 על שמות ועוד... הגה, א' בכסלו תש"א, 1 בדצמבר 1940, ע' 3. על הנצחת אישים על ידי שמות רחובות וכו'.
- 706 גוטליב, פרנטישק. קרל צ'פק. הגה, ו' בכסלו תש"א, 6 בדצמבר 1940, ע' 2-3; ח' בכסלו
- הברכות לראש השנה. נדפס ב'דבר', י"ב בתשרי תש"א, 14.10.1940, ע' 2, בשם: על הברכות לראש השנה.
- 697 מכתבים למערכת: תיקון. דבר, י"א בתשרי תש"א, 13 באוקטובר 1940, ע' 2. חתום: ד.ש. תקון טעות במאמרו של ש' שפי-רא על ק' ליפא במקום ותאריך פטירתו.
- 698 המנון להורינו הבוכים. הגה, י"א בתשרי תש"א, 13 באוקטובר 1940, ע' 3. אהבת ההורים לבנים והבנים להורים, בעקבות שירו של פרנץ וורפל 'שיר ההורים' ובספורי פרץ סמולנסקין. נעתק ל'דבר', י"ד בתשרי תש"א 16.10.1940, ע' 5.
- 699 פוליצר, היינץ. קרל קרוס [קר-אוס]. מאזנים, כרך יב, חוב' א-ב (סג-סד) (חשון-כסלו תש"א), ע' 60-63. תרגם מכ"י ד.ש.
- 700 עברית בעברית: על רחוב-חברון ועוד... הגה, ד' בחשון תש"א, 5 בנובמבר 1940, ע' 2; ה' בחשון תש"א, 6 בנובמבר 1940, ע' 2. על 'רחוב חברון בתל-אביב ועל שירים מאת יוכבד בת-מרים וח"נ ביאליק.

- 710 תש"א, 8 בדצמבר 1940, ע' 2-3; ט' בכסלו תש"א, 9 בדצמבר 1940, ע' 2-3; י' בכסלו תש"א, 10 בדצמבר 1940, ע' 2; י"א בכסלו תש"א, 11 בדצמבר 1940, ע' 2-3; י"ב בכסלו תש"א, 12 בדצמבר 1940, ע' 2-3; ט"ז בכסלו תש"א, 15 בדצמבר 1940, ע' 2-3; ט"ז בכס' לו תש"א, 17 בדצמבר 1940, ע' 2-3.
תרגום. ללא חתימה.
חזר ונדפס בהוצאת 'הגה', תש"א, 29 ע', עם הערת המתרגם (על צ'פק וגוטליב), בע' 3.
- 711 נתבונן מעט באיטליה. הגה, י"ח בכסלו תש"א, 18 ב' דצמבר 1940, ע' 2; י"ט בכסלו תש"א, 19 בדצמבר 1940, ע' 2.
חתום: ג.פ.
על המצב באיטליה והתרופפות הפשיסטים בה.
- 712 מנהיגי תרכיה. הגה, כ"ה בכסלו תש"א, 25 בדצמבר 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על הנויטרליות של תורכיה במלחמה; ועל מנהיגיה: איזמט אינונו, רפיק סידם ושר החוץ סרג'וג'לו. זהו נוסח מעובד לעברית קלה של מאמרו של אויגן ל'נהוף. המאמר המלא (בתרגומו של סדן) מובא ב'אמר', י"ז בטבת תש"א (16.1.1941), ע' 2.
- 713 החדש שבידידי היטלר. הגה, ל' בכסלו תש"א, 30 בדצמבר 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על אנטה פווליק, המדינאי הקרואטי.
- 714 תיאטרונה של דבורה ברטונוב. הגה, א' בטבת תש"א, 31 בדצמבר 1940, ע' 3.
חזר ונדפס ב'דבר', ט"ו בטבת תש"א (14.1.1941), ע' 2.
- 715 ביום הלשון העברית: לשון ולשון-נות. הגה, ב' בטבת תש"א, 1 בינואר 1941, ע' 2.
על השפה העברית.
- 707 על הגבורה ועוד... הגה, ח' בכסלו תש"א, 8 בדצמבר 1940, ע' 3.
על משה נחמני שחי למעלה ממאה שנה.
- 708 בענין דהגול. הגה, י"א בכסלו תש"א, 11 בדצמבר 1940, ע' 3.
חתום: ג.פ.
- 709 סקופולמין. הגה, ט"ו בכסלו תש"א, 15 בדצמבר 1940, ע' 2-3.
על נאומי א' היטלר ועל השימוש ע"י הגרמנים בסקופולמין כאמצע עי לסחיטת הודאות מנאשמים.
חזר ונדפס ב'דבר', ט"ז בכסלו תש"א, 16 בדצמבר 1940, ע' 4 (במדור 'בעתונים').

- 715 אל הקוראה שלנו. הגה, ב' בטבת תש"א, 1 בינואר 1941, ע' 3.
 חתום: ל.ר.
 על הלשון העברית. בתוך המאמר קטע מפואמה של היינה 'ר' יהודה הלוי' בתרגומו של מנדלקרן.
- 716 מר דאט מתימר. הגה, ד' בטבת תש"א, 3 בינואר 1941, ע' 2.
 חתום: ג.פ.
 על מרסל דאט, הקויזלינג הצרפתי.
- 717 אויבים מבית. הגה, ז' בטבת תש"א, 6 בינואר 1941, ע' 3.
 חתום: ג.פ.
 אויבים מבית בשטח הכבוש ע"י הנאצים.
- 718 הבה ונקרא ספרים! הגה, י' בטבת תש"א, 9 בינואר 1941, ע' 3.
 חתום: ל.ר.
 על הספרים 'אהבת ציון' מאת אברהם מאפו, 'ילקוט הרצל' בעריכת דב קמחי, 'חדרה' מאת משה סמילנסקי ו'הנער העקשני' מאת יאנוש קורצ'ק בתרגומו של שמשון מלצר - הניתנים במתנה לחותמי היומון 'הגה'.
- 719 פרס ביאליק. הגה, י"ג בטבת תש"א, 12 בינואר 1941, ע' 2-3; י"ד בטבת תש"א, 13 בינואר 1941, ע' 2-3.
 חתום: א. קמאי.
- על תולדות פרס ביאליק ומקבליו השונים.
- 720 המערכה הראשונה של יון. הגה, ט"ו בטבת תש"א, 14 בינואר 1941, ע' 2-3.
 חתום: פ.ג.
 על ההתנגדות ביוון לאיטליה וגרמניה במלחמת העולם.
- 721 לאנהוף, אויג'אן. מנהיגי תורכיה. אמר, ז' בטבת תש"א, 16 בינואר 1941, ע' 2.
 תרגום. לא חתום.
- נוסח מעובד לעברית קלה (בחתימת ג.פ.) נתפרסם ב'הגה', כ"ה בכסלו תש"א, 25 בדצמבר 1940, ע' 3.
- 722 שאלה ותשובה לה: דברים בעתון בעל פה של עולי צ'כוסלובקיה בתל-אביב. הגה, ג' בשבט תש"א, 31 בינואר 1941, ע' 2.
 על אופן הכנת העתון 'הגה' המיועד לעולים חדשים.
- 723 שיחה בשולי נאום. הגה, ט"ז בשבט תש"א, 13 בפברואר 1941, ע' 2.
 על מכתבו של רוזוולט לצ'רצ'יל ועל נאומו של צ'רצ'יל.
- 724 אפיוודה ומסביב לה: לקורות תנועות החלוצים. הציוני הוטיק, שבט תש"א, ע' 6-7; אדר תש"א, ע' 8-9; ניסן תש"א, ע' 8-9.

קובץ בדיחות ששמע דב סדן וקי-
בצן ב'קערת צימוקים', וסימנן:
228, 269, 326, 860, 960.

729 אנו יודעים לכבד מתים. הגה, כ'
באדר תש"א, 19 במארס 1941,
ע' 3.

על ישכר דב בר-דרורא, זיגפריד
שמיץ ופנחס גרייבסקי.

נדפס גם ב'דבר', כ' באדר
תש"א, 19 במארס 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 213-214,
בשם: מומחים ללויות.

730 קויסלינגים ולמעלה מהם. הגה,
כ"א באדר תש"א, 20 במארס
1941, ע' 2.

חתום: ג.פ.

על המלשינים ומשתפי הפעולה
עם הנאצים בארצות הכיבוש.

731 בפתח השוכך. הגה, כ"ב באדר
תש"א, 21 במארס 1941, ע' 3.

חתום: דב שטוק, סטארי-ברוד,
תרפ"ב.

זכרונות ואגדות. התוכן: הפסיעה
הראשונה. הצעצועים. במשעור
לים. אב ובנו. הקן. אמנון.
הכלב. ידיד נפש. הנמלה.

732 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 11
(52) (27 במארס 1941), ע' 4.

בדיחות ששמע דב סדן וקיבצן
ב'קערת צימוקים' וסימנן: 107,
108, 270, 330, 651, 629.

על יוסף-אהרונוביץ ותנועת
החלוצים בברודי ב-1908 והוי-
כוח בתנועת 'פועלי ציון' על
עליה זו.

המאמר נתפרסם בשלושה גליו-
נות, לכל גליון שם שונה: 'המז-
רח של הציוני הותיק' (שבט
תש"א), 'המזרח - הציוני הותיק'
(אדר תש"א) ו'ניב הציוני הותיק'
(ניסן תש"א).

חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 50-
67, בשם: אפיזודה וסביביה,
וב'אלופי ומיודעי', ע' 46-58.

725 באיטליה פנימה. הגה, ו' באדר
תש"א, 5 במארס 1941, ע' 3.

חתום: ג.פ.

על המצב באיטליה בזמן הזה.

726 "חרות": חמש שנים למות זאב
אורבך: מתוך מאמר הפתיחה לצ-

רור המכתבים של חברי קבוץ
'חרות' שיצא לאור ע"י גבעת
ברנר. דבר, ח' באדר תש"א, 7
במארס 1941, ע' 4.

727 זכרון לחלוצים: "חרות". הגה,
ח' באדר תש"א, 7 במארס 1941,
ע' 2.

על קבץ המכתבים של עליזה פס,
אלפרד ון דר ולדה, לוצי פיטר
וזאב אורבך שיצא בהוצאת קבוץ
גבעת ברנר.

728 שמעתי... סכות, שנה ב, גל'
8-9 (49/50) (12 במארס 1941),
ע' 8.

- 733 יובלו של שיר: לפני חמשים שנה. הגה, כ"ט באדר תש"א, 28 במארס 1941, ע' 2.
ליובלו של 'אל הצפור' לח"נ ביאליק.
- 739 חזר ונדפס ב'דבר לילדים', כרך י, חוב' 23 (ר' בניסן תש"א, 3 באפריל 1941), ע' 4.
- 734 בדיליז'נס: (ספור). גזית, כרך ז, חוברת ב (ניסן תש"א), ע' 3-6.
חזר ונדפס ב'באלכסון', ע' 123-133.
- 735 מפגישה לפגישה: שלשה גלגולי שמות. דבר, ד' בניסן תש"א, 1 באפריל 1941, ע' 2.
על ד"ר נתן קוסטא ושלושה שמות לו.
- 741 חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 77-81 וב'אלופי ומיודעי', ע' 35-40.
- 736 עם ההפתעה. הגה, ו' בניסן תש"א, 3 באפריל 1941, ע' 2.
חתום: ג.פ.
- 742 על תכניותיו של היטלר ביוגוסלביה בהנהלתו של פלדמרשל ליסט.
- 737 נזכור את אחינו החייל! הגה, ו' בניסן תש"א, 3 באפריל 1941, ע' 3.
חתום: פלוני.
- 738 חיילים עבריים במלחמת העולם השנייה.
- 738 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 12
- 733 (53) (3 באפריל 1941), ע' 5.
קובץ בדיחות ששמע סדן וקיבצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 230, 217, 232, 227, 244, 229 ו-836.
- 739 שמעתי... אמר, י"ב בניסן תש"א, 9 באפריל 1941, ע' 2.
קובץ אנקדוטות ששמע דב סדן וקובצו שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 230, 232, 244, 229 ו-836.
- 740 היטלר ולונדון. הגה, י"ב בניסן תש"א, 9 באפריל 1941, ע' 2.
חתום: ג.פ.
זכרונותיו של ולטר טשופיק על היטלר ועל הנאציזם ויחסם לאנגליה.
- 741 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 13 (54) (10 באפריל 1941), ע' 2.
קובץ בדיחות ששמע דב סדן. רובן נקבצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 13, 41, 327, 674 ו-703.
- 742 דבר היום: 'הגה' בן שנה. דבר, י"ד בניסן תש"א, 11 באפריל 1941, ע' 1.
חתום: מ.ד.
- 743 במסדרונו של עולם הבא, או, מהתלת מותו של הסומא בכפרנו: מתוך הספר 'באלכסון'... דבר, י"ד בניסן תש"א, 11 באפריל 1941, ע' 7.
חזר ונדפס ב'באלכסון', ע' 133-141.

- 744 כתום שנה של "הגה": דבר אליך, ידידנו הקורא. הגה, י"ד בניסן תש"א, 11 באפריל 1941, ע' 2.
- 745 "עברית במערב". הגה, י"ח בניסן תש"א, 15 באפריל 1941, ע' 3. לא חתום. הקדמה לספרו של ג' קרסל בשם הנ"ל. שם המחבר נמצא בהערת המערכת.
- 746 פושע שומר משפט. הגה, כ"ג בניסן תש"א, 20 באפריל 1941, ע' 2. חתום: ג.פ. על מות המיניסטר הנאצי למשפטים ד"ר פרנץ גירטנר.
- 747 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 14 (55) (24 באפריל 1941), ע' 4. בדיחות ששמע ד' סדן מאנשים שונים וקיבצן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 15, 847, 246, 141, 878, 281 ו-271.
- 748 על המשוררת רחל. הגה, כ"ח בניסן תש"א, 25 באפריל 1941, ע' 2. עשר שנים למותה.
- 749 המלחמה בצחוק. הגה, א' באייר תש"א, 28 באפריל 1941, ע' 2-3. חתום: ג.פ. על רגישות הנאצים על הצחוק.
- 750 ברנר, י"ח. ליד תבת הסדור. הדפוס, אייר תש"א, מאי 1941, ע' 12-13. מלוקט מתוך כתביו של י"ח ברנר בידי דב שטוק.
- 751 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 15 (56) (1 במאי 1941), ע' 2. בדיחות ששמע ד' סדן מאנשים שונים וקיבצן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 750, 278, 684, 277, 274, 275 ו-356.
- 752 יובל על שפת הים. הגה, ז' באייר תש"א, 4 במאי 1941, ע' 2-3. על האחיות גולדינה ופרידה רובנ-זון, בעלות תאטרון בובות בתל-אביב ומחברות האופרה 'טור-נדוט' הידועה כיצירתו של פר-ציני.
- 753 הבת העושה בפוליטיקה. הגה, ח' באייר תש"א, 5 במאי 1941, ע' 2-3. חתום: ג.פ. על בתו של מוסוליני - עדה.
- 754 [הערה על המהתלה שסיפר מאיר הניש בגל' 15 (56) של 'סכות' משמו של ראובן אשר ברוידס

- קים' וסימנן: 113, 241, 461, 424, 425, 437, 552 ו-564.
- 760 גרגרים בראש אמיר: (שבע שנים למותו של ח.נ. ביאליק). גזית, כרך ד, חוברת ג-ד (סיון-תמוז תש"א), ע' 49.
- על צירופי לשון ומשחק-מילים בשיריו של ח"נ ביאליק: 'המת-מיד', 'הולכת את מעמי' ו'ביום סתו'.
- 761 הנגבה...: מתוך המחזור 'פרקי אשכנז'. מאזנים, כרך יג, חוב' א-ב (סט-ע) (סיון-תמוז תש"א), ע' 77-81.
- על דוד פרדיננד קוריק, היינריך הינה ולודוויג ויהל ועל שיריהם היהודיים.
- 762 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 20 (61) (11 ביוני 1941), ע' 4-5.
- בדיחות ששמע ד' סדן מאנשים שונים וחלקן נקבצו ב'קערת צימוקים', וסימנן: 280, 285, 744, 617, 58, 184, 349, 272, 166, 753, 652 ו-705א.
- 763 האובן, ה.ה. צחוקו של היינה. אמר, י"ח בסיון תש"א, 13 ביוני 1941 עד ח' בתמוז תש"א, 3 ביולי 1941, ע' 2.
- תרגום. הופיע גם במקובץ (תל-אביב: ספרית השעות, תש"ד).
- 764 ברנדשטטר, רומן. רבוננו של
- 'תכניתו של רב. לפתחון השאלה הסוציאלית'. סכות, שנה ב, גל' 16 (57) (8 במאי 1941), ע' 4.
- חתום: ד.ש.
- 755 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 16 (57) (8 במאי 1941), ע' 4.
- קובץ בדיחות ששמע ד' סדן ממקורות שונים ורובן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 325, 273, 276א, 18, 436, 219, 316 ו-529.
- 756 ברנדשטטר, רומן. כתבי הקודש הסוביטיים. דבר, י"ב באיר תש"א, 9 במאי 1941, ע' 3.
- תרגום. ללא חתימה.
- 757 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 17 (58) (15 במאי 1941), ע' 12.
- בדיחות ששמע דב סדן מאנשים שונים וקיבצן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 495, 413, 493, 149, 150, 498, 705ב, 25 ו-125.
- 758 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 18 (59) (22 במאי 1941), ע' 5, 6.
- בדיחות ששמע ד' סדן ממקורות שונים וחלקן כונסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 213, 224, 11, 3 ו-316.
- 759 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 19 (60) (29 במאי 1941), ע' 8, 11.
- בדיחות ששמע דב סדן מאנשים שונים וחלקן כינס ב'קערת צימו-

- 770 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 24 (65) (10 יולי 1941), ע' 4.
קובץ בדיחות ששמע ד' סדן וקי-
בץ רובן שנית ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 680, 86, 154, 687,
203, 164 ו-672.
- 771 קערת צימוקים. אמר, י"ט בתמוז
תש"א, 14 ביולי 1941, ע' 2.
דברי חידוד מתוך התקופון 'שול-
מית' בעריכתו של דוד פרנקל
מדסאו.
- 772 קערת צימוקים. אמר, כ"א בתמוז
תש"א, 16 ביולי 1941, ע' 2.
דברי הומור וסאטירה מתוך
דרשה של יוסף פרל על המחלו-
קת בענין מינויו של ר' שלמה
יהודה רפפורט כרבה של טרנו-
פול המופיעה במונוגרפיה של
ישראל ויזנלזן על שר ההשכלה
יוסף פרל (וילנא, ספרית ייווא,
1937).
- 773 קראתי... סכות, שנה ב, גל' 25 (66) (17 יולי 1941), ע' 8-9.
על אנקדוטות שקרא ד' סדן
ב'ספר שלשה עולמות' מאת ר'
חיים המבורגר (ירושלים,
תרצ"ט), ובספרי אחרים.
- 774 גרגר בראש אמיר. דבר, כ"ג
בתמוז תש"א, 18 ביולי 1941, ע'
3.
צ'רופי לשון ומשחק מלים בשירו
של ח"נ ביאליק 'הצור והגל'.
- יעולם בבית הסוהר. דבר, כ"א
בסיון תש"א, 16 ביוני 1941, ע'
2.
תרגום. ללא חתימה.
- 765 קראתי... סכות, שנה ב, גל' 1 (62) (29 ביוני 1941), ע' 2.
קובץ בדיחות, הלצות ואנקדוטות
שמצא המחבר בספרים אותם
קרא.
- 766 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 22 (63) (26 יוני 1941), ע' 8-9.
קובץ בדיחות ששמע ד' סדן וקי-
בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסי-
מנן: 295, 296, 297, 298, 294,
417, 201, 216, 34, 140, 87,
114, 16, 787, 88 ו-112.
- 767 מוצא לים. הגה, ד' בתמוז
תש"א, 29 ביוני 1941, ע' 2-3.
חתום: ג.פ.
על גישתה של רוסיה לים האט-
לנטי.
- 768 קראתי... סכות, שנה ב, גל' 23 (64) (3 יולי 1941), ע' 12.
דברי חכמה וחידוד שקרא ד' סדן
ב'ספר שלשה עולמות' מאת ר'
חיים המבורגר (ירושלים,
תרצ"ט).
- 769 ברנדשטטר, רומן. פטירת אבי
זקני: על מרדכי דוד ברנדשטטר.
דבר, ט' בתמוז תש"א, 4 ביולי
1941, ע' 4; א' באב תש"א, 25
ביולי 1941, ע' 4.
תרגום. ללא חתימה.

- 775 קערת צמוקים. אמר, כ"ט בתמוז
תש"א, 24 ביולי 1941, ע' 2; ז'
באב תש"א, 31 ביולי 1941, ע'
2.
- 780 משהו על אות הנצחון. הגה, ח'
באב תש"א, 1 באוגוסט 1941, ע'
2.
תוכן וצורה באות V והיפוכה A.
חזר ונדפס ב'דבר', י"א באב
תש"א, 4 באוגוסט 1941, ע' 2.
- 781 קראתי... סכות, שנה, ב, גל' 27
(68) (1 אוגוסט 1941), ע' 5.
ספורים שקרא ד' סדן מתוך
הספר 'היהודים באמנות הקסמים'
(ברלין, 1933) מאת גינתר דאמ-
אן. (Günther Dammann: Die
Juden in der Zauberkunst)
- 782 מעט אצטרולוגיה. הגה, י"א
באב תש"א, 4 באוגוסט 1941, ע'
3. חתום: ג.פ.
על הקשר בין מסתורין ופוליטי-
קה. בריחתו של הס ונבואתו של
ת. מאובי קול.
- 783 שמעתי... סכות, שנה, ב, גל' 28
(69) (7 אוגוסט 1941), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן מאנשים
שונים. קיבצן ופירסמן שנית
ב'קערת צימוקים' וסימנן: 53,
630, 121, 282, 779, 267 ו-659.
- 784 דבר היום: זכר ר' יהודה הלוי.
דבר, י"ט באב תש"א, 12 באר-
גוסט 1941, ע' 1.
חתום: מ.ד.
- 776 שמעתי... סכות, שנה, ב, גל' 26
(67) (24 יולי 1941), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן מאנשים
שונים ושקיבצן שנית ב'קערת
צימוקים' וסימנן: 130, 865,
160, 422, 426, 42, 1 ו-258.
- 777 שמעתי... אמר, ג' באב תש"א,
27 ביולי 1941, ע' 2.
קובץ בדיחות ואנקדוטות ששמע
דב סדן ונעתקו כאן מ'סכות'.
חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 865, 160, 422, 426, 1
ו-258.
- 778 מעט פסיכולוגיה של לשון: לענין
הנצים והלשון. הגה, ו' באב
תש"א, 30 ביולי 1941, ע' 3.
חתום: ג.פ.
על השפה הגרמנית כפי שכתב
עליה הסופר וההסטוריון האוסט-
רי קרל טשופיק.
- 779 קערת צמוקים. אמר, ח' באב
תש"א, 1 באוגוסט 1941, ע' 2; י'
באב תש"א, 3 באוגוסט 1941, ע'
2.

- 785 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 28
[צ"ל 29/30] (70/71) (21 אוגור-
סט 1941), ע' 14-15.
בדיחות שונות אותן שמע ד' סדן.
חזר וקיבץ חלק מהן ב'קערת
צימוקים' וסימנן: 715, 178 ר'
142.
- 786 קראתי... סכות, שנה ב, גל' 32
(72) (28 אוגוסט 1941), ע' 2.
בדיחות ואנקדוטות שקרא ד' סדן
בספרים שונים.
- 787 כך כותבים אצלנו... סכות, שנה
ב, גל' 32 (72) (28 אוגוסט
1941), ע' 12.
חתום: בימבום.
תגובות לנכתב ב'דבר' מאת מכס
ברוד על השחקן פאלנברג ותגור-
בה על סיפור שעליו סיפר הרב
י"ל הכהן פישמן (מימון) על הג-
און ר' עקיבא אייגר.
- 788 [ביום יהדות פולין] * הגה, ח'
באלול תש"א, 31 באוגוסט
1941, ע' 2.
חתום: ל.ר.
- 789 למשמע אוזן. סכות, שנה ב, גל'
33 (73) (4 ספטמבר 1941), ע' 2.
חתום: בעל-שומע.
על בן-גוריון, חיים ויצמן, ישקס-
פיר ומשה הלוי; ועל גרשום
שופמן וא' קריב.
- 790 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 33
(73) (4 ספטמבר 1941), ע' 11.
- בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן
לאחר מכן ב'קערת צימוקים'
בסימן: 554, 749, 942, 221,
222 ר' 599.
- 791 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 34
(74) (11 ספטמבר 1941), ע' 8.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
675, 786, 223, 218, 116, 216 א'
ו-623.
- 792 כך כותבים אצלנו... סכות, שנה
ב, גל' 34 (74) (11 ספטמבר
1941), ע' 12.
חתום: בימבום.
על מאמר ביקורת ב'הארץ'
שכתב מ' בן-אליעזר על ספרו
של מ' עובדיהו, 'אדם בחוץ'.
- 793 ציון לעיר מצער: במבואי ספרו
של אשר כורך 'בגולה ובמולדת'.
דבר, כ"ו באלול תש"א, 18
בספטמבר 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 226-229,
בשם: גלינא - עיירה וזיוה.
- 794 בסוד חכמים. סכות, שנה ב, גל'
36/35 (76/75) (18 ספטמבר
1941), ע' 4.
בדיחות שמקורן ברב משה אהרן
ויזן.
חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 363, 364, 402, 386,
400 ר' 391.

- 795 גלגולו של המנון. סדרים: מאסף סופרי ארץ-ישראל לספרות ולדברי מחשבה / העורכים: אשר ברש, יצחק למדן, א' שטיינר-מן, צבי וויסלבסקי. – תל-אביב: החברה למפעלי הספרות בארץ-ישראל על-יד אגודת הסופרים העברים בארץ-ישראל בהשתתפות "קרן התרבות" באמריקה, תש"ב. ע' 445-454. על שיריו של נפתלי הרץ אימבר 'התקוה' ו'משמר הירדן'.
- 796 לנדאו, מנחם. ג'מס ג'ויס. מא' זנים, כרך יג, חוב' ה-ו (עג-עד) (תשרי-חשון תש"ב), ע' 341-349. תרגום מכ"י (ללא חתימה).
- 797 בסוד חכמים. סכות, שנה ב, גל' 37 (77) (30 ספטמבר 1941), ע' 6.
- 798 מ.מ. אוסישקין איננו. הגה, י"ב בתשרי תש"ב, 3 באוקטובר 1941, ע' 1. מספד. לא חתום.
- 799 לואיס ד' בראנדייס איננו. דבר, ט"ז בתשרי תש"ב, 7 באוקטובר
- 800 ציוני דרכו. הגה, י"ז בתשרי תש"ב, 8 באוקטובר 1941 (בט' עות מודפס 9 באוקטובר), ע' 2, 3. חתום: לר. שבעה למותו של אוסישקין.
- 801 בסוד חכמים. סכות, שנה ב, גל' 38 (78) (9 אוקטובר 1941), ע' 2. בדיחות נוספות מאת מ"א ויזן. קובצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 371, 402 ו-374.
- 802 סיפורים בשם אומרם. סכות, שנה ב, גל' 39 (79) (16 באוקטובר בר 1941), ע' 6, 4. סיפורים ששמע ד' סדן מפי איזי-דור שליט. חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 120 ו-328.
- 803 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 40 (80) (23 אוקטובר 1941), ע' 4. שתי אנקדוטות ששמע ד' סדן: האחת על ר' שמואל רוקח, הרב מסוקאל והשניה על צבי דיזנ-דרוק. חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 120 ו-328.
- 804 ארץ לא נודעת: משהו בענין הארקטים לגורם מלחמה. הגה, ה' בחשון תש"ב, 26 באוקטובר

- 811 הערב לאן? בענין הפצת ספר עברי. הגה, י"ט בחשון תש"ב, 9 בנובמבר 1941, ע' 3. חתום: ב.
- 805 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 41 (81) (30 אוקטובר 1941), ע' 3. בדיחות ששמע ד' סדן וחזר וקי' בצן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 165, 314, 313, 832, 701, 642.
- 812 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 43 (83) (13 נובמבר 1941), ע' 8. ארבע בדיחות ששמע ד' סדן וקי' בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 415, 414, 6, 442.
- 806 ליסאואר, ארנסט. מחזה 1812 דבר, י' בחשון תש"ב, 31 באוקטובר 1941, ע' 3. שיר בתרגומו של דב שטוק (סדן).
- 813 קב תרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. שאלה בסמטה ותשובה בספר. אמר, כ"ג [צ"ל כ"ד] בחשון תש"ב, 14 בנובמבר 1941, ע' 2. על ספרו של וילהלם ינסן 'היהודים בקולוניה'. חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 27-31, בשם: בסמטה ובספר.
- 807 הערב לאן? ערב לספרות רוסית. הגה, י' בחשון תש"ב, 31 באוקטובר 1941, ע' 3. חתום: ב. על הקריין יהודה אהרנקרנץ (ארן).
- 808 בענין מעפילי 'פטריה': עם דין וחשבון אחד. הגה, י"ז בחשון תש"ב, 7 בנובמבר 1941, ע' 2. חתום: ב.
- 814 שתי הערות. במישור, שנה ג, גל' פז (כ"ד בחשון תש"ב, 14 בנובמבר 1941), ע' ח. לעניני לשון בפיוטים ותעודות שהוציא א"מ הברמן.
- 809 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 42 (82) (6 נובמבר 1941), ע' 7. בדיחות ששמע ד' סדן וחזר וקי' בצן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 75, 304, 231, 694, 875, 877.
- 815 ועוד בענין ד"ר א' סימון. הגה, כ"ד בחשון תש"ב, 14 בנובמבר 1941, ע' 2. חתום: ב. על הרצאתו של ד"ר א' סימון 'התקוה'.
- 810 כי רק-עם אחרון היהודי... דבר, י"ט בחשון תש"ב, 9 בנובמבר 1941, ע' 2. על מקורות הבית-האחרון ב'התקוה'.

- 821- בבך-שמן זעל דרישת מוסמכי
האוניברסיטה. לפטרו...
שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 45
(85) (27 נובמבר 1941), ע' 4.
שלוש בדיחות ששמע ד' סדן
וחזר וקיבצן ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 65, 690, 691.
- 822 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. על יעקב קאופמן
ועוד... אמר, ח' בכסלו תש"ב,
28 בנובמבר 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנמ', בתוך המאמר: ידידות
ובחינתה, ע' 74-86.
- 823 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. משל מחזות ונמש-
לם. אמר, ט"ו בכסלו תש"ב, 5
בדצמבר 1941, ע' 2.
על 'עמך' של שלום עליכם,
'דרכה של מריטה' של יואל
מאסטבוים ועוד.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 148-151, בשם: בסוד
ההיוליות - על יואל מאסטבוים.
- 824 לצדדין: משהו על שטאנד וזכרו.
דבר, כ' בכסלו תש"ב, 10 בדצמ-
בר 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע'
145-147, בשם: שיר לקברניט.
- 825 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 47
(87) (11 דצמבר 1941), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבץ
רובן ב'קערת צימוקים' וסימנן:
136, 496, 137 ו-134.
- 816 לחידת המרשל הזקן. הגה, כ"ח
בחשון תש"ב, 18 בנובמבר
1941, ע' 2-3.
חתום: ג.פ.
על המרשל פטן.
- 817 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 44
(84) (20 נובמבר 1941), ע' 5, 8.
שלוש בדיחות ששמע ד' סדן
וחזר וקיבצן ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 117, 868 ו-625.
- 818 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. מסביב לגוסטאב
פרייטאג. אמר, א' בכסלו תש"ב,
21 בנובמבר 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנמ', במאמר: ידידות ובחי-
נתה, ע' 74-86.
- 819 עיני היטלר לפורטוגל. הגה, ד'
בכסלו תש"ב, 24 בנובמבר
1941, ע' 2.
חתום: ג.פ.
על מאמרו של אויגן לנהוף בשם
זה.
- 820 קיסמים: פירורים מתוך שיחות
מ' בילינסון. דבר, ה' בכסלו
תש"ב, 25 בנובמבר 1941, ע' 2.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
153-160 וב'אלופי ומיודעי', ע'
149-153.

- 826 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. צחוק מרחוק ומק' רוב. אמר, כ"ב בכסלו תש"ב, בדצמבר 1941, ע' 2.
- על הקומדיה 'חטיפת-מנות הסא-בינים' ב'הבימה'; על ספורו של ש' צמח 'העילוי מוולודבה' ובקרתו של מ' קלינמן עליו. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 220-223.
- 827 עם 500 גליונות 'הגה'. הגה, כ"ה בכסלו תש"ב, 15 בדצמבר 1941, ע' 2.
- 828 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. עם פרומטבס הכ' בול. אמר, כ"ט בכסלו תש"ב, בדצמבר 1941, ע' 2.
- על תרגומו של בנציון בנשלום לטרגדיה של אייסכילוס,
- 829 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 48 (88) (19 דצמבר 1941), ע' 6.
- בדיחות ששמע ד' סדן וקיבץ רובן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 641, 718 ו-357.
- 830 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 49 (89) (25 דצמבר 1941), ע' 6.
- בדיחות ששמע ד' סדן וקיבץ שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 212, 848, 89, 119, 8, 594 ו-46.
- 831 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. סנגוריה על דקדוקי
- עניות. אמר, ו' בטבת תש"ב, 26 בדצמבר 1941, ע' 2.
- ועוד על 'פרומטבס הכבול' בתרגומו של בנציון בנשלום ועל שפת התרגום.
- 832 "נעימות". הגה, ו' בטבת תש"ב, 26 בדצמבר 1941, ע' 3.
- חתום: ב.
- על חוברת תוי נגינה בשם זה המוקדשת למוצרט.
- 833 גרגר בראש אמיר: ליום הולדתו של ח"נ ביאליק. דבר, י' בטבת תש"ב, 30 בדצמבר 1941, ע' 2.
- על מאמרו של פ' מלצר 'לצורות שירתו של ביאליק' כפי שנת-פרסם ב'כנסת', כרך ד.
- 834 שמעתי... סכות, שנה ב, גל' 50/51 (90/91) (31 דצמבר 1941), ע' 5.
- בדיחות ששמע ד' סדן וקיבץ שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 180, 54.
- 835 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. מעשה בתרגום ומה שנשתלשל ממנו. אמר, י"ג בטבת תש"ב, 2 בינואר 1942, ע' 2.
- על שיר-של ארנסט ליסאואר בתרגומו של סדן ועל מאמרו של אברהם שרון על ליסאואר.
- 836 כך כותבים אצלנו: שבשתא כיון דעל על. סכות, שנה ג, גל' 1

- 837 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. שאלה שנשאלה וראשית תשובה לה. אמר, כ' בטבת תש"ב, 9 בינואר 1942, ע' 2.
על הביוגרפיה של היינה ב'גאל-ריה של בני ישראל המצוינים ביותר' שנתפרסמה נגד רצונו; ועל התנגדותו של גבריאל ריסר לזה. המניעים להשכיח את המור-שה.
מובא בהרחבה ב'אבני בדק', ע' 125-130 במאמר: בין לעז ונכר - לסוגיה במסכת כינוס.
- 838 פאלק, יוסף. ר' מרדכי פליץ. אמר, כ"ב בטבת תש"ב, 11 בינואר 1942 עד כ"ה בטבת תש"ב, 14 בינואר 1942, ע' 2. תרגום.
- 839 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 2 (93) (כ"ה טבת תש"ב, 14 ינואר 1942), ע' 3.
- 840 כך כותבים' אצלנו: הם הם בדיוק! לשון דקדוק. סכות, שנה ג, גל' 2- (93) (כ"ה טבת תש"ב,
- 14 ינואר 1942), ע' 8.
אנקדוטה מתוך הספר 'סיפורים זעירים מאישים כבירים' על מ"ג ספיר.
- 841 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. שאלה ואחרית תשו-בה לה. דבר (מהד' צהרים), כ"ז בטבת תש"ב, 16 בינואר 1942, ע' 2.
על הכותבים בלשונות נכר.
- 842 בשער העשור: (מכתב קטן מעורך-ארעי לעורך-קבע). גזית, כרך ד, חוברת ז-יב (שבט-תמוז תש"ב, ינואר-יוני 1942), ע' [3].
מכתב לגבריאל טלפיר, עורך 'גזית'.
- 843 ציון. גזית, כרך ד, חוב' ז-יב (שבט-תמוז תש"ב, ינואר-יוני 1942), ע' 179.
חתום: ד.ש.
זכרון לר' משה שור, חיים בר-אך די, דוד שור ושלמה ריכנשטין שנפטרו מן העולם.
- 844 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. שלשלת הקבלה. דבר (מהד' צהרים), ה' בשבט תש"ב, 23 בינואר 1942, ע' 2.
קו ההתפתחות בספרות הצרפ-תית והעזרוו בספרות העברית החדשה ובספרות הגרמנית.

- 845 הערה. דבר, (מהד' צהרים), ח' בשבט תש"ב, 26 בינואר 1942, ע' 2.
- 851 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 3 [צ"ל 4] (95) (י"ח שבט תש"ב, 5 פברואר 1942), ע' 4. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן וחזרו ר' ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 391, 474 ו-110.
- 852 כך כותבים אצלנו: אילו ישעיהו הנביא... סכות, שנה ג, גל' 3 [צ"ל 4] (95) (י"ח שבט תש"ב, 5 פברואר 1942), ע' 8. חתום: ג. דלאי.
- על מאמר של פ' לחובר על ש"א הורודצקי ב'מאזנים'.
- 853 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. קדיש. דבר (מהד' צהרים), י"ט בשבט תש"ב, 6 בפברואר 1942, ע' 2. יצירות על העיירה היהודית אינן דוקא חזרה אל סופרי המופת, הן מוסיפות תוספת גון.
- 854 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 5 (96) (כ"ה שבט תש"ב, 12 פברואר 1942), ע' 6-7. בדיחות ששמע ד' סדן ורובן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 151, 730, 135, 132, 694, 236.
- 855 כך כותבים אצלנו: אולטימאטום לכנור. סכות, שנה ג, גל' 5 (96) (כ"ה שבט תש"ב, 12 פברואר 1942), ע' 2.
- 846 לזכר החיל שמעון מונק. הגה, ט' בשבת תש"ב, 27 בינואר 1942, ע' 3. חתום: ב.
- 847 שמעתי... סכות שנה ג, גל' 3 (94) (י"א שבט תש"ב, 29 ינואר 1942), ע' 4. מספר בדיחות אותן שמע ד' סדן מאנשים שונים. חלקן קובצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 565, 57, 392, 390, 753 ג ו-940.
- 848 כך כותבים אצלנו... : האפשר? סכות, שנה ג, גל' 3 (94) (י"א שבט תש"ב, 29 ינואר 1942), ע' 8. חתום: דלאי. על מאמר של יעקב רבינוביץ ב'דבר' על הרצאה של א"א קבק בועידת הסופרים.
- 849 ציוני דרכו. הגה, י"ב בשבט תש"ב, 30 בינואר 1942, ע' 3. חתום: ב. ליובל הששים של יעקב פיכמן.
- 850 לצדדין: משהו על מאיר ביננ-שטוק. דבר, י"ד שבט תש"ב, 1 בפברואר 1942, ע' 2.

- (1942), ע' 8. חתום: ג. דלאי.
תגובה למאמר של ג' שופמן
ב'דבר'.
- 856 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 6
(97) (ב' אדר תש"ב, 19 פברואר
1942), ע' 4-5.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן
שנית ב'קערת צימוקים' בסימן:
261, 841, 929, 146, 602, 388
- 857 כך כותבים אצלנו...: שמא...;
זיווג...; כך...; מילדת המגבשת
את עצמה; מסכת טהרות. סכות,
שנה ג, גל' 6 (97) (ב' אדר
תש"ב, 19 פברואר 1942), ע' 8.
חתום: ג. דלאי.
על כרוניקה ב'דבר'; על מאמר
של שמואל וילנאי ב'הצופה' על
'חמש מגילות' ליעקב כהן; על
הרב'ו' רבינר שכתב ב'במישור'
על הרב יעקב בן ישעיהו מזא"ה;
על מאמר של צבי הרכבי על
ועידת הפועל המזרחי; ועל הש'
מוש במלה 'טוהר' בהקשר למפל-
גה הנאצית בגרמניה.
- 858 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. שיר השירים. דבר
(מהד' צהרים), ג' אדר תש"ב, 20
פברואר 1942, ע' 2.
בעקבות האורטוריה 'שיר השי-
רים' של מארק לברי לפי הנוסח
שעיבד מאכס ברוך.
- 859 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 7/8
- 77 (98/99) (26 פברואר 1942), ע'
4.
בדיחות שליקט ד' סדן ופרסמן
שנית ב'קערת צימוקים' וסימן:
171-183, 433, 159, 839
- 860 כך כותבים אצלנו...: ציצי יומם
(כרוניקה ב' אדר תש"ב). סכות,
שנה ג, גל' 7/8 (98/99) (26
פברואר 1942), ע' 12.
חתום: דלאי.
ידיעות ואנקדוטות מתוך 'דבר'
ו'הצופה'.
- 861 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. המוזר ושכנו. דבר
(מהד' צהרים), י' אדר תש"ב, 27
פברואר 1942, ע' 2.
על היחס אל המעוטים (יהודים
וצוענים) בתרבות הגרמנית כפי
שמשקף בספרות.
- 862 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. דקדוקים ודקדוק.
דבר (מהד' צהרים), י"ז באדר
תש"ב, 6 במארכ 1942, ע' 2.
כללי הדקדוק של מדקדקים וחוש
לשוני של סופרים-ינצרים.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 133-
135, בשם: בין סמיכות להכרעה.
- 863 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 9
(100) (12 מארכ 1942), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן וליקטן
שנית ב'קערת צימוקים' וסימן:
177, 405, 631

- 864 כַּךְ כּוֹתְבִים אֶצְלוֹנוּ... : מֵה שְׁאִינוּ
בְּגֵדֵר הָאִפְשֵׁר. סְכוּת, שְׁנֵה ג, גִּל' 9
(100) (12 מֵאָרֶס 1942), ע' 8.
חֲתוּם: דְּלֵאֵי.
עַל הַרְצָאָתָהּ שֶׁל צְפוּרָה בֶּרֶן
בּוֹעִידַת הַפּוֹעֵלוֹת כְּפִי שְׁנֵדְפְסָה
ב'הַפּוֹעֵל הַצֵּעִיר'.
- 870 קֵב חֲרוּבִים: שִׁיחוֹת מֵעֶרֶב שֶׁבֶת
לְעֶרֶב שֶׁבֶת. בֵּין סֵב לִנְכֹדוּ. דְּבַר
(מֵהַד' צֹהָרִים), ב' בְּנִיסוֹן תִּשְׁ"ב,
27 בְּמֵאָרֶס 1942, ע' 2.
עַל ר' יִצְחָק לֵיב הוֹפְמָן וְהוּגוּ פוֹן
הוֹפְמָנְסְטָאָל.
חֹזֵר וְנִדְפֵס ב'הֵנֶמֶר וִידִידוֹ
הַמְנַמְנִם', ע' 154-146 בְּתוֹךְ
הַמֵּאֵמֶר: תְּלֵמִיד וְרֵבּוּ.
- 871 שְׁמַעְתִּי... סְכוּת, שְׁנֵה ג, גִּל' 11
(102/103) (30 מֵאָרֶס 1942), ע' 4.
שְׁלוֹשׁ בְּדִיחוֹת שֶׁשְׁמַע ד' סֹדֵן
וְחֹזֵר וְהִדְפִּיסוֹן ב'קֶעֶרֶת צִימוּקִים',
וְסִימָנָן: 242, 320 וְ67.
- 872 כַּךְ כּוֹתְבִים אֶצְלוֹנוּ... : מֹזֶל...
סְכוּת, שְׁנֵה ג, גִּל' 10 (101) (19)
מֵאָרֶס 1942, ע' 8.
חֲתוּם: דְּלֵאֵי.
עַל מֵאֵמֶר שֶׁל נַח שְׁטֵרֵן ב'דְּבַר'
עַל וִירְגִ'ינִיָּה וּוּלֶף.
- 873 לְנֵדָאוּ, מְנַחֵם. אֵילוֹ דְּבָרִים עַל
סְטִיפֵן צוּיִיג. דְּבַר, י"ד בְּנִיסוֹן
תִּשְׁ"ב, 1 בְּאֶפְרַיִל 1942, ע' 3.
תְּרַגּוּם לְעֵבְרִית, לֵלָא חֲתִימָה.
- 865 קֵב חֲרוּבִים: שִׁיחוֹת מֵעֶרֶב שֶׁבֶת
לְעֶרֶב שֶׁבֶת. תִּידָה וּפְתֵרוֹנָה. דְּבַר
(מֵהַד' צֹהָרִים), כ"ד בְּאֵדֶר תִּשְׁ"ב,
13 בְּמֵאָרֶס 1942, ע' 2.
עַל הַתְּאֵבְדוֹתוֹ שֶׁל סְטִיפָאָן
צוּיִיג.
חֹזֵר. וְנִדְפֵס ב'הֵנֶמֶר וִידִידוֹ
הַמְנַמְנִם', ע' 154-146 בְּתוֹךְ
הַמֵּאֵמֶר: תְּלֵמִיד וְרֵבּוּ.
- 866 שְׁמַעְתִּי... סְכוּת, שְׁנֵה ג, גִּל' 10
(101) (19 מֵאָרֶס 1942), ע' 3.
בְּדִיחוֹת שֶׁשְׁמַע ד' סֹדֵן.
חֵלְקֵן חֹזֵרוֹ וְנִדְפֵסוֹ ב'קֶעֶרֶת צִימוּר־
קִים' וְסִימָנָן: 14, 33 וְ905.
- 867 כַּךְ כּוֹתְבִים אֶצְלוֹנוּ... : מֹזֶל...
סְכוּת, שְׁנֵה ג, גִּל' 10 (101) (19)
מֵאָרֶס 1942, ע' 8.
חֲתוּם: דְּלֵאֵי.
עַל מֵאֵמֶר שֶׁל נַח שְׁטֵרֵן ב'דְּבַר'
עַל וִירְגִ'ינִיָּה וּוּלֶף.
- 868 * [שִׁיר]. דְּבַר, ב' בְּנִיסוֹן תִּשְׁ"ב,
20 בְּמֵאָרֶס 1942, ע' 3.
שִׁיר הַמִּתְחִיל בְּמֵלִים: 'מֵתוֹךְ יְגוֹן
נִפְצִי קוֹנְכִיּוֹתִי...'
- 869 קֵב חֲרוּבִים: שִׁיחוֹת מֵעֶרֶב שֶׁבֶת

- 874 'הגה' בן שנתיים. הגה, י"ד בניסן תש"ב, 1 באפריל 1942, ע' 2.
- 875 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. בבקשה תכיר... דבר (מהד' צהרים), ט"ז בניסן תש"ב, 3 באפריל 1942, ע' 2. על פרנטישק גוטליב.
- 876 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 13 (104) (7 אפריל 1942), ע' 4. שתי בדיחות ששמע ד' סדן ואחת מהן חזרה ונדפסה ב'קערת צימור-קים', סימן 590.
- 877 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 14 (105) (7 אפריל 1942), ע' 5. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן. שתיים מהן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים', סימן 620 ו-640.
- 878 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. אחיו של עקביא מזל. דבר (מהד' צהרים), ל' בניסן תש"ב, 17 באפריל 1942, ע' 2. על מרדכי גיאורגו לאנגר. חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 246-242.
- 879 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 15 (106) (23 אפריל 1942), ע' 4. בדיחה ששמע ד' סדן מפי משה מארק. חזרה ונדפסה ב'קערת צימוקים' וסימנה 66.
- 880 הערות: א. ערו ערו עד, היסוד בה...; ב. תקות אנוש רמה. במישור, שנה ג, גל' קט (ז' באייר תש"ב, 24 באפריל 1942), ע' ח. א. על העוף 'פרס' ועל ה'ער'. ב. על הצירוף 'תקות אנוש רמה': על 'פרס' ו'ער' ראה בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 42-50.
- 881 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. באהר. דבר (מהד' צהרים), ז' באייר תש"ב, 24 באפריל 1942, ע' 2. על הרמן באהר.
- 882 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 16 (107) (30 אפריל 1942), ע' 4-5. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן ופירסמן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 487, 621 ו-406.
- 883 הערה. במישור, שנה ג, גל' קי (י"ד אייר תש"ב, 1 במאי 1942), ע' ח. מטבע לשון בדיוואן של ר' יהודה אריה-ממודינא.
- 884 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 17 (108) (7 מאי 1942), ע' 5. שתי בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים', סימן 68 ו-736.
- 885 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. ענוה. דבר (מהד'

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
 28-32, בשם: מכתב לכינוס
 בעניני אמונה בחיפה.
 תגובה של אשר ביילין (בשם
 'בקשב אמונה') פורסמה ב'דבר',
 ה' באלול תש"ב ושל יעקב נאכט
 (בשם 'אם ירצה השם') ב'סיני',
 שנה יב (תשי"ט), חוב' א-ב, ע'
 עב-עט.

889 למשמע אוזן. סכות, שנה ג, גל'
 19 (110) (ד' סיון תש"ב, 20 מאי
 1942), ע' 2.
 חתום: בימבום.
 אנקדוטות בענין קטרוגו, של ד"ר
 י"ל ברוך על פרופ' טורטשינר
 (טור-סיני) ועל אופן פרסום
 הידיעה על מותם של פרופ' חיים
 בראדי ואביגדור בן-גוריון
 ב'דבר'.

890 מעשה מתן תורה. סכות, שנה ג,
 גל' 19 (110) (ד' סיון תש"ב, 20
 מאי 1942), ע' 6-7.
 ספור על-אודות הירשלה אוסט-
 רופוליר ור' ברוכל ממזיבוז' כפי
 ששמע'ד' סדן מאביו.
 חזר ונדפס ב'קערת צימוקים'
 סימן 656.

891 קב חרובים: שיחות מערב שבת
 לערב שבת. איציק פייטל שטרן
 ודומיו. דבר (מהד' צהרים), ח'
 בסיון תש"ב, 21 במאי 1942, ע'
 2.
 ועוד על סיפוריו של אוסקאר
 פאניצא ועל ידידו, איציק פייטל

צהרים), כ"א אייר תש"ב, 8
 במאי 1942, ע' 2.
 בעקבות ספ'ו של הרמן באהר
 'ספ'ר-התמונות' ועל אוטו פון
 ביסמארק.

886 שטינבארג, אליעזר. הכדון והמ-
 חט: מתוך הספר 'משלים'. סכות,
 שנה ג, גל' 18 (109) (כ"ז אייר
 תש"ב, 14 מאי 1942), ע' 5.
 עברית: דב שטוק.
 פורסם לראשונה ב'דבר', ד' שבט
 תרצ"ה, 8 ינואר 1935.
 על 'פרשת תרגום זה - ראה:
 'אבני שפה', ע' 361-369.

887 קב חרובים: שיחות מערב שבת
 לערב שבת. בבואתנו בחזון
 דמדומים. דבר (מהד' צהרים),
 כ"ט באייר תש"ב, 15 במאי
 1942, ע' 2.

על אוסקאר פאניצא.
 חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
 המנמנם' בתוך המאמר 'בחזון
 דמדומים', ע' 46-58.

888 בדרך אמונה. הכנוס לבעיות
 הדת (חיפה-ר"ח סיון תש"ב
 16.7.42) [צ"ל 16.5.42]. דין
 וחשבון עם הרצאותיהם של א'
 שטיינמן, ד"ר א"א קצק, דב
 שטוק ופרופ' י' גוטמן. - ירוש-
 לים: ד"מס, [1942]. ע' 19-24.
 "... דברי דב שטוק... שהוגשו
 בכתב והוקראו בסוף הכנוס."
 נדפס גם ב'דבר', כ' בסיון תש"ב
 (5.6.42), ע' 4.

- שטרן.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנם' בתוך המאמר 'בחזון
דמדומים', ע' 46-58.
- 892 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 20 (111) (י"ב סיון תש"ב, 28 מאי 1942), ע' 7.
בדיחות ששמע המלקט וכינס
רובן ב'קערת צימוקים' וסימנן:
489, 876א, ו-805.
- 893 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. עם ספר קטן של
משורר אלמוני. דבר' (מהד' זה-
רים), י"ג בסיון תש"ב, 29 במאי
1942, ע' 2.
על הספר Lieder eines Semi-
ten (שירי בן שם) שהופיע
אנונימית בהמבורג ב-1892.
- 894 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 21 (112) (י"ט סיון תש"ב, 4 יוני 1942), ע' 6.
לא חתום.
בדיחות ששמע המלקט וחלקן
קובצו שנית ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 728, 368, 393 ו-76.
- 895 פסיפס. דבר, כ"ה בסיון תש"ב,
10 ביוני 1942, ע' 2.
דברי דוד כהנא ב'פרשת בית
אלפא'; על דברי אחינץ ב'הפועל
הצעיר'; על הוצאת עם עובד ועל
- קבוץ מזרע; על סעדיה שושני
במועצת עירית תל-אביב; על
דברי ר' חסמן ב'הצופה' על מהג-
רים; ועל הספדים לחיים בראדי.
- 896 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 22 (113) (11 יוני 1942), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן. וקיבצן
שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן:
21, 910א, 485 ו-265.
- 897 בצל המות. דבר, ל' סיון תש"ב,
15 ביוני 1942, ע' 2.
על פגישה בחברון עם דן אליעזר
סלונים. וצבי כיתאין; על הרצחו
של ד"א סלונים. בחברון ועל
מותם עקב מחלת הסרטן של צבי
כיתאין, יוסף וולדגינגר, 'ש' בן-
ציון והמשוררת רחל (בלוב-
שטיין-סלע).
- 898 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 23 (114) (18 יוני 1942), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן: חלקן
חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים',
סימן: 265 ו-614.
- 899 קב חרובים: שיחות מערב-שבת
לערב שבת. תורת-הגה: דבר
(מהד' צהרים), ד' בתמוז תש"ב
תש"ב, 19 ביוני 1942, ע' 2.
על ספרו של ישראל בורשטין
'תורת ההגה'.
- 900 פסיפס. דבר, נ' בתמוז תש"ב,
21 ביוני 1942, ע' 2.
על דברי דוד זכאי על אטביוס;

נשים שונים. שתיים מהן חזרו
ונדפסו ב'קצרת צימוקים', וסי'
מנן: 706א ו-706ב.

905 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת: על הרמן כהן. דבר
(מהד' צהרים), י"ח בתמוז
תש"ב, 3 ביולי 1942, ע' 2.

906 פסיפס. דבר, כ"ג בתמוז תש"ב,
8 ביולי 1942, ע' 2.
על זאב צ'לנוב וגבריאל מוצקין;
על הסיסמה 'מפני שיבה תקום';
על חלוקת עבודה ותגובה של
צבי ורדי ב'השומר הצעיר' על
רשימתו של סדן 'בדרך אמונה';
על למוד התנ"ך והדת.
התגובה לצבי ורדי חזרה ונדפסה
ב'אלכה ואשובה', ע' 33-36,
בשם: לצדי הדרך.

907 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 26
(117) (9 יולי 1942), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן וליקטן
ב'קצרת צימוקים' בסימן: 29,
211, 769, 745, 311, 48, 103.

908 לפתרון חידה. במישור, שנה ג,
גל' קכ (כ"ה תמוז תש"ב, 10
ביולי 1942), ע' ז.
לפתרון חידה של ר' אברהם בן
חלפון על ידי ש"ח קוק והצעת
פתרון שלו. לכך הערות של ד'
שכטר וע' אולסבנגר בגל' קכב,
ע' ח החולקים על כך.

909 טיולים: שאלה ותשובה לה.

על מאמר של 'אשל' (=אברהם
שלונסקי) ב'הארץ'; תגובת
פאלק היילפרין על רשימתו של
ד' סדן 'בדרך אמונה'; על מותו
של אב. גולדברג; ועל מאמר של
ש' גורליק ב'הארץ'.

901 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 24
(115) (25 יוני 1942), ע' 8.

שתי בדיחות ששמע ד' סדן. אחת
מהן כונסה ב'קצרת צימוקים',
סימן 289.

902 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת: חמש הערות. דבר
(מהד' צהרים), י"א בתמוז
תש"ב, 26 ביוני 1942, ע' 2.

על מכתב ממיכאל ברנאיס אל
ריכרד מ' מאיר בענין המרת
הדת; על שירו של גיתה המובא
בספרו של גאורג ראוש 'גיתה
והלשון הגרמנית'; על אריך
פשיוארה; על דברי זלמן אפש'
טיין 'על אמרה של גיתה; ועל
ויכוח בין שני נהגים ירושלמיים.

903 פסיפס. דבר, י"ג בתמוז תש"ב,
28 ביוני 1942, ע' 2.

על ויכוח בין ג' שופמן ומ' בוכר;
על י' צדדי והקמת תנועה ניאו-
דתית; על מאמרו של י"ל ברוך
בענין הגיוס ובוגרי בתי-הספר;
ועל חיי כלבים.

904 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 25
(116) (2 יולי 1942), ע' 6.

שלוש בדיחות ששמע ד' סדן מא-

- במישור שנה ג, גל' קכ (כ"ה בתמוז תש"ב, 10 ביולי 1942), ע' ו-ז; גל' קכא (ג' באב תש"ב, 17 ביולי 1942), ע' ד; גל' קכב (י' באב תש"ב, 24 ביולי 1942), ע' ח; גל' קכג (י"ז באב תש"ב, 31 ביולי 1942), ע' ו-ז. על תשובת ל' שטינהיים לשאלה מה מחבר את היקום לאמונתו. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 61-70, בשם: שאלה ותשובה לה (נחתם: י"ז אב תש"ב).
- 910 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. לכינוס הסופרים. דבר (מהד' צהרים), כ"ה בתמוז תש"ב, 10 ביולי 1942, ע' 2. על כינוס הסופרים לעניני השעה שייפתח ביום א', 12 ביולי 1942. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 9-11, בשם: לכינוס הסופרים.
- 911 פסיפס. דבר, ב' באב תש"ב, 16 ביולי 1942, ע' 2. זכרונות נחום אוירבוך 'אשיחה בנפלאותיו'; ספורה של אדלהיד ואבאר 'צזאר גראווינסקי'; לחור בר על תרגום דון קיחוט ע"י ח"נ ביאליק; בובר וגויטיין ונכדיהם; על י' גרינבוים ושלום עליכם.
- 912 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 27 (118) (16 יולי 1942), ע' 5. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן. אחת מהן נדפסה שוב ב'קערת
- 913 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. כינוס הסופרים. דבר (מהד' צהרים), ג' באב תש"ב, 17 ביולי 1942, ע' 2. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 12-15, בשם: מכינוס הסופרים.
- 914 שמעתי, שמעתי ושמעתי... סכות, שנה ג, גל' 28 (119) (23 יולי 1942), ע' 5, 7. בדיחה ששמע ד' סדן מפי סבתו, מרת רוניה שטוק על ר' הירש צ'ורניק. מליצני ברוד ובדיחה ששמע, מפי פרופ' שמואל הוגו ברגמן. הבדיחות חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 660 ו-319א.
- 915 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. על שילוח המוזה ועוד. דבר (מהד' צהרים), י' באב תש"ב, 24 ביולי 1942, ע' 2. על הויכוח בכגוס הסופרים שנערך בירושלים בהשתתפות ר' בנימין, מ' בובר, מ' כרמון, א"ז אשכולי ואחרים.
- 916 פסיפס. דבר, י"ד באב תש"ב, 28 ביולי 1942, ע' 2. על כינוס הסופרים ועל מ"ג לאנגר, א' שטאנד, מ' בובר, פ' שניאורסון, נ' גרינבלט (גורן), משה זלצר ועוד. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-

- 922 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. עם איסופוס החכם. דבר (מהד' צהרים), כ"ד באב תש"ב, 7 באוגוסט 1942, ע' 2. על תרגום איסופוס בידי נחמיה רבן. תגובת נ' רבן בשם 'סגנונות' נתפרסמה ב'דבר' (מהד' צהרים), כ' באלול תש"ב, (2.9.1942), ע' 2.
- 923 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 31 (122) (13 אוגוסט 1942), ע' 6. בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו וקובצו ב'קערת צימוקים', בסי' מן: 453, 673, 186, 101 ו-102.
- 924 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. 'על ימין ועל שמאל'. דבר (מהד' צהרים), א' באלול תש"ב, 14 באוגוסט 1942, ע' 2. על ספר הקאריקאטורות של יוסף בס בשם זה ועל האשמתו ע"י א' נכון בפלאגיאט.
- 925 פסיפס. דבר, ו' באלול תש"ב, 19 באוגוסט 1942, ע' 2. לא תרצח - ש"י אימבר; רעם זין ובנות שיר; בני הכלא; אבות ובנים; הכלב; שיר אם. קטע חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 43, בשם: רעם נשק ובנות שיר.
- 926 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 32 (123) (20 אוגוסט 1942), ע' 5.
- פולמוס', ע' 16-21, בשם: שלפי כינוס.
- 917 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 29 (120) (30 יולי 1942), ע' 6. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן וקיב' צן ב'קערת צימוקי' וסימנן: 790, 702 ו-880.
- 918 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. ברונזה וקילופה. דבר (מהד' צהרים), י"ז באב תש"ב, 31 ביולי 1942, ע' 2. על הערכה רשמית ובלתי רשמית; אברהם צבי הלוי 'מנחם ריבולוב בכתבים ובמגילות'.
- 919 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 30 (121) (6 אוגוסט 1942), ע' 3. בדיחות ששמע ד' סדן וחזרו ונדפסו (פרט לאחת) ב'קערת צימוקים' וסימנן: 604 א, 606, 163 ו-122.
- 920 כך כותבים אצלנו: זוטות. סכות, שנה ג, גל' 30 (121) (6 אוגוסט 1942), ע' 8. חתום: דלאי. תגובה למאמרו של רוברט וול-טש ב'הארץ' ולמאמרו של יצחק יציב ב'קו לקו'.
- 921 משהו על משה שור. דבר, כ"ד באב תש"ב, 7 באוגוסט 1942, ע' 3-4. חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 33-40, בשם: משמר הלשון: על משה שור.

- לערב שבת. בין פשט לדרש. דבר (מהד' צהרים), ט"ו באלול תש"ב, 28 באוגוסט 1942, ע' 2. על קובץ שירי של ליאופולד לנדוי 'רופא חולי רוח - הנביא הראשון'. הקבלה בין שלמה המלך ושילר בסוף דבר של הספר.
- 932 חלום יסברו. דבר (מהד' צהרים), ט"ו באלול תש"ב, 28 באוגוסט 1942, ע' 2. חתום: ר.ט. על ספרו של חיים גבריהו 'אנשי גלעד'.
- 933 עוד לענין פרס - ער. ידיעות החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה, כרך ט, חיב' ד (אלול תש"ב, ספטמבר 1942), ע' 116. תגובה למאמרו של י" אהרוני על ער ופרס. לענין 'פרס' ו'ער' ראה בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 42-50.
- 934 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 34 (125) (3 ספטמבר 1942), ע' 3. בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו ינדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 748, 747, 35, 624 ו'287.
- 935 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 35; 36 (127) (126) (10 ספטמבר 1942), ע' 5. בדיחות ששמע ד' סדן. חלקן חזרו ינדפסו ב'קערת צימוקים',
- שתי בדיחות ששמע ד' סדן מפני הוריי על ר' שמואל צ'ורניק, מליצני בריד ואחיו הירש. חזרו ינדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 662 ו'661.
- 927 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. הגן וצלו. דבר (מהד' צהרים), ח' באלול תש"ב, 21 באוגוסט 1942, ע' 2. על הפואימה של שרה גלזמן 'איקראינה'. הפואימה של טרמבצקי ז'פייבקה'.
- 928 בעתונים: מדור מיוחד. הגה, ח' באלול תש"ב, 21 באוגוסט 1942, ע' 2. על פירוט יחוסם של מתנדבים מקרב הישוב היהודי בארץ-ישראל לצבא הבריטי בתקופת מלחמת העולם השנייה.
- 929 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 33 (124) (27 אוגוסט 1942), ע' 6, 8. בדיחות ששמע ד' סדן. חלקן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים', סימן: 771, 683, 527, 418, 37 ו'468.
- 930 המעגל. דבר, ט"ו באלול תש"ב, 28 באוגוסט 1942, ע' 3. על החוברת 'עשרים שנה לעין תרוד' ועל הנקרולוגים שבה. על חיים משה זילברשיץ.
- 931 קב חרובים: שיחות מערב שבת

סימן 600, 522, 63, 64 ו-706ב.

ה"בונד": בעקבות זכרונותיהם של אסתר פרומקין ודוד קאסל. בתוך ספרו: זכרונות וחוויות / עם מבוא מאת ב. כצנלסון; ליקט ב. כצנלסון; תירגם [פרט למאמר הנ"ל] א' קריב. - תל-אביב: עם עובד, תש"ג (ספריה "לדור") (אברהם ליסין / כתבים נבחרים, ספר ראשון), ע' 116-131. תרגום.

936 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. למדרש העקדה. דבר (מהד' צהרים), כ"ט באלול תש"ב, 11 בספטמבר 1942, ע' 2. פרשת העקדה לפי רש"י ולפי הראב"ע.

937 סנסני-תקוה. העובד הציוני, שנה ה, גל' כב-כג (68-69) (ערב ראש השנה תש"ג, 11 בספטמבר 1942), ע' 10. על 'התקוה' מאת ג"ה אימבר.

תש"ג 1943-1942

941 קול קורא רביעי מאדמו"ר שלי-ט"א מליובאוויטש [ר' יוסף יצחק שניאורסון]: מתוך "הקריאה הקדושה" תשרי תש"ג. ארבעה קול הקורא מהאדמו"ר שליט"א מליובאוויטש: במקורו באידיש - ובתרגום עברי. - ירושלם: דפוס סלומון, [תש"ג], ע' 41-47. תרגום. לא חתום. המקור בידיש מופיע בצ' 19-27.

938 על פרנק ודקינד: לנושא: "...והיהודים". אסיף: כנסת סופרים ואמנים בארץ-ישראל / העורכים: ספרות ותיאטרון - דב שטוק; ציור ופיסול - מ' קסטל, מ' שמיט. - תל-אביב: גזית, תש"ג, ע' 173-176.

942 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. טיול ברכסי הר. דבר (מהד' צהרים), ז' בתשרי תש"ג, 18 בספטמבר 1942, ע' 2. על ספריו של ג' רוטנשטריך 'בעיית העצם בפילוסופיה מקאנט עד הגל', 'על השיטה, מחקר במבנה המחשבה'.

939 לנושא: מופת הפרוסיות. בסער: מאסף מוגש לחייל ולחיילת העבדים מאת סופרי ארץ-ישראל / [העורף - יעקב פיכמן]. - תל-אביב: אגודת הסופרים העברים, תש"ג. ע' 301-304. על ארנסט ליסאואר.

943 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 37 (128) (24 ספטמבר 1942), ע' 6. בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזר וכינס ב'קערת צימוקים' וסימנן: 352, 570, 746, 202, 738 ו-379.

940 ליסין, אברהם. "האופוזיציה" במינסק בתקופת יסודו של

- 944 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 38 (129) (1 אוקטובר 1942), ע' 4. בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 791, 248, 378, 804, 732, 731.
- 945 כך כותבים אצלנו: ציצי יומם; ארבעה עשר מי יודע? סכות, שנה ג, גל' 38 (129) (1 אוקטובר 1942), ע' 8. חתום: ג. דלאי. אנקדוטות מתוך 'דבר' בעקבות פטירתם של אליעזר ל. יפה וי"מ דניאל; על מאמר של צבי בר-מאיר ב'דבר' ועל מאמר של זלמן רובשוב (שזר), אף הוא ב'דבר'.
- 946 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 39 (130) (8 אוקטובר 1942), ע' 7. בדיחות ששמע ד' סדן וליקטן שנית ב'קערת צימוקים', סימן: 147, 377, 250, 753, 372.
- 947 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. בצל השיטה. דבר (מהד' צהרים), כ"ח בתשרי תש"ג, 9 באוקטובר 1942, ע' 2. ועוד על ספרו של נ' רוטנשטריך 'על השיטה, מחקר במבנה המחשבה'.
- 948 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 40 (131) (15 אוקטובר 1942), ע' 4. בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 264, 408, 208, 264.
- 949 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 41 (132) (22 אוקטובר 1942), ע' 6. בדיחות ששמע ד' סדן. (לא קוב-צו ב'קערת צימוקים').
- 950 ראובן פאהן. במישור, שנה ד, גל' קלג (י"ב בחשון תש"ג, 23 באוקטובר 1942), ע' ח; גל' קלד (י"ט בחשון תש"ג, 30 באוקטובר 1942), ע' ו; גל' קלו (ד' בכסלו תש"ג, 13 בנובמבר 1942), ע' ו-ז. מתוך מבוא לספר 'מסות' של ראובן פאהן העומד להופיע בהר-צאת ספרית במישור. חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 118-129, בשם: בצל הקארפא-טים - על ראובן פאהן.
- 951 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 42 (133) (29 אוקטובר 1942), ע' 4. בדיחות ששמע ד' סדן וליקטן שנית ב'קערת צימוקים' (סימן: 245, 49, 50, 51, 43, 59 ו-572א).
- 952 בוש, וילהלם. בקורת עצמית. הגה, כ"ד בחשון תש"ג, 4 בנובמבר 1942, ע' 3. שיר בתרגומו של דב סדן.
- 953 שפיל לסיפא דהמנונא. במישור, שנה ד, גל' קלה (כ"ו בחשון תש"ג, 6 בנובמבר 1942), ע' ו. על 'התקוה' ויסוד האלוהות בו בניגוד לדברי הרב משה אביגדור עמיאל.

- 954 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. חמש הערות. דבר (מהד' צהרים), כ"ו בחשון תש"ג, 6 בנובמבר 1942, ע' 2. על סרטו של וולט דיסני 'פנט' סיה'; על מסה של פ' וולטש על ענין הצחוק; על ספרו של יעקב פיכמן 'סופרים בחייהם'; א' ליסאואר על אנטון ברוקנר.
- 955 לזכרו של א. שטאנד: פהקים ממכתביו. גזית, 'כרך ה', חוברת ג-ד (כסלו-טבת תש"ג, נובמבר-דצמבר 1942), ע' 53-54. עברית: דב שטוק. בראש המכתבים: "אמר המת רגם: ..." על אדולף (אברהם) שטאנד. נדפס (ללא מבוא המתרגם) גם ב'כתבי שטאנד: מאמרים, נאו-מים, אגרות' (תש"ג), ע' 161-162.
- 956 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. ברוקנאר. דבר (מהד' צהרים), ד' בכסלו תש"ג, 13 בנובמבר 1942, ע' 2. ושוב על ארנסט ליסאואר על ברוקנר; הקבלות בין ברוקנר ובראהמס, ברוקנר ומוצרט, ברוקנר ובטהובן.
- 957 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 44 (135) (19 נובמבר 1942), ע' 4. בדיחות ששמע ד' סדן וליקט רובן ל'קערת צימוקים' וסימנן: 826, 834 ו' 5.
- 958 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. שלוש ציטאטות. דבר (מהד' צהרים), י"א בכסלו תש"ג, 20 בנובמבר 1942, ע' 2. אינקוגניטו - 'נויאה ווגה' של ליאונרד ראגאץ; בעקיפין - ולטר גולדשטיין על הרמן כהן; גבעת המורה - דברי נעילה של הספר הנ"ל.
- 959 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 45 (136) (26 נובמבר 1942), ע' 6. לא חתום. בדיחות ששמע ד' סדן וחלקן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 751, 148, 290 ו' 10.
- 960 קרעי דפים. דבר, י"ח בכסלו תש"ג, 27 בנובמבר 1942, ע' 3. על שאול טשרניחובסקי וי"ח ברנר.
- 961 וליאון בלוס? במעלה, מס' 21 (278) (כ' בכסלו תש"ג, 29 בנובמבר 1942), ע' 2. עם השתלטות גרמניה על צרפת.
- 962 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 46 (137) (3 דצמבר 1942), ע' 5. ארבע בדיחות ששמע ד' סדן. שלוש מהן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 727, 541 ו' 100.
- 963 כוס יגונים. דבר (מהד' צהרים), כ"ה בכסלו תש"ג, 4 בדצמבר 1942, ע' 2.

- 969 על שירת ש' טשרניחובסקי ועל שנאת ישראל.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 22-26.
- 964 אביגדור אפטוביצר. דבר, כ"ז בכסלו תש"ג, 6 בדצמבר 1942, ע' 1.
נקרולוג. לא חתום.
- 965 על נר האדם. דבר לילדים, כרך יג, חוב' 13 (ט' בטבת תש"ג, 7 בדצמבר 1942), ע' 99.
חתום: אביתר.
ליוכל השבעים של ח"נ ביאליק.
- 966 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 47 (138) (10 דצמבר 1942), ע' 6.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן וחזר והדפיסן ב'קערת צימוקים' וסימנן: 198, 12, 488, 768.
- 967 כוס יגונים. דבר (מהד' צהרים), ג' בטבת תש"ג, 11 בדצמבר 1942, ע' 2.
על ספרו של ראובן פאהן 'מסות' ועל הסופרים בגולה השולחים את ספריהם לארץ-ישראל; על דברי יעקב שטיינברג על השואה באירופה; על קריאות לשואה מתקרבת בשנות העשרים של המאה ועוד.
- 968 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 48 (139) (17 דצמבר 1942), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 239, 19, 90, 200.
- 970 שטאנד, אדולף. חסד נעורים. דבר, י"ד בטבת תש"ג, 22 בדצמבר 1942, ע' 2.
קטעים ממדור האפוריזמים בסוף כתביו שיצאו לאור בשנת תש"ג בתרגומו של סדן. בראש הקטע עים דברי הקדמה 'על שטאנד ומשלו'.
- 971 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 49 (140) (24 דצמבר 1942), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן ורוכן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' בסימן: 409, 262 ו-60.
- 972 קב תרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. פרסים. דבר (מהד' צהרים), י"ז בטבת תש"ג, 25 בדצמבר 1942, ע' 2.
על פרס ביאליק לספרות ועל פרס סים ספרותיים בכלל.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 157-159, בשם: עשור לפרס.
- 973 גולת ישראל הטבוחה... במעלה, גל' 22-23 (279-280) (כ' בטבת תש"ג, 28 בדצמבר 1942), ע' 1.
עם שואת יהודי אירופה.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 31-33.

- 974 שמעתי... סכות, שנה ג, גל' 50 (141) (31 דצמבר 1942), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן
שנית ב'קערת צימוקים' בסימן:
928, 892, 259 ו-450.
- 975 נתן רוטנשטריך. אנציקלופדיה
לספרות ישראלית וכללית: סדר
סופרים / בעריכת ברוך קרר-
פניק. כרך רביעי. - תל-אביב:
מצפה (דפוס "אחדות") 1943,
עמודות 1695-1696.
לא חתום. שם המחבר (דוב
שטוק) מוזכר בסוף הכרך ברשי-
מת המשתתפים בכרך הרביעי.
האנציקלופדיה הודפסה בהדפסות
מאוחרות יותר על-ידי הוצאת י'
צ'צ'יק, תל-אביב.
- 976 חנוך גליצנשטיין. דבר, כ"ז
בטבת תש"ג, 3 בינואר 1943, ע'
1.
נקרולוג.
ללא חתימה.
- 977 מדברי א. שטאנד: כ"ה שנה
לפטירתו. גזית, כרך ה, חוברת
ה (שבט תש"ג, ינואר 1943), ע'
14-16.
על אוסישקין; על בובר.
עברית: דב שטוק (מתוך טיוטה
של כתב-יד).
"בימים אלה יצא ספר 'כתבי
שטאנד'. הקטעים הניתנים פה
אינם כלולים עוד בכרך זה".
- 978 אל דמי!: הערות לפי שעה. דבר
- (מהד' צהרים), כ"ד בטבת
תש"ג, 1 בינואר 1943, ע' 2.
על א' קריב, אשר ביילין ור'
בנימין על הספרות העברית.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 27-30.
- 979 געגועים ותביעה: הערות לפי
שעה. דבר (מהד' צהרים), ב'
בשבט תש"ג, 8 בינואר 1943, ע'
2.
על יעקב פיכמן והגעגועים
לעבר.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 31-32.
- 980 על חטא שחטאנו אנחנו העתו-
נאים העברים. הגה, ב' בשבט
תש"ג, 8 בינואר 1943, ע' 3.
על קבוצת 'אלדמי' של ר' בנימין
המתריעה בפני התעלמות מהשו-
אה של יהודי אירופה.
- 981 ר' צבי הירש מסליאנסקי. דבר,
ז' בשבט תש"ג, 13 בינואר
1943, ע' 1.
נקרולוג.
לא חתום.
- 982 קערית צמוקים: מילקוט של
חידודי-מלים. סכות, שנה ד, גל'
1 (142) (14 בינואר 1943), ע' 7.
- 983 כך כותבים אצלנו... סכות, שנה
ד, גל' 1 (142) (14 בינואר
1943), ע' 8.
חתום: דלאי.

- תש"ג, 26 בינואר 1943), ע' 6, 8.
עברית: דב שטוק.
בראשית דברי א' שטאנד: 'נאום המתרגם'.
- 988 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 3 (144) (28 בינואר 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן וחלקן חזר וקיבץ ב'קערת צימוקים' וסימנן: 225, 396, 381.
- 989 זר לא יבין זאת. דבר (מהד' צה-רים), כ"ג בשבט תש"ג, 29 בינואר 1943, ע' 2.
על קרל אמיל פרנצוז ועל מלכיוור וואנקביץ.
- 990 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 4 (145) (4 בפברואר 1943), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן נדפסו שוב ב'קערת צימוקים' וסימנן: 91, 260, 247, 688א.
- 991 יובל של הצגה עברית: ציון לזכרו של יהודה ליב לנדא. במה: לעניני אמנות תיאטרונית, חוב' ב - תש"ג (לח) (אדר א' תש"ג, פברואר 1943), ע' 22-25.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 27-32, בשם: גיא חזיון: לזכר יהודה ליב לנדא.
- 992 מרדכי גיאורגו לנגר: דבר מספד. גזית, כרך ה, חוברת ו (אדר א' תש"ג, פברואר 1943), ע' 34-35.
- על ביקור בתערוכת ברוכוב כפי שתואר ב'דבר', ועל הערכה שכתב חיים תורן (זיגלבוים) ב'מאזנים' על מנחם מנדל דוליצי-קי.
- 984 על ההתעלמות: הערות לפי שעה. דבר (מהד' צהרים), ט' בשבט תש"ג, 15 בינואר 1943, ע' 2.
על יעקב פיכמן, ז' דויד (דוד זכאי), על מחזהו של סמי גרונימן 'שלמה המלך ושלמי הסנדלר', ועל הרפרטואר של תיאטרון 'הבימה' ותיאטרון 'האהל'.
'חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 33-36, בשם: התעלמות.
- 985 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 2 (143) (21 בינואר 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבץ רובן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 17, 199, 407.
- 986 המשורר, הסופר ושעת האימים. דבר (מהד' צהרים), ט"ז בשבט תש"ג, 22 בינואר 1943, ע' 2.
תגובה על רשימתו של 'אשל' (אברהם שלונסקי) ב'הארץ' (גל' 7109) על השואה הפוקדת את יהודי אירופה והספרות.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 37-39.
- 987 מדברי א' שטאנד. העובד הציוני, שנה ו, גל' ז (76) (כ' בשבט

- 998 כַּךְ כּוֹתְבִים אֶצְלָנוּ... סְכוּת, שְׁנָה
ד, ג' 6 (147) (18 בפברואר
1943), ע' 8.
חתום: ג. דלאי.
על רשימה ב'הצופה' מאת שי"ן
ועל רשימה של אליעזר שטיינמן
ב'דבר'.
- 999 שמעתי... סכות, שנה ד, ג' 7
(148) (25 בפברואר 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
254, 830, 7 ו-31.
- 1000 שמעתי... סכות, שנה ד, ג' 8
(149) (4 במארס 1943), ע' 7.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן.
שתיים מהן נקבצו ב'קערת צימו-
קים' וסימנן: 544 ו-780.
- 1001 למשמע אוזן. סכות, שנה ד, ג' 8
(149) (4 במארס 1943), ע' 8.
חתום: בימבום.
על פרופ' נ.ה. טורטשינר (טור-
סיני).
- 1002 שמעתי... סכות, שנה ד, ג' 9
(150) (11 במארס 1943), ע' 7.
שלוש בדיחות ששמע ד' סדן.
שתיים מהן חזרו ונקבצו ב'קערת
צימוקים' וסימנן: 367 ו-389.
- 1003 מרדכי גיאורג לאנגר. דבר (מהד'
צהרים), ה' באדר ב תש"ג, 12
במארס 1943, ע' 1.
נקרולוג. לא חתום.
נעתק ל'דבר', ז' באדר ב תש"ג,
14 במארס 1943, ע' 1.
- נעתק ל'דבר' (מהד' צהרים), י"ב
באדר ב תש"ג, 19 במארס 1943,
ע' 2. חזר ונדפס ב'אבני זכרון',
ע' 247-249.
- 993 ד"ר יוסף מוהילובר. דבר, ו'
באדר א תש"ג, 11 בפברואר
1943, ע' 1.
נקרולוג. לא חתום.
- 994 שמעתי... סכות, שנה ד, ג' 5
(146) (11 בפברואר 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
802, 778, 133, 735, 38, 654.
- 995 פניה שהיא ראייה. במישור, שנה
ד, ג' קמו (ז' באדר א' תש"ג,
12 בפברואר 1943), ע' ח.
הערה למאמר של מנתם זולאי
'נשכחות בלשון הפייטנים וכיאר-
רי מקראות' על הפעל 'פנה'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 51-56, בשם: פנה.
- 996 ציטטין. דבר (מהד' צהרים), ז'
באדר א תש"ג, 12 בפברואר
1943, ע' 2.
חתום: ר.ט.
על האנטישמיות.
- 997 שמעתי... סכות, שנה ד, ג' 6
(147) (18 בפברואר 1943), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן. כולן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
243, 460, 321, 592, 2, 411,
792 ו-80.

- 1004 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 10 (151) (18 במארס 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי' מגן: 681, 263, 689 ו-382.
- 1005 מאיר בלבן. דבר, כ"ג באדר ב תש"ג, 30 במארס 1943, ע' 1.
נקרולוג.
לא חתום.
- 1006 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 12 (153) (31 במארס 1943), ע' 7.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן. שתיים מהן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 30 ו-238.
- 1007 בדד: בין רב ותלמיד. דבר (מהד' צהרים), כ"ו באדר ב תש"ג, 2 באפריל 1943, ע' 2; ג' בניסן תש"ג, 8 באפריל 1943, ע' 2.
על משה שפי ומורו קונסטנטין ברונר.
- חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 277-269.
- 1008 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 13 (154) (8 באפריל 1943), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 376, 96, 395 ו-.
- 1009 כתב פרידה. דבר (מהד' צהרים), ד' בניסן תש"ג, 9 באפריל 1943, ע' 2.
על משה שפי ומכתב פרידתו מהחיים לדוד מאוחד (קלינגהו-פר).
- חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 280-277.
- 1010 על לנגר. הגה, ד' בניסן תש"ג, 9 באפריל 1943, ע' 3.
דברים על מרדכי גאורגו לנגר עם שלושים למותו.
- 1011 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 14/15 (155/156) 15 באפריל 1943), ע' 9.
שלוש בדיחות ששמע ד' סדן וקי-בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסי' מגן: 399, 188 ו-387.
- 1012 כך כותבים אצלנו... סכות, שנה ד, גל' 14/15 (155/156) 15 באפריל 1943), ע' 12.
חתום: ג. דלאי.
על כתבה של מיכאל אסף ב'דבר' על ח' קלוריסקי.
- 1013 תגים. דבר (מהד' צהרים), י"א בניסן תש"ג, 16 באפריל 1943, ע' 2.
על ספר השירים של מ"ג לאנגר 'מעט צרי'; דברי אנזלם פויארבך על תערוכות בעקבות תערוכת האמנים הכללית בתל-אביב; ועל הסרט 'גברת מיניבר'.
- 1014 על חודו של דרוש: מעט פרוידי-אנה. דבר (מהד' צהרים), י"ד בניסן תש"ג, 19 באפריל 1943, ע' 2.
על זיגמונד פרויד.

- 1015 משיחה לשיחה: פרויד... ומשה רבנו. הגה, י"ד בניסן תש"ג, 19 באפריל 1943, ע' 2-3. על זיגמונד פרויד בעקבות ספרו של שרל מילן על "התסביך הטר" גי של פרויד".
- 1016 משיחה לשיחה: מכתב ותשובה לו. הגה, כ"ג בניסן תש"ג, 28 באפריל 1943, ע' 2-3. עוד על זיגמונד פרויד בעקבות מכתב מאת ד"ר ארווין ליכטנ" שטיין.
- 1017 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 16 (157) (29 באפריל 1943), ע' 3. בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי' מנן: 22, 24, 783 ו-615.
- 1018 בשפת היריעה: על הסדר. דבר, כ"ה בניסן תש"ג, 30 באפריל 1943, ע' 2. עדיפות הצדק והסדר אצל היהודים והגרמנים. חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 122 - 125, בשם: בין סדר לצדק.
- 1019 דבר היום: שריפת קיוסקים. דבר, כ"ח בניסן תש"ג, 3 במאי 1943, ע' 1. חתום: מ.ד. על הצתת קיוסקים בהם נמכרים עתונים לוועזיים.
- 1020 ענק ועיני אש לו... מחברות
- 1021 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 17 (158) (6 במאי 1943), ע' 7. בדיחות ששמע דב סדן. חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי' מנן: 398, 380, 292, 911 א ו-365.
- 1022 כך כותבים אצלנו... סכות, שנה ד, גל' 17 (158) (6 במאי 1943), ע' 8. חתום: ג. דלאי. על כתבה של א' שטיינמן ב'דבר' על ד' פרישמן וי.ל. פרץ.
- 1023 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 18 (159) (13 במאי 1943), ע' 7. בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי' מנן: 480, 775, 523, 666, 83 ו-373.
- 1024 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 19 (160) (20 במאי 1943), ע' 7. שלוש בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 477, 300, 301.
- 1025 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 20 (161) (27 במאי 1943), ע' 6. בדיחות ששמע ד' סדן ורובן חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי' מנן: 369, 633, 317 א ו-317ב.

- 1026 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. על ענין ששמו פרוע. דבר (מהד' צהרים), כ"ג באייר תש"ג, 28 במאי 1943, ע' 2.
- על ההנצחה של אישים בהיסטוריה: ריה: א' שטאנד כותב על ב"ז הרצל ועוד. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה' פולמוס', ע' 40-42, בשם: על חוש הפרופורציה.
- 1027 בשפת היריעה: על קופרניקוס ועוד. דבר, א' בסיון תש"ג, 4 ביוני 1943, ע' 3-4. על לאומיותם הפולנית של קופרניקוס וויט סטווש.
- 1028 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. מובן ושאינו מובן. דבר (מהד' צהרים), א' בסיון תש"ג, 4 ביוני 1943, ע' 2. בעקבות דברי ש' שלום על שירה אפלה שאינה מובנת ושירה בהי"ה שהיא מובנת יותר מדי. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 216-219.
- 1029 רפאל זליגמן. דבר, ג' בסיון תש"ג, 6 ביוני 1943, ע' 1. נקרולוג. לא חתום.
- 1030 קב חרובים: שיחות מערב שבת לערב שבת. על סופרי לועז מורע יעקב. דבר (מהד' צהרים), ב'
- באייר תש"ג, 7 ביוני 1943, ע' 2. על אלפרד פולגאר, קרל שטרנ-היים, מאריאן המרה-שלס, רומן ברנדשטטר ופנחס לנדר (אלעד).
- 1031 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 21 (162) (7 ביוני 1943), ע' 4. ארבע בדיחות ששמע ד' סדן. קיבצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 481, 883, 305 ו' 26.
- 1032 זמר עם. דבר, ה' בסיון תש"ג, 8 ביוני 1943, ע' 3; ו' בסיון תש"ג, 10 ביוני 1943, ע' 2. על השירה העממית היהודית ובמיוחד בעברית. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 349-362.
- 1033 ברונביסקי, ולדיסלב. ליהודי פו-לין. דבר, י"ב בסיון תש"ג, 15 ביוני 1943, ע' 2. שיר בתרגומו של דב שטוק ובליווי דברים על המשורר.
- 1034 נאדלר, גיזלה. גרוש. דבר (מהד' צהרים), י"ב בסיון תש"ג, 15 ביוני 1943, ע' 2. שיר בתרגומו של דב שטוק.
- 1035 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 22 (163) (17 ביוני 1943), ע' 6. ארבע בדיחות ששמע ד' סדן והדפיסן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 844, 883, 179 ו' 84.

- 1041 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 26 (167) (15 ביולי 1943), ע' 5.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן
והדפיסן שנית ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 397, 403, 366, 850.
- 1042 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 27 (168) (22 ביולי 1943), ע' 7.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן.
שתיים מהן חזרו ונדפסו ב'קערת
צימוקים' וסימנן: 773, 172.
- 1043 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 28 (169) (29 ביולי 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן, וקיבצן
שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן:
851, 852, 665, 452, 686.
- 1044 משלי עם: במבואי ספרו של מ.י.
וואלך 'משלי עם בחרוזים',
תש"ג. דבר (מהד' צהרים), ה'
באב תש"ג, 6 באוגוסט 1943, ע'
2.
נדפס גם כמבוא לספרו של מ"י
וולך 'משלי-עם בחרוזים' (תל-
אביב, תש"ג), ע' 3-4 ובהרחבה
ב'אבני בחן', ע' 397-398, בשם:
משלי-עם בחרוזים - על ר' משה
יצחק וולך (נחתם: תש"ט).
- 1045 תשעה באב. דבר, ט' באב
תש"ג, 10 באוגוסט 1943, ע' 2.
- 1046 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 30 (171) (12 באוגוסט 1943), ע' 5.
שלוש בדיחות ששמע ד' סדן
והדפיסן שנית ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 82, 894, 825.
- 1036 קב חרובים: שיחות מערב שבת
לערב שבת. שלוש הערית. דבר
(מהד' צהרים), ט"ו בסיון תש"ג,
18 ביוני 1943, ע' 2.
על ספרו של זיסמן מונטנר
'משנה תפילה למשה'; על סיפורו
של ש"י עגנון 'מחמת המציק';
ועל סיפורו של וולטר 'קאנדיד'.
- 1037 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 23 (164) (24 ביוני 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסי-
מנן: 813, 26, 73, 435, 434, א,
831, 819, 820, 543, 902, 635
ו-840.
- 1038 למשמע אוזן. דבר, כ"ג בתמוז
תש"ג עד כ"ג בטבת תש"ד (26
ביולי 1943 עד 19 בינואר 1944).
טור לא חתום אשר הופיע ב'דבר'
וב'דבר - מהד' צהרים' כמעט מדי
יום וכלל בדיחות, הלצות
ואנקדוטות בעניני אקטואליה.
- 1039 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 24 (165) (30 ביוני 1943), ע' 6.
שתי בדיחות ששמע ד' סדן
והדפיסן שנית ב'קערת צימוקים'
וסימנן: 479, 39.
- 1040 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 25 (166) (8 ביולי 1943), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
473, 556, 206, א, 145, 23, 634,
ו-540.

- 1047 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 31 (172) (19 באוגוסט 1943), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן זרובן נקבצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 131, 676, 520 ו-855.
- 1048 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 32 (173) (31 באוגוסט 1943), ע' 6.
בדיחות ששמע ד' סדן. חזרו ונקבצו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 72, 185 ו-857.
- 1049 למשמע אוזן. הגה, ג' באלול תש"ג, 3 בספטמבר 1943, ע' 4, טור 4.
לא חתום.
הלצה בעקבות ועידת קויבק בהשתתפות צ'רצ'יל ורוזבלט בענין המלחמה ביפנים.
- 1050 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 3 (174) (9 בספטמבר 1943), ע' 5.
בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן: 795, 682 ו-499.
- 1051 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 34 (175) (16 בספטמבר 1945), ע' 6.
ארבע בדיחות ששמע ד' סדן וקי- בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 74, 579, 555 ו-401.
- 1052 עוגב רחל. דבר הפועלת, שנה ט' חוב' 9 (כ"ז באלול תש"ג, 27 בספטמבר 1943), ע' 142-143.
עם המהדורה החדשה של שירים
- ואגדות לרחל מורפורגו, הוצאת 'מחברות לספרות'.
חזר ננדפס ב'אבני בוחן', ע' 7-10 וב'אבני גבול', ע' 34-36.
- 1053 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 35 (177/178) (28 בספטמבר 1943), ע' 5.
שתי בדיחות ששמע ד' סדן וקי- בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן: 157 ו-713.
- 1054 'אשא משלי'. דבר, כ"ט באלול תש"ג, 29 בספטמבר 1943, ע' 9.
על הספר 'אשא משלי' לרס"ג בהוצאת בנימין מנשה. לוי. על פירוש המלה 'טיפסר'.

תש"ד

1944 - 1943

- 1055 סנסנים. א. השליח; ב. אותו תל-מיד; ג. עגולה; ד. דבורה ודיבור; ה. למך ולמך. ארשת: ספר שנה של אגוד סופרים דתיים / בערי-כת יצחק ורפל [רפאל]. - ירוש-לים: הוצאת הספרים הארץ-ישראלית בסיוע מוסד הרב-קוק, תש"ד 1943, ע' תמב-חמה.
על שליח האל, על פאולוס תלמי-דו של ישו הנוצרי, 'עגולה' כ'פור-רום', על הדבורה ועוקצה ועל פסקה בשירי ר' שמואל הנגיד.
על התיבה 'עגולה' ראה בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 38-41.
- 1056 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 37

סופרים מבני עמנו, שנתנו כוחם
לספרות-נכר, ספרות אשכנז".
לקט נוסף פורסם ב'סכות' ביולי-
אוגוסט 1944.

(178) (7 באוקטובר 1943), ע' 7.
בדיחות ששמע ד' סדן וקיבצן
שנית ב'קערת צימוקים' וסימנן:
126, 249, 79, 312, 158, 553,
752 ו-155.

1061 דרך אב"ג. במישור, שנה ה, גל'
קעח-קעט (י"ג חשוון תש"ד, 11
בנובמבר 1943), ע' יא-יב.
על הערות א"ב גוטלובר על 'בית
יהודה' של ריב"ל.

1057 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 38
(179) (13 באוקטובר 1943), ע'
5.

בדיחות ששמע ד' סדן. חזר וקי-
בצן ב'קערת צימוקים' וסימנן:
182, 161, 858, 204 ו-774.

1062 הערה. הפועל הצעיר, שנה לו,
גל' 6/7 (י"ג בחשוון תש"ד, 11
בנובמבר 1943), ע' 11.
הערה על ידיעה של חיים
טרקטקובר בגל' 5 של 'הפועל
הצעיר' (4.11.1943) על דברי
סדן במסיבה לכבודו של מאיר
הניש.

1058 דבר היום: קינה לשאול. דבר,
ט"ז בתשרי תש"ד, 16 באוקטו-
בר 1943, ע' 1.
חתום: מ.ד.
עם מותו של שאול טשרניחובס-
קי.

1063 פרס 'דבר' לרפורטאז'ה על-שם
קלמן ברלב. דבר, י"ד בחשוון
תש"ד, 12 בנובמבר 1943, ע' 1.
ללא חתימה.

1059 שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 39
(179) (28 באוקטובר 1943), ע'
7.

שלוש בדיחות ששמע ד' סדן וקי-
בצן שנית ב'קערת צימוקים' וסי-
מנן: 109, 530 ו-540.

1064 צחוקנו בנכר: מכתבי מ"ג ספיר.
סכות, שנה ד, גל' 45 (185) (9
בדצמבר 1943), ע' 2-3; גל' 46
(185) (22 בדצמבר 1943), ע' 3;
שנה ה, גל' 1 (190) (6 בינואר
1944), ע' 2-3; גל' 2 (191) (13
בינואר 1944), ע' 3; גל' 3 (192)
(20 בינואר 1944), ע' 5; גל' 4
(193) (27 בינואר 1944), ע' 3;
גל' 5 (194) (3 בפברואר 1944),
ע' 4; גל' 6 (195) (10 בפברואר
1944), ע' 3; גל' 7 (196) (17

1060 צחוקנו בנכר: מכתבי דניאל
שפיצר. סכות, שנה ד, גל' 40
(180) (4 בנובמבר 1943), ע' 3;
גל' 41 (181) (11 בנובמבר
1943), ע' 3; גל' 42 (182) (18
בנובמבר 1943), ע' 3; גל' 44
(184) (2 בדצמבר 1943), ע' 4.
ערך ותרגם דב שטוק.
"במדור זה יובאו דברי חידוד,
חריפות, חכמה, מכתביהם של

שלשום. דבר, ג' בטבת תש"ד,
30 בדצמבר 1943, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על גידול חזירים וכינוס מיוחד
לשמירת הלשון.

על כך הגיב ש' דניאל ב' הצופה'
ביום ז' בטבת תש"ד ועל כך
'גרעינים וקליפות' מיום י' בטבת
תש"ד.

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
118, בשם: בשולי כרוניקה.
שמעתי... סכות, שנה ד, גל' 47
(186) (30 בדצמבר 1943), ע' 5,
7.

בדיחות ששמע ד' סדן. רובן חזרו
ונדפסו ב'קערת צימוקים' וסימנן:
663, 691, 95, 196, 299, 593,
476, 484, 456, 458, 457, 803,
551, 951, 708, 721, א, 685.

1070 הערה. ציון, כרך ט, חוב' ב-ג
(טבת-ניסן תש"ד, ינואר-אפריל
1944), ע' 145.

הערה למחקרו של מר רפאל פ'
ארונשטיין על זיסקינד מטרימ'
ברג.

1071 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול
שלשום. דבר, ח' בטבת תש"ד, 4
בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי
על רשימתו של רפאל אליעז
'משולחן לשולחן' ב'משמר' (כ"ט
בכסלו) על פגישה בין חנה רו-
בינא ופרנץ רוזנצוויג.

בפברואר 1944), ע' 3; גל' 9
(198) (2 במארס 1944), ע' 3, 7;
גל' 10 (199) (9 במארס 1944),
ע' 3; גל' 11 (200) (23 במארס
1944), ע' 3.
בדיחות ואפוריזמים מאת מוריץ
גוטליב ספיר.

1065 בשפת היריעה: הנמר וידידו
המנמנם. דבר, י"ג בכסלו תש"ד,
10 בדצמבר 1943, ע' 3.
על חליפת המכתבים בין יום-טוב
ליפמן צונץ ולודביג שטינהיים
בעריכת יואכים שפס וכן על קרל
גוצקוב ועל ספרו של פופר לינק-
אוס על וולטר. חזר ונדפס
ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 70-
74.

1066 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלשום. דבר, כ"ז בכסלו תש"ד,
24 בדצמבר 1943, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על העתונאות העברית בארץ.

1067 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלשום. דבר, ב' בטבת תש"ד,
29 בדצמבר 1943, ע' 4.
חתום: א. קמאי.

על דוד פרבשטיין בן ה-75; על
הנקרולוג על שמואל רוזנפלד
ושל תיאודור זלוצ'יסטי; ועל
מכתב למערכת של א' לאנגזאם
נגד שמות לועזיים ליישובים
בארץ-ישראל.

1068 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול

1072 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול
שלישים. דבר, ט' בטבת תש"ד, 5
בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על ביקורת של לאה גילדברג
ב'משמר' (ו' בטבת) על הצגת
'טוביה החילב': ועל רשימה של
יצחק זיוראב ב'הבוקר' מיום ה'
בטבת.

1073 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול
שלישים. דבר, י' בטבת תש"ד, 6
בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על תגיבת שיי"ן [ש' דניאל]
ב'הצופה' על 'גרעינים וקליפות'
מיום ג' בטבת בענין גידול חזיר
רים.
על כך הגיב ב' כצנלסון (בחתום)
בת 'ירובעל' (ברשימתו 'עד היכן
אהבת ישראל מגעת?' ('דבר',
י"א בטבת תש"ד, 7.1.44, ע' 2).
חזר ונדפס ב'אלכה ואשיבה', ע'
118-119, בשם: בשולי כרוניקה.

1074 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלישים. דבר, י"ג בטבת תש"ד,
9 בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.

על חלוקת הפרס ע"ש הרב קוק
ועל אריה (ליאון) סימון שקיבל
תואר אבירות.

1075 הרמן שטרוק. דבר, ט"ז בטבת
תש"ד, 12 בינואר 1944, ע' 1.
נקרולוג ללא חתימה.

1076 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלושום. דבר, י"ז בטבת תש"ד,
13 בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.

על רשימה של ש' סבוראי
ב'הפועל הצעיר' בענין התניעה
הקיבוצית יפלגיה ועל מאמר של
יחיאל הלפרין ב'דבר'.

1077 מריבי בית. א. הגנה על פסיכ-
דינים ועיד. דבר, י"ח בטבת
תש"ד, 14 בינואר 1944, ע' 3.
תשיבה לבריל כצנלסין (בחתומת
'ירובעל') על מאמרו 'עד היכן
אהבת ישראל מגעת?' ('דבר',
י"א בטבת תש"ד, 7 בינואר
1944, ע' 2).

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה, ע'
120-124, בשם: בכוחה של
קללה?

1078 גרעינים וקליפות. דבר, כ' בטבת
תש"ד, 16 בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
לדברי מ' אבנר על פירוש ש"ל
גורדון יהשוואתו לרש"י (ב'הוד-
מן) ותגובת י' לנדא על כר
'(במישור)'; ז' שניאור, על מ"מ
פיטלסון.

1079 פזר. דבר (מהד' צהרים), כ"ה
בטבת תש"ד, 21 בינואר 1944,
ע' 2.

א. למכתב ביאליק ושירו; ב.
לסיפור רבי יוסף דילה ריינה
בעקבות פרסימה בידי הימן
הירישלמי (א"מ הברמן); ג. שתי

- פנים לחידוד – על מעשיות שמפרר-
סם עמנואל בן-גריון ב'דבר
לילדים'.
- 1084 למי צלצל הפעמון?: מכתב קטן
לי"מ נימן. דבר, י"ז בשבט
תש"ד, 11 בפברואר 1944, ע'
3-4.
- על ההצגה 'למי צלצלו הפעמון'
נים' ועל החיקויים ל'הפעמון' של
שילר בתגובה למאמרו של י"מ
נימן ב'דבר', ג' בשבט תש"ד
(28.1.1944).
- 1085 פולין העדינה... דבר, ו' באדר
תש"ד, 1 במארס 1944, ע' 2.
על הנצחת יהדות פולין בספרות
ובאמנות.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 29-31.
- 1086 נפש למרדכי גיאורג לנגר. דבר,
ח' באדר תש"ד, 3 במארס 1944,
ע' 3.
- 1087 על הוגה דעות בריטי ועוד.
דבר, ט"ו באדר תש"ד, 10
במארס 1944, ע' 6.
חתום: זלאי.
על ידיעה ב'משמר' על ססיל רוט
ועל מקורו של פתגם.
חזר ונדפס במדור 'כך כותבים
אצלנו...' / 'סכות', שנה ה', גל'
11 (200) (23 במארס 1944), ע'
8.
- 1080 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלשום. דבר, כ"ז בטבת תש"ד,
23 בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על רשימתו של ש' גפשטיין
'הויכוח הגדול' ב'הבוקר' (י"א
בטבת) על מרכסיו ודרויניזם;
ועל רשימה של יחיאל הלפרין על
מ' בנטוב.
- 1081 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלשום. דבר, ב' בשבט תש"ד,
27 בינואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על רשימתו של ז.ר. [ז' רובשוב]
לזכרו של משה קלוורי; על רשי-
מה של אוסיפ זמוב על ימיו
האחרונים של מכס ריינהרדט
ועל ספר הכוזרי שהופיע בבר-
אנוס איירס בפירושו של א' צפ-
רוני.
- 1082 גרעינים וקליפות: בעתוני תמול-
שלשום. דבר, ח' בשבט תש"ד,
2 בפברואר 1944, ע' 4.
חתום: א. קמאי.
על רשימתם של ש' שריה ('הבר-
קר') ושל מ.ז. ('דבר', מהד' צה-
רים) על משה קלוורי.
- 1083 ציון. דבר, י' בשבט תש"ד, 4
בפברואר 1944; ע' 4.
חתום: ד.ש.
- 1088 בקשה בענין שירי מרדכי גיאור-

- 1093 חיים טרטקובר. גזית, כרך ו, חוברת ח (ניסן תש"ד, אפריל 1944), ע' 30-31.
- 1094 מעשה אדרת וסביביה: מתוך: 'בנכר', פרקי וידוי וזכרון. מאד"חפ, כרך יח, חוב' א (צט) (ניסן תש"ד), ע' 12-21. חזר ונדפס ב'ממעגל הנעורים', מהד' א, ע' 136-167 ובמהד' ב, ע' 99-121.
- 1095 נחמה לאב אומלל: מכתב למדור 'תג לתג'. דבר (מהד' צהרים), י"ב בניסן תש"ד, 5 באפריל 1944, ע' 1, 2. על מקיר השם וניה המופיע גם במקרא.
- 1096 מרחב ומיצר: מתוך 'בנכר', פרקי וידוי וזכרון. במישור, שנה ה, גל' קצת-ר (י"ג בניסן תש"ד, 6 באפריל 1944), ע' כז-כט. זכרונות על העיר לבוב.
- 1097 יובלו של בית מסחר ספרים. דבר, י"ט בניסן תש"ד, 12 באפריל 1944, ע' 2. חתום: ד.ש. על בית המסחר לספרים "באמ" ברגר את וואהרמן".
- 1098 ל'קרובות לחתן'. במישור, שנה ה, גל' רב (ד' אייר תש"ד, 27 באפריל 1944), ע' ו. על מחקרו של ש' אברמסון 'קרי" בית לחתן' שפורסם ב'תרביץ', שנה טו.
- גו לנגר ומכתביו. דבר (מהד' צהרים), ט"ו באדר תש"ד, 10 במארס 1944, ע' 2.
- 1089 עברית כהלכה: ציער. דבר, כ"ו באדר תש"ד, 21 במארס 1944, ע' 4. על השמוש במלה 'צוער' במיבן 'שוליה'.
- 1090 בקשה. סכית, שנה ה, גל' 11 (200) (23 במארס 1944), ע' 6. בקשה להמציא לידי סדן את שירי ריי הסאטיריים של מרדכי גיאורגו לאנגר ומכתביו לשם השלמת עזבונו.
- 1091 צחוקנו בנכר: מכתבי אלפרד פולגר. סכות, שנה ה, גל' 12 (201) (30 במארס 1944), ע' 3; גל' 13 (202) (6 באפריל 1944), ע' 3; גל' 14 (203) (20 באפריל 1944), ע' 3; גל' 15 (204) (27 באפריל 1944), ע' 4; גל' 16 (205) (4 במאי 1944), ע' 3; גל' 17 (206) (18 במאי 1944), ע' 4; גל' 18 (207) (25 במאי 1944), ע' 2; גל' 19 (208) (1 ביוני 1944), ע' 4; גל' 20 (209) (8 ביוני 1944), ע' 4; גל' 21 (210) (15 ביוני 1944), ע' 4. ליקט, תירגם וערך ד' שטוק.
- 1092 חרים, אלכסנדר. המולדת השלישית. דבר, ז' בניסן תש"ד, 31 במארס 1944, ע' 3. שיר מתורגם מפילנית על-ידי דב שטוק.

- 1099 ד"ר חיים טרסקובר. דבר, ז' באייר תש"ד, 30 באפריל 1944, ע' 1. נקרולוג. ללא חתימה.
- 1100 שפונות חרוז: לדרכו של ח.נ. ביאליק בחריזת לואי. גזית, כרך ו, חוברת ט-י (אייר-סיון תש"ד, מאי-יוני 1944), ע' 20-24.
- 1101 י.ח. רבניצקי. דבר, י"א באייר תש"ד, 4 במאי 1944, ע' 1. נקרולוג. ללא חתימה.
- 1102 איש אמונים: לדמותו של ד"ר חיים טרסקובר. דבר, י"ב באייר תש"ד, 5 במאי 1944, ע' 3-4. חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 68-76, וב'אלופי ומיודעי', ע' 63.
- 1103 ל"ג בעומר: מכתב לבני ולחב-ריו. במעלה, כרך י"ד, חוב' 9 (312) י"ז באייר תש"ד, 18 במאי 1944, ע' 3.
- 1104 יהושע חנא רבניצקי. דבר לילדים, כרך יד, חוב' 32 (י"ח באייר תש"ד, 11 במאי 1944), ע' 263-264. חתום: א. מספד.
- 1105 פזר: גורדוניהנה. דבר (מהד' צהרים), י"ט באייר תש"ד, 12 במאי 1944 [בטעות מודפס: 12.4.44], ע' 2. על א"ד גורדון ותורתו.
- 1106 באדט, בנימין הילל. על הספר הרביעי של החזיונות הסיביליים. סיני, שנה ח, כרך טו, חוב' א-ד (פח-צא) (סיון-אלול תש"ד), ע' עה-פב; כרך טז, חוב' ז-ח (צד-צה) (כסלו-טבת תש"ה), ע' ל-לט. תרגום עברי על-ידי דוב שטוק.
- 1107 שני מכתבים גלויים: לזכרו של ד"ר ב. באדט. במישור, שנה ה, גל' רו-רז (א' סיון תש"ד, 25 במאי 1944), ע' ט-י. על שני מכתבים של ד"ר בנו באדט נגד גילויים אנטישמיים.
- 1108 כך כותבים אצלנו: במלחמה - כבמלחמה. סכות, שנה ה, גל' 18 (207) (25 במאי 1944), ע' 8. חתום: ג. דלאי. על ידיעה ב'הצופה' על הבחירות לועד בית הכנסת הגדול בתל-אביב.
- 1109 בענין בית החיים: מכתב למע-רכת. דבר, ד' בסיון תש"ד, 26 במאי 1944, ע' 10 (במדור 'עב-רית כהלכה'). חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 27-236 ו-391, בשם: בית חיינו.
- 1110 פולגאר, אלפרד. בדידות. דבר (מהד' צהרים), ד' בסיון תש"ד, 26 במאי 1944, ע' 2. תרגום: חתום: ז.ש.

- 1111 כך כותבים אצלנו: על אטכולות. סכות, שנה ה, גל' 19 (208) (1) (ביוני-1944), ע' 8.
 חתום: ג. דלאי.
 על תערוכת הציורים של ליטלינובסקי כפי שהיא משת-קפת מהבקורת של חיים גמזו ב'הארץ' וד"א פרידמן ב'דבר'.
- 1112 חרים, אלכסנדר. בבקעת הירדן. דבר (מהד' צהרים), ג"ח בסיון תש"ד, 9 ביוני 1944, ע' 2.
 תרגום.
 חתום: ד.ש.
- 1113 כך כותבים אצלנו: ברוך המשיח אלמים. סכות, שנה ה, גל' 22 (211) (22 ביוני 1944), ע' 4.
 חתום: ג. דלאי.
 על ידיעה של עזריאל קרליבך ב'הצופה'.
- 1114 צחוקנו בנכר: מכתבי קורט טוכלסקי. סכות, שנה ה, גל' 22 (211) (22 ביוני 1944), ע' 3; גל' 23 (212) (29 ביוני 1944), ע' 2; גל' 24 (213) (5 ביולי 1944), ע' 5; גל' 25 (214) (13 ביולי 1944), ע' 3.
 ערך ותרגם דב שטוק.
- 1115 פזר: שתי פגישות. דבר (מהד' צהרים), ב' בתמוז תש"ד, 23 ביוני 1944, ע' 2.
 על "פגישות עם גויים מגיני ישראל": ולזיסלב סירוקומלא (קונדרטוביץ') ווילהלם ראאבה.
- 1116 כך כותבים אצלנו: השפעתה של מיז סכות, שנה ה, גל' 23 (212) (29 ביוני 1944), ע' 8.
 חתום: ג. דלאי.
 על דברים של יהושע מ. ב'הפועל הצעיר' (גל' 30).
- 1117 פזר: משלי שועלים. דבר (מהד' צהרים), ט"ו בתמוז תש"ד, 30 ביוני 1944, ע' 2.
 על משלי שועלים מאת ר' ברליה הנקדן כפי שמביאם א"מ הברמן.
- 1118 כך כותבים אצלנו...; תורה בירושה. ציצי יום. סכות, שנה ה, גל' 25 (214) (13 ביולי 1944), ע' 4.
 חתום: ג. דלאי.
 על נקרולוג על ר' משה אבינרי כפי שנתפרסם ב'הד החינוך' ועל שתי כתבות ב'דבר'.
- 1119 צחוקנו בנכר: מכתבי דניאל שפיצר. סכות, שנה ה, גל' 26 (215) (20 ביולי 1944), ע' 4; גל' 27 (216) (27 ביולי 1944), ע' 5; גל' 30 (219) (17 באוגוסט 1944), ע' 4.
 דברי חידוד ואפוריזמים נוספים מאת דניאל שפיצר (לקט קודם נתפרסם בנובמבר-דצמבר 1943).
- 1120 [ב. כצנלסון-איננו]. דבר, כ"ד באב תש"ד, 13 באוגוסט 1944, ע' 1.
 עם מותו של ברל כצנלסון.

תש"ד, 15 בספטמבר 1944, ע' 2.
על גרמניה שלפני השואה וגר-
מניה של השואה; על אלפרד דב-
לין וספרו 'על מנוסה וכינוס של
עם היהודים'; על סיפורה של
ריקארדה הוך 'הקבה היהודי'.

חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנם', ע' 194-200, בשם: בין
כומר להאש אזרחים.
מגובה על כך של דוד דוידוביץ
בשם 'ועוד בענין שתי גרמניה'
(דבר, 21 בנובמבר 1944).

1125 פור: א. לענין גניזה; ב. דנטי-
אנא; ג. פטר סמולנסקי. דבר
(מהד' צהרים); כ"ז באלול
תש"ד, 15 בספטמבר 1944, ע' 2.
על ספרים גנוזים, ביבליוגרפיה
וביבליוגרפים; על תרגום דנטה
לעברית ועל פרץ סמולנסקי
ובנו.

1126 הרומנטיקן: דברי אזכרה על הלל
צייטלין. דבר, כ"ט באלול
תש"ד, 17 בספטמבר 1944, ע' 4.
חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע'
321-328 וב'בין דין לחשבון', ע'
330-334.
המאמר תורגם לידיש על-ידי
שלמה גרודזנסקי וכונס ב'טויערן
און טירן', ע' 21-29 ונעתק
ב'אונדזער אייגן ווארט', 17 טער
יארג., נומ. 68 (דצמבר 1980),
ע' 18-23.

(בספרים נחתם בטעות: כ"ט
אלול תש"ה).

חזר ונדפס ב'אלופי ומידעי', ע'
105, בשם: עם פטירתו.

1121 שמעתי... סכות, שנה ה, גל' 32
(221) (31 באוגוסט 1944), ע'
4-5.

בדיחות 'ששמע דב סדן. קבצן
שנית ב'קצרת צימוקים' וסימנן:
423, 62, 61, 205, 412, 632,
144, 767, 143.

1122 ב. כצנלסון. עתידות, קובץ
ספרותי. מדעי לנוער, חוב' ח
(תש"ה); ע' 275-277.

חזר ונדפס ב'על ב. כצנלסון/
זכרונות דברי הערכה / ערוך
בידי מרדכי שניר. - [תל-אביב]:
הוצאת מפלגת פועלי ארץ-
ישראל, תשי"ב, ע' 406-410,
בשם: למנוחת עולמים; וב'אלופי
ומידעי', ע' 105-110, בשם: עם
לוויתו (נחתם; אלול תש"ד).

1123 בשפת היריעה: לנושא חדש והוא
ישן. דבר, כ" באלול תש"ד, 8
בספטמבר 1944, ע' 4.
א. השאיפה לחו"ל; ב. ספרו של
ארנסט ליסאואר 'מיפנה העתים';
ג. ספרו של אלפרד פנלגאר 'אני
עד'; ד. המעשיה של בנציון רס-
קין על הדוב והכבשה; ה. סיכום.
חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
המנמנם', ע' 187-193, בשם: בין
דב לכבשה.

1124 בשפת היריעה: ענין שתי גרמ-
ניות ועוד... דבר, ג"ז באלול

1130 פזר. דבר (מהד' צהרים), ה' בתשרי תש"ה, 22 בספטמבר 1944, ע' 2.

א. בענין ההמנונות. על מחזור מאמריו של אהרן בן-שמואל [א.ז. בן-ישי] 'בשבילי הפנתי-און' ('משמר') ועל השירים 'הר-היין הגרמני'; לניקולאוס בקר, 'משמר הרהיין' למקס שנקבורגר וההמנון 'דניטשלאנד, דויט-שלאנד' וכו' להייריך הופמן פון פרלסלבן, ועל מחזור שיריו של היינה 'ארץ אשכנז'.

ב. גלגולי מוטיבים. ספורו של צ'כוב ושירו של ח"נ ביאליק על נושא הקרחת כסמל לזקנה.

1131 פזר: לגלגולי הלצה. דבר (מהד' צהרים), י"ב בתשרי תש"ה, 29 בספטמבר 1944, ע' 2.

שירו של ד' פרישמן 'רפואה בדור-קה' באחיאסף תרנ"ה ושיריו של נ"נ סמואלי 'בת ציון העבריה' ו'הרפואה משנות תרס"ג ותר"מ"ג'. פרישמן גונב מן הגנב. ההלצה 'איש' – 'איש'.

מובא בהרחבה ב'יריד השעשועים', במאמר: תנו לה איש – בין הלצה לשיר-עם, ע' 49–57.

1132 מאותם ניצוצות הפלא. דבר, י"ד בתשרי תש"ה, 1 באוקטובר 1944, ע' 3.

על שאול טשרניחובסקי. חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 26–23.

1127 [שני מכתבים של חנצ'ה פלוטניצקי]. בקובץ: חנצ'ה ופרומקה: מכתבים ודברי זכרון / [כונס זנערך בידי זרבבל]. – [עיין-חרוד]: הקיבוץ המאוחד, תש"ה. ע' 13–15; 86–87.

שני המכתבים נכתבו במקורם בפולנית ותורגמו על-ידי דב שטוק (סדן).

1128 האבכה בחודש החמישי? מבחר המסה העברית: מראשית ההשכ"ה לה ועד ימינו / לוקט וסודר בידי ' בקר וש' שפאן. – תל-אביב: גזית תש"ה, ע' 778–782.

על תשעה באב.

1129 לעוויוזאהן, שלמה. מסירת מודעה לגעאגראפיע מקראית בשפת-עבר המכונה מחקרי ארץ. בספ"ד ר: מחקרי ארץ: לקסיקון גיאוגרפי של כתבי-הקודש / מבוא מאת ג' קרסל. – תל-אביב: הוצאת מחברנת לספרות בסיוע מוסד הרב קוק, תש"ה. ע' כא–כג.

"התרגום נעשה על-ידי דב שטוק" (ע' [225]): כמה דברים מאת המו"ל). המקור פורסם על-ידי שלמה לעוויוזאהן בכתב העת הגרמני 'שולמית' בהוצאת דוד פרנקל, שנה ה', כרך א (דסוי 17–1816), ע' 148–152.

- 1133 עיטורי בלדה. הגלגל, כרך ב, גלי 7 (כ"ד בתשרי תש"ה, 11 באוקטובר 1944), ע' 17. על ספריו של שמשון מלצר.
- חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 129-135; וכן ב'בין דין לחשבון', ע' 105-109, בשם: מיתרים ושערים.
- 1134 פני כלב. במישור, שנה ו, גל' רכד (כ"ה תשרי תש"ה, 12 באוקטובר 1944), ע' ז-ח. על הרמז ליוסף השני, קיסר אוסטריה, ב'פני הכלב' ילר' יצחק יהודה יחיאל ספרין, בעריכת נפתלי בן-מנחם.
- 1135 על כותרת אחת. הגה, כ"ה בתשרי תש"ה, 12 באוקטובר 1944, ע' 2. על סגירת מוזיאון תל-אביב בשבתות ובחגים.
- 1136 שימה דמעתי בנאדך. דבר, כ"ז בתשרי תש"ה, 13 באוקטובר 1944, ע' 4. על שישה שירים מפי ילדי טרנסניסטריה (חמשה מהם פירסמה חנה אדלר ב'דבר הפוע' לת').
- 1137 פזר: ארץ חשכו כוכביה. דבר (מהד' צהרים), כ"ז בתשרי תש"ה, 13 באוקטובר 1944, ע' 2. על יעקב רבינוביץ על טשרניחובסקי; קאז'מיאז רופא-
- רט על קופרניקוס. הסיפא מובאת בהרחבה במאמר: יחסי שכנים, ב'יריד השעשועים', ע' 175-177.
- 1138 מולדת המשורר: מליצת ישורון. הד ירושלים, שנה ו, גל' 2 (כ"ז תשרי תש"ה, 13 באוקטובר 1944), ע' 3. על ספרו של שלמה לויזון 'מליצת ישורון'.
- 1139 בשפת היריעה: לביקורת טראג' דיה אחת. דבר, ג' בחשון תש"ה, 20 באוקטובר 1944, ע' 3, 4. שלוש תקופות בשעבוד ומרד בפולין.
- 1140 פזר: בלדה וספור מעשה. דבר (מהד' צהרים), ג' בחשון תש"ה, 20 באוקטובר 1944, ע' 2. על הכלדה 'האורח' של שמשון מלצר ומקורותיה.
- 1141 רוזניצ'קו, יהודה (ארז, יהודה). טרס שבצ'נקו. מבפנים, 'חשון תש"ה, נובמבר 1944, ע' 154-168. "קטעי השירים הבאים בגוף המאמר תורגמו בידי ד. שטוק".
- 1142 פרס 'דבר' ע"ש קלמן ברלב. דבר, ט"ו בחשון תש"ה, 1 בנובמבר 1944, ע' 1. חתומים: י' יציב, דניאל ליבל, דב' שטוק.

- 1143 פיהוש לשיר השירים... סכות, שנה ה, גל' 39 (228). (2 בנוב-מבר 1944), ע' 7.
חתום: ג. דלאי.
- 1148 א.א. קבק-איננו, דבר, ג' בכסלו תש"ה, 19 בנובמבר 1944, ע' 1.
נקרולוג.
לא חתום.
- 1149 בשפת היריעה: שלושה משלים ונמשלם. דבר, ג' בכסלו תש"ה, 19 בנובמבר 1944, ע' 2.
המשלים של סרן קירקגור על הדליקה בתיאטרון; - של מתיאס קלאודיוס על מפתח בית האסר, רים ושל יחיאל פישל קסטילמן על הפילים. הנמשל - ישראל.
- 1150* ליוסף זמר; מכתב על יששכר לנדאן. עלון ידיעות פנימי של הועד הארצי של ארגון הפקידים באפ"ק; גל' 4 (ה' כסלו תש"ה).
- 1151 הוא לומד... סכות, שנה ה, גל' 42 (23 בנובמבר 1944), ע' 2.
חתום: ג. דלאי.
בדיחה בעניני דיומא.
- 1152 פזר: אמונת עתיק. דבר (מהד' צהרים), ח' בכסלו תש"ה, 24 בנובמבר 1944, ע' 2.
על שירי ויכוח ובעיקר על שירי ויכוח בין הקיץ והחורף ועל מחקרים של משה שטיינשניידר וא"מ הברמן בנושא.
- 1153 ללא גשר; ציון לידיד נעורים. דבר, י"ז בכסלו תש"ה, 3 בדצמ-
- 1144 שמעתי... סכות, שנה ה, גל' 39 (228) (2 בנובמבר 1944), ע' 7.
שתי בדיחות ששמע דב סדן וקי-בצן שנית ב'קערת צימוקים, וסימנן: 131, 508.
- 1145 אור הזויות: תרגומו של תרגום. דבר (מהד' צהרים), י"ז בחשון תש"ה, 3 בנובמבר 1944, ע' 2.
חתום: א. קמאי:
על 'ליקוטי אגדה מתוך התרגום הארמי לחמש מגלות, מאת יצחק יהודה מיילין.
- 1146 פזר: על פגיעה אחת. דבר (מהד' צהרים), כ"ד בחשון תש"ה, 10 בנובמבר 1944, ע' 2.
משלו של אדם מיצקביץ 'הפר-עו'ש והרבי', מכתמו של שלמה מנדלקרן "העיט", מכתמו של י"ח רבניצקי 'הכסיל חובק את ידו...'. ושירו של וולולה ז'ברזר 'האדם והשממית'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'מולד', כרך יג, חוב' 83 (סיון תשט"ו, יוני 1955), ע' 250-254.
- 1147 כך כותבים אצלנו...: ביקורת עצמית. סכות, שנה ה, גל' 41 (230) (16 בנובמבר 1944), ע' 8.

- בר 1944, ע' 2,
 על יששכר לנדאו.
 חזה ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
 188-186.
- 1158 כך כותבים אצלנו...: דיוק.
 סכוח, שנה ה', גל' 45 (234) (21)
 בדצמבר 1944, ע' 8.
 חתום: ג. דלאי.
 על כתבה ב'הז' ירושלים' על
 מחזה על-פי טולסטוי ועל כתבה
 של חיה ניצמן-ליכטנשטיין
 ב'דבר' על קברו של פרץ
 סמולנסקין.
- 1159 על הספר 'ירושלים' ליהודה
 קרני: נימוקי השופטים על הספ-
 רים שזכו בפרס ביאליק. הד
 ירושלים, שנה ו', גל' 13 (י"ג)
 בטבת תש"ה, 29 בדצמבר
 1944, ע' 2.
 כתב דב סדן. חתומים חברו ועדת
 השופטים: י' אריכא, מ' סטבסקי,
 ד' שטוק.
- 1160 בצל השכחה. דבר הפועלת, שנה
 י', גל' 11/12 (ט"ו) בטבת תש"ה,
 31 בדצמבר 1944, ע' 200-202.
 על צציליה קומרקר (סיהקיס).
 חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 85-
 97, וב'אלופי ומידעי', ע' 26-
 34, בשם: הברית הרביעית
 (נחתם בטעות: תרצ"ד).
- 1161 פזר: ועוד על הקוקאי הירוק.
 דבר (מהד' צהרים), כ' בטבת
 תש"ה, 5 בינואר 1945, ע' 2.
 על מחזנתיו של ארתור שניצלר
 'הקוקאי הירוק' ו'פרצלסוס'.
- 1162 לזכרו של מ. מבש"ן. דבר ליל-
 דים, כרך טו, חוב' 17 (ד' בשבת
- 1154 פזר. דבר (מהד' צהרים), כ"ב
 בכסלו תש"ה, 8 בדצמבר 1944,
 ע' 2.
 א. הצחוק - פליכס ולטש על
 הצחוק; ב. בבית ומחוז - פראנק
 הריס על ברנרד שאו, י"ח ברנר
 על מגדלי מוכר ספרים.
- 1155 הסופר מנחם מבש"ן. דבר, כ"ה
 בכסלו תש"ה, 11 בדצמבר 1944,
 ע' 1.
 נקרולוג. לא חתום.
- 1156 פיקח והוא עיוור: כאילוטרציה
 - פראנצוז ושכמותו. מחברות
 לספרות, כרך ג, מחברת ב (טבת
 תש"ה, דצמבר 1944), ע' 78-81.
 על מכןסי ספרות גרמנית וחוק-
 ריה ממוצא יהודי.
 חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
 המנמנם', ע' 91-96.
- 1157 אחינו מצמד העכבהים. תו שין
 דלת: שנתון 'דבר' לדברי ספ-
 רות, עיון נסקירה (תל-אביב,
 תש"ה), ע' 56-65.
 "לידידי ותלמידי בגבעת-ברנר".
 על ביקור בעיר המלין בעקבות
 החלילן מהמלין.
 חזר ונדפס ב'הנמר וידידו
 המנמנם', ע' 7-20.
 נחתם: טבת תש"ה.

תש"ה, 18 בינואר 1945), 'ע'
196-195.

1163 פזר. דבר (מהד' צהרם), ה'
בשבט תש"ה, 19 בינואר 1945,
ע' 2.

א: פגישה במוטיב - על שיריהם
של נקראסוב ושל לודביג פרנץ
מאיר על דמעות אם; ב: פגישה
בריתמוס - על שירו של ביאליק
'אכן חציר העם', על שיר-
תשובתו של מנחם מנדל הורוביץ
'לא חציר העם' ועל שירו של ד'
שמעוני (שמעונוביץ) 'אל ספוד
אל בכות'; ג: פגישה במשל -
המלה 'אולי' בתור שם פרח ושם
נהר אצל מרים ילן-שטקליס,
רחל, וולול ז'ברזר (אהרנקרנץ).

1164 עוד ל'שבילי אמונה' לר"מ
אלדובי. במישור, שנה ו, גל'
רלח (י"א בשבט תש"ה, 25 בינו-
אר 1945), ע' ז.
להערת רש"ח קוק על הספר
הנ"ל.

1165 כך כותבים אצלנו...: הרגשה
טובה ונעימה. סכות, שנה ו, גל'
5 (240) (1 בפברואר 1945), ע'
8.
חתום: ג. דלאי.
ביקורת על כתבה ב'דבר' על
תערוכת ציורים בתל-אביב.

1166 על שלום עליכם: דברים בטקס
החלוקה של פרס טשרניחובסקי.
דבר, י"ט בשבט תש"ה, 2

בפברואר 1945, ע' 3.
חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 36-
42 וב'אבני מפתן', כרך ראשון,
ע' 30-35, בשם: אל המספר
המופלא.

1167 כך כותבים אצלנו: בין מים
למים. סכות, שנה ו, גל' 6 (241)
(8 בפברואר 1945), ע' 8.
חתום: ג. דלאי.
על ידיעה שהופיעה ב'דבר'.

1168 פרקי שלשום. מאזנים, כרך יט,
חוב' ו (קי) (אדר תש"ה), ע'
341-348.

ארבעה פרקי זכרונות. שלושה
פרקים ראשונים חזרו ונדפסו
ב'מעשים שהיו כך היו': 'עיטורי
תורה' בע' 12-19, בשם: ריח
מורה; 'נוסח אשכנז' בע' 20-24
ו'נפש אוניטית' בע' 54-58.

ארבעת הפרקים חזרו ונדפסו
ב'עיר ואם בעיני בניה': 'ריח
תורה' בע' 174-177; 'נוסח
אשכנז' בע' 178-180; 'נפש
אוניטית' בע' 163-165 ו'בת
ובית' בע' 160-162.

1169 על הפגישה: בנתיב הבירור
וההשגה. העובד הדתי בהסתדר-
רות. - תל-אביב: ההסתדרות
הכללית של העובדים העברים
בארץ-ישראל, מרכז העובד
הדתי, אדר תש"ה, ע' 3-7.
פתיחה לחוברת על היחסים בין
דתיים לחילוניים.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
168-175, בשם: פגישה וייחודה.

- 1170 שתי הערות. במישור, שנה ו, גל' רמא (ט' באדר תש"ה, 22 בפברואר 1945), ע' ז. עוד על השורש 'פנה' (תוספת למאמר שפורסם בגל' קמז) והערות ללשון פיוטים שפורסם על-ידי חיים שירמן.
- על השורש 'פנה' ראה גם ב'אבני שפה', ע' 51-56.
- 1171 דברים שהיו. א. בית-החיים; ב. עין לציון. דבר, י' באדר תש"ה, 23 בפברואר 1945, ע' 3-4. סיפורים.
- הפרק 'עין לציון' שולב ב'פרוטור קול של אביב' (אורלוגין, חוב' 2 - אפריל 1951, ע' 52-55) וב'ממעגל הנעורים', מהד' ב, ע' 209-215. הפרק 'בית-החיים' חזר ונדפס ב'עיר ואם בעיני בניה', ע' 140-144, בשם: בתי-החיים.
- 1172 גרונמן, סאמי. מזכרונותי. דבר, י"ד באדר תש"ה, 27 בפברואר 1945, ע' 2-3. תרגם דב שטוק.
- 1173 מטענותיו של ר' קלמן נוקדן. סכות, שנה ו, גל' 8 (243) (27 בפברואר 1945), ע' 6. חתום: חצי-נוקדן. הערות על דיוקים בעתונים.
- 1174 אי אז... א. השרידה היחידה. במישור, שנה ו, גל' רמב (ט"ו באדר תש"ה, 29 בפברואר
- 1175 זכרון לראשונים: יעקב רוזנפלד. דבר, ט"ז באדר תש"ה, 1 במארס 1945, ע' 2-3. חזר ונדפס בחוברת: 'יעקב רוזנפלד: 10 שנים למותו: י"ז אדר תרצ"ה - י"ז אדר תש"ה. - קי' בוך השומר הצעיר שריד, תש"ה [1945] (דפוס השומר הצעיר, מרחביה), ע' [6-8], בשם: על יעקב רוזנפלד; ב'אבני זכרון', ע' 201-205, בשם: כלפי קרקע; וב'סאנוק': ספר זכרון לקהילת סאנוק והסביבה / ערך אלעזר שרביט. - ירושלים: הוצא על-ידי ארגון ינצאי סאנוק-הסביבה בישראל, תש"ל, ע' 413-415, בשם: עם יעקב רוזנפלד.
- 1176 אי אז... ב. עברית בעברית: ג. איש ציוני. במישור, שנה ו, גל' רמג (כ"ג באדר תש"ה, 8 במארס 1945), ע' ו. על ראשית הדיבור בעברית ועל המורה שפורן שתמך בציונות.
- 1177 דברים שהיו: קונסיליום. רבינר. גזית, כרך ז, חוב' ז (ניסן תש"ה, מארס 1945), ע' 18. שני הקטעים חזרו ונדפסו ב'מע-שים שהיו כך היו', הראשון בע'

- כרך ג, קונטרס נב-נג (ערב פסח תש"ה), ע' יד.
 על מאמרו של ר' זאב וולף חיות
 'זמירות שבת' ועל הפיוט 'צור
 משלו אכלנו'.
- 1178 הסופר אריה סמיאטיצקי. דבר,
 ו' בניסן תש"ה, 20 במארכס
 1945, ע' 1.
 נקרולוג. לא חתום.
- 1179 שמואל פרופס: דבר, ז' בניסן
 תש"ה, 21 במארכס 1945, ע' 1.
 נקרולוג. לא חתום.
- 1180 חרים, אלכסנדר. א. סונטה אין
 ירח; ב. טבעת. דבר, ט' בניסן
 תש"ה, 23 במארכס 1945, ע' 3.
 שירים מתורגמים מפולנית ע"י
 דב שטוק.
- 1181 "הכרוב". במישור, שנה ו, גל'
 רמה-רמו (י"א בניסן תש"ה, 25
 במארכס 1945); ע' טו.
 על תרגום שירו של מ"י לר'
 מונטוב 'המלאך' לעברית ע"י
 א"ל יגולניצר.
- 1182 האקדימיקון. הד ירושלים, שנה
 ו, גל' 25-26 (ערב פסח תש"ה,
 28 במארכס 1945), ע' 3.
 חזר ונדפס ב'מעשים שהיו כך
 היו', ע' 34-41 וב'עיר ואם בעיני
 בניה', ע' 130-133, בשם: כבוד
 האקדימיקון.
- 1183 צור משלו אכלנו. גרות שבת,
- 1184 ילדי התנ"ך. התנועה לאחדות
 העבודה, גל' 37 (י"ד בניסן
 תש"ה, 28 במארכס 1945), ע' 6.
 רשימה על חיבורו של יאנוש
 קורצ'ק 'ילדי התנ"ך': משה,
 שתורגם לעברית מתוך כתב יד
 ע"י דב סדן ופורסם לראשונה
 ב'אומר'. ברשימה משופצת איג'
 רת של קורצ'ק אל דב סדן בענין
 החיבור 'ילדי התנ"ך'.
- 1185 אי אז... ד. פרק בהלכות מיעוט.
 במישור, שנה ו, גל' רמו (כ"ט
 בניסן תש"ה, 12 באפריל 1945),
 ע' ו-ז.
 על הווי בית הספר בברודי.
- 1186 בענין הכושית. הצופה, ל' בניסן
 תש"ה, 13 באפריל 1945, ע' 5.
 על דימוי הלילה 'ככושית משב'
 צות זהב לבושה וכתכלת במלך'
 את גבישים' אצל ר' יהודה הלוי
 ואצל ח"נ ביאליק בשירו 'הולכת
 את מעמי'.
- 1187 שמואל פרופס: ליום השלושים.
 דבר, ו' באייר תש"ה, 19 באפ'
 ריל 1945, ע' 2.
- 1188 סופר לעתיד. דבר, י"ט באייר
 תש"ה, 2 במאי 1945, ע' 2.

- לזכר א"ל יגולניצר.
 חזר ונדפס כמבוא לספרו של יגולניצר 'דוד ומיכל', ע' 5-9 וב'אבני זכרון', ע' 325-329 (נתתם בטעות: י"ט באייר תש"ח).
- 1189 חיות, זאב וולף. מאמר זמירות לשבת. גרות שבת, כרך ג, קונטרס נד (ז' אייר תש"ה), ע' כג; קונטרס נה (כ"א אייר תש"ה), ע' לב. הביא לבית הדפוס דב שטוק. ברישא: אמר המלביה"ד... על זמירות שבת.
- 1190 קרוננצייטונג. דבר, ו"ד באייר תש"ה, 27 באפריל 1945, ע' 3. סיפור אוטוביוגרפי. חזר ונדפס ב'מעשים שהיו כך היו', ע' 5-11 ובתוך 'עיר ואם בעיני בניה', ע' 134-137.
- 1191 ועוד לחידת הלשון של הראב"ע. במישור, שנה ו, גל' רנ (כ' באייר תש"ה, 3 במאי 1945), ע' ח. הערה לקאמר של נפתלי בן-מנחם בגל' רמת.
- 1192 מצחוקו של זיגמונט שור: פרזס. סכות, שנה ו, גל' 18-19 (252-253) (17 במאי 1945), ע' 8. ליקט ותרגם דב שטוק.
- 1193 ארליך-היכלר, ל. פרידה. הר ירושלים, שנה נ, גל' 33 (י"ג
- בסיון תש"ה, 25 במאי 1945), ע' 2.
 תרגם דב שטוק.
- 1194 מצחוקו של זיגמונט שור: הדוק-טור הצעיר. סכות, שנה ו, גל' 21 (255) (31 במאי 1945), ע' 5. ליקט ותרגם דב שטוק.
- 1195 בעקבי מרן: ממה שהיה. למועז: קובץ ספרותי לחג השבועות / ערוך בידי ר' ב[נימין] - ירוש' לים: הוצאת 'המזרח', תש"ה, ע' 48-50.
 זכרונות .. אוטוביוגרפיים מימי נערותו בעיר ברודי.
 שולב בתוך הפרק. 'ימי מיצר' בספרו 'ממעגל הנעורים' (מהד' א - ע' 94-99; מהד' ב - ע' 69-72).
 חזר ונדפס ב'מחננים', חוב' צה (ערב ראש השנה תשכ"ה), ע' 128-129, בשם: בין בתי התפילה בעירנו.
- 1196 מסביב ל'היגון דאמרי אינשי'. גרות שבת, כרך ג, קונטרס נו (כ' סיון תש"ה), ע' נא. תגובה לקובץ פתגמים שפורסמו בקונטרס נו ובמיוחד על הפתגם 'אינש באינש פגע, טורא' בטורא לא פגע'. על כך מגיב שמואל אשכנזי בקר-נטרס נט.
- 1197 מצחוקו של זיגמונט שור: הראיון. סכות, שנה ג, גל' 24

1201 מצחוקו של זיגמונט שור: מכת
שמש. סכות, שנה ו, גל' 28
(262) (26) ביולי 1945, ע' 4.
ליקט ותרגם דב שטוק.

1202 מצחוקו של זיגמונט שור: מחל-
קים שמן אמריקאי. סכות, שנה
ו, גל' 29 (263) (2) באוגוסט
1945, ע' 4.
ליקט ותרגם דב שטוק.

1203 מצחוקו של זיגמונט שור: הבחי-
רות בגליציה. סכות, שנה ו, גל'
30 (264) (9 באוגוסט 1945), ע'
6.
ליקט ותרגם דב שטוק.

1204 גלגולי מוטיבים: א. בדיחה ומע-
שה שהיה. הגה, ה' באלול
תש"ה, 14 באוגוסט 1945, ע' 3.
על בדיחה וגלגולה - 'כמה שתר-
צה - תתן לי'.

1205 מצחוקו של זיגמונט שור: שחמט.
סכות, שנה ו, גל' 31 (265) (16)
באוגוסט 1945, ע' 5, 6.
ליקט ותרגם דב שטוק.

1206 מצחוקו של זיגמונט שור: משה-
לי נעשה דוקטור. סכות, שנה ו,
גל' 32 (266) (23 באוגוסט
1945).
ליקט ותרגם דב שטוק.

1207 מצחוקו של זיגמונט שור: פרו
וקונטרא. סכות, שנה ו, גל' 33
(267) (30 באוגוסט 1945).
ליקט ותרגם דב שטוק.

(258) (21 ביוני 1945), ע' 4.
ליקט ותרגם דב שטוק.

1198 הערות. במישור, שנה ו, גל'
רנט (כ"ד בתמוז תש"ה, 5 ביולי
1945), ע' ז.
הערה לספרו של א"מ הברמן
'לתולדות הספר העברי' על המד-
פיס רוברטוס סטיפנוס שהיה
נוהג לשלם עבור מציאת טעויות
דפוס בגליונותיו ועל הסופר
היהודי-גרמני ליאופולד לנדאו
שגם הוא נהג כך. הערה נוספת
לדברי יהודה דומניץ (בגל' רנח)
בענין המליצה 'צהר לתיבה' ועל
דברי נפתלי בן-מנחם בענין החי-
דוד שבבדיחה על קניית צייר במ-
קום כעך (בייגען במקום ביי-
געל).

1199 על קונה במשיכת-קולמוס. גרות
שבת, כרך ג, קונטרס ס (ג'
מנחם-אב תש"ה), ע' עה.
הערה להערה של שמואל אשכנזי
בגל'נט על ספרו של ר' אברהם
מנדל מאהר 'ערוגת הבושם'.

1200 משבצת הפתגם: דברי פתיחה
לקובץ פתגמים של אבר"ך.
במישור; שנה ו, גל' רסא (י'
באב תש"ה, 20 ביולי 1945), ע'
ה.

חזר ונדפס כמבוא לספרו של
אברהם כהנא (אבר"ך) 'פתגמים'
(ירושלים: הוצאת במישור,
תש"ו 1945), ע' ז-י.

מאוספו של יעקב צדקוני.
רשומות, כרך א' (תש"ו 1945),
ע' 226-229.
הערות - ד.ש.

1214 מפי ילדים: שירי ילדים בארץ-
ישראל על היטלר ומוסוליני
מאוספו של יעקב צדקוני. רשר-
מות, כרך א' (תש"ו 1945), ע'
229-230.
הערות - ד.ש.

1215* מצחוקו של זיגמונט שור: הקר-
נצרט. סכות, שנה ו, גל' 35
(269) (13 בספטמבר 1945).
ליקט ותרגם דב שטוק.

1216 עמא דדהבא. התנועה לאחיות
העבודה, שנה ב', גל' 62 (כ'
בתשרי תש"ו, 27 בספטמבר
1945), ע' 3.
על שירתו של שאול טשרניחובס'
קי.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
26-28 וב'אבני שעשוע', כרך
ראשון, ע' 26-34, בשם: שחוקו
של משורר.

1217 על כוס של דמעות: במישור,
שנה ז, גל' רעא (כ"ז בתשרי
תש"ו, 4 באוקטובר 1945), ע' ז.
על ר' משה סופר, בעל ה'חת"ם
סופר' בליל תשעה באב.

1218 ערך: שלמה שילר. דבר, י"ב
בחשון תש"ו, 19. באוקטובר
1945, ע' 4.

1208* מצחוקו של זיגמונט שור: הח-
תונה. סכות, שנה ו, גל' 34
(268) (6 בספטמבר 1945).
ליקט ותרגם דב שטוק.

1209 ספריות 'לדור' ו'שחרית' לשנתן
הרביעית. דבר, כ"ט באלול
תש"ה, 7 בספטמבר 1945, ע' 1.
מודעה של הוצאת 'עם עובד'.
ללא חתימה.

תש"ו 1945 - 1946

1210 לחידוש 'רשומות'. רשומות, כרך
א (תש"ו 1945), ע' I-III.

1211 גליק, הירש. ליד פון פ.פ.א.
רשומות, כרך א (תש"ו 1945),
ע' 221.
שיר הפרטיזנים ('אל נא תאמר
הנה דרכי האחרונה...') שהפך
להמנון הפרטיזנים. תורגם ע"י
א' שלונסקי ב-1945 וכאן תרגום
מילולי של השיר מאת ד' סדן
(חתום - ד.ש.).

1212 גבירטיג, מרדכי. עס ברענט
ברידער! רשומות, כרך א (תש"ו
1945), ע' 222-223.
שיר מתקופת השואה בפולין.
תרגום מילולי של השיר בידי ד'
סדן (ע' 223).
חתום: ד.ש.

1213 פזמונות של פועלי הכביש (מימי
העליה השלישית ולאחריה)

ב'קצרת צימוקים' וסימנן: 286,
288, 622, 655 ו-626.

1224 אהל ספר: לשירי רמח"ל.
במישור, שנה ז, גל' רפא (ט'
בטבת תש"ו, 13 בדצמבר 1945),
ע' ז.

הערות לאסופת שירי רמח"ל
בעריכת שמעון גינצבורג ובני-
מין קלאר.

1225 פרס ביאליק ל' פיכמן ולפרופ'
סור י' בער. דבר, י' בטבת
תש"ו, 14 בדצמבר 1945, ע' 1.

נימוקי ועדת הפרס (י' אריכא, מ'
סטבסקי וד' שטוק) למתן פרס
ביאליק לספרות יפה ליעקב פיכ-
מן על ספרו 'פאת השדה'.

1226 מטרון. במישור, שנה ז, גל' רפכ
(ט"ז בטבת תש"ו, 20 בדצמבר
1945), ע' ז.

על מובנה של התיבה 'מטרון'.
ראה לזה הערת פרופ' יש' אסף
בגל' רפז, ע' ח ושל יצחק ארי-
גור ואהרן שלמה אלברג בגל'
רפה ע' ח.

1227 הניש, מאיר. הרבי-בחור. רשור-
מות, כרך ב (תש"ו, 1946), ע'
76-78.

"נוסחאות אחרים", ע' 78-80.
חתום: ד.ש.

1228 א. בת יונים הומיה; ב. "בספרי
רמ"ד אל תשלחו יד". רשומות,
כרך ב (תש"ו, 1946), ע' 174-
181.

ביוגרפיה והערה.

חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
310-314, בשם: ערך ללכסיקון
(בטעות נחתם שם - שבט
תש"ו).

1219 פרס לרפורטז'ה על שם קלמן
ברלב. דבר, ט"ו בחשון תש"ו,
22 באוקטובר 1945, ע' 1, 4.

חוות דעת חבר השופטים (י'
יציב, ד' לייבל וד' שטוק) למתן
הפרס ליוסף בלומנשטיין (אבן)
מחולתא.

1220 הדרך למפלט האתר. הפועל
הצעיר, שנה לט, גל' 6 (טז חשון
תש"ו, 23 אוקטובר 1945), ע'
8-9; גל' 7 (כג חשון תש"ו, 30
אוקטובר 1945), ע' 13-15.
על שלמה שילר.

1221 דבר היום: יעקב רבינוביץ בן
השבעים. דבר, י"ח בכסלו
תש"ו, 23 בנובמבר 1945, ע' 1.
חתום: מ.ד.

1222 הודעה בענין פרס ע"ש ש'
טשרניחובסקי. מאזנים, כרך כא,
חוב' ג-ד (כסלו-טבת תש"ו), ע'
255-256.

דברים בוועידת הסופרים העברים
בארץ-ישראל שנועדה בו-ז'
חנוכה תש"ו.

1223 שמעתי... סכות, שנה ו, גל' 46
(280) (6 בדצמבר 1945), ע' 4.
בדיחות ששמע דב סדן וקיבצן

ממגנצא. במישור, שנה ז, גל' רפו (כ"ב בשבט תש"ו, 24 בינואר 1946), ע' ז.
על פיוטי רבינו ברוך ב"ד שמר-אל אותם ליקט וערך א"מ הבר-מן.

1233 גריל, בנימין. ר' מוטל תוכחה. גזית, כרך ח', חוברת ה-1 (אדר תש"ו, ינואר-פברואר 1946), ע' 14-18.
מיידיש: דב-שטוק.
בראש הספור: "נאום המתרגם" והוא נקרולוג על הסופר בנימין גריל.

1234 הערות. במישור, שנה ז, גל' רפח (ו' אדר א' תש"ו, 7 בפברואר 1946), ע' ת.
הערה למאמרו של א' רוזנצווייג על 'אל-תיקרי' שפורסם במאסף 'תפארת ישראל', ספר יובל לחכם ר' ישראל לוי. וכן הערה על הפסוק מתוך הסידור: "ה' אלוהי ישראל אהבת תמים".

1235 "למקריבי עומר...". במישור, שנה ז, גל' רצ (כ' אדר א' תש"ו, 21 בפברואר 1946), ע' ח.
על הפסוק בפיוט לראש השנה של רבי אלעזר בן יעקב הבבלי: 'למקריבי עומר, חיש פדיון וכו' פר, וחטאים, כפר, משמי שפר, ומגילת ספר, דיניה קרעה'.

1236 חרים, אלכסנדר, שושנים. דבר, כ"ח באדר א' תש"ו, 1 במארס

על שירי משחק שהיו שגורים בפי ילדי-ישראל דוברי יידיש; ועל היחס אל משה מנדלסון וספ-ריו.

1229 שירי-עם. רשומות, כרך ב (תש"ו 1946), ע' 220-236.

קובץ שירי-עם מאוספי אפרים תלמי ויעקב צדקוני.
התרגומים וההערות - ד.ש.
כולל שירי-עם מבין הלהבות והם שירי-עם על רקע שואת אירופה, שירי מועדים, שירי הווי ופז-מונות בימי משבר.

1230 גלגולי מוטיבים. הגה, ט"ז בשבט תש"ו, 17 בינואר 1946, ע' 2.
מנוקד.

על דברי דוד פרישמן על מנדלי מוכר ספרים ועל דברי וילהלם בלשה על גיתה.

1231 המוטיבים בשירי העם היהודיים. הגה, ט"ז בשבט תש"ו, 18 בינואר 1946, ע' 3.
לא חתום.

קטעים מתוך ההקדמה ל'זמר-עם', קובץ לפולקלורה מוסיק-לית-יהודית, בעריכת דב סדן ואחרים.

ההקדמה בשם 'שיר עם' נדפסה בקובץ כע' 5-25 וחזרה ונדפסה ב'אבני בחן', ע' 363-386, בשם: בין בירור להשגה.

1232 לפיוטי רבינו ברוך בר-שמואל

תש"ו, יולי 1946), ע' 49-53.
על מוטיב הבעל היוצא מביתו
ואשתו נפגשת עם אחר-כפי
שמשתקף במספר סיפורים.

1242 ספרית 'לדור' ו'שחרות' לשנתן
החמישית. דבר, כ"ט באלול
תש"ו, 25 בספטמבר 1946, ע' 1.
מודעה לא חתומה מטעם הוצאת
'עם עובד'.

תש"ז 1946 - 1947

1243 לעוויזאהן, שלמה. מסירת מודעה
על חכמת השיר אשר תכונה מלי-
צת ישרון. בתוך ספרו: מחקרי
לשון / הכין לדפוס והכין מבוא
ישראל זמורה. - תל-אביב: מחב-
רות לספרות, תש"ז. ע' [101] -
105.
תרגם מגרמנית דב שטוק (ע'
[107]).

1244 על הרבי העממי ר' נחום
מביאליקאמין. ההד, שנה כב,
חוב' א-ב (תשרי-חשוון תש"ז),
ע' נג.
נוספות לדברי אשר כורך על רב
זה בחוב' קודמת של 'ההד'.

1245 הלבנה-תשמור...: לדרכו של ח"נ
ביאליק בשיר-עם. כנסת, דברי
סופרים לזכר ח"נ ביאליק, כרך י
(תש"ז 1946), ע' נט-סג.

1246 צייטלין, הלל. שני האחים הנוד-

1946, ע' 3.

ספור. עברית: ד. שטוק.

1237 מאצטבת הספרים: 'זיו מועדי
ישראל' ליואל דריבלט. דבר,
כ"ח באדר א תש"ו, 1 במארס
1946, ע' 5.
חתום: ד.ש.
הקדמת ד' סדן לספר.

1238 חרים, אלכסנדר. על הנער אשר
גדל עם הדגים. דבר לילדים, כרך
י"ז [צ"ל ט"ז], חוב' 26 [צ"ל 27]
(י"ח באדר ב' תש"ו, 21 במארס
1946), ע' 355-357.
ספור מנוקד.
תרגום: יחזקאל: ד.ש.

1239 חרים, אלכסנדר. ביקורו של
ביריוקוב: מתוך הרומן 'נישואי
יוליה פאלמוס'. דבר, כ' בתמוז
תש"ו, 19 ביולי 1946, ע' 6.
תירגם: ד.ש.
הרומן תורגם בשלמותו ואבד
באחת מהוצאות הספרים.

1240 אליעזר מאיר ליפשיץ. דבר, כ"ה
תמוז תש"ו, 24 ביולי 1946, ע'
1.
נקרולוג. לא חתום.

חזר ונדפס ב'ההד', שנה כא,
חוב' ח (אב תש"ו), ע' יח-יט,
בשם: על א"מ ליפשיץ עם מותו.

1241 מעשה הבעל-דרשן הפוזל: לענין
נדודי מוטיבים. מחברות לספ-
רות, כרך ד, מחברת א (אב

- על הצירוף במזמור ס"ה ב'תהי' לים.
- נכתב בתגובה לרשימתו של ד' רמז שפורסמה ב'דבר' (גל' 6251). תגובה לרשימתו של סדן, מאת ש"ד יפה, פורסמה ב'גזית', כרך ט, חוברת יא-יב, ע' 53.
- חזר ונדפס ב'עמיר': מאסף לספ' רות ואמנות / בעריכת ג' טלפיר. – תל-אביב: גזית, תש"ז, ע' 167-166.
- 1251 בינה במעגלו. דבר, ו' בכסלו תש"ז, 29 בנובמבר 1946, ע' 4. על משה בילינסון.
- חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 125-130, בשם: בינה במעגלה. וב'אלופי ומיודעי', ע' 129-133.
- 1252 קפקה, פרנץ. 'תערובת. עתים, שנה א, גל' 11 (כ"ו בכסלו תש"ז, 19 בדצמבר 1946), ע' 2. סיפור. עברית: דב שטוק.
- 1253 דרוש לחידוש. אדר היקר: דברי ספרות ומחקר מקדשים לש"א הורודצקי במלאת לו שבעים וחמש שנה. – תל-אביב: דביר, תש"ז 1947. ע' קנב-קנו. על הרכבת, הטלפון והטלגרף בסאטירה, חידוד ושירה.
- 1254 [הקדמה לאוטוביוגרפיה של פנחס שרלג 'אחד מני אלף']. רשומות, כרך ג (תש"ז 1947), ע' 39-40. לא חתום.
- דים. מולדת, כרך יב, חוב' א (תשרי תש"ז), ע' 26-29; חוב' ב-ג (חשון-כסלו תש"ז), ע' 45-50; חוב' ד (טבת תש"ז), ע' 25-32. עברית: דב שטוק.
- 1247 סביבי אברהם גולדפאדן: שבעים לראשית התיאטרון היהודי. עתים, שנה א, גל' 2 (י"ד בתשרי תש"ז, 9 באוקטובר 1946), ע' 1. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 18-22 וב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 18-21, בשם: אבי המשחק.
- 1248 שחוקו של משורר: ל'עמא דדה- בא' של ש' טשרניחובסקי. דבר, י"ד בתשרי תש"ז, 9 באוקטובר 1946, ע' 3.
- חזר ונדפס ב'שאל טשרניחובס- קי': מבחר מאמרי ביקורת על יצירתו / ליקט וצירף מבוא וביבליוגרפיה יוסף האפרתי. – תל-אביב: עמ'עובד, תשל"ו 1976, ע' 166-173.
- 1249 מאצטבת הספרים: שחוק ביש- ראל. דבר, כ"ג בתשרי תש"ז, 18 באוקטובר 1946, ע' 5. על ספרו של יצחק ריבקינד 'דער קאמף קעגן אזארטשפילן ביי יידן'.
- 1250 לבשו כרים הצאן. גזית, כרך ט', חוברת ב-ז (חשון-ניסן תש"ז, נובמבר 1946-אפריל 1947), ע' 166-167.

- 1255 קנטור, אלכסנדר זיסה. דברי ר' יונה אהרן בדחן. רשומות. כרך ג (תש"ז 1947), ע' 128-148.
- מעשיות מאת ר' יונה אהרן קאנטור כפי שהן מובאות על-ידי בנו.
התרגומים - ד.ש.
- 1256 שירי-עם. רשומות, כרך ג (תש"ז 1947), ע' 257-264.
- התרגומים, הביאורים וההערות - ד' שטוק.
שירי עם שונים המחולקים לנושאים הבאים: מבין הלהבות (שירי-עם שמקורן בשואת אירופה), שירי מועדים וחגים, שירי הווי, שירי יין ושירי ציון.
- 1257 א. שחוק בישראל. ב. יניקת כפל. רשומות, כרך ג (תש"ז 1947), ע' 268-272.
- א. על ספרו של יצחק ריבקינד 'דער קאמפף קעגן אזארטשפילן ביי יידן', על משחקים אצל יהודים.
ב. על סגנון השפה בבדיחות ר' יונה אהרן בדחן ברשימתו של בנו, רא"ז קאנטור.
- 1258 פ' לחובר ז"ל. רשומות, כרך ד (תש"ז 1947), ע' 5-6.
- 1259 שירי-עם. רשומות. כרך ד (תש"ז 1947), ע' 189-192.
- תרגומים והערות - מאת ד.ש.
כולל שני פרקים: א. מתוך הלהבות (שירי-עם שמקורן בשואת
- 1260 על הריקוד בישראל. רשומות, כרך ד (תש"ז 1947), ע' 205-207.
- הערות של ד' סדן למאמרו של אברהם לוינסון 'לריקודי העם בישראל' שפורסם ב'רשומות', כרך ג, ע' 149-164.
- 1261 נפוצות שיר. דבר, י"א בטבת תש"ז, 3 בינואר 1947, ע' 3.
- אסוציאציות לאחדים משירי ח"נ ביאליק.
- 1262 משה ביילינסאן. אידישער קעמפער, נומ. 686 (ג' בשבט תש"ז, 24 בינואר 1947), ע' 6-7.
- תירגם ליידיש שלמה גרודזנסקי.
- 1263 ממעמקים. דבר, ז' באדר תש"ז, 27 בפברואר 1947, ע' 2.
- על שירתו של מאיר בוסאק 'ממעמקים'.
- 1264 בן המשבציים: עיונים קטנים. ב. [צ"ל א.] הירח הרועה; ב. אל נאור; ג. ואל ימך המקרה; ד. ארוך וקצר; ה. יאמע, יאמע... עתים, שנה א, גל' 27 (כ' בניסן תש"ז, 10 באפריל 1947), ע' 1-2.
- על שירי ערש בין שירי העם; על הצירוף 'אל נאור' בעקבות שירו של ח"נ ביאליק 'עם פתיחת החלון'; בעקבות כתובת עברית

- 1270 שבעה טיולים עם שלוש עלמות:
טיול שני - בין פלך לריחיים.
עתים, שנה א, גל' 36 (כ"ד בסיון
תש"ז, 12 ביוני 1947), ע' 2, 6.
על מוטיב הטחינה או הטוויה על
ידי נשים בספרות ובפולקלור.
- 1271 קרוב ורחוק: משל שני אילנות.
דבר, צ"ה בסיון תש"ז, 13 ביוני
1947, ע' 6.
על אילנות בשירי מ' טקאטש,
וילהלמינה ויקנבורג-אלמאזי,
מאיר מוהר, אנסטזיס גרין ויעקב
שטינברג.
- 1272 שבעה טיולים עם שלוש עלמות:
[טיול שלישי - מעשה בשלש
אחיות]. עתים, שנה א, גל' 37
(א' בתמוז תש"ז, 19 ביוני
1947), ע' 2, 5.
על מוטיב שלוש האחיות בספ-
רות.
- 1273 מאצטבת הספרים: וזאת ליהודה.
דבר, ב' בתמוז תש"ז, 20 ביוני
1947, ע' 6.
שיר תודה ליהודה אבן-שמואל
(קופמן) על פרושו ל'מורה נבוכ-
כים' לרמב"ם.
נעתק ל'ההד', שנה כב, חוב' י
(תמוז תש"ז), ע' כח.
- 1274 יעקב שטיינברג איננו. דבר, ה'
בתמוז תש"ז, 23 ביוני 1947, ע'
1.
נקרולוג.
- שנתגלתה בבוהמיה ועליה כתב
יהודה בן יונה וולטש ב-1823;
ועל פתגמים ואמרות ביידיש.
- 1265 תבונת כפים. דבר, ד' בסיון
תש"ז, 23 במאי 1947, ע' 5.
מי חידש את צמד המלים הזה?
חזר ונדפס בהרחבה ב'הפועל
הצעיר', שנה מח, גל' 33 ו-34
(10-17.5.1955)
- 1266 יצחק יציב איננו. דבר, ח' בסיון
תש"ז, 27 במאי 1947, ע' 1.
נקרולוג.
- 1267 על מורנו וידידנו. דבר לילדים,
כרך יז, חוב' 35 (י"ז בסיון
תש"ז, 5 ביוני 1947), ע' 535-
537.
על יצחק יציב ז"ל.
מנוקד.
- 1268 שבעה טיולים על שלוש עלמות:
טיול ראשון - גימל נשים יושבות
על שן סלע. עתים, שנה א, גל'
35 (י"ז בסיון תש"ז, 5 ביוני
1947), ע' 2, 5.
על המוטיב של שלוש נשים או
עלמות היושבות על צוק סלע
בפולקלור היהודי; הלטבי,
במיתולוגיה היוונית והרומית
ובשירי עם גרמניים ועוד.
- 1269 חידת-אגדה ופתרונה. דבר, י"ח
בסיון תש"ז, 6 ביוני 1947, ע' 5.
על האגדה של שאול טשרני-
חובסקי 'שלש אתונות'.

- 1275 על סופר חדש. דב"ר לילדים, כרך יז, חוב' 42 (ו' בתמוז תש"ז, 24 ביוני 1947), ע' 652. על מאיר בוסאק.
- 1276 בחינת מקהלה. דבר, ט' בתמוז תש"ז, 27 ביוני 1947, ע' 4. על המוטיב של העמים הם בבחינת מקהלה או הזמורת בספרו של י"ג הרדר 'פרילודיות ופילוסופיה של תולדות האנושות' (1853).
- 1277 שבעה טיולים עם שלוש עלמות: טיול רביעי - מעלות ומורדות. עתים, שנה א, גל' 39 (ט"ו בתמוז תש"ז, 3 ביולי 1947), ע' 2, 5.
- 1278 על תהום רבה. דבר, ט"ז בתמוז תש"ז, 4 ביולי 1947, ע' 3. על ספרו של מכס ברוד 'בטרם מבול'. חזר ונדפס ב'הנמר וידידו המנמנם', ע' 104-113.
- 1279 שבעה טיולים עם שלוש עלמות: טיול חמישי - מאזנים ואנך. עתים, שנה א, גל' 40 (כ"ב בתמוז תש"ז, 10 ביולי 1947), ע' 2, 5.
- 1280 מקראי ציון. במעלה, כרך יז, גל' 14 (390) ח' באב תש"ז, 25 ביולי 1947, ע' 292-293. על שירו של ח"נ ביאליק לכבוד הקונגרס הציוני הראשון בבאזל.
- 1281 שבעה טיולים עם שלוש עלמות: טיול ששי - שלושה גוונים. עתים, שנה א, גל' 44 (כ"א באב תש"ז, 7 באוגוסט 1947), ע' 2.
- 1282 על מספר וסיפורו: עם מהדורה בתראה לספרו של דוד כהן 'אשר שמעתי וסיפרתי'. דבר, כ"ב באב תש"ז, 8 באוגוסט 1947, ע' 4. חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 387-396 וב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 304-310, בשם: בין מספר לסיפורו (נחתם בשני הספרים בטעות: כ"ב אב תש"ב).
- 1283 שבעה טיולים עם שלוש עלמות: ראשית טיול שביעי - בין אחרית לראשית. עתים, שנה א, גל' 45 (כ"ח באב תש"ז, 14 באוגוסט 1947), ע' 2. זהו הפרק האחרון בסדרה. אחרית טיול שביעי לא נתפרסם.
- 1284 למלאכת התרגום ומחשבתה. דבר, ו' באלול תש"ז, 22 באוגוסט 1947, ע' 4; כ' באלול תש"ז, 5 בספטמבר 1947, ע' 3. על ספר השירים של א' שלונסקי 'שירי הימים'. חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך ראשון, ע' 64-74.
- 1285 בצל אילנות. דבר, י"ג באלול תש"ז, 29 באוגוסט 1947, ע' 4. אילנות בשיריהם של לרמונטוב, יעקב כהן, טונמורי ויהואש.

- 1290 גיבור נעלה יש בארץ... דבר, י"ד בתשרי תש"ח, 28 בספטמבר 1947, ע' 3.
 על ש' טשרניחובסקי ושירו 'אג' דות האביב'.
- 1291 שני העורבים. דבר, י"ט בתשרי תש"ח, 3 באוקטובר 1947, ע' 3.
 על שיר בשם זה של ש' טשרניחובסקי והשוואה בינו ובין שיר-עם סקוטי ושירים של ולטר סקוט, פושקין ושאמיסו על נושא זה.
- 1292 מסע גוזיקוב לפראג. עתים, שנה ב, גל' 1 (53) (כ"ה בתשרי תש"ח, 9 באוקטובר 1947), ע' 1.
 על המנגן יוסף מיכאל גוזיקוב.
- 1293 בצל השיכחה: לזכרו של ברנ-הארד שוטלנדר. מבפנים, כרך יב, חוברת ד (חשון תש"ח, אוקטובר 1947), ע' 689-706.
 חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 166-190, בשם: קרבן עלומים: על ברנהארד שוטלנדר.
- 1294 פגישה קטנה. דבר, ג' בחשון תש"ח, 17 באוקטובר 1947, ע' 4.
 על שיריה של באטי פאולי והמשוררת רחל.
- 1295 עמו וסביביו. דבר, א' בכסלו תש"ח, 14 בנובמבר 1947, ע' 4, 6.
- Brief an Manfred Reifer, 7. 1286
 Sept. 1947. in Menschen und Ideen, Erinnerungen von Manfred Reifer. – Tel Aviv: Edition Olympia, M. Feuchtwanger, [1952], p. 243-344.
- תש"ח
 1948 – 1947
- 1287 300 שנה לגזירות ת"ת. ספר השנה של העתונאים, תש"ח. תל-אביב: אגודת העתונאים בתל-אביב, תש"ח. ע' 19-24.
 חתום: דב שטוק.
 חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע' 407-418, בשם: אלה אזכרה בדמעות שלי: שלוש מאות שנה לגזירות ת"ת וב'ארחות ושבי-לים', כרך הענינים, ע' 20-29, בשם: על גזירות ת"ת.
- 1288 חידת שיר ופתרונה. דבר, ה' בתשרי תש"ח, 19 בספטמבר 1947, ע' 3.
 הטויה כסמל בשירה; על שלוש אחיות או עלמות בשירה ועל שירו של נ' אלתרמן 'העלמה'.
- 1289 ברוד, מכס. 'בטרם מבול': דף אחד מתוך ספר עברי חדש. ידי-עות אחרונות, ה' בתשרי תש"ח, 19 בספטמבר 1947, ע' ב.
 הקטע 'חלום הזוועות של ארווין' מתוך ספרו של מכס ברוד בתר-גומו של ד' סדן.

1300 בשולי דברים בשם אומרם. דבר,

י"ג בטבת תש"ח, 26 בדצמבר 1947, ע' 4.

תשובות להערות של קוראים על מאמרים שונים של סדן: הערות על מאמרו 'חידת אגדה ופתרונה' על 'שלוש אתונות' של ש' טשרניחובסקי (י"ח בסיון תש"ז); הערות של ש"י עגנון, עזריה אלון ואברהם שרון (בחתימת 'יעקב שוואד') על מאמרו 'שני העורבים' (י"ט בתשרי תש"ח); והערות יעקב אליאב (קויפמן), מ"א פרלמוטר וי"ד בורנשטיין על מאמרו 'לחש וטרפים' (ו' בטבת תש"ח).

1301 עיונים קטנים. א. שיבוש ותי-

קונו; ב. חרוז וקיפולו; ג. ברכה ומספרה; ד. פיוט וגלגולו; ה. תיבה והדה. ידע עם, כרך א, חוב' א (שבט תש"ח, ינואר 1948), ע' 27-28.

א. על שיר ילדים ביידיש; ב. על הכינוי 'מאסקוויטער' בפולקלור היידישא'י; ג. על ברכה הנהפכת לקללה; ד. על פיוט לכלות; ה. על ספרי למוד שכינויים 'קאמיי-ניש' או 'קאמעניש'.

1302 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע,

גל' 3 (83) (ד' בשבט תש"ח, 15 בינואר 1948), ע' 18.

נוסחאות שונות של בדיחה על יסוד המשפט 'כמה שאתה רוצה - תתן לי'.

על ז"י אנכי.

חזר 'נדפס' ב'אבני זכרון', ע' 303-313 וב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש' וספרותה, ע' 94-101, בשם: בן-הרב. המאמר תורגם ליידיש בידי שלמה גרודזנסקי ונדפס ב'טויע-רן און טיהן', ע' 30-42.

1296 חידה לחידה. דבר, ח' בכסלו

תש"ח, 21 בנובמבר 1947, ע' 5. על חידה מאת ר' משה חיים לוצאטו (רמח"ל) המצורפת לשיר חתונה מפרי עטו ('ספר השירים' בהוצאת מוסד ביאליק, תש"ה, ע' מט-נא).

1297 המנגן המופלא: דף אחד מתוך

ספר 'עברי חדש'. ידיעות אחרות גות, כ"ב בכסלו תש"ח, 5 בדצמבר 1947, ע' ב. הפרק 'גוזיקוב מנגן בחצר הקי-סר' מתוך ספרו של סדן.

1298 צל-פתאום. דבר, כ"ט בכסלו

תש"ח, 12 בדצמבר 1947, ע' 4. צל של עוף דורס 'מבשר רעה. דממה כפלה. על תמונה אחת ב'מתי מדבר' של ח"נ ביאליק וממולה תרגום של סונטה לאדמון ארנולד ושירו של ש' טשרניחובסקי 'עיט עיט על הריך'.

1299 לחש טרפים. דבר, ו' בטבת

תש"ח, 19 בדצמבר 1947, ע' 4. על ח"נ ביאליק.

- 1303 שחוק וקיפולו. א. שנים קטנות; ב..בנשימה אחת. דבר, ה' בשבט תש"ח, 16 בינואר 1948, ע' 6. על היחסיות בזמן ובמרחק בספור של סדן ובספור על י"ד זילבר-בוש כפי שמספרו א' שטינמן ועל תרגום 'בערך' שתרגם אהרן ברנשטיין כפי שמספר סמי גרר-נמן בזכרונותיו.
- 1304 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע, גל' 4 (84) (י"א בשבט תש"ח, 22 בינואר 1948), ע' 13. נוסחאות שונות של מעשיות שמרכזן מכתב לריבונו של עולם.
- 1305 לצרך הבירור. בחן, חוב' א (י"ב בשבט תש"ח, 23 בינואר 1948), ע' 23-28. על ההתפלגות בקרב ציבור הפועלים. חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 161-168, בשם: בין ייחוד לאי-חוד.
- 1306 בין פרס ליונה. דבר, י"ב בשבט תש"ח, 23 בינואר 1948, ע' 4. שם הטורף פרס-ער-לחית בעק-בות מחקרו של ישראל אהרוני. מובלע במאמר 'ער' ב'אבני שפה', ע' 42-50. ראה גם 'במישור', שנה ג, גל' קט (ז' באייר תש"ב, 24.4.942) ובידיעות החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתזקותיה, כרך ט, חוב' ד (אלול תש"ב, ספטמבר 1942), ע' 116.
- 1307 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע, גל' 5 (85) (י"ח בשבט תש"ח, 29 בינואר 1948), ע' 18. על בדיחות ומעשיות סביב עסקי ספסרות ובולמוס של קניות.
- 1308 חידוש ובחינתו. דבר, ג' באדר א תש"ח, 13 בפברואר 1948, ע' 4. עיונים בשירת ביאליק. המשמ-עות הכפולה של 'צפורה'. נוסח מורחב נתפרסם במאמר "על המפתן" שפורסם ב'מאסף' של אגודת הסופרים העברים בישראל, כרך א (ירושלים, תש"ך), ע' 283-295.
- 1309 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע, גל' 8 (88) (ט' באדר א תש"ח, 19 בפברואר 1948), ע' 13; גל' 9 (89) (ט"ז באדר א תש"ח, 26 בפברואר 1948), ע' 18. על שכורים במרכזן של בדיחות.
- 1310 צווישן "ר' אבא" און "אונדזער לאנד". אידישער קעמפלער, באנד 29, נומ. 739 (י' באדר א תש"ח, 20 בפברואר 1948), ע' 8-10. חתום: דוב שטאק. על ז"י אנכי (אהרנסון). תורגם מעברית על-ידי שלמה גרודזנסקי (המקור העברי: 'דבר' 14 בנובמבר 1947). חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 30-42, בשם: בן הרב.
- 1311 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע, גל' 10 (90) (כ"ג באדר א'

כ"א באייר תש"ח, 30 במאי
1948, ע' 2.

הערה לא' ליטאי בענין החלפתו
של ר' יוסף שאול נתנזון בר'
משולם יעקב אורנשטיין (מי
שאחד-העם החליף מכתבים אתו)
בעקבות רשימתו של ליטאי במ-
דור 'ראיתי-שמעתי' מיום
18.5.1948.

בשולי המכתב למערכת תשובת
ליטאי ('הכותב').

1317 על העורך הראשון. דבר לילדים,
כרך יח, חוב' 39 (י' בסיון
תש"ח, 17 ביוני 1948), ע' 604-
605.

חתום: אביתר.
על יצחק יציב.
מנוקד.

1318 ברוד, מכס. 'גלילי הכבול': דף
מתוך ספר עברי. מעריב, כ"ה
בסיון תש"ח, 2 ביולי 1948, ע'
ד.

קטע מתוך ספרו של מ' ברוד
בתרגומו של ד' סדן.

1319 נדלר, גיזלה. דרך בורמה. דבר
השבוע, גל' 35 (115) (כ"א באב
תש"ח, 26 באוגוסט 1948), ע' 8.
שיר. תרגם מפולנית: דב שטוק.

1320 מעשה מטפחת: פירוש לפי שעה.
דבר, כ"ב באב תש"ח, 27
באוגוסט 1948, ע' 3.
על ש"י עגנון.

חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',

תש"ח, 4 במארס 1948), ע' 14;
גל' 11 (91) (ל' באדר א תש"ח,
11 במארס 1948), ע' 18.
עוד בדיחות סביב המשפט 'כמה
שאתה רוצה - תתן לי'.

1312 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע,
גל' 14 (94) (כ"א באדר ב תש"ח,
1 באפריל 1948), ע' 18.
על מעשיות על סודה של הרכבת.

1313 שיעור מועט בעגנון. גזית, כרך
י, חובבת ז-ח (ניסן-אייר תש"ח,
אפריל-מאי 1948), ע' 4-6.
"ש"י עגנון - בן הששים".

1314 קערית צימוקים. דבר השבוע,
גל' 16 (96) (ר' בניסן תש"ח, 15
באפריל 1948), ע' 18.
בדיחות על ר' מאיר שפירא, ח"נ
ביאליק וש"י עגנון.

חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים',
וסימנן: 65, 444, 445, 503 ר'
897. חלקן (סימן 444, 445 ר'
503) חזרו ונדפסו ב'מעריב', ז'
בניסן תש"ח, 16 באפריל 1948,
ע' ג (במדור 'קרי וראי').

1315 חרוזי ילדים: צרור ראשון. ידע'
עם, [כרך א], חוב' ב (ניסן
תש"ח, מאי 1948), ע' 33-35;
צרור שני, חוב' ג-ד (טבת
תש"ט, ינואר 1949), ע' 30-32;
צרור שלישי, חוב' ה-ו (טבת
תש"י, ינואר 1950), ע' 39-41.

1316 מכתב למערכת: הערה. הארץ,

מהד' ראשונה, ע' 65-73 ובמהד' שניה, ע' 79-87.
1325 דרך. אגב. דבר, י"ט באלול תש"ח, 19 בספטמבר 1948, ע' 4.

חתום: טס.
על קול קורא של ההסתדרות הציונית לעליה לארץ-ישראל ועל דברי קופל שוורץ והרוזן אדולף ווסטארפ בענין עלית יהודים לארץ-ישראל; ועל 'ספרות ההסתדרות' מאת ג' קרסל והרב-עון בידיש 'די גאלדענע קייט'.

1326 דרך. אגב. דבר, י"ט באלול תש"ח, 22 בספטמבר 1948, ע' 4.

חתום: טס.
על פתגם לטיני במאמרו של א' שלונסקי (בחתימת 'אשל') ועל פסוק משובש בטקס העליה לקרקע של הישוב אודים בשרון הצ'פוני.
הקטע הראשון חזר ונדפס ב'ארץ-חות ושבילים', כרך הענינים, ע' 202-203, בשם: בת-שירה לעת-קרב (רשימה אחרונה).

1327 צנזורה. דבר, כ"א באלול תש"ח, 24 בספטמבר 1948, ע' 4-3.

על הצנזורה במשטרים שונים.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 234-348.

חתום: דב סדן. בסוף הרשימה הערה זו:
'פ.ס. החותם הוא מי שחתם עד עתה: דב שטוק, והשינוי אינו חידוש ויעוין ב'עבודה זרה' ט"ו

1321 אדני השדה. במחנה, גל' 1 (כא) (כ"ח באב תש"ח, 2 בספטמבר 1948), ע' 10.
על התיבה 'שדה' כמונח צבאי בעברית ובלשונות זרות.
חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע' 57-59.

1322 על שמואל יוסף עגנון. דבר ליל-דים, כרך יח, חוב' 50 (כ"ח באב תש"ח, 2 בספטמבר 1948), ע' 779-780.
חתום: אביתר.
מנוקד.

1323 פסיפס. דבר, ד' באלול תש"ח, 10 בספטמבר 1948, ע' 3.
על פרשת הועד הפועל הציוני.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 93-96, בשם: מלודרמה (נחתם בטעות: ו' באלול תש"ח).

1324 למחצבתו. הפועל הצעיר, שנה מא, גל' 50 (י' אלול תש"ח, 14 ספטמבר 1948), ע' 3-6.
על יצחק לופבן והפעילות הציונית בדמביץ.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 111-121, ב'אלופי ומידע', ע' 91-98 וב'ספר דמביץ' / בעריכת דניאל לייבל. - תל-אביב: ארגון יוצאי דמביץ בישראל, תש"ך 1960, ע' 68-71, בשם: בקו השחר: על יצחק לופבן.

ראשון, ע' 161-171; בשם: לבטי
אמצע.

1331 על תחומי ספרותנו החדשה.
מולד, כרך ב, חוב' 7 (תשרי
תש"ט, אוקטובר 1948), ע' 38-
41.

1332 דרך אגב. דבר, ג' בתשרי
תש"ט, 6 באוקטובר 1948, ע' 4.
חתום: טס
בענין הצעת החוקה למדינת
ישראל. ויכוח עם עזריאל קרלי-

בך.
תשובת קרליבך מתפרסמת
ב'דבר', כ"ג תשרי תש"ט
(26.10.1948), ע' 2, במדור
'מכתבים למערכת' בשם: למה
סנהדרין?

1333 פסיפס. דבר, ה' בתשרי תש"ט,
8 באוקטובר 1948, ע' 3-4.
יצחק מאירסון על דניאל מור-
דובצב; י' קלינוב על אמיל לודביג
ויחסו ליהדות; ראובן פאהן על
המשומדים ששם כהן.

1334 דרך אגב. דבר, י"א בתשרי
תש"ט, 14 באוקטובר 1948, ע'
4.

חתום: טס
לחליפת המכתבים בין מכס ברוד
להרמן הסה.

1335 דרך אגב. דבר, י"ד בתשרי
תש"ט; 17 באוקטובר 1948, ע'
4.

ע"ב: 'ואין מוכרים להם לא סדן
וכו' ורש"י שם-מפרש לענין סדן:
'ובלשון אשכנז שטו"ק' - ונחלף
תרגום במקורו".

1328 דרך אגב. דבר, כ"ב באלול
תש"ח, 26 בספטמבר 1948, ע'
4.

חתום: טס.
על רפורטז'ה של יואל מסטבוים
'ב'דבר'; ועל הענקת 'תויות' הוק'
רה לחברי הגנה שמחמת גילם
וכד' אינם כלולים בצבא ההגנה
לישראל וכן לחסידי אומות העו-
לם באירופה שעזרו ליהודים בעת
השואה.

1329 דרך אגב. דבר, כ"ה באלול
תש"ח, 29 בספטמבר 1948, ע'
4.

חתום: טס.
לתעמולת הבחירות לכנסת הרא-
שונה והדבקת כרוזים על קירות
הבתים.

תש"ט

1948-1949

1330 לדרכו בלשון. עיטורים: מאסף
ספרותי לזכר ישראל זרחי /
ערוך בידי חיים תורן. - ירוש'
לים: אחיאסף, תש"ט 1948. ע'
105-117.

לדרכו הלשונית של ישראל
זרחי.
חזר ונדפס ב'אבני' שעשוע', כרך

1339 צנזורה. דבר, ט"ו בחשון תש"ט,

17 בנובמבר 1948, ע' 2.

על צנזורה מבית על העתונות
העברית.

חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 239-
242.

1340 נייטרליות. דבר, כ"ד בחשון

תש"ט, 26 בנובמבר 1948, ע' 2.

על הפולמוס בין אליעזר ליבנ-
שטיין (ליבנה) ואלעזר פראי (פרי)
על נטרליותה של מדינת ישראל.

מגיב על כך אליעזר ליבנה ב'בט-
רם', גל' כג-כד (צ-צא) (כסלו
תש"ט, דצמבר 1948), ע' 3-6.

חזר ונדפס ב'מליבי בית', ע'
149-144.

1341 משה קליינמן. דבר, כ"ן בחשון

תש"ט, 29 בנובמבר 1948, ע' 1.

נקרולוג. חתום: ד.ס.

1342 בין בריחה-לשיבה. מולד, כרך

ב, חוב' 9 (כסלו תש"ט, דצמבר
1948), ע' 171-176.

על ספרות עברית.

קטע מקוצר בשם 'על תחומי
ספרותנו החדשה' נדפס ב'תר-
בות', שנה ד, חוב' ז-י (ניסן-
תמוז תש"י), ע' 23-25.

1343 לשונות ולשון: לבעיות חקר

ספרותנו. ניב הקבוצה, כרך ו,
חוב' ב (כסלו-טבת תש"ט), ע'
72-75.

חתום: דב סדן (שטוק).

חתום: טס

ושוב לחליפת המכתבים בין מכס
ברוד להרמן הסה ועל יקבלת
הפנים לנשיא חיים ויצמן
בהשתתפות מרדכי בנטוב לאחר
שהאחרון נמנע יחד עם אהרן
ציזלינג להצביע בעד ויצמן
כנשיא.

1336 משל וגלגולו. דבר, כ"א בתשרי

תש"ט, 24 באוקטובר 1948, ע'
3.

מאמרו של ישראל דוריון על
מארכס ויוצאי מצרים; מארכס
ויחסו ליהדות; היינה, ברנה ומר-
ריץ הרטמן והקפיטליזם.

1337 דרך אגב. דבר, כ"ג בתשרי

תש"ט, 26 באוקטובר 1948, ע'
4.

חתום: טס

על המנורה כסמל המדינה בויכוח
עם ליאנו קאופמן (קדמן).

1338 לביאורו של פיוט. גרות שבת,

כרך ו, קונטרס קלא (י' חשון
תש"ט), ע' מז.

חתום: דב שטוק.

'על הצירוף 'קבורת בשר החמור'
בפיוטו של ענן בר מרינוס הכהן.

הערה לכך מדוד לו'צי'נסקי בקונ-
טרס קלג (ח' בכסלו תש"ט), ע'

טו; ועוד אחת משמחה אטינגר
בקונטרס קלה (ו' טבת תש"ט),

ע' פא ותשובה להן במאמר
'הלצה וסביביה' (ראה להלן)

- 1344 שמות. דבר, א' בכסלו תש"ט, 3 בדצמבר 1948, ע' 3.
 על מאמרו של א' מש 'ואלה שמות בני ישראל', 'דבר' מיום ח' באב תש"ח, בענין הסבת שמות לשמות עבריים.
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 268-275.
- 1345 המבדיל בין קודש לחול. גרות שבת, כרך ו', קונטרס קלג (ח' כסלו תש"ט), ע' סג.
 על הפיוט למוצאי-שבת 'המבדיל בין קודש לחול...'.
 הערה על כך מאת נחום מרדכי פרוס בקונטרס קלה (ו' טבת תש"ט), ע' פא.
- 1346 פייגין. דבר, י"ד בכסלו תש"ט, 16 בדצמבר 1946, ע' 2.
 על איסור הקרנת הסרט 'אוליבר טויסט', על פי ספרו של צ'רלס דיקנס.
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 259-267, בשם: בזכות ההגבה.
- 1347 בדיחה וגלגולה. דבר השבוע, גל' 51 (131) (כ"ב בכסלו תש"ט, 24 בדצמבר 1948), ע' 18.
 גלגולי הפתגם הלטיני 'וני וידי, ויצי'.
 חזר ונדפס בתוך רשימתו של דניאל פרסקי 'לשון שנונה' שפורסמה ב'הדאר', שנה 29, גל' ד (ד' בכסלו תש"י, 25.11.1949), ע' 77.
- 1348 ש"י עגנון. די גאלדענע קייט, נומ' 1- (ווינטער 1949), ע' 78-81.
 חתום: בערל-שטאק.
- 1349 בת מצוה. דת ומדינה: קובץ מאמרים על דרכו של 'העובד הדתי', סיעת פועלים דתיים חברי ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ-ישראל / העורך: אפרים-א' קמינקא. - מהד' שנייה מולחבת בצירוף מוסף ספרותי. - תל-אביב, טבת תש"ט, ינואר 1949, ע' 59-61.
 על חגיגת בת מצוה לפי שלמה שילר ויחזקאל קארו.
 חזר ונדפס ב'דת ישראל ומדינת ישראל': ילקוט מאמרים על שא-לות הדת במדינת ישראל. - ניו יורק: המחלקה לחינוך ותרבות בגולה שעל-יד ההסתדרות הציו-נית העולמית, תשי"א, ע' 136-139 וב'אלכה ואשובה', ע' 148-151.
- 1350 ברוד, מקס. המכתב. תפריט, חוב' טבת תש"ט, ינואר 1949, ע' 13-15.
 תרגום: דב סדן.
- 1351 אידיש. דבר, א' בטבת תש"ט, 2 בינואר 1949, ע' 2.
 הפולמוס על התחרות בין אידיש לעברית ודעותיהם של רפאל מהלר, י"מ נימן, שלמה אבן וח"נ ביאליק.
 חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 171-176, בשם: בין לשון ואחותה.

- 1352 יהודה קרני. דבר, ג' בטבת תש"ט, 4 בינואר 1949, ע' 1. נקרולוג.
- 1353 להבנת פייטן אחד. נרות שבת, כרך ו, קונטרס קלה (ו' טבת תש"ט), ע' פ-פא. על הפייטן ר' אפרים בר יצחק מרגנשבורק ואחד מפיוטיו כפי שההדירו א"מ הברמן.
- 1354 להערכת ביאליק ובדיקתה. דבר, י' בטבת תש"ט, 11 בינואר 1949, ע' 2. חזר ונדפס ב'אבני בוחן, ע' 65-70, ב'בין דין לחשבון, ע' 6-9, ב'ביאליק - יצירתו לסוגיה בראי הביקורת: אנתולוגיה / בעריכת גרשון שקד. - ירושלים: מוסד ביאליק, תשל"ד 1974, ע' 16-19, בשם: לאור המזיגה. מאמר נוסף בשם זה נתפרסם ב'דבר' ביום כ' בתמוז תש"ט (17.7.1949).
- 1355 במעגל: לזכר שמעון גינצבורג. דבר, י"ג בטבת תש"ט, 14 בינואר 1949, ע' 3. חזר ונדפס ב'אבני בוחן, ע' 112-115 וב'בין דין לחשבון, ע' 66-68, בשם: במעגל ביניים.
- 1356 הלצה וסביביה. נרות שבת, כרך ו, קונטרס קלו (י"ג טבת תש"ט), ע' צ. על הצירוף 'פטר חמור' בספרות הפיוט. חתום: דב סדן (שטוק).
- 1357 הבוחר האלמוני. דבר, כ"ט בטבת תש"ט, 25 בינואר 1949, ע' 2. על ב"ז הרצל. חזר ונדפס ב'אבני בוחן, ע' 275-280 וב'אבני גבול, ע' 55-58, בשם: בקום החזון (נחתם בספרים, בטעות, כ"ד בטבת תש"ח).
- 1358 תעמולה. דבר, י"ח בשבט תש"ט, 17 בפברואר 1949, ע' 2. למאמרו של אברהם ברטורא ב'הצופה' (גל' 3370) על תעמולת הבחירות לכנסת הראשונה. חזר ונדפס ב'מריבי בית, ע' 175-180.
- 1359 בין שרשים לנופים. הפועל הצעיר, שנה מב, גל' 19-20 (כ"ב שבט תש"ט, 21 פברואר 1949), ע' 16-18. על תרגום הספרות העברית ליידיש וכינוסה.
- 1360 אור קדומים: פרק ממגילת ספר. דבר, כ"ו בשבט תש"ט, 25 בפברואר 1949, ע' 3, 5. למקורות לשונותיו של ש. שלום בשירתו. פרק א' נדפס בהרחבה במאמר 'און בן פלא' שפורסם ב'ספר היובל לכבוד הרב ד"ר שמעון פדרבוש' (ירושלים, תשכ"א 1960).
- 1361 בחזית הכפולה. מולד, כרך ב,

- 1365 חוב' 12 (אדר תש"ט; מארס 1949), ע' 364-368. על הספרות העברית.
- 1362 דרב אגב. דבר, י' באדר תש"ט, 11 במארס 1949, ע' 3. חתום: טס.
על מכתבו של שלמה אלברג לדוד בן גוריון, המשווה אותו עם דוד המלך ואת עצמו עם נתן הנביא; כיצד מספידים את צבי בלקובסקי; דברי א' שטינמן על שם ספרו של רנ"ק 'מורה נבוכי הזמן'; א' לבנה ועניני לשון ב'ה-דור'; ניסוח של ביקורת ב'הא-רץ'; א' שלונסקי על הפעל 'התקסר'; ועל המעבר למונחים עבריים בלשון.
בעניין הפעל 'התקסר' מגיב פלטי [י. למדן] ב'דבר', י"ג באדר תש"ט (15.3.49), ע' 4, במדור 'בשולי דבר'.
- 1366 אשר ברש. דבר לילדים, כרך יט, חוב' 27 (ב' בניסן תש"ט, 1 באפריל 1949), ע' 417-418. חתום: אביתר.
- 1367 קואליציה. דבר, י"ד בניסן תש"ט, 13 באפריל 1949, ע' 3. על פגישה בין סופרים ואישי הממשלה.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 243-248.
- 1368 ממון. דבר, ל' בניסן תש"ט, 29 באפריל 1949, ע' 3. היינה וברנה והקפיטליזם; זהו היהדות עם קפיטל; יחסו של מרכס ליהדות ועוד.
- 1369 עירנו. דבר, י"ז באייר תש"ט, 16 במאי 1949, ע' 2. על מצעד יום העצמאות בתל-אביב וכשלונו.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 107-110.
- 1370 בן בית. דבר, ב' בסיון תש"ט, 30 במאי 1949, ע' 2. שנה למותו של יצחק בן-דור.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 161-169 וב'אלופי ומיודעי', ע' 183-189.
- 1363 על ש. שלום: במלאת כ"ה שנה ליצירתו. דבר לילדים, כרך יט, חוב' 25 (ט"ז באדר תש"ט, 17 במארס 1949), ע' 383-384. חתום: אביתר.
- 1364 על זאת. דבר, י"ז באדר תש"ט, 18 במארס 1949, ע' 4. על שירו של נ' אלתרמן בשם זה ועל סיפורו של ס. יזהר 'השבו', ועוד.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 229-233.

- 1371 מוכר-עתונים. תר שיך טיח:
שנתון 'דבר', קובץ לדברי ספרות,
עיון וסקירה (תל-אביב, תש"י),
ע' 406-413.
על דוד מאוחד (קלינגהופר).
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
281-291, בשם: מבני אמונה
(נחתם: סיון תש"ט).
- 1372 מטבע, מרצע ועוד. דבר, כ'
בסיון תש"ט, 17 ביוני 1949, ע'
5.
עניני לשון - הניקוד והזיכור של
תיבת 'מטבע'.
פורסם בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
32-37, בשם: מרצע.
- 1373 דרך אגב. דבר, כ' בסיון תש"ט,
17 ביוני 1949, ע' 6.
חתום: טס.
על שלמה ה. פון מוזנטאל, מחבר
המחזה 'דבורה'; על ביקורת של
ד"ר חיים גמזו וחיים גליקשטיין
לתפאורה להצגה 'רפי בן הגליל';
ועוד הערות בענין הפועל 'התק'
סר'.
- 1374 על יוסף צבי רמון. מולד, כרך ג,
חוב' 16 (תמוז תש"ט, יולי
1949), ע' 239-241.
חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 122-
127 וב'בין דין לחשבון', ע' 81-
85, בשם: חלום ושליחות (נחתם:
אב'תש"ט).
- 1375 גולה. דבר, ד' בתמוז תש"ט, 1
ביולי 1949, ע' 4.
- לתפיסתה של הציונות בעקבות
רשימתו של ד"ר ארנסט לינץ
ב'דבר' (גל' 7257); מכתבו של
נתן רוטנשטרייך אל ד' סדן;
רשימה של ר' אהרן קמינקא
ומאמר של מרדכי אוטיקר.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 96-
99.
- 1376 דרך אגב. דבר, ז' בתמוז תש"ט,
4 ביולי 1949, ע' 2.
חתום: טס.
בענין הכתובת 'מי יתנני במדבר
מלון אורחים' שהתנוססה על
בנין מועדון החיילים בבאר-
שבע; על ישעיהו רבינוביץ;
והערות על סגנונו של א' מש
בכתבה ב'דבר השבוע' (גל' 17).
תגובת א' מש במכתב למערכת
'דבר', י"ד בתמוז תש"ט
(11:7.49), ע' 2, בשם: בענין
רשימה.
- 1377 דרך אגב. דבר, י' בתמוז תש"ט,
7 ביולי 1949, ע' 2.
חתום: טס.
הערה לגרשון סווט בענין החל-
פת אחד מבניו של ר' עזריאל
הילדסהיימר בו עצמו ולדברי
י"מ ניימן בענין הדלמטורגיה של
הרצל וספרו של יוסף פרנקל
בענין זה.
- 1378 ביניים: עסישראל שחורי ושורה
אושרוביץ. דבר, י"ד בתמוז
תש"ט, 11 ביולי 1949, ע' 2.
על ישראל שחורי, מפקד מרחב

- תל-אביב זשורה אושרוביץ,
קצין מטה, שנהרגו במוקש בי"ד
בתמוז תש"ח.
חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
214-211.
- 1379 על ביאליק: מתוך ילקוט נפוצות.
דבר השבוע, גל' 27 (158) (י"ח
בתמוז תש"ט, 15 ביולי 1949),
ע' 12.
חידודים משמו ועליו.
חזרו ונדפסו ב'קערת צימוקים'
וסימנם: 454 א, ב, ג.
- 1380 להערכת ביאליק וכדיקתה. דבר,
כ' בתמוז תש"ט, 17 ביולי 1949,
ע' 3.
המשך לרשימה. בשם זה מיום י'
בטבת תש"ט, 11 בינואר 1949.
חזר ונדפס ב'אבני בחן'; ע' 71-
77, ב'בין דין לחשבון', ע' 10-
13, ב'ביאליק - יצירתו לסוגיה
בראי הביקורת': אנתולוגיה /
בעריכת גרשון שקד. - ירושלים:
מוסד ביאליק, תשל"ד 1974, ע'
19-23, בשם: המשולש.
- 1381 פסיפס. דבר, א' באב תש"ט, 27
ביולי 1949, ע' 2.
תגובה למאמרו של א' שטינמן
'תגובה יעילה' (דבר, גל' 7278);
על הצעתו של יצחק בן-צבי
למונח עברי לאינטרנציונאליז-
ציה (בינאום); על מחקר של
שמואל לחובר על פושקין (דבר,
גל' 7272). ועל מאמרו של ברוך
קרופניק (קרוא) בענין שונר
- כחתול-בר.
בענין 'שונר' ראה בהרחבה
ב'אבני שפה', ע' 69-74.
- 1382 שמונה שורות. מולד, כרך ג,
חוב' 17-18 (אב-אלול תש"ט,
אוגוסט-ספטמבר 1949), ע'
337-341.
על תרגומים שונים של שיר של
גיתה.
- 1383 דרך אגב. דבר, י"ד באב תש"ט,
9 באוגוסט 1949, ע' 2.
חתום: טס
על הכותרת 'נאצים חשובים
וכו'' (דבר, גל' 7302).
- 1384 ש' בן-ציון: עם כרך כל כתביו
בהוצאת 'דביר'. דבר, י"ז באב
תש"ט, 12 באוגוסט 1949, ע' 3.
חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 153-
158 וב'בין דין לחשבון', ע' 133-
136, בשם: בשדה הקפיצה.
- 1385 פסיפס. דבר, כ"ד באב תש"ט,
19 באוגוסט 1949, ע' 5.
לאה גולדברג על זיסקינד פון
טרימברג; א' שטינמן על חגיגות
פושקין ומיצקביץ; על המליצה
'אל טל ואל מטר'; בעקבות דברי
א"צ גרינברג בכנסת; מ' דפנא
על המשקל בשירי ביאליק.
- 1386 קשב. דבר, א' באלול תש"ט, 26
באוגוסט 1949, ע' 5.
מבוא לספרו של יצחק מטיסיס
'קשב'.

- 1387 ש"י עגנונס יוגנט לידער. די גאלדענע קייט, נומ' 4 (הארבסט 1949), ע' 224-226.
- 1388 פסיפס. דבר, ח' באלול תש"ט, 2 בספטמבר 1949, ע' 4. על טענתו של י.ג. ('בשולי דבר רים', דבר, 21:5.49) נגד המילים "בשנת תש"ט לבריאת העולם" במגילת היסוד של בנין הפקולטה לרפואה; על מאמר של ש"ה ברגמן ב'הפועל' הצעיר; על הצירוף 'משאת נפש'; על יונה גרשטיין, מתרגם שירו של פוש-קין 'אם אשב לי בדד' וידידו של י"ל גורדון בעקבות רשימתו של שמואל לחובר (דבר, גל' 7272). מאמר נרחב על הצירוף 'משאת נפש', נדפס ב'אבני שפה', ע' 163-152.
- 1389 דרך אגב. דבר, י"ג באלול תש"ט, 7 בספטמבר 1949, ע' 2. חתום: טס. רשימתו של נ' תמיר 'העורך על האבנים' (דבר, גל' 7330); על ה'ביטוי' 'לעורר דם רע'; על הביטוי 'חלוש דעת' במאמר של נור-דוי על הרצל.
- 1390 פסיפס. דבר, כ"ב באלול תש"ט, 16 בספטמבר 1949, ע' 3. דברים שונים על הרצל מפי אהרן קמינקא, אלכס בין ואדולף פולק. לסיום - חרוז של ניקולאוס לנאו
- ביומניו של הרצל ותרגומיו העבריים.
- 1391 דרך אגב. דבר, כ"ו באלול תש"ט, 20 בספטמבר 1949, ע' 2. חתום: טס. מאמרו של משה רייך ב'הצופה' על יחס אוסטריה להצהרת בל-פור.
- תש"י
1949 - 1950
- 1392 בפתח העיונים: א. יין עגבים; ב. עם עולם; ג. גבר בעלמה. מאסף 'דבר' במלאת עשרים וחמש שנים ל'דבר', (תל-אביב, תש"י), ע' 377-384. בענין הצירוף 'עם עולם' ראה בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 130-143 ו-388.
- 1393 פסיפס. דבר, ז' בתשרי תש"י, 30 בספטמבר 1949, ע' 3. אברהם לוינסון על י' לופבן; מסתו של אברהם קריב 'עולם ותלו' על דוד פרישמן בענין מנדלי מוכר ספרים.
- 1394 בש"ב שירה למולדתה: לחקר תולדות ספרותנו בדורות האחרונים. מחברות לספרות, כרך ז, מחברת ג-ד (תשרי תש"י, אוקטובר 1949), ע' 5-15.

210, בשם: רועה בהרים: על נחום צפוני.

על הספרות העבהית ומחקרה בדורות האחרונים.

1400 פסיפס. דבר, י"א בכסלו תש"י, 2 בדצמבר 1949, ע' 4.
רו"ן על פ' לוביאניקר (לבון): פשר המלה 'פוטש': מולייר, הרמן גרין, וילהלם בלשה, דוד פרישמן על חרבן התרבות ושחזור. ע"י אמן (עיינ: 'פסיפס' מיום 2 בתשרי תש"י, 30.9.1949); על הבנין 'הרמיו', בעקבות דברי בקורת של מאיר מוהר על יצחק עברי.

1395 סמוכין: לזכר שאול טשרניחוב-סקי. דבר, כ"א בתשרי תש"י, 14 באוקטובר 1949, ע' 3.
למקורות האידיליה 'כחום היום'.

1401 לשון וסגנון: עיונים קטנים - עגולה. הורות, שנה א, גל' יב-יג (כ"ד-כסלו תש"י, 15 בדצמבר 1949), ע' 17-18.
על השימוש בתיבה 'עגולה' כתחליף למונח 'פורום' הלועזי.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 38-41.

1396-למוצאו של א' רובינשטיין. האופרה הישראלית, חוב' ב (חשון תש"י), ע' 29.
על אנטון רובינשטיין שמוצאו מברודי, עיר הולדתו של סדן.
חזר ונדפס ב'תצליל', קובץ ד (טבת תשכ"ד), ע' 53.

1402 לכבוד בית סבא. נבות שבת, כרך ז, קונטרס קנח (כ"ז-כסלו תש"י), ע' נא.
על פירוש ר' יוסף משה שפירא על פירוש רש"י על נח: "אף נח מקטני אמנה היה מאמין".

1397 ברוד, מקס. ספור מעשה פאריז זאי. תפריט, חוב' נובמבר 1949, ע' 14-17.
תרגום: דב סדן.

1398 דבר היום: ז. שניאור. דבר, י"א בחשון תש"י, 3 בנובמבר 1949, ע' 1.

1403 מלשון ללשון: יבול: קובץ לדברי ספרות ומחשבה עם יובל אברהם שלונסקי. - מרחביה: ספרית פועלים, [1950], ע' 19-30.
על תרגומו של אברהם שלונסקי את 'יבגני אוניגין' לפושקין.

חתום: מ.ד.
עם עלגותו ארצה של ז' שניאור.

1399 מפגישה לפגישה: לזכר נחום צפוני. דבר, ד', בכסלו תש"י, 25 בנובמבר 1949, ע' 4.
חזר ונדפס בקובץ: 'כמספד על היחיד': קובץ זכרון לחללי כפר-גלעדי - תלתי במלחמת השחרור, ה'תש"ח-תש"ט. - כפר גלעדי, תש"י ב (דפוס הקיבוץ המאוחד, עין חרוד), ע' 130-132; וב'אבני זכרון', ע' 206-

- 1407 על תחומי ספרותנו החדשה. תר-
בות, שנה ד, חוב' ז-י (ניסן-
תמוז תש"י), ע' 23-25.
קטע מקוצר מתוך מאמרו 'בין
בריחה לשיבה', שנדפס ב'מולד',
כרך ב, חוב' 9 (קסלן תש"ט,
דצמבר 1948), ע' 171-176.
- 1408 חג פתאום. דבר, י"ג בניסן
תש"י, 31 במארס 1950, ע' 3.
על המימרה 'מה חג הוא פתאום
עליך' או 'מה גדולה היא שהתרג-
שה פתאום עליך'.
- 1409 בין הלכה למעשה: מתוך דברים
בקורס-הספרנים. יד לקורא,
כרך ב, חוב' א (ניסן-סיון תש"י,
אפריל-יוני 1950), ע' 17-21.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך העננים, ע' 148-155.
- 1410 הורקנוס, דבורה. פרקי שבת:
קטע מהסיפור 'טליחא'. הצופה,
י"א באייר תש"י, 28 באפריל
1950, ע' 5.
תרגום. לא חתום.
- 1411 מחיבוטיו של מתרגם. לשוננו
לעם, מחזור ב, קונטרס א (יא)
(סיון תש"י), ע' 25-28; קונטרס
ב (יב) (תמוז תש"י), ע' 17-21;
קונטרס ג (יג) (תשרי תש"א),
ע' 14-17; קונטרס ד (יד) (כסלו
תש"א), ע' 17-20; קונטרס ה
(ט"ו) (טבת תש"א), ע' 15-18.
על בעיות בתרגום שהתעוררו
בעקבות תרגומים של מכס ברוד,
- חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך
ראשון, ע' 75-88, בשם: עם תר-
גום 'יבגני אוניגין' מהדורה רא-
שונה.
קטע מתוך המאמר נדפס ב'קול
העם', חוב' 24 (כ' בסיון תשל"ג,
20 ביוני 1973), ע' 14, בשם:
אברהם שלונסקי המתרגם - שי-
מוש בדברי חז"ל בתרגום ליב-
גני אוניגין'.
- 1404 עם מחברות עמנואל: דברים
באסיפת האזכרה לחיים אנצו
סירני בגבעת ברנר. דבר, ל'
בשבת תש"י, 17 בפברואר
1950, ע' 3.
- Ein "Purim-Kind" gratuliert. 1405
MB: Mitteilungsblatt (Irgun
Olej Merkas Europa), Jahrg.
14, Nr. 9 (2. März 1950)
p. 6-7 י"ג באדר תש"י.
ברכות ליום הולדתו השבעים
וחמש של סמ"י גרונימן בעברית
ובגרמנית.
- Anekdoten um Gronemann. 1406
MB: Mitteilungsblatt (Irgun
Olej Merkas Europa), Jahrg.
14, Nr. 9 (2. März 1950)
p. 8. י"ג באדר תש"י.
אנקודות (בגרמנית) על סמי
גרונימן.
מקורן ב'קערת צימוקים', וסי-
מן: 633-638א.

- מנוקד.
 על השמוש במליצה 'רבה אמר-
 נתך' ובמליצה המשובשת 'בחמ-
 לה רבה'.
 על הצירוף 'בחמלה רבה' ראה
 בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 219-
 226.
- 1412 אגרות סופרים: א. מכתבי רחל
 מורפורגו; ב. מכתבי אברהם
 מאפו. עתידות, שנה ד, חוב' 4/5
 (סיון-תמוז תש"י), ע' 284-298.
- 1413 קערת צמוקים: דף מתוך ספר
 עברי חדש. מעריב, כ"ד בסיון
 תש"י; 9 ביוני 1950, ע' 6-7.
 בדיחות ואנקדוטות מתוך 'קערת
 צמוקים' וסימנן: 1, 12, 34, 44,
 83, 142, 288, 303, 428, 500,
 508, 603, 631, 649 ו-948.
- 1417 ספרות, אמנות - והקיצוב החדש.
 מעריב, כ"ח באב תש"י, 11
 באוגוסט 1950, ע' 4 (במדור
 'ספרא וסיפא').
 תשובה במשאל על ספרות וא-
 מנות עם הנהגת הצנע במדינת
 ישראל.
- 1418 בין פתרון לחידה: הרצל באגרו-
 תיו. שיבת ציון, כרך א (תש"י
 1950), ע' 354-359.
 חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 281-
 290, וב'אבני גבול', ע' 59-65
 (נחתם: אלול תש"י).
- 1419 פושקין בלשוננו. דבר, ה' באלול
 תש"י, 18 באוגוסט 1950, ע' 3.
 על ביבליוגרפיה של תרגומי
 פושקין ומאמרים עליו, מאת ש'
 לחובר ('יד לקורא', כרך ב, חוב'
 א).
- 1420 תרגומי בית: דברים בקורס לספ-
 רנים. יד לקורא, כרך ב, חוב'
 ג-ד (אלול תש"י - אדר תש"א,
 ספטמבר 1950-מארס 1951), ע'
 137-142.
 על תרגום ספרות לעברית.
 חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 117-
 124 (נחתם: אלול תש"י).
- 1414 בין ליבנה ואורן: על זרובבל
 גלעד. גזית, כרך יא, חוברת יא-
 יב (אב-אלול תש"י, יולי-אוגר-
 סט 1950), ע' 57-59.
 חזר ונדפס ב'אבני בוחן', ע'
 140-145 וב'בין דין לחשבון', ע'
 115-188.
 (נחתם: חשון תש"א).
- 1415 מאמרות ביאליק: מתוך "קערת
 צימוקים" לדב סדן. דבר השבוע,
 גל' 27 (209) (כ"א בתמוז תש"י,
 6 ביולי 1950), ע' 15.
 "צימוקים" מתוך 'קערת צימר-
 קים' וסימנם: 429א, 432, 435,
 438 ו-444.
- 1416 בינה בלשון: על שגגה אחת. דבר
 לילדים, כרך כ, חוב' 47 (כ"ו
 באב תש"י, 9 באוגוסט 1950),
 ע' 887.

- 1426 אגרות סופרים: ה. מכתבי אורי
ניסן גנסיין. עתידות, שנה ד,
חוב' 9 (כסלו תשי"א), ע' 198-
206.
- 1427 על כנפי נשרים. ברות שבת,
כרך ז, קונטרס קעג (ט"ו כסלו
תשי"א), ע' קעד.
על הצירוף ושימוש לענין עלית
תימן.
- 1428 לסוגיה: שלומיאל. אורלוגין,
חוב' 1 (דצמבר 1950), ע' 198-
203.
על הכינוי 'שלומיאל' ללא-
יוצלת, בעקבות ספורו של אדל-
ברט שמיסו.
- 1429 שחוק האותיות. דבר לילדים,
כרך כא, חוב' 15 (ד' בטבת
תשי"א, 13 בדצמבר 1950), ע'
223-222.
מנוקד.
האותיות והנקודות בתור מטפ-
רות בשילה העברית והיידיית.
- 1430 באמערקונגען צו די פאלקס-
לידער פון ארץ-ישראל. די גאל-
דענע קייט, נומ' 7 (1951), ע'
191-188.
הערות על שירי-עם מאוסף
יעקב צדקוני-כפי שהובאו בחוב'
7 של 'די גאלדענע קייט', ע'
187-182.
- 1431 וועגן א פארגעסענעם שרייבער:
צום ארטיקל פון צבי ביקלס-
- 1421 חרדת אלהים: בין שיגרה למי-
תוס. מולד, כרך ו', חוב' 31
(תשרי-חשון תשי"א, אוקטובר
1950), ע' 39-44.
על צמד המלים: חרדת אלהים,
ושימוש בספרות ובלשון.
- 1422 אגרות סופרים: ג. מכתבי מרדכי
צבי מאנה. עתידות, שנה ד,
חוב' 7 (תשרי תשי"א), ע' 34-
38.
- 1423 כיכר. הפועל הצעיר, שנה מד,
גל' 1/2 (ח' תשרי תשי"א, 19
ספטמבר 1950), ע' 25.
תגובה לרשימתו של י"א זיידמן
'שלושים. שנות הישגי לשון'
(הפועה"צ, שנה מג, גל' 48) על
ככר לחם, ככר סוכר, ככר נופת
וככר במובן שדה.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 30-31 ו-385.
- 1424 אגרות סופרים: ד. מכתבי י"ח
ברנר. עתידות, שנה ד, חוב' 8
(חשון תשי"א), ע' 110-114.
- 1425 לענין טנדו. לשוננו לעם, מחזור
ב, קונטרס ד (י"ד) (כסלו
תשי"א), ע' 29-31.
תשובה לדוד אטינגר.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 75-84 ו-385-386.

ט'ר' כפי שהציעו ח"נ ביאליק ומביאה יצחק אבינרי.

1436 שְׁעִשְׁוֹעֵי כְּתוּבִים. דְּבַר לִילְדִים, כֶּרֶף כֹּא, חוֹב' 27 (כ"ט באדר א' תשי"א, 7 במאָרס 1951), ע' 416.
על המליצה 'קול קורא במדבר' ועוד.

1437 מִפְּרוֹטוֹקוֹל שֶׁל אֲבִיב. אורלוגין, חוֹב' 2 (אפריל 1951), ע' 44-55.
פרק ראשון: יולי 1918.
פרק שני: בין חזון ועוועים.
פרק שלישי: עין לציון.
חזר ונדפס ב'ממעגל הנעורים', מהד' ב, ע' 192-215.

1438 רודניצקי, אדולף. סאדי. אורלוגין, חוֹב' 2 (אפריל 1951), ע' 58-56.
תרגום. לא חתום.
סיפור מתוך ספרו של א' רודניצקי 'פאלצ'קא'.

1439 שינפלד, ש"י. מקור עברי ב' 'הסוחר מוונציה'. אורלוגין, חוֹב' 2 (אפריל 1951), ע' 97-108.
תרגום. לא חתום.
הופיע גם כספר (ירושלים: שק-מונה, 1976).

1440 בהק. לשוננו לעם, מחזור ב, קונטרס ז (יז) (אדר ב, תשי"א), ע' 24-20.

שפיצער 'די העראישע מאטיוון אין פרצעס שאפן'. די גאלדענע קייט, נומ' 10, פרץ-נומער (1951), ע' 64-65.

על הסופר היהודי צבי ביקלס-שפיצר.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', כרך ראשון, ע' 262-264.

1432 לפרוזה צעירה. מגלות חוב' ה (שבט תשי"א), ע' 177-179.
על הספרות העברית-הצעירה.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 129-131, בשם: בין מיצר למרחב.

1433 כבוד למתרגם. גזית, כרך יב, חוברת א-ב (שבט-אדר תשי"א, ינואר-פברואר 1951), ע' 54.
על אברהם שלונסקי המתרגם ליזבלו.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 93-95, בשם: מפתח הקסמים.

1434 ארבעה סופרים על המחזה העברי. רי. קול ישראל, גל' 32 (כ"ה בשבט תשי"א, 1 בפברואר 1951), ע' 5, 16.
ראיון עם דב סדן, יעקב יהורר-ביץ, אשר ברש ואברהם שלונסקי.
ראיון: ישראל זמורה.

1435 עברית כהלכה: רשמן. דבר, כ"ז בשבט תשי"א, 2 בפברואר 1951, ע' 6.
על הצעה לביטוי עברית ל'ריפור'.

הסופר העברי ליום העצמאות
(ה' באייר תשי"א), ע' 2.
על ר': שרגא פייבל שרייאר,
רבה של ברוטשין ועל ליאון
קלנר, מידידי הרצל ועוזריו
שנשבֵען בתקומתה של מדינה
יהודית.

1445 לולא תקוותי. הפועל הצעיר,
שנה מד, גל' 36 (ט"ז אייר
תשי"א, 22 מאי 1951), ע' 12-13.

על שירו של זלמן שניאור' לולא
תקוותי, ועל לוטיב התקוה
המלווה עדי הקבר ובתוכו בשירי
פרידריך שילר, ריב"ל (ר' יצחק
בר לוינזון) ונפתלי הרץ אימבר.

1446 רבדים. נבר, י"א בסיון תשי"א,
15 ביוני 1951, ע' 3, 5.
על חידושי הלשון של יצחק בן
דור בספרו 'רבדים'.
חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך
ראשון, ע' 158-160, בשם:
לפום ריהטא.

1447 בבית היוצר: לכ"א תמוז. דבר
לילדים, כרך כא, חוב' 47 (כ"א
בתמוז-תשי"א, 25 ביולי 1951),
ע' 736-737; חוב' 48 (כ"ח בת-
מוז תשי"א, 1 באוגוסט 1951),
ע' 753-755.
מנוקד:
על שירת הילדים של ביאליק.

1448 "שחוק פינור". דבר, ט"ו באב

על התיבה 'בהק'.

נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
19-29.

1441 זמדומים ומעבר להם. דפים
לחקר השואה והמרד, מאסף רא-
שון / בית לוחמי הגיטאות ע"ש
יצחק קצנלסון למורשת השואה
והמרד, העורך - נחמן בלומ-
נטאל. - תל-אביב: הקיבוץ
המאוחד, טבת-ניסן תשי"א,
ינואר-אפריל 1951. ע' 19-30.
על יצירתו הספרותית של יצחק
קצנלסון.

חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון',
ע' 45-58 (נחתם: ניסן תשי"א).

1442 צמדים. לשוננו לעם, מחזור ב,
קונטרס ת"ט (יה-יט) (ניסן-אייר
תשי"א), ע' 32-38.
על צמדי מילים להדגשה (פלוני
אלמוני, בוקי-סהוקי, בוקיון ומוק-
יון וכו').
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 188-197, בשם: מללי
גללי.

1443 משבצות-חן: מתוך ספר עיונים
בביאליק. מחברות לספרות,
כרך ה, מחברת א (אייר תשי"א,
מאי 1951), ע' 65-74.
שלושה פרקים על שירתו ול-
שוננו של ח"נ ביאליק: א. על
חצצים; ב. בין כאב לאנחה; ג.
עלים בלים.

1444 בי נשבֵעתי. קוממיות: עתון

- תשי"א, 17 באוגוסט, 1951, ע' 5.
 המבוא לספרו של אפרים דוידזון 'שחוק פינו'.
- 1449 צו דער עפענונג פון דער יידיש-קאטעדרע אין "ירושלימער אוניווערסיטעט. די גאלדענע קייט, נומ' 11 (1952), ע' 198-202.
- דברים שנאמרו בפתיחת הקתדרה ליידיש באוניברסיטה העברית בירושלים ביום 4.9.1951. חזר ונדפס ב' : Never say-die! a thousand years of Yiddish in Jewish life and letters / edited by Joshua A. Fishman. - The Hague: Mouton, c1981. p. 422-426. וב'היישמישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 392-387, בשם: דריי אספעקטן (נחתם: ח' אלול תשי"א).
- 1450 דיבוק חברים. לויט ח"ן: לר' שמואל אבא הורודצקי במלאת לו שמונים שנה. - תל-אביב, י אלול תשי"א, ע' 20.
 על דברי בוריס קאדר, פרדיננד הילה ור' אהרן הגדול מקארלין על ידידות וחברים.
- 1451 פאלקלאריסטישע שמועסן. דאס ווארט, נומ. 92 (כ"ז כאלול תשי"א, 28 בספטמבר 1951), ע' 4.
 ספורי-עם.
- 1452 פגישתיים. הדור, כ"ט כאלול תשי"א, 30 בספטמבר 1951, ע' 3, 11.
 על מאיר ביננשטוק.
 חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 103-110, בשם: פגישה מקרוב.
- תשי"ב
 1951 - 1952
- 1453 השמש היא כאן המציאות. מנחה ליעקב פיכמן בן השבעים / [ערך וליקט ל' קופרשטיין]. - תל-אביב: אגוד יוצאי בסרביה בישראל, נתי"ב - נכסי תרבות יהדות בסרביה [תשי"ב]. ע' 23.
 על שירתו של יעקב פיכמן.
- 1454 הרחוק והקרוב. על ב. כצנלסון: זכרונות דבריה-הערכה / ערוך בידי מרדכי שניר. - [תל-אביב]: הוצאת מפלגת פועלי ארץ-ישראל, תשי"ב, ע' 128.
 על שיחתו האחרונה של ב' כצנלסון עם דב סדן.
- 1455 הברווז: בדיחה וגלגוליה. הדור, כ"א בתשרי תשי"ב, 21 באוקטובר 1951, ע' 3.
 על 'השימוש כפול-ההוראה של התיבה "ברווז" ככינוי לעוף מזה וככינוי של בדות מזה'.
 חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד השעשועים', ע' 74-76.
- 1456 חובש ספסל. לשוננו לעם, מח-זור ג, קונטרס א (כג) (חשון

- תשי"ב), ע' 11-16.
 על הצירוף.
 נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
 273-281 ו-393.
- 1457 יוסף האגר. דבר, ב' בחשון
 תשי"ב, 1 בנובמבר 1951, ע' 1.
 נקרולוג. לא חתום.
- 1458 בין נוחם לנקם: גלגולו של מר-
 טיב. מולד, כרך ח, חוב' 44
 (כסלו תשי"ב, דצמבר 1951), ע'
 93-100.
 על מוטיב בשירה הגרמנית.
- 1459 נוסח סטניסלאב: ציון לסופריה.
 סטאניסלאב / ערוך בידי דב סדן
 ומנחם גלרט. - ירושלים: מוסד
 הרב קוק שעל יד המזרחי העול-
 מי, תשי"ב 1952 (ערים ואמהות
 בישראל, ספר חמישי), ע' 383-
 393.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך הענינים, ע' 229-241,
 בשם: סטאניסלאב - קהילה
 וסופריה.
- 1460 גלרט, מנחם. אחרית הקהילה:
 עדויות-ראיה. סטאניסלאב /
 ערוך בידי דב סדן ומנחם גלר-
 טר. - ירושלים: מוסד הרב קוק
 שעל יד המזרחי העולמי, תשי"ב
 1952 (ערים ואמהות-בישראל,
 ספר חמישי), ע' 394-404.
 תרגם מפולנית דב סדן.
- 1461 פגישה ולאחריה. הפועל הצעיר,
- שנה מה, גל' 15 (י"ז טבת
 תשי"ב, 15 ינואר 1952), ע'
 11-12.
 על המשורר נחום בומזה.
 חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע'
 189-194, בשם: תהיית-עצב:
 על נחום בומזה.
- 1462 טקס. דבר, כ' בטבת תשי"ב, 18
 בינואר 1952, ע' 3.
 על חלוקת פרס ביאליק לד' בן-
 גוריון.
 חזר ונדפס ב'פולמוס, ושווה-
 פולמוס', ע' 160-164.
- 1463 מרת הולד: גלגולו של מוטיב.
 ידע עם, [כרך א], חוב' ט (שבת
 תשי"ב, פברואר 1952), ע' 15-
 17.
 על מקור ההשוואה בין 'שלג'
 ו'נוצות' בספרות ובפולקלור.
- 1464 דליה נדחת: עם שנת המאה
 למות מיכ"ל. מולד, כרך ט, חוב'
 49 (ניסן-איר תשי"ב, אפריל-
 מאי 1952), ע' 52-56.
 על שירו של מיכ"ל בשם זה.
- 1465 "חכה רגע". לשוננו לעם, מח-
 זור ג, קונטרס ה (כו) (ניסן
 תשי"ב), ע' 7-10.
 על הצירוף.
 נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
 105-111 ו-386.
- 1466 ועוד. על מליצה. אחת. הפועל
 הצעיר, שנה מה, גל' 26 (ו')

זון, מ"מ דוליציקי ואליעזר שטיינ-
מן.

1470 זכרונות פון א בעל-מתרגם: א.
שטיינבארגס משלים. פרייע
ארבעטער שטימע, יארג. 52,
נומ. 11 (2538) (23 במאי
1952), ע' 3.

תשובה חרוזה לאלמנתו של
אליעזר שטיינבארג על תרגום
משליו של בעלה.
חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע'
363-362.

1471 ארשת ממוזגת. מולד, כרך ט,
חוב' 50 (סיון תשי"ב, יוני
1952), ע' 109-112.
על אשר ברש זכתיבתו.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון',
ע' 226-231, בשם: בין עדנה
לגיבוש.

1472 על הפרסים הספרותיים בישראל.
ראל. משא, גל' 10 (22) (ג' בת-
מוז תשי"ב, 26 ביוני 1952), ע'
2.
תשובה למשאל.

1473 צפור וביתה: מתוך הספר 'מפנים
לשורק'. משא, שנה ב, גל' 13
(25) (ט"ז באב תשי"ב, 7
באוגוסט 1952), ע' 3, 8.
בעקבות הפיסקה בסיפור 'חופת
דודים' של ש"י עגנון: גם גבן
מצא אשה ופסחת בעל לה ויחנן
אך קבר.

ניסן תשי"ב, 1 אפריל 1952), ע'
16.
על המליצה 'יוצק זהב רותח
לתוך פיו'.

תגובה על רשימתו של ישראל
כהן, 'כשמאמר-חז"ל נופל לתוך
פיו של עס-הארץ'.

1467 אפאטאשו: א קבלת-פנים-ווארט
אין ישראל. די גאלדענע קייט,
נומ' 14 (1952) ע' 5-8.
דברים בקבלת פנים 'ליוסף
'אופטושו'.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
כרך ראשון, ע' 189-193, בשם:
א גאנצע פאסעסיע. 'אבנוסח
עברי' ב'אבני מפתח', כרך רא-
שון, ע' 152-155, בשם: בין
הווי ותולדה.

1468 דין. קוממיות: עתון הסופר
העברי ליום העצמאות (ה' באייר
תשי"ב), ע' 1.
על ערכאות הצדק במדינת ישראל.
אל ועל הצורך בחוקה אחת לכל
אזרחי המדינה.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
110-113.

1469 ספר. דבר גילדים, כרך כב,
חוב' 33 (י"ב באייר תשי"ב, 7
במאי 1952), ע' 467.
על התיבה 'ספר' בצירופים
שונים ביצירותיהם של מיכ"ל,
עגנון, גליליאו, אנדרסן, א'
מאפו, מ"ד ברנדשטטר, ש' יעקב-

- 1474 מלשון ללשון: חיבוטי-תרגום. הפועל הצעיר, שנה מה, גל' 45-44, (כ"א אב תשי"ב, 12 אוגוסט 1952), ע' 20-22. תשובה לבקרתו של י"ל ברוך על תרגום 'גלילי הכבול'- מאת מכס ברוך. חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני שפה' - ע' 370-382.
- 1475 ארץ גזרה. לשוננו לעם, מחזור ג, קונטרס ח-ט (ל-לא) (אלול תשי"ב), ע' 12-16. על הביטוי ושימושו בספרות. נכנס בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 87-92. העיר על כך נפתלי בן-מנחם (קונטרס לג) ותשובתו של סדן בקונטרס לד.
- 1476 שמ"ר: הקדמה לספר 'שיהי שמר וזכרונותיו', שיצא בהוצאת ספרים אחיאסף, ירושלים, תשי"ב. הפועל הצעיר, שנה מה, גל' 47 (ה' אלול תשי"ב, 26 אוגוסט 1952), ע' 12. חזר ונדפס ב'אבני-מפתן', כרך ראשון, ע' 22-24, בשם: שם דבר: על נחום מאיר שייקביץ. מאמר א'. עם זכרונותיו.
- 1477 אגרת לאל עליון. דאר, שנה א, חוב' ו (אלול תשי"ב, ספטמבר 1952), ע' 10-11. קובץ בדיחות והלצות יהודיות שבמרכזן מכתבים לקדוש-ברוך-הוא. אמר הכותב: "ולואי ויהא ברשי-
- מה זו לשעשע מעט, שעשוע של חידוד ודעת, את העמלים בהולכת-אגרות בישראל, אותם וחבריהם".
- 1478 ההיח נשמע. מולך, כרך ט, חוב' 54 (אלול תשי"ב, ספטמבר 1952), ע' 323-326. על הצירוף בספרות ובמיוחד אצל ביאליק ועגנון. חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 282-303 ו-394.
- 1479 בשער ההרחבה. הפועל הצעיר, שנה מה, גל' 50-51 (כ"ז אלול תשי"ב, 16 ספטמבר 1952), ע' 16-18. על לשונו של הסופר יצחק פרנץ הוף, בספרו 'ספר המתנגדים'. חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך ראשון, ע' 150-157.
- 1480 סופר ושרשו. דבר לילדים, כרך כג, גל' 2-1 (כ"ז אלול תשי"ב, 17 בספטמבר 1952), ע' 3. על יוסף אופטושו.

תשי"ג

1953 - 1952

- 1481 פינסקי, דוד. תהלים מזמור ס"ח: הארה חדשה. מולך, כרך י, חוב' רת 55 (תשרי-חשון תשי"ג, אוקטובר-נובמבר 1952), ע' 53-56. תרגום. לא חתום.

- 1482 בין תפילה וחרדה. דבר, י"ד בתשרי תשי"ג, 3 באוקטובר 1952, ע' 3. תשע שנים לפטירתו של שאול טשרניחובסקי.
- 1487 זרע בארץ. דבר, כ"ו בחשון תשי"ג, 14 בנובמבר 1952, ע' 3. משל הזרע הנרקב באדמה ומצמיח צמח במקורות עברים ונוצרים.
- 1488 כפל בכורה: לזכרו של שמואל יעקב אימבר. הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 8 (ל' חשון תשי"ג, 18 נובמבר 1952), ע' 15-16. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 200-203.
- 1489 מדחי אל דחי. לשוננו לעם, מחזור ד, קונטרס ב (לד) (כסלו תשי"ג), ע' 9-12. על הצירוף נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 212-218 ו-389-390.
- 1490 ארץ גזרה: הערה להערה. לשוננו לעם, מחזור ד, קונטרס ב (לד) (כסלו תשי"ג), ע' 31-32. תשובה להערתו של נפתלי בן-מנחם (קונטרס לג) על הצירוף 'ארץ גזרה'. חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע' 92-94.
- 1491 קתידרה לאידיש. דבר, ג' בכסלו תשי"ג, 21 בנובמבר 1952, ע' 3. על הקתדרה לידיש באוניברסיטה העברית בירושלים.
- 1483 סוכה מריחה. דבר, כ"א בתשרי תשי"ג, 10 באוקטובר 1952, ע' 3. על דבר הוכוח מסביב לבטוי זה בסיפורו של ש"י עגנון 'ספור פשוט', חזר בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 267-272. תגובות: ח' קבלן (בלנק) 'על טעם וריח' ('משא', שנה ב, גל' 19); מאיר מוהר 'והסוכה אינה מריחה' ('הפועל הצעיר', שנה מו, גל' 9). תשובה של סדן על כך: 'משקופי לשון: סוכה מריחה' 'הפועל הצעיר', שנה מו, גל' 10 (י"ד בכסלו תשי"ג, 2 בדצמבר 1952), ע' 23.
- 1484 פרס ברנר: דברים בטקס חלוקת תו. דבר, כ"ח בתשרי תשי"ג, 17 באוקטובר 1952, ע' 3.
- 1485 זכר רב. דבר, ה' בחשון תשי"ג, 24 באוקטובר 1952, ע' 5. במלאת שלש' שנים לפטירתו של מרדכי זאב ברוידא.
- 1486 חכמת המסכן. הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 5 (ט' חשון תשי"ג, 28 באוקטובר 1952), ע' 10-11.

- הנ"ל ב'מתי מדבר' של ביאליק.
נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
171-177:
- 1492 דמעה בלי שפוכה: מתוך הספר
'אבני ח"ן'. מולד, כר', י, חוברת
56 (כסלו תשי"ג, דצמבר 1952),
ע' 98-101.
- 1493 משקופי לשון: סוכה מריחה.
הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 10
(י"ד כסלו תשי"ג, 2 דצמבר
1952), ע' 13.
- תשובה לתגובות על הרשימה
'סוכה מריחה' שפורסמה ב'דבר'
(10.10.1952) על הביטוי 'סוכה
מריחה'.
חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע'
269-272.
- 1494 משקופי לשון: שלג דאשתקד.
הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 13
(ה' טבת תשי"ג, 23 דצמבר
1952), ע' 15-16.
- על הצירוף 'שלג דאשתקד'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני שפה'
ע' 346-353 ו-398.
- 1495 הב אור! מתוך הספר 'אבני ח"ן'.
משא, שנה ב, גל' 23 (35) (ז'
בטבת תשי"ג, 25 בדצמבר
1952), ע' 7-8.
- על 'אל נאור' בשירו של ביאליק
'עם פתיחת החלון'.
- 1496 לפיד הבז. דבר, ח' בטבת
תשי"ג, 26 בדצמבר 1952, ע' 3.
על פירושו ומקורותיו של הביטוי
- 1497 דער קאלאניסט. די גאלדענע
קייט, נומ' 16 (1953), ע' 197-
202.
- על כתב-העת בשפה היידיית אשר
הופיע בירושלים בשנים תרנ"ג-
תרנ"ה (1893-1895).
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
כרך שני, ע' 66-72.
- 1498 חיות, שאול. בית כנסת מנהג
פולין בווינה. רשומות, כרך ה
(תשי"ג 1953), ע' 187-196.
- הביא לבית הדפוס דב סדן.
ברישא: "אמר המביא לבית הד-
פוס...". ע' 187-188.
- 1499 משה אהרן ויזן. דבר, ג' בשבט
תשי"ג, 19 בינואר 1953, ע' 1.
- נקרולוג. לא חתום.
- 1500 פרסים. דבר, י"ד בשבט תשי"ג,
30 בינואר 1953, ע' 3.
- על חלוקת פרסים ספרותיים בחר-
לון. תשובה לא' משה ב'על
המשמר' ולשלמה טנאי ב'הארץ'.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 165-171, בשם:
עלילה קטנה.
- 1501 בינה בחשכה. על המשמר, י"ד
בשבט תשי"ג, 30 בינואר 1953,
ע' 5, 6 (במדור 'דף לספרות').
מבוא לספרו של ישעיהו שפיגל

- 'מלכות גיטור':
 נדפס גם ב'מבפנים', כרך טז,
 חוב' ב/ג (שבט תשי"ג, פברואר
 1953), ע' 387-386.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
 ראשון, ע' 186-189 (נחתם: י"ב
 שבט תשי"ג).
- 1502 גלגולו של ג'לגול. הפועל הצ-
 עיר, שנה מו, גל' 19 (י"ח שבט
 תשי"ג, 3 פברואר 1953), ע'
 14-13.
 על אליקום צונזר ופזמונו 'דעם
 רבי'ס שליסעלע', ועל יצחק
 ארט.
- 1503 קצרת אגונים: פליטות סנפרים.
 אור"ת, שנה ב' [צ"ל ג], חוב' יא
 (אדר תשי"ג), ע' 29-31.
 קובץ אנקדוטות ובדיחות מתוך
 'קצרת אגונים' וסימנן: 267,
 269, 272, 275, 277, 280, 282,
 288, 289, 293, 294.
- 1504 אחרון: ציון לר' משה אהרן ויזון.
 דבר, י"ב באדר תשי"ג, 27
 פברואר 1953, ע' 3, 4.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך האישים, ע' 265-268:
- 1505 שמיטת קערה. מולד, כרך י,
 חוב' 59/60 (אדר-ניסן תשי"ג,
 מארס-אפריל 1953), ע' 314-
 317.
 על מוטיב 'שמיטת קערה בשיר
 מאת פרנץ וורפל ובסיפורים מאת
- י"ד ברקוביץ, ישעיהו שפיגל
 וי"ח קלינגר.
- 1506 משקופי לשון: תרח זקן. הפועל
 הצעיר, שנה מו, גל' 23 (ט"ז
 אדר תשי"ג, 3 מארס 1953), ע'
 13-12.
 על הכינוי 'תרח זקן'.
 חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
 שפה', ע' 307-322 ו-394-395
 וב'לשונונו לעם', מחזור ה, קונ-
 טרס א (מג) (חשון-כסלו תשי"ד).
 נוסח אנגלי פורסם ב-'Field of
 Yiddish'. (ניו-יורק, 1954).
- 1507 למאתורי שחוק ילדים. אורים,
 כרך י, חוב' ד-ה (62-63) (ניסן-
 אייר תשי"ג), ע' 460-463.
 על הצירוף 'מה בוער?' כמונח
 לפשר החפזון בעברית וביידיש.
- 1508 בין אף לכף. לשוננו לעם, מחזור
 ד, קונטרס ו (לח) (ניסן תשי"ג),
 ע' 15-20.
 על הביטוי 'טרף נפשו בכפו' ועל
 הצירופים של 'כף' ו'אף' בביטור
 יים לאבוד עצמו לדעת.
 חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע'
 198-204.
- 1509 בת החייט: לזכר גוסטה גינסברג
 לבית שפומברג. הפועל הצעיר,
 שנה מו, גל' 25 (א' ניסן תשי"ג,
 17 מארס 1953), ע' 12-14.
 נעתק ל'ברמה', לזכר גוסטה,
 רמת יוחנן, במלאת שנה לפטיר-
 תה של גוסטה (בסטנסיל).

- ליאטעק פון ייווא, 1958, ע' 273-269.
- 1514 שלוש נונין. קוממיות: ליום הזכר רון וליום העצמאות (ד'-ה' באייר תשי"ג), ע' 4.
- נון ראשונה - נציגות - על הכנסת ונבחריה; נון שניה - נייר - על המחסור בנייר להדפסת ספרים; נון שלישית - ניקוד - על הצורך לנקט ספרים, ובמיוחד את פירסומי הממשלה למען העורלים החדשים.
- חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 116-113.
- 1515 משקופי לשון: בית היוצר. הפר' על הצעיר, שנה מו, גל' 31 (י"ג אייר תשי"ג, 28 אפריל 1953), ע' 16-15.
- על הצירוף 'בית היוצר'.
- חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע' 151-144 ו-388.
- 1516 אנשי-מרמה. אורלוגין, חוב' 8 (מאי 1953), ע' 226-222.
- על ספוריו של אייזיק מאיר דיק.
- 1517 העולם שותק ומחריש: לאגדת מתן תורה והדיה. הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 34-33 (ג' סיון תשי"ג, 17 מאי 1953), ע' 16-18.
- חזר ונדפס ב'גלגל המועדים', ע' 120-101.
- 1518 לב, אברהם. גבעת השלושה: חזר ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 185-179.
- 1510 פן טדיאוש. הפועל הצעיר, שנה מו, גל' 27-26 (ט' ניסן תשי"ג, 25 מארס 1953), ע' 19-17.
- על יצירתו של אדם מיצקביץ' עם הופעתה בתרגום עברי.
- 1511 אחוזה גדולה: על יוסף אופאטושו ואליו. דבר, י"ד בניסן תשי"ג, 30 במארס 1953, ע' 4.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 152-155, בשם: בין הווי ותולדה.
- נוסח יידי נדפס ב'היימישע כתב-בים', ערשטער טייל, ע' 189-193, בשם: א גאנצע פאסעסיע.
- 1512 ספורי בית: סיפור ראשון - מעשה ברב ורבנית. ידע עם [כרך א], חוב' י (ניסן תשי"ג, אפריל 1953), ע' 111-110.
- ספור ששמע מגב' נחמה הופמן בידיש ותרגומו לעברית.
- 1513 וואכער. יידישע שפראך, באנד 13, העפט 2-3 (אפריל-ספטמבר 1953), ע' 93-89; 'תיקון-טעות', שם, באנד 14, העפט 1 (ינואר-מארס 1954), ע' 30.
- על הכינוי 'וואכער' (מלווה ברי' בית) ועל השימוש במלה 'וואך' (שבוע). חזר ונדפס ב'יודא א. יאפע-בוך' (בעריכת יודל מארק), ניר-יארק, יידישער וויסנשאפט-לעכער אינסטיטוט - ייווא, ביב'

הישראלית.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
197-185, בשם: שלוש פלוגתות.

1522 ד"ר לודביג שטראוס. דבר, א'
באלול תשי"ג, 12 באוגוסט
1953, ע' 1.
נקרולוג.

1523 חקר שעשועים: תנו לה איש...
משא, שנה ג, גל' 18 (53) (ב')
באלול תשי"ג, 13 באוגוסט
1953, ע' 4.
על שיר ליצנות מאת דוד פרישמן
וגילגולו.

חזר ונדפס ב'יריד השעשועים',
ע' 49-57.

1524 משקופי לשון: בית חיינו. הפועל
הצעיר, שנה מו, גל' 50/49 (כ"ו)
אלול תשי"ג, 6 ספטמבר 1953,
ע' 19-20.
על הביטוי 'בית החיים'.

חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע'
227-236 ו-391.

1525 חקר שעשועים: בין פסח לפתח.
משא, שנה ג, גל' 21-20 (55-
56) (כ"ז) באלול תשי"ג, 7 בספט-
מבר 1953, ע' 11.
על הלצות בעקבות ביטוי התיבה
'פתח' בהברה אשכנזית כ'פסח'.

1526 בדיחה קלאסית. זמנים לספרות
ואמנות, כ"ט באלול תשי"ג, 9
בספטמבר 1953, ע' ג.
על התיבה 'קלאס' או 'קלאסה'

(שיר). מבפנים, כרך טז, חוברת
ד (תמוז תשי"ג, יולי 1953), ע'
524.

עברית: דב שטוק.

"מתוך ספר השירים 'היים און
פעלד' ('בית ושדה') היוצא לאור
באידיש בימים אלה בהוצאת הק-
בוץ המאוחד".

פורסם לראשונה ב'דבר', ל' ניסן
תרצ"ה, 3 מאי 1935.

נכנס לספר השירים של א' לב
'זהוריות ברוח' (תל-אביב: הק-
בוץ המאוחד, תשכ"ה 1964), ע'
23.

1519 משקופי לשון: בחמלה רבה. הפר-
על הצעיר, שנה מו, גל' 41 (כ"ד-
חמוז תשי"ג, 7 יולי 1953), ע'
12-13.

על הצירוף 'בחמלה רבה'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 219-226 ו-390-391.

1520 דרכי ציון אבלות: דבר קינה
וגלגוליו. הפועל הצעיר, שנה
מו, גל' 42-43 (ט' אב תשי"ג, 21
יולי 1953), ע' 19-20.

על הצירוף 'דרכים אבלות' בספ-
רות ובשירה העברית.
נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
178-187.

1521 לפלגות בישראל. לוח 'הארץ'
לשנת תשי"ד (1953/1954), ע'
127-139.

נחתם: כ"ד מנחם-אב תשי"ג.
על עניני דיומא בפוליטיקה

- ובדיחות על רקע המחלקות השר-
נות, ברכבת. חזר ונדפס בהרחבה
ב'יריד השעשועים', ע' 9-14,
בשם: מרכבת המשנה, בדיחה
קלאסית.
- 1527 חגוי ניבים: 1. על כרעי-
תרנגולת; 2. נשך וחומש. תו שין
יוד דלת: שנתון 'דבר' לדברי
ספרות, עיון וסקירה (תל-אביב,
תשי"ג), ע' 411-424.
"לכבוד איש-הגבורות, זקן
חוקרי-אידיש, ר' יודא א. יאפע".
על הניב 'על כרעי תרנגולת'
בהרחבה ב'אבני שפה', ע' 323-
336 ו-395-397.
- תשי"ד
1954 - 1953
- 1528 חזיוני התול: כתב-יד מגנזי
פרל. מזכרת לרי: ספר זכרון לכ-
בוד הרב ד"ר לוי פרוינד ז"ל. -
תל-אביב: ג' טברסקי, תשי"ד
1953. ע' 96-108.
שלושה מחזות היתוליים מתקופת
ההשכלה עם מבוא והערות מאת
דב סדן.
- 1529 הדרך לבלדה. נפש ושיר: דברים
ביום-עיון לזכרו של אריה ל.
שטראוס. - ירושלים: המחלקה
לעלית ילדים ונוער, מדור להדר-
כה, תשי"ד. = (עיונים למזריך
ולמורה; חוב' יט/כ). ע' מז-נה.
על הבלדה ובמיוחד על שירו של
א"ל שטראוס יד פטמה'.
- 1530 סופר בשיחו. קטיף, כרך א
(תשי"ד), ע' 146-150.
על יעקב רבינוביץ.
חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 199-
202.
- 1531 יציב פתגם. ידע עם, כרך ב,
חוב' א- (תשרי תשי"ד, ספטמבר
1953), ע' 29-33.
הערות על אסופת מימרות ופתג-
מי מי חז"ל של יוליוס דיסויאר
(בודפסט, 1876).
- 1532 קול קורא במדבר. מבואות, שנה
א, גל' 4 (כ"א בתשרי תשי"ד,
30 בספטמבר 1953), ע' 17-18.
על הצירוף שמקורו בספר ישעי-
הו ושימושו בספרות המאוחרת;
וכן על צירופים אחרים
והשתלשלותם.
נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
118-129 ו-386-387.
- 1533 לענין 'תרח זקן'. לשוננו לעם,
מחזור ה, קונטרס א (מג) (חשון-
כסלו תשי"ד), ע' 12-16.
על הצירוף להגדרת שוטה מופ-
לג.
נוסח מקוצר נדפס לראשונה
ב'הפועל הצעיר', שנה מו, גל'
23 (3.3.1953) ונוסח אנגלי
ב'Field of Yiddish' (ניו-יורק,
1954).
נדפס בהרחבה ב'אבני שפה', ע'
307-322 ו-394-395.
- 1534 נר למשוררת. דבר, כ"א בחשון

מ'הגיטוי הצברי. זמנים לספרות
ולאמנות, כ"ז בכסלו תשי"ד, 4
בדצמבר 1953, ע' א.
תשובה למשאל בין הסופרים
לקראת ועידתם: על הספרות
הצעירה ועל אגודת הסופרים.
ראיין ישעיהו קשתן.

1540 [קטע מדברים לקראת ועידת
הסופרים העברים השש-עשרה
כפי שפורסמו בעתונות היומית].
דף, גל' ח (כ"ט כסלו תשי"ד, 6
בדצמבר 1953), ע' 8.
על במה ספרותית של אגודת
הסופרים.

1541 משקופי לשון: אזלת יד. הפועל
הצעיר, שנה מז, גל' 15. (ט' טבת
תשי"ד, 15 דצמבר 1953), ע'
14-16.
חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע' 95-
104.

1542 על האקדמיה ללשון העברית
והרכבה. משא, שנה ג, גל' 28
(63) (י"א בטבת תשי"ד, 17
בדצמבר 1953), ע' 3.
תשובה למשאל על האקדמיה
והרכבה.

1543 שמרוק, חנא. במסכת ערכין: על
ספרות אידיש באנציקלופדיה
העברית... הפועל הצעיר, שנה
מז, גל' 16 (ט"ז בטבת תשי"ד,
22 בדצמבר 1953), ע' 11-13.
תרגום מידיש. לא חתום.

תשי"ד, 30 באוקטובר 1953, ע'
3.

על דבורה פוגל.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 225-231, בשם: שי-
טים פורחות.

1535 'משקופי לשון: בתי הנפש. הפועל
הצעיר, שנה מז, גל' 9 (כ"ה
חשון תשי"ד, 3 נובמבר 1953),
ע' 12-13.
חזר ונדפס בהרחבה ב'אבני
שפה', ע' 112-117.

1536 הנווד. מולד, כרך יא, חוב' 65-
66 (כסלו-טבת תשי"ד, נובמבר-
דצמבר 1953), ע' 290-292.
על שירו של שמידט פון ליובק
'הנווד' (Der Wanderer)
ותרגומו לעברית על-ידי מרדכי
צבי מאנה.

1537 בעל מסות. הפועל הצעיר, שנה
מז, גל' 11 (י' כסלו תשי"ד, 17
נובמבר 1953), ע' 12-13.
על שלמה ביקל.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 279-284.

1538 איחור. דבר, י"ג בכסלו תשי"ד,
20 בנובמבר 1953, ע' 3.
על המשורר אברהם בן-יצחק.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
75-77, בשם: שכחה וטעמה:
סביבי שירת אברהם בן יצחק.

1539 על הסופרים הצעירים להשתחרר

- 1544 כציפור מים: מתוך 'אבני חן'.
 מִשָּׂא, שנה ג, גל' 29 (64) (כ"ה
 בטבת תשי"ד, 31 בדצמבר
 1953), ע' 4.
 ליום הולדתו ה־81 של ח"נ ביא-
 ליק.
 על שני שירים של ביאליק: 'אל
 הצפור' ו'משוט במרחקים'.
- Alter Terakh: the byways of 1545
 linguistic fusion. – The field
 of Yiddish: studies in Yid-
 dish language, folklore, and
 literature... / edited by Uriel
 Weinreich. – New York:
 Linguistic Circle of New
 York, Columbia University,
 1954. p. 134–142.
 נוסח מורחב של המאמר: לענין
 'תרח זקן' שפורסם ב'לשונונו
 לעם', מחזור ה-, קונטרס א (מג)
 (חשון-כסלו תשי"ד), ע' 12–16.
 נוסח עברי פורסם ב'הפועל
 הצעיר', שנה מ, גל' 23
 (3.3.1953), וב'אבני שפה', ע'
 307–322 ו־394–395.
- 1546 רשות הלשון. 'הארץ', כ"ו בטבת
 תשי"ד, 1 בינואר 1954, במדור
 'תרבות וספרות', ע' א.
 על הלשון העברית והתפתחותה.
 חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 139–
 142.
- 1547 לביתי. דבר, כ"ו בטבת תשי"ד,
 1 בינואר 1954, ע' 4.
 על שמועות, רכילויות, בדיות
- וברווזים עתונאים על דב סדן
 ומשפחתו.
- 1548 נועץ שרטון: לדמותו של פרץ
 סמולנסקין. העובד הציוני, שנה
 יז, גל' ג (295) (שבט תשי"ד,
 ינואר 1954), ע' 29–30.
 חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 25–
 28.
- 1549 משקופי לשון: "זימן לבנים...".
 הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 18
 (א' שבט תשי"ד, 5 ינואר 1954),
 ע' 13–14.
 על הצירוף 'זימן לבנים...'.
 חזר ונדפס ב'הרחבה ב'אבני
 שפה', ע' 207–211.
- 1550 אגודת-הסופרים. הארץ, ד'
 בשבט תשי"ד, 8 בינואר 1954,
 במדור 'תרבות וספרות', ע' א.
 על אגודת הסופרים.
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
 פולמוס', ע' 56–60.
- 1551 עין בוחן. הפועל הצעיר, שנה
 מז, גל' 19 (ח' שבט תשי"ד, 12
 ינואר 1954), ע' 12–13.
 על ספרו של אברהם אברונין
 'מחקרים בלשון ביאליק ויל'ג'
 (תל-אביב, תשי"ג).
- 1552 צעיר רודם. מבואות, שנה א, גל'
 8 (כ"ז בשבט תשי"ד, 31 בינואר
 1954), ע' 8–9.
 על פירוש הצירוף 'צעיר רודם'
 כפי שהוא מופיע בספרות העב-

- 1557 ביקורת ספרים: שיגרה. דבר, ט"ז באדר א' תשי"ד, 19 בפברואר אר 1954, ע' 4.
 על ספרו של ג' קרסל 'אם המוש-בות פתח תקוה'.
- 1558 סיסמה ושוברה. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 25 (כ' אדר א' תשי"ד, 23 בפברואר 1954), ע' 12-14.
 על הסיסמה של יל"ג: 'היה אדם בצאתך ויהודי באהלך' וגלגוליה. נכנס ברוב הרחבה בשם: 'בצאתך ובאהלך: לתולדות סיסמה ושוברה' בספרו של סדן 'בצאתך ובאהלך: מגין חקרי-ספרות', ע' 9-50.
- 1559 ברכת נרות, זמנים (תוספת לשבת), ל' באדר א' תשי"ד, 5 במארס 1954, ע' IV.
 שבת בנושא בשירה, סיפור ואגדה.
 נוסח מורחב מובא בגלגל המועדים, ע' 9-17.
- 1560 חומה. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 27 (ד' אדר ב' תשי"ד, 9 מארס 1954), ע' 12.
 על זכרונותיו של א. אלמי (אליהו חיים שפס).
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 295-297.
- 1561 שחוק פורים. על המשמר, י"ד באדר ב' תשי"ד, 19 במארס 1954, ע' 5, 6 (במדור 'דף לספ-
- רית. חזר ונדפס ב'אבני שפה', ע' 164-170.
- 1553 משקופי לשון: אבדה עולמית. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 22 (כ"ט שבט תשי"ד, 2 פברואר 1954), ע' 12.
 על הצירוף 'אבדה עולמית' אותו מביא א"ז ז'ק (ז'רננסקי) כחידוש לשוני של ח"נ ביאליק.
- 1554 מפגישה לפגישה: 'על' אליעזר מאיר ליפשיץ. גזית, 'כרך יג, חוב' ו-י (אדר-סיון תשי"ד, פברואר-יוני 1954), ע' 98-99.
 'חזר ונדפס ב'גוילין', כנסת סופרים וציירים בישראל / בעריכת גבריאל טלפיר. - תל-אביב: גזית, 1954, ע' 98-99 וב'ארחות ושבילים'; כרך האישים, ע' 187-190, בשם: בין אפשרות לממשות (נחתם: ניסן תשי"ד).
- 1555 באפס יד. לשוננו לעם, מחזור ה, קונטרס ג-ד (מה-מו) (אדר א' תשי"ד), ע' 7-13.
 על המליצה והשמוש בה.
- 1556 חקר שעשועים: דגושין ורפויין. משא, שנה ד, גל' 3 (67) (ח' באדר א' תשי"ד, 11 בפברואר 1954), ע' 4.
 על בדיחות וחידודין המבוססים על הדגשת עיצורים או הרפיייתן. חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 38-39.

ע' 12-13.

על הפתגמים: 'זי פארדעקט זיך דאס פנים מיטן סטאן' ו'א קאן האָט אן אויער און האט קיין קאָפּ ניט'.

ד. חזר ונדפס ב'יריד השעשור- עים', ע' 217-218; ה. חזר ונדפס שם, ע' 119.

1565 יציב פתגם: מ"ד בראנדשטטר וזיקתו ליידיש. ידע עם, כרך ב, חוב' ב-ג (ניסן תשי"ד, אפריל 1954), ע' 135-139. על יידיש כשפת הדיבור והפתגם.

1566 ליפשיץ, ליאו. ואדי. מולד, כרך יב, חוב' 68-69 (ניסן תשי"ד, מארס-אפריל 1954), ע' 125-128. תרגום. חתום: ד.ס.

1567 זה ראה וקדש. מחברות לספרות, כרך ה, מחברת ד (ניסן תשי"ד, אפריל 1954), ע' 47-51. על התיבה 'זה' ופירושה.

1568 גוילים. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 31 (ג' ניסן תשי"ד, 6 אפריל 1954), ע' 13; גל' 32/33 (י' ניסן תשי"ד, 13 אפריל 1954), ע' 17-18. על ספרו של מנשה הלפרן 'פארמעטן' (גוילים).

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 298-305.

1569 "כבישת פנים". מבואות, שנה

רות').

"כהמשך השיחה האחרונה עם אברהם ברץ זכרוננו לנהרה".

על דמויות המגילה ומשחקי פורים כמוטיבים בספרות היידישית.

1562 ירכתי-פתגמים: א. בין מרק לצלי; ב. ומהיכן אנו ניזונים? ג. לתתא ולעילא. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 29 (י"ח אדר ב' תשי"ד, 23 מארס 1954), ע' 13-14.

על הפתגמים: אז דו ווילסט עס ניט אין דער יוך - קריגסטו עס אין געבראטענס; נו, און פון ווא- נען וועלן מיר לעבן?; ו- אז מען האט ניט אונטן - האט מעט ניט אויבן.

א. חזר ונדפס ב'יריד השעשור- עים', ע' 199-200; ב. חזר ונדפס שם, ע' 197, בשם: 'ועל מה נהא גזונים'; ג. חזר ונדפס שם, ע' 147-148, בשם: 'לעילא ולתתא'.

1563 ממעבה העם. זמנים (תוספת לשבת), כ"א באדר ב תשי"ד, 26 במארס 1954, ע' V. על א"מ וויסנברג.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 143-147, בשם: נוסח ז'ליחוב: על איצי מאיר ווייסנ- ברג וסביביו.

1564 ירכתי-פתגמים: ד. עבירה גוררת עבירה; ה. משל הקיתון. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 30 (כ"ה אדר ב' תשי"ד, 30 מארס 1954),

- א, גל' 10 (ו' בניסן תשי"ד, 9 באפריל 1954), ע' 16-17. על הצירוף 'כבשו פניהם בקר' קע'.
- 1570* די לידער האבן א טאטן. ביי-וועלט, 21סטער יארג, נומ. 7 (9 באפריל 1954).
- 1571 חקר שעשועים: בין קין להבל. משא, שנה ד, גל' 7-8 (71-72) (י"א בניסן תשי"ד, 14 באפריל 1954), ע' 7, 14. על התריזה בהלצות גבדיחות.
- 1572 מכות מצרים. על המשמר, י"ג בניסן תשי"ד, 16 באפריל 1954, ע' 8 (ב'דף לספרות). על שירתו של נתן אלתרמן 'שירי מכות מצרים'.
- 1573 חקר שעשועים: מעשה הפרעוש. משא, שנה ד, גל' 9 (73) (כ"ו בניסן תשי"ד, 29 באפריל 1954), ע' 9, 10. על הפרעוש בבדיחה היהודית ('ער האט דערשאָסן א פלוי' וכד'). חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 130-132, בשם: ההורג פרעוש.
- 1574 ללשוננו נגביר. דבר, כ"ז בניסן תשי"ד, 30 באפריל 1954; ע' 5. על הרחבת הלשון וצורך ניקודם של ספרים בעקבות חוק הנחלת הלשון.
- חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 136-138. 138.
- 1575 מצבה. זמנים (מוסף לשבת), כ"ז בניסן תשי"ד, 30 באפריל 1954, ע' V. על מצבה בבית הקברות בווינה על קברו של משה הררי-ברגנר לזכר משפחתם של מלך רא-וויטש, יוסל והרץ ברגנר. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 169-174, בשם: מצבה על בית ברגנר.
- 1576 עוד זאת על ש"י עגנון. מולד, כרך יב, חוב' 70 (אייר תשי"ד, מאי 1954), ע' 188-189. בעקבות מחקריהם של משולם טוכנר ואחרים על ש"י עגנון. חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 201-204, בשם: ועוד זאת. כמר-כן נדפס ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 48-51 ובמהד' ב, ע' 53-56.
- 1577 דורש לציון. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 35 (א' אייר תשי"ד, 4 מאי 1954), ע' 12-13. על מאיר גיאיר. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 331-336.
- 1578 מפלגות. דבר, י' באייר תשי"ד, 13 במאי 1954, ע' 2. על ריבוי מפלגות פוליטיות במדינת ישראל ועל הצעתו של ד' בן-גוריון לשינוי שיטת הבחירות

אייר תשי"ד, 25 מאי 1954), ע'
14.
על הפתגמים: 'ניט יעדן טאָג
טרעפט זיך אזא מת' ו'דאָס
פיערצייג האָט זיך אויסגע-
לאזט'.
ו'. חזר' ונדפס ב'יריד השעשור-
ע'ים, ע' 190.

1583 חקר שעשועים: במקום שאין
איש... משא, שנה ד, גל' 11
(75) 'כ"ד באייר תשי"ד, 27
במאי 1954), ע' 11.
על פתגמים הומוריסטיים ב'ידיש
ובעברית (במקום שאין איש איז
א הערינג אויך א פיש).
חזר ונדפס ב'יריד השעשועים,
ע' 81-86.

1584 ירכתי-פתגמים: ח. ודי לחכימא
ברמיזא; ט, שור בפרוטה. הפועל
הצעיר, שנה'מז, גל' 39/40 (כ"ט
אייר תשי"ד, 1 יוני 1954), ע'
20.

על הפתגמים: 'א פריץ דארף מען
צו פארגשטיין אויפן ווינק' ר'אן
אָקס פאר א גראָשן או דער גראָ-
שן איז ניטא'.
ח. חזר ונדפס ב'יריד השעשור-
ע'ים, ע' 192-193; ט. חזר ונדפס
שם, ע' 198.

1585 זרך מרחב. בחינות "בביקורת
הספרות, חוב' 7 (קיץ תשי"ד),
ע' 25-36.
על 'מלך בשה ודם' למשה שמיר.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון, ע'

לשיטה הנהוגה באנגליה.

חזר ונדפס ב'מריכי בית', ע'
180-184.

1579 מראשיתו של עגנון. הפועל
הצעיר, שנה מז, גל' 37 (ט"ו
אייר תשי"ד, 18 מאי 1954), ע'
9-11.

על שירים בידיש של ש"י עגנון
ובמינוח השיר 'די קבצנים'
ותרגומו בפרוזה ע"י ד' סדן.
חזר ונדפס בהרחבה ב'על ש"י
עגנון, מהד' א, ע' 139-154,
בשם: שירי נעורים (נחתם: ה'
אב תשי"ח).

1580 על טיפה אחת. זמגים (מוסף
לשבת), י"ח באייר תשי"ד, 21
במאי 1954, ע' III.

חמשים שנה ליצירת ש"י עגנון.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון, ע'
211-213; ב'על ש"י עגנון,
מהד' א, ע' 60-62; ובמהד' ב, ע'
65-67.

1581 מסכת כלים... על המשמר, י"ח
באייר תשי"ד, 21 במאי 1954, ע'
5 (ב'דף לספרות).
הערה ללשונו של ש"י עגנון,
לכבוד חמישים שנות יצירה.
חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון,
מהד' א, ע' 157-159, בשם:
למסכת כלים: לדרכו באגדה.

1582 ירכתי-פתגמים: ו. בין מת לפגר;
ז. בין פתיל לפתילה. הפועל
הצעיר, שנה מז, גל' 38 (כ"ב

- 283-300. קטע קצר מתוך המאמר נדפס ב'דיעות אחרונות', במוסף 'תרבות, ספרות, אמנות', גל' 11 (ב' באייר תשל"ג, 4 במאי 1973), ע' 4 ברשימה 'כך כתבו עליהם המבקרים': דב סדן על 'מלך בשר ודם' של משה שמיר (נעתק מתוך 'בין דין לחשבון', ע' 293).
- 1586 אישי-הסופר: מתוך הסדרה 'נר למאה'. גליונות, כרך ל, חוב' ה-ו (קצט-קפ) (אייר-סיון תשי"ד), ע' 245-248. על פ' לחובר.
- חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 203-208 (נחתם: סיון תשי"ד):
- 1587 בדרך לענוי עולם: חתך בסיפורי י.ח. ברנר. עולם-הספר, סיון תשי"ד, יוני 1954, ע' 9-11. נדפס לראשונה ב'דבר' (מוסף לשבתות ומועדים), ט' באייר תרצ"ו, 1 במאי 1936, ע' 3.
- חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 159-163 וב'בין דין לחשבון', ע' 137-140.
- 1588 על שמואל יוסף עגנון. עתידות, שנה ו, חוב' 3 (סיון תשי"ד), ע' 166-167.
- 1589 "חבצלת". זמנים (מוסף לשבת), ג' בסיון תשי"ד, 4 ביוני 1954, ע' VI.
- על העתון 'חבצלת' ועורכה ר' ישראל דב פרומקין.
- חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 17-21, בשם: ספר הטעון הגהה.
- 1590 על הברה אחת. דבר, י' בסיון תשי"ד, 11 ביוני 1954, ע' 5. על ב"י ביאלוסטוצקי ועל בלדה מפרי עטו והשוואתה על סיפורו של ש"י עגנון 'אבי השוה'.
- 1591 תרגום. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 41 (י"ד סיון תשי"ד, 15 יוני 1954), ע' 14-15: לצנין מקור שיר של מיכ"ל בצרפתית ובגרמנית.
- 1592 הגהה: אפיזודה מחיי נחום סוקר-לוב. זמנים (מוסף לשבת), י"ז בסיון תשי"ד, 18 ביוני 1954, ע' V.
- 1593 ברוד, מכס. שזור עברי. דבר השבוע, מס' 26 (413) (כ"ג בסיון תשי"ד, 24 ביוני 1954), ע' 8-9. שיר בתרגומו של דב סדן. משור-לב בחוך 'הסופר שאינו יודע כמה ספרים כתב: שיחה עם מכס ברוד - ליובל השבעים'. ראיין: מ' אחי-יוסף.
- 1594 ממעין דורות: גלגולו של טייטש בשירת ח"נ ביאליק: מולד, כרך יב, חוב' 72 (תמוז תשי"ד, יולי 1954), ע' 288-294.
- 1595 זכרון לראשון. על המשמר, א' בתמוז תשי"ד, 2 ביולי 1954, ע'

על א. אלמי. תירגם ליידיש אשה
וואַלק. המקור העברי נדפס לרא-
שונה ב'הפועל הצעיר' בשם:
החומה.

חזר ונדפס ב'א. אלמי-בוך', לכ-
בוד א. אלמיס ווערן א בן-שבעים
/ צונויפגעשטעלט פון א קאַלע-
גיע-אונטער-הער רעדאקציע פון
אברהם זאק; מיט א'ביבליאגרא-
פיע צוזאמענגעשטעלט פון יעפים
ישורין. - בוענאס-איירעס:
ארויסגעגעבן דורכן צענטראל-
פאהבאנד פון פוילישע יידן אין
ארגענטינע, תשכ"ב 1962 (דאס
פוילישע יידנטום, באנד 159), ע'
72-68.

1600 מפי העם: לדרכו של ח"נ ביא-
ליק. הפועל הצעיר, שנה מז, גל'
46 (י"ט תמוז תשי"ד, 20 יולי
1954), ע' 14-13.

1601 חקר שעשועים: האוכל בשוק...
משא, שנה ד, גל' 15 (79) (כ"א
בתמוז תשי"ד, 22 ביולי 1954),
ע' 9.

על מקורן של בדיחות והלצות
בעקבות המימרה 'האוכל בשוק
דומה לכלב', או, 'האוכל בשוק
דומה לפארשוק'.
חזר ונדפס ב'יריד השעשועים',
ע' 88-87.

1602 בין צור-לגל. דבר, כ"ב בתמוז
תשי"ד, 23 ביולי 1954, ע' 5, 6.
על הצירוף ובמיוחד בשירת ביא-
ליק.

5 (ב'דף לספרות').

על מבחר כתבי ר'. ישראל דב
פרומקין, בעריכת ג' קרסל.
חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 22-
24.

1596 ירכתי-פתגמים: י. בשר ודם; יא.
בין קץ לקצה. הפועל הצעיר,
שנה מז, גל' 44/45 (י"ב תמוז
תשי"ד, 13 יולי 1954), ע' 20-
21.

על הפתגמים: 'מען זאָל שניידן
מיין פלייש, וואָלט קיין בלוט
נישט גערונען' ו'ווייל א יוד האָט
ליב אָן אַן עק'.

י. חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד
השעשועים', ע' 161-155 ו-יא.
שם, ע' 165.

1597 תועי מדבר: בסוד צרופים. הארץ,
ט"ו בתמוז תשי"ד, 16 ביולי
1954, במדור 'תרבות וספרות',
ע' א.

על שירו של ח"נ ביאליק 'מתי
מדבר האחרונים' ועל הצירוף
'תועי מדבר'.

1598 גוסס קורדון: עם סיפורי של
א"מ פוקס. זמנים (מוסף לשבת),
ט"ו בתמוז תשי"ד, 16 ביולי
1954, ע' V.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 168-164.

1599 די וואנט. פריע ארבעטער שטי-
מע, יארג. 54, נומ. 15 (2594)
(16 ביולי 1954), ע' 4, 7.

- 1603 "בהיות ימי סגריר": בסוד הצירופים. זמנים (מוסף לשבת), כ"ב בתמוז תשי"ד, 23 ביולי 1954, ע' VII, V.
- "חיים נחמן ביאליק - עשרים שנה למותו".
- 1604 "ונפשי כציפור...": בסוד הצירוף פים. על המשמר, כ"ב בתמוז תשי"ד, 23 ביולי 1954, ע' 5, 6 (בידף לספכות).
- על שירו של ח"נ ביאליק 'אגרת קטנה' במלאת עשרים שנה למות המשורר.
- 1605 ירכתי פתגמים: יב. בין טוב למור טב. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 48 (ד' אב תשי"ד, 3 אוגוסט 1954), ע' 15.
- על הפתגם: 'גוט איז בעסער פון בעסער'. חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד השעשועים', ע' 142.
- 1606 'ועשן הארובות...': בסוד הצירופים - עשרים שנה לפטירת ביאליק. מבואות, שנה ב, גל' 1 (13) באב תשי"ד, 6 באוגוסט 1954, ע' 3.
- על הצירוף בשיחתו של ביאליק ואצל אחרים.
- 1607 תולדותיו של קופל שוארץ. הפר' על הצעיר, שנה מז, גל' 51 (כ"ה באב תשי"ד, 24 באוגוסט 1954), ע' 11-12.
- 'נכתב ע"י דב סדן בשביל 'האנציקלופדיה לחלוצי הישוב
- ובוניו' לתדהר, חלק ו', [1955], ע' 2545-2546] העומד לצאת לאור".
- 1608 חקר שעשועים: הגדול שבכזבים. משא, שנה ד, גל' 2 (66) (כ"ד בשבט תשי"ד, 28 בינואר 1954), ע' 9.
- על השקר הגדול ביותר. חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 68-70.
- 1609 ירכתי פתגמים: יג. ברקאי! ברקאי! יד. אפס ואפס! הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 52 (ב' אלול תשי"ד, 31 אוגוסט 1954), ע' 14.
- על הפתגמים 'ס'טאגט שוין אין פינטשעוו', ו-'ס'איז גארנישט מיט גארנישט'.
- 1610 ירכתי פתגמים. ט"ו. משען ומב' טח; ט"ז. אויר לנשימה. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 54 (ט"ז אלול תשי"ד, 14 ספטמבר 1954), ע' 13.
- על הפתגמים ביידיש: 'ס'איז שמ' עון ומיטוואך' ו-'לעבן פון לופט'. 'אויר לנשימה' כונס ונדפס ב-'ריד השעשועים', ע' 180-182.
- 1611 ריח מים. הפועל הצעיר, שנה מז, גל' 55/56 (כ"ג באלול תשי"ד, 21 בספטמבר 1954), ע' 17-19.
- על הצירוף והמוטיב 'ריח מים' בשירה העברית (יל"ג, נ"ה ויזל

1616 צנזורה בישראל. בר, שנה ו, חוב' א"ב (תשרי-חשון תשט"ו, אוקטובר-נובמבר 1954), ע' 18-19.

נוסח מורחב נדפס תחילה ב'דבר', ט"ו בחשון תש"ט (17.11.1948), ע' 2. על צנזורה מבית על העתונות העברית.

1617 ענינות: הערות בשולי 'הספר' א'. הספר, כרך א, קונטרס ב"ג (תשרי-אדר תשט"ו), ע' 58. הערות למאמרים של שמואל שרגא פייגנזון (שפ"ן הסופר), מ' שניאורסון וראובן מרגליות בתור-ברת הראשונה של 'הספר'.

1618 ירכתי פתגמים. י"ז. תשלום שח-רית: י"ח. בין חילוק לחלוק; י"ט. בין ברכה לקללה: הפועל הצעיר, שנה מח, גל' 1 (ח' תשרי תשט"ו, 5 אוקטובר 1954), ע' 14-15. השלמה לפרשנות על הפתגם 'ס'טאגט שוין אין פינטשעווי'; על הפתגם: 'א חילוק איז א הויז' (חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 97-99); ועל הפתגם: 'דער טאטע איז אין קלייט, די מאמע איז אין הויז'.

1619 'כחום היום': אחת-עשרה שנה למות שאול טשרניחובסקי. זמ' גים, י"ח בתשרי תשט"ו, 15 באוקטובר 1954, במדור 'זמנים לספרות ולאמנות'.

ואחרים). פורסם בהרחבה ב'מבפ' נים'; כרך יט, חוב' 4 (אייר תשי"ז, מאי 1957), ע' 495-504, בשם: ריח מים: לסמל שושנת יריחו.

1612 חקר שעשועים: וצדקתך... משא, שנה ד, גל' 19-20 (83-84) (כ"ה באלול תשי"ד, 23 בספטמבר 1954), ע' 10-11. על הלצות עם המוטיב של הבעל החושד או המופתע כשרעיתו כוגדת בו.

1613 קול ברמה נשמע: להפטרות יום ב' דראש השנה. זמנים, כ"ט בא-לול תשי"ד, 27 בספטמבר 1954, ע' 6 (במדור 'זמנים לספרות ולא-מנות').

על מדרש שמות מקומות ובמיוחד על הצירוף 'קול ברמה נשמע'.

1614 בואו חשבון... על המשמר, כ"ט באלול תשי"ד, 27 בספטמבר 1954, ע' 8 (ב'דף לספרות). על השמוש בשמות מקומות כשהם נדרשים כדיוק לשונם, כמדרשי שמות (חשבון - כשם עיר מקראית וכד').

תשט"ו
1955 - 1954

1615 חכמי חלם: מחקר בלשני פולקלור-י. ידע עם, כרך ב', חוב' ד"ה (תשרי תשט"ו, ספטמבר 1954), ע' 229-232.

- 1620 מספד. דבר, ב' בחשון תשט"ו,
29 באוקטובר 1954, ע' 5.
הספדים למאני לייב, י"י סיגל,
דוד איגנטוב, נחום בומזה,
שמר'ל, קאצ'רגינסקי ויוסף
אופאטושו.
חזר ונדפס ב'אבני: מפתן', כרך
ראשון, ע' 160-163; בשם: דבר
מספד.
- 1621 משל ושוברון. הפועל הצעיר,
שנה מח, גל' 6 (י"ג חשון
תשט"ו, 9 נובמבר 1954), ע'
12-13.
על הפתגם: לו הכסילים לשוק לא
הלכו, החנונים סחורה גרועה לא
מכרו.
חזר ונדפס ב'יריד השעשועים,
ע' 32-37 בשם: שוטה ומזלו.
- 1622 נופו ולשבתו: עם הסתלקות יצחק
למדן. זמנים, כ"ג בחשון
תשט"ו, 19 בנובמבר 1954, ע' 4
(במדור 'זמנים' לספרות ולא-
מנות').
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
96-97.
- 1623 דיוקן: על יצחק למדן. 'מולה, כרך
יב, חוב' 77-78 (כסלו תשט"ו,
דצמבר 1954), ע' 502-504.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
98-101, בשם: דמות-דיוקנו.
- 1624 ירכתי פתגמים. כ"א. זרענו וכס'
פנו. הפועל הצעיר, שנה מח, גל'
10 (י"ב כסלו תשט"ו, 7 דצמבר
- 1625 זימון. דבר, כ"ט בכסלו תשט"ו,
24 בדצמבר 1954, ע' 5, 6.
על ספרו של ישראל כהן 'זה
לעומת זה' (פתגמים מקבילים).
- 1626 לפחות עוד מאה אחוזים. מעריב,
כ"ט בכסלו תשט"ו, 24 בדצמבר
1954, ע' 9 (במדור 'ספרא וסי'
'פא').
הערה לדניאל פרסקי על י"ח
רבניצקי כמשורר.
- 1627 ירכתי פתגמים. כ"ב. בין פרידה
לאחרית: כ"ג. בין אכילה לתיא'
בון. הפועל הצעיר, שנה מח, גל'
14 (ג' טבת תשט"ו, 28 דצמבר
1954), ע' 15-16.
על הפתגמים בידיש: 'ער האָט
איר איבערגאלאָזט א נאדיזין,
ו'דער ערשטער ביסן איז אן
עגבער'.
- 1628 'אור אישים'. די גאלדענע קייט,
נומ' 23 (1955), ע' 235-243;
על ספרו של זלמן שז"ר.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
כרך ראשון, ע' 294-306 (נחתם:
חשון תשט"ז, ובנוסח עברי
ב'בין דין לחשבון', ע' 379-386.

- 1629 אור צנוע: לזכר רבקה ברעם
לביית יגר. דבר הפועלת, שנה
כא, גל' 1 (טבת תשט"ו, ינואר
1955), ע' 34-35.
חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'
217-220.
- 1630 יושב תהילות: גלגולה של הלצה.
הפועל הצעיר, שנה מח, גל' 17
(כ"ד טבת תשט"ו, 18 ינואר
1955), ע' 12-14.
על האמירה: מען פרעגט ניט
אויף וואס מען זיצט, נאר אויף
וויפל מען זיצט.
- 1631 דילוג-רב וכיו"ב: מעט סניגוריה.
לשונונו לעם, מחזור ו, קונטרס
ב"ג (נד-נה) (שבט-אדר תשט"ו),
ע' 33-43.
על הצירוף 'דילוג-רב' בהוראת
התיבה 'טלגראף', וכיו"ב.
פורסם במדור 'ביסומי לשון':
תוספת לפורים תשט"ו.
- 1632 ירכתי פתגמים. כ"ד. בין בליעה
לחברתה: הפועל הצעיר, שנה
מח, גל' 19 (ט' שבט תשט"ו, 1
פברואר 1955), ע' 15-16.
על הפתגם בידיש: דער ערש-
טער ביסן מאכט א לאך, דער
צווייטער גייט נאך.
- 1633 לאמריקה: בשולי שירה אחת.
משא (מצורף ל'למרחב'); שנה
ה, גל' 5 (97) (י"ב בשבט
תשט"ו, 4 בפברואר 1955), ע'
[א].
- 1634 אורחים: ברכה ליונאס טורקוב
ודיאנה בלומנפלד. זמנים, י"ט
בשבט תשט"ו, 11 בפברואר
1955, ע' 5 (במדור 'זמנים לספ'
רוח ולאמנות')
- 1635 לאמריקה: ב. המנון וכחינתו.
משא (מצורף ל'למרחב'), שנה
ה, גל' 6 (98) (י"ט בשבט
תשט"ו, 11 בפברואר 1955), ע'
[א, ב].
על זיקת שירת יידיש לאמריקה
בשיר מאת מוריס רוזנפלד.
- 1636 ירכתי פתגמים. כ"ה. בין ליבוב
נחילופו. הפועל הצעיר, שנה
מח, גל' 20-21 (כ"ג שבט
תשט"ו, 15 פברואר 1955), ע'
18-19.
על הפתגם בידיש: חתן כלה
הערצן זיך, מאן און ווייב דוטש-
קן זיך.
- 1637 בשל תפוח: בשולי תורת פורים.
על המשמר, י' באדר תשט"ו, 4
במארס 1955, ע' 5, 6 (ב'דף
לספרות).
על התפוח בשירה ובספרות
היהודית וקשרו עם פורים.

- 1638 על פי הבאר: לרשומה של אגדת חז"ל. א. מפי עוללים. הפועל הצעיר; שנה-מס, גל' 24-(י"ד אדר תשט"ו, 8 מארס 1955), ע' 11-12.
- 1639 חזר ונדפס בהרחפה ב'גלגל המועדים', ע' 67-63.
- 1639 בין רדיפה ובריתה: לגלגולו של פתגם. ידע עם, כרך ג, חוב' א (ניסן תשט"ו, אפריל 1955), ע' 28-26.
- על הפתגם היידי 'כבוד איז ווי א שאטן, וואָס מער מעלויפט אים נאָך וואָס ווייטער אנטלויפט ער' (הכ' בוד הוא כצל, כל מה שאתה מרבה לרדוף אחריו, הוא מפליג לברוח).
- חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד השעשועים', ע' 138-133.
- 1640 סיפורי מעשיות: לקראת כנס הפולקלור. דבר, י"ד בניסן תשט"ו, 6 באפריל 1955, ע' 5-6.
- על החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם' ועל יום-טוב לוינסקי העומד בראשה ושלושה סיפורי מעשיות.
- 1641 ריחה של טבק. אמר, ט"ז בניסן תשט"ו, 8 באפריל 1955, ע' 4.
- על בדיחה בקשר לחוקר יום-טוב ליפמן צונץ אשר הוציא ספר על רש"י ובענין הרב ר' משולם יעקב אורנשטיין. שהשיג על
- צונץ ועל תאריך גילוי הטבק באירופה.
חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 25-24.
- 1642 ספרותנו החדשה ולימודה: שיחה עם דב סדן. משא (מצורף ל'למר-תב'), שנה ה, גל' 15 (107) (כ' בניסן תשט"ו, 12 באפריל 1955), ע' 5-6.
- המלכה"ד: גליה ירדני.
על הספרות העברית החדשה.
מגיב על כך צבי אדר ב'משא', גל' 18 (110) (6 במאי 1955).
- 1643 על פי הבאר: ב. 'קרח מכאן ומ' כאן'. הפועל הצעיר, שנה מס, גל' 29 (כ' ניסן תשט"ו, 12 אפריל 1955), ע' 17-18; גל' 30 (כ"ז ניסן תשט"ו, 19 אפריל 1955), ע' 14.
- 1644 עם קריאה: ביבליוגרפיה. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם', הסקציה לחקר האגדה העממית), מס' 5 (אייר תשט"ו, מאי 1955), ע' 2.
- על פליטון של מרדכי אמתי 'מעשה באלהו הנביא ובליל הסדר'; על ספור שמספה מרדכי בן-יחזקאל 'היהודי והפריץ, מעשה בחסיד אחד שהשליך על ה' יהבו'; ועל מאמר של ד"ר מנחם זהרי 'אילנות מדברים'.
- 1645 על שפת הקבר. על המשמר, י"ד באייר תשט"ו, 6 במאי 1955, ע'

- 7, 8 (ב'דף לספרות').
 "פרידריך שילר, 150 שנה למור-
 תו".
 על רישום-שירתו של פ' שילר
 בספרותנו ועל שירו Hoffnung
 (תקוה).
- 1646 תבונת כפיים: בין מליצה למושג.
 הפועל הצעיר, שנה מת, גל' 33
 (י"ח אייר תשט"ו, 10 מאי
 1955), ע' 12-13; גל' 34 (כ"ה
 אייר תשט"ו, 17 מאי 1955), ע'
 17-18.
 על הביטוי 'תבונת כפיים'.
 הרחבה של מאמר שפורסם
 ב'דבר', 23.5.47.
- 1647 דומיה תהילה: לדרכו של משל.
 זמנים, ה בסיון תשט"ו, 26 במאי
 1955, ע' 5 (במדורי 'זמנים לספ-
 רות ולאמנות').
 על המימרה 'הדיבור ככסף
 והשתיקה כזהב'. "לישראל כהן
 בן החמישים".
- 1648 עם קריאה: בעתונות עברית.
 אגרת חדשית (החברה הישראל-
 לית לפולקלור 'ידע-עם', הסק-
 ציה לחקר האגדה העממית), מס'
 6 (סיון תשט"ו, יוני 1955), ע'
 3-5.
 ציונים ביבליוגרפיים לאגדות
 שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1649 הפרעוש והרב: משל אדם מיצק-
 ביץ'. מולה, כרך יג, חוב' 83
 (סיון תשט"ו, יוני 1955), ע'
- 250-254.
 פורסם לראשונה ב'דבר' (מהד'
 צהרים), כ"ד בחשון תש"ה
 (10.11.1944), ע' 2, בשם: על
 פגיעה אחת; וכאן בהרחבה.
- 1650 העולם שותק ומחריש: לרישומה
 של אגדת מתן תורה. מחניים,
 חוב' כו (ערב שבועות תשט"ו),
 ע' 39-42.
 על רישומו של הפסוק 'העולם
 שותק ומחריש' מהאגדה - על
 הספרות היהודית.
 חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
 המועדים', ע' 101-120.
- 1651 לאגדת המלך ליר. דבר, י"ג
 בסיון תשט"ו, 3 ביוני 1955, ע'
 4.
 השוואת האגדה עם סיפורה של
 גליקל מהמלך.
- 1652 אגדה ופירושה: בין ההשכלה
 ולאחריה. משא (מצ'ורף לילמר-
 חב'), שנה ה, גל' 22-114 (י"ג
 בסיון תשט"ו, 3 ביוני 1955), ע'
 [א]; גל' 24 (116) (כ"ז סיון
 תשט"ו, 17 ביוני 1955), ע' [א].
 על אגדה מתוך 'פרקי ההיכלות'
 ועיבודה ע"י מרדכי ווייסמן-
 חיות, ע"י יל"ג (בשירו 'האמונה
 והדעת'), ע"י אברהם רייזן (ב-
 שירו 'צייכנס פון אלטן קוואל')
 וע"י י"ל פרץ (בחזיונו 'ביי
 נאכט אויפן אלטן מארק').
- 1653 בכלים שאולים. הפועל הצעיר,

- גל' 38 (כ"ד סיון תשט"ו, 14 יוני 1955), ע' 13-14. על מצבתו של נ"ה ווייזל. חזר ונדפס בהרחבה ב'בצאתך ובאהלך', ע' 51-54.
- 1654 [על צפורה כסה (קוסוי) לבית רייבר]. צפורה כסה: שנה למור תה. - קבוצת שילר, תמוז תשט"ו, ע' 38. קטע ממכתב.
- 1659 "שני לולים עליונים...": כ"א שנים למות ח"ג ביאליק. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ה, גל' 28 (120) (כ"ה בתמוז תשט"ו, 15 ביולי 1955), ע' [א, ב]. על המלה 'לולים' בשירו של ביאליק 'המתמיד'.
- 1660 בכתבי-עת יידיש. בכתבי-עת עבריים: [ביבליוגרפיה]. אגרת חדשית. (החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם'. לחקר האגדה העממית), מס' 8 (אב תשט"ו, אוגוסט 1955), ע' 27-31. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1661 מיתה בנשיקה: גלגול בלדה של אדם מיצקביץ. הפועל הצעיר, שנה מח, גל' 45/46 (י"ד אב תשט"ו, 2 אוגוסט 1955), ע' 19-20. על בלדה של אדם מיצקביץ וְהשפעתה על נ"ה אימבר בפואי-מה 'חידנת מני קדם'.
- 1662 מפי העם: השבת גנבה. אמר, י"ז באב תשט"ו, 5 באוגוסט 1955, ע' 5, 7.
- 1654 [על צפורה כסה (קוסוי) לבית רייבר]. צפורה כסה: שנה למור תה. - קבוצת שילר, תמוז תשט"ו, ע' 38. קטע ממכתב.
- 1655 בכתבי עת יידיש: [ביבליוגר-פיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם'. הסקציה לחקר האגדה העממית), מס' 7 (תמוז תשט"ו, יולי 1955), ע' 2-5. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1656 ציונות מגשימה. בצרון, שנה טז, כרך לב, חוב' ז (179) (תמוז-אב תשט"ו), ע' 149. קטעים מתוך 'זהרורי בוקר: על קוסף אהרנוביץ', כפי שנדפסו ב'אבני זכרון', ע' 43, 52-53.
- 1657 מארץ נכריה. הפועל הצעיר, שנה מח, גל' 42 (כ"ב תמוז תשט"ו, 12 יולי 1955), ע' 12-14. על רישומו של פרידריך שילר בספרות העברית בדורות האחרונים.
- 1658 מפי העם: מעשה בדרך המלך.

מנוקד.

על שני ספורים שמרכזן גנבה.

1663 "אגדות מתנגנות". משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ה, גל' 31 (125) (י"ז באב תשט"ו, 5 באוגוסט 1955), ע' ב (במדור 'ספרים'). על ספרו של דוד הכהן. חתום: מאזין.

1664 חנכו את הנוער לקריאה! מחניים, כר' ב, גל' כו (עב) (ח' באלול תשט"ו, 28 באוגוסט 1955), ע' 11.

תשובה למשאל על הספרות: מה מותר לקרוא? מה צריך לקרוא? מה קוראים?

1665 בכתבי-עת עבריים: [ביבליוגר-פיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם, הסקציה לחקר האגדה העממית), מס' 9 (אלול תשט"ו, ספטמבר 1955), ע' 34-36.

ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.

1666 מפי העם: שני סיפורי בית: א. מעשה בשרפה; ב. מעשה בעג-לה. אמר, כ"ב באלול תשט"ו, 9 בספטמבר 1955, ע' 4. מנוקד.

ספורים אוטוביוגרפיים של סדן.

166' בין הר ובקעה. אמר, כ"ט באלול תשט"ו, 16 בספטמבר 1955, ע' 9.

מנוקד.

על אגדת-עם בשתי גרסאות: אחת מאת פסח סגלוב ואחת מאת אדלברט שמיסו.

1668 חשבון נפש. זמנים, כ"ט באלול תשט"ו, 16 בספטמבר 1955, ע' 5, 8 (במדור 'זמנים לספרות ולא-מנות').

על ברתולד אוארבאך ודוד-פריש-מן.

חזר ונדפס בהרחבה ב'בצאתך ובאהלך', ע' 139-144, בשם: לשוא חייתי... לחשבון נפשו של דור.

1669 הספר המענין ביותר שקראתי בתשט"ו. מעריב, כ"ט באלול תשט"ו, 16 בספטמבר 1955, ע' 23 (במדור 'ספרא וסיפא'). על המקרא. תשובה למשאל בין סופרים, אנשי רוח ומדע ואישי ציבור:

1670 בלילהחותם: לענין בדיקת-הצל בלילה-הושענא רבה. אמנה: כתב-עת לתרבות תורנית. - ירושלים: משרד החנוך והתרבות - המחל-קה לתרבות תורנית, ער"ה תשט"ז, ע' 36-44. חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל המועדים', ע' 163-178.

תשט"ז

1956 - 1955

1671 [אוטוביוגרפיה]. דיוקנאות

ה, גל' 39 (131) י"ד תשרי
תשט"ז, 30 בספטמבר 1955, ע'
א, ג].
על שימוש באגדות בספרות
ההשכלה ועל אגדה שמקורה
במימרה 'באשר יהודי טוב הולך,
שם שיפון טוב גדל'.

1676 בכתבי-עת עבריים. בכתבי-עת
ביידיש: [ביבליוגרפיה]. אגרת
חדשיא (החברה הישראלית
לפולקלור 'ידע-עם', הסקציה
לחקר האגדה העממית), מס' 10
(תשרי תשט"ז, אוקטובר 1955),
ע' 41-48.
ציונים ביבליוגרפיים לאגדות
שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.

1677 מעשי גנבה. אמר, ז' בתשרי
תשט"ז, 23 בספטמבר 1955, ע'
4.
מנוקד.
ספורי-עם על מעשי גנבה.

1678 בין כסף למשי. אמר, ט, בתשרי
תשט"ז, 25 בספטמבר 1955, ע'
4.
מנוקד.
על פתגמים שענינם הגנבה לסו-
גיה.

1679 שמות משפחה. אמר, י"ד בתשרי
תשט"ז, 30 בספטמבר 1955, ע'
5.
מנוקד.
על שמות משפחה ומקורם.

סופרים / מאת משה מבורך. -
תל-אביב: מסדה, תשט"ז (אנשי-
רוח-בישראל), ע' 123-124.
נחתם: קרית יובל, תשט"ז.
בע' 124-129 נדפס ספורו "בחצ-
רה של מרת מאלטשי".

1672 צל-תמה. שי-לישעיהו: ספר יובל
לר' ישעיהו וולפסברג [אביעד]
בן השישים / העורך - י' תירוש.
- תל-אביב: המרכז לתרבות של
הפועל המזרחי, תשט"ז 1955. ע'
311, 320.
על הצירוף וגילגולו.
חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
המועדים', ע' 24-44.

1673 עכבר ודינריו: לגלגולו של
פתגם. הפועל הצעיר, שנה מט,
גל' 1/2, (י"א תשרי תשט"ז, 27
ספטמבר-1955), ע' 17-19.
על המוטיב בספרות המבוסס על
הפתגם 'עכברא דשכיבא אדינרי'
(פירוש רש"י: עשיר שלא נהנה
מממונו, כעכבר ששוכב על דינרי
זהב ואינו נהנה מהם).

1674 על דקירה-אחת. הארץ, י"ד
בתשרי תשט"ז, 30 בספטמבר
1955, במדור 'תרבות וספרות',
ע' א.
על תרגום 'פאן טדיאוש' לאדם
מיצקביץ לעברית ועל נקודה
יהודית שבאפוס.

1675 יהודי טוב: לדרכה של אגדה.
משא (מצורף ל'למרחב'), שנה

- 1680 בראשית. אמר, כ"א בתשרי תשט"ז, 7 באוקטובר 1955, ע' 5, 7. מנוקד. על פניה גלנץ, אשתו של המשר-רר אהרן גלנץ-ליילס.
- 1681 השבת הכף. אמר, כ"ח בתשרי תשט"ז, 14 באוקטובר 1955, ע' 4. מנוקד. על גנבת כפות במסעדות ובפונדקים ועל החזרתן.
- 1682 בכתבי-עת עבריים. בכתבי-עת ביידיש: [ביבליוגרפיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור ידע-עם, הסקציה לחקר האגדה העממית), מס' 11 (חשון תשט"ז, נובמבר 1955), ע' 57-64. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1683 'אור אישים'. מגלה, כרך יג, חוב' 88 (חשון תשט"ז, נובמבר 1955), ע' 512-516. על ספרן של זלמן שזר. חזר ונדפס ב'בין לין לחשבון', ע' 379-386.
- 1684 שחוק ילדים. אמר, י"ט בחשון תשט"ז, 4 בנובמבר 1955, ע' 5. מנוקד. על משחקי ילדים ושיר עם גרמני לגירוש החורף.
- 1685 השעון מצלצל... בין: ביאור לחידוד-הפועל הצעית, שנה מט, גל' 9 (לי תשון תשט"ז, 15 נובמבר 1955), ע' 13-14; גל' 10 (ז' כסלו תשט"ז, 22 נובמבר 1955), ע' 13-14. על השעון כ'מורה-שעות'.
- 1686 בכתבי-עת עבריים. בכתבי-עת יידיש: [ביבליוגרפיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור ידע-עם, הסקציה לחקר האגדה העממית), מס' 12 (כסלו תשט"ז, דצמבר 1955), ע' 69-72. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1687 סיפורי בית: א. מעשה המגיד; ב. בעמק הבכא; ג. עול-מלכות; ד. אחרית-הצדיק. מחניים, כרך ג, גל' ט"א (כ"ד בכסלו תשט"ז, 9 בדצמבר 1955), ע' 10-11. פרקי זכרונות מבית אבא. חזר ונדפס ב'עיר ואם בעיני בניה', ע' 185-187.
- 1688 בכתבי-עת יידיש. בכתבי-עת עבריים: [פיבליוגרפיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור ידע-עם, הסקציה לחקר האגדה העממית), שנה ב, מס' 1 (13) (טבת תשט"ז, ינואר 1956), ע' 83-84. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.

- 1689 על פי הבאר: בין חמור לאבן. הפועל הצעיר, שנה מט, גל' 16 (י"ט טבת תשט"ז, 3 ינואר 1956), ע' 12-11. על אגדה ב'דברים רבה' ופישומה בספרות.
- 1690 מעשה חייטים. על המשמר, כ"ט בטבת תשט"ז, 13 בינואר 1956, ע' 5 (ב'דף לספרות). "לאחי, משולם, איש-מרחביה בן החמישים". בעקבות ספרו של אהרן אמיר 'ולא תהי למות ממשלה' על הקומדיה 'נידורוסל' מאת דניס איבנוביץ' פונויזין - (פון-ויזין) והומור החייטים שבה. חזר ונדפס ב'יריד השעשועים', ע' 31-26, בשם: מעשה חייט.
- 1691 בכתבי-עת יידיש. בפתי-עת עבריים: [ביבליוגרפיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור - 'ידע-עם', הסקציה לחקר האגדה העממית), שנה ב, מס' 2 (14) (שבט תשט"ז, פברואר 1956), ע' 91-94. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1692 ארבעה שְׁעָרֵי-שמים. אמר, כ"א בשבט תשט"ז, 3 בפברואר 1956, ע' 5. מנוקד. אגדה על פליכס' מנדלסון-ברתולדי.
- 1693 גיל ורעדה: לדרכה של מליצה. לשוננו. לעם, מחזור ז, קונטרס ד (סו) (אדר תשט"ז), ע' 12-3; קונטרס ה'ו (סז-סח) (ניסן-אייר תשט"ז), ע' 18-11.
- 1694 חידה חידה ופתרונה. אמר, י"ב באדר תשט"ז, 24 בפברואר 1956, ע' 4; י"ט באדר תשט"ז, 2 במארס 1956, ע' 4. מנוקד. קובץ חידות לשוניות בעברית שפורסמו ב-1880 Israeliti-scher Lehrer Bote.
- 1695 בכתבי-עת יידיש. בכתבי-עת עבריים: [ביבליוגרפיה]. אגרת חדשית (החברה הישראלית לפולקלור 'ידע-עם', הסקציה לחקר האגדה העממית), שנה ב, מס' 4 (16) (ניסן תשט"ז, אפריל 1956), ע' 109-112. ציונים ביבליוגרפיים לאגדות שנתפרסמו בכתבי-עת שונים.
- 1696 בין דכפין לבין דצריך: לדרכה של אגדה. מחנייט, חוב' כח (ערב פסח תשט"ז), ע' 29-34. על אגדת חז"ל לפסח. חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל המועדים', ע' 74-83.
- 1697 על פי הבאר: חיטה שנקברה. הפועל הצעיר, שנה מט, גל' 29 (כ"ב בניסן תשט"ז, 3 באפריל 1956), ע' 12; גל' 30 (כ"ט בניסן תשט"ז, 10 באפריל 1956), ע'

- 1702 בכתבי־עת עבריים. בכתבי־עת
יידיש: [ביבליוגרפיה]. אגרת
חדשית לאתנולוגיה ולפולקלור
בישראל, שנה ב, מס' 6 (18)
(סיון תשט"ז; יוני 1956), ע'
127-128.
- ציונים ביבליוגרפיים לאגדות
שנת־פרסמו בכתבי־עת שונים.
- 1703 ימים ונהרות: מסוגית אידיש
במסכת ביאליק. מולד, כרך יד,
חוב' 95 (תמוז־אב תשט"ז, יוני־
יולי 1956), ע' 236-239.
- 1704 שלוש תיבות: בין ממש ובדות.
הפועל הצעיר, שנה מט, גל' 42
(כ"ד תמוז תשט"ז; 3 יולי 1956),
ע' 13-14.
- על פגישה בין נחום סוקולוב
והרבי מגור.
- 1705 בין אש ומים. אמר, ג' באלול
תשט"ז, 10 באוגוסט 1956, ע' 4.
מנוקד.
- על הנגודים של אש ומים, קור
וחום וכד' בהספדים במסורת
ישראל.
- חזר ונדפס בהרחבה בעל־במו־
תיך חלל, חוברת זכרון לבני
שכונת בית־הכרם ויפה־נוף
שנפלו במלחמת יום הכיפורים
תשל"ד. (ירושלים, תשל"ו), ע'
36-38.
- 1706 על פי הבאר: אדמוני עם יפה
עיניים. הפועל־הצעיר, שנה מט,
גל' 49-50 (י"ד אלול תשט"ז, 21
- 1715-17. על צרוף המופיע באגדה ושימו־
שו בספרות העברית.
הופיע ברוב הרחבה במחברת
מיוחדת כתדפיס של דברי האקד־
מיה הישראלית למדעים, כרך א,
חוב' 9 (ירושלים, תשכ"ד) ובכ־
רך שלם בשנת תשכ"ו (1966).
- 1698 מעשה בנעלים. אמר, ב' באייר
תשט"ז, 13 באפריל 1956; ע' 5.
מנוקד.
- ספורי עם יהודיים על נעלים של
עניים ונעלים של עשירים.
- 1699 בכתבי־עת עבריים. בכתבי־עת
יידיש: [ביבליוגרפיה]. אגרת
חדשית (החברה הישראלית
לפולקלור ידע־עם, הסקציה
לחקר האגדה העממית), שנה ב,
מס' 5 (17) (אייר תשט"ז, מאי
1956), ע' 117-120.
- ציונים ביבליוגרפיים לאגדות
שנת־פרסמו בכתבי־עת שונים.
- 1700 בסוד השלושה. מחניים, חוב' כט
(ערב שבועות תשט"ז), ע' 13-
20.
- על המספר שלוש במסורת היהודי
דית כסימן טוב.
- 1701 על פי הבאר: בין קליפה לתוך.
הפועל הצעיר, שנה מט, גל' 36
(י"ב סיון תשט"ז, 22 מאי 1956),
ע' 13-14.
- על מוטיב הפרי וקליפתו או הפרי
וגלעינו בספרות העברית.

1712 תפילה חסידיית שקטה. מחניים,
כ"ז ד, גל' ב (צד) (ל' בתשרי
תשי"ז, 6 באוקטובר 1956), ע'
1.

תשובה לשאלה: 'כיצד נתפלל?'

1713 בין הגות וחזון: לבדיקת רישומו
של אחד-העם בשירת ביאליק.
מולד, כרך יד, חוב' 98-99
(חשון-כסלו תשי"ז, אוקטובר-
נובמבר 1956), ע' 433-438.
חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 9-
18, וב'ביאליק - יצירתו לסוגיה
בראי הביקורת: אנתולוגיה /
בעריכת גרשון שקד. - ירושלים:
מוסד ביאליק, תשל"ד 1974, ע'
107-116, בשם: בין מעין ליוב-
לינו.

1714 ח"י חידודים. אמר, י"ד בחשון
תשי"ז, 19 באוקטובר 1956, ע'
4.

מנוקד.

מעשיות, אנקדוטות וחידודים
לזכרו של המהנדס ישראל קסל.

1715 אכן, דרוש מגיה. מעריב, כ"א
בחשון תשי"ז, 26 באוקטובר
1956, ע' 3.
על הצירוף 'דמעות תנין'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד
השעשועים', ע' 71-73, בשם:
דמעות תנין.

1716 מקלט. לשוננו לעם, מחזור ת,
קונטרס ב'ג (עד-עה) (כסלו-טבת

אוגוסט 1956), ע' 17-18.
על המטבע-ה'לשוני' בספרות
העברית.

1707 גם לבדיחה אב. דבר, כ"ט באלול
תש"ז, 5 בספטמבר 1956, ע' 8.
על בדיחה על האשים; שבטים,
זקנים, שוטרים ומלכים בתורה
וגלגוליה.
חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד
השעשועים', ע' 15-19.

1708 אגדת בראשית. מחניים, חוב' ל
(ערב ראש השנה תשי"ז), ע'
41-45.
על השמש והירח, בספרות העב-
רית והיידישאית.

1709 בצבוצי שחוק: כתב יוחסין. על
המשמר, כ"ט באלול תש"ז, 5
בספטמבר 1956, ע' 11.
על מגילת ייחוסין ומעשיות סביב
לה בספור של יוסף אופאטושו
'ייחוס' ובספרו של ה' יהודה
אריה ממנדינא 'צמת צדיק':

תשי"ז

1956 - 1957

1710 חגוי-ניבים: 1. ו'בכל אשר יפנה
יצליח". לשוננו, כרך כא, חוב-
רת א (תשרי תשי"ז), ע' 15-21.
על הצירוף הנ"ל.

1711 [דברי הספד על-ב' שוחטמן].
דבר, כ"א בתשרי תשי"ז, 26
בספטמבר 1956, ע' 1.

חתומים: דב סדן, שלום קרמר
וישורון קשת.

נימוקי ועדת השופטים למתן פרס
ביאליק לד"ר צבי וויסלבסקי על
ספרו 'יחידים ברשות הרבים'.

1722 מגדלי אל יהודית. על המשמר,
י"ז בטבת תשי"ז, 21 בדצמבר
1956, בדף לספרות ואמנות, ע'
1, 2.

על אגרת של מגדלי מוקר ספרים
אל העתון 'יהודית' שהופיע ברו-
מניה בשנת תרמ"ג.

1723 ש. ניגער - פארמעסט און אויפ-
טו. יווא בלעטער, באנד 41
(1957/58), ע' 9-16.
על שמואל ניגר.

נדפס גם ב'שמואל ניגער-בוך',
רעדאקטירט פון שלמה ביקל און
לייבוש לעהרער. - ניר-יארק:
יידישער וויסנשאפטלעכער
אינסטיטוט - יווא, ביבליאָטעק
פון יווא, 1958, ע' 9-16.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
ערשטער באנד, ע' 253-261,
ובנוסח עברי ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 271-278, בשם:
תנופה והישג (נחתם: שבט-אדר
תשי"ט).

1724 במחבואי חרוזים. מבפנים, כרך
יט, חוברת 3/2 (שבט תשי"ז,
ינואר 1957), ע' 304-316.

על שירת פניה ברגשטיין בספרה
'אסיף', הגצאת הקבוץ המאוחד,
תשט"ו.

תשי"ז), ע' 52-68.
על המלה 'מקלט'.

1717 לבית האוצר: אסופת פתגמים
וניבים. א. נחלת 'שירי תפארת'.
הפועל הצעיר, שנה נ, גל' 12
(כ"ג כסלן תשי"ז, 27 נובמבר
1956), ע' 15-16.
פתגמים מתוך 'שירי תפארת'
מאת נפתלי הרץ ווייזל.

1718 השמש: קמוטיבי-חנוכה בשירה.
מחניים, חוב' לא (ערב חנוכה
תשי"ז), ע' 23-29.

על השמש בשיריו של אדולף
קולקא Schammes der
Chanuka-Lichter ותרגומים
שונים לשירו זה.

1719 בצבוצי שחוק: על חרישה אחת.
על המשמר, כ"ז בכסלו תשי"ז,
30 בנובמבר 1956, בדף לספרות
ואמנות, ע' 1:

על הצירוף 'חורשי מזימות' חזר
מיו אצל ח"נ ביאליק ואחרים.

1720 'לבנות שפיה': לקראת יובל
השלושים של השיר. על המש-
מר, י' בטבת תשי"ז, 14 בדצ-
מבר 1956, בדף לספרות ואמנות,
ע' 1:

על שירו של ח"נ ביאליק.

1721 נימוקי ועדת השופטים לפרס
ביאליק. הבוקר, י"ז בטבת
תשי"ז, 21 בדצמבר 1956, ע' 5
(במדור 'טורי ספרות').

- מנוקד.
 1725 יחסי שכנים: פתגם וסביביו.
 משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ז,
 גל' 2 (118) [צ"ל 201] (ט' בשבט
 תשי"ז, 11 בינואר 1957), ע'
 [ב].
 על הפתגם: ישמרנו השם מש-
 כנים רעים (גאט זאל אונדז אפהי-
 טן פאר שלעכטע שכנים).
 חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד
 השעשועים', ע' 172-177.
- 1726 בצבוצי-שחוק: 1. און בן פלא.
 על המשמר, ל' בשבט תשי"ז, 1
 בפברואר 1957, ב'דף לספרות',
 ע' 1.
 על 'און בן פלא' לש' שלום.
 'לאחי אברהם יאיר איש-מזרע
 בן-החמישים'.
- 1727 נחלה מבחלת: למסורת הטייטש
 בשירת היינה. 'לשוננו' לעם, מח-
 זור ת, קונטרס ה (עז) (אדר א'
 תשי"ז), ע' 123-133.
- 1728 שאלות ותשובות בצדן. אמר, ה'
 באדר ב' תשי"ז, 8 במארס 1957,
 ע' 5.
 מנוקד.
 דברי שעשועים, חידודים ובדי-
 חות מתוך כתב' א"מ דיק.
- 1729 ספורי א"מ דיק: אמר, י"ט באדר
 ב' תשי"ז, 22 במארס 1957, ע'
 4.
- 1730 ציץ החלומות: לדרכה של סמי-
 כות פיוטית. לשוננו, כרך כא,
 חוברת ג'ד (ניסן-תמוז תשי"ז),
 ע' 220-231.
- 1731 מכות מצרים. מחניים, חוב' לב
 (ערב פסח תשי"ז), ע' 35-41.
 על מכות מצרים בספרות ובמסו-
 רת היהודית.
 חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
 המועדים', ע' 47-57.
- 1732 חיל פרעה: טיול מאיסלנד לסיני.
 משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ז,
 גל' 16 (132) [צ"ל 215] (ערב
 פסח תשי"ז, 15 באפריל 1957),
 ע' [ב].
 על ספורים פולקלוריים על פרעה
 מלך מצרים ויציאת מצרים.
 חזר ונדפס ב'גלגל המועדים', ע'
 68-73.
- 1733 הים ראה וינוס. על המשמר, י"ד
 בניסן תשי"ז, 15 באפריל 1957,
 ע' 6, 8.
 על יציאת מצרים בשיר ובספור,
 על הצירוף הנ"ל ובמיוחד על
 התיבה 'ינוס'.
 חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
 המועדים', ע' 58-67.
- 1734 מיטלפונקט, י.ד. פרורים. [א] וי-

של לימוד חומש. מחניים, כרך ד,
גל' כט (ערב שבועות תשי"ז), ע'
23*20.

על המנהג להתחיל את לימוד-
המקרא, שמחוייב בו בן-חמש,
לא בספר-בראשית אלא בספר-
ויקרא.

חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
המועדים', ע' 179-190, בשם:
לשבת בראשית, לענין תחילתו
של לימוד חומש.

1739 מאבירי הלשון: לזכר ר' אברהם
אברונין ז"ל. לשוננו' לעם; מח-
זור ת, קונטרס ט (פא) (סיון-תמוז
תשי"ז), ע' 223-227.

חזר ונדפס ב'ביק דין וחשבון', ע'
357-355.

1740 יצחק שנהר איננו. למרחב, כ'
בסיון תשי"ז, 19 ביוני 1957, ע'
4.

1741 גרעין וטיפוחו: לזכרו של יצחק
שנהר. מאזנים, כרך ה (כח),
חוב' ב' (קס) (תמוז תשי"ז), ע'
118-115.

חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
258-255, בשם: בחינת ערב
שבת. (נחתם בטעות: תמוז
תשט"ז).

1742 אחינו יצחק... מתוך דברים אל
יצחק שנהר ועליו. דבר, ו' בת-
מוז תשי"ז, 5 ביולי 1957, ע' 5.

1743 למנגנונם של חידושי מקראות.

כוח בין אדמה ואדם; [ב] בדות.
הפועל הצעיר, שנה נ, גל' 34
(כ"ט ניסן תשי"ז, 30 אפריל
1957), ע' 18.
תרגום.

1735 אגדת שבעה ושבע: על ש"י
עגנון, בפתח שער השבעים. גזית,
כרך טו, חוברת ג"י (שבט-אב
תשי"ז, ינואר-אוגוסט 1957), ע'
49-43.

חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',
מהד' א', ע' 74-88 ובמהד' ב, ע'
102-88.
(נחתם: אייר תשי"ז).

1736 ריח מים: לסמל שושנת יריחו.
מבפנים, כרך יט, חוברת 4 (אייר
תשי"ז; מאי 1957), ע' 495-504.
על הצירוף והמוטיב 'ריח מים'
בשירה העברית (יל"ג, נ"ה ויזל
זאחרים). נוסח מורחב למאמר
הנושא שם זה שפורסם ב'הפועל
הצעיר', שנה מז, גל' 56/55
(21.9.1954), ע' 17-19.

1737 השושנתונת. הפועל הצעיר,
שנה נ, גל' 38 (כ"ז אייר תשי"ז,
28 מאי 1957), ע' 17-19.
ביאור מנהג השושנתונת (גזי-
רות נייר או חיטובי נייר המשמ-
שים כקישוטים בחג השבועות).

חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
המועדים', ע' 149-160, בשם:
בין דת לשושן.

1738 בראשית - ויקרא: לענין תחילתו

תשי"ז, 25 בספטמבר 1957, ע'
10, 12 (בידף. לספרות ולא-
מנות).

על שתי גרסאות וגלגולי גרסאות
לספור מעשה לראש השנה.

תשי"ח

1957-1958

1748 ארליך, יוסף. אפקים בוערים.
מולד, כרך טו, חוב' 109-110
(תשרי תשי"ח, ספטמבר 1957),
ע' 326-347.

תרגום מכתב יד. חתום: אביתר.

1749 לאגדת חולדה ובור: קצת חומר
לפולמוס 'שולמית'. מולד, כרך
טו, חוב' 109-110 (תשרי
תשי"ח, ספטמבר 1957); ע' 367-
381; חוב' 111 (חשון תשי"ח,
אוקטובר 1957), ע' 467-476.
על מוטיב באגדה - ובמדרש
ועימושו אצל אליהו מרדכי וור-
בל, אברהם גולדפאדן ואחרים.

1750 מעשה במשפחת נעליים... אמר,
י"ד בתשרי תשי"ח, 9 באוקטובר
1957, ע' 4.

מנוקד:

סיפור בתוך סיפור של א"מ דיק.

1751 לחשבונה של ספרות. מאזנים,
כרך ה (כח), חוב' ו (קסד) (חשון
תשי"ח), ע' 364-374.

על הספרות היהודית (עברית ויי-
דיש) בתולדות העם.

דברים בכינוס העיוני העולמי

זכרונות. האקדמיה ללשון העב-
רית, כהך ג"ד, תשט"ז-תשי"ז
(ירושלים, תשי"ט), ע' 93-104.

על חידושי מילים שמקורן במק-
רא. לדוגמא: הביטוי - אבד עליו
הכלת דבחים שנאמרו בפני מלי-
את האקדמיה ללשון בישיבתה
העשרים ביום ט"ז בתמוז תשי"ז.
חזר ונדפס ב'מכוחו של מקרא',
ע' 126-137; בשם: עלימו אבד
כלח.

1744- בין יורה: לקבצן. אמר; י' באלול
תשי"ז, 6 בספטמבר 1957, ע' 5.
מנוקד.

ספור של הסופר העברי והגרמני
רפאל פירשטנטל.

1745 חידודי א"מ דיק. אמר, כ"ט בא-
לול תשי"ז, 25 בספטמבר 1957,
ע' 9.
מנוקד.

עוד חידודים בתרגומו של סדן
מאת א"מ דיק.

נכלל בספרו של א"מ דיק 'ר'
שמעיה מברך המועדות', ע' 138-
139.

1746 אגדת עשרת הנסיונות. מחניים,
חוב' לג (ערב ראש השנה
תשי"ח), ע' 25-29.

על העמידה בנסיון במסורת
היהודית:

1747 היום יעמיד במשפט כל ייצורי
עולמים: לגלגוליו של סיפור
מעשה. על המשמר, כ"ט באלול

5.
מנוקד.
על שני ספרים של זלמן שז"ר.

1756 אברהם שרון ז"ל: דברים מעטים לזכרו. ידיעות האוניברסיטה העברית בירושלים, כרך 6, חוב' ב (כסלו תשי"ח, דצמבר 1957), ע' 27-28.

1757 דוֹ-פרצופין: ציור, מושג, מונח. הפועל הצעיר, שנה נא, גל' 12 (כ"ד כסלו תשי"ח, 17 דצמבר 1957), ע' 18-20.
על המונח והמושג הזה במקורות.

1758 "במקדש אל גאור": עם זמר לשבת חנוכה. מהנייפ, חוב' לד (חנוכה תשי"ח), ע' 21-28.
על הצירוף "אל גאור" בעקבות זמר של הברייהודה הלוי.

1759 ליפשיץ; ליאו. פאולוס הקדוש. מולד, כרך טו, חוב' 113-114 (טבת תשי"ח, דצמבר 1957), ע' 605-606.
תירגום מכתב-יד פולני.
חתום: אביתר.

1760 "הנץ למינהו": לדרכה של מסורת הטייטש. ספר דים: לזכר שמואל דים ז"ל / בעריכת חיים בר-דרומא, חיים מ"י גבריהו וב"צ לוריא. ירושלים: החברה לחקר המקרא בישראל, ע"י קרית ספר, תשי"ח 1958 (פרסו-מי החברה לחקר המקרא בישראל

שנערך על-ידי ההסתדרות הציונית העולמית בירושלים, י"א י"ח מנחם-אב תשי"ז.

חזר ונדפס ב'חזות': קבצים לדברי-עיון בשאלות הציונות, האומה והמדינה, קובץ רביעי (ירושלים: ההסתדרות הציונית העולמית, תשי"ח 1958), ע' 117-127 וב'אבני בדק', ע' 77-93, בשם: לחשבון הבית.

1752 שטיינברג, יהודה. ר' אנטשיל איש-הזהב: מעשה, חציו אמת, חציו בדות, שאירע בעיירה בת בלי-שם. עתידות, חורף תשי"ח, ע' 68-85.
תרגום.

בסיפא: 'אמר המתרגם...' (ע' 85) על יהודה שטיינברג.

1753 שני סיפורים קטנים. אמר, י"ד בחשוון תשי"ח, 8 בנובמבר 1957, ע' 4.
מנוקד.

שתי אנקדוטות, מאת י' קסטן על ליאופולד צונץ ועל ד"ר שטיינטל, ממכובדי ברלין.

1754 בסוד יואתה תחזה: לכבוד גרשם שלום-בן הששים. מולד, כרך טו, חוב' 112 (כסלו תשי"ח, נובמבר 1957), ע' 535-539.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 335-341.

1755 שחוק אותיות. אמר, ו, בכסלו תשי"ח, 29 בנובמבר 1957, ע'

- ראל, ספר ה), ע' 408-416.
 על תרגום המלה 'נץ' ליידיש
 טייטש.
- 1761 איציק מאנגער. די גאלדענע קייט,
 נומ' 31 (1958), ע' 9-11.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 כרך ראשון, ע' 114-117, בשם:
 צווישן בויג און שטרעק; ובנוסח
 עברי ב'אבני מפתן', כרך ראשון,
 ע' 126-128; בשם: בין כפיפה
 לוקיפה.
- 1762 זימונים: אלכסון בשלושה סיפור
 רים של ח' הזו. מבפנים, כרך ה,
 חוברת 3 (טבת תשי"ח, ינואר
 1958), ע' 344-351.
 חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
 243-252; ובתוך 'חיים הזו:
 מבחר מאמרי ביקורת על יציר-
 תו' / ליקט וצירף מבוא: הלל
 ברזל. - תל-אביב: עם עובד,
 תשל"ח 1978, ע' 80-90.
- 1763 ארבעה ספודי גוזמאות. אמר,
 י"א בטבת תשי"ח, 3 בינואר
 1958, ע' 5.
 מנוקד.
 ארבעה ספורים מאת קרל יונס
 לוב אלמקויסט.
- 1764 אחת מנוצות הנשר: 85 שנה
 להולדתו של ח"נ פיאליק. דבר,
 י"א בטבת תשי"ח, 3 בינואר
 1958, ע' 5 (ב'מוסף לספרות
 ולאמנות).
 על נוצת הנשר בשירו של ח"נ
- ביאליק 'מתי מדבר' ואצל אח-
 רים.
- 1765 במבואי עיר היונה. הפרעל הצ-
 עיר, שנה נא, גל' 15 (ט"ו טבת
 תשי"ח, 7 ינואר 1958), ע' 18-
 20.
 על ספרו של נתן אלתרמן.
 חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
 124-130. וב'נתן אלתרמן': מבחר
 מאמרי ביקורת על שירתו / ליק-
 טה וצירפה מבוא וביבליוגרפיה
 אורה באומגרטן. - תל-אביב: עם
 עובד, תשל"א 1971, ע' 76-82.
- 1766 לאמתו. ר' בנימין זכרונו לברכה
 [חוברת זכרון]. - ירושלים, כ"ב
 טבת תשי"ח. ע' 29-32.
 נדפס גם ב'נר', שנה ט, חוב' ג-ד
 (כסלו-טבת תשי"ח, דצמבר
 1957-ינואר 1958), ע' 5-7.
 חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
 358-361.
- 1767 ישראל ווי ינדישער ליטעראטור-
 צענטר. היימיש, 2 טע יאר, נומ.
 8-9 (19-20) (כ"ה בטבת תשי"ח,
 17 בינואר 1958), ע' 10.
 מתוך שיחה עם ש' שחריה על
 ספרות יידיש וספרות עברית
 בישראל.
- 1768 לדקדוקה של קריאה. דבר, כ"ד
 בשבט תשי"ח, 14 בפברואר
 1958, ע' 5, 6 (ב'מוסף לספרות
 ולאמנות).
 בשולי דברי יחיאל הופר בענין

- מאמרו של דב סדן על שמואל ניגר.
נחתם: י"ד שבט תשי"ח.
- 1769 פנים אל פנים עם פרופסור דב סדן על ההומור הישראלי. עין בעין, חוב' 11 (ט"ו אדר תשי"ח, 7 במארס 1958), ע' 7.
- 1770 ספל אדירים: לדרכה של סמיכות מקראית וצאצאיה. בית מקרא, ברך ג, חוב' א"ב (ה"ו) (ניסן תשי"ח), ע' 43-53.
- 1771 לד"ר ע' אולסבנגר בן השבעים. דבר, פ"ה בניסן תשי"ח, 15 באפריל 1958, ע' 2.
נחתם: ירוש"תו אדר תשי"ח.
- 1772 על הספרות העברית בעשר השנים האחרונות. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ח, גל' 17 (גליון חג העשור) (ד' באייר תשי"ח, 25 באפריל 1958), ע' [א, ג].
חשובה למשאל בנושא.
- 1773 אבק סופרים מתוך מחברתו של דב סדן. עין בעין, גל' 18 (י"ב באייר תשי"ח, 2 במאי 1958), ע' 12.
- אנקדוטה מתוך ספרו של אברהם יעקב ברור 'אבק דרכים' ספור על שלום עליכם כפי שכתבו א' אלמי; קטע ממכתב של שמעון דובנוב אל יוסף אופטושו; ספור שסיפר קלמן מרמר על יצחק
- 1774 אליו בלבד. עין בעין, גל' 19 (י"ט באייר תשי"ח, 9 במאי 1958), ע' 2.
מכתב למערכת בעקבות סירוס דברי ד' סדן בוועידת הסופרים בגל' 16 של 'עין בעין' (כ"ח בניסן תשי"ח, 18.4.1958, ע' 4).
- 1775 ממך - אליך: עם מדרש עשרת הדברות. מחניים, חוב' לה (ערב השבועות תשי"ח), ע' 25-35.
על פיוטים עבריים מימי הביניים. חזר ונדפס ב'גלגל המועדים', ע' 121-148.
- 1776 אבק סופרים... מתוך מחברתו של דב סדן. עין בעין, גל' 21 (ד' בסיון תשי"ח, 23 במאי 1958), ע' 13.
הגדרה ששמע א' ליילס על ענין השבחים; אודות חתימתן של יעקב שלום קצנלבוגן כפי שמזכיר זלמן שזר בספרו 'כוכבי בוקר'; אנקדוטה הקשורה ברעיון תו של שלום עליכם כפי שמביא יהושע גבעולי בעל המשמר מפי בתו של הסופר, מרי.
- 1777 כיוונה של האקדמיה בעבודתה. זכרונות האקדמיה ללשון העברית, רית, כר' ה, תשי"ח (ירושלים, תשי"ט), ע' 52-55.
דברים על האקדמיה ללשון העברית

על כינויי מחברים על פי שמות
יצירותיהם ועל 'ממחזזו הילדות'
של דב סדן.

1781 מדיניות התרגום. מאזנים, זכר ז
(ל), חוב' ב (קעב) (תמוז תשי"ח,
יולי 1958), ע' 140-143.

שיחה עם שמעון גן בעניני תר-
גום.

1782 מעט ביאור. שלוחות, גל' ס
(תמוז-אב תשי"ח), ע' 12-14.
על סיפורו של ש"י עגנון 'תחת
העץ'.

1783 לענין ספר המעשים: בנתיב הזכ-
רון וההערכה. יובל שי: מאמרים
לכבוד שמואל יוסף עגנון בהגיעו
לשיבה ביום ט' באב תשי"ח /
ערוך בידי ברוך קורצווייל. -
רמת-גן: אוניברסיטה 'בר-אילן',
תשי"ח 1958. ע' 27-33.

"מאמרי עתה הוא לשון הרצאתי,
שהשמעתי כערב העיון בכתבי
ש"י עגנון, שנערך באוניברסיטה
העברית בירושלים ביום ח' תמוז
השתא (תשי"ח), הוא יום סיום
הלימודים בה, כפתיחה לתוספת-
עיון ותגבורת-חקר בכתביו
בשנת היובל, היא שנת השבעים
להולדתו".

חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',
מהד' א, ע' 52-59 ובמהד' ב, ע'
57-64; וכן ב'בין דין ולחשבוך',
ע' 204-211.

1784 בעבור נעלים. הארץ, ט"ז באב

רית שנאמרו בישיבה העשרים
ושש של האקדמיה, ביום ט"ז
בסיון תשי"ח.

חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 143-
147, בשם: לדמות לשוננו ודרכה
(נחתם: תשי"ח).

1778 דער פרעמירטער יוסף
פאפיערניקאוו. לעצטע נייעס,
כ"ה. בסיון תשי"ח, 13 ביוני
1958, ע' 5.

דברים בטקס חלוקת פרס דוד
פינסקר ליוסף פפירניקוב.

חזר ונדפס ב'40 יאר פאפיערני-
קאוו אין ארץ-ישראל' /
ארויסגעגעבן פון פאפיערניקאוו-
יובלייקאמיטעט ביים יידישן
ליטעראטן און זשורנאליסטן
פאראיין אין ישראל. - תל-אביב:
פאבלאג' י. ל. פרץ, תשכ"ה
1965, ע' 81-84 וב'היימישע כת-
בים', ערשטער טייל, ע' 133-
136.

1779 אשה עבריה. דבר הפועלת, שנה
כד, גל' 6 (תמוז תשי"ח, יוני
1958), ע' 169-171.

דברים בערב המוקדש להענקת
פרס ישראל לרחל שזר - על
האשה העבריה.

חזר ונדפס ב'בין-דין לחשבון', ע'
364-369.

1780 שם ושארית: קצת דין וחשבון
של מחבר. לשוננו לעם, מחזור
ט, קונטרס ח (צ) (תמוז תשי"ח),
ע' 209-215.

- הסופרים והדור החדש של סופי רים עבריים.
- 1789 שנה אחת. מאזנים, כרך 1 (ל), חוב' ג'ד (קעג'קעד) (אב'אלול תשי"ח, יולי 1958), ע' 210-219.
- על ראשית יצירתו של ש"י עגנון.
- חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 97-94 ובמהד' ב, ע' 111-108.
- 1785 שחוק ורקעו. מולה, כרך טז, חוב' 120 (אב תשי"ח, יולי 1958), ע' 424-417.
- על לשונו של ש"י עגנון.
- חזר ונדפס (עם תוספת קטנה) ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 188-173 (נחתם: חשון תשי"ט).
- 1786 לרוח המקרא. הפועל הצעיר, שנה נא, גל' 43 (ה' אב תשי"ח, 22 יולי 1958), ע' 17-14.
- על לשונו של עגנון - מוקדש לו במלאות לו 70 שנה.
- חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון', מהד' א, ע' 172-160.
- 1787 קנפר, משה. בין בוטשאטש וירושלים. דבר, ח' באב תשי"ח, 25 ביולי 1958, ע' 5 (ב'מוסף לספרות ולאמנות).
- תרגום המאמר מפולנית ובראשו דברי סדן, המתרגם עליו ועל מחברו.
- 1788 להיקף הראייה. דף, גל' יד (אב תשי"ח, אוגוסט 1958), ע' 17.
- דברים בוועידה השמונה עשרה של הסופרים העברים (י"ז בניסן תשי"ח, 7.4.1958) על אגודת
- 1790 בירכתי עיר-אבות. הצופה, ו' באלול תשי"ח, 22 באוגוסט 1958, ע' 5.
- מבוא לספרו של שאול רז'רון הרים'.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 324-321, בשם: בירכתי עיר-האבות (נחתם: סיון תשי"ח).
- 1791 [בין שמש-לשכולת]. מעריב, כ"ט באלול תשי"ח, 14 בספט' מבר 1958, ע' 7.
- תשובה-במשאל: מה נתן לי התנ"ך ביצירתי.
- חזר ונדפס ב'אבני בדיק', ע' 251 בשם: בין שמש ושיכולת.
- 1792 בין ישראל לעמים: בנתיב הבי-רור. מחניים, חוב' לו (ערב'ראש השנה תשי"ט), ע' 96-85.
- על הקיחס בין ישראל לעמים האחרים.

ירושלים: מוסד הרב קוק
בהשתתפות ארגון יוצאי קראקא,
תשי"ט. ע' 362-365.

צל שמעון מנחם לזר ועל קהילת
קראקא.

חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע'
111-117.

1796 בין מעשה לסיפור מעשה. פרק
ראשון: בעבור נעלים. ידע עם,
כרך ה, חוב' א-ב (כא-כב) (תשרי
תשי"ט, סתיו 1958), ע' 45-48.

על סיפור ששמע דב. סדן בשלוש
גרסאות מפי דוד ישעיה זילבר-
בוש.

חזר ונדפס ב'יריד השעשועים',
ע' 40-45.

1797 וויינרייך, מאקס. בנייהית ובניי
חית באשכנז: הבעיה נמה היא
באה להשמיענו. לשוננו, כרך
כג, חוב' א-ב (תשרי-טבת
תשי"ט), ע' 85-101.
תרגום מידיש.

1798 ספר בגרותה של אומה. דבר, ט'
בתשרי תשי"ט, 23 בספטמבר
1958, ע' 7.

על מבצע הפצת ששה סדרי
המשנה (מפורשים בידי חנוך
אלבק) על-ידי מערכת 'דבר' למ'
נויי העתון.

חזר ונדפס ב'אבני בדיק', ע' 259-
261, בשם: ספר הבגרות:

1799 מטבעות שאולים. הפועל הצעיר,
שנה נב, גל' 2 (י"ז בתשרי

1793 כמה פנים בשיר. אסיף: מבחר
יצירתו של יעקב פיכמן בשירה
ובפרוזה: ילקוט דברים על
המשורר ויצירתו / [ליקוט והק'
... דים-מבוא ל. קופרשטיין] - תל'
אביב: מסדה, בסיוע איגוד יוצאי
ביסרביה בישראל, תשי"ט. ע'
270-274.

על שירתו של יעקב פיכמן.
חזר ונדפס ב'פרקים לדברי ספ'
רות, חנוך וחברה', שנה ב, חוב'
י (טבת-שבט תשי"ט, ינואר
1959), ע' 6-8, ב'אבני גדר', ע'
46-51 וב'יעקב פיכמן': מבחר
מאמרי ביקורת על יצירתו /
ליקטה וצירפה מבוא וביבליו-
גרפיה נורית גוברין. - תל-אביב:
עם עובד, תשל"א 1971, ע' 93-
100.

1794 בין בית לקבר: על פסקה שנעל-
מה בין נוסח לנוסח. לעגנון שי:
דברים על הסופר וספריו. -
ירושלים: הועד הצבורי ליובל
השבעים של ש"י עגנון, תשי"ט.
ע' 185-216.

על פסקה שנעלמה בין נוסח
לנוסח בספור 'חופת דודים', או,
'החופה השחורה'.

1795 בעל 'המצפה' וסביביו. ספר
קראקא: עיר ואם בישראל /
בעריכת אריה באומינגר מאיר
בוסאק, נתן מיכאל גלבר. -

השעשועים, ע' 67-58, בשם:
בין-מים ליון.

1804 בינה במקרא. דבר, ט' בכסלו
תשי"ט, 21 בנובמבר 1958, ע'
5-6 (ב'מוסף לספרות ולא-
מנות').
מבוא, לספרו של עדו אבינרי 'חי-
דות וחידודים בתנ"ך'.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 252-
254.

1805 פתגמים ורקעם: א. יהיב חכמה
לחכימין; ב. ביה עז לזמרה; ג.
אפשר אצטלה בפרוטה? ד. בין
נדן לנדן. הפועל הצעיר, שנה
נב, גל' 13 (ה' טבת תשי"ט, 16
דצמבר 1958), ע' 23.
על הפתגמים ביידיש: 'וואס לויפן
עפעס די פאלעסטינזעס צוריק',
ווייל אוירא דארץ-ישראל מח-
כים: 'אז מען האט כו"ח זינגט
מען, א סימן האסטו: עזי וזמרת
יה'; 'וואס וואלט איר געוואלט
פאר אייער זעקסעוואל, א זיידענע
ראזשיווילקע'; 'וואס, א פאליצי
איז איר געשטאנען צוקאפנס'.
קטע א' חזר ונדפס ב'יריד
השעשועים', ע' 184-183; קטע
ג' - שם בהרחבה, ע' 206; קטע
ד' (אף הוא בהרחבה), ע' 225-
226. קטע ב' נכלל בהרחבה
בתוך המאמר 'עת הזמיר הגיע'
(הפועל הצעיר, שנה נב, גל'
27/28, י"א ניסן תשכ"ד, ע' 24
מארס 1964, ע' 31-33).

תשי"ט, 1 באוקטובר 1958), ע'
18-17.

על ביקורת הספרות והשפעה בין
מבקרין.

1800 אין התעוררות. מחניים, כר' ו,
גל' ג (י' בחשון תשי"ט, 24
באוקטובר 1958), ע' 8.
תשובה. לשאלה - האם קיים קפ-
און בתחייה הדתית?

1801 מורד ומעלה: בצדי סיפור
'השנים הטובות'. עתידות, סתיו
וחורף תשי"ט, ע' 17-11.
נחתם: י"ג חשון תשי"ט.
בעקבות סיפורו של ש"י עגנון
'השנים הטובות'.
חזר ונדפס בעל ש"י עגנון,
מהד' א, ע' 98-104 ובמהד' ב, ע'
112-118 (נחתם בטעות: כ' חשון
תשי"ט).

1802 ועוד מאחרי אלון בכות. על
המשמר, י"ז בחשון תשי"ט, 31
באוקטובר 1958, ע' 5 (ב'דף
לספרות ואמנות).
תגובה לרשימתו של נתן יונתן
על פזמון מתוך סיפורה של
אלינה לאן (לנדא).

1803 בין יין למים: גלגולה של כדיחה.
הפועל הצעיר, שנה נב, גל' 9 (ו'
כסלו תשי"ט, 18 בנובמבר
1958), ע' 21-22; גל' 10 (י"ג
כסלו תשי"ט, 25 נובמבר 1958),
ע' 18.
חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד

1806 ארום דער מועצה פונעם "הח-
 לוח" אין דאנציג. חלוצים אין
 פוילן: אנטאָלאָגיע פון דער
 חלוצישער באוועגונג / צוזאמענ-
 געשטעלט און רעדאגירט פון
 לייב שפיזמאן - ערשטער באנד.
 - ניריאָרק: ארויסגעגעבן פון
 פאַרשׂאינסטיטוט פון דער ציוני-
 סטישער ארבעטער-באוועגונג,
 1959. ע' 249-251.
 חתום: דוב שטאַק.

נדפס לראשונה ב'פאלק און
 לאנד', שנה א, גל' 12 (כ' באלול
 תרפ"ד, 5.9.1924), ע' 7 (ולא
 ביולי 1924 כפי שמצוין בספר).

1807 חרש מזמות: לתולדות מליצה
 ברוח המקרא. ספר נייגה: מאמ-
 רים בחקר התנ"ך לזכר דוד נייגר
 ז"ל / בעריכת א' בירם... [ואח-
 רים]. - הוצאת בית הספר הריא-
 לי, תיפה והחברה לחקר המקרא
 בישראל ע"י קרית ספר, ירוש-
 לים, תשי"ט 1959 (פרסומי החב-
 רה לחקר המקרא בישראל; ספר
 ז); ע' 310-322.
 לגילגולו של הצירוף.

1808 דריי יסודות: א-לעקציע ביי דער
 שלום-עליכם-פניער אין ירושלי-
 מער אוניווערסיטעט. די גאל-
 דענע. קייט, נומ' 34 (1959), ע'
 48-57.
 נחתם: ז' אדר ב' תשי"ט.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 כרך ראשון, ע' 15-27.
 ובנוסח עברי ב'אבני מפתן', כרך

ראשון, ע' 45-54, בשם: שלושה
 יסודות.

1809 טנדו וארמלית: סביבי פרס-
 ביאליק השתא. דבר, כ"ב בטבת
 תשי"ט, 2 בינואר 1959, ע' 5
 (ב'מוסף לספרות ולאמנות).
 על פרס ביאליק. על זה השיב
 פרופ' ברוך קורצווייל:
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
 פולמוס', ע' 172-175.

1810 בינינו לבינם: מתוך הספר 'על
 ש"י עגנון', היוצא בהוצאת הקי-
 בוך המאוחד. מבפנים, כרך כא,
 חוברת 2-3 (שבט תשי"ט, ינואר
 1959), ע' 249-259.
 חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון, מהד'
 א', ע' 105-121; ובמהד' ב', ע'
 119-135. (נחתם: טבת תשי"ט).
 "דב סדן מגולל את פרשת "שבין
 ישראל ככלל וכיחיד ובין העם
 ככלל וכיחיד", שהוא יושב בחרז
 - פהשת יחסינו אל הערבים, כפי
 שהם מתגלים בכתבי ש"י
 עגנון".

1811 תנופה והישג: "על שמואל ניגר.
 מולד, כרך יז, חוברת 127
 (שבט-אדר תשי"ט, ינואר-
 פברואר 1959), ע' 52-55.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
 ראשון, ע' 271-278; ובילדיש
 ב'היימישע כתבים', כרך ראשון,
 ע' 253-261, בשם: פארמעסט
 און אויפטו.

בע' 139 וקטע ג' בע' 140-141, בשם: זה גונב וזה מוחק.

1815 במבואי חג. דבר, כ"א בשבט תשי"ט; 30 בינואר 1959, ע' 4 (ב'מוסף לספרות ולאמנות). עם תחילת שנת המאה לשלום עליכם. חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך ראשון, ע' 35-38.

1816 פתגמים ודקעם: א בין בריאות לפרנסה; ב. במזל תאומים: הפר' על הצעיר, שנה נב, גל' 23/24 (ט"ז אדר א' תשי"ט, 24 פברואר 1959), ע' 35-36. על הפתגמים ביידיש: 'בראשית - בריא, אלהים - עס' ו'גאָט זאָל העלפן או צווילינג - געזונט און פרנסה'. 'בין בריאות לפרנסה' חזר ונדפס ב'אריד השעשועים', ע' 79-80.

1817 איציק מאנגר. דבר, י"ט באדר א תשי"ט, 27 בפברואר 1959, ע' 5 (ב'מוסף לספרות ולאמנות). חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך ראשון, ע' 126-128, בשם: בין כפיפה לזקיפה; ובנוסף יידיש ב'די גאלדענע קייט', 'נומ' 31 (1958), ע' 9-11.

1818 לשנת שלום עליכם: הרהורים עם ראשיתה. גשר, שנה 5, חוב' 1 (18) 'אדר ב' תשי"ט, מארס (1959), ע' 42-47. חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך

1812 מתון מתון: תשובה לברוך קורצווייל. הארץ, ז', בשבט תשי"ט, 16 בינואר 1959, ע' 10, 13 (במדור 'תהבות וספרות'). על הראיון באמצעות הטלפון ועל אברהם קריב כשופט בפרס ביאליק ועל פרסים ספרותיים. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה פולמוס', ע' 176-184 (בטעות נחתם: כ' שבט תשי"ט). באותו גליון תשובתו של ב' קורצווייל בשם 'מתון מתון - גבאים לפניך'.

1813 ויכוח והוכחה. מחניים, כר' ה; גל' יג (ז' בשבט תשי"ט, 16 בינואר 1959), ע' 8. תשובה על הנושא: האם יש לערוך מפגשים וויכוחים בין דתיים וחילוניים בישראל - להתווכח או לא להתווכח?

1814 פתגמים ורקעם: א. מראה מקום ימלא חסרונו; ב. בין דינר לגר' דום; ג. זה גונב וזה מוחק. הפועל הצעיר, שנה נב, גל' 19 (י"ח שבט תשי"ט, 27 ינואר 1959), ע' 20-21.

על הפתגמים: 'מראה מקום ימלא חסרונו', 'פארן ערשטן הייניש הענגט מען נישט, דער לאתגנוב הייבט זיך ערשט אן מיטן צווייטן טן, ו' זיי קאלוברען און ער שטרייכט'.

קטע א' חזר ונדפס בשם: 'מראה מקום' ב'אריד השעשועים', ע' 94-96; קטע ב' חזר ונדפס שם

חזר ונדפס בגלגל המועדים, ע' 88-84.

ראשון, ע' 38-45, בשם: על ספה של שנת המאה.

1823 מפנים לתיבה. לשוננו לעם, מח-
זור י, קונטרס היו (צז-צח)
(ניסן-אייר תשי"ט), ע' 149-
156; קונטרס ז (צט) (סיון
תשי"ט), ע' 195-204.
על לשוננו של נתן אלתרמן ב'ספר
התיבה המזמרת'.

חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך
ראשון, ע' 104-113, בשם: עם
ספר התיבה המזמרת:

1824 נוסע יהודי לארץ-ישראל: לדר-
כו של שיר-עם ושלוחותיו. הפר-
על הצעיר, שנה נב, גל' 36 (י"ד
באייר תשי"ט, 22 במאי 1959),
ע' 19-21; גל' 37 (כ"ה באייר
תשי"ט, 2 ביוני 1959), ע' 21-
22.

לגלגולי השיר 'אין מיטן וועג
שטייט א בויס'. גלגוליו של מו-
טיב, המשתקף בין השאר בשירו
של זלמן שניאור "נעבן קלויס-
טער שטייט א בויס' ובשיר
'ברוך שקידשנו' של אהרן צייט-
לין.

חזר ונדפס בהרחבה ב'בצאת
ובאהלך', ע' 74-97, בשם: על
אם הדרך: לדרכו של שיר-עם
ושלוחותיו.

1825 מעשה בפרוכת. אמר, כ"ח
באייר תשי"ט, 5 ביוני 1959, ע'
6 (ב'דפים לספרות ולאמנות).
מנוקד.

1819 כבד את אביך. דבר, ג' באדר ב
תשי"ט, 13 במאהס 1959; ע' 8
(ב'מוסף לספרות ולאמנות').
הדיבר 'כבד את אביך' והרחבתו
ל'כבד את מורך ורכך' ואף ל'כבד
את-אבי יושב אוהל זמקנה-ואבי
כל תופש כנור ועוגב ודומיהם עד
ימינו' והזכרת ראשונים וחלוצים
שנשכחו.

על כף מגיב עקיבא צימרמן
ב'דבר', כ"ד באדר ב' תשי"ט, 3
באפריל 1959, ע' 8 ושם גם
תשובת ד' סדן.

1820 לעגנון ש"י: דברים, במסיבה
בבית הנשיא. דבר, י"ז באדר ב
תשי"ט, 27 במארס 1959, ע' 5.
נחתם: ל' אדר א תשי"ט.
חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',
מהד' ב, ע' 200-203.

1821 לענין כבד את אביך. דבר, כ"ד
באדר ב תשי"ט, 3 באפריל
1959, ע' 8.
מפתב למערכת בתשובה לדברי
עקיבא צימרמן בענין אבהותו
של הרב משה אפרים מושקוביץ
לפרק היומי בתנ"ך.

1822 בליל הסדר: בין סיפור מעשה
לבלדה. מחניים, חוב' לת, (ערב
חג הפסח תשי"ט), ע' 157-160.
בעקבות הבלדה של שמשון
מלצר 'האורח'.

- מעשה הפרוכת שנעשתה מגלימ-
תו של נפוליאון קיסר ונתגלגלה
לירושלים.
- 1826 שלש הערות. משא (מצורף
ל'למרחב'), שנה ט, גל' 23 (כ"ח
באייר תשי"ט, 5 ביוני 1959), ע'
6.
- "הקדמה לספר 'על ש"י עגנון'
שהופיע עתה בהוצאת הקיבוץ
המאוחד".
- 1827 שתילי בית. מאזנים, כרך ט
(לב), חוב' א (קפג) (סיון תשי"ט,
יוני 1959), ע' 55-60.
- על שתילי בית כסמלים בשירתם
של דוד שמעוני, יעקב לרנר,
אריה לודביג שטראוס, שמעון
גינצבורג, יעקב שטיינברג, ה'
לייוויק וז' שניאור.
- 1828 לדרכו של מנהג שבועות: השושנ-
תונת. מחניים, חוב' לט (ערב חג
השבועות תשי"ט), ע' 73-80.
- נדפס לראשונה ב'הפועל הצעיר'
(שנה ג, גל' 38, כ"ז אייר
תשי"ז, 28.5.1957, ע' 17-19):
חזר ונדפס בהרחבה ב'גלגל
המועדים', ע' 149-160, בשם:
בין דת לשושן.
- 1829 אדי בקר: (על שירו של ח"נ
ביאליק 'על איילת השחר'). גזית,
כרך יז, חוברת א"ב (סיון-תמוז
תשי"ט, יוני-יולי 1959), ע' 1-4.
- 1830 א הספד-ווארט: צום אנדענק פון
- 1831 אור אם ודמעתה. גבר הפועלת,
שנה זכה, חוב' 7 (תמוז תשי"ט,
יולי 1959), ע' 199-201.
- על חיים נחמן ביאליק במלאות
25 שנה לפטירתו.
- 1832 בסוד צירופים. לשוננו, כרך כג,
חוברת ד (תמוז-תשי"ט), ע' 224-
234.
- על צירופי מילים בשירתו של
ח"נ ביאליק.
- 1833 בין פזמון לחזון: (על ח"נ ביא-
ליק). מולד, כרך יז, חוברת 131
(תמוז תשי"ט, יולי 1959), ע'
300-306.
- 1834 [דברים בקינוס מטעם מרכז פא"ן
בישראל במלואת שנתיים
לפטירתו של יצחק שנהב ז"ל].
דברים שהושמעו בקינוס של
מרכז פא"ן בישראל (כ"ה בסיון
תשי"ט, 1 ביולי 1959), ע' 16-
20.
- בהכפלה.
תגובה להרצאתו של ישורון
קשת על 'אמנות ונאמנות' בתר-
גום.
- 1835 פתגמים ורקעם: א. המסולאים

כפז; ב. בין רב וזוגתו; ג. האווזה וסיעתה. הפועל הצעיר, שנה נב, גל' 41 (א' תמוז תשי"ט, 7 יולי 1959), ע' 21-22:
 על הפתגמים והניבים בידיש: 'גאלד ווערט נישט פארעלטערט' או 'גאלד ווערט נישט פאריערט'; 'ער ווייסט נישט מאי אקאמרה דרביצין'; ו'דאוואי הוסאר - שרייט די גאנדז'.
 'המסולאים בפז' נכלל ב'יריד השעשועים', ע' 145-146; 'בין רב וזוגתו' נכללו שם בנוסח שונה במקצת (ע' 100-106); ו'האווזה וסיעתה' נכללו שם בהרחבה (ע' 219-221).

1836 ערבית. דבר, י"ח בתמוז תשי"ט, 24 ביולי 1959, ע' 6, 7 (ב'מוסף לספרות ולאמנות).
 על 'שירו של ח"נ ביאליק' 'ער-בית' במלאת 25 שנים לפטירת המשורר.

1837 בין דינר לפרוטה. מעריב, כ"ה בתמוז תשי"ט, 31 ביולי 1959, ע' 13.
 על מטבעות ביצירותיהם של ח"נ ביאליק, יהואש, שלום עליכם, 'אליקום' צונזר, ש"י עגנון, א"א ליסיצקי, חיים גורי, נתן יונתן, רחל ועוד.

1838 דברים "כשם" אומרם. פנים אל פנים, גל' 13 (כ"ה בתמוז תשי"ט, 31 ביולי 1959), ע' 2.
 מכתב למערפת על אימרה של

ברטראנד ראסל ושל מאכס נור-דאו.

1839 פתגמים ורקעם: א. מעשה חלב; ב. במזלו של מול; ג. בין גברת לאדרת. הפועל הצעיר, שנה נב, גל 45 (כ"ט תמוז תשי"ט, 4 אוגוסט 1959), ע' 23-24.
 על הפתגמים והניבים בידיש: 'נישט יעדער שוואגער איז א שוואגער און נישט יעדער שוואי-גער איז א שוואגער'; 'שליממזל גורל'; ו'די זעלבע יענטע נאָר אן אנדערע לענטע'.
 נכללו בהרחבה ב'יריד השעשועים' בע' 207-210; 151-154 ו' 222-224.

1840 אתמהה. 7 ימים (מוסף לשבת של 'דיעות אחרונות'), גל' 421 (ג' באב תשי"ט, 7 באוגוסט 1959), ע' 8.
 "אומר הכותב: דרכי לרשום, בשעת הקריאה, דברים, לרוב קטנים, העשויים מצדמה להת-מיה אם בתוכנם ואם בצורתם. אנסה להביא מקצתם ברשות הרבים, ואשמח אם יהא בפירסו-מם משום זיווג של שעשוע ותוע-לת".

והפעם: ר' יונתן אייבשיץ והסטראטוספירה; ומה שנעשה לגדול נעשה לקטן (על יוסף אר-ליך ותרגום יצירתו 'אפקים דול-קים' מעברית לידיש); בת-תחרות לניאנדרטאל (על הצייר והצלם אלחנן שמידט); כרונולו-

להקים שם הנשכח (על רשימה של מאיר מזהר ב'הפועל הצעיר' על שיר מפרי עטו של יוליוס סלובצקי); ושוב כרונולוגיה (על שלמה רוזנברג, מחבר רומנים ומזכירו של שלום אש); צאתו כבואו (על יוסף שה-לבן שכתב על ספרו של יעקב גלטשטיין 'בהגיע יאש'); כתובת מצוינת (על סיפור מאת יהודה שטיינברג); שיכחה מצויה (על ישראל רוקח שכתב על הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג).

גיה (על אז"ר וביאליק): מחברות מענינות (על תרגום 'מחברות עמנואל הרומי' לאנגלית); כך קוראים אצלנו (על ביקורת ב'הארץ' על 'אסיף, מבחר יצירותו של יעקב פיכמן', בעריכת ל' קופרשטיין).

1841 מעשה במגבלתו של סבא. מחניים, כר' ו, גל' לד (ח' באב תשי"ט, 12 באוגוסט 1959), ע' 26.
חויות וזכרונות מביקור ליד הכותל המערבי.

1845 מאה שערים. לשוננו לעם, מח-זור י, קונטרס י (קב) (אלול תשי"ט), ע' 259-265.
על מקור השם 'מאה שערים' בספרות היהודית.
חזר ונדפס ב'מחקרי המרכז לחקר הפולקלור', כרך א (תש"ל 1970), ע' רכט-רלח; ובהרחבה ב'מכוחו של מקרא', ע' 9-22, בשם: וימצא בשנה ההיא מאה שערים.

1842 פרס ירושלים למתי מגד: נימוקי ועדת השופטים. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ט, גל' 34 (י"ז באב תשי"ט, 21 באוגוסט 1959), ע' א.
חתומים: חיים גורי, שמעון הל-קין, דב סדן.
פרס ירושלים לספרו של מתי מגד 'בנתיב הפלמ"ח'.

1846 שלושה יסודות: בינה ביצירתו של שלום עליכם. מולד, כרך יז, חוברת 133-134 (אלול תשי"ט-תשרי תש"ך, ספטמבר-אוקטובר 1959), ע' 384-389.
חזר ונדפס ב'אבני מפתח' כרך א, ע' 45-54 (נחמס: ז' אדר תשי"ט). ובידיש ב'היימישע כתבים', כרך ראשון, ע' 15-27, בשם: דריי יסודות.

1843 ז'יכלינסקי, רייזל. אלהים הסתיר פניו. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה ט, גל' 35 (כ"ד באב תשי"ט, 28 באוגוסט 1959), ע' 5.
שיר בתרגומו של דב סדן ובתור-ספת דברים על המשוררת.

1844 אתמהה. 7 ימים (מוסף לשבת של 'ידיעות אחרונות'), גל' 424 (כ"ד באב תשי"ט, 28 באוגוסט 1959), ע' 8.

1847 פתגמים ורקעים: א. בין כלה
לאתרוג; ב. בין שמד ליראה.
הפועל הצעיר, שנה נב, גל' 50
(ה' אלול תשי"ט, 8 ספטמבר
1959), ע' 22-23.

על הפתגמים: 'א כלה-איז נישט
קיין אתרוג' ר'עד לייגט אריין
שמד-שטיק אין דער יראה
אריין'.

'בין כלה לאתרוג' חזר ונדפס
ב'יריד השעשועים', ע' 213-216.

1848 אתמהה. 7 ימים (מוסף לשבת
של 'ידיעות אחרונות'), גל' 426
(ח' באלול תשי"ט, 11 בספטמבר
1959), ע' 8.

מחסרים ומוותרים (על עקירת
התיבה 'את' מהלשון ביזמתו של
דוד בן-גוריון); מעשה בר' שמעל-
קס (על גרשון הל שכתב על
הרב ר' שמעלקעס); על קוצו של
י'ו'ד (על המימרה 'לא בחיל ולא
בכוח כי אם ברוח' שנטבעה בידי
אחד העם); רובוט (על מכתב
תודה המיועד לב"ז הרצל שנשלח
בשנת 1959).

1849 פתגמים ורקעים: א. עני וחרטומו;
ב. סעודת ערב וגנותה. הפועל
הצעיר, שנה נב, גל' 53/54 (כ"ז
אלול תשי"ט, 29 ספטמבר
1959), ע' 37-38.

על הפתגמים: 'א קבצן עסט
מאָרדע', ו'איך זאָל אזוי נישט
וויסן פון קיין בייזער וועטשע-
רע'.
'עני וחרטומו' חזר ונדפס ב'יריד

השעשועים', ע' 201-205; 'סער-
דת ערב וגנותה' נדפס בהרחבה
ב'יריד השעשועים', ע' 178-179
בשם: סעודה וגנותה.

1850 במסכת תירגום. דבר, כ"ט בא-
לול תשי"ט, 2 באוקטובר 1959,
ע' 13, 14.

על בעיות התרגום לעברית.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 109-
116; בשם: בסוגיית התרגום.

1851 אתמהה. ידיעות אחרונות, כ"ט
באלול תשי"ט, 2 באוקטובר
1959, ע' 8 (במוסף לראש השנה
תש"ך)

על עקירת האות היהודית בבר-
ה"מ ומאמרו של מנדל מאן בענין
זה: קצה מפני בנות חי"ת (על
סיפור של רבקה גורפיין על
החלפת השם 'שמחה' ב'סימה');
חילופי-גברא (על ש. אנסקי
כמאסף קללות וחילופו בשמואל
להמן).

1852 'עדיך כל בשר יבואו'. מחניים,
חוב' מ (ערב ראש השנה תש"ך),
ע' 51-56.

על הפסוק 'עדיך כל בשר יבואו'
מתפילת כל נדרי.

תש"ך 1959 - 1960

1853 אתמהה. 7 ימים (מוסף לשבת
של 'ידיעות אחרונות'), גל' 433
(כ"ח בתשרי תש"ך, 30 באוקטור-

1857 באראָן, דבורה. אמפּערייען.
היימיש, נומ' 42-43 (כסלו
תש"ך, דצמבר 1959), ע' 13.
תרגום לידיש.

1858 דפי זכרון: 1. קינה לדויד פינסקי;
2. דיוקנה של כתריאלבקה (עם
התערוכה בבית סוקולוב). דבר,
י"ז בכסלו תש"ך, 18 בדצמבר
1959, ע' 7, 8 (במוסף לספרות
ולאמנות).

המאמרים חזרו ונדפסו ב'אבני
מפתן, כרך ראשון: הראשון בע'
61-58, בשם קינה לדויד (נחתם:
תמוז תשי"ט); השני בע' 56-54
(נחתם: שלהי תמוז תשי"ט).

נוסח יידי נדפס ב'היימישע כת-
בים, ערשטער טייל, ע' 27-34.

1859 וגם זאת על קידוש השם. מחניים,
חוב' מא (חנוכה תש"ך), ע' 33-
36.

חזר ונדפס ב'אבני בדק, ע' 273-
277, בשם: על קידוש השם.

1860 בפתח השממה. כנסת (סדרה
חדשה): קבצים לחקר הספרות
העברית, קובץ ראשון מוקדש
לח"נ ביאליק ויצירתו / ערוך
בידי אברהם קריב. - ירושלים:
מוסד ביאליק, תש"ך 1960, ע'
177-191.

על שירתו של ח"נ ביאליק.

1861 על המפתן. מאסף: דברי ספרות,
בקורת והגות, כרך א / העור-
כים: עזריאל אוכמני, ישראל

בר 1959), ע' 6.
בין פולמוס לפולמוס (על יעקב
גלטשטיין): צרה בשעתה (על
שימוש שגוי בתיבה 'בשעתו');
אודו של עולם (על מאמרו של
הרב שלמה גורן על הרב יצחק
אייזיק הלוי הרצוג); More Riots
(על מעשה ביצחק יציב כפי
שסיפר יהודה גוטהלף).

1854 סביבי בימות. במה, חוב' 3 (56)
(חשון תש"ך, נובמבר 1959), ע'
34-35.

מבוא קציר של סדן וקטע בתרגו-
מו מתוך ספרו של יעקב מסטל
'אונזער טעאטער'.

1855 פן ופנים - פתיחה למסכת. דבר,
כ"ו בחשון תש"ך, 27 בנובמבר
1959, ע' 6.

על זלמן שזר (רובשוב) בן השב-
עים.

חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון, ע'
370-379 וב'זלמן שזר נשיא וסר-
פר' / ערך אברהם ליס. - תל-
אביב: הוצאת ספרים י.ל. פרץ,
תש"ל 1969, ע' 37-48.

1856 אתמהה. 7 ימים (מוסף לשבת
של 'ידיעות אחרונות'), גל' 437
(כ"ו בחשון תש"ל, 27 בנובמבר
1959), ע' 6.

פנים ואחור (על כרזת בחירות
של מפלגה דתית); עוד שתי שו-
רות (על ביאליק במערכת הבחי-
רות); לפלס המקרא (על הפועל
'ענה' והשמוש בו).

- כהן. - ירושלים: יוצא ע"ן אגודת הסופרים העבריים בישראל בהוצאת קרית ספר, תש"ך 1960. ע' 283-295.
- 1865 על הציפור בשירתו של ח"נ ביאליק ואחרים.
- 1862 אבי אבי. ספה קארל: מאמרים בחקר התנ"ך לזכר צבי קארל ז"ל / בעריכת אשר ווייזר וב"צ לוריא. - ירושלים: החברה לחקר המקרא בישראל ע"י קהית ספר, תש"ך 1960. ע' 90-99. על צמד התיבות 'אבי אבי' במקרא ובספרות. חזר ונדפס בהרחבה ב'מכוחו של מקרא', ע' 52-68, בשם: אבי אבי רכב ישראל ופרשיו.
- 1863 סביבי בימות: א. על אברהם גולדפדן; ב. כלילה בעליה. במה, חוב' 4 (57) (טבת תש"ך, ינואר 1960), ע' 59-62. תרגום מבואו של ראובן אשר ברוידס לספר השירים של א' גולדפדן 'יידישע נאציאנאל געדיכטע'; על ספר השירים של משה שולשטיין 'בלומען פון באדויער'.
- 1864 לשון ולשונות. דבר, ט"ו בטבת תש"ך, 15 בינואר 1960, ע' 7, 8; כ"ב בטבת תש"ך, 22 בינואר 1960, ע' 7, 8 (ב'מוסף לספרות ולאמנות).
- דברים בכנס קלוב פא"ן בישראל לזכרו של צבי ויסלבסקי.
- נחתם: י"ב בכסלו תש"ך. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 148-160.
- 1865 אות אזהרה לגולה. מחניים, כרך ז, גל' ח (ט"ו בטבת תש"ך, 15 בינואר 1960), ע' 8. תשובת דב סדן לענין האנטי-שמיות המתעוררת.
- 1866 נשפי ירושלים: ירחי סופרים ופתיחה להם. הדאר, שנה 39, גל' יב (כ"ב בטבת תש"ך, 22 בינואר 1960), ע' 206-208. דברים בעצרת ש"י עגנון באוניברסיטה העברית בירושלים. חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 213-221 וב'על ש"י עגנון, מהד' ב, ע' 68-76, בשם: אבן החכמים וגלילתה.
- 1867 א וואַרנונגס-סיגנאל פארן גלות. פאלק און ציון, 9 טער יאָרג, נומ. 5 (שבת תש"ך, פברואר 1960), ע' 9. תגובה בעקבות גילויי האנטי-שמיות בעולם.
- 1868 למהומת הפרס. דבר, כ"ח בשבת תש"ך, 26 בפברואר 1960, ע' 9. דב סדן מסביר מדוע סירב לקבל את פרס עיריית רמת-גן כמחאה על חלוקת הפרס ליהושע בר-יוסף.
- נחתם: ירושלים, כ"ז בשבת תש"ך.

- 1869 לחתן הגבורות: כעין הדיבור המתחיל. מאזנים, כרך י (לג), חוב' ד (קצב), (אדר תש"ך, מארס 1960), ע' 242-243. על ג' שופמן.
- 1870 חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 160-162.
- 1870 חמש נקודות. גזית, כרך יז, חוב' רת, זיב (כסלו-אדר תש"ך, דצמ' בר 1959 - מארס 1960), ע' 97-99.
- דברי סיכום בויכוח בישיבת פא"ן קלוב בישראל שנתקיימה לזכרו של צבי ויסלבסקי. חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 161-168 (נחתם: ב' אדר תש"ך).
- 1871 שומר החותם. דבר, י"ב באדר תש"ך, 11 במארס 1960, ע' 7, 8.
- על ישראל צינברג עם צאת ספרו 'תולדות ספרות ישראל'. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 251-255 (בטעות נחתם שם: י"ב באדר תש"ח).
- 1872 סופרים בעל-פה: דב סדן. מאזנים, כרך י (לג), חוב' ה"ו (קצג-קצד) (ניסן-אייר תש"ך, אפריל-מאי 1960), ע' 460-462.
- ראיון. ראינה גליה ירדני. חזר ונדפס בהרחבה בספרה של גליה ירדני 'ט"ז שיחות עם סופרים' (תל-אביב: הקבוץ המאוחד, תשכ"ב 1961), ע' 93-107 (נחתם: 1955-1960).
- 1873 טרחות גשמים מה צורך?: בעקבי פיוט תפילת-הטל. מחניים, חוב' מד (ערב פסח תש"ך), ע' 64-66.
- 1874 אבא היה בשבי... מעריב, י"ד בניסן תש"ך, 11 באפריל 1960, ע' 7.
- תשובה למשאל-פסח של 'מעריב' על ליל הסדר 'שנח'ט' במיוחד בלב הנשאלים.
- 1875* אן אנהויב פון א קשיא: פראגמענ'טן פון א שמועס. קאליפארניער און ישראל יום טוב בלעטער, 4טער יארג., נומ. 8 (פסח תש"ך).
- 1876 כללים ופרטים. דף, גל' יז (סיון תש"ך, יוני 1960), ע' 24.
- דברים בועידה התשע-עשרה של הסופרים העברים (ט"ז בניסן תש"ך, 13 באפריל 1960) על הסופר ואגודת הסופרים העברים בישראל. נדפס גם ב'דבר', ט' באייר תש"ך, 6 במאי 1960, ע' 7, 8 (ב'מוסף לספרות ולאמנות').
- חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 61-67.
- 1877 בעוד עשרים שנה. מעריב, כ' בניסן תש"ך, 17 באפריל 1960, ע' 5.
- תשובה במשאל של מערכת 'מעריב' בין סופרים ואנשי רוח על אקדמיה לספרות - בעד ונגד. ערכה את המשאל: חוה רזילי.

- 1877א[מכתב]. היימיש, 5טער יאר, נומ. 48-49 (אייר-סיון תש"ך, מאי-יוני 1960), ע' 3.
- תרגום מהפיסקה בנאומו בוועידת הסופרים בענין ספרות וסופרי יידיש ועוררו על כך חיים הזז.
- 1878 מ"ב פנים לבעייה. שבט ועם, חוברת ה (ניסן תש"ך), ע' 64-77.
- חוות דעתו של פרופ' סדן על 42 ספורים שנשלחו לתחרות הספרותית מטעם מערכת 'שבט ועם' ונושאם הבעיות והלכטים של מיזוג גלויות ועדות ישראל. נחתם: ירושלים, אסרו-חג-הפסח, תש"ך.
- חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 116-131.
- 1879 האוצר: לדרכו של משל ונמשל. מחניים, חוב' מו (ערב חג הסוכות [צ"ל ערב השבועות] תש"ך), ע' 116-125.
- על הספור 'האוצר' המיוחס לר' שמחה-בונים מפשיסחא ולר' נחמן מברסלב. נחתם: ל"ג בעומר תש"ך.
- 1880 ביאליק: א רעוויזיע פון אן אפ-שאץ. קאליפארניער און ישראל יומטוב-בלעטער, 4טער יארג, נומ. 9 (שבועות תש"ך, 1960), ע' 16, 21.
- נחתם: י' אייר תש"ך.
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', ערשטער טייל, ע' 37-40, בשם:
- צווישן דור און דורות (נחתם: ה' אייר תש"ך).
- 1881 בין סופר לקברניט (או: בין משל לנמשל). בצרון, שנה כא, כרך מב, חוב' ו (217) (סיון-תמוז תש"ך, מאי-יוני 1960), ע' 77-81.
- נחתם: ירושלים, אדר תש"ך. על בנימין זאב הרצל הסופר. חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע' 66-71.
- 1882 בין עוף לנהר: לבדיקת סיפור חסידים. הפועל הצעיר, שנה נג, גל' 38 (י"ט בסיון תש"ך, 14 ביוני 1960), ע' 21-22.
- על אגדת ר' ישראל מקוזניץ וה' גסיך יוזף פוניטובסקי. חזר ונדפס בהרחבה ב'בין שאילה לקנין', ע' 158-172.
- 1883 וויינרייך, אוריאל. העברית האשכנזית והעברית שביידיש: בחינתן הגיאוגרפית. לשוננו, כרך כד, חוב' ד (תמוז תש"ך), ע' 242-252; כרך כה, חוב' א-ב (תשרי-טבת תשכ"א), ע' 57-80; חוב' ג-ד (ניסן-תמוז תשכ"א), ע' 180-196.
- "אני מחזיק טובה לפרופ' דוב סדן על עמלו ועל טוב טעמו, שתרגום מחקר זה ממקורו שביידיש". הופיע גם בצורת ספר (ירושלים, תשכ"ה) - ע' 64.

- 1884 ברָאָדער לציים: לעת-עתה איבער
איינעם פון זיי. היימיש, 5טער
יארג., נומ' 50-52 (תמוז-אלול
תש"ך, יולי-ספטמבר 1960), ע'
24.
על ר' יאָסל זשאָפּ מבדחני ברודי.
- 1885 ז'כלינסקי, רייזל. שלושה שי-
רים: כל האילנות: כי תחריש;
העניים: משא (מצורף ל'למ-
רחב'), שנה י, גל' 29 (ו' תמוז
תש"ך, 1 ביולי 1960), ע' [א].
מיידיש: דב סדן.
- 1886 פולמוס ושוה-פולמוס. מאמר א':
בעניני נצח וסביבו. על המשמר,
כ"ז בתמוז תש"ך, 22 ביולי
1960, ע' 5, 6 (ב'דף לספרות
ואמנות).
לא הופיע מאמר נוסף.
על תרגום מיידיש לעברית בוי-
כוח עם אליהו שולמן.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 191-
195, בשם: על הנצח וכו'.
(נחתם: כ"ו תמוז תש"ך).
- 1887 מלאך. לשוננו לעם, מחזור יא,
קונטרס ח"ט (קי-קיא), (אב
תש"ך), ע' 224-236.
על מקור השם 'מלאך' כשם
משפחה.
- 1888 תיאטרון יהודי - גורל: במבואי
זכרונותיו של ד"ר מיכאל וויי-
כרט. דבר, ה' באב תש"ך, 29
ביולי 1960, ע' 7 (ב'מוסף לספ-
רות ולאמנות).
- מבוא לכרך ראשון לזכרונותיו
של ד"ר מ' וייכרט.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 285-288, בשם: דרך
לתעודה.
- 1889 לנושא: תרבות-ישראל. מאונים,
כרך יא (לד), חוב' ג"ד (קצו-
קצח) (אב-אלול תש"ך, אוגוסט-
ספטמבר 1960), ע' 189-194.
דברים בכינוס לתרבות ישראל
ותנועת העבודה, שהתקיים ביום
כ"ד בסיון תש"ך, 19 ביוני
1960.
חזר ונדפס בקובץ 'תרבות ישר-
אל ותנועת העבודה בימינו' (תל-
אביב: ההסתדרות הכללית של
העובדים העברים בארץ-ישראל,
הועד הפועל, מרכז לתרבות ול-
חינוך, המחלקה להסברה,
תשכ"א), ע' 53-60 וב'אבני
בדק', ע' 262-270, בשם: על
שלוש תשובות (נחתם: אב
תש"ך).
- 1890 קינה לדוד. דוד פינסקי זכרונו
לברכה: ליום השנה לפטירת דוד
פינסקי... ז' באב תש"ך / ערך
מנדל זינגר. - חיפה: המפיץ 'פנת
הספר', תש"ך. ע' 60-72.
ביבליוגרפיה מוסברת על פטירת
דוד פינסקי כפי שנשתקפה בעת-
נות יידיש.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 41-55, בשם: תגי-מספד.
- 1891 תשליך. מחניים, חוב' מט (ערב

1895- בין און ופלא: גלגולים של מדרש שמואל. ספר יובל: מוגש לכבוד הרב ד"ר שמעון פדרבוש על-ידי ועד היובל במלאות ארבעים שנה ליצירתו הספרותית-מחקרית ומנהיגות צבורית / בעריכת י"ל הכהן מימון. - ירושלים: מוסד הרב קוק, תשכ"א 1960. ע' רסו-רעו.

בעקבות שם ספרו של ש. שלום: 'פלא גמע', ועל הפואימה שלו 'און בן פלא'.

1896 במזל שור: בינה בלשונות השכ"מה וסביביהם. לשוננו, כרך כה, חוברת ג"ד (תשכ"א), ע' 165-179.

1897 בין תשליך לכפרות. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה י, גל' 40 (ראש השנה תשכ"א, 21 בספטמבר 1960), ע' 21, 23. על המימרה ביידיש: ער קוקט ווי א האן אין בני אדם (הוא מביט כתרנגול בבני אדם), ועל מנהג הכפרות.

1898 איבער צווישפראכיקייט. קאלי-פארניער און ישראל יומטוב-בלעטער, 5טער יארג, נומ. 10 (ראש השנה תשכ"א), ע' 5-6. על כתיבה ביידיש ובעברית. נחתם: ירושלים, תמוז תש"ך.

1899 בין תרנגול לבני אדם. הפועל הצעיר, שנה נד, גל' 1 (ו' תשרי תשכ"א, 27 ספטמבר 1960), ע'

ראש השנה תשכ"א), ע' 64-68. על מנהג תשליך והשתקפותו בפולקלור ובספרות.

תשכ"א 1960 - 1961

1892 על תלמיד-חכם שסרח ובור ירא-שמים: מדברי הרב משה לייב קליבנר ז"ל. היתה עיירה...: ספר זכרון לקהלות ברסטצ'קה, ברמליה והסביבה / העורך - מנדל זינגר. - חיפה: ארגון יוצאי ברסטצ'קה בישראל, תשכ"א, ע' 382.

אנקדוטה מתוך ספרו של דב סדן 'קערת אגוזים' (סימן 55).

1893 בעל 'צוויט' ודרכו: ציון לדוד פּוּכְלֵנִיק. היתה עיירה...: ספר זכרון לקהלות ברסטצ'קה, ברמליה והסביבה / העורך: מנדל זינגר. - חיפה: ארגון יוצאי ברסטצ'קה בישראל, תשכ"א, ע' 414-426.

נחתם: ירושלים, טבת תש"ך.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 304-321 (נחתם: תשכ"א).

1894 פייגלה: דברים לזכרה של צפורה קוסוי. היתה עיירה...: ספר זכרון לקהלות ברסטצ'קה, ברמליה והסביבה / העורך: מנדל זינגר. - חיפה: ארגון יוצאי ברסטצ'קה בישראל, תשכ"א, ע' 507-510.

נוסח יידי? נתפרסם ב'די צוקונפט'
כרך 66, חוב' 3 (מארס 1961), ע'
101-98.

1904 ברוכוב בישיבת לדמיה: פרק
בלבטיה המחשבה של דור הצעיר-
רים. ספר זרבבל. תל-אביב:
הוצאת י.ל. פרץ, 1961. ע' 50-
54.
על פועלי ציון בגליציה ואגודת
'השחר'.

נחתם: ראש חודש כסלו תשכ"א.
חזר ונדפס ב'אלפיי ומידעי', ע'
21-17, בשם: דמדומי "השחר":
פרק בלבטי המחשבה של דור
צעירים (נחתם: י"ח. כסלו
תשכ"א).

1905 בני המכבים. מחניים, חוב' נב
(כסלו תשכ"א), ע' 90-88.
נחתם: י"ז. כסלו תשכ"א.
על הצירוף 'בני המכבים' בשיר-
תו של ח"נ ביאליק.

1906 פרס ביאליק לשלמה צמח:
מנימוקי ועדת השופטים. משא
(מצורף ל'למרחב'), שנה י, גל'
54 (י"א בטבת תשכ"א); 30 בדצמ-
בר 1960), ע' [א].
ועדת השופטים: ב"י מיכלי, דב
סדן, ברוך קרוא.

1907 [ארבעה שירים ביידיש]: 'כותל
מערבי'; 'מנחה'; 'מיינ זון'; 'א
מאל'. ארץ-ישראל אין דער יידי-
שער ליטעראטור: אנטאלאגיע,
בוך 1: פאעזיע / [רעד. פון] מרד-

20-21; גל' 2 (י"ג תשרי
תשכ"א, 4 אוקטובר 1960), ע'
20-19.
על מוטיב הכפרות בספרות.

1900 בין תו לאות: לתולדות ציור
ושימוש. מחניים, חוב' נ (ערב
חג הסוכות תשכ"א), ע' 78-85.
על הצירוף 'התוויית תנ' בעק-
בות חזיונו של יחזקאל הנביא
(פרק ט, פסוק ג ואילך).

1901 ליצני ברוד: ולעת-עתה על אחד
מהם. משא (מצורף ל'למרחב'),
שנה י, גל' 42 (ערב סוכות
תשכ"א, 5 באוקטובר 1960), ע'
5.
שלושה ספורי מעשיות על ר'
יוסל ז'ופ.

1902 פרס אוסישקין ל-4 סופרים:
מנימוקי ועדת השופטים למתן
הפרס. משא (מצורף ל'למרחב'),
שנה י, גל' 43 (שמחת תורה
תשכ"א, 12 באוקטובר 1960), ע'
[א].
מתן הפרסים ליהודה בורלא; יהו-
שע רבינוב, שושנה שרירא ויאני
אבידוב. ועדת השופטים: זלמן
שזר, מ' מייזלס ודב סדן.

1903 לדמותה של גולה גדולה: (דברים
שנאמרו בקונגרס של יוצאי פו-
לין, בתל-אביב, כ"ז טבת
תשכ"א). מולד, כרך יט, חוברת
149-150 (חשון-כסלו תשכ"א,
דצמבר 1960), ע' 536-539.

כי יפה. - תל-אביב: פארלאג י"ל
פרץ, 1961. ע' 270-272.
השיר הראשון פורסם לראשונה
ב'פאלק און לאנד' (ח' ניסן
תרפ"ב, 8 באפריל 1922); השלי-
שי גם הוא ב'פאלק און לאנד' (ד'
תמוז תרפ"ב, 30 ביוני 1922);
השני פורסם ב'העמיד' (אב
תרפ"ו, יולי 1926) והרביעי פור-
סם כאן לראשונה.

הכינוס. מאזנים, כרך יב (לה),
חוב' ד (רד) (אדר תשכ"א, מארס
1961), ע' 250-253.
הרצאה בעניני תרגום שנשמעה
בערב עיון, שערכה האוניברסי-
טה העברית לכבוד יובל הששים
של פרופ' שמעון הלקין.
חזר ונדפס ב'אבני בדק', ע' 125-
130.

1908 בראדער גאסן: א-שפאציר איב-
ער א געוועזענער שטאט. יערלע-
כער געזענק-בוך, נומ' איינס /
רעדאקטארן: נחמיה צוקער און
נחום לינדמאן. - בוענאָס-
איירעס: פארלאג גאליציע,
תשכ"א 1961. ע' 71-77.
זכרונות מעיר מולדתו, ברודי.

1912 בשל תפוח: לדרכה של תורת
פורים. מחניים, חוב' נד (אדר
תשכ"א), ע' 107-111.
על התפוח בשירה ובספרות
היהודית וקשרו עם פורים.

1909 על פלישה אחת מאסף: לדברי
ספרות, בקורת והגות, כרך ב /
העורכים: עזריאל אוכמני, ישר-
אל כהן. - ירושלים: יוצא ע"י
אגודת הסופרים העבריים בישראל
אל בהוצאת קרית ספר, תשכ"א
1961. ע' 348-355.
על התחרות בין צמד הפעלים:
שוב-חזור בספרות העברית.

1913 גלות פוילן: רעפערט אויפן
קאנגרעס פון פוילישן יידן אין
תל-אביב. די צוקונפט, באנד 66,
נומ. 3 (מארס 1961), ע' 98-101.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 356-363,
בשם: מעשה פאנאָראַמע (נחתם:
כ"ז טבת תשכ"א).

1910 צימוקים ושקדים: פרק מתוך
ביוגרפיה של שיר-עם. מחניים,
חוב' נג (ט"ו בשבט תשכ"א), ע'
124-130.
על שיר עם יידי.

1914 אוטאָפּיע-למעשה: צום דערשיי-
נען פון מיכאל ווייכערטס צווייטן
באנד 'זכרונות'. לעצטע נייעס,
ט"ו באדר תשכ"א, 3 במארס
1961, ע' 6.
נחתם: ירושלים, טבת תשכ"א.
נדפס לראשונה כמבוא לספרו של
מיכאל וויכרט 'זכרונות', כרך
שני (תל-אביב תשכ"א 1961), ע'
7-10. חזר ונדפס ב'היימישע כת-
בים', ערשטער טייל, ע' 269-

1911 בין לעז לנכר: לסוגיה במסכת

273. נוסח עברי נדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 289-292.
- 1915 אוטופיה למעשה. דבר, כ"ט באדר תשכ"א, 17 במארס 1961, ע' 7 (ב'מוסף לספרות ולא-מנות').
- תרגום המבוא לספרו של מיכאל וייכרט 'זכרונות', כרך שני (תל-אביב, פארלאג 'המגורה', תשכ"א 1961).
- נוסח עברי חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ראשון, ע' 289-292.
- 1916 בעלן. לשוננו לעם, מחזור יב, קונטרס ו (קיח) (ניסן-אייר תשכ"א), ע' 129-136.
- על "הביטוי 'בעלן', 'בעלנות' המצוי בעיקר ביידיש, אך השתיל את עצמו, בייחוד בדור אחרון, לתוך העברית, גם בעל-פה גם בכתב".
- 1917 ולא השליח. הפועל הצעיר, שנה נד, גל' 27/28 (י"א ניסן תשכ"א, 28 במארס 1961), ע' 27-28.
- על משה רבנו ויציאת מצרים. נכלל בהרחבה ב'גלגל המועדים', ע' 89-97, בשם: ולא השליח: לעניין ההגדה ומשה רבנו.
- 1918 ואתא שונרא. מחניים, חוב' נה (ערב פסח תשכ"א), ע' 144-150.
- על החתול בפתגמים ומימרות ביידיש בעקבות שירת חד-גדיא.
- 1919 שיח העתים. בצרון, שנה כב,
- כרך מד, חוב' ו (224) (סיון-תמוז תשכ"א), ע' 77.
- על אשר ברש.
- נעתק מ'גנזים', קובץ לתולדות הספרות העברית בדורות האחרונים, כרך ראשון / בעריכת ג' קרסל. - תל-אביב: אגודת הסופרים העברים בישראל, הוצאת מסדה, תשכ"א 1961, ע' [11-12].
- חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 233-232 וכן בחוברת '25 שנים לגנזים', 'ידיעות גנזים', שנה 13, כרך ז, מס' 92 (אדר תשל"א), ע' 108-109.
- 1920 למיצויו של דין. לשוננו לעם, מחזור יב, קונטרס ח (קכ) (תמוז תשכ"א), ע' 207-216.
- על מילים הנשמעות לשתי פנים ותרומתן להומור.
- 1921 על יוסף חיים ברנר: דברים לזכרו. מולד, כרך יט, חוברת 156 (תמוז תשכ"א, יוני 1961), ע' 291-300.
- חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 140-154, בשם: מסכת לסוגיור-תיה.
- 1922 סביב ביתר הנצורה. מחניים, חוב' נט (מנחם-אב תשכ"א), ע' 80-84.
- על ביתר ובר כוכבא בספרות היהודית.
- 1923 בין עוג לעוג. הפועל הצעיר,

על חיבורים של תלמידים בעקבות הפתגם 'לא על חוס שושנים בבעור יערות!'.
1927

סקאצל קומט: צו דער ביאגראפיע פון א באגריס-פארמל. זאמלבוך / ארויסגעגעבן פון פאראיין פון די שטריקער פאבריקאנטן צום 25 יאריקן אניווערסאר פון דער אינסטיטוט ציע: רעדאקטאר: גרשון סאפאזשניקאוו. בוענאס איירעס, תשכ"ב 1961, ע' 141-150.
על הצירוף בפולקלור היידי.

פתיחה לדיון: על הצעות תיקון לכתיב העברי. החינוך, כרך לד, חוב' א (תשרי תשכ"ב), ע' 13.

מטבע שסופו שיגרה כיצד: משק עי ביאליק בלשון השירה שלאחר ריו. מולה, כרך יט, חוברת 158-159 (תשרי-חשון תשכ"ב, ספטמבר-אוקטובר 1961), ע' 435-444.

נימוקי פרס אוסישקין. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה יא, גל' 39 (שמחת תורה תשכ"ב, 1 באוקטובר 1961), ע' 4.
הפרס לחיים גורי ושמואל יבנאלי.
ועדת השופטים: זלמן שזר, י' גולה ודב סדך.

לשירתו של איציק מאנגר: עם ביקורו של יהמשורר בישראל.

שנה נד, גל' 51/52 (כ"ד אלול תשכ"א, 5 ספטמבר 1961), ע' 31-33.
על אגדת עוג וגוג.

תקיעת שופר: לדרכה של הלצת-עם. מחניים, חוב' ס (ערב ראש השנה-תשכ"ב), ע' 178-182,
על הפתגם 'אן אקס האט א לאנגע צונג און קען קיין שופר נישט בלאזן'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'ריד השעשועים', ע' 120-129, בשם: בין שור לשופר.

מטה השקדים וצאצאיו. על המשמר, כ"ט באלול תשכ"א, 10 בספטמבר 1961, ע' 11 (ב'דף לספרות ולאמנות).

מטה השקדים בשירה ובפולקלור.
נכנס בהרחבה ב'בין שאילה לקנין', ע' 173-216, בשם: מטה אהרן וצאצאיו.

תשכ"ב

1961 - 1962

בסוד החיבור. הלכה ומעשה בחינוך התיכון: קובץ מאמרים מוקדשים לבעיות בית-הספר התיכון העיוני, מוגש לפרופ' אלכסנדר מרדכי דושקין... / בעריכת מאיר שפיהא. - ירוש' לים: בית הספר התיכון ליד האוניברסיטה העברית, תשכ"ב 1961. ע' 96-114.

25 שנה למות משה בילינסון.
חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'
153-160.

1937 מסילה ושביל בה. דבר, ט' בכס'
לו תשכ"ב, 17 בנובמבר 1961,
ע' 7, 8 (ב'מוסף לספרות ולא-
מנות').

מבוא לספרו של אברהם מש
'מנכר למולדת'.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך העניינים, ע' 275-279,
בשם: טרנפול, תוכה וברה
(נחתם: תשרי תשכ"ב).

1938 סאלוט לכליזמרים: על יהויכין
סטוצ'בסקי ועמו. גזית, כרך יט,
חוברת ט"יב (כסלו-אדר תשכ"ב,
דצמבר 1961-מארס 1962), ע'
55-56.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים'
כרך האישים, ע' 367-379 (נחתם
בטעות: ניסן תשכ"ג).

1939 ד"ר נ"מ גלבר: שרשו של חוקר
קורות. יהדות פולין חוב' א
(תשכ"ב, 1962), ע' 170-173.

נוסח יידיש מופיע באותו מקום,
ע' 174-178, בשם: ד"ר נ.מ.
געלבער - ווארצלען פון א היס'
טאריקער.

קטעים מתוך מבואו של סדן
ל'ספר היובל הוגש לכבוד ד"ר
נ"מ גלבר לרגל יובלו השבעים,
ע' 1-5.

1940 ירושלים, קאנגרעס, יידיש.

לעריב, כ"ו בתשרי תשכ"ב, 6
באוקטובר 1961, ע' 14 (במדור
'ספרא וסייפא').

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 128-130, בשם: שלר-
שה טעיפים.

1932 בין שירה למסה. מבפנים, כרך
כד, חוברת 1 (חשון תשכ"ב,
נובמבר 1961), ע' 60-63.

על דוד כנעני וזרבבל גלעד.
חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
118-123 (נחתם: כסלו תשכ"ב).

1933 זמרי ברוד וירושתם. במה, חוב'
9-10 (62-63) (כסלו תשכ"ב,
נובמבר 1961), ע' 27-33.

על ברל מרגליות המכונה ברל
ברודר על שם עיר מגוריו, ועל
ראשית התיאטרון היהודי.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
ראשון, ע' 9-17.

1934 [על מרים טלפיר ז"ל]. גזית,
כרך יט, חוברת ט"יב (כסלו-אדר
תשכ"ב, דצמבר 1961-מארס
1962), ע' 8.

1935 בענין זיסקינד מטרימברג. תצליל,
קובץ ב (טבת תשכ"ב, 1961), ע'
70-72.

תגובה על מאמרה של בתיה
באיאר' על ספרו של יהויכין
סטוצ'בסקי על הכליזמרים.

1936 לזכר חסרונו. דבר, ב' כסלו
תשכ"ב, 10 בנובמבר 1961, ע'
4.

- נחתם: ירושלים, אדר א', תשכ"ב.
- חזר ונדפס ב'אלכא ואשובה', ע' 163-169, בשם: דרכים לאמונה.
- 1944 דברים לזכר שלמה שפאן ז"ל. זכרונות האקדמיה ללשון העברית, ת, כרך ט, תשכ"ב (ירושלים, תשכ"ג), ע' 55-57.
- דברים שנאמרו במליאת האקדמיה ללשון העברית בישיבתה הארבעים ושבע ביום י' באדר א' תשכ"ב.
- 1945 פאפירניקוב, י. יש כי... [שיר]. הבוקר, כ"ו באדר א' תשכ"ב, 2 במארס 1962, ע' 5 (במדור 'טורי ספרות').
- שיר מתוך 'מן הטנא' או 'פרי גני בתרגומו של דב סדן.
- 1946 דרכים לחיי חברה: הרהורים על בעית העבריינות אצלנו. מולד, כרך כ, תוב' 164-165 (ניסן-אייר תשכ"ב, אפריל 1962), ע' 86-93.
- דברים שנאמרו בכינוס השלישי למניעת העבריינות במדינת ישראל, ו'ז' בניסן תשכ"ב (10-11.4.1962).
- חזר ונדפס בקובץ 'מניעת עבריינות בישראל' (ירושלים: משרד הסעד, המועצה לבעיות העבריינות בישראל, תשכ"ג), ע' 115-124; וב'מריבי-בית', ע' 132-144 (נחתם בטעות: ו' בניסן תש"ט).
- דרום-אפריקה, 15טער יאָהגאנג, נומ. 1 (155) (ינואר-פברואר 1962), ע' 3-6.
- ויכוח עם שלמה רפפורט בענין יידיש בקונגרס למדעי היהדות בירושלים.
- נחתם: ירושלים, ה' כסלו, תשכ"ב.
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 405-413.
- 1941 שיחה בבקורת: בעקבי דברים בכינוס המבקרים. דבר, כ"ט בטבת תשכ"ב, 5 בינואר 1962, ע' 7; ז' בשבט תשכ"ב, 12 בינואר 1962, ע' 7, 8 (ב'מוסף לספרות ולאמנות).
- דברים על ביקורת הספרות בכינוס הסופרים הארצי, כ"ה בכסלו תשכ"ב (5.12.1961).
- חזר ונדפס ב'דף', גל' יט (שבט תשכ"ב, ינואר 1962), ע' 18-20 וב'אבני בדק', ע' 206-215 (נחתם: ז' שבט תשכ"ב).
- 1942 בנתיב הבירור וההשגה: פרקים במסכת הגותו. עטרת צבי: על ד"ר צבי ויסלבסקי, האיש והגרותו. - ירושלים: קרית-ספר, תשכ"ב. ע' 51-80.
- על צבי ויסלבסקי.
- חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 169-195, בשם: בין בירור להשגה (נחתם: שבט תשכ"ב).
- 1943 דרכים לאמונה. פרודור, חוב' א (אדר-ניסן תשכ"ב), ע' 26-30.

- 1947 אבני שעשועים: בין שיר לשיר. הפועל הצעיר, שנה נה, גל' 32 / 33 (י"ב ניסן תשכ"ב, 16 אפריל 1962), ע' 31-32. על האימרה: כל בעלי השיר יוצאים בשיר.
- חזר ונדפס בהרחבה ב'יריד השעשועים', ע' 89-93.
- 1948 בשער הזיקנה: דברים במסיבה בבית ברנר. דבר, י"ד בניסן תשכ"ב, 18 באפריל 1962, ע' 6, 7. דב סדן על עצמו. חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו', ע' 28-37.
- 1949 לפולמוס הכתיב. דבר, י"ח בניסן תשכ"ב, 22 באפריל 1962, ע' 3. מכתב למערכת על עמדתו בענין הצורך בניקוד בכתב ובדפוס. נחתם: י"ב ניסן תשכ"ב.
- 1950 תוכחה ומילואים לה. דף, גל' כא (תמוז תשכ"ב, יולי 1962), ע' 20-21. דברים בועידה העשרים של סופרי ישראל, י"ח בניסן תשכ"ב, 22.4.1962, בתגובה לדברי יהודה בורלא, חיים הזו ולעניני אקטואליה (ה'פרשה', משפט אייכמן וכד'). נדפס גם ב'משא' (מצורף ל'למרחב' חב'), שנה יא, גל' 20 (ז' באייר תשכ"ב, 11 במאי 1962), ע' [א]. חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 68-76.
- 1951 עם המשפט וסביביו. האומה, חוב' 1 (אייר תשכ"ב, מאי 1962), ע' 14-20. נחתם: ניסן, תשכ"ב. על משפט אייכמן. חזר ונדפס ב'מריכי בית', ע' 149-158, בשם: עם משפט אייכמן וסביביו.
- 1952 בשולי היריעה. פרוזודור, חוב' ב (אייר-סיון תשכ"ב), ע' 52-57. תגובות וידיעות בעניני דת ואמונה ומעניני דיומא.
- 1953 על ועידת אגודת הסופרים. משא (מצורף ל'למרחב'), שנה יא, גל' 20 (ז' באייר תשכ"ב, 11 במאי 1962), ע' [א]. תשובה למשאל בעקבות ועידתה העשרים של אגודת הסופרים. ראיין והביא לדפוס משה בן-שאול.
- 1954 הפרדה בן דת ומדינה - הכרת. מן היסוד, [שנה א], גל' 1-1 [כ' באייר תשכ"ב, 24 במאי 1962], ע' 12-13. שיחה עם לוי-יצחק הירושלמי על דת וחברה.
- 1955 על הראשונים. דבר, כ"א באייר תשכ"ב, 25 במאי 1962, ע' 7 (ב'מוסף לספרות ולאמנות'). דברים בבית נשיא המדינה על שלמה צמח. נחתם: ט"ז אייר תשכ"ב. חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'

(ירושלים, תשכ"ג), ע' 94-96;
כרך י"א, תשכ"ג-תשכ"ד
(ירושלים, תשכ"ה), ע' 115,
189; כרך טו, תשכ"ח (ירושלים,
תשכ"ח), ע' 68.

דברים בישיבה החמישים מיום
כ"ו באייר תשכ"ב; בישיבה
החמישים ושלוש מיום י"ב בטבת
תשכ"ג; בישיבה השישים מיום
כ"ט בשבט תשכ"ד ובישיבה
השמונים וחמש מיום ו' בניסן
תשכ"ח.

1960 בכבודה של ירושלים: דברים על

ש"י עגנון אזרח-הכבוד. דבר,
כ"ח באייר תשכ"ב, 1 ביוני
1962, ע' 7 (ב'מוסף לספרות
ולאמנות).

חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע'
221-225 (נחתם: ל"ג בעומר
תשכ"ב), ב'על שי עגנון, מהד'
ב, ע' 195-199 וב'ש"י עגנון
אזרח כבוד של ירושלים הבירה'
(ירושלים, תשכ"ב), ע' 7-14.

1961 דף כנגד דף: עם ספר המאה של

הוצאת י.ל. פרץ. גשר, שנה 8,
חוב' 1:2 (30-31) (סיון תשכ"ב,
יוני 1962), ע' 153-156.

נחתם: ירושלים, שבט תשכ"ב.
עם הופעת ספר שיריו של איציק
מאנגר בידיש ובעברית, דף
כנגד דף.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 140-150.

1962 מולדת נקנית מול מולדת מוט-

101-104, בשם: יקר לראשונים:
על-שלמה צמח (נחתם: ט"ו אייר
תשכ"ב).

1956 בין זקנה וילדות ומה שבאמצע.

משא (מצורף ל'למרחב), שנה
יא, גל' 22 (כ"א באייר תשכ"ב,
25 במאי 1962), ע' [א, ב].

דברים על עצמו במסיבה במלאות
לו ששים שנה שנתקיימה במוע'-
דון 'מילוא' בתל-אביב.

חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
ע' 38-49.

1957' בין-הנאה לאמת: דברים במסיבה

בחוג הבימה בירושלים. על
המשמר, כ"א באייר תשכ"ב, 25
במאי 1962, ע' 5, 6 (ב'דף לספ'-
רות ולאמנות).

נחתם: כ"א אדר א' תשכ"ב,
על-תאטרון הבימה ועל עצמו.

חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בע'-
דו', ע' 18-27.

1958.מכתב אל אברהם שיירי. ספר

בוסק: לזכר הקהילה שחרבה /
בעריכת אברהם שיירי. - חיפה:
ארגון יוצאי בוסק בישראל,
תשכ"ה 1965, ע' 61.

תשובת ד' סדן לפניית א' שיירי
לכתוב על אודות העיירה-בוסק.
נחתם: כ"ג אייר תשכ"ב.

1959 דברים בעת הדיון על הצעת כללי

הכתיב במליאת האקדמיה ללשון
העברית. זכרונות האקדמיה לל'-
שון העברית, כרך ט, תשכ"ב

7, 8 (ב'מוסף לספרות ולא-
מנות).

בירור מקומה ותפקידה של יי-
דיש, לשונה וספרותה במערכת
החינוך.

נחתם: י"ט אב תשכ"ב.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 313-319, בשם: בין
נחלים לים: דברים בכינוס סופ-
רים בתל-אביב.

1967 בשולי היריעה. פרוזודור, חוב' ג

(ערב ראש השנה תשכ"ג - י"ט
אלול תשכ"ב, 18 ספטמבר
1962), ע' 85-88.

תגובות וידיעות בעניני דת וא-
מונה ומעניני דיומא: על דוד
חומסקי, כמבקר 'פרוזודור' ועל
דברי יעקב גלאטשטיין על 'פרוז-
דור'.

1968 בין אדום ללבן. הפועל הצעיר,

שנה נה, גל' 54 (כ"ו אלול
תשכ"ב, 25 ספטמבר 1962), ע'
26-27.

על הצבעים אדום ולבן בפולקלור
ובספרות.

1969 בין אודם ולובן: עיוני פיוט

וסביביהם. מחניים, חוב' עג
(ערב ראש השנה תשכ"ג), ע'
46-49.

על 'אדום ולבן כצמד גגודים
בספרות ובפולקלור.

בעת: דברים בטקס הענקת פרס
רבקה אלפר למשוררת הדסה רו-
בין. דבר הפועלת, שנה כח, חוב'
7 (תמוז תשכ"ב, יולי 1962), ע'
240-241.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 194-198, בשם: נקנה
ומוטבע.

1963 לפרשת יוס'ה. מן היסוד, שנה

א, גל' 4 (ג' בתמוז תשכ"ב, 5
ביולי 1962), ע' 6-7.

על חטיפת יוס'ה שוחמכר ותנו-
עות הנוער.

נחתם: כ"ט בסיון תשכ"ב.

חזר ונדפס ב'מריכי בית', ע'
197-201.

1964 די דיכטערין הדסה רובין. ישראל

שטימע, 5 טער יארג, נומ. 30
(262) (א' באב תשכ"ב, 1 באוגו-
סט 1962), ע' 4, 5.

דברים בטקס חלוקת פרס רבקה
אלפר.

נוסח עברי ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 194-198.

1965 נאצים באופק. פנים אל פנים,

מס' 173 (י"ז באב תשכ"ב, 17
באוגוסט 1962), ע' 9, 16.

ראיון עם דב סדן ואחרים על
הניאר-נאציזם.

ראיין: שלמה שמיר.

1966 בין נחל לים. דבר, ח' באלול

תשכ"ב, 7 בספטמבר 1962, ע'

400 (נחתם בטעות: כ"ח תשרי תשכ"ג).

- 1970 על שלמה שפאן. מאסף: לדברי ספרות, ביקורת והגות, כרך ג / העורכים: שלום קרמר, שלמה שפאן ז"ל. – ירושלים: יוצא ע"י אגודת הסופרים העברים בישראל ראל בהוצאת קרית-ספר, תשכ"ג 1962. ע' 497-501.
- 1974 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 161-167, בשם: תורגמן ודרכו.
- 1971 וויינרייך, מאקס. ראשית ההברה האשכנזית בזיקתה לבעיות קרו-בות של היידיש ושל העברית האשכנזית. לשוננו, כרך כז/כח (תשכ"ג-תשכ"ד), ע' 131-147; 230-251; 318-339.
- 1972 די טייכן און דער ים. פאלקסבלאט, 5-טער יארג, נומ. 20/21 (139/140) (ה' בתשרי תשכ"ג, 3 באוקטובר 1962), ע' 4, 6; נומ. 22/23 (141/142) (כ"ה בתשרי תשכ"ג, 23 באוקטובר 1962), ע' 6, 11.
- 1976 מהתלת-האמונה. במה, חוב' 15 (68) (סתיו תשכ"ג, 1962), ע' 40-42.
- 1977 ברנר בימינו: עם סדר חלוקת פרס ברנר. מאזנים, כרך טו (לח), חוב' ו (רכב), (חשון תשכ"ג, נובמבר 1962), ע' 451-455.
- 1975 ההסתדרות – מוקד הליכוד והע-שייה. בהסתדרות, חוב' 11 (חשון תשכ"ג, נובמבר 1962), ע' [31-34].
- 1977 ברנר בימינו: עם סדר חלוקת פרס ברנר. מאזנים, כרך טו (לח), חוב' ו (רכב), (חשון תשכ"ג, נובמבר 1962), ע' 451-455.
- 1970 על שלמה שפאן. מאסף: לדברי ספרות, ביקורת והגות, כרך ג / העורכים: שלום קרמר, שלמה שפאן ז"ל. – ירושלים: יוצא ע"י אגודת הסופרים העברים בישראל ראל בהוצאת קרית-ספר, תשכ"ג 1962. ע' 497-501.
- 1974 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 161-167, בשם: תורגמן ודרכו.
- 1971 וויינרייך, מאקס. ראשית ההברה האשכנזית בזיקתה לבעיות קרו-בות של היידיש ושל העברית האשכנזית. לשוננו, כרך כז/כח (תשכ"ג-תשכ"ד), ע' 131-147; 230-251; 318-339.
- 1972 די טייכן און דער ים. פאלקסבלאט, 5-טער יארג, נומ. 20/21 (139/140) (ה' בתשרי תשכ"ג, 3 באוקטובר 1962), ע' 4, 6; נומ. 22/23 (141/142) (כ"ה בתשרי תשכ"ג, 23 באוקטובר 1962), ע' 6, 11.
- 1976 מהתלת-האמונה. במה, חוב' 15 (68) (סתיו תשכ"ג, 1962), ע' 40-42.
- 1977 ברנר בימינו: עם סדר חלוקת פרס ברנר. מאזנים, כרך טו (לח), חוב' ו (רכב), (חשון תשכ"ג, נובמבר 1962), ע' 451-455.

- פרס ברנר ביום י"ח בתשרי תשכ"ג.
חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 74-80, בשם: צדיק בדוהותיו.
- 1978 דברים על ב' כצנלסון. מולד, כרך כ, חוב' 171-172 (חשון תשכ"ג, נובמבר 1962), ע' 482-488.
הרצאה בכנס השמיני לעיון בהיסטוריה (חנוכה תשכ"ג).
חזר ונדפס בקובץ 'האישיות ודור רה': קובץ הרצאות שהושמעו בכנס השמיני לעיון בהיסטוריה (חנוכה תשכ"ג). - ירושלים: החברה ההיסטורית הישראלית, תשכ"ד 1963, ע' 169-180; בקור' בץ 'דרכי איש': שלוש מסות על ברל כצנלסון - כינס זאב גולדברג. - [צופית]: בית ברל, תשכ"ח, ע' 61-77, בשם: צופה לבית-היישוב; וב'אלופי ומיודע' עי', ע' 111-121, בשם: לדיוקנו (נחתם בטעות: תשכ"ב).
- 1979 בים קוצים: על הנריק וורגלאנד. מחניים, חוב' עה (חשון תשכ"ג), ע' 20-25.
על המשורר הנורבגי הנריק וורגלאנד.
נוסח קדום של מאמר זה הופיע ב'דבר', י"ב באב תרצ"ו (31.7.1936), ע' 2 בשם 'על אוהב ישראל'.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 399-407.
- 1980 מה נעשה לאחותנו: נסיון של דין וחשבון. הפועל הצעיר, שנה נו, גל' 8 (ל' חשון תשכ"ג; 27 נובמבר 1962), ע' 17-18.
דברים עם קבלתו לאקדמיה הלאומית מית הישראלית. נסיון של דין וחשבון על עבודתו בשדה מחקר ספרות יידיש.
חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו', ע' 69-73 (נחתם: כ"ג, חשון תשכ"ג).
- 1981 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאגראפיע פון ווערטלעך. 1. א שטיבעלע אָן א דאך. ישראל שטיימע, 5 טער יארג, נומ. 45 (276) א' בכסלו תשל"ג, 28 נובמבר 1962), ע' 4.
בעקבות הפתגם: 'אסוכה אָן א סכך איז ווי א שטיבעלע אָן א דאך, ס'איז אלק מעשה פאך'.
- 1982 עליו ועלינו. הפועל הצעיר, שנה נו, גל' 9 (ז' כסלו תשכ"ג, 4 דצמבר 1962), ע' 20-21.
דברים עם קבלת פרס על-שם יוסף אהרנוביץ ז"ל.
חזר ונדפס ב'אלופי ומיודע', ע' 58-62.
- 1983 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאגראפיע פון ווערטלעך. 2. א מעשה מיט א בעזעם. ישראל שטיימע, 5 טער יארג, נומ. 46 (277) ט' כסלו תשכ"ג, 5 בדצמבר 1962), ע' 4.
על המילים 'גיוואין', 'גיוואין'

23, בשם: א שטיפערישער
מידת-הדין.

1987 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 5.
מכוח גבורה. ישראל שטימע, 5-
טער יאָרג, נומ. 49 (280) (כ"ט
בכסלו תשכ"ג, 26 בדצמבר
1962), ע' 4.

על הפתגם 'א ייד א גבר' ומקורו.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך,
ערשטער באנד, ע' 246-253.

1988 א קליינע לעקציע. יובל בוך צום

פופציקסטן געבוירן-טעג פון
אברהם סוצקעווער / [רעדאק-
ציע: זלמן שזר, דב סדן, מ.
גראָס-צימערמאן]. - תל-אביב,
1963, ע' 165-168.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
ערשטער טייל, ע' 150-154
(נחתם, בטעות, תרצ"ג) וב'צוויי-
שן ווייט און נאָענט', ע' 254-
258.

1989 די גראם-שכנות פון גימל און

דלת. די גאלדענע קייט, נומ' 46
(1963), ע' 181-186.
לחקר החריזה בידיש.

1990 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 6.
אוי, די הינעראויגן. ישראל שטי-
מע, 7-טער יאָרג, נומ. 1 (281)
(ו' בטבת תשכ"ג, 2 בינואר
1963), ע' 4-5.

על המימרה: ער האָט אים

ו' באיזים'.

חזר ונדפס בהרחבה ב'די חכמה
פון חכמות', ע' 87-93.

1984 אבני שעשועים: בין צרה-לעגלה.

הפועל הצעיר, שנה נו, גל' 10
(י"ד כסלו תשכ"ג, 11 דצמבר
1962), ע' 18.

על הפתגם בידיש: יאק בידא,
טאָ דאָ זשידא:

חזר ונדפס ב'יריד השעשועים',
ע' 166-171.

1985 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 3.
גראם שטראם. ישראל שטימע,
5-טער יאָרג, נומ. 47 (278)
(ט"ג, בכסלו תשכ"ג, 12 בדצמבר
1962), ע' 4.

על הצירופים 'גראם שטראם' או
'שטראם גראם' ובעיקר 'גראם
שטראם מאך מיר אילעטניק'.

1986 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 4.
מידת הדין. ישראל שטימע, 5-
טער יאָרג, נומ. 48 (279) (כ"ב
בכסלו תשכ"ג, 19 בדצמבר
1962), ע' 4.

על הפתגם 'אונדזער דיין דארף
קלאר און דין, צום סוף איז ער
שווארץ און גראב'.

חזר ונדפס בהרחבה ב'די צו-
קונפט', באנד 71, נומ. 9 (ספטמ-
בר 1966), ע' 334-337 וב'חן גריי-
בעלעך, צווייטער באנד, ע' 11-

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 11-14.

1994 די חכמה פון חכמות: צו- דער
ביאָגראַפיע פֿון ווערטלעך. 9.
מעשה מאַסקוויטער. ישראל
שטימע, 7-טער יאָרג, נומ. 4
(284) (כ"ז-בטבת תשכ"ג, 23
בינואר 1963), ע' 4.

על הפתגם: א מאמע איז א מו-
טער, א קינד איז א מאַסקוויטער.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 117-126.

1995 בין טבע לאופי: עם ספרו של
'יוסף ארליך על' עיר מולדתו.
דבר, כ"ט בטבת תשכ"ג, 25
בינואר 1963, ע' 5 (ב'מוסף
לספרות ולאמנות).
הקדמה לספרו של 'י ארליך
'וואָלבראָם'.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 265-267.

1996 על יאנוש קורצ'אק. מבפנים,
כרך כה, חוברת 1 (שבט תשכ"ג,
ינואר 1963), ע' 45-50.
חזר ונדפס ב'אבני גבול', ע'
214-221, בשם: פה ושם.

1997 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פֿון ווערטלעך. 10.
באָרג און מענטש. ישראל שטי-
מע, 7 טער יאָרג, נומ. 5 (285)
(ה' בשבט תשכ"ג, 20 בינואר
1963), ע' 4; נומ. 7 (287) [צ"ל
נומ. 6 (286)]. (י"ב בשבט

אַנגעטרעטן אויף די הינער-
אויגן.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 130-144,
בשם: צווישן הינער און האָנער.

1991 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פֿון ווערטלעך. 7.
מעשה באַנקראָט. ישראל שטי-
מע, 7 טער יאָרג, נומ. 2 (282)
(י"ג בטבת תשכ"ג, 9 בינואר
1963), ע' 4.
בעקבות הפתגם 'גאָט איז (נאך)
נישט באַנקראָט'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 34-40.

1992 על רומן ונפשותיו: דברים במסי-
בה בהוצאת הקיבוץ המאוחד עם
הופעת 'אבני-בדק'. משא (מצו-
רף ל'למרחב'), שנה יב, גל' 2
(ט"ו בטבת תשכ"ג, 11 בינואר
1963), ע' [א, ב].
נחתם: 'י טבת תשכ"ג.
על עצמו.

חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
ע' 59-68, בשם: רומן ונפשותיו.

1993 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פֿון ווערטלעך. 8.
אייער און הינער. ישראל שטי-
מע, 7-טער יאָרג, נומ. 3 (283)
(כ' בטבת תשכ"ג, 16 בינואר
1963), ע' 4.

בעקבות הפתגם: (אז) די אייער
זענען (היינט) קליגער פון די
הינער.

מאכערס. המאמר הראשון חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכמות', ע' 157-159, בשם: וועגן אלטן בעלזער. המאמר השני בע' 160-164.

תשכ"ג, 6 בפברואר 1963), ע' 5-4.
על המימרה: א בארג מיט א בארג קומען זיך נישט צונויף, א מענטש מיט א מענטשן יא.

2001 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאגראפיע פון ווערטלעך. 13. צווישן טויבע. ישראל שטימע, 7-טער יארג, נומ. 8 (288) (כ"ז בשבט תשכ"ג, 20 בפברואר 1963), ע' 4.
על הביטוי: א טויבער יאץ.

1998 "החתונה בפרנוואלד" לה' לייזיק - המחזה וההצגה. במה, חוב' 16 (69) (חורף. תשכ"ג), 1963), ע' 53-46.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 82-93, בשם: פגישה וחזיונה (נחתם: תשכ"ג).

2002 בין שורש לספיחים: עיטורי פורים. מחניים, חוב' עט (אדר תשכ"ג), ע' 8-13.
על הפורים במסורת ישראל. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 110-120, בשם: בין שרשים לספיחים (נחתם: י"ד אדר תשכ"ג).

1999 שלושה ביקורים ומה שביניהם: דברים שנאמרו במסיבה בקיבוץ 'השומר הצעיר' בעין-שמר. אמות, שנה א, חוב' ד (שבט-אדר תשכ"ג, פברואר-מארס 1963), ע' 40-49.
הפועלית בא"י. ד' סדך והתנועה פועלית בא"י.

2003 בשולי היריעה. פרודור, חוב' ד-ה (אדר תשכ"ג), ע' 119-122.
על הביקורת הספרותית כפי שהיא משתקפת אצל קדיה מולדובסקי, יעקב גלשטיין, א' לעיעלעס, מלך דאוויטש, א' אלמי, אברהם מנס ועוד.

חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו', ע' 74-90.

2004 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאגראפיע פון ווערטלעך. 14. כל-ולך. ישראל שטימע, 7-טער יארג, נומ. 9 (289) (ג' באדר תשכ"ג, 27 בפברואר 1963), ע' 5.

2000 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאגראפיע פון ווערטלעך. 11. וועגן ערשטן בעלזער; 12. אי-בער א סאָרט קעצלעך. ישראל שטימע, 7-טער יארג, נומ. 7 (287) (י"ט בשבט תשכ"ג, 13 בפברואר 1963), ע' 4.
על המימרה: ווער קוואַקעט ווי הינער? די ראטינער! ווער רייסט זיך די העלדזער? די בעלזער! ועל הביטוי: פידהאיצער קאטשקע-

על הכלל: הערן, זען און שווייגן
(לשמוע, לראות ולשתוק).

על הכינוי: ער איז [פיי אים א
גאנצער] כל ולך.

2009 דברים במליאת האקדמיה ללשון
כדיון בהטעמת שמות פרטיים
ומילים שאולות: זכרונות האקד-
מיה ללשון העברית, כרך י"א,
תשכ"ג-תשכ"ד (ירושלים,
תשכ"ה), ע' 124-125.
דבריו בישיבה החמישים וארבע
שנתקיימה ביום "ב' בניסן
תשכ"ג.

2010 דברים במעלות שיר. גזית, כרך
כא, חוברת א"ד (ניסן-תמוז
תשכ"ג, אפריל-יולי 1963), ע'
7-10.
על אורי צבי גרינברג בקבלו
פרס מרים טלפיר ז"ל.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 24-28, בשם:
במעלות שיר: שליחות ותודעתה
(נחתם: ה' ניסן תשכ"ג).

2011 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 19.
צווישן וואנט און ווינט. ישראל
שטימע, 7-טער יארג, נומ. 14
(294) (ט' בניסן תשכ"ג, 3 באפ-
ריל 1963), ע' 5.
על המימרה: נישט דיך מיין איך,
די וואנט מיין איך.
חזר ונדפס ב'די חכמה. פון חכ-
מות', ע' 195-197.

2012 הארי שבמשוררים: נימוקי חבר
השופטים לפרס ע"ש מרים טל-

2005 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 15.
נישט א סך און נישט א ביסל.
ישראל שטימע, 7-טער יארג,
נומ. 10 (290) (י' באדר תשכ"ג,
6 במארס 1963), ע' 4.
על המימרה: א ביסל און א ביסל
ווערט א פולע שיסל.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 24-31.

2006 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 16.
וועגן פיפטן ראָד. ישראל שטי-
מע, 7-טער יארג, נומ. 11 (291)
(י"ז באדר תשכ"ג, 13 במארס
1963), ע' 4.
על המימרה: [ווי] דאס פיפטע
ראָד אין [אוי: ביים], וואגן.

2007 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 17.
איבער א פליגל וואָס פליט נישט.
ישראל שטימע, 7-טער יארג,
נומ. 12 (292) (כ"ד באדר
תשכ"ג, 20 במארס 1963), ע' 4.
על הכינוי: א גראָבער פליגל.

2008 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 18.
הערן, זען און שווייגן. ישראל
שטימע, 7-טער יארג, נומ. 13
(293) (ב' בניסן תשכ"ג, 27
במארס 1963), ע' 4-5.

2015 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 22.
אויף א צולאג. ישראל שטימע,
7-טער יארג, נומ. 18 (298)
(כ"א באייר תשכ"ג; 15 במאי
1963), ע' 4, 6.
על הביטוי 'זאשפערעס, זאפע-
רעס'.

2016 דברים באקדמיה ללשון בעת
הדיון על הכתיב והמבטא של eu,
au במילים ממוצא לועזי. זכר-
ונות האקדמיה ללשון העברית,
כרך י"א, תשכ"ג-תשכ"ד
(ירושלים, תשכ"ה), ע' 200.
דברים בישיבה השישים ואחת
של האקדמיה ללשון שנתקיימה
ביום כ"ד באייר תשכ"ד.

2017 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 23.
גאלד אין האלדז. ישראל שטי-
מע, 7-טער יארג, נומ. 19-20
(299-300) (א' בסיון תשכ"ג, 24
במאי 1963), ע' 7.
על המימרה 'גיסן גאלד אין
האלדז' (יצק זהב רותח לתוך
פיו).
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך/
צווייטער באנד, ע' 32-38.

2018 לדמותו של יציב: העורך הראשון
של 'דבר-ילדים'. דבר, ז' בסיון
תשכ"ג, 30 במאי 1963, ע' 3.
16 שנים למותו.
מתוך ההקדמה 'קו לקו' ל'בין עין
לנפש' של י' יציב:

פיר. ידיעות אחרונות, י"א בניסן
תשכ"ג, 5 באפריל 1963, ע' 12
(במדור 'ספרות ואמנות').
עם הענקת הפרס לאוהי צבי גרי-
נברג. את גמוקי הועדה קרא
בנציון בנשלום אך כתבם דב
סדן.

חחומים: ב' בנשלום, ג' טלפיר
וד' סדן. נחתם: אדר תשכ"ג.
חזק ונדפס ב'גזית', כרך כא,
חוב' א-ד. (ניסן-תמוז תשכ"ג,
אפריל-יולי 1963), ע' 6-7.

2013 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 20.
וועגן א ווארט אין שירת הים.
ישראל שטימע, 7-טער יארג,
נומ. 15 (295) (כ"ג בניסן
תשכ"ג, 17 באפריל 1963), ע' 5.
על המימרות 'אז מען האט כוח,
זינגט מען ווי גאט האט געבאטן'
'ואז מען האט כוח שניידט מען,
אויף גאטס באראט'.
דברים שנאמרו בכנס האגודה
לחקר המקרא בירושלים.

2014 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 21.
זכר לפראסט: ישראל שטימע,
7-טער יארג, נומ. 17 (297)
(י"ד באייר תשכ"ג, 8 במאי
1963), ע' 4-5; נומ. 18 (298)
(כ"א באייר תשכ"ג, 15 במאי
1963), ע' 4.
על המימרה 'עס פארגייען [מיר
אזש] זאשפערעס'.

- 2019 שלום, גרשום. פירושו של מרטין בובר לחסידות. אמות, שנה א, חוב' ו (סיון-תמוז תשכ"ג, יוני-יולי 1963), ע' 29-42: תרגום מגרמנית. לא חתום.
- 2020 מתוך מכתב לז' שזר עם הבחרו לנשיא מדינת ישראל. דבר הפועלת, שנה כ"ט, חוב' 6 (סיון תשכ"ג, יוני 1963), ע' 168.
- 2021 מאנגר, איציק. פרקי גן-עדן: אחרון ימי בגן-עדן. מעריב, ה' בסיון תשכ"ג, 28 במאי 1963, ע' 19, 20. תירגם דב סדן.
- 2022 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 24. נאך אויף א צולאָג. ישראל שטיימע, 7-טער יאָרג, נומ. 21 (301) (י"ג בסיון תשכ"ג, 5 ביוני 1963), ע' 4. ועוד על הביטוי 'גראם שטראם'.
- 2023 לעניני נגינה: בשולי שיר של ארלוזורוב בתרגומן של ביאליק. הפועל הצעיר, שנה נו, גל' 36 (י"ט סיון תשכ"ג, 11 יוני 1963), ע' 21-22.
- 2024 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 25. מעשה בהמה. ישראל שטימע, 7-טער יאָרג, נומ. 22 (302) (כ' בסיון תשכ"ג, 12 ביוני 1963), ע' 4.
- 2025 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 26. אז עס קלינגט. ישראל שטימע, 7-טער יאָרג, נומ. 23 (203) [צ"ל 303] (כ"ז בסיון תשכ"ג, 19 ביוני 1963), ע' 4; נומ. 24 (204) [צ"ל 304] (ד" בתמוז תשכ"ג, 26 ביוני 1963), ע' 4. על המימרה 'אז עס קלינגט - איז חגא'.
- חזר' ונדפס בהרחבה ב'די חכמה פון חכמות', ע' 54-64.
- 2026 על שלמה דיקמן. במה, חוב' 18 (71) (קיץ תשכ"ג, 1963), ע' 7-9. חזר ונדפס ב'אבני גזר', ע' 151-153. בשם: חידה ופמָהונה (נחתם: תמוז תשכ"ג), וב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 168-170, בשם: פלאי-סגולה.
- 2027 די חכמה פון חכמות: צו דער ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 27. צווישן קנופ און קנאָפ. ישראל שטימע, 7-טער יאָרג, נומ. 25 (205) [צ"ל 305] (י"א בתמוז תשכ"ג, 3 ביולי 1963), ע' 4. על-הביטוי 'אז דער קניפ [קנופ] איז מיר אויפגעגאנגען'.
- חזר ונדפס בהרחבה ב'חן גריקע'

אב תשכ"ג, 23 יולי 1963), ע'
23-21.

לעך, צווייטער באנד, ע' 229-
237.

2032 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 30.
עפל און בארן. ישראל שטימע,
7-טער יאָרג, נומ. 28 (308) (ב'
באב תשכ"ג, 24 ביולי 1963), ע'
4.

על המימרה 'אז מען גנבעט עפל,
קריגט מען בארן'.

2033 לתשלום אגדה ופשרה: בין
"שבועת אמונים" ל"תמול של-
שום". גזית, כרך כא, חוברת
ה"ח (אב תשכ"ג-חשון תשכ"ד,
אוגוסט-נובמבר 1963), ע' 5-9.

2034 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 31.
דער לאמטער און זיינע חברים.
ישראל שטימע, 7-טער יאָרג,
נומ. 29 (309) (כ"ד באב תשכ"ג,
14 באוגוסט 1963), ע' 4.
על הקללה 'א ריר אויפן געהיר'.

2035 על בינה בעתים. פרוזודור, חוב'
ו"ז (אלול תשכ"ג), ע' 37-41.
ויכוח עם גרשם שלום על לימוד
היסטוריה יהודית.
חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
132-138.

2036 כתובת ראשונה ביידיש קדומה
במתחור וורמייזא. קריית ספר,
כרך לת, חוב' ד (אלול תשכ"ג),
ע' 575-576.

2028 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 28. א
מעשה מיט א מומע, א מת און א
שטיין. ישראל שטימע, 7-טער
יאָרג, נומ. 26 (306), (י"ח בתמוז
תשכ"ג, 10 ביולי 1963), ע' 4.

על המימרה 'מען מעג אים
געטרויען די מומע'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 189-194, בשם: צווישן
מומע און שטיין.

2029 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 29. א
האפן אבער נישט ביים ים. יש-
ראל שטימע, 7-טער יאָרג, נומ.
27 (307) (כ"ה בתמוז תשכ"ג,
17 ביולי 1963), ע' 4.

על הביטוי 'ער האט געמאכט א
גאנצן [אן, א פולן] האפן'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 141-148, בשם: האפן -
תרתי משמע.

2030 לימוד יידיש. הארץ, א' באב
תשכ"ג, 22 ביולי 1963, ע' 2
(במדור 'מכתבים למעדכת').
תשובה לדברי פרופ' בנימין דה-
פריס על הוראת יידיש
באוניברסיטאות בישראל.

2031 קול דמי הנרצח: סביבי סיפורו
של ש"י עגנון 'אבי השור'. הפור-
על הצעיר, שנה נו, גל' 42 (ב'
ב'.

7-טער יארג, נומ. 32 (312)
(ט"ו באלול תשכ"ג, 4 בספטמבר
1963), ע' 4-5; נומ. 33-34 (313)
314 (כ"ג באלול תשכ"ג, 12
בספטמבר 1963), ע' 5.
על המימרה 'ער [זי] גייט אים
[זי] איבער מיט [אוי: מיטן] פולן.
חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 81-86.

2041 איש לחשבון עולמו. הפועל
הצעיר, שנה נו, גל' 49 (כ"א
באלול תשכ"ג, 10 בספטמבר
1963), ע' 22.
על יעקב ידידיה (קובה פרוינד).
הופיע כ'אחרית דבר' לחוברת
לזכרו של יעקב ידידיה (תל-
אביב, 1963).
חזר ונדפס ב'אלופי ומידע', ע'
212-216 (נחתם: אייר תשכ"ג).

2042 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 35.
מלאכות און ברכות. ישראל
שטימע, 7-טער יארג, נומ. 33-
34 (313-314) (כ"ג באלול
תשכ"ג, 12 בספטמבר 1963), ע'
5; נומ. 35 (315) (ו' בתשרי
תשכ"ד, 24 בספטמבר 1963), ע'
4.
על המימרה 'א סך [פיל] מלאכות
און ווייניק ברכות'.

2043 על העבריה. מן היסוד, שנה ב,
גל' 34-35 (כ"ז באלול תשכ"ג,
16 בספטמבר 1963), ע' 8.
דברי ברכה לקונגרס העברי,

על כתובת קדומה ביידיש משנת
1272.

2037 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 32. א
מאנהויז. ישראל שטימע, 7-טער
יארג, נומ. 30 (310) (א' באלול
תשכ"ג, 21 באוגוסט 1963), ע'
4; נומ. 31 (311) (ח' באלול
תשכ"ג, 28 באוגוסט 1963), ע'
4.

על המימרה 'שרייען [אוי,
געוואלדעווען] ווי אין א מאנ-
הויז'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 105-120.

2038 פדר, סמי. מכלייה לתקומה. מבט
לאחור / הוועד להוצאת הקובץ
ליובלו של ד"ר צבי עזריה [הלפ-
גוט]. - תל-אביב: אל"ף, אלול
תשכ"ג, ספטמבר 1963. ע' 56-
62.
"תורגום מיידיש על ידי פרופ' דב
סדן".

2039 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 33.
דער דריטער מאָרג. ישראל שטי-
מע, 7-טער יארג, נומ. 32 (312)
(ט"ו באלול תשכ"ג, 4 בספטמ-
בר 1963), ע' 4.
על התיבה 'מארג'.

2040 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 34.
פול און ליידיק. ישראל שטימע,

שלא נאמרו.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 284-287, בשם:
ועוד על העבריה.

2048 ברכת נרות של שבת. מחניים,
חוב' פה"פ (תשרי-חשון

תשכ"ד), ע' 42-47.
על הדלקת נרות ביצירותיהם של
זלמן אפשטיין, ח"נ ביאליק, יוסף
אופאטושו, י"ח קלינגר וזאב
כחול.

חזר ונדפס ב'גלגל המועדים', ע'
9-17, בשם: ברכת נרות.

2049 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאגראפיע פון ווערטלעך. 36.
בבל. ישראל שטימע, 7-טער
יארג., נומ. 36-37 (316-317)
(י"ג בתשרי תשכ"ד, 1 באוקטור-
בר 1963), ע' 5.

על הביטוי 'עס איז [א] בבל' או
'בבל - סחורה'.

חזר ונדפס בהרחבה ב'חן גריבע-
לעך', צווייטער באנד, ע' 207-
217, בשם: בבל און פארט נישט
בבל.

2050 מדנים בין אחים: בין שיר

לטשרניחובסקי וסיפור לשלום
עליכם. דבר, י"ד בתשרי
תשכ"ד, 2 באוקטובר 1963, ע'
5, 6 (ב'מוסף לספרות ולא-
מנות').

נכנס בהרחבה ב'בצאתך ובאה-
ליך', ע' 119-124.

2051 מאנגר, איציק. פרקי גן-עדן:
לידתו. מעריב, י"ד בתשרי

2044 בעניני תיאטרון. הפועל הצעיר,
שנה נו, גל' 50/51 (כ"ח אלול
תשכ"ג, 17 ספטמבר 1963), ע'
28-29.

דברים בעצרת לכבוד יום
התיאטרון הבינלאומי.

חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 276-283.

2045 שיעור-מועט בשירת סוצקבר.
הארץ, כ"ט באלול תשכ"ג, 18
בספטמבר 1963, ע' 29.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שני, ע' 178-183, בשם: שיעור
מועט בשירתו.

2046 בין יום ולילה: לאגדת חיה אחת
יש ברקיע. מחניים, חוב' פד
(ערב ראש השנה תשכ"ד), ע'
40-51.

בעקבות האגדה ורישומה בספ-
רות היהודית ובעיקר העברית.

תשכ"ד

1964 - 1963

2047 לזכרו של פנחס האלר. סלם,
שנה יז, גל' ב (קנו) (תשרי
תשכ"ד), ע' 13-16.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 356-360, בשם:

ד"ר חנוך ילון, על מחזה של י"ל
פרץ ועוד.

תשכ"ד, 2 באוקטובר 1963, ע'
10.

תרגום: דב סדן.

2055 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאגראפיע פון ווערטלעך. 39.
נאך א קאפ בכל. ישראל שטימע,
7-טער יארג., נומ. 40 (340)
(י"ב בחשון תשכ"ד, 30 באוקטובר
בר 1963), ע' 4.

ועוד בענין התיבה 'בבל'. המשך
המאמר מיום י"ג בתשרי תשכ"ד
(1.10.1963).

חזר ונדפס בהרחבה ב'חן גריבע-
לעך', צווייטער באנד, ע' 207-
217, בשם: בכל און פארטנישט
בכל.

2056 על אברהם סוצקבר, דברים

במסיבה מטעם האוניברסיטה
העברית. מאזנים, כרך יז (מ),
חוב' ו (רלו) (חשון תשכ"ד,
נובמבר 1963), ע' 491-495.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך
שני, ע' 170-178, בשם: על פני
הגשר (נחתם: ט' בחשון תשכ"ד)
ובנוסח יידי ב'דרום אפריקע',
שנה 17, מס' 1 (167) (ינואר-
פברואר 1964), ע' 3-5.

2057 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאגראפיע פון ווערטלעך: 39.
[צ"ל 40]. פרעמדע הענט. יש-
ראל שטימע, 7-טער יארג., נומ.
41 (341) (י"ט בחשון תשכ"ד, 6
בנובמבר 1963), ע' 4.

על הפתגם 'מיט פרעמדע [או:

2052 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאגראפיע פון ווערטלעך. 37.
הולאי דושא. ישראל שטימע, 7-
טער יארג., נומ. 38 (318) (כ"ח
בתשרי תשכ"ד, 16 באוקטובר
1963), ע' 4.

על המימרה שמקורה בפולנית
'הולאי דושא'.

2053 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאגראפיע פון ווערטלעך. 38.
וועגן שמילן און פארן. ישראל
שטימע, 7-טער יארג., נומ. 39
(339) (ה' בחשון תשכ"ד, 23
באוקטובר 1963), ע' 4; נומ. 40
(340) (י"ב בחשון תשכ"ד, 30
באוקטובר 1963), ע' 4.

על הכלל 'ויקרב משיחיה - וואס
גיכער דו וועסט שמירן, בעגלא
ובזמן קריב - וועט דאס וועגעלע
קומען [צו דער צייט] וואס גיכ-
ער'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 149-156.

2054 פור: קסמים וקורות. מן היסוד,

שנה ב, גל' 37 (ו' בחשון
תשכ"ד, 24 באוקטובר 1963), ע'
8.

על אי-דיוקים ושיבושים שונים
בעתונות: על מקומו של קבר
הבעש"ט; על מסיבה לכבודו של

יענעמס] הענט איז גוט פייער
[או: קוילן] צו שארן'.

(1963), ע' 10-11.
הערות בענינים שונים.

2058 קיסמים וקורות: לדקדוקם של
דברים. מן היסוד, שנה ב, גל' 38
(כ' בחשון תשכ"ד, 7 בנובמבר
1963), ע' 10.
על עוד אידיוקים שונים בעת-
נות.

2062 הדור נאה: סעיפים בגלגולי הור-
אה. הפועל הצעיר, שנה נז, גל'
10 (י' כסלו תשכ"ד, 26 נובמבר
1963), ע' 20-21.
על המליצה 'הדור נאה זיו עולם'.
נוסח קדום יותר נדפס ב'אבני
שפה', ע' 127-128.

2059 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 41.
פויסט תרתי משמע. ישראל
שטימע, 7-טער יארג., נומ. 42
(342) (כ"ו בחשון תשכ"ד, 13
בנובמבר 1963), ע' 4.
על הפתגם 'געטעס פויסט און
שילערס רייבער, און היינעס
הארצרייסעניש, אָט האָסטו די
גאנצע דייטשע ליטעראטור'.
חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 47-49.

2063 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 43. א
וואָרם צווישן ממש און לעגענ-
דע. ישראל שטימע, 7-טער
יארג., נומ. 45 (345) (י"ח בכס-
לו תשכ"ד, 4 בדצמבר 1963), ע'
4.
על המימרה 'יעדער וואָרם האָט
זיך זיין דאָרם'.
חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות', ע' 118-126.

2060 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאגראפיע פון ווערטלעך. 42.
דער קבצן און זיין סטראַי. ישר-
אל שטימע, 7-טער יארג., נומ.
43 (343) (ד' בכסלו תשכ"ד, 20
בנובמבר 1963), ע' 4; נומ. 44
(344) (י"א בכסלו תשכ"ד, 27
בנובמבר 1963), ע' 4.
בעקבות הצירוף 'וקבצנו יחד'
מתוך תפילת שמונה-עשרה.

2064 קיסמים וקורות: על עיכוב הירי-
דה. מן היסוד, שנה ב, גל' 40
(י"ט בכסלו תשכ"ד, 5 בדצמבר
1963), ע' 14, 18.
בענין האיום לירידה מהארץ של
האדמו"ר מקלויזנבורג. תגובתו
של ד' זכאי על כך ויחסו משכבד
לירידתו של א' בן-אדיר (א' רו-
זין), הרב קוק ויחסו לחוגים לא
דתיים ועוד.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
201-205.

2061 קיסמים וקורות: בין שבה לגנות.
מן היסוד, שנה ב, גל' 39 (ה'
בכסלו תשכ"ד, 21 בנובמבר

2065 די חכמה פון חכמות: צו דער

- כרך ב, עמודות 733-736.
 חתום: ד.ס.
 ערך אנציקלופדי.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
 219-222, בשם: על יידיש -
 ובקיצור (נחתם: תשכ"ד).
- 2070 בכבודו של ש"י עגנון: דברים
 במסיבת סופרים ועתונאים
 בירושלים. חול ורוח: מאסף /
 העורך - ג. קרסל. - חולון: עי-
 רית חולון, תשכ"ד, 1964. ע'
 9-11.
 חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',
 מהד' ב, ע' 204-206, בשם: בין
 שיבה לגבורות (נחתם: תשכ"ד).
- 2071 ממשמשי-הרבים: על יוסף אפנר.
 לזכר-קהילת בוברקא ובנותיה /
 העורך - שרגא פייבל קלעי. -
 ירושלים: ארגון יוצאי בוברקא
 והסביבה, ישראל-ארצות-
 הברית, תשכ"ד 1964. ע' 82-84.
 פורסם לראשונה ב'דבר', כ"א
 באלול תרצ"ו (8.9.1936). חזר
 ונדפס ב'אבני זכרון', ע' 195-
 200 ונעתק ברובו ל'ספר מאור'
 עות תרצ"ו' (בעריכת ב' חבס -
 תרצ"ז), ע' 677-678.
- 2072 בויבעריק. לזכר קהילת בוברקא
 ובנותיה / העורך - שרגא פייבל
 קלעי. - ירושלים: אהגון יוצאי
 בובדקא והסביבה, ישראל-
 ארצות-הברית, תשכ"ד 1964, ע'
 117-120.
- ביאגראפיע פון ווערטלעך. 44.
 צווישן א צלם און אן אלף. ישר-
 אל שטימע, 7-טער יארג, נומ.
 47 (347) (ב' בטבת תשכ"ד, 18
 בדצמבר 1963), ע' 4; נומ. 48
 (348) (ט' בטבת תשכ"ד, 25
 בדצמבר 1963), ע' 4.
 על המימרה 'ער קען נישט קיין
 צלם פאר קיין אלף'.
- 2066 קיסמים וקורות: פרסים ותקנתם.
 מן היסוד, שנה ב, גל' 41 (ג'
 בטבת תשכ"ד, 19 בדצמבר
 1963), ע' 8.
 על פרסים ספרותיים.
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
 פולמוס', ע' 185-187, בשם:
 לתקנת הפרסים.
- 2067 מספרה של וילנה: על חיים גרא-
 דה: דבר פתיחה. הארץ, ד'
 בטבת תשכ"ד, 20 בדצמבר
 1963, ע' 10.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
 שני, ע' 241-246.
- 2068 מבין שיני אריות: ממדרש לפיוט
 ושירה. הפועל הצעיר, שנה נו,
 גל' 14 (ח' טבת תשכ"ד, 24 דצמ-
 בר 1963), ע' 22-23.
 על שמות הפואימות של יל'ג
 'בין שיני אריות' ו'במצולות ים'
 ומקורן.
- 2069 יידיש. אנציקלופדיה למדעי
 החברה / [בעריכת דוד כנעני]. -
 מרחביה: ספרית פועלים, 1964,

נוסח עברי נדפס ב'ארחות ושבי'
לים', כרך הענינים, ע' 254-262,
בשם: בויבריק ובניה..

2073 גארטל-הענגער: א דין-וחשבון
פון א פארגשט-עקסקורסיע.
מאקס וויינרייכן צו זיין זיבע-
ציקסטן געבוירן-טאג: שטודיעס
זועגן שפראכן ביי יידן, וועגן
יידישער ליטעראטור און
געזעלשאפט. - האג: מוטאן,
1964. ע' קלא-קלו [395-400].
על הצירוף 'גארטל-הענגער'
ביידיש.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ'
מות', ע' 127-136, בשם: מאכן א
גארטל-הענגער.

2074 'אברהם סוצקעווער: א וואָרט לכ-
בוד דער יובל-פייערונג אין תל-
אביב. דרום-אפריקע, 17טער
יאָרגאנג, נומ. 1 (167). (ינואר-
פברואר 1964), ע' 3-5.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
כרך ראשון, ע' 145-150 בשם: א
טאָפּל' שליחות (נחתם בטעות:
טבת תרצ"ד).

2075 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 45.
צווישן עופ'עלע און נפלע. ישר-
אל שטימע, 8-טער יארג., נומ. 1
(349).-(ט"ז) בטבת תשכ"ד, 1
בינואר 1964), ע' 4.

על המימזה 'ביי א סוחר, א גנב
און א ציגיינער איז אלץ (אלעס)
א קרן'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ'
מות, ע' 174-181.

2076 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראפיע פון ווערטלעך. 46. א
קאפ אונגעריש. ישראל שטימע,
8-טער יארג., נומ 2 (350) (כ"ג
בטבת תשכ"ד, 8 בינואר 1964),
ע' 4: נומ. 3 (351) (א' בשבט
תשכ"ד, 15 בינואר 1964), ע' 4.
על הביטוי 'ער איז אראן (אריין)
מיט א באסאמא'.

חזר ונדפס בהרחפה ב'די חכמה
פון חכמות', ע' 107-117, בשם:
אריין מיט א באסאמא.

2077 אבחת חרב. לשוננו לעם, מחזור
טו, קונטרס ג (קמה) (שבט
תשכ"ד), ע' 61-69.
על הצידוף המופיע ביחזקאל כא,
כ ומשמעותו.
חזר ונדפס בהרחבה ב'מכותו של
מקרא', ע' 69-82, בשם: נתתי
אבחת חרב.

2078 קיסמים וקורות: בצאת האפי'
פיור. מן היסוד, שנה ב, גל' 43
(ב' בשבט תשכ"ד, 16 בינואר
1964), ע' 6.

על ביקור האפיפיור בארץ ועל
ספור מאת פראדל שטוק.
חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
96-99.

2079 די חכמה פון חכמות: צו דער
ביאָגראפיע פון ווערטלעך... 47. א
קאפ לאטיין. ישראל שטימע, 8-

גאנצער בשעת־מעשה, או 'ער דרייט זיך ארום ווי א גאנצער בשעת־מעשה'.

2083 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 50.
צווישן מאן און מאן. ישראל
שטימע, 8־טער יאָרג, נומ. 7
(355) (כ"ט בשבט תשכ"ד, 12
בפברואר 1964), ע' 4, 5.

על המימרה 'אם מאן ווי א שפּאַן
(או: א מאן) און זיצט אויבנאָן'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך,
צווייטער באַנד, ע' 104-88,
בשם: צווישן מאן און מאָן, שפּאַן
און שפּאַן.

2084 במזל שיבה: על אריה לודוּיג

שטרָאָוס. האַרץ, ח' באדר
תשכ"ד, 21 בפברואר 1964, ע'
10, 15 (במדור 'תרבות וספּ־
רות').

עם ערב עיון לזכרו מטעם
האוניברסיטה העברית.
חזר ונדפס ב'אבני גדר, ע' 56-
62.

2085 במקום חכמת נפש מעליזה - לול-

ינות וניבול פה. מעריב, ט"ז
באדר תשכ"ד, 28 בפברואר
1964, ע' 9.

דברים בסימפוזיון על ההומור
בישראל בהנחיית גאולה כהן.

2086 מצפן ומפה לספרות. הספר

והספריה במערכות התרבות -
[תל-אביב]: ההסתדרות הכללית

טער יאָרג, נומ. 4 (352) (ח)
בשבט תשכ"ד, 22 בינואר
1964, ע' 4.

על הביטוי שמקורו בלטינית
'קארפוס דא ליגט עס (דאס)'.

2080 בכבודו של ספר חנוך ילון. דבר,

' בשבט תשכ"ד, 24 בינואר
1964, ע' 7 (ב'מוסף לספרות
ולאמנות').

דברים במסיבה מטעם עירית
ירושלים.

חזר ונדפס ב'אבני גדר, ע' 117-
123, בשם: בסודה של לשון: על
חנוך ילון. (נחתם: ז' תשרי
תשכ"ד).

2081 די חכמה פון חכמות: יצו דער

ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 48. א
ביסל שטעכעריי. ישראל שטי-
מע, 8־טער יאָרג, נומ. 5 (353)
(ט"ו בשבט תשכ"ד, 29 בינואר
1964), ע' 4.

על המימרה 'זיי זענען אויף
מעסערשטעך, או 'זיי זענען זעך
(זיך) מעסערשטעך'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ-
מות, ע' 26-33, בשם: א-ביסל
מעסערשטעך.

2082 די חכמה פון חכמות: צו דער

ביאָגראַפיע פון ווערטלעך. 49. א
בשעת מעשה. ישראל שטימע,
8־טער יאָרג, נומ. 6 (354) (כ"ב
בשבט תשכ"ד, 5 בפברואר
1964), ע' 4.

על המימרה 'ער איז ביי זיך א

- 2091 לשון ומקורות. משימת הלשון: הרצאות ודיונים בכינוס המפק- חים והמדריכים, אשקלון, סיון תשכ"ד. - ירושלים: משרד החינוך והתרבות, המזכירות הפדגוגית, טבת תשכ"ו. ע' 8-15.
- על הלשון העברית ותולדותיה. בע' 15-16 הערותיו של י' שוחט.
- 2092 תוכחת דברים ובינתם. דף, גל' כד (סיון תשכ"ד, מאי 1964), ע' 6-9.
- דברים בוועידה ה-21 של אגודת הסופרים העברים במדינת ישראל, אל, ביום י"ז בניסן תשכ"ד, 30 במארס 1964, על הספרות העברית בימינו. נדפס גם ב'דבר', כ"ח בניסן תשכ"ד, 10 באפריל 1964, ע' 7 (ב'מוסף לספרות ולאמנות').
- חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 77-91.
- 2093 בין המשמיע לבין השומעים. דף, גל' כד (סיון תשכ"ד, מאי 1964), ע' 28-29.
- דברי תשובה למתווכחים בוועידת הסופרים העשרים ואחת.
- 2094 אויפן ראנד פון די "לוחות". יידישע צייטונג, 12-טער יארג., נומ. 713 (כ' בניסן תשכ"ד, 2 באפריל 1964), ע' 5.
- הקדמה לספרו של קלמן פרידמן 'לוחות'. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער-טייל, ע' 378-
- של העובדים העברים בארץ-ישראל, הועד הפועל, המרכז לתרבות ולחינוך, מאי 1965 (פרשיות, 15), ע' 16-31.
- דברים בכינוס ארצי למען הספרייה הציבורית שנערך בתל-אביב ביום 15 במארס 1964.
- חזר ונדפס בהרחבה ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 241-255, בשם: לבניינה של ספרייה (נחתם בטעות: תשכ"ב).
- 2087 על הראשונות: פרופ' ברגמן - לגבורות. פרוזדור, חוב' ח (ניסן-אייר תשכ"ד), ע' 71-72.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 269-270, בשם: מרום הגותו: על שמואל הוגו ברגמן (נחתם: ניסן תשכ"ד).
- 2088 לשאלת הרפורמה בישראל. פרוזדור, חוב' ח (ניסן-אייר תשכ"ד), ע' 85.
- על היהדות הרפורמית בישראל.
- 2089 עת הזמיר הגיע: כפל פירושים ומסורתו. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 27/28 (י"א ניסן תשכ"ד, 24 במארס 1964), ע' 31-33.
- על המלה זמיר והשמוש בה.
- 2090 "די גאנצע וועלט איז מיין". ישראל שטימע, 8-טער יארג., נומ. 13-14 (361-362) (י"ב בניסן תשכ"ד, 25 במארס 1964), ע' 4.
- על הצירוף בספרות.

בצוות המורים במכון שליד מוסד הרב קוק; ג. ב'מאזנים' על תר- גות כביכול של הספר וואלבראם של יוסף ארליך ע"י סדן; ד. וב'הארץ' על תהייתו של פרופ' ברוך קורצווייל.

2098 ותיק מהו? שלבים, חוב' 25 שנה לארגון ותיקי ההסתדרות (תשכ"ד, יולי 1964), ע' 27:28. מכתב לדוד כרובי על ארגון ותיקי ההסתדרות. נחתם: ירושלים, אדר תשכ"ד. חזר ונדפס ב'בהסתדרות', שנה ג, חוב' 10 (34), (תשרי תשכ"ה, אוקטובר 1964), ע' 29.

2099 גלום הקטורת: תרומת-מה למי- לוננו של ביאליק. דבר, כ"ג בת- מוז תשכ"ד, 3 ביולי 1964, ע' 6, 7 (ב'מוסף לספרות ולאמנות'). "שלושים שנה לפטירת חיים נחמן ביאליק".

2100 אחת שתיים: תרומת-מה למילוננו של ביאליק. משא (מצורף ל'למר- חב'), שנה יב, גל' 28 (כ"ג בתמוז תשכ"ד, 3 ביולי 1964), ע' [א].

2101 קום גדל בן ציץ: בין מזל מכה ומלאך דופק. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 42 (כ"ז תמוז תשכ"ד, 7 יולי 1964), ע' 19. ועוד על האימרה: אין לך כל עשב ועשב וכו'.

380, בשם: דא און דאָרט - אויפן ראנד פֿון קלמן פֿרידמאנס 'לר- חות'. נוסח עברי נדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 210-212, בשם: מעשה בצרור שירים.

2095 בין מלאך לעשב: מימדה וציורה. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 36 (ט"ו סיון תשכ"ד, 26 במאי 1964), ע' 22-23. על המימרה: 'אין לך כל עשב ועשב שאין לו מלאך ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל'.

2096 שיחה קלה וענינה חמור. מאזנים, כרך יט (מב), חוב' א (רמג) (סיון תשכ"ד, יוני 1964), ע' 22-27.

הרהורים על ספרות דתית. דברים במסיבה להופעת ספרו של נפתלי טוקד 'פרטיכל הדברים המתוייקים'. תשובת משה דור בחוב' ב (תמוז תשכ"ד, יולי 1964), ע' 185-186. חזר ונדפס ב'ארחות' ושבי- לים, כרך הענינים, ע' 132-140, בשם: בין קודש לחול.

2097 ארבע תמיהות. דבר, י"ט בתמוז תשכ"ד, 29 ביוני 1964, ע' 3. הערות במדור 'קוראינו כותבים' בעניני אי דיוקים במקומות שונים: א. בעתון הפולני המופיע בארץ 'קוריד נובינל' על השתתפותו כביכול של סדן כשג- ריר ישהאל ביריד פוזנא (פולין); ב. ב'הארץ' על היותו כביכול

- 2102 הוראת הספרות העברית בבית-הספר. תהליכים-בהכנת תוכניות לימודים: הצעות להקמת המרכז לחקר תוכניות-הלימודים ולפיתוחן בישראל שהוגשו על-ידי פרופ' ב"ס בלום, יועץ מטעם אונסקו, ותמצית דיוני הסמינר וקבוצות-העבודה להכנת מיב-חנים לבית-הספר העל-יסודי בהדרכת פרופ' בלום / [בעורך: "שקד"]. - ירושלים: משרד החינוך והתרבות, אב תשכ"ד, אוגוסט 1964. ע' 52-57.
- 2103 פרטיכל נוסח עגנון: פלוני כתב שטויות... מעריב, י"א באב תשכ"ד, 20 ביולי 1964, ע' 4 (במדור 'שיחות-מעריב'). סיפור מעשה מימי צעירותו של עגנון.
- 2104 על נתן רוטנשטריך: בעקבי דברי רים בעצרת יובלו בירושלים. מאזנים, כרך יט (מב) חוב' ג"ד (רמה-רמו) (אב-אלול תשכ"ד, אוגוסט-ספטמבר 1964), ע' 293-297. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 276-284, בשם: בין הגות לעשייה (נחתם: פסח שני תשכ"ד).
- 2105 כנור מנגן מאליו: אגדה וסעיפיה. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 46 (כ"ז אב תשכ"ד, 4 אוגוסט 1964), ע' 21-23.
- על כנורו של דוד באגדת חז"ל ורישומה של אגדה בספרות.
- 2106 בין סקרנות והתענינות: עם חלוקת הפרס על-שם רבקה אלפר. דבר, כ"ט באב תשכ"ד, 7 באוגוסט 1964, ע' 6 (ב'מוסף לספרות ולאמנות). על ספרה של מרי יציב 'אחד ואחת'. חזר ונדפס ב'דבר הפועלת', שנה ל, חוב' ח (אלול תשכ"ד, אוגוסט 1964), ע' 283-284 וב'אלופי ומיודעי', ע' 176-179, בשם: מע-שים שהיו כפי שהיו.
- 2107 נושא כלים. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 47 (ג' אלול תשכ"ד, 11 אוגוסט 1964), ע' 24. דברי תודה ותשובה שנאמרו בבית הנשיא עם קבלת פרס מטעם המחלקה ללימודים עבריים באוניברסיטת ניו-יורק, ביום כ"ז אב תשכ"ד, בעקבות צאת ספרו 'בין דין לחשבון'. חזר ונדפס ב'הדאר', שנה 43, גל' לח (ג' בחשון תשכ"ה, 9.10.1964), בשם: 'בין שבכתב לשבעל פה' וב'בלשון מדבר בעדו', ע' 91-94.
- 2108 בין משלך ובין מידך: על וא"ו החיבור ושמיטתה. הפועל הצעיר, שנה נז, גל' 50/51 (כ"ד אלול תשכ"ד, 1 ספטמבר 1964), ע' 29.

תש"ה), ע' 48-50, בשם: בעקבי מרן.

שולב בתוך הפרק 'ימי מיצר' בספרו 'ממעגל הנעורים' (מהד' א - ע' 94-99; מהד' ב - ע' 69-72).

תשכ"ה

1964 - 1965

2113 פועל צדקות. עקיבא דיסטנפלד: דברים לזכרו / [ערוך: ציון שאער]. - ירושלים: מועצת פועלי ירושלים, תשכ"ה. ע' 11-17. על עקיבא דיסטנפלד. נוסח מורחב נתפרסם ב'הפועל הצעיר', שנה סא, גל' 45 (13.8.1968).

2114 איידלה הרבנית שהיתה בעירי. מחגיגים, חוב' צח (תשכ"ה), ע' 78-81. ספור מתוך 'ממחוז הילדות', מהד' א, ע' רפז-רצז, ומהד' ב, ע' 256-264, בשם: מעט על כלי-זמר שבעירנו והרבה על איידלה הרבנית.

2115 בצדי ה'לוחות': מתוך דברי ההקדמה שהקדים הסופר והמבקר דב סדן לספרו של קלמן פרידמן. אורות, שנה י, חוברת נב (תשרי תשכ"ה), ספטמבר 1964, ע' 48-49.

2116 שירת השואה לי. קצנלסון הי"ד. הארץ, ה' בתשרי תשכ"ה, 11 בספטמבר 1964, ע' 10, 13 (במ-

על אמירה של בן עזאי: 'ומשלך יתנו לך וכו' ורישומה בספרות.

2109 הערות לבירור. מן היסוד, שנה ג, גל' 57 (כ"ה באלול תשכ"ד, 2 בספטמבר 1964), ע' 7-8.

על תנועת 'מן היסוד' ועל אחד מראשיה - נתן רוטנשטרייך. חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 205-209, בשם: יסוד ומיצויו.

2110 פאסט זיך א קאסע צו א לוח? ישראל שטימצ, 8-טער יארג., נומ. 34-35 (382-383) (כ"ה בא-לול תשכ"ד, 5 בספטמבר 1964), ע' 4; נומ. 36-37 (384-385) (י"א בתשרי תשכ"ה, 17 בספטמבר 1964), ע' 4.

על המימרה 'עס פאסט זיך ווי א קאסע צו א לוח'. חזר ונדפס בהרחבה ב'די חכמה פון חכמות', ע' 94-106.

2111 תשליך. דבר, כ"ט באלול תשכ"ד, 6 בספטמבר 1964, ע' 17 (במדור 'דבר לספרות ולא-מנות').

תשליך - המנהג ורישומו בספרות.

2112 בין בתי התפילה בעירנו. מחגיגים, חוב' צה (ערב ראש השנה תשכ"ה), ע' 128-129.

זכרונות אוטוביוגרפיים מימי נעורו בעיר ברודי. נדפס לרא-שונה ב'למועד', קובץ ספרותי לחג השבועות (ירושלים,

- דור 'תרבות וספרות').
- חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 52-55, בשם: שירת השואה ומשוררה (נחתם בטעות: ד' סיון תשכ"ד).
- 2117 ספרים נפתחים: בין מחבר לחיבוריו. דבר, י"ד בתשרי תשכ"ה, 20 בספטמבר 1964, ע' 5 (במדור 'דבר לספרות ולא-מנות').
- דברים על עצמו במסיבה במוע' דון 'מילוא' בתל-אביב.
- חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו', ע' 95-101.
- 2118 נאך וועגען קאָסע און לוח. ישר-אל שטימע, 8-טער יארג., נומ. 42 (390) (כ"א בחשון תשכ"ה, 28 באוקטובר 1964), ע' 4.
- ועוד בענין המימרה 'עס פאסט זיך ווי א קאָסע צו א לוח'.
- חזר ונדפס בהרחבה ב'די חכמה פון חכמות', ע' 94-106.
- 2119 ועוד לענין "ש"י עולמות". לשוננו לעם, מחזור טז, קונטרס א"ב (קנג-קנד) (כסלו-טבת תשכ"ה), ע' 11-19.
- על המליצה 'ש"י עולמות', תוספת לקונטרס מאת דב סדן בשם 'ש"י עולמות' (לשוננו לעם, כסלו תשכ"ג).
- 2120 פון וואָרט צו וואָרט. 1, א מעשה מיט א קלומיק. ישראל שטימע, 8-טער יארג., נומ. 44 (392) (ו' בכסלו תשכ"ה), 11 בנובמבר 1964, ע' 4.
- על המימרה 'א יעדער [ייד, או מענטש] האָט זיך זיין פעקל'.
- 2121 בפתח העיניים. הפועל הצעיר, שנה נח, גל' 11 (י"ט כסלו תשכ"ה, 24 נובמבר 1964), ע' 22-24.
- על העין בשירה ובאגדה.
- 2122 צמיחת המנהיגות בציונות בגליציה. קבוצות עילית ושכבות מנהיגות בתולדות ישראל ובתולדות העמים: קובץ הרצאות שהושמעו בכנס העשירי לעיון בהיסטוריה (חנוכה תשכ"ה). - ירושלים: החברה ההיסטורית הישראלית, תשכ"ז 1966, ע' 131-139.
- חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע' 9-16, בשם: בין בדות לממש: לדרך צמיחתה של עילית.
- 2123 פון וואָרט צו וואָרט. 2. אליין. ישראל שטימע, 8-טער יארג., נומ. 47 (395) (כ"ז בכסלו תשכ"ה, 2 בדצמבר 1964), ע' 4.
- על הפתגם 'אליין איז די נשמה ריין'.
- חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכמות', ע' 65-67.
- 2124 בין הרגלי מנגנון וכורח תמורה. האומה, שנה ג, חוב' 3 (11)

- תשכ"ה, 23 בדצמבר 1964), ע' 4.
 על המימרה 'איך שפיי אויף דיר קלעק'.
- 2128 מנימוקי השופטים לפרס ביאליק, משא (מצורף ל'למרחב'), גל' 52 [צ"ל 53] (י"ג בטבת תשכ"ה, 18 בדצמבר 1964), ע' [א].
 על ספר 'שירים' ליוכבד בת-מרים.
 ועדת השופטים: יהודה בורלא, ב"י מיכלי, דב סדן.
- 2129 אין ביסק און ארום ביסק. ספר בוסק: לזכר הקהילה שחרבה / בעריכת אברהם שיירי. - חיפה: ארגון יוצאי בוסק בישראל, תשכ"ה 1965. ע' 73-62.
 נחתם: ירושלים, תשרי תשכ"ה.
 נוסח עברי נדפס ב'ארחות ושבי-לים', כרך הענינים, ע' 274-262, בשם: מאולסק עד בוסק.
- 2130 בעניני דת: בנתיב הבירור וההשגה. בדרך: קובץ לכעיות חברה ותרבות / העורך: יהודה גוט-הלף. - תל-אביב: תרבות וחינוך, תשכ"ה 1965. ע' 144-135.
 חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 162-152, בשם: מרחוק ומקרוב (נחתם: תשכ"ד).
- The Midrashic background 2131 of "The Paradise": Its implications for the evaluation of the Cambridge Yiddish
- (טבת תשכ"ה, דצמבר 1964), ע' 412-407.
 על הקונגרס הציוני וההסתדרות הציונית.
 חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 106-100, בשם: בין הרגל לתעו-דה.
 2125 לגופה של עובדה. דבר, ב' בטבת תשכ"ה, 7 בדצמבר 1964, ע' 3 (במדור 'קוראינו כותבים').
 תגובה למאמרו של דוד בן-גוריון ('דבר', כ"ז בכסלו תשכ"ה) בענין דב סדן וקשריו עם 'מן היסוד' ופנחס לבון.
 2126 עודפו של ביאליק: למלאות שלוש שים שנה לפטירתו ביום כ"א בתמוז תשכ"ד. זכרונות האקדמיה ללשון העברית, כרך יב, תשכ"ה (ירושלים, תשכ"ו), ע' 71-68.
 דברים שנאמרו במליאת האקדמיה ללשון העברית בישיבתה השישים וארבע ביום י"א בטבת תשכ"ה.
 פורסם שנית ב'הפועל הצעיר', שנה נט, גל' 41 (5.7.1966), ע' 19-18. חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 24-19, בשם: עודפה של שירה.
 2127 פון וואָרט צו וואָרט. 3. קלעק. ישראל שטימע, 8-טער יאָרג, נומ. 49 (397) (י"א בטבת תשכ"ה, 16 בדצמבר 1964), ע' 4; נומ. 50 (398) (י"ח בטבת

מע, 9-טער יאָרג, נומ. 4 (403)
 (כ"ד בשבט תשכ"ה, 27 בינואר
 1965), ע' 4; נומ. 5 (404) (א'
 באדר א תשכ"ה, 3 בפברואר
 1965), ע' 4.
 על הצירופים 'תורת לאַקשן' או
 'תורת לאַקשן אמת'.
 חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ'
 מות', ע' 182-188.

2135 פון וואָרט צו וואָרט. 6. ציבעלע.
 ישראל שטימע, 9-טער יאָרג,
 נומ. 7 (406) (ט"ו באדר א
 תשכ"ה, 17 בפברואר 1965), ע'
 4; נומ. 8 (407) (כ"ב באדר א
 תשכ"ה, 24 בפברואר 1965), ע'
 4.

על המימרה 'עס האט ווערט א
 ציבעלע, נא דיר דערפאר א
 ציבעלע' ודומיה.
 חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
 ערשטער באנד, ע' 254-266,
 בשם: א זאק ציבעלעס.

2136 מריבת תאומים: לביאורה של
 חריזה. הפועל הצעיר, שנה נח,
 גל' 25 (כ"ח אדר א' תשכ"ה, 2
 במארס 1965), ע' 22-23.
 על הפתגם: ער (זי, זיי) זענען
 מיט אים (איר, זיי) קידער-
 ווידער.

2137 פון וואָרט צו וואָרט. 7. א קאפ
 יצר הרע. ישראל שטימע, 9-
 טער יאָרג, נומ. 10 (409) (ו'
 באדר ב תשכ"ה, 10 במארס
 1965), ע' 4; נומ. 11 (410) (י"ג

Codex (1382). – The field of
 Yiddish: Studies in Lan-
 guage, Folklore, and Litera-
 ture. Second collection /
 edited by Uriel Weinreich. –
 The Hague: Mouton, 1965.
 p. 253-262.

2132 מענדעלע צווישן ביידע לשונות.
 די גאַלדענע קייט, נומ. 53
 (1965), ע' 197-199.
 דברי פתיחה לסימפוזיון בקונגרס
 הרביעי למדעי היהדות.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 ערשטער טייל, ע' 11-14, בשם:
 צווישן ביידע לשונות (נחתם בט'
 עות: תשט"ו).

נוסח עברי נדפס ב'מאזנים', כרך
 כב (מה), חוב' ב (רסב) (טבת
 תשכ"ו, ינואר 1966) וכן ב'אבני
 מפתן, כרך שני, ע' 274-277
 וב'אבני גדר', ע' 71-73.

2133 פון וואָרט צו וואָרט. 4. צווישן
 שמאנט און שמאלץ. ישראל
 שטימע, 9-טער יאָרג, נומ. 1
 (400) (ג' בשבט תשכ"ה, 6 בינו-
 אר 1965), ע' 4; נומ. 2 (401) (י'
 בשבט תשכ"ה, 13 בינואר
 1965), ע' 4.
 על הצירופים 'סאלטע אושמאנ-
 טע' ו'שמאנטע ווסאלטע'.

חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ'
 מות', ע' 19-25.

2134 פון וואָרט צו וואָרט. 5. צווישן
 'תורה' און לאַקשן. ישראל שטי-

- 2141 באדר ב תשכ"ה, 17 במאָרס 1965), ע' 4.
 על המימרה 'זאל איין גאט אפהיטן ווען עס צעשפילן (צערשפילן) זיך די געבליטן.
 חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכ' מות', ע' 68-75.
- 2138 על שלמה דיקמן. דבר, ט"ו באדר ב תשכ"ה, 19 במאָרס 1965, ע' 6, 7.
 נדפס גם ב'כמה', חוב' 26 (79) (קיץ תשכ"ה 1965), ע' 3-6, בשם: תעודת חייו של עילוי: לזכרו של שלמה דיקמן; וכן ב'זכרונות האקדמיה ללשון העב' רית', כרך יב, תשכ"ה (ירוש' לים, תשכ"ו), ע' 102-105, בשם: דברים לזכר שלמה דיקמן ז"ל.
- 2139 פנים אל פנים עם פרופ' דב סדן: ההומור הישראלי - האמנם הוא קיים? האמנם השרים והח"כים והעסקנים שופעים הומור? פנים אל פנים, גל' 307 (ט"ו אדר תשכ"ה, 19 במאָרס 1965), ע' 5. ראיין: א' יקיר.
- 2140 דער גלגול פון א גלגול. די צר' קונפֿט, באנד 70, נומ' 4 (אפֿ-ריל 1965), ע' 182-186.
 על פזמון של אליקום צונזער. נחתם: ירושלים, 'אדו'א' תשכ"ה. נוסח עברי מורחב נדפס ב'בצא' תך ובאהלך', ע' 64-73.
- 2141 קרוב ורחוק: דברים בירחונם-שבעל-פה של סופרי ישראל. דבר, כ"ט באדר ב תשכ"ה, 2 באפריל 1965, ע' 6 (במדור 'דבר לספרות ולאמנות').
 על ש. שלום במלאות לו ששים; על אהרן גלאנץ-ליילס ועל י"י שווארץ.
- 2142 מאמר ישן ומבוא חדש 'לו: עם דברים במסיבה לכבודו של ישור' רון קשת. אמות, שנה ג, חוב' ה (יז) (ניסן-אייר תשכ"ה, אפריל-מאי 1965), ע' 52-56.
 חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 163-168.
- 2143 שלמה דיקמאן. ישראל שטימע, 9-טער יארג., נומ. 14 (413) (ה' בניסן תשכ"ה, 7 באפריל 1965), ע' 4.
- 2144 דברים בדיון במליאת האקדמיה ללשון על צורתן העברית של מילים שאולות (בסיום ז'ה או בלעדיו). זכרונות האקדמיה ללשון העברית, כרך יב, תשכ"ה (ירושלים, תשכ"ו), ע' 114.
 דברים בישיבה השישים ושש של מליאת האקדמיה שהתקיימה ביום י' בניסן תשכ"ה.
- 2145 פון וואָרט צו וואָרט. 8. צווישן לחמא עניא און עוזר דלים. ישר' אל שטימע, 9-טער יארג., נומ. 15-16 (414-415) (י"ב בניסן

- תשכ"ה, 14 באפריל 1965), ע' 4.
 על המימרה 'יידישע יום-טובים - הייבן זיך אן מיט לחמא עניא און ענדיקן זיך מיט עוזר דלים':
- 2146 ההגדה המסורתית מבטיחה מכסימום של עמקות היסטורית. מעריב, י"ד בניסן תשכ"ה, 16 באפריל 1965, ע' 12.
 דברים בסימפוזיון: האם 'החמיצה' ההגדה של פסח? בהנחיית גאולה כהן.
- 2147 בין ראי לראיים. דף, גל' כו (סיון תשכ"ה, יוני 1965), ע' 13-11.
 דברים ביום העיון על הנושא 'ערכי היהדות בראי הדור' ביום י"ז בניסן תשכ"ה, 19 באפריל 1965.
 חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע' 131-125.
- 2148 בין תאריך למחציתו: עם זכרון מנדלי וזכר י"ל פרץ. מאזנים, כרך כא (מד), חוב'א (רנה) (סיון תשכ"ה, יוני 1965), ע' 17-12.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך ב, ע' 26-17 (נחתם: כ' ניסן תשכ"ה).
- 2149 ועוד על אביגיל ליננא. לשוננו לעם, מחזור טז, קונטרס זח (קנטקס) (סיון-תמוז תשכ"ה), ע' 222.
- 2150 מכוח א היימישן זאג. אונזער קיום, נומ. 49-51 (יובל-נומער) (יוני-אוקטובר 1965), ע' 65-64.
 על הביטוי 'ספר פראלניק' במימרה: 'ווי שטייט עס געשריבן, אין ספר פראלניק?':
- 2151 נימוקי ועדת השופטים לפרט על שם יעקב פיכמן לישראל זמורה ושלמה ביקל. הפועל הצעיר, שנה נח, גל' 40 (ט"ו סיון תשכ"ה, 15 יוני 1965), ע' 22-23.
 על החתום: דב סדן (יו"ר), אליהו מייטוס, חיים תורן.
- 2152 אוצרו של עולם: לרישומה של אימרת עם. הפועל הצעיר, שנה נח, גל' 40 (ט"ו סיון תשכ"ה, 15 יוני 1965), ע' 26-24.
 על האימרה ביידיש: מיין איך די גאנצע וועלט איז מיין.
 נכלל בהרחבה ב'בצאתך ובאה לך', ע' 107-98.
- 2153 נודר ומשלם: על שלמה דיקמן. מולה, כרך כג, חוברת 201-202 (תמוז-אב תשכ"ה, יולי-אוגוסט 1965), ע' 199-196.
 חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 154-159. (נחתם: ל' סיון תשכ"ה).
- 2154 פראפעסאר סדן שילדערט וויכטיגקייט פון אב. קאהאן אר-כיוו אין ירושלים. פארווערטס, י"ח בתמוז תשכ"ה, 18 ביולי

תשכ"ו
1966 – 1965

- 1965, סעקשאן 2, ע' 5, סעקשאן 1, ע' 2.
- נאום מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים בפגישה עם אדולף הלד בענין צילומי עתונות יידיש באמריקה.
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 525-528, בשם: צווישן דריי פראפעסיעס.
- 2157 מרחוק תראה את טלוסטטה. ספר טלוסטטא/העורך: גבריאל לינדנברג. - תל-אביב: אירגון יוצאי טלוסטטה והסביבה בישראל ובארצות-הברית, תשכ"ו 1965. ע' 244-248.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 245-254, בשם: מרחוק תראה את טליסט.
- 2158 בין המשפתיים: בינה בסיפור הקצור של יהודה-יערי. כרמלית: שנתון ספרותי, כרך יא"ב / העורכים: יהודה בורלא, נח פניאל. - חיפה: אגודת הסופרים העבריים, סניף חיפה בהשתתפות המחלקה לתרבות של העיר ריה וע"י הוצאת הספרים 'פינת הספר', תשכ"ו. ע' 75-90.
- חזר ונדפס ב'אבני דרך', ע' 101-114, בשם: בין רבים ויחיד.
- 2159 לפני ארון הספרים. הפועל הצעיר, שנה נט', גל' 1/2 (ח' תשרי תשכ"ו, 4 אוקטובר 1965), ע' 23-25.
- דברים בכינוס מטעם המרכז לתרבות ולחינוך בעניני ספרים וספריות.
- 2160 הכהנים והעם. ניצוץ, שנה ז, גל' 1 (א' דחומ"ס תשכ"ו, 12 באוקטובר 1965), ע' 3.
- על היחס בין המשכילים זהעם,
- 2155 מפעל מנדלי. הפועל הצעיר, שנה נח, גל' 46 (כ"ז בתמוז תשכ"ה, 27 ביולי 1965), ע' 16.
- 'פתח דבר' לחוברת: 'מנדלי מוכר ספרים: רשימת כתביו ואגרותיו להתקנת מהדורתם האקדימית' במסגרת מפעל מנדלי של האוניברסיטה העברית בירושלים, המכון למדעי היהדות (ירושלים, תשכ"ה), ע' 5-6. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 271-274, בשם: פתיחה למפעל: וב'אבני גדר', ע' 68-70, בשם: צבת ראשונה (נחתם: סיון תשכ"ה).
- 2156 שלושה סיפורים וסביבהם. מאזנים, כרך כא (מד), חוב' ד-ה (רנח-רנט) (אלול תשכ"ה-תשרי תשכ"ו, ספטמבר-אוקטובר 1965), ע' 354-362.
- על סיפורי ברדיצ'בסקי, שופמן ועגנון.
- נחתם: י"ב חשון תשכ"ה.
- חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 89-100.

נות האקדמיה ללשון העברית,
כרך יג, תשכ"ו (ירושלים,
תשכ"ז), ע' 14.

דבריו בישיבה השבעים של
האקדמיה שהתקיימה ביום כ"ט
בחשון תשכ"ו.

2165 דברים בעת הדיון באקדמיה לל-
שון על בעיות לשון בשידורים
ברדיו. זכרונות האקדמיה ללשון
העברית, כרך יג, תשכ"ו (ירוש-
לים, תשכ"ז), ע' 23.

דברים בישיבה השבעים של
האקדמיה שהתקיימה ביום כ"ט
בחשון תשכ"ו.

2166 ליון, יצחק. עליתי מספציה.
ביולטין יוצאי רוהרוסקה
והסביבה בישראל, כסלו תשכ"ו,
דצמבר 1965, ע' 89-91.
קטעים מתוך הספר בשם זה
בתרגומו של דב סדן (לא חתום).

2167 פגישה ראשונה. מאיר לבבי:
ביום השנה למותו. - קיבוץ
השומר הצעיר מרחביה, כסלו
תשכ"ו. ע' 26-39.
על מאיר לבבי.

2168 על סיפה של כנסת. דבר; כ"ג
בכסלו תשכ"ו, 17 בדצמבר
1965, ע' 6, 7 (במדור 'דבר לספ-
רות ולאמנות').
על הכנסת השישית.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
243-249.

האינטליגנציה והצבור, האקד-
מאים והמדינה.

2161 על שלושה ענינים: דברים בכנס
של אקדמאים במדעי הרוח והחב-
רה. הפועל-הצעיר, שנה נט, גל'
5/6 (ל' בתשרי תשכ"ו, 26
באוקטובר 1965), ע' 7-8.

נאום בחירות לכנסת השישית.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
229-236 (נחתם: כ"ה בתשרי
תשכ"ו).

2162 לדרכו של בעל אגדה. פרגוד:
במה לעניני ספרות ותיאטרון /
בעריכת אריה מארק, ירוש-
לים, חשון תשכ"ו, ע' 7-10.
על דוד כהן.

חזר ונדפס ב'מבפנים', כרך לה,
חוב' 3-4 (סתיו תשל"ז, נובמבר
1976), ע' 277-280 וב'ארחות
ושבילים', כרך האישים, ע' 300-
303, בשם: אבי הנוער העובד.

2163 גם זו סוגיה במסכת סופרים.
דבר, כ"ד בחשון תשכ"ו, 19
בנובמבר 1965, ע' 6, 7.
על דב סדן והשתתפותו במערכת
הבחירות לכנסת.
על כך מגיב ד' לאזר ב'מעריב'
מיום 26.11.1965.
חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
236-242.

2164 דברים בדיון על המילון למונחי
הרדיו והאלקטרוניקה על השי-
מוש במילה 'פּבּל' או 'פּבּל'. זכרו-

חזר ונדפס ב'אבני מפתח', כרך
שני, ע' 274-277 וב'אבני גדר',
ע' 71-73, ובנוסח יידי ב'די גאל-
דענע קייט', נומ' 53 (1965), ע'
197-199.

2172 עתיד הדת בארצנו החדשה:
הרצאה בכינוס בחיפה. מחניים,
חוב' קג (שבט תשכ"ו), ע' כג-
כו.

2173 פרופ' סדן: "ד. יוסף ראוי ליחס
אחר - ישויות כנגד ישרות". ידי-
עות ניצוץ (מוסף ל'ניצוץ'), מס'
7 (ג' בשבט תשכ"ו, 24 בינואר
1966), ע' 2.

תשובות לשאלות עם הקמת
הממשלה החדשה לאחר הבחירות
לכנסת הששית.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
250-252, בשם: שלוש שאלות.

2174 לכבודו של מנדל זינגר: ליובל
ה-75. דבר, ז' בשבט תשכ"ו, 28
בינואר 1966, ע' 8 (במזור 'דבר
לספרות ולאמנות').

חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'
74-84, בשם: בתוך עירו.

2175 בין אוזן להמן. הפועל הצעיר,
שנה נט, גל' 23 (ט' באדר
תשכ"ו, 1 במארכ 1966), ע' 23-
25.

"לזכר אחי אברהם יאיר הכהן,
שנתקיים בו: ולישרי לב שמ-
חה".

2169 חיטה שנקברה. דברי האקדמיה
הלאומית הישראלית למדעים,
כרך א (ירושלים, תשכ"ז 1966),
חוב' 9 (21 ע').

הופיע לראשונה כתדפיס בשנת
תשכ"ד.

נוסח מורחב של מאמר שפורסם
ב'הפועל הצעיר', שנה מט, גל'
29 (3.4.1956) וגל' 30
(10.4.1956), בשם: על פי
הבאר: חיטה שנקברה.

Jewish literature in non- 2170
Jewish languages. An antho-
-logy of Hebrew essays /
Selected by Israel Cohen and
B.Y. Michali. - Tel-Aviv:
Institute for the Translation
of Hebrew Literature and
Massada Pub. Co., 1966.
Vol. 1, p. 198-204.

Translated by M.Z. Frank.
תרגום של המאמר 'בין לעז
ונכר: לסוגיה במסכת הכינוס',
מתוך: 'אבני בדק', ע' 125-130
(נחתם: אדר תשכ"א).
פורסם לראשונה (בנוסח עברי)
ב'מאזנים', כרך יב (לה), חוב' ד
(רד) (אדר תשכ"א, מארכ 1961),
ע' 250-253.

2171 מנדלי-בין שתי הלשונות-מאזנים,
כרך כב (מה), חוב' ב (רסב)
(טבת תשכ"ו, ינואר 1966), ע'
111-113.

דברי פתיחה לסימפוזיון בכינוס
הרביעי-למדעי היהדות.

על המן בפתגם העממי 'בעקבות המימרה 'גרויס ווי המן'.

2176 צווישן וואָרט און ווערט. 1. גדר- לת המן. ישראל שטימע, 10- טער יאָרג, נומ. 5 (453) (י"ז באדר תשכ"ו, 9 במארס 1966), ע' 5.

"לזכר מיין ברודער אברהם יאיר דער טיף-פריילעכער נשמה".
על המן בפתגם העממי בעקבות המימרה 'גרויס ווי המן'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'די חכמה פון חכמות', ע' 41-46.

2177 מתחילתו של שלמה דיקמן: במ- לאות שנה לפטירתו. הפועל הצעיר, שנה נט, גל' 25 (כ"ג באדר תשכ"ו, 15 במארס 1966), ע' 18-19.

עשרה מכתבים של שלמה דיקמן אל דב סדן בליווי הקדמה של סדן עליו.

2178 דברים בעת הדיון בבעיות תיקון הלשון. זכרונות האקדמיה ללשון העברית, כרך יג, תשכ"ו (ירוש- לים, תשכ"ז), ע' 67-69.
דברים בישיבה השבעים ושלוש שהתקיימה ביום ב' בניסן תשכ"ו.

2179 דברי' בדיון בכנסת על תקציב משרד החנוך והתרבות (ח' בניסן תשכ"ו, 29 במארס 1966). דברי הכנסת, כרך 45, חוב' יט, ע' 1234-1236.

נדפס גם ב'דבר', כ' בניסן תשכ"ו, 10 באפריל 1966, ע' 6, וב'מריבי בית', ע' 257-261, בשם: על שלושה גושים.

2180 עדרי עדרים. על המשמר, י"ד בניסן תשכ"ו, 4 באפריל 1966, ע' 5, 8 (ב'דף לספרות ולא- מנות').
על שמיטת הריש ותוספתה.

2181 ספרותנו בין אתמול ומחר. דף, גל' כח (תמוז תשכ"ו, יוני 1966), ע' 7-9.

דברים בפתיחת הועידה ה-22 של אגודת הסופרים, ביום ט"ז בניסן תשכ"ו, 6 באפריל 1966, על ספ- רות עברית והסופרים העבריים.
נדפס גם ב'דבר', ב' באייר תשכ"ו, 22 באפריל 1966, ע' 7, 11; ט' באייר תשכ"ו, 29 באפ- ריל 1966, ע' 9, בשם: ספרותנו בין האתמול והמחר.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה- פולמוס', ע' 92-104.

2182 בין בית וחוז. דף, גל' כח (תמוז תשכ"ו, יוני 1966), ע' 33-36.
תשובה למתווכחים בוועידה ה-22 של אגודת הסופרים (ט"ז ניסן תשכ"ו, 6.4.1966).
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה- פולמוס', ע' 105-116.

2183 בסירה עטורת ציצים: ציון לאנדה אקר. דבר, כ' בניסן תשכ"ו, 10 באפריל 1966, ע' 5

- 2188 דברים בכנסת: על ביקורו של קנצלר גרמניה המערבית, קונרד אדנאואר, בישראל (ד' בסיון תשכ"ו, 23 במאי 1966). דברי הכנסת, כרך 45, חוב' כב, ע' 1512-1513.
על ההפגנה נגד קונרד אדנאואר באוניברסיטה העברית בירושלים.
נדפס גם ב'דבר', י"ח בסיון תשכ"ו, 6 ביוני 1966, ע' 3 וב'מריבי בית', ע' 261-263, בשם: עם הפגנת הקמפוס.
קטע מתוך נאום זה נדפס ב'מעריב', כ"ח באייר תשל"ז, 13 במאי 1977, ע' 41 (במדור 'ספרות, אמנות, ביקורת'), בשם: החלטה פטאלית.
- 2189 פרשת היחסים בין עם ישראל והעם הגרמני בדורנו. פנים אל פנים, מס' 370 (ט"ו בסיון תשכ"ו, 3 ביוני 1966), ע' 12.
דברים של דב סדן ואחרים בוני כוח בכנסת.
- 2190 לקראת הזימון ועמו. דבר, כ"ב בסיון תשכ"ו, 10 בינוני 1966, ע' 7, 8 (במדור 'דבר לספרות ולא מנות').
דברים בדושיח עם סופרי צרפת על הספרות העברית.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה' פולמוס', ע' 143-154.
- 2191 צווישן וואָרט און ווערט. 3. א טשוואַק אין קאַפּ. ישראל שטיי
- (במדור 'דבר לספרות ולאמנות').
נעתק מ'אבני בוחן', ע' 146-149 (נחתם: ה' אדר תרצ"ו).
- 2184 בין לחמא עניא לעוזר דלים. הפור על הצעיר, שנה נט, גל' 29 (כ"ב ניסן תשכ"ו, 13 אפריל 1966), ע' 22-23.
על הצירופים 'לחמא עניא ו'עוזר דלים' בפתגמים בידיש ובעברית.
- 2185 בין שאגה ליראה. הפועל הצעיר, שנה נט, גל' 32 (י"ד אייר תשכ"ו, 4 מאי 1966), ע' 21-22.
גלגולי הפסוק 'אריה שאג מי לא יירא' בספרות ובפולקלור.
- 2186 צווישן וואָרט און ווערט. 2. א דאנק. ישראל שטימע, 10-טער יאָרג, נומ. 10 (458) (כ"ח באייר תשכ"ו, 18 במאי 1966), ע' 5.
על המימרה 'א דאנק איז עולם הבא'.
חזר ונדפס ב'די חכמה פון חכמות', ע' 76-80, בשם: א מאָדנע דאנק.
- 2187 "כהוא זה". לשוננו לעם, מחזור יו, קונטרס היו (קסדקסח) (סיון תשכ"ו), ע' 136-146.
על הצירוף.
חזר ונדפס בהרחבה ב'מכוחו של מקרא', ע' 33-42, בשם: כי הוא זה.

על הפתגם: 'א בארג מיט א בארג
קומען זיך נישט צונויף, א
מענטש מיט א מענטשן יא'.

2196 בין ארץ לאמונה: לביאורו של
כתוב ורישומו. הפועל הצעיר,
שנה נט, גל' 45 (כ"ג אב תשכ"ו,
9 אוגוסט 1966), ע' 21-22.
על הפסוק מתהילים 'בטח בה'
ועשה טוב שכן ארץ ורעה
אמונה ורישומו בספרות.
חזר ונדפס בהרחבה ב'מכוחו של
מקרא', ע' 83-93, בשם: שכן
ארץ ורעה אמונה.

2197 "כל ולך" ו"הכל בכל". לשוננו
לעם, מחזור יז, קונטרס ט"י
(קעא-קעב) (אלול תשכ"ז), ע'
253-272.
על הצירופים 'הכל בכל' ו'כל
ולך' כעקבות פיסקה מתוך 'טר-
ביה החולב' לשלום עליכם.

תשכ"ז 1966 - 1967

2198 דרכים באמונה. אמונים, גל' ו
(תשרי תשכ"ז), ע' 6-7.
דברים בכינוס למחשבת היהדות
שנערך ב'בית הלל' בירושלים
בשנת תשכ"ב.
חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
163-169.

2199 כי טובים השניים - טאפל איז
שטארקער. פאלק און ציון,
16טער יארג, נומ. 1 (תשרי

מע, 10-טער יארג, נומ. 12
(460) (כ"ז בסיון תשכ"ו, 15
ביוני 1966), ע' 5.

על המימרה 'ער האט זיך געזעצט
א טשוואַק אין קאָפּ'.

2192 יוערטלעך און זייערע שכנים. 1.
גוט מארגן, גוט יאר. די צר-
קונפט, באנד 71, נומ' 7-8 (יולי-
אוגוסט 1966), ע' 273-275.
על הפתגם 'גוט מארגן געלע,
רעטעך טראַג איך'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 235-245.

2193 ג. יחד: הפרופסור והשוטר.
דבר, כ' בתמוז תשכ"ו, 8 ביולי
1966, ע' 7 (במדור 'גם זה
קרה').
מכתב לשר המשטרה בענין
התנהגות למופת של השוטר יוסף
טאוס.

2194 צווישן וואָרט און ווערט. 4.
עפעס וועגן גאַרנישט. יִשראֵל
שטימע, 10-טער יארג, נומ. 14
(462) (כ"ה בתמוז תשכ"ו, 13
ביולי 1966), ע' 5.
על המימרה 'פון גאַרנישט מיט
גאַרנישט בלייבט גאַרנישט'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'די חכמה
פון חכמות', ע' 165-173.

2195 בין הר אדם: לדרכו של פתגם.
הפועל הצעיר, שנה נט, גל' 42
(ב' אב תשכ"ו, 19 יולי 1966),
ע' 25-26.

- 2203 עדות משולשת: לזכרו של יום טוב הלמן. מאזנים, כרך כג (מו), חוב' ו' (רעב) (חשון תשכ"ז, נובמבר 1966), ע' 472-476. בעיקר על דבריו על ביאליק. חזר ונדפס ב'אבני גזר', ע' 25-32 (נחתם בטעות: אב תשכ"ז).
- 2204 ווערטלעך און זייערע שכנים. 3. צווישן אויג' און פוס. די צר-קונפט, באנד 71, 'נוב' 11 (נובמבר בר 1966), ע' 446-448. על הפתגם 'די אויג פון בעל-הבית מאכט פעט-דעם פערד'.
- 2205 ווערטלאך און זייערע שכנים. 4. צווישן שמד און יראה. די צר-קונפט, באנד 71, 'נוב' 12 (דצמבר בר 1966), ע' 499-503. על הפתגם 'ער לייגט שמד-שטיק אין דער יראה אריין'.
- 2206 צווישן ייחוס און קברות: צו דער ביאָגראַפיע פון א ווערטל. אלמא-נאך פון די יידישע שרייבער אין ישראל / רעדאקציע: מ' גראס-צימערמאן, "א' קאַרפינאַוויטש, א' שפיגלבלאט. - תל-אביב: יידישער שרייבער-און זשורנאליסטן-פאראיין אין ישראל, 1967. ע' 104-112. על הפתגם: 'ייחוס נא בית קברות א-וודאָמו צרות'.
- 2207 סמילנסקי, יזהר: לכסיקון הספרות העברית בדורות האחרונים, מאת ג' קרסל. מרחביה: ספרית
- תשכ"ז, ספטמבר 1966), ע' 106-108.
- נאום כפול-לשון לכבוד יובל אגודת י"ל פרץ בניו-יורק. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 401-404.
- 2200 ווערטלעך און זייערע שכנים. 2. מידת הדין. די צוקונפט, באנד 71, 'נוב' 9 (ספטמבר 1966), ע' 334-337. על הפתגם 'אונדזער דיין דארף זיין קלאר און (אין) דין, צום סוף איז ער שווארץ און גראָב'. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', צווייטער באנד, ע' 11-23, בשם: יא שטיפערשער מידת-הדין.
- 2201 מפי' ד"ר אשר בבלי. דבר, ט' בתשרי תשכ"ז, 23 בספטמבר 1966, ע' 6 (במדור 'דבר לספרות ולאמנות'). המביא לבית הדפוס: יצחק יצחק. תשע אנקדוטות מפי' ד"ר אשר בבלי שנעתקו מתוך 'קערת צימוקים' (סימנן: 698ג, 733א) ומתוך 'קערת אגוזים' (סימנן: 34, 589, 103, 116, 129, 706 ו-786) ללא אזכרת המקור.
- 2202 ש"י עגנון ונלי זק"ש לאור פרס נובל: שיחה עם הפרופסורים ד' סדן וש"ה ברגמן. היום, "די-בחס" ון תשכ"ז, 28 באוקטובר 1966, ע' 5 (במדור 'היום לספרות ואמנות'). ראיין: שמואל שחר.

פועלים, תשכ"ז 1967, כרך שני,
עמודות 523-526.
הערך נכתב ע"י דב סדן. לא
חתום.

ציבור.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
252-257.

2212 בשבחם של מטיבי טעם: דברים

במסיבה לכבוד ש"י עגנון בבית
כבוד הנשיא בירושלים. גזית,
כרך כד, חוב' ה'יב (אב תשכ"ו-
אדר ב תשכ"ז, אוגוסט 1966-
מארס 1967), ע' 133-134.

חזר ונדפס ב'אבני גדר', ע' 86-
88 וב'על ש"י עגנון', מהד' ב, ע'
207-209, בשם: 'בשבחם של
שושבינים' (נחתם: אדר תשכ"ז).

2213 דברים בכנסת בדיון על תקציב

משרד ראש הממשלה (ה' באדר
א' תשכ"ז, 15 בפברואר 1967).
דברי הכנסת, כרך 48, חוב' ית,
ע' 1335-1336.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 264-
266, בשם: בין ביקורת לדרך
ארץ. נדפס גם ב'דבר', ו' באדר
א תשכ"ז, 16 בפברואר 1967, ע'
2, בשם: חובת ביקורת וחובת
דרך ארץ.

2214 בין ייחוס לקברות: לתולדתו של

פתגם. הפועל הצעיר, שנה ס',
גל' 22 (י"א אדר א' תשכ"ז, 21
פברואר 1967), ע' 20-21; גל'
23 (י"ח אדר א' תשכ"ז, 28
פברואר 1967), ע' 22-23.

על הפתגם: ייחוס נא בית קברות
א וודאמו צרות.
"לזכר אחי אברהם יאיר במלאות
שנה לפטירתו".

2208 גאָרן: צו דער ביאגראפיע פון א

ווארט. שלמה ביקל יובל-בוך
עטרת שלמה: צו זיין 70סטן
געבוירנטאג / רעדאקטירט פון
משה שטארקמאן. - ניר-יורק:
מתנות, תשכ"ז 1967. ע' 178-
193.

תמצית באנגלית: ע' XIV.

על הניב 'גאָרן' ביידיש.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 45-87, בשם:
צווישן שטאַק און גאָרן.

2209 אחי. ביתי ואני / אברהם יאיר

סדן. - קיבוץ השומר הצעיר
מזרע, ט"ו שבט תשכ"ז. ע' 24-
26.

דברים לזכרו של אחיו, אברהם
יאיר סדן.

2210 ווערטלעך און זייערע שכנים. 5.

עושה שלום במרומיו. די צר-
קונפט, באנד 72, נומ' 2 (פברו-
אר 1967), ע' 63-66.
על הפתגם 'המכה בסראקע עושה
שלום במרומיו'.

2211 פרגודים שהסרתם מצווה.

דבר, ל' בשבט תשכ"ז, 10
פברואר 1967, ע' 7, 8 (כמדור
'דבר לספרות ולאמנות').
על היחס של אנשי רוח לעניני

- 2215 בחינות בעגנון: דברי מבוא לתערוכת ש"י עגנון המוצגת בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירושלים. הצר־פה, י"ד באדר א תשכ"ז, 24 בפברואר 1967, ע' 5.
- 2216 דברים לזכר דניאל לייבל ז"ל. זכרונות האקדמיה ללשון העברית, כרך יד, תשכ"ז (ירושלים, תשכ"ח), ע' 36-38.
- דברים במליאת האקדמיה ללשון העברית בישיבתה השבעים וש־מונה ביום כ"ו באדר א תשכ"ז. נדפס לראשונה ב'הפועל הצעיר', שנה ס, גל' 27 (ט"ז באדר ב תשכ"ז, 28 במארס 1967), ע' 19.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 322-326, בשם: מוקד ועקיפיו (נחתם: אדר ב תשכ"ז).
- 2217 יאושזון, ב. איך נעשיתי לסופר. מעריב, ה' באדר ב תשכ"ז, 17 במארס 1967, ע' 9.
- תרגם דב סדן.
- חזר ונדפס ב'הדאר', שנה 46, גל' כה (ב' באייר תשכ"ז, 12 במאי 1967), ע' 470-471.
- 2218 צווישן פורים און פסח. ישראל שטימצ, 11-טער יארג, נומ. 7 (478) (ב' בניסן תשכ"ז, 12 באפריל 1967), ע' 5; נומ. 8 (479) (ערב פסח תשכ"ז, 24 באפריל 1967), ע' 5.
- על המימרה 'וואָס פאר אַ פורים אזא פסח': חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', צווייטער באנד, ע' 238-245.
- 2219 מודעה וסביביה: לגלגולו של שיר-עם. הפועל הצעיר, שנה ס, גל' 30 (ט' ניסן תשכ"ז, 19 אפריל 1967), ע' 25-26.
- על שיר-עם גרמני וגלגוליו. נכנס בהרחבה ל'בין שאילה וקנין', כרך ראשון, בפרק: יהודי רע; ע' 111-120.
- 2220 עם זכר ימות הזהב. על המשמר, י"ח בניסן תשכ"ז, 28 באפריל 1967, ע' 8, 11.
- עם יובל השבעים של מאיר יערי. חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע' 197-204, בשם: זכר ימות הזהב (נחתם: ערב פסח תשכ"ז).
- 2221 בתים וסופרים. הפועל הצעיר, שנה ס, גל' 37 (כ"ז אייר תשכ"ז, 6 יוני 1967), ע' 14.
- דברים בחנוכת בית שלום עליכם בתל-אביב.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שני, ע' 34-40.
- 2222 כאבל אם וכאבל יחיד. למרחב, ו' בתמוז תשכ"ז, 14 ביולי 1967, ע' 2.
- דברים בעצרת הזכרון לחללי מלחמת ששת הימים מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים.
- נחתם: ד' בתמוז.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 37-42.

2223 דברים בכנסת בעקבות סקירת
שר החינוך והתרבות, זלמן ארן,
את פעולות משרדו (ט'). בתמוז
תשכ"ז, 17 ביולי (1967): דברי
הכנסת, כרך 49, חוב' לו, ע'
2624-2623.

חזר ונדפס ב'ידיעות אחרונות',
י"ג בתמוז תשכ"ז, 21 ביולי
1967, ע' 12, בשם: תכנית לקר-
יה; וכן ב'מריבי בית', ע' 267-
269, בשם: קלקלה נתיקונה
(נחתם: י"ג בתמוז תשכ"ז).

2224 'הגלגל החמישי'. לשוננו לעם,
מחזור יח, קונטרס י, (קפב) (אב
ואלול תשכ"ז), ע' 261-270.
על הביטוי ומשמעותו.

2225 בין זיקנה ונעורים. הפועל הצעיר,
שנה ס, גל' 53 (כ"א אלול
תשכ"ז, 26 ספטמבר 1967), ע'
28-27.
ליובל הששים של 'הפועל הצ-
עיר'.
חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'
234-229.

תשכ"ח

1968 – 1967

2226 בריש וויינשטיין. קהילת רישא:
ספר זכרון / העורך: משה יערי-
וואלד. – תל-אביב: ארגוני בני
רישא בישראל ובארצות הברית,

תשכ"ח 1967, ע' 256-257.
קטע מתוך הקדמתו של סדן לספ-
רו של ב' וינשטיין 'רישא', ע'
24-23. ההקדמה כולה חזרה
ונדפסה ב'אבני מפתן', כרך רא-
שון, ע' 204-224, בשם: דיוקן
ומצבה.

2227 ושוב: בין דת למדינה. פרודור,
חוב' יא-יב (תשרי תשכ"ח,
אוקטובר 1967), ע' 72-67.
חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
147-139.

2228 ווייסנברג, א"מ. בעל תשובה:
מעשה. על המשמר, ט' בתשרי
תשכ"ח, 13 באוקטובר 1967, ע'
5, 6 (ב'דף לספרות ולאמנות).
תרגם: דב'סדן, וכן "בשולי 'בעל
תשובה'" על ספורו של א"מ ויס-
נבדג מאת המתרגם.

2229 צווישן ווארט און ווערט. 1. אף
בדי. ישראל שטימע, 1-1 טער
יארג., נומ. 24 (497) (כ"ה בכס-
לו תשכ"ח, 27 בדצמבר 1967),
ע' 5.
על הניב 'אף ברי'; דער טאטע איז
נישט הי'.

2230 בין זוית לזוית. שם האחת: קובץ
ספרותי לזכרה של עדה זמורה /
ערך ישראל זמורה. – [תל-
אביב]: מחברות לספרות,
תשכ"ח 1968. ע' 33-39.
בעקבות המימרה ביידיש: אבי
אין אייגן ווינקל, על הביטויים:

- 2234 עם י"ב ספרי חיים, הוז: דברים בבית הנשיא בירושלים: הפועל הצעיר, שנה סא, גל' 18 (ז') בשבט תשכ"ח, 6 בפברואר 1968), ע' 24.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 98-99, בשם: עם י"ב ספריו. נעתק ל'תרבות', אוגוסט 1968, ע' 56-58, בשם: חיים הוז: דברים בבית הנשיא בירושלים.
- 2235 צווישן וואָרט און ווערט. 2. חמור - אייזל. ישראל שטימע, 12-טער יארג, נומ: 3-500 (ח') בשבט תשכ"ח, 7 בפברואר 1968), ע' 11; נומ: 4-501 (כ"ב) בשבט תשכ"ח, 21 בפברואר 1968), ע' 4.
- על הביטוי 'חמוה-אייזל ביסט אן אייזל'. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', צווייטער באנד, ע' 218-228.
- 2236 ד'יק, אייזיק מאיר. פרקי שחוק קטנים. על המשמר, י' בשבט תשכ"ח, 9 בפברואר 1968, ע' 5, 6.
- דב סדן תרגם מיידיש והוסיף הקדמה קצרה.
- 2237 א באגריסונג פון פראפ. דב סדן. די צוקונפט, באנד 73, נומ' 3-4 (מארס-אפריל 1968), ע' 262. ברכה ליובל 75 של 'די צור קונפט'. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', קרן זוית, פינת יקרת, מקלט, קורת גג באידיאולוגיה של חיבת ציון והציונות.
- 2231 אוצר של שלושה גלילות: עם אסופת הפתגמים של ישראל פורמאן. הפועל הצעיר, שנה סא, גל' 16 (ט"ז טבת תשכ"ח, 17 ינואר 1968), ע' 24-25.
- פורסם לראשונה בנוסח יידי בראש ספרו של י' פורמאן 'יידי-שע שפריכווערטער און העדנס-ארטן' (תל-אביב, תשכ"ח 1968), ע' 7-11, בשם: אן אוצר פון דריי קאנטן.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן' כרך שני, ע' 345-351 (נחתם: כסלו תשכ"ח).
- 2232 צווישן וואָרט און ווערט. 3. שם און שמות. ישראל שטימע, 12-טער יארג, נומ. 2 (499) (כ"ג טבת תשכ"ח, 24 בינואר 1968), ע' 5.
- על הביטוי 'וואָס טויגען די אלטע שמות'.
- 2233 אמן השיחה: לזכרו של אהרן ונידרמן. ספר חורוסטקוב / העור-רד: דוד שטאָקפיש. - תל-אביב: ועד אירגון יוצאי חורוסטקוב בישראל, פברואר 1968. ע' 220-226.
- בסיפא: ירושלים, כ' שבט תשכ"ז.
- חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע' 221-228.

צווייטער טייל, ע' 513, בשם:
צווישן צוקונפט און "צוקונפט":
א ווארט צום פינף און זיבע-
ציקסטן יובל (נחתם: תשכ"ז).

2238 דיק, אייזיק מאיר. פרקי שחוק
קטנים: משא (מצורף ל'למרחב'),
גל' 9 (א' באדר תשכ"ח, 1-במא-
רס 1968), ע'א.
תרגם וצירף מבוא קצר - דב
סדן.

2239 עיר של זהב: בטויו של מוניטון.
ולירושלים: דברי ספרות והגות
לכבוד ירושלים המשוחררת /
העורכים: גדליה אלקוש, יהושע
טן-פל, שרגא קדרי. - ירושלים:
אגודת הסופרים העברים ביש-
ראל, סניף ירושלים, ניסן
תשכ"ח. ע' 202-215.
על שירה של נעמי שמר 'ירוש-
לים של זהב', על התארים
'ירושלים של זהב' ו'עיר של
זהב', ועל תארים שניתנו על ידי
סופרים ומשוררים לירושלים
בעקבות שירה של נעמי שמר.

2240 בכבודו של נשיא. מאזנים, כרך
כו (מט), חוב' ה'ו (רפח-רפט)
(ניסן-אייר תשכ"ח, אפריל-מאי
1968), ע' 322.
על זלמן שזר עם הבחרו לתפקי-
דו הרם.

2241 בינה בלשוננו. מאסף: לדברי
ספרות, בקורת והגות, כרך ח-ט
/ העורכים: ישראל כהן, דב סדן.

- תל-אביב: יוצא ע"י אגודת
הסופרים העברים במדינת ישר-
אל, המרכז לתרבות וחנוך של
ההסתדרות, "תרבות וחינוך",
הוצאת ספרים, תשכ"ח 1968. ע'
193-202.

על-האקדמיה ללשון העברית.
חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 191-206 (נחתם:
ניסן תשכ"ח).

2242 החורש ומשמרת קודשו: לבירו-
דם של ציורי-שתייה ורישומיהם.
הספרות, כרך א, מס' 1 (אביב
תשכ"ח 1968), ע' 36-42.
תמונת יסוד בשירת ביאליק.

2243 אין סכנה שההגדות הרבות יתח-
רו בהגדה בה"א הידיעה. ידיעות
אחרונות, י"ד בניסן תשכ"ח, 12
באפריל 1968, ע' 20.
תשובה למשאל פסח: היש צורך
ואפשרות לעשות שינויים בהג-
דה? ראיון: חיים נגיד.

2244 ספרות כפולת-לשון של עם אחד.
על המשמר, י"ד בניסן תשכ"ח,
12 באפריל 1968, ע' 17.
דברים ברב-שיח על מורשתה של
ספרות יידיש שנערך על-ידי
מערכת 'על-המשמר'.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 320-324, בשם: לשון
ומורשתה (פרק ראשון).

2245 חשבוננו עם עצמנו. דף, גל' לא
(אייר תשכ"ח, מאי 1968), ע'

- 16-14. מערכת 'על המשמר' על מורשתה של ספרות יידיש.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 325-332, בשם: לשון ומורשתה (פרק אחרון).
- 2249 דב סדן על אופנות וקלקלות בל-שון ועל השפעת הלעז. דבר, ב' באייר תשכ"ח, 30 באפריל 1968, ע' 27.
 רשם: ישראל. לנדרס.
- 2250 לשלום ישראל. מעריב, ב' באייר תשכ"ח, 30 באפריל 1968, ע' 9.
 פיוט תפילה ליום העצמאות.
- 2251 על יתרונה של הלשון העברית. מעריב, ה' באייר תשכ"ח, 3 במאי 1968, ע' 22 (במדור 'ספרא וסייפא').
 קטע מדברים בסיכום הדיון בועידת דת הסופרים לגבי 'הויכוח' לשון סופרים, זו "המליצית" וזו "הפשוטה".
- 2252 בשבחו של גביהא בן פסיסא: דברים בחלוקת פרס ישראל. משא (מצורף ל'למרחב'), גל' 20 (י"ט באייר תשכ"ח, 17 במאי 1968), ע' א.
 דברים בטקס קבלת פרס ישראל. חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו', ע' 102, 104 (נחתם: ד' אייר תשכ"ח).
- 2253 תידושים ובדיקתם. דף, גל' לג
- דברים בפתיחת ועידת הסופרים העשרים ושלוש (י"ח-י"ט בניסן תשכ"ח, 16-17 באפריל 1968), על הספרות העברית ואגודת הסופרים.
 נוסח מקוצר מובא ב'למרחב', ה' באייר תשכ"ח, 3 במאי 1968, ע' 5, בשם: "חשבון עם עצמנו" וב'תרבות', אוגוסט 1968, ע' 22-25, בשם: "עם עצמנו".
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 117-126.
- 2246 בין סופרים לספרות. דף, גל' לא (אייר תשכ"ח, מאי 1968), ע' 31-32.
 דברים בדיון בועידת הסופרים העשרים ושלוש (י"ח-י"ט בניסן תשכ"ח, 16-17 באפריל 1968) על הספרות העברית ואגודת הסופרים.
 חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-פולמוס', ע' 127-132.
- 2247 א גאסט אויף א ווייל. ישראל שטימע, 12-טער יארג, נומ. 8 (505) (י"ח בניסן תשכ"ח, 16 באפריל 1968), ע' 4.
 רשמי מסע באירופה.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 461-464.
- 2248 יצירה שיש לה מוקדים חיים. על המשמר, כ' בניסן תשכ"ח, 18 באפריל 1968, ע' 6.
 דברים נוספים ברב-שיח מטעם

(תמוז תשכ"ח, יולי 1968), ע' 17-15.

דברים בוצינת הסופרים העב-
ריים העשרים ושלוש שנערכה
ביום ז' בסיון תשכ"ח,
(3.6.1968).

על אגודת הסופרים, אגודת
העתונאים, על קרן לספרות ע"ש
אשכול, על פרסים ספרותיים ועל
זכויות יוצרים.

חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס', ע' 142-133.

2254 "ולירושלים". זאת הארץ, גל' 4
(י"א בסיון תשכ"ח, 7 ביוני
1968), ע' 4.

דברים במסיבה מטעם עיריית
ירושלים לרגל הופעת הקובץ
הספרותי 'ולירושלים'.

נחתם: מוצאי שבת, כ"ז באייר
תשכ"ח.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
213-210.

2255 בין עם לארצו. זאת הארץ, גל' 5
(כ"ה בסיון תשכ"ח, 21 ביוני
1968), ע' 3.

דברים בכינוס הראשון של
תנועת ארץ-ישראל השלמה
שנערך בירושלים ביום ט' בסיון
תשכ"ח (5 ביוני 1968).

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
215-213 וב'ספר ארץ-ישראל
השלמה' / העורך: אהרן בן-עמי.
- תל-אביב: התנועה למען ארץ-
ישראל השלמה בשיתוף עם הוצ-

את ש' פרידמן, 1977, ע' 149-
150.

2256 דברים בדיון בכנסת בעקבות
סקירת שר החינוך והתרבות על
פעולות משרדו (כ"ח בסיון
תשכ"ח, 24 ביוני 1968). דברי
הכנסת, כרך 52, חוב' לא, ע'
2398-2399.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע'
270-274, בשם: בין דרדקין לעי-
לא.

2257 בין ערך למשקל. הפועל הצעיר,
שנה סא, גל' 39 (ה' תמוז
תשכ"ח, 2 יולי 1968), ע' 22-21.
דברים בטקס חלוקת פרס פיכמן
ליעקב הורוביץ ואיציק מאנגר
על תפיסה כוללנית של הספרות
הישראלית. (שם, ע' 23-22
ההנמקות למתן הפרס ליעקב
הורוביץ ואיציק מאנגר ע"י ועדת
הפרס ופראשה דב סדן ובהשתת-
פות ישראל זמורה ואליהו מיי-
טוס).

2258 בשבחו של פרס: דברים בבית
נשיא המדינה בירושלים. משא
(מצורף ל'למרחב'), גל' 27 (ט'
בתמוז תשכ"ח, 5 ביולי 1968),
ע' ב.

דברים על חיים גרינברג ויוכבד
בת-מרים עם קבלתה את פרס
חיים גרינברג.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 45-43, בשם:
גאולת כיסופים.

- פליאסקע - דריגע. פאלקסבלאט, נומ. 5 (תשרי תשכ"ט, אוקטובר 1968), ע' 16-17. על הניב בידיש. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באנד, ע' 27-32.
- 2270 תנאי ויכות. זאת הארץ, גל' 14 (י' בחשון תשכ"ט, 1 בנובמבר 1968), ע' 5. על דרכי הפולמוס בעניני ציבור. חזר ונדפס ב'מריבי בית, ע' 215-217, בשם: לתנאי הויכות.
- 2271 בכבודו של פרס מאנגר: דברים בבית נשיא המדינה. על המשמר, י"ז בחשון תשכ"ט, 8 בנובמבר 1968, ע' 8. דברים עם ייסוד פרס ע"ש איציק מאנגר. חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך שני, ע' 152-155, בשם: בכבודו של פרס. נוסח בידיש נדפס ב'די גאלדענע קייט, נומ. 65 (1969), ע' 235-237.
- 2272 בין עב לכף. לשוננו לעם, מחזור כ, קונטרס ב (קצד) (כסלו תשכ"ט), ע' 39-50. "בשימושו של הצירוף ככף-איש כמשל לשיעור מועט" בעקבות קהלת, ט, יד: 'עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול' וכו'. ומלכים א, יח, מד: 'עב קטנה ככף איש עולה מים...'. חזר ונדפס בהרחבה ב'מכוחו של מקרא, ע' 116-125, בשם: עב קטנה ככף איש.
- 2273 צווישן טויב און דויב. ישראל שטימע, 12-טער יארג, נומ. 25 (522) (ד' בטבת תשכ"ט, 25 בדצמבר 1968), ע' 4. על כפל המשמעות של התיבה
- 2267 לכבוד יוכבד בת-מרים: א' ווארט ביי א מסיבה אין הויז פון נשיא. ישראל שטימע, 12-טער יארג, נומ. 19 (516) (י"ב בתשרי תשכ"ט, 4 באוקטובר 1968), ע' 4. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 177-179, בשם: יקרא דשכבא און יקרא דחיי.
- 2268 פירוש המילות: צו דער ביאגראפיע פון וואָרט און ווערטל. ב. סאָביעסקיס צייטן. פּאָלקסבלאט, נומ. 6 (חשון-כסלו תשכ"ט, נובמבר 1968), ע' 16-17. על הצירוף: פון (או: אין) מלך סאָביעסקיס צייטן. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באנד, ע' 85-91.
- 2269 משהו מימי ראשית. שלבים, חוב' העשרים למדינת ישראל (נובמבר 1968, תשכ"ט), ע' 12-14. על ראשיתו של 'השומר הצעיר' ועל צבי ארמון וגרשון ציפר. חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי, ע' 22-25, בשם: לראשיתה של ראשית: לתחילתו של השומר הצעיר (נחתם: חשון תשכ"ט).

שיחת חגי פינסקר ברדיו עם דב
סדן לרגל פרישתו מהכנסת.

קטע גנדפס בתוך מאמרו של מ.
ראגיל (שטריגלר) 'מדינת ישראל
אין איר אייגענעם שפיגל' ב'אידי-
שער קעמפער', נומ. 1788 (כ"ו
בשבת תשכ"ט, 14 בפברואר
1969), ע' 12.

חזר וגנדפס ב'מריבי בית', ע'
277-285, בשם: הליכה ופרישה
משום-מה.

2282 בשבתו של צייר: על ארתור קול-
ניק. הפועל הצעיר, שנה סב,
גל' 16 (ב' שבט תשכ"ט, 21
ינואר 1969), ע' 22-23.

חזר וגנדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 99-106. (נחתם בט-
עות: ב' שבט תש"ט).

2283 חידה ופתרונה. פרק ראשון: בין
ארץ המשורר ל'ארץ' שירתו. על
המשמר, כ"ו בשבת תשכ"ט, 14
בפברואר 1969, ע' 6, 7; פרק
שני: קול מוקדם והד מאוחר.
שם, ג' באדר תשכ"ט, 21
בפברואר 1969, ע' 8, 9; פרק
שלישי: בין עילום לגילוי. שם,
י' באדר תשכ"ט, 28 בפברואר
1969, ע' 6, 7; פרק רביעי: מקור
רות ומקוריות. שם, י"ז באדר
תשכ"ט, 7 במארס 1969, ע' 6.
על אליעזר שטיינברג.

המקור בידיש 'דאָס רעטעניש
און זיין באשייד', גנדפס כמבוא
לספרו של אליעזר שטיינברג
'משלים' (תל-אביב, הוצאת י"ל

פרץ, תשכ"ט), ע' 9-34. הנוסח
העברי חזר וגנדפס ב'אבני מפתן',
כרך שלישי, ע' 9-33 (נחתם:
חשון תשכ"ט).

2284 מכתב ש' דיקמן לד' שטוק (סדן).
היום, י' באדר תשכ"ט, 28
בפברואר 1969, ע' 11 (כמדור
'היום לספרות ולאמנות').
מכתבו האחרון של ש' דיקמן
לפני שואת יהודי אירופה
(20.8.1939) ומצורפות לו הע-
רות דב סדן.

2285 א בינטל ראָמאנען: פרק א. ארום
אליעזר שטיינברג: מיט דער
נייער אויסגאב פון זיינע 'מש-
לים' אין י"ל פרץ פארלאג. לעצ-
טע גייעס, י' באדר תשכ"ט, 28
בפברואר 1969, ע' 7; י"ז באדר
תשכ"ט, 7 במארס 1969, ע' 7.
בכלל המאמר שיר בידיש על א'
שטיינברג, שנכלל ב'אבני שפה'
במאמר על תרגומי שטיינברג.
חזר וגנדפס ב'היימישע כתבים',
ערשטער טייל, ע' 68-74, בשם:
לעבן אן אוצר (נחתם: כ"א שבט
תשכ"ט).

2286 פירוש המילות: צו דער ביאָגראַ-
פֿיע פון וואָרט און ווערטל. 4.
לאנטוך. פאלקסבלאט, נומ. 2-3
(8-9) (אדר-ניסן תשכ"ט, מארס
1969), ע' 19-21.
לכירור המלה במשמעות שד.
חזר וגנדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 162-171.

ערשטער באנד, ע' 115-120,
בשם: בוי דיין טעמפל שירה.

2291 הגדת יהדות פולין: א וואָרט ביים
צווייטן קאָנגרעס פון פוילישע
יידן. פּאָלקסבלאט, נומ. 4 (10)
(ניסן-אייר תשכ"ט, אפריל
1969), ע' 9-11.

חזר ונדפס ב'הסתדרות און
מדינה, ניסן-סיון תשכ"ט,
אפריל-יוני 1969, ע' 54,
וב'היימישע כתבים, צווייטער
טייל, ע' 364-370, בשם: וועגן
פון זכרון (נחתם: כ"ח ניסן
תשכ"ט).

2292 אני עפרך. זאת יהארץ, גל' 25
(ט"ז בניסן תשכ"ט, 4 באפריל
1969), ע' 6-7.

דברים באזכרת השלושים לאי-
ציק מאנגר.
נחתם: ה' בניסן תשכ"ט.

נוסח יידיש בשם 'איך בין דיין
שטויב' נדפס ב'לעצטע נייעס',
כ"ג בניסן תשכ"ט, 11 באפריל
1969.

מדברים אלה חזרו ונדפסו ב'פרס
איציק מאנגר ליצירה ספרותית
ביידיש', חלוקה שניה (י' בסיון
תש"ל, 14 ביוני 1970), ע' [5-7]
ומלואם ב'אבני מפתן, כרך שלי-
שי, ע' 89-93.

2293 "איך בין דיין שטויב...": א ווא-
רט בעת דער מאנגער-אזכרה.
לעצטע נייעס, כ"ג בניסן
תשכ"ט, 11 באפריל 1969, ע' 7.

2287 מתחילתו של איציק מאנגר: קטע
מתוך מכתבו של שלמה ביקל אל
דב סדן. היום, י"ז באדר תשכ"ט,
7 במארס 1969, ע' 5 (במדור
'היום לספרות ולאמנות').
תרגום. לא חתום.

2288 אָבער-אָדער: וועגן א באזונדערן
גראם, ישראל שטימע, 13-טער
יארג., נומ. 6 (528) (כ"ט באדר
תשכ"ט, 19 במארס 1969), ע' 4.
על המימרות 'א שלעכט ווייב איז
א ריס אין לייב' ו'א שלעכט ווייב
איז א שטיק לייד' ועל החריזה
של ב' רד' ביידיש.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך,
ערשטער באנד, ע' 138-144.

2289 חכמת יידיש באבלה: על מכס
וויינרייך. גשר, שנה 15, חוב' 1
(58) (ניסן תשכ"ט, מארס 1969),
ע' 104-108.

דברים באזכרת השלושים מטעם
האוניברסיטה-העברית.
נוסח יידי נתפרסם ב'די גאלדענע
קייט', נומ' 66 (1969).
חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך
שלישי, ע' 289-295 (נחתם: כ"ז
אדר תשכ"ט).

2290 בנה ביתך בקרוב. ישראל שטי-
מע, 13-טער יארג., נומ. 7 (529)
(י"ב בניסן תשכ"ט, 31 במארס
1969), ע' 5.

בענין תרגום הפזמון מתוך ההג-
דה לפסח ליהודית-אשכנזית.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך,

סב, גל' 33 (כ"ה אייר תשכ"ט,
13 במאי 1969), ע' 24-25.
שחוק המלים במלים 'דג' ו'דא'
גה', בעקבות הפסוק "והצורים
ישבו בה מביאים דאג וכל מכר
ומוכרים בשבת לבני יהודה
וירושלים" (נחמיה, י"ג, ט"ז).
חזר ונדפס בהרחבה ב'מכותו של
מקרא', ע' 147-158, בשם: מבי-
אים דאג וכל מכר.

2298 לחיבורה של אגדה אחת: דברים
בקונגרס יוצאי פולין. על המש-
מר, ה' בסיון תשכ"ט, 22 במאי
1969, ע' 13.
נחתם: כ"ח ניסן תשכ"ט.

נחזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 264-269.

2299 דרך אל השירה ובה. מאזנים,
כרך כט, חוב' א (סיון תשכ"ט,
יוני 1969), ע' 3-9.
על שירת הדור וביקורתה -
בעקבי דברים שהשמיע בחיפה,
לאחר שזכה בפרס ישראל.
חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
ע' 105-115 (נחתם: אייר
תשכ"ט).

2300 עם זכרה וזכרונה. בית אבי: דב-
רים לזכרה, מכתבי תנחומים /
ברכה חבס הכהן. - חיפה, תמוז
תשכ"ט, ע' 65-68.
נחתם: ירושלים, אדר תשכ"ט.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 245-247, בשם:
בין עתון וספר - על ברכה חבס.

דברים באזכרת השלושים לאי-
ציק מאנגר.
נחתם: ה' ניסן תשכ"ט.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
ערשטער טייל, ע' 117-122.
נוסח עברי בשם 'אני עפרך...'
נדפס ב'זאת הארץ', גל' 25 (ט"ז
בניסן תשכ"ט, 4 באפריל 1969),
ע' 6-7.

2294 שהי פהי. לשוננו לעם, מתזור כ,
קונטרס ו'ז (קצח) (אייר-סיון
תשכ"ט), ע' 147-155.
על מקורו ופרוש הביטוי 'שה"י'
פה"י.

2295 שיר, שיער, שיעור. ישראל
שטימע, 13-טער יאָרג, נומ. 9
(531) (י"ב באייר תשכ"ט, 30
באפריל 1969), ע' 5; נומ. 10
(532) (כ"ו באייר תשכ"ט, 14
במאי 1969), ע' 5.
על החלפת הביטויים בידיש
במשמענות של מהירות ושיעור.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 121-129.

2296 לזכרו של עילוי: על אנריאל
וויינרייך במלאת שנה למותו.
היום, י"ד באייר תשכ"ט, 2
במאי 1969, ע' 5 (במדור 'היום
לספרות ולאמנות').
חזר נדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 296-300, בשם:
שבחו של עילוי.

2297 מזל דגים. הפועל-הצעיר, שנה

טער יארג, נומ. 14 (536) (כ"ג בתמוז תשכ"ט, 9 ביולי 1969), ע' 5.

לביאור הניב 'תבונה'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', ערשטער באנד, ע' 15-19, בשם: תבונה - א מלבוש.

2306 בשערי זימרה ונגינה: עם ספרו

של יששכר פאטר על המוסיקאים היהודים בפולין. הפועל הצעיר, שנה סב, גל' 42 (כ"ט בתמוז תשכ"ט, 15 יולי 1969), ע' 24.

נחתם בירושלים, א' תמוז תשכ"ח.

מבוא לספרו של יששכר פאטר 'יידישע מוזיק אין פוילן צווישן ביידע וועלט-מלחמות'. (תל-אביב, 1970), ע' 15-17.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 260-263 ובנוסח יידי ב'היימשע כתבים', כרך שני, ע' 381-384.

2307 [מכתב למאיר רוטנברג בענין

פעלן]. הדאר, שנה 48, גל' לד (י' באב תשכ"ט, 25 ביולי 1969), ע' 573-574.

נדפס בתוך מאמרו של צבי שרפשטיין 'במערכות החיים: למדנים וחדשנים בבדידותם'.

2308 עיון מחודש: אהבת ציון. משא

(מצורף ל'למרחב'), גל' 33 (י"ז באב תשכ"ט, 1 באוגוסט 1969), ע' 10.

על הצידוף 'אהבת ציון' במלאת

2301 די מעשה מיטן טעפל. ישראל

שטימע, 13-טער יארג, נומ. 12 (534) (כ"ה בסיון תשכ"ט, 11 ביוני 1969), ע' 4.

מוטיב סיפור הקדרה השאולה אצל שלום עליכם, ב"ז הרצל וי"י לינצקי בעזרת המימרה 'ס'אנז די מעשה מיט שלום עלי-כמס טעפל'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', ערשטער באנד, ע' 11-14.

2302 עם יובלה של תחית הלשון. הד

החינוך (בית המדרש למורים, בית ספר לדוגמא ע"ש ההמב"ם, בטאון החניכים, כואנוס איירס), תמוז תשכ"ט.

על האקדמיה ללשון העברית.

2303 פירוש המילות: צו דער ביאָגראַד

פיע פון וואָרט און ווערטל. 5. הינערפלעט. פאָלקסבלאט, נומ. 5/6 (11/12) (תמוז-אב תשכ"ט, יוני-יולי 1969), ע' 19-21.

על המימרה 'ליגן אין הינער-פלעט'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', ערשטער באנד, ע' 172-181.

2304 לבקרה של פרוזה: מחידוד לסי

פור. על המשמר, י"ח בתמוז תשכ"ט, 4 ביולי 1969, ע' 6.

תרגום סיפור אנונימי 'זיינבלה דער בראדער בעל-עגלה' (בעל העגלה בפרוד), בצירוף מבוא.

2305 מאי תבונה? ישראל שטימע, 13

2312 אן אלט חדר-רעטעניש. חסד לאברהם: ספר יובל לאברהם גולומב צו זיין אכציקסטן געבוירן-יאָר / רעדאקטירט פון משה חזקוני-שטארקמאן. - לאס-אנדזשעלעס: אברהם גאלאמב יובל-קאמיטעט ביים ייווא, תש"ל 1969-70, ע' 685-693.
מחקר פילולוגי על האימרה 'נח מיט זיבן גרייזן'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באנד, 224-234.

2313 צונויף: די געשיכטע פון א ווארט. 'יידישע שפראך, באנד 29, נומ' 3-1 (1969/70), ע' 65-72.
נחתם: ניו-יארק, אסרו חג סוכות תש"ל.
לחקר הניב 'צונויף' בידיש.

2314 מבואי ספר וספר: א. שבתא טבא - עם ספרו של יוסף ארליך 'שבת'; ב. דילמה טרגית - עם אחרון הכרכים מספר זכרונותיו של מיכאל וייכרט. הדאר, שנה 48, גל' מ (י"ט בחשון תש"ל, 31 באוקטובר 1969), ע' 731-732.
המבוא לספרו של יוסף ארליך 'שבת', חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך שלישי, ע' 230-231.
המבוא לאחרון הכרכים מספר זכרונותיו של מיכאל וייכרט חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך שלישי, ע' 255-259.

2309 ברכה ותוספת לה: לקונטרס המאתיים, לשוננו לעם, מחזור כ, קונטרס ט"י (ר) (אלול תשכ"ט), ע' 227-228.
עם הופעת הקונטרס ה-200 של 'לשוננו לעם'.

2310 פירוש המילות: צו דער ביאָגראַ-פיע פון וואָרט און ווערטל. 6. שהייות. פאָלקסבלאט, נומ. 7/8 (13/14) (אלול תשכ"ט-תשרי תש"ל, אוגוסט-ספטמבר 1969), ע' 16-17.
בעקבות המימרה. 'וואָס מאכסטו לאנגע שהייות'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באנד, ע' 20-26.

2311 אריכות ימים: צווישן הונדערט און הונדערט און צוואנציק: צו דער ביאָגראַפיע פון א ברכה. ישראל שטימע, 13-טער יאָרג, נומ. 17 (539) (ו' באלול תשכ"ט, 20 באוגוסט 1969), ע' 4; נומ. 18 (540) (י"ג באלול תשכ"ט, 27 באוגוסט 1969), ע' 5; נומ. 19 (541) (ו" בתשרי תש"ל, 18 בספטמבר 1969), ע' 5.
על הברכה 'ביז הונדערט און צוואנציק יאר' - עד מאה ועשרים.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באנד, ע' 145-156.

- 2315 בחבלי נכר. בצרון, שנה לא, כרך סא, חוב' ב (282) (כסלו-טבת תש"ל), ע' 45-47. תשובות על שאלות שהוגשו על-ידי יעקב יוזליט.
- 2318 א שמועס מיט פראפ: דב סדן. פארווערטס, כ"ז. בכסלו תש"ל, 6 בדצמבר 1969, ע' 6. דב' סדן על עצמו בארץ ישראל. שיחה עם י' שמולצונגיטש.
- 2319 חכמת יידיש: דברים. בעצרת י"ו ווא בניו-יורק. הדאר, שנה 49, גל' ו (ג' בטבת תש"ל, 12 בדצמבר 1969), ע' 87-89. חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך שלישי, ע' 343-352.
- 2320 דער עולם נעבעך. אידישער קעמפער, נומ. 1828 (י' בטבת תש"ל, 19 בדצמבר 1969), ע' 2-3. תשובה להשגות בחוג התרבות בריו דה-ז'נירו. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, צווייטער טייל, ע' 474-479.
- 2321 בין מגבית למגבית: דברים בעצרת ליובל החמישים של הסתדרות העובדים. הדאר, שנה 49, גל' ז (י' בטבת תש"ל, 19 בדצמבר 1969), ע' 100-101. נחתם: ניו-יורק, ח"י כסלו תש"ל. חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 217-223.
- 2322 לכבוד דער מאַנגער-פרעמיע. 2316 צוזאמענארבעט: א ווארט אויף דער פרעסע-קאָנפערענץ פון י"ו ווא. די צוקונפט, באנד 74, נומ. 11 (דצמבר 1969), ע' 418-420. על קורסים גבוהים לספרות יידיש. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, צווייטער טייל, ע' 428-431. (נחתם: י"ט תשרי תש"ל).
- 2317 דריי קשיות - דריי תשובות. פרייע ארבעטער שטימע, 79סטער זארג, נומ. 14 (2960) (1 בדצמבר 1969), ע' 4. על לשון יידיש והוראתה. חזר ונדפס ב'די פרעסע', כ"ו באדר א תש"ל, 4 במארס 1970, ע' 5, 3. וב'היימישע כתבים, צווייטער טייל, ע' 487-490, בשם: דריי קשיות - דריי תשו-

על המימרה 'זיי נגשט קיין פריץ'
ועל התיבות פריץ ופריצן ביי
דיש.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 158-163,
בשם: פריץ, פריצן, פריצעווען.

2326 טורעס שפילן: צו' דער ביאָגראַ-

פיע פון א זאָג. די גאָלדענע קייט,
נומ' 71 (1970), ע' 201-208.

לתולדותיו וביאורו של הפתגם
'מען זאָל מיר (אפילו) טערעס
שפילן', ובמיוחד הצירוף 'טורעס
שפילן'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 42-53.

2327 אפלה וכוכבים בה. ירושלים:

שנתון לדברי ספרות ואמנות,
כרך ג'ד (תש"ל; 1970), ע' 17-
22.

על לאה גולדברג ושירתה.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 73-78.

2328 ברכת פתאם: לדרכה של סמי-

כות. ספר חיים שירמן: קובץ
מחקרים / בעריכת שרגא אברמ-
סון, אהרן מירסקי. - ירושלים:
מכון שוקן למחקר היהדות,
תש"ל 1970, ע' 233-256.

לברור שימוש בתיבה 'פתאום'
בסומך.

2329 ירמיהו פרנקל למלאות לו חמי-

שים שנה. ספר סאנץ / ראדאק
טאר: רפאל מאהלער; ארויס-

בתוך: מאנגער, איציק. אויסגע-

קליבענע שריפטן: לידער, פראַ-
זע, עסייען, מעמוארן: פראגמענ-
טן פון פאָרשארבעטן צו דער
כאראקטעריסטיק, זכרונות, ביל-
דער / אונטער דער רעדאקציע
פון שמואל ראזשאנסקי. - [בוע-
נאס-איירעס]: ליטעראטור-

געזעלשאפט ביים יוואָ אין
ארגענטינע, תש"ל 1970
(מוסטערוערק פון דער יידישער
ליטעראטור, באנד 43), ע' 361-
363.

2323 החיבור ומחברתו. זכרון לגליה

ירדני-אגמון: משלה ועליה /
ערך מנחם דורמן. - [תל-אביב]:
הקיבוץ המאוחד, תש"ל 1970, ע'
225-233.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 375-381, בשם:
חיבת ירושלים.

2324 Purim Prolog für Zelem

[Deutschkreutz] pro 5693/
1933. Gedenkbuch der un-
tergegangenen Judengemein-
den des Burgenlandes /
[hrsg. von] Hugo Gold. -
Tel-Aviv: Olamenu, 1970, p.
75-76.

הערות לשיר פורים.

2325 וואָרט, באטייט, אָפּשטאם: צו

דער ביאגראפיע פון א זאָג.
אונדזער שריפט, נומ. 5-6
(1970-71), ע' 5-8.

אין ניו-יאָרק. זײַן, 16 טעָר [צ״ל
17 טעָר] יאָרְג, נומ. 58 (ינואר
1970), ע' 3-12.

נחתם: ניו יאָרק, אָקטאָבער
1969.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 417-427,
בשם: וועגן צוויי שפראכיקייט
(נחתם: ל' תשרי תש"ל).

נוסח עברי בשם 'בשער לשונות'
תיים' נדפס ב'מאזנים', כרך ל,
חוב' ד (אדר א תש"ל, מארס
1970), ע' 294-299.

2333 צווישן זאָגן און הערן: מיט און
ארום א וואָרט אין י.ל. פרץ
שרייבער פאריין אין ניו-יאָרק.
פאָלקסבלאט, נומ. 1 (15) (טבת-
שבט תש"ל, ינואר 1970), ע'
14-15, 19.

נחתם: ניו-יאָרק, חשון תש"ל.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 465-473
(נחתם: ל' תשרי תש"ל).

2334 אומר ועושה: א וואָרט ביים
צוזאמענטרעף פון יוגנטרוף אין
ניו-יאָרק. פאָלקסבלאט, נומ. 2
(16) (שבט-אדר א תש"ל), ע'
14-15; נומ. 3 (18) (אדר א-אדר
ב תש"ל, מארס 1970), ע' 14-
15.

דברים בסימפוזיון השנתי הששי
של 'יוגנטרוף' על הנוער היהודי.
נדפס גם ב'יוגנטרוף', נומ. 19
(מארס 1970), ע' 8-13, 23.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',

געגעבן פון דער סאנדזער לאנדס-
מאנשאפט אין ניו יורק. -
תל-אביב: ישראל-בוך, תש"ל
1970. ע' 614-617.

חתום: דב שטוק-סדן.
נדפס לראשונה בירחון 'מאזנים',
כרך ד (תרצ"ה-תרצ"ו), ע' 536-
538.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 337-341.

2330 א גרזס פון נאָענטע קרובים. די
גאָלדענע קייט, נומ' 70/69
(1970), ע' 12-14.

דברים בפתיחת בית לייויק.
חזר ונדפס ב'די פרעסע'
(10.7.70) וב'היימישע כתבים',
כרך שני, ע' 548-550.
נוסח עברי ב'הדואר' בשם: לכ-
בוד בינת לייויק: דברים בסדר
חנוכתו. (א' סיון תש"ל).

2331 מאה שערים. מחקרי המרכז
לחקר הפולקלור, כרך א (תש"ל
1970), ע' רכט-דלח.

על מקור השם 'מאה שערים'
בספרות היהודית.
תמצית באנגלית: ע' 110-111.
פורסם לראשונה ב'לשוננו לעם',
מחזור י, קונטרס י (קב) (אלול
תשי"ט), ע' 259-265; ובהרחבה
ב'מכוחו של מקדא', ע' 9-22,
בשם: וימצא בשנה ההיא מאה
שערים.

2332 צום ענין צוויי שפראכיקייט: א
וואָרט אין יידישען פע"ן קלוב

- צווייטער טייל, ע' 458-447 (נחתם: ט"ז טבת תש"ל).
- 2335 לשון עברית יחיה לגבורות: דברי רים בדוכן העברי במכון הרצל. הדאר, שנה 49, גל' 1: (ב' בשבט תש"ל, 9 בינואר 1970), ע' 150-152.
- 2339 חדר-מאנגער: א וואָרט ביי דער אזכרה אין ירושלימער אוניווערסיטעט. לעצטע נייעס, ה' באדר ב תש"ל, 13 במאָרס 1970, ע' 7, 14.
- נחתם: ירושלים, כ"ה אדר א' תש"ל.
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, ערשטער טייל, ע' 127-122.
- 2340 עס קלאפט...: צום נע־ונד פון א וואָרט. ישראל שטימע, 14-טער יאָרג, נומ. 6 (554) (י' באדר ב תש"ל, 18 במאָרס 1970), ע' 4. על תיבה זו.
- חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, ערשטער באַנד, ע' 161-157.
- 2341 בענין ש"י עגנון. מבפנים, כרך לב, חוברת 1-2 (ניסן תש"ל, אפריל 1970), ע' 65-67.
- על ספרו של משולם טוכנר 'פשר עגנון'.
- חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון', מהד' ב', ע' 216-213, בשם: בין מספר למבקר: הנתת תשתית וביאורה.
- 2342 פיר קשיות. פאָלקסבלאט, נומ. 2336 ביי זעילה...: א געזעגן-ווארט אין יווא גיו-יארק. ישראל שטימע, 14-טער יאָרג, נומ. 4 (552) (י"ב באדר א תש"ל, 18 בפברואר 1970), ע' 4.
- על יוואָ ועל קורס גבוה ללמודי יידיש.
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, צווייטער טייל, ע' 446-443.
- 2337 בשער לשונותיים. מאזנים, כרך ל, חוב' ד (אדר א' תש"ל, מאָרס 1970), ע' 294-299.
- דברים: בפא"ן היידי בניו יורק, כפי שהושמעו באוקטובר 1969 על סופרים הכותבים יידיש ועברית.
- חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך שלישי, ע' 342-333 (נחתם: ל' תשרי תש"ל).
- 2338 טוב: תת מקחת: דברים בקבלת פנים בקהילה היהודית ברוידי

דברים בכינוסה של אגודת
'יוגנטרוף' בניו-יורק.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 353-363 (נחתם: ט"ז
טבת תש"ל).

2346 אלטעה קאציזנע - דער פּרציא-

נער. לעצטע נייעס, י"ח בניסן
תש"ל, 24 באפריל 1970, ע' 6,
14.

קטע מתוך מסת-המבוא 'צווישן
רעוואָלט און קדוש-השם' לכרך
השני של כתבי-אלתר קציזנה.
המבוא-כולו חזר ונדפס ב'היימי-
שע כתבים', ערשטער טייל, ע'
194-210.

2347 על סיפה של פרישה: מכתב לעו-

רך 'הפועל הצעיר'. הפועל
הצעיר, שנה סג, גל' 33/34
(כ"ט ניסן תש"ל, 5 מאי 1970),
ע' 29-30.

חזר ונדפס ב'אלופי ומיודעי', ע'
234-240 בשם: בין געוירים
לזקנה. וב'מסלול' ספר היובל
לישראל כהן במלאת לו שבעים
וחמש שנה (תל-אביב תש"ם), ע'
346-351.

2348 א טראגיש דילעמא: מיטן לעצטן

בוך זכרונות פון מיכאל ווייכערט.
לעצטע נייעס, כ"ג באייר
תש"ל, 29 במאי 1970, ע' 6-14.
מבוא לספרו של מיכאל ווייכרט
'נאַכ'ן חורבן' (תל-אביב, תש"ל
1970).

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',

4/5 (19/20) (ניסן-אייר תש"ל,
אפריל-מאי 1970), ע' 20-21.
תשובות לשאלות שהוגשו על-
ידי יעקב יוזליט.

נעתק ל'דאס נייע וואָרט', יארג.
23, נומ. 22 (762) (24 ביולי
1970), ע' 5.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 480-486,
בשם: פיר קשיות - פֿיר תשובות
(נחתם: כסלו תשכ"ט).

נוסח עברי נדפס ב'בצרון', שנה
לא, כרך סא, חוב' ב (282)
(כסלו-טבת תש"ל), ע' 45-47,
בשם: בחבלי נכר.

2343 על מות לבן. זאת הארץ, גל' 50

(ה' בניסן תש"ל, 10 באפריל
1970), ע' 1.

דברים לזכרו של נתן אלטרמן.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 63-64.

2344 צווישן איינפאל און אריינפאל.

ישראל שטימצ, 14-טער יארג,
נומ. 8 (556) (ט' בניסן תש"ל,
15 באפריל 1970), ע' 5; נומ. 9
(557) (כ"ג בניסן תש"ל, 29
באפריל 1970), ע' 3.

לביאורו של הביטוי 'מטרוך'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 103-114,
בשם: לאפסערדאק.

2345 אומר ועושה. על המשמר, י"ד

בניסן תש"ל, 20 באפריל 1970,
ע' 11, 14.

259-261, בשם: שלמות ופירושה
(נחתם: ח' אייר תש"ל).

2352 תרגומו של רובינשטיין – מלאכה
גדולה וכבדה. הצופה, ה' בסיון
תש"ל, 9 ביוני 1970, ע' 7.
על תרגום עגנון לידיש ע"י
אליעזר-רובינשטיין.

2353 פארגעסענע באטייטן. א. קאָר-
דאָן. ישראל שטימע, 14-טער
יארג., נומ. 12 (560) (י' בסיון
תש"ל, 11 ביוני 1970), ע' 4.
מחקר לשון על המלה 'קאָרדאָן'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך,
ערשטער באנד, ע' 97-102.

2354 למשמעה של תשובה אחת: דב-
רים לזכרו של עגנון באקדמיה
ללשון עברית. הדאָר, שנה 49,
גל' כט (ט"ז בסיון תש"ל, 19
ביוני 1970), ע' 521-522.
דברים במליאת האקדמיה ללשון
העברית בישיבתה התשעים ושש
ביום ב' בניסן תש"ל.
חזר ונדפס ב'זכרונות האקדמיה
ללשון העברית, כרך יז, תש"ל
(ירושלים, תשל"א), ע' 61-63.
וב'על ש"י עגנון מהד' ב, ע'
210-212.

2355 קלאנג און באטייט. לעצטע נייעס,
כ"ב בסיון תש"ל, 26 ביוני
1970, ע' 7.
על אשר גולדנברג וספרו 'מיקצב
ומשמעות במקרא'.

ערשטער טייל, ע' 273-278.
נוסח עברי נדפס ב'הדאר' (י"ט
בחשון תש"ל) וב'אבני מפתן',
כרך שלישי, ע' 255-259.

2349 מנוסח לנוסח: דברים באזכרה
לש"י עגנון מטעם האוניברסיטה
העברית בירושלים. מולה, כרך ג
(כו), חוברת 14-15 (224-225)
(סיון תש"ל, יוני 1970), ע' 187-
190.
חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון',
מהד' ב', ע' 158-163, בשם:
ניסוי בירור במטבע קצר: מנוסח
לנוסח.

2350 צווישן קאמפיין און קאמפיין:
א' וואָרט ביים הסתדרות
צוזאמענקום אין ניו-יארק.
פאָלקסבלאט, נומ. 6-7 (21-22)
(סיון-תמוז תש"ל, יוני-יולי
1970), ע' 15-17.
דברים בעצרת ליובל החמישים
של ההסתדרות הכללית.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 540-547.
נוסח עברי נדפס ב'הדאר', שנה
49, גל' ז (י' בטבת תש"ל, 19
בדצמבר 1969), ע' 100-101.
(נחתם: ח"י כסלו תש"ל).

2351 בכבודו של בית לייוויק: דברים
בסדר חנוכתו. הדאר, שנה 49,
גל' כח (א' בסיון תש"ל, 5 ביוני
1970), ע' 494-495.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'

- 2360 בית יהואש חוזר לארצנו. דבר, י"ג בתמוז תש"ל, 17 ביולי 1970, ע' 14. לא חתום. על עלייתם: ארצה של בני משפח-תו של המשורר היידי יהואש.
- 2361 פאָטער און זון: א. ר' ישראל זב פרומקין: לעצמע נייעס, י"ג בתמוז תש"ל, 17 ביולי 1970, ע' 7, 14. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', ערשטער טייל, ע' 289-293, בשם: בעל החבצלת (נחתם בט-עות: תשל"א).
- 2362 על מלאכת התרגום. הדאר, שנה 49, גל' לג (כ"ז בתמוז תש"ל, 31 ביולי 1970), ע' 589-590. לענין הקשיים בתרגום מאנגר ושטיינברג. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 163-167.
- 2363 על אשר הלכו ואינם. דף, גל' לו (אב תש"ל, אוגוסט 1970), ע' 29-33. דברים בוועידה העשרים וארבע של אגודת הסופרים (ט"ז-י"ז ניסן תש"ל, 22-23 באפריל 1970) על מכס ברוד, מרדכי גיאורגו לאנגר, יהודה בורלא, חנוך ילון, משה אביגל, ש"י עגנון, אביגדור המאירי, יהושע השיל ייבין, יוסף ליכטנבום, משה בן-מנחם, זיגמונט טורקוב, יעקב פילובסקי, מנשה רבינא,
- חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 325-328.
- 2356 האי שופרא. לשוננו לעם, מחזור כא, קונטרס ט (רט) (תמוז-אב תש"ל), ע' 232-240. על לשוננו של ש"י עגנון.
- 2357 פארגעסענע באטייטן. ב. היימ-וויי. ישראל שטימע, 14-טער יארג, נומ. 14 (662) (ד' בתמוז תש"ל, 8 ביולי 1970), ע' 5; נומ. 15 (663) (י"ח בתמוז תש"ל, 22 ביולי 1970), ע' 5. על הביטוי 'היימוויי' - משמעותו והתפתחותו. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', ערשטער באנד, ע' 77-84, בשם: היימוויי - א יונג וואָרט.
- 2358 על זימון כפול: פתיחה להרצאתו של חיים גראדה [על ח"נ ביא-ליק] באוניברסיטה העברית בירושלים. הדאר, שנה 49, גל' לב (י"ג בתמוז תש"ל, 17 ביולי 1970), ע' 572. נחתם: ירושלים, כ"ו סיון תש"ל. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 200-203.
- 2359 לסירוגין: א. אותיות מרובעות; ב. ועל-היהודים בכלל; ג. הסכמת רב וציטטה מהיינה. דבר, י"ג בתמוז תש"ל, 17 ביולי 1970, ע' 14 (במדור 'דבר לספרות ולא-מנות')! על וילנא היהודית ועל ר' אברהם בנימין קלוגר.

Keinen Kadosch wird פורצקי
 (man sagen). ג.. דיוקנאותיו של
 משורר (על קרל אמיל פרנצוז).
 ד. דיוקן ותולדותיו (על דיוקן של
 הצייר טוני יוהאנוט).

2367 אידישע ליטעראטור אין גאלי-
 ציע: א ווארט ביים פארטיילן די
 זיבנטע פיכמאן-פרעמיע. דער
 טאָג מאָרגען זשורנאל, י"ד באב
 תש"ל, 16 באוגוסט 1970,
 סעקצ. 2, ע' 14; כ"א באב
 תש"ל, 23 באוגוסט 1970,
 סעקצ. 2, ע' 14; כ"ח באב
 תש"ל, 30 באוגוסט 1970,
 סעקצ. 2, ע' 14.

נחתם: ירושלים, תמוז תש"ל.
 לרגל הענקת פרס פיכמן לא"מ
 פוקס.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 ערשטער טייל, ע' 96-103,
 בשם: מאי "יונג-גאליציע".

2368 בין שיגרה לחידוש: על מהתלר-
 תיו של ישראל מהיפית. דבר,
 כ"ו באב תש"ל, 29 באוגוסט
 1970, ע' 12, 13 (ב'דבר לספרות
 ולאמנות).

על תרגומי ישראל מהיפית של
 שירי ביאליק לידיש.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
 שלישי, ע' 192-199 (נחתם:
 תמוז תש"ל).

2369 צווישן אינערציע און המצאה:
 וועגן ישראל מהיפית. לעצטע
 נייעס, ג' באלול תש"ל, 4

אהרון זאב, ברכה חבס, איציק
 מאנגר, גרשון גרשוני, בן-ציון
 כ"ץ, רבקה דוידית, לאה גולד-
 ברג, אברהם לב, נתן אלטרמן,
 שמעון כשר ומרדכי ליפשיץ.

2364 בענין שלום עליכם: דברים
 במסיבת 'צוותא' לצאת ספרו של
 דן-מירון. מאזנים, כרך לא, חוב'
 ג'ד (אבאלול תש"ל, אוגוסט-
 ספטמבר 1970), ע' 216-220.
 חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
 שלישי, ע' 171-179, בשם: בין
 אתונות למלכות (נחתם בטעות:
 תמוז תש"א).

2365 חכמת יידיש: א ווארט ביים
 ייווא-באנקעט אין ניו-יאָרק.
 פאלקסבלאט, נומ. 8-9 (23-24)
 (אבאלול תש"ל, אוגוסט-
 ספטמבר 1970), ע' 14-17.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 צווייטער טייל, ע' 432-442
 (נחתם: ג' טבת תש"ל).

נוסח עברי נדפס ב'הדאר', שנה
 49, גל' ו (ג' בטבת תש"ל, 12
 בדצמבר 1969), ע' 87-89.

2366 לסירוגין. דבר, ה' באב תש"ל, 7
 באוגוסט 1970, ע' 14 (ב'דבר
 לספרות ולאמנות).

א. לילדי בני-עמי (על תרגום
 עברי לספרו של ל' טולסטוי 'על
 מה יחיה האדם' משנת תרנ"ג -
 1893, בתרגומו של יהודה ליב
 ארנשטיין). ב. לטיבון של
 נאטוראליזם (על ספרו של י"א

תשל"א
1970 - 1971

2373 עדות בישראל, פאלקסבלאט, נומ. 10 (25) (תשרי תשל"א, אוקטובר 1970), ע' 13-14; נומ. 11-12 (26-27) (חשוון-כסלו תשל"א, נובמבר-דצמבר 1970), ע' 13-14.

על היסוד הלא-אשכנזי בספרות העברית המודרנית.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 529-539.

2374 חומש אויף אידיש אין פאר-שידענע צייטן. דער טאָל מאָרגן זשורנאל, ד' בתשרי תשל"א, 4 באוקטובר 1970, סעקצ. 2, ע' 14-15.

על חיבורו של אריה גאליה 'מסור-רת הטייטש-בחומש'.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', צווייטער טייל, ע' 339-344 (נחתם: ערה"ש תשל"א) - וב'צ-אינה וראינה: מוסטערן / אָפּק-

לייב מיט באמערקונגען פֿון חיים גלעמבאָצקי; פראַגמענטן פֿון פארשארבעטן צו דער

לאַראַקטעריסטיק און זכרונות אונטער דער רעדאקציע פֿון שמואל ראָזשאַנסקי. - בוענאס

איירעס: יוסף ליפשיץ-פאנד פֿון דער ליטעראַטור-געזעלשאַפט ביים ייִווא אין ארגענטינע,

תשל"ג 1973 (עברי-טיליטש, באנד 1) (מוסטערוערק פֿון דער

בספטמבר 1970, ע' 7; י' באלול תשל"ל, 11 בספטמבר 1970, ע' 7, 15.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים', ערשטער טייל, ע' 230-237 (נחתם: תמוז תשל"ל).

2370 אותיות מאירות ושמחות. הדאר, שנה 49, גל' לז (כ"ד באלול תשל"ל, 25 בספטמבר 1970), ע' 661-662.

על אשר גולדנברג וספרו 'מיקצב ומשמעות במקרא' והוא נוסח מורחב במקצת מהמבוא.

2371 עם המהומה הקטנה. זאת הארץ, גל' 62 (כ"ד באלול תשל"ל, 25 בספטמבר 1970), ע' 3.

בענין חיים יחיל והדרישות לפיטוריו מרשות השידור לרגל עמידתו בקאש תנועת אהרן ישראל אל השלמה.

חזר ונדפס ב'מריבי בית', ע' 223-225.

2372 ומי במגפה: צו דער ביאָגראַפיע פֿון א זאָג. ישראל שטימע, 14-טער יאָרג, נומ. 19 (667) (כ"ט באלול תשל"ל, 30 בספטמבר 1970), ע' 5, 7.

על עיפוש במשמעות מגיפה במימרה 'דער עיפוש מאכט שלום'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', ערשטער באנד, ע' 130-137.

נוסח עברי למבוא בידיש לספרו
של פ' זיגלבוים.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן, כרך
שלישי, ע' 232-237, בשם:
לקירובו של שבט רחוק.

2379 די העברעאישע שפראך-אקאדע-

מיע. דער טאג מארגן זשורנאל,
כ"ג בחשון תשל"א, 22 בנובמבר
1970, סעקצ. 2, ע' 14; א' בכסלו
תשל"א, 29 בנובמבר 1970,
סעקצ. 2, ע' 14.

על האקדמיה ללשון העברית.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים,
צווייטער טייל, ע' 345-350,
בשם: שפראך-אקאדעמיע (נח-
תם: כ"ב חשון תשל"א).

2380 אנטאלאגיעס אויף אידיש וואס

ווערן ארויסגעגעבען אין מדינת
ישראל. דער טאג מארגן
זשורנאל, ח' בכסלו תשל"א, 6
בדצמבר 1970, סעקצ. 2, ע' 14.
על אנתולוגיות בידיש אשר
הופיעו במדינת ישראל.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים,
צווייטער טייל, ע' 497-501,
בשם: תרגום פאעזיע (נחתם: ח-
כסלו תשל"א).

2381 איבערזעצונגען פון אידיש אויף

העברעאיש. דער טאג מארגן
זשורנאל, ט"ו בכסלו תשל"א,
13 בדצמבר 1970, סעקצ. 2, ע'
14; כ"ב בכסלו תשל"א, 20
בדצמבר 1970, סעקצ. 2, ע' 14.
על תרגומים מידיש לעברית

יידישער ליטעראטור, באנד 53),
ע' 350-356.

2375 שרשי-שירה: על שאול טשרני-
חובסקי. הדאר, שנה 49, גל' לח
(ט' בתשרי תשל"א, 9 באוקטובר
1970), ע' 708.

חזר ונדפס ב'ארחות זשבילים,
כרך ה'אישים, ע' 13-16, בשם:
חלוקה משולשת.

2376 כתום שנת גבורות: ליובלו של

ועל הלשון העברית. דבר, ט'
בתשרי תשל"א, 9 באוקטובר
1970, ב'דבר לספרות ולאמנות,
ע' 3.

חזר ונדפס ב'פולמוס ושווה-
פולמוס, ע' 223-232, בשם:
בתום יובל השמונים.

2377 באגעגניש מיט חיים גראדע:

אריינפיה צו חיים גראדע'ס לעק-
ציע אין גבושלימ'ער אוניווער-
זיטעט. דער טאג מארגן
זשורנאל, י"ח בתשרי תשל"א,
18 באוקטובר 1970, סעקצ. 2,
ע' 14.

חזר ונדפס ב'היימישע כתבים,
ערשטער טייל, ע' 225-229,
בשם: א טאפעלע באגעגניש
(נחתם: תשל"ל).

2378 בין מחבר לחיבור: עם ספרו של

פייבל זיגלבוים על שבט זולו.
דבר, כ"א בחשון תשל"א, 20
בנובמבר 1970, ע' 12, 13 (במ-
דור דבר לספרות ולאמנות).

- בישראל.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 501-505,
בשם: תרגום פראזע (נחתם: כ"ב
כסלו תשל"א).
- 2386 וועגן פרעמיעס: פאלקסבלאט,
נומ. 1 (28) (טבת תשל"א, ינואר
1971), ע' 14-15.
דברים במסיבה לכבודו עם קבלת
פּרָס ספרותי.
- 2387 בין שתי ערים: לחג גבורותיו של
מורה וידיד. דבר, ד' בטבת
תשל"א, 1 בינואר 1971, ע' 12,
13 (במקור דבר לספרות ולא-
מנות').
לכבודו של מנדל זינגר.
חזר ונדפס ב'אלופי ומודעי', ע'
84-90.
- 2388 א שמועס וועגן הומאר. פרייע
ארבעטער שטימע, 81סטער
יארג., נומ. 2 (2974) (1; בפבר-
אר 1971), ע' 18-19.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
צווייטער טייל, ע' 506-512
(נחתם: שבט תש"ל).
- 2389 "געזאנגען אין שיער": אריה
שמרי'ס ניי בוך לידער. דער טאג
מארגען זשורנאל, י"ט בשבט
תשל"א, 14 בפברואר 1971,
סעקצ. 2, ע' 14.
על-ספרו של אריה שמרי.
חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
ערשטער טייל, ע' 140-144,
- 2382 חול המועד. ישראל שטימע, 14-
טער יארג., נומ. 24 (672) (י"א
בכסלו תשל"א, 9 בדצמבר
1970), ע' 4; נומ. 25 (673) (כ"ה
בכסלו תשל"א, 22 בדצמבר
1970), ע' 4; 15-טער יארג.,
נומ. 1 (674) (ט' בטבת תשל"א,
6 בינואר 1971) ע' 4, 6.
על המימרה 'וואס גייסטו [עפעס]
מיטן חול-המועד אין דרויסן'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 54-68, בשם:
חול-המועד - א ניבול פה.
- 2383 מונולוג ושוברו. הדאר, שנה 50,
גל' ז (כ' בכסלו תשל"א, 18
בדצמבר 1970), ע' 99-100.
על המונולוגים של י"ל פרץ.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 180-187, בשם: מונר-
לוג ושברו: שלום עליכם, י.ל.
פרץ, מ.י. ברדיצ'בסקי.
- 2384 צווישן טייטש און שמועס-
שפראך. די גאלדענע קייט, נומ'
72, יהואש נומער, (1971), ע'
116-127.
- 2385 [לכבוד צוויי פרעמירטע: יוסף
פאפיערניקאוו און ניסן ברוסי-
לאוו]. די גאלדענע קייט, נומ'

לים. דבר, כ"ב באדר תשל"א,
19 במארכ 1971, ע" 12.
נחתם: י"א באדר תשל"א.

חזר ונדפס ב'הדאר', שנה 50,
גל' כב (ז' בניסן תשל"א,
2.4.1971), ע' 349-350 ובי'על
ש"י עגנון, מהד' ב, ע' 164-
168.

2394 בין דת למדינה. אמונים, גל' י
(ניסן תשל"א), ע' 19-21.
נחתם: יתשכ"ג.

חזר ונדפס ב'אלכה ואשובה', ע'
147-139.

2395 צווישן געווינקייט און נאטור.
פאלקסבלאט, נומ. 2-3 (29-30)
(ניסן-אייר תשל"א, אפריל-מאי
1971), ע' 22-23.

על המימרה 'הרגל נעשה טבע'
ו'א געווינהייט איז די צווייטע
נאטור'.

חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 214-218.

2396 ויהי מי האיש...: דברים באזכרה
מטעם התנועה לארץ ישראל
השלמה. זאת הארץ, גל' 75 (ז'
בניסן תשל"א, 2 באפריל 1971),
ע' 3.

דברים על נתן-אלתרמן.
חזר ונדפס ב'ארחות ושכילים',
כרך האישים, ע' 64-69 (נחתם:
ניסן תשל"א).

2397 געשלידער: אין יהואשם הונ-
דערסטטן געבוירניאר. ישראל

בשם: דער וועג צום שייער
(נחתם: טבת, תשל"א).

2390 פופע, ליאלקע, טאק. ישראל
שטימע, 15-טער יארג, נומ. 4
(677). (כ"ב בשבט תשל"א, 17
בפברואר 1971), ע' 4; נומ. 5
(678) (ו' באדר תשל"א, 3 ב'
מארכ 1971), ע' 4.

על המימרה 'פופע, דער מאמעס'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
ערשטער באנד, ע' 69-76.

2391 בעל סיפורי-מעשיות. מאזנים,
כרך לב, חוב' ד"ה (אדר-ניסן
תשל"א, מארכ-אפריל 1971), ע'
338-341.

דברים באזכרה למרדכי בן-
יחזקאל בבית הכנסת 'ישורון'
בירושלים, שבט תשל"א.
חזר ונדפס ב'ארחות ושכילים',
כרך האישים, ע' 196-202.

2392 בשבחו של-פרס: דברים לכבודה
של אנדה-עמיר. דבר, ט"ו באדר
תשל"א, 12 במארכ 1971, ע'
13; 12 (במדור 'דבר לספרות
ולאמנות').

דברים לכבודה של אנדה עמיר
עם קבלתה את פרס חיים גרינ-
ברג. חזר ונדפס ב'ארחות ושכיל-
לים', כרך האישים, ע' 51-55,
בשם: ממה שהיה.

2393 בין חומר ללבינים: דברים באזכ-
רה לש"י עגנון מטעם
האוניברסיטה העברית בירוש-

חנוך-ילון - שנה לפטירתו. ישר-
אל שטימע, 15-טער יארג, נומ.
8, (681) (א' באיר תשל"א, 26
באפריל 1971), ע' 4:
על הביטוי 'נחום זיי נישט קיין
חכם'.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך/
ערשטער באנד, ע' 219-223.

2402 וועגן יעקב גראפער: א וואָרט
ביים פארטיילן פון דער פּרעמיע
אויף זיין נאָמען. לעצטע נייעס,
ה' באיר תשל"א, 30 באפריל
1971, ע' 7, 14.
חזר ונדפס ב'היימישע' כתבים,
ערשטער טייל, ע' 107-113,
בשם: צווישן אוניקום און קוריאָז
(נחתם: כ"ה ניסן תשל"א) וכן
ב'יעקב גראפער און זיין צייט =
יעקב גרופר - אישיות וזמנו'
(תל-אביב: בהוצאת התאחדות
עולי רומניה בישראל, והוועדה
המטפלת בעזבונו של יעקב גרופר-
פר, אשקלון, תשל"ו 1976), ע'
87-96.
נוסח עברי של מאמר זה בשם
'בין אוניקום לקוריוז' נדפס אף
הוא בקובץ 'יעקב גראפער און
זיין צייט = יעקב גרופר -
אישיותו וזמנו' (הג"ל), ע' 248-
254 וכן ב'ארחות ושבילים', כרך
סופרי יידיש וספרותה, ע' 43-
48.

2403 צין שירה לשיר: דברים במסיבה
לכבודה של י' בת מריס. מאזנים,
כרך לב; חוב' ו (אייר תשל"א,

שטימע, 15טער יארג, נומ. 7
(680) גי' בניסן תשל"א, 5 באפ-
ריל 1971), ע' 4.
על המימרה 'מיטן גאנצן געש-
לידער'.
חזר ונדפס בהרחבה ב'חן גרי-
בעלעך, ערשטער באנד, ע'
201-208.

2398 סוגיה במסכת שחוק. דבר, י"ד
בניסן תשל"א, 9 באפריל 1971,
ע' 22.
במלאות עשר שנים לפטירתו של
עמנואל אולסבנגר.
חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 282-288.

2399 בנגוהות הפרידה. מאמר א: על
הפרישה ועמה: דברים במסיבה
מטעם האוניברסיטה העברית.
על המשמר, י"ד בניסן תשל"א,
9 באפריל 1971, ע' 16.
עם פרישתו של סדן
מהאוניברסיטה העברית.
חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
ע' 121-132, בשם: על-הפרישה
ועמה.

2400 מ.י.ב. [מ"י בודנהיימר]. אל יהו-
די רוסיה. העבר, ספר יח (אייר
תשל"א), מול ע' 40.
תרגום מגרמנית של כרוז משנת
1891. אל יהודי רוסיה בקדיאה
לעזוב את מולדתם ולעלות
לארץ-ישראל.

2401 צווישן נחום און נחומה: לזכר ר'

- מאי 1971), ע' 425-423.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושכילים',
 כרך האישים, ע' 50-45, בשם:
 חירות כפולה.
- 2408 ועל הפרסים יאמר בו: דברים
 במסיבה מטעם מועדון מילוא. על
 המשמר, ד' בסיון תשל"א, 28
 במאי 1971, ע' 6 (ב'דף לספרות
 ולאמנות).
 על קבלת פרסים ספרותיים.
 חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
 ע' 120-116.
- 2409 א בריוול און א בקשה פון פראפ'
 דב סדן פון ירושלים. פארווער-
 טס, ו' בסיון תשל"א, 30 במאי
 1971, סעקשאן 2, ע' 13.
 בקשה מציבור הקוראים אודות
 שירי עם ביידיש.
- 2410 קרמפף, רחל. שבת על ראשי
 הבנות. הצופה, כ"ה. בסיון
 תשל"א, 18 ביוני 1971, ע' 4.
 תרגום. לא חתום.
 נדפס לראשונה ב'דבר', ד' בסיון
 תרצ"ה (5.6.1935) בתוספת
 הערב, שצורפה לגליון שלמחרת
 היום.
 השיר כונס בספרה 'חרישית'
 (תל-אביב, תרבות וחינוך,
 1970), ע' 38.
 חזר ונדפס ב'הצופה', ח' באלול
 תשל"ה, 15 באוגוסט 1975, ע'
 4.
- 2411 צווישן מחבר און חיבור. ישראל
 שטימע, 15-טער יארג., נומ. 12
- 2404 א אידישער דיכטער אין ישראל:
 נתמן ראפפ'ס ניי בוך לידער.
 דער זטאג מאָרגען זשורנאל, ז'
 באייר תשל"א, 2 במאי 1971,
 סעקצ. 2, ע' 14.
 על ספרו של נתמן ראפפ' וואג-
 דערשטאק אין בליי'.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 ערשטער טייל, ע' 156-155,
 בשם: צונישן יעקבס און אהרנס
 שטעקן.
- 2405 "געציילטע" ווערטער". לעצטע
 נייעס, י"ט באייר תשל"א, 14
 במאי 1971, ע' 7, 14.
 על כתב העת בעריכתו של איציק
 מאנגר.
 חזר ונדפס ב'היימישע כתבים',
 ערשטער טייל, ע' 132-127.
- 2406 צווישן גרויס און גרויז. ישראל
 שטימע, 15-טער יארג., נומ. 10
 (683). (ב' בסיון תשל"א, 26
 במאי 1971), ע' 4.
 על הצירוף 'גרויזאם - גרויס'.
 חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
 ערשטער באנד, ע' 213-209.
- 2407 במזל פרידה: דברים בחלוקה
 השמינית של פרס יעקב פיכמן.
 הדאר, שנה 50, גל' כט (ד' בסיון
 תשל"א, 28 במאי 1971), ע'

- 689) (ל"א באלול תשל"א, 1 בספטמבר 1971), ע' 4, 5. על המימרה: גאנץ גוט - קאטש-קע גאָך בעסעה. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, צווייטער באנד, ע' 198-206.
- 2416 שפעטנעמען און זייערע גלגור-לים. אונדזער אייגן ווינקל, 8-טער יארג, נומ. 31 (ספטמבר 1971), ע' 10-14. נחתם: ירושלים, אב תשל"א. על התיבה 'שנאוצנפרעסער', מקורה וגלגולה. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, צווייטער באנד, ע' 178-184, בשם: שנויצנפרעסער.
- 2417 משכיל הרבים. הדאר, שנה 50, גל' לז (י"ג באלול תשל"א, 3 בספטמבר 1971), ע' 647-648. על ג' קרסל. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים, כרך האישים, ע' 324-328.
- 2418 איך נשיר...: א וואָרט לכבוד יוסף קערלער אין ירושלים. פּאָלקסבלאט, נומ. 7-8 (34-35) (אלול תשל"א-תשרי תשל"ב, ספטמבר-אוקטובר 1971), ע' 21-22. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, ערשטער טייל, ע' 178-185 (נחתם: י"ט אלול תשל"א).
- 2419 לזכרו של סופר. הדאר, שנה 50, גל' לח (כ"ז באלול תשל"א, 17
- 685) (ל' בסיון תשל"א, 23 ביוני 1971), ע' 4, 6. מבוא לספרו של פ' זיגלבוים 'די אוהאמאס', ונדפס שם בע' 15-25. חזר ונדפס ב'היימישע כתבים, ערשטער טייל, ע' 243-249. נוסח עברי נדפס ב'אבני מפתן, כרך שלישי, ע' 232-237, בשם: לקירובו של שבט רחוק.
- 2412 ווערטלעך און זייערע שכנים: צווישן זאָגן און טראָגן. פּאָלקסבלאט, נומ. 5 (32) (תמוז תשל"א, ינלי 1971), ע' 14-15. על המימרה בידיש: גרינג צו זאָגן, שווער צו טראָגן. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, צווייטער באנד, ע' 79-87.
- 2413 ואת החסידה: צווישן טייטש און שמועס שפראך. ישראל שטימע, 15-טער יארג, נומ. 14 (687) (כ"ח בתמוז תשל"א, 21 ביולי 1971), ע' 5. על הקילים - חסיד, וחסידה ופירושם בידיש. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך, צווייטער באנד, ע' 39-44.
- [- - - 2414]
- 2415 צווישן אינדיק און ענדיק. ישר-אל שטימע, 15-טער יארג, נומ. 15 (688) (כ"ז באב תשל"א, 18 באוגוסט 1971), ע' 5; נומ. 16

חזר וגדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 192-197.

2423 קנקן ישן ופתח יחדש לו. על
המשמה, כ' בתשרי תשל"ב, 10
באוקטובר 1971, ע' 6 (ב'דף
לספרות ולאמנות). *
מאמה על תנועות הנוער היהודי-
יות. נכתב במקור- בגרמנית
ונתפרסם בלשון זו ב- Jüdische
Jugendblätter בפברואר 1925.

2424 לידידי בעין שמר: כמה הערות
לסיפורו של הצריף האחרון. עין
שמר, שנה 35, עלון שבועי מס'
29 (1173) ג' בחשון תשל"ב, 22
באוקטובר 1971, ע' 5.
נחתם: ירושלים, ערב יום הקדוש
תשל"ב.

2425 אויסלייג, נארמעס וכדומה. לעצ-
טע גייעס, י"ז בחשון תשל"ב,
5 בנובמבר 1971, ע' 9.
על לשון יידיש- בעקבות פגישה
עם קבוצת יוגנטרוף בניו-יורק.
חזר וגדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 256-262.

2426 וועגן י. י. שווארץ: א הספד-
ווארט אין אמעריקאנישן קא-
לעדזש אין ירושלים. פאלק און
ציון, 21סטער יארג, נומ. 3-4
(כסלו-טבת תשל"ב, נובמבר-
דצמבר 1971), ע' 64-66.
נעתק לדי אידישע צייטונג, 58
סטער יארג, נומ. 17377 (כ"ח
באדר תשל"ב, 14 במארס

בספטמבר 1971), ע' 664.
לזכרו של-אלתר קאציזנה.

חזר וגדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 188-191, בשם: בדרך
לטרילוגיה.

2420 שבים עולי גולה לפדיום. דבר,
כ"ט כאלול תשל"א, 19 בספט-
מבר 1971, ע' 39, 52 (במדור
'משא').
דברים במסיבה לכבודו של ליזר
פודראצ'יק.

חזר וגדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
209-205.

תשל"ב

1971 - 1972

2421 קל וכבוד: לדרכו של פתגם. מחק-
רים במדעי היהדות: ספר יובל
לכבוד יצחק קיוב... / בעריכת
יהושע ברלין. - ניר יורק: כתב,
תשל"ב 1971. ע' קיג-קטז.
"נאר מיט א באדינג: טראָגן
לייכט און האָבן גרינג".
נוסח יידי גדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 170-177,
בלשם: שווער און לייכט!

2422 צווישן פוס און האנט. ישראל
שטימע, 15-טער יארג, נומ. 18
(671) י"א בתשרי תשל"ב, 30
בספטמבר 1971; ע' 4:
על המימרה: בידאי (או: באדאי)
אן האניטשקעס אבי מיט (או:
אבי ניט אן) העניטשקעס.

2430 לשאלה: מה היה כוחו גדול?
מבפנים, כרך לג, חוברת 4 (טבת
תשל"ב, דצמבר 1971), ע' 336-
338.
על יצחק טבנקין.
חזר ונדפס: ב'אלופי ומיודעי', ע'
122-125. (נחתם: חשון תשל"ב).

2430אבית ניומן. מזכרת: פרקי ספרות
ומחקר לזכרה של רחל ניומן. -
ירושלים: מ' ניומן, תשל"ב
1972, ע' 124-130.
על הוצאת הספרים מ' ניומן.
נחתם: ירושלים, מנחם-אב
תשל"א.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 382-387; בשם:
אשת מו"ל כמו"ל: על בית ניומן.

2431 פרקים בפסיכולוגיה של י"ח
ברנר. יוסף חיים ברנר: מבחר
מאמרי ביקורת ועל יצירתו
הסיפורית / ליקט וצירף מבוא
וביבליוגרפיה יצחק בקון. - תל-
אביב: עם עובד, תשל"ב 1972
(פני הספרות), ע' 113-132.
נדפס לראשונה ב'אחזות העבר-
י'דה' (ירחון), כרך ג', חוב' א-ב
(יג"ד) (תמוז-אב תרצ"א), ע'
103-116.

2432 בדרך לענוי-עולם. יוסף חיים
ברנר: מבחר מאמרי ביקורת על
יצירתו הסיפורית והסיפורית /
ליקט וצירף מבוא וביבליוגרפיה
יצחק בקון. - תל-אביב: עם
עובד, תשל"ב 1972 (פני הספ-

1972), ע' 5, בשם: וועגן דעם
דיכטער י.י. שווארץ.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 97-102, בשם: דער
בריקנבויער: וועגן י.י. שווארץ
(נחתם: י"ג חשון תשל"ב).

2427 בין מה שנשתקע לבין מה
שנשתכת. דבר, א' בכסלו
תשל"ב, 19 בנובמבר 1971, ע'
12 (במדור 'משא').
דברים במסיבה בבית הסופר
ב'ירושלים לכבודו של דב סדן על
כתיבתו.
חזר ונדפס ב'בלשון מדבר בעדו',
ע' 138-145.

2428 בכבודם של שני מספרים. הדאר,
שנה 51, גל' ד (ח' בכסלו תשל"ב,
26 בנובמבר 1971), ע' 54-55.
דברים שהושמעו בבית הסופר
בעיר העתיקה בירושלים על
ספריהם של יהודה יערי ושרגא
קדרי.
נחתם: כ"ה תשרי תשל"ב.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 124-129.

2429 רב-מג בשתי לשונות. מאזנים,
כרך לד, חוב' 2-1 (כסלו-טבת
תשל"ב, דצמבר 1971-ינואר
1972), ע' 3-5.
פתיחה להרצאתו של אהרן צייט-
לין באוניברסיטה העברית.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופי יידיש-וספרותה, ע'
34-37.

- רות), ע' 133-136. נדפס לראשונה במוסף של 'קבר', ח' באייר תרצ"ו, 30 באפריל 1936, ע' 3. חזר ונדפס ב'בין דין לחשבון', ע' 137-140 וב'אבני בוחן', ע' 159-163.
- 2433 פאנר, יצחק. בן בלי שם. שמור. והיא הנוצחת. בתוך ספרו: מיניאטורות. - תל-אביב: הוצאת "ל פרץ, תשל"ב 1972, ע' 31-32, 111-112. שירים. תרגום. השיר 'והיא הנוצחת' חזר ונדפס ב'על המשמר', ב"ו בתמוז תשל"ג, 27 ביולי 1973, ע' 7 (ב'הף לספרות ולאמנות).
- 2434 בין ספרות הדור לספרות הדור רות. עיונים: בבעיות תרבות, חינוך וחברה לזכרו של נפתלי גינתון ז"ל, כרך ד / העורך - נחמן תמיר. - תל-אביב: עם עובד - תרבות וחינוך, 1972. ע' 29-37.
- "...אלה הם גופה של הרצאה, שהשמעתי... בעצרת של מורי ספרות ותלמידה בישיבה יוניברסיטי בניו-יורק..." חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 163-173 (נחתם: ט' טבת תש"ל).
- 2435 שם דבר; א שמועס מכוח דער טיטולאטור-פון דער עלטערער יידיש-קאָמעדיע. פנקס פאר דער פארשונג פון דער יידישער ליטעראטור און פרעסע / רעדעאקטאר: חיים בעז. - ניר יארק: אלנוועלטלעכן יידישן קולטור-קאָנגרעס, תשל"ב 1972. באנד צוויי, ע' 147-169. מקורן, השמרותן ומשמעותן של אמרות-כנף בידיש, המובאות לראשונה בקומדיות ישנות, לרוב ככותרת היצירה (כולל דוגמאות והקבלות מלשונות לועזיות, בעיקר גרמנית, צרפתית ולשונות סלאביות).
- חזר ונדפס בשינוי-קל ב'א וואָרט באשטייט', ערשטער באנד, ע' 194-225.
- 2436 שווער און לייכט. ישראל שטיי מע; 16-טער יאָרג, נומ. 2 (679) (ג' בשבט תשל"ב, 19 בינואר 1972), ע' 4; נומ. 3 (680) (י"ז בשבט תשל"ב, 2 בפברואר 1972), ע' 4. על המימרה 'נאָר מיט איין בא-דינג: טראָגן לייכט און האָבן גרינג'. חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', צווייטער באנד, ע' 170-177.
- 2437 מבוא לשיריו של יוסף קרלר: 'דאס געזאנג צווישן ציין'. בחינות, כרך 2-3 (תשל"ב 1972), ע' 97-105. חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע' 143-162, בשם: בין יהושלים להייסין (נחתם: אדר תשל"א).

- 2438 אחרון הצעירים: לזכר י"י
שווארץ. מאזנים, כרך לד, חוב'
3 (שבט תשל"ב, פברואר 1972),
ע' 124-121:
דברים בבית הנשיא.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
20-16.
- 2439 צו דעם דריטן הונדערטער:
באגריסונג געלייענט ביי דער
יובל-פייערונג פון י.ל. פרץ-
פארלאג. פאלקסבלאט, נומ. 2
(39) (שבט-אדר תשל"ב, פברו-
אר 1972), ע' 15.
עם הופעת הספר ה-300 בהוצאת
י"ל פרץ.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 246-244, בשם: מיטן דריטן
הונדערטער (נחתם: א' שבט
תשל"ב).
- 2440 שפעטנעמען און זייערע גלגור
לים. אונדזער אייגן ווארט,
8טער יארג, נומ. 33 (מארס
1972), ע' 16-12.
על התיבה 'מעכעס' וגלגוליה.
חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך',
צווייטער באנד, ע' 191-184,
בשם: מעכעס.
- 2441 הרוגי מלכות. מאזנים, כרך לד,
חוב' 4 (אדר תשל"ב, מארס
1972), ע' 211-213.
על הכחדת הספרות היהודית
בברה"מ עם הוצאתם להוהג של
סופרים יהודיים בשנות החמישים
- ועלית משוררים וסופרים יהודים
לארץ-ישראל.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
199-202, בשם: שאלה גדולה
ושכמותה (נחתם: ניסן תשל"ב).
- 2442 חובב-יידיש, אהב-יידיש וכדו'
מה. פאלקסבלאט, נומ. 3 (40)
(אדר-ניסן תשל"ב, מארס 1972),
ע' 14-13.
דב סדן על עצמו-עם יובלו-השב'
עים.
נעתק ל'די אידישע צייטונג',
58סטער יארג, נומ. 17410 (י"א
באייר תשל"ב, 25 באפריל
1972), ע' 5, 2.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 291-286.
- 2443 על סיפה של שיבה: דברים
ושילובי-דברים במסיבת-ליעים.
ידיעות אחרונות, י"ז באדר
תשל"ב, 3 במארס 1972, ע' 12,
22 (במדור 'ספרות ואמנות').
דברים במסיבה לכבודו במלאות
לו שבעים.
חזר ונדפס ב'הדאר', שנה 51,
גל' כ (ט' בניסן תשל"ב, 24
במארס 1972), ע' 308.
- 2444 דב סדן על הומור, פאתוס
ופוליטיקה בלי הזמנה. ימים
ולילות (מוסף שבועי ל'מעריב'),
י"ז באדר תשל"ב, 3 במארס
1972, ע' 19, 51.
ראיין: אלי אייל.

2445. פאטרען - א ישיבה-בחור. ישר-
אל שטימע, 16-טער יארג, נומ.
6 (683) (כ"ט באדר תשל"ב, 15
במארס 1972), ע' 4; נומ. 7
(684) (י"ג בניסן תשל"ב, 28
במארס 1972); ע' 5; נומ. 8
(685) (כ"ב בניסן תשל"ב, 12
באפריל 1972), ע' 5.
על התיבה פאטרען - פירושיה,
מקורותיה זהשימוש בה.
חזר ונדפס ביחן גריבעלעך,
צווייטער יבאנד, ע' 145-157.

2446 על-הגפן ופרי הגפן. אופק, גל' ב
" (אביב תשל"ב), ע' 103-108.
צל נח ולוט כסמלים לשכורים
במסורת, ספרות ובפולקלור
היהודיים.

2447 "אלכה ואשובה". משא (מצורף
ל'דבר'), גל' 17 (י"ד בניסן
תשל"ב, 29 במארס 1972), ע' 3,
4.

נחמם: מוצאי שבת, י"א בשבט
תשל"ב.

דברים במסיבה בבית תבורי עם
הופעת ספרו 'אלכה ואשובה'.

חזר ונדפס: ב'הדאר', שנה 51,
גל' בא (ל' בניסן תשל"ב, 14
באפריל 1972), ע' 340-341.

2448 לזכרון-לאשר הלכו. דף, גל' לז
(תשל"ג-1973), ע' 26-30.

דברים בועידה העשרים וחמש
של אגודת הסופרים העברים
(י"ח-י"ט ניסן תשל"ב, 3-2 באפ-
ריל 1972). זכרים, לזכר: מרדכי

בן-יחזקאל, צבי זכולון וינברג,
אהרן ראובני, אליעזר שטיינמן,
מלכה שפירא, ארי' אבן-זהב,
יוסף אריכא, זאב שיק, אברהם
רוז, צבי פרגסון, יעקב לבנבאך,
יעקב טרקוב-עמני, משה
איסקולסקי, שמואל אייזנש-
טאדט, ראובן מרגליות, יוסף יואל
ריבלין, חנוך אלבק, יחזקאל
קוטשר, ישראל היילפרן, יהודה
אריה קלוזנר, שמחה בונם אור-
בך, אנרי' ברגסן, ישראל רוזנ-
צווייג, בצלאל רות, זלסון-גליק,
יצחק גרינבוים, יצחק טבנקין,
ברל לוקר, מרק יארבלום, זלמן
ארן, משה סנה, אליעזר הכהן,
אלעזר פרי, יצחק דניאל, יצחק
גורמן, שלמה גרודזנסקי, זלמן
אריאלי, ישראל צינברג, נפתלי
גינתון, אהרן רוזן, ל' אמרגולין,
חיים גליקסברג, רפאל חסמן,
דוד תדהר, נפתלי הרץ כהן, דב-
ר שנאבל, יצחק טורקוב-
גרודברג, חוה סלוצקא-קסטין,
שמואל אברבנאל, ניסן רוזנטל,
ז' וונדרוף, י"י שווארץ, יעקב
גלטשטיין, הלל רוגוף, זליג שר
(שרשבסקי), שלמה-חיים זלצמן,
דב-בר דבורקין.

2449 צווישן/דער זיבעטער און דריי-

צנטנער ריפ. ישראל שטימע,
16-טער יארג, נומ. 10 (687)
(כ"ז באייר תשל"ב, 10 במאי
1972), ע' 4.
על הצירוף 'אין דער זיבעטער
ריפ'.

- חזר ונדפס ב'חן גריבעלעך', צווייטער באנד, ע' 164-169.
- 2450 צווישן מיטאָס און אוטאפיע: ווגען ניסן ברוטילאָווס גאנג און שאפן, די גאָלדענע קייט, נומ. 76 (1972), ע' 81-98.
- חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 69-94.
- נחתם: סיון תשל"ב.
- 2451 שילפי כינוס. משא' (מצורף ל'דבר'), גל' 25 (ה' בסיון תשל"ב, 18 במאי 1972), ע' 1. על ועידת אגודת הסופרים.
- 2452 תרפ"ט אלפים. ישראל שטימע, 16-טער יארג, נומ. 12 (689) (כ"ה בסיון תשל"ב, 7 ביוני 1972), ע' 5. על הצירוף 'תרפ"ט אלפים' לציון מספר מוגזם. חזר ונדפס ב'אווארט באשטייט', ערשטער-באנד, ע' 85-90.
- 2453 בין סב לנפדו. מאזנים, כרך לה, חוב' 2 (תמוז תשל"ה, יולי 1972), ע' 104-106. דברים לכבודו של תיים הזו לרגל קבלת פרס מטעם האקדמיה האמריקאית למדעי היהדות על ח' הזן ומנדלג מוכר ספרים. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 106-110. (נחתם: ב' באייר תשל"ב).
- 2454 וועגן א גלאָז און גלאָז. ישראל
- שטימע, 16-טער יארג, נומ. 15 (692) (ח' באב תשל"ב, 19 ביולי 1972), ע' 5. על המלה כוס, ככלי זכוכית. נדפס בהרחבה ב'א וואהט בא-שטייט', צווייטער באנד, ע' 175-190, בשם: עפעס וועגן גלאז-ווארג.
- 2455 דריי בענד שוועל-שטיינער: א ווארט ביי א מסיבה אין ג. ל. פרץ-פארלאג. פאָלקסבלאט, נומ. 8-9 (45-46) (אלול תשל"ב-תשרי תשל"ג, אַגוסט-ספטמבר 1972), ע' 21-23. על שלושת 'אבני מפתן' שהופיעו בהוצאת י"ל פרץ. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 292-300. (נחתם: סיון תשל"ב).
- 2456 על הדם זשופכו: משא' (מצורף ל'דבר'), גל' 37 (ח' באלול תשל"ב, 18 באוגוסט 1972), ע' 1. דברים שנאמרו באזכרה לסופרים היהודיים בכרית-המועצות אשר הוצאו להורג. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 202-204.
- 2457 "דער נשיא פון בבל". אַנדווער אייגן ווארט, 9טער יארג, נומ. 35 (ספטמבר 1972), ע' 21-24. על המזמרה 'עס זאל אפילג קומען דער נשיא פון בבל...'

צווישן לודמיר און לודמיר
(נחתם: טבת תשל"ב).

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט,
ערשטער באנד, ע' 91-96.

2461 לדיוקנו של יעקב פיכמן. משא
(מצורף ל'דבר'), גל' 39 [צ"ל
40] (כ"ט באלול תשל"ב, 8
בספטמבר 1972), ע' 2.
דברים בתלוקת פרס ע"ש יעקב
פיכמן.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 18-23, בשם:
בין מזג לשירה (נחתם: א' סיון
תשל"ב).

תשל"ג 1973 - 1972

2462 נאך צוואנציק יאר: א' וואָרט ביי
אן אזכרה אין ירושלים. פאָלק
און מדינה, גומ. 1 (תשרי
תשל"ג, ספטמבר 1972), ע' 17-
19.

דברים שנאמרו באזכרה לסופרים
היהודיים שהוצאו להורג בברית-
המועצות בשנות החמישים.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
137-140 (נחתם: ח' באלול
תשל"ב).

2463 נאָך וועגן גלאָז וואַרג. ישראל
שטימע, 16-טער יאָרג, נומ. 18
(695) (י"ב בתשרי תשל"ג, 20
בספטמבר 1972), ע' 6.
על הביטוי 'דו ביסט נישט
[געמאכט] פון גלאָז'.
נדפס בהרחבה ב'א וואָרט בא-

2458 אשה והיא משוררת: על אנדה
עמיר בת השבעים. הדאר, שנה
51, גל' לו (כ"ב באלול תשל"ב,
1 בספטמבר 1972), ע' 603-604.
חזר ונדפס בקובץ: 'אנדה': קובץ
מאמרים, רשימות ודברי ספרות
אחרים עם נספח ביבליוגראפי על
אנדה עמיר-פינקרפלד ועולם
יצירתה במלאות לה 75 שנה /
עריכה - זהבה ביילין. - תל-
אביב: עקד, 1977, ע' 100-106.
וב'ארחות ושבילים', כרך האי-
שים, ע' 55-62.

2459 וועגן גלאָז און א גלאָז. ישראל
שטימע, 16-טער יאָרג, נומ. 17
(694) (כ"ב באלול תשל"ב, 1
בספטמבר 1972), ע' 5.
ועוד על צננצת, כוס וכד'.
נדפס בהרחבה ב'א וואָרט בא-
שטייט, צווייטער באנד, ע' 175-
190, בשם: עפעס וועגן גלאָז-
וואַרג.

2460 בן לודמיר ללודמיר: על שירתו
של קהת קליגר. על המשמר,
כ"ט באלול תשל"ב, 8 בספטמבר
1972, ע' 16 (ב'דף לספרות ולא-
מנות').
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
62-73. נוסח יידי נדפס ב'טויערן
און טירן', ע' 144-160, בשם:

על תרגום ספרות יידיש לעברית.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 243-237, בשם: וועגן א
מכלומר שטער צוואה.

2467 קינד און קייט. ישראל שטימע,
16-טער יארג, נומ. 20 (697) (י'
בחשון תשל"ג, 18 באוקטובר
1972), ע' 5.
על המימרה 'קינד און קייט'.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 127-136.

2468 אידל געזאגט און גראָב גע-
מיינט. ישראל שטימע, 16-טער
יארג, נומ. 22 (699) (ט' בכסלו
תשל"ג, 15 בנובמבר 1972), ע'
4.
על המימרה 'ער האָט אים געזאָ-
גט דעם קליינעס שיר-השירים'.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 185-181,
בשם: דער קליינער שיר השי-
רים.

2469 בין קצירה למזרע. משא (מצורף
ל'דבר'), גל' 51 (י"ח בכסלו
תשל"ג, 24 בנובמבר 1972), ע'
2.
דברים במסיבה לייסוד קהן זב
סדן.

2470 מאה שנה להולדת ביאליק: ...
ממה שכתבו אהלים לכבודו וע'
ליו. קול העם, גל' 46 (ט"ז
בטבת תשל"ג, 20 בדצמבר
1972), ע' 7.

שטייט', צווייטער באנד, ע' 175-
190, בשם: עפעס וועגן גלאָז-
ווארג.

2464 מפנקס הימים: בצדי דפים ומע'
שים. מאזנים, כרך לה, תב' 5-6
(תשרי-כסלו תשל"ג, אוקטובר-
נובמבר 1972), ע' 349-344.
על ארנולד אהרליך בעל 'מקרא
פשוט'; על מחזהו של שלום עלי-
כם 'האוצר' שהועלה בתיאטרון
חיפה (קטע זה חזר ונדפס ב'אר-
צות ושבילים', כרך סופרי יידיש
נספרותה, ע' 89-93, בשם: קומ-
דיה כפולה - על האוצר לשלום
עליכם, נחתם: י"ז י"ח תשרי
תשל"ג); על סדר-חלוקת תעודות
דוקטור מטעם אוניברסיטת תל-
אביב באולם הבימה; על ערב
זכרון למלאת חמשים שנה
לפטירתו של דוד פרישמן ועל
מידד שיף שהנחה את הערב; ועל
החוברת האחרונה של 'סאָווע-
טיש היימלאנד' ועורכה אהרן
וורגליס.

2465 במפולש: דברי אזכרה לג' שופמן
בבית הסופר בירושלים. מבפנים,
כרך לד, חוב' 4 (חשון תשל"ג,
אוקטובר 1972), ע' 424-421.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 92-97.

2466 וועגן א כלומר שטער צוואה.
פאָלקסבלאט, נומ. 10 (47)
(חשון תשל"ג, אוקטובר 1972),
ע' 15-14.

228-230, "בשם: הנחה המחייבת מסקנה: עם שיקל פישמן ועליו.

2473 צווישן עברי און טייטש: צו חיים נחמן ביאליקס לעקסיק. די גאל"ד דענע קייט, נומ' 78 (1973), ע' 194-206.

2474 באדינג. יידישע שפראך, באנד 32, העפט 1-3 (1973), ע' 39-45. חזר ונדפס בהרחבה ב'א' ווארט באשטייט, דליטער באנד, ע' 77-85, בשם: צווישן באדינגונג און באדינג: מאמר א'. לשם אויפ-קלער.

2475 בין מטפחות-משי וכפות כסף. קטיף, כרך ט"י (תשל"ג 1973), ע' 119-126.

על פתגמים שענינם הגניבה לסוגיה ועל גניבות המשתקפות בספרות.

2476 מפנקס הימים: בצדי דפים זמע-שים. מאזנים, כרך לו, חוב' 2 (שבט תשל"ג, ינואר 1973), ע' 114-120.

על עשרים שנה לייסודה של הקתדרה ללשון יידיש וספרותה באוניברסיטה העברית בירוש-לים ועל י"ל פרץ, מנדלי וביאליק כסופרים כפול-לשון (חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 255-259, בשם: בירור מאוחר יותר, נחתם: כ"ב-כ"ג אייר תשל"ג). על אזכ-רה ליחיאל הופר שנערכה בתל-

"רוב המשוררים שנחשבו פסגות של דורות... לא יעמדו בפני קני המידה היאנם לספרות אירופאית בשילה, לא-כל-שכן לספרותנו (בת אלפי שנים) ואם לפסוח על שביב בן חלוף (שלמה לויזון) הרי קנה המידה הזה (מורשת הנבואה וחינושה) יחול רק על חזון הקצוות - רמח"ל מזה וביא-ליק מזה".

2471 מזל תאומים: צום גאנג פון גראם 'צווילינג - פרילינג'. אלמאנאך יידישע שרייבער פון ירושלים / [רעדאקטאר - יוסף קערלער]. - ירושלים: יידישער שרייבער-און זשורנאליסטן-פאראיין אין ישראל - אפטיילונג ירושלים, 1973. ע' 155-167. על צמד המילים 'צווילינג - פרי-לינג' בשירת ח"נ ביאליק ואח-ריה.

2472 פישמן, יהושע שיקל. הסוציולו-גיה של יידיש בארצות-הברית: עבר, הווה ועתיד. - ירושלים: המכון ליהדות זמננו, מדור שפרינצק, האוניברסיטה העב-רית בירושלים, תשל"ג 1973 (החוג לידיעת עם ישראל בתפ-רות בבית נשיא המדינה). ע' 38-40: "זברי דב סדן בדיון שנערך בעקבות הרצאתו של י"ש פישמן. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'

- 2480 קברניטה של אומה. מאזנים, כרך לו, חוב' 4-5 (אדר ב'ניסן תשל"ג, מארס-אפריל 1973), ע' 277-270.
עם שנת המאה לח"נ ביאליק.
- 2481 דריי שטאפלען: עיקרדיקס און זייטיקס צום יענין שרייבער-פאראיין. פאָלקסבלאט, נומ. 3-4 (52-53), (אדר ב'ניסן תשל"ג, מארס-אפריל 1973), ע' 20-21.
על אגודת הסופרים העברים בישראל.
- 2482 וואָס מיינט א יידישע הלצה. די צוקונפט, באנד 79; נומ' 3 (מארס 1973), ע' 129-133.
על ההלצה והבדיחה היהודית.
- 2483 "בעד כלליותה וכולליותה של האגודה". ידיעות אחרונות, כ"ח באדר א תשל"ג, 2 במארס 1973, תרבות, ספרות, אמנות, ע' 2.
(במדור 'מה דעתך?').
דעתו במשאל שנערך בעקבות המושב המיוחד של ועידת אגודת הסופרים העברים: האגודה "מקצועית" או "רוחנית"?
- 2484 בגילופין. ישראל שטימע, 17-טער יארג., נומ. 6 (708) (י"ז באדר ב תשל"ג, 21 במארס 1973), ע' 4, 3.
על המלה.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט, ערשטער באנד, ע' 58-67.
- אביב ועל הזיקה בין הספרות הפולנית והספרות העברית של תחילת המאה העשרים (חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש-וספרותה, ע' 155-159, בשם: חולשת-הגוף וגבורת-הרוח, נחתם: כ"ה כסלו תשל"ג. על חמש עשרה לפטיר-תו של ר' בנימין.
- 2477 עלעהיי. ישראל שטימע, 17-טער יארג., נומ. 3 (705) (ה' באדר א תשל"ג; 7 בפברואר 1973), ע' 4, 6.
על המימרה 'אלוהי, נשמה שנתת בי - גלייך וואָלסט מיר אריינגעשטעלט א נייע נשמה'.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט, ערשטער באנד, ע' 68-76.
- 2478 הקהל, ירוחם... משא (מצורף ל'דבר'), גל' 7 (63) (י"ד באדר א' תשל"ג, 16 בפברואר 1973), ע' 1.
דב סדן מספר על נוסח כתיבתו ונוסח הרצאותיו ועל יחס קהלו אליו. נוסח עברי של מאמרו ביי-דיש 'דער עולם, נעבעך' (נדפס לראשונה ב'דער אידישער קעמ-פער' ולאחר מכן ב'היימישע כת-בים', כרך שני, ע' 474-479).
- 2479 צווישן לייזער און לייזער. אונד-זער אייגן וואָרט, 9טער יארג., נומ 37 (מארס 1973), ע' 8-13.
על השם לייזר נחהויו.

און לתיאטרון בירושלים ביום כ'
באייר תשל"ג, 22 במאי 1973.

2490 דברים לזכר חיים הזז ז"ל. זכ'
רונות האקדמיה ללשון העברית,
כרך י"ט, תשל"ב-תשל"ג
(ירושלים, תשל"ה), ע' 143-
145.

דברים בישיבתה המאה ושלוש
עשרה של מליאת האקדמיה לל-
שון העברית שנתקיימה ביום
כ"ח באייר תשל"ג.

נדפס לראשונה ב'דיעות אחר-
רונות' (במוסף לתרבות, ספרות
ואמנות), כ"ט באלול תשל"ג, 26
בספטמבר 1973, ע' 2.
חזר ונדפס ב'ארחות ושפילים',
כרך האישים, ע' 114-118, בשם:
בין מדע ללשון (נחתם: תשל"ד).

2491 מיגל, מיגעלן. ישראל שטימע,
17-טער יארג, נומ. 11 (713)
(כ"ח באייר תשל"ג, 30 במאי
1973), ע' 5.
על המלה 'מיגל' והשמושים בה.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 109-116,
בשם: א שטיק מיגל.

2492 דרך נשר בשמים: דברים שנאמ-
רו בבית ביאליק לזכרו.
האוניברסיטה, כרך 18, חוב' ב
(סיון תשל"ג, יוני 1973), ע' 88-
91.

נעתק ב'הדאר', שנה 53, גל' לה
(כ"ט בתמוז תשל"ד, 19 ביולי
1974), ע' 573-574.

2485 משורר והוא בן מאה. משא
(מצורף ל'דבר'), גל' 15 (71)
(י"ד בניסן תשל"ג, 16 באפריל
1973), ע' 2.

על המשורר היידי יעקב אדלר.
חזר ונדפס ב'ארחות ושפילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
15-11.

2486 גביר. ישראל שטימע, 17-טער
יארג, נומ. 9 (711) (כ"ז בניסן
תשל"ג, 29 באפריל 1973); ע' 5,
8.

על המלים: גביר, נגיד וכד'.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 77-84.

2487 ערב: אויפן ראנד פון אליהו
שעכטמאנס ראמאן. פאלקסבלאט,
נומ. 5 (54) (אייר תשל"ג, מאי
1973), ע' 13-15; נומ. 6-7 (55-
56) (סיון-תמוז תשל"ג, יוני-יולי
1973), ע' 14-16.
על ספרו של אליהו שעכטמן
'ערב'.

2488 הערה למאמרו של משה שמיר
"בידיכם חיי ומותי". מעריב, ט'
באייר תשל"ג, 11 במאי 1973,
ע' 37.
על המשורר א"ד ורבנר.

2489 לכבודו של מוסד. במה, חוב'
57-58 (110-111) (אביב-קיץ
תשל"ג, 1973), ע' 8-14.
דברים בפתחת הארכיון והמוזי-

- 2493 קברניטה של אומה. האוניברסיטה, כרך 18, חוב' ב (סיון תשל"ג, יוני 1973), ע' 98-99.
- תמצית הרצאתו של דב סזן במסגרת 'שנת ביאליק' באוניברסיטה העברית שנשאה ביום 6 בנובמבר 1972.
- 2494 מוק, פליג, פויגל: צו דער טיטוס-לגעגענדע. ישראל שטיי-מע, 17-טער יארג, נומ. 14 (716) (י"א בתמוז תשל"ג, 11 ביולי 1973), ע' 5; נומ. 15 (717) (כ"ה בתמוז תשל"ג, 25 ביולי 1973), ע' 4.
- חזר ונדפס בהרחבה ב'א ווארט באשטייט', ערשטער באנד, ע' 152-162, בשם: צווישן טיטוס און יתוש.
- 2495 'כ"האב פארגעסן אלע ליבס-טע...': פאלקסבלאט, נומ. 8-9 (58-57) (אב-אלול תשל"ג, אוגוסט-ספטמבר 1973), ע' 18.
- על תרגומו של ח"נ ביאליק את שירו של יהודה הלוי "את כל חמודותי עזבתי / נתתי בלב ימים ארחי / שאוני גלים אל בית-אם / חיק מולדתי".
- 2496 צווישן הונט און פחינץ. ישראל שטימע, 17-טער יארג, נומ. 17 (719) (כ"ד באב תשל"ג, 22 באוגוסט 1973), ע' 5.
- על המוטיב בשירו של היינריך היינה 'מלכת השבת' של היהודי שהוא כלב בששת ימי השבוע
- ובערב שבת ועד מוצאי שבת הוא נסיר.
- חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט', צווייטער באנד; ע' 117-121, בשם: צווישן הונט און בן-מלך.
- 2497 פראפ' דב סזן און לייזער ראן וועגן נחום שטערנהיים. פאר-ווערטס, 26 באוגוסט 1973, סעקשאן 2, ע' 5.
- מכתב בענין נחום שטרנהיים ובמיוחד שירו 'על הלגיונות'.
- 2498 מכוח אכצן דרייצן, אונדזער איי-גן ווארט, 10-טער יארג, נומ. 39 (ספטמבר 1973), ע' 23-27.
- על המימרה: וואס הערט זיך מכוח אכצן און דרייצן.
- חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט', ערשטער באנד, ע' 11-17, בשם: מכח אכצן און דרייצן.
- 2499 צווישן שטריימל און ספאדעק. 1. וועגן שטריימל, באטייט און אפשטאם. ישראל שטימע, 17-טער יארג, נומ. 19 (721) (כ"ב באלול תשל"ג, 19 בספטמבר 1973), ע' 5; נומ. 20 (722) (ז' בתשרי תשל"ד, 3 באוקטובר 1973), ע' 5.
- על המימרה: א שטראמעלע וויל עך נישט; א ספאדיקיל וויל מעך נישט.
- 2500 על חוויות פאראפסיכיות: משלו ומשל אחרים. הדאר, שנה 52, גל' לז (כ"ד באלול תשל"ג, 21

בן-ענת (בריינהנדלר). – [תל-אביב]: מרכז "משען", לשכת המס המרכזית, [תשל"ד], ע' 11-24.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 121-126, בשם: בין צדק לצדקה (נחתם: כ"ג בת-מוז תשל"ג).

2505 לזכרו של קלסתראי: על דוד ורדי. במה, חוב' 59 (112) (סתיו תשל"ד, 1973), ע' 56-59.

2506 מעט הרהורים בענייני תפילה. משא (מצורף ל'דבר'), גל' 40 (96) (ט' בתשרי תשל"ד, 5 באנקטובר 1973), ע' 1, 3. דברי פתיחה במועצה הנועדת לבירורים לעניינה של תפילה וענייניה במסגרת המכון ליהדות ולמחשבה בת זמננו ברמת גן. חזר ונדפס בקובץ 'התפילה היהודית – המשך וחידוש' בעריכת גבריאל חיים כהן. – ירושלים: המכון ליהדות ולמחשבה בת זמננו, 'דמת-גן [ע"י] קדם, תשל"ח 1978, ע' 28-40 וב'אר-חות ושבילים', כרך הענינים, ע' 100-109. דברי תשובה למתדיינים בשם 'התפילה בימינו' נת-פרסמו בקובץ הנ"ל, ע' 68-73.

2507 לכבוד דעם ירושלימער אלמא-נאך. ישראל שטימע, 17-טער יארג., נומ. 22 (724) (י"ב בח-שוף תשל"ד, 7 בנובמבר 1973), ע' 4.

בספטמבר 1973), ע' 614-615. אגרת אל אהרן צייטלין, מחבר הספר 'פאהאפסימאג'יה מור-חבת' (תל-אביב, יבנה, תשל"ג). נחתם: ירושלים, כ"ה בתמוז תשל"ל. מצורפים לאגרת "קצת הערות מאת אהרן צייטלין".

2501 צווישן פארל און צווילינג. לעצ-טע נייעס, כ"ט באלול תשל"ג, 26 בספטמבר 1973, ע' 10; ט' בתשרי תשל"ד, 5 באוקטובר 1973, ע' 7. על המימרה 'גאט זאל גאר געבן געזונט און פרנסה' וגלגוליה.

2502 גרם המעלות. משא (מצורף ל'דבר'), גל' 39 (95) (כ"ט בא-לול תשל"ג, 26 בספטמבר 1973), ע' 2. דברים על חיים הזז ו"ל בעצרת סופרים בירושלים במלאות 75 שנים להולדתו. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 110-114.

2503 תיבה תיבה וצירופה: דברים-על ח"נ ביאליק בעצרת באוניברסי-טה בת"א. על המשמר, כ"ט בא-לול תשל"ג, 26 בספטמבר 1973, ע' 13, 16 (ב'דף לספרות ולא-מנות).

תשל"ד

1974 – 1973

2504 בין צדק וצדקה. משה אליעזר

פאלק. בספרו של ג'וסף פאלק
מבחר כתבים / הסדיר' והקדים
דב סדן. - תל-אביב: "שמעוני
"מפיץ הספר", [1974], ע' 161-
192.

נכתב ונערך על-ידי דב סדן. לא
חתום.

2512 ואף זו סוגיה במסכת כלים. ספר
זכרון לחנוך ילון / בעריכת יחז'
קאל קוטשר, שאול ליברמן,
מנחם צבי קדרי. - רמת-גן:
אוניברסיטת בר-אילן, המחלקה
ללשון עברית וללשונות שמיות
ע"י קרית ספר, ירושלים,
תשל"ד 1974. ע' 418-443.

'לזכר ר' חנוך ילון אשר מסילות
לו בחקר לשון האבות ונתיבות
לו בחקר שפת האמהות, בתודה
על שנחפן לנו מגדשו' -
על הביטוי 'לצאת מן הכלים'.
המאמר נחתם בירושלים, אדר
תשל"א.

2513 צו דער סוגיה יידיש אין מסכת
ביאליק. צוזאמען: זאמלבוך פאר
ליטעראטור, קונסט, יידישע
פראבלעמען און דאקומענטא-
ציע / רעדאקטאר: ש.ל.
שניידערמאן; ארויסגעבער -
לייב לעווין. - תל-אביב: פאהז
לאג י.ל. פרץ, תשל"ד-1974, ע'
22-35.

דברים עם פתיחת הקתדרה ליי-
דיש באוניברסיטה העברית.
חזר' ונדפס ב'א וואָרט' באשטיט',
צווייטער באנד, ע' 94-110,

על כתב-העת ביידיש 'ירושלי-
מער אלמאנאך'.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 247-249, בשם: לכבוד אן
אלמאנאך.

2508 יידישע קולטור-וועלט באגריסט
מלך ראוויטשן צו זיין ווערן א
בן-שמונים. קענעדער אדלער,
באנד 66, נומ. 39 (כ"ח בחשון
תשל"ד, 23 בנובמבר 1973), ע'
7.
מכתב ברכה למלך ראוויטש עם
הגיעו לגבורות.
נחתם: ירושלים, גאטס טאָג,
[למחרת יום כיפור] תשל"ד.

2509 צווישן שטריימל און ספאָדעק... 2.
וועגן ספאָדעק, באטייט' און
אפשטאם.. ישראל שטימע, 17-
טער יארג., נומ. 24 (726) ('י)
בכסלו תשל"ד, 5 בדצמבר
1973), ע' 5; נומ: 25 (727) ('כ"ד
בכסלו תשל"ד, 19 בדצמבר
1973), ע' 5; 18-טער יארג.,
נומ. 1 (728) ('ט' בטבת תשל"ד,
3 בינואר 1974), ע' 5.

2510 ר' משה מינצר ז"ל - העילוי
מז'ולקוב. בלו: ספר זכרון /
[ערך והביא לדפוס יוסף רובין].
- [תל-אביב]: אירגון יוצאי בלו
והסביבה בישראל בעזרת יהודי
בלו באמריקה, תשל"ד 1974. ע'
380-382.

2511 קינה לשאול: דברים לזכר שאול

- 2519 על שלמה גרודזנסקי. משא (מצורף ל'דבר'), גל' 4 (111) (כ') בשבט תשל"ד, 25 בינואר 1974), ע' 1.
- נדפס גם ב'הדאר', שנה 53, גל' טז (כ"ג בשבט תשל"ד, 15 בפברואר 1974), ע' 243.
- חזר ונדפס בחוברת הזכרון 'דב' רים על שלמה', שלמה גרודזנסקי – כ' בכסלו תרס"ה – כ"ב בשבט תשל"ב. – [תל-אביב, תשל"ד 1974], ע' 56-55 וב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 181-185, בשם: בין תשתיח לקומה (נחתם בטעות: ב' שבט תשל"ד).
- 2520 וועגן שלמה גראדזענסקי: א קליינער אריינפיר צו זיינע 'געקליבענע שריפטן'. פאלקס-בלאט, נומ. 2 (63) (שבט-אדר תשל"ד, פברואר 1974), ע' 12-13.
- חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 180-186, בשם: טויערן און טירן (נחתם: ט"ז חשון תשל"ד).
- 2521 ווערטער און טייטשן. 1. קאנפ-אס. ישראל שטימצ, 18-טער יארג., נומ. 4 (731) (כ"ח בשבט תשל"ד, 20 בפברואר 1974), ע' 4.
- על התיבה 'קאנפאס'. חזר ונדפס ב'א-ווארט באשטייט', ערשטער באנד, ע' 172-174.
- 2522 א ווארט באשטייט: 1. געל צי בשם: צו דער סוגיה יידיש אין 'דער מסכתא ביאליק'.
- 2514 צוויי עמערס: רעדע ביים באקו-מען דעם מאנגער-פרייז. די גאל-דענע קייט, נומ' 83 (1974), ע' 172-174.
- חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 314-317.
- נחתם: ה' בתמוז תשל"ד.
- 2515 [מכתב למערכת]. יידישע שפראך, באנד 33, העפט 1-3 (1974), ע' 76.
- מכתב למערכת על כרך 32 של 'יידישע שפראך'.
- 2516 ספר הברית: יצחק באשעוויסן – בן שבעים לשיבה, לקיים: משלך יתנו לך. ירושלימער אלמאנאך, נומ' 2-3 (1974), ע' 187-194.
- נחתם: ירושלים, אלול תשל"ד.
- חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט', צווייטער באנד, ע' 38-48.
- 2517 א קליין אינטים קאפיטל פאלי-טיק. פאלקסבלאט, נומ. 1 (62) (טבת-שבט תשל"ד, ינואר 1974), ע' 9-12.
- 2518 קלעים ואחורי קלעים: עם ספרו של מאיר ברוידא. משא (מצורף ל'דבר'), גל' 1 (108) (י' בטבת תשל"ד, 4 בינואר 1974), ע' 1.
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 210-215.

18-טער יארג, נומ. 6 (733)
 (כ"ו באדר תשל"ד, 20 במארס
 1974), ע' 4.
 על המלים ומקורן.
 נדפס בהרחבה ב'א וואָרט באַ-
 שטייט', ערשטער באנד, ע' 137-
 145, בשם: צווישן ענטפער און
 ענטפער.

Reflections on Yiddish and 2527
 Hebrew. The Jewish quarterly,
 v. 22, no. 1-2 (79-80)
 (Spring-Summer 1974), p.
 29-30.

תרגום עיקר המאמר 'בין נחל
 לים', שפורסם לדאשונה ב'דבר'
 (ח' באלול תשכ"ב, 7 בספטמבר
 1962, ע' 7, 8) וחזר ונדפס
 ב'אבני מפתן', כרך שלישי, ע'
 319-313, בשם: בין נחלים לים -
 דברים בכינוס סופרים בתל-אביב
 (נחתם: י"ט באב תשכ"ב).

לשון ואוצרה. מאזנים, כרך לח, 2528
 חוב' 5-6 (ניסן-אייר תשל"ד,
 אפריל-מאי 1974), ע' 349-351.
 על יודל מארק.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
 227-223.

ווערטער און טייטשן. 4. ענט- 2529
 פער - אדער. ישראל שטימע,
 18-טער יארג, נומ. 7 (734)
 (י"א בניסן תשל"ד, 3 באפריל
 1974), ע' 5.
 על הסירוס מגרמנית: Entweder

געלב. אונדזער אייגן וואָרט,
 10טער יארג, נומ. 41 (מארס
 1974), ע' 3-7.
 על המילים 'געל' ו'געלב' לצבע
 הצהוב ביידיש.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באַשטייט',
 ערשטער באנד, ע' 48-54.

2523 זימוני שבטים: דברים על חיים
 הזו בעצרת האוניברסיטה העב-
 רית בירושלים. מבפנים, כרך
 לו, חוברת 2-1 (חורף תשל"ד,
 מארס 1974), ע' 138-142.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך האישים, ע' 99-106.

ווערטער און טייטשן. 2. פאר- 2524
 שוק. ישראל שטימע, 18-טער
 יארג, נומ. 5 (732) (י"ב באדר
 תשל"ד, 6 במארס 1974), ע' 4.
 על המימרה 'האוכל בשוק דומה
 לפארשוק'.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באַשטייט',
 ערשטער באנד, ע' 175-177.

2525 בין זיקה למצפון: לזכרו של נתן
 אלתרמן. זאת הארץ, גל' 148
 (י"ד באדר תשל"ד, 8 במארס
 1974), ע' 4-5.
 דברים במלאת ארבע שנים
 לפטירתו.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך האישים, ע' 69-72 (נחתם
 בטענת: י"ד בטבת תשל"ד).

ווערטער און טייטשן. 3. ענט- 2526
 פער, ענטפערן. ישראל שטימע,

- 2534 ווערטער און טייטשן. 5. צווישן לעבן און נעבן. ישראל שטימע, 18-טער יארג, נומ. 9: (736) (ז' באייר תשל"ד, 20 באפריל 1974), ע' 4; נומ. 10 (737) (כ"ג באייר תשל"ד, 15 במאי 1974), ע' 5.
- 2535 ווערטער און טייטשן. 6. פאהיי בעל. ישראל שטימע, 18-טער יארג, נומ. 10 (737) (כ"ג באייר תשל"ד, 15 במאי 1974), ע' 5. על המלה 'פאהיבעל' במימרה: א פאהיבעל אויף אים. חזר ונדפס. ב'א ווארט באשטייט, ערשטער באנד, ע' 178-180.
- 2536 ואף גם זאת על נוד בן-גוריון: פרק בפוליטיקה, קטן ואינטימי. מבפנים, כרך לו, יחברת 3 (קיץ תשל"ד, יוני 1974), ע' 284-289. במיפא: בואנוס איירס, כ"ד אב, תשכ"ט. חזר ונדפס בארחות ושכילים, כרך האישים, ע' 292-299, בשם: לב של שני ברדלסים.
- 2537 ווערטער און טייטשן. 7. פאָקראקע. ישראל שטימע, 18-טער יארג, נומ. 12 (739) (כ"ב בסיון תשל"ד, 12 ביוני 1974), ע' 4. על המלה שמקורה בפולנית. חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט, ערשטער באנד, ע' 55-57.
- 2538 ווערטער און טייטשן. 8. צווישן oder – נדפס בהרחבה ב'א ווארט באשטייט, ערשטער באנד, ע' 137-145, בשם: צווישן ענטפער און ענטפער.
- 2530 בין פּרנס, לחתולו: לזכרו של ש"י עגנון – לרגל יום השנה לפטירתו. תו. הדאר, שנה 53, גל' כג (י"ג בניסן תשל"ד, 5 באפריל 1974), ע' 360-361. על 'הכנסת כלה' לעגנון, נחתם: ירושלים, אדר תשל"ד. חזר ונדפס בעל ש"י עגנון, מהד' ב, ע' 139-143.
- 2531 "שירה". משא (מצורף ל'דבר'), גל' 14 (121) (י"ג בניסן תשל"ד, 5 באפריל 1974), ע' 1, 8. "מתוך הספר 'ש"י עגנון – עמו ועליו'". חזר ונדפס בעל ש"י עגנון, מהד' ב, ע' 169-179.
- 2532 Skoczny obertas. Nowiny Kurier, 5 kwietnia [April] 1974, p. 8. שיר בפולנית.
- 2533 בין פשט לדרש: לדהכה של מסורת הטייטש. קטיף, כרך יא (תשל"ה, 1975), ע' 52-63. על התיבה 'עלוקה' בעברית וביידיש. נחתם: ירושלים, חוה"מ פסת, תשל"ד. חזר ונדפס ב'מכוחו של מקרא' ע' 94-115, בשם: לעלוקה שתי בנות.

2542 מפנקס הימים – בצדי דפיים ומע-
 שים: בענין ברנר וסביביו. משא
 (מצורף ל'דבר'), גל' 38 (144)
 (כ"ט באלול תשל"ד, 16 בספט-
 מבר 1974), ע' 1, 7.
 על יוסף חיים ברנר.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך האישים, ע' 81-87, בשם:
 בין חקר לזכרון.

תשל"ה 1974 – 1975

2543 "המגיד" – ר' שלמה קלוגר. ספר
 זכרון לקהילת יוזעפאף ולקדושיה
 / (עורך: עזריאל אומר-למר;
 תירגם לאידיש דוד שטוקפיש) –
 [תל-אביב]: הארגונים של יוצאי
 יוזעפאף בישראל ובארה"ב,
 [תשל"ה], ע' 35-39.
 "לקוח מתוך הספר 'ממחוז היל-
 דות' בהרשאת המחבר".

2544 איה מקומה של "אקופ". מעין
 החסידות, שנה יב, ספר כג-כד
 (תשל"ה), ספר כד, ע' 2-3.
 על מקור התיבה 'אקופ'.

2545 בין תה ליין: לזכרו של א"מ
 פוקס. מעריב, ט' בתשרי
 תשל"ה, 25 בספטמבר 1974, ע'
 37.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
 129-132 (נחתם בטעות: ערה"ש
 תשל"ד).

קיין און קיין. ישראל שטימע,
 18-טער יארג., נומ. 13 (740) (ו'
 בתמוז תשל"ד, 26 יוני 1974), ע'
 4; נומ. 15 (742) (ה' באב
 תשל"ד, 24 ביולי 1974), ע' 5.
 על שתי משמעויות למלה קיין.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
 ערשטער באנד, ע' 163-171.

2539 שְׁלוֹשׁ בחינות. מעריב, ט"ו בת-
 מוז תשל"ד, 5 ביולי 1974, ע' 39
 (במדור 'ספרות, אמנות, ביקר-
 רת').

דברים בחלוקת פרס מאנגר
 לא"מ פוקס, רחל קורן ויוסף בר-
 לוף.

2540 שטעט און שטעטלעך: 1. אייננע-
 מען באליגראד. פּאָלקסבלאט,
 נומ. 8-9 (69-70) (אב-אלול
 תשל"ד, אוגוסט-ספטמבר 1974),
 ע' 18-19.

על המימרה 'ער מיינט אז ער
 האט איינגענומען באליגראד'.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
 כרך ראשון, ע' 18-24.

2541 דריי ווערטער. ישראל שטימע,
 18-טער יארג., נומ. 17 (744)
 (י"ז באלול תשל"ד, 4 בספטמבר
 1974), ע' 5, 8.
 על נחום סוקולוב, הרב יהודה
 לייב אבידע (זלוטניק) ועל היחס
 בין דת ועתונות.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
 ערשטער באנד, ע' 186-193.

- 2546 שטעטט און שטעטלעך: 2
קיליקיווער משפט. פאלקסבלאט,
נומ. 10 (71) (תשרי-חשון
תשל"ה, אוקטובר 1974), ע' 12-
14.
על הצירוף בידיש 'קיליקיווער
משפט', מקורו ושימושיו.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 25-34.
- 2547 וועלוול שאַר - א בן תשעים.
חשבון, 31סטער יאָרג, נומ. 79-
80 (פרילינג 1975), ע' 57.
מכתב לוולוול שאר בן התשעים.
נחתם: ירושלים, חשוון, תשל"ה.
- 2548 צווישן זון און פוטערפאס. ישר-
אל שטימע, 18-טער יאָרג, נומ.
21 (748) (י"ד בחשון תשל"ה,
30 באוקטובר 1974), ע' 4; נומ.
22 (749) (כ"ח בחשון תשל"ה,
13 בנובמבר 1974), ע' 5.
על המימרה 'גאָט האָט
ארויסגעלאזט די זון פון פוטער-
פאס'.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
ערשטער באנד, ע' 97-108.
- 2549 צווישן יענטע און איר שלייער:
פרק א. דער וועג צום גראם.
פאלקסבלאט, נומ. 11 (72)
(חשון-כסלו תשל"ה, נובמבר
1974), ע' 12-13.
על המימרה 'עס איז די אייגענע
יענטע נאָר אנדערש געשלייערט'
(אותה הגברת בשנוי אדרת)
וגלגוליה.
- 2550 זקן שבחבורות: בכבודו של דויד
זכאי. משא (מצורף ל'דבר'), גל'
44 (150), (ט"ז בחשון תשל"ה, 1
בנובמבר 1974), ע' 1, 3.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 233-241.
- 2551 גולה המאורות שנתעלמו: לכבודו
של גרשם שלום. על המשמר, ח'
בכסלו תשל"ה, 22 בנובמבר
1974, ע' 6 (בידף לספרות ולא-
מנות').
נחתם: כ"ט בכסלו תשל"ג.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 271-275, בשם:
גולה-המאורות - על גרשם
שלום.
- 2552 צווישן חרוזים און גראמען: לזכר
לעאן קוסמאן. לעצטע נייעס,
ט"ו בכסלו תשל"ה, 29 בנובמבר
1974, ע' 9.
על לאון קוסמן וכתבתו.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 217-222.
- 2553 ברכת כהנים. אונדזער אייגן
וואָרט, 11טער יאָרג, נומ. 44
(דצמבר 1974), ע' 13-15.
על הצירוף בידיש.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 9-12.
- 2554 מלשון ללשון: דברים בעצרת זכ'
רון לאברהם שלונסקי מטעם
האוניברסיטה העברית. מבפנים,
כרך לו, חוב' 4 (כסלו תשל"ה,

דצמבר 1974), ע' 485-488.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 37-42 (נחתם:
כסלו תשל"ה).

2555 דברים לזכר שלמה צמח
ז"ל. זכרונות האקדמיה ללשון
העברית, כרך כא-כד, תשל"ד-
תשל"ז (ירושלים, תשמ"א), ע'
78-80.

2558 על אברהם שלונסקי. מאמר א.
עם 'אנשי בוהו'; מאמר ב. הגהה.
אברהם שלונסקי: מבחר מאמרי
ביקורת על יצירתו / ליקט וצירף
מבוא וכיבליוגרפיה אביעזר
וייס. – תל-אביב: עם עובד,
תשל"ה 1975. ע' 72-75.
מאמר א' נדפס לראשונה ב'דבר',
ז' באיר תרצ"ה, 10 מאי 1935.
שני המאמרים פורסמו גם ב'בין
דין לחשבון', ע' 90-93 (כאן יש
לתקן התאריך בספר: תרצ"ה
במקום תרצ"ד).
מאמר ב' נדפס בעבר רק ב'בין
דין לחשבון'.

2559 [על ספרות יהודית בשפה זרה].
חלוקה שלישית ורביעית של
פרס יעקב גרופר לספרות בזיקה
לחיי יהדות רומניה = דריטע און
פערטע צוטיילונג פון דער יעקב
גראָפער-פרעמיע פאר ליטערא-
טור בנוגע דעם לעבן פון
רומענישן יידנטום. – [ירושלים]:
הקרן הקיימת לישראל והתאחד-
ות עולי רומניה בישראל,
תשל"ה 1975, ע' 1.

2556 צווישן יענטע און איר שלייער:
פרק ב. שבח און גנאי.
פאָלקסבלאט, נומ. 12 (73)
(כסלו-טבת תשל"ה, דצמבר
1974), ע' 11-12.

2557 קאפיטלעך יידיש-ליטעראטור.
1. תקיעת כף. ישראל שטימע,
18-טער יארג., נומ. 25 (752)
(י"א בטבת תשל"ה, 25 בדצמבר

2560 על יהויבין סטוצ'בסקי... יהויבין

- 2564 צווישן יענטע און איר שלייער: פרק ג. שלייער און שטריימל. פאָלקסבלאט, נומ. 1 (74) (טבת-שבט תשל"ה, ינואר 1975), ע' 13-12.
- 2565 צווישן דיקדוק און גראמאטיק. לעצטע גייעס, י"ט בשבט תשל"ה, 31 בינואר 1975, ע' 9. על לשון יידיש ודקדוקה. חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט, צוויטער באנד, ע' 210-216.
- 2566 צווישן ארום און תוך: וועגן יעקב-צבי שארגעל דעם בן-שבעים. די גאָלדענע קייט, נומ' 86 (1975), ע' 54-65. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 126-143. נחתם: אדר, תשל"ה.
- 2567 אהבת שלמה: דברים על שלמה צמת. מולד, כרך ו (ל), חוב' 33-34 (243-244) (אביב תשל"ה 1975), ע' 388-391. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים, כרך האישים, ע' 180-186 (נחתם: אדר תשל"ה).
- 2568 קליינע באגעגענישן. 1. ובגויים ההם; 2. אימפערפעקטום; 3. די באָרד זאל מיר ווערן. ישראל שטימע, 19-טער יארג, נומ. 4 (756) (ח' באדר תשל"ה, 19 בפברואר 1975), ע' 4, 8. על הפסוק: ובגויים ההם לא תר-גיע; על התיבה: אימפרפקטום;
- סטוצ'בסקי ליובלו ה-85: צ'לן, מחנך, מלחין / [המערכת: צבי אבני, עמנואל עמירן-פוגצ'וב, עמי מעיני]. - תל-אביב: אור-תו, 1975. ע' 16. הערכה קצרה עליו.
- 2561 בין-לשון שירתו ללשון תרגומו. מאסף, כרך י': מוקדש ליצירת חיים נחמן ביאליק / בעריכת הלל ברזל. - רמת-גן: ספרית מקור, הוצאת אגודת הסופרים העברים בישראל ליד הוצאת מסדה, תשל"ה 1975. ע' 41-55. על לשונו של ח"נ ביאליק. חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך ראשון, ע' 7-25.
- 2562 בינות לטורים: מטבעות-לשון ודרך תשלובם בפיסקות שיר ושיר. ספר היובל לשמעון הל-קין: במלאות לו שבעים וחמש שנים / ערכוהו בעז שכביץ ומנחם פרי. - ירושלים: ר' מס, תשל"ה 1975, ע' 225-244. על שירתו של שמעון הלקין. חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך ראשון, ע' 43-63.
- 2563 צווישן באטייט און שפיל. ירושלימער אלמאנאך, נומ. 5 (1975), ע' 157-164. על משחקי מלים ביידיש: פארזע-צן, אנזעצן, געזעץ, אפזיצן וכד'. חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט, צוויטער באנד, ע' 24-33.

ב'בחנותג של מר לובלין' לש"י
עגנון. משא (מצורף ל'דבר'), גל'
13 (171) (י"ד בניסן תשל"ה, 26
במארס 1975), ע' 1, 6.

דברים בבימת הספר על 'בחנותו
של מר לובלין' לש"י עגנון.

חזר ונדפס ב'על ש"י-עגנון',
מהד' ב, ע' 180-189 וב'שמואל
יוסף עגנון': מבחר מאמרים על
יצירתו / ליקט וצירף מבוא הלל
ברזל. - תל-אביב: עם-עובד,
תשמ"ב 1982, ע' 309-319.

2573 צוואתם של בני וורשה. על
המשמר, י"ד בניסן תשל"ה, 26
במארס 1975, ע' 13, 15 (ב'דף
לספרות ולאמנות).

דברים בחלוקת פרס יהודי פולין
לרחל אורבך על ספרה
'ווארשעווער צוואות' (צוואות
וורשאיות).

חזר ונדפס 'בארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
190-195.

נוסח יידי בשם 'די טרערן-
מיליאָנערין' נדפס ב'טויערין און
טירן', ע' 209-218 (נחתם: שבת
תשל"ז).

2574 קאפיטלעך יידיש-ליטעראטור.
2. לישרים תהילה. ישראל שטי-
מע, 19-טער יארג., נומ. 8 (760)
(י"ב באייר תשל"ה, 23 באפריל
1975), ע' 4.

על הספר 'לישרים תהילה' לרמ-
ח"ל בתרגומו ליידיש ע"י משה
אליעזר בלינסון ובעקבותיו.

ועל פסוק משירו של מיכל גור-
דון.

חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 223-228.

2569 א וואָרט באשטייט: תרבות מיינט
דרך ארץ. אונדזער-אייגן ווארט,
11טער יארג., נומ. 45 (מארס
1975), ע' 8-11.

על המימרה "אז א קינד האט נישט
קאן טאַרבע" (כשילד אין לו
תרבה) ובעקבותיה.

נוסח עברי מורחב נדפס ב'מכוחו
של מקרא', ע' 43-51, בשם: תר-
בות אנשים חטאים.

חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 169-174.

2570 שטעט און שטעטלעך: 2.
פארפליען קיין .בויעריק.
פאלקסבלאט, נומ. 3-4 (76-77)
(אדר-ניסן-אייר תשל"ה, מארס-
אפריל 1975), ע' 17-19.

על המימרה 'כיל דא געין א
פאטש, פליסטו קא בויעריק'.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
כרך ראשון, ע' 35-43.

2571 קליינע באגעגענישן. 4. "סמו-
טנע איז מיר, גאט". ישראל
שטימע, 19-טער יארג., נומ. 6
(758) (ז' בניסן תשל"ה, 19
במארס 1975), ע' 5.

בעקבות פסוק בשיר מאת שייע
טננבוים.

2572 זימון אופיו זעניינו: דברים על

13, 19; נומ. 7 (80) (תמוז-אב תשל"ה, יולי 1975), ע' 12-13; נומ. 8-9 (81-82) (אב-אלול תשל"ה-תשרי תשל"ו, אוגוסט-ספטמבר 1975), ע' 15-16. פרק א. זאק און פאק; פרק ב. צוריק צום פעקל; פרק ג. א פעקל - א גורל. בעקבות הפת-גם: יעדער ייד האָט זיך זיין פעקל.

2580 על שרפה שלא באה לעולם ור- אוה עתונאים זריזים בחלומם. קורות, שנה 6, מס' 7 (67) (תמוז-אב תשל"ה, יולי 1975), ע' 11. על שרפה שלא פרצה בעיר ברודי, עיר מולדתו של דב סדן. נדפס לראשונה ב'דבר', י"ב בתשרי-תשרי"ט (26.9.1928).

2581 קליינע באגעגענישן. 4. אינטימע קשיות און תשובות. ישראל שטימע, 19טער יארג., נומ. 13 (765) (כ"ג בתמוז תשל"ה, 2 ביולי 1975), ע' 5; נומ. 14 (766) (ח' באב תשל"ה, 16 ביולי 1975), ע' 5. על המימרה: ביסטו נאָך כאָטש געמל'עט. חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', צווייטער באנד, ע' 13-18, בשם: צווישן ערלה און מילה.

2582 בין זבולון ליששכר. משא (מצור-רף ל'דבר'), גל' 29 (187) (ג')

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', צווייטער באנד, ע' 34-37.

2575 על שמות עמים ומדינותיהם. לשוננו לעם, מחזור כו, קונטרס ח"ט (רנח-רנט) (סיון-תמוז תשל"ה), ע' 236-249. בעקבות כינויי העמים והמדינות בשיריו של אורי צבי גרינברג. "לזכרו של ידיד, ד"ר דוד לור עליו השלום".

2576 קליינע באגעגענישן: וואס טוט זיך אויף יענער וועלט? ישראל שטימע, 19טער יארג., נומ. 10 (762) (י"א בסיון תשל"ה, 21 במאי 1975), ע' 4. על העולם הבא בספרות היידיש.

2577 וועגן משה שטארקמאן ז"ל. אונדזער אייגן ווארט, 11טער יארג., נומ. 46 (יוני 1975), ע' 7.

2578 שומרת האוצר: על מרים אולינור-בר. הצופה, כ"ז בסיון תשל"ה, 6 ביוני 1975, ע' 4. דברי הקדמה לספרה 'האוצר של הסבתא' (כולל רשימה ביבליוגרפית על המשוררת). חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 49-56.

2579 דער ייד און זיין פעקל. פאָלקסבלאט, נומ. 6 (79). (סיון-תמוז תשל"ה, יוני 1975), ע' 12.

בהוצאת אחיו יוסף בריקס. –
תל-אביב, תשל"ו 1975. ע' 9-
22.

צילום הקדמתו של דב סדן לספרו
של ירחמיאל בריקס 'על-קידוש
השם'.

נחתם: ירושלים, ב' תמוז
תשכ"ט.

חזר ונדפס ב'אבני מפתן', כרך
שלישי, ע' 243-254.

2586 בין אש ומים. על במוחיק חלל:
חוברת זכרון לבני שכונת בית-
הכרם ויפה-נוף שנפלו במלחמת
יום-הכיפורים תשל"ד / ערך וה-
ביא לדפוס שמחה רוז. – ירוש-
לים, תשל"ו. ע' 36-38.

הניגודים של אש ומים, קור וחום
וכד' בהספדים במסורת ישראל.
נדפס תחילה בקיצור בשם: בין
אש ומים ב'אמר', ג' באלול
תשט"ז, 10 באוגוסט 1956, ע' 4.

2587 עם שאול טשרניחובסקי: מתוך
ספרי 'נר למאה'. משא (מצורף
ל'דבר'), גל' 39 (197) (י"ד
תשרי תשל"ו, 19 בספטמבר
1975), ע' 1.

במלאת מאה שנה להולדתו ול"א
שנים למותו.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 16-17, בשם:
ערב חג זיקנתו.

2588 קליינע באגעגענישן. 7. א מעשה
מיט א בער. ישראל שטימע, 19-
טער יארג, נומ. 18 (770) (ט"ו

באב תשל"ה, 11 ביולי 1975), ע'
1.

דברים בטקס חלוקת פרס קרן דב
סדן מטעם אוניברסיטת תל-אביב
לבעז שכביץ, שלמה צוקר
ואגנס רומר-סגל.

2583 קאפיטלעך יידיש-ליטעראטור.

3. בא"ר מים חיים. ישראל שטי-
מע, 19-טער יארג, נומ. 15
(767) (כ"ב באב תשל"ה, 30
ביולי 1975), ע' 5.

על ספר בשם זה מאת הרב ישש-
כר בער.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 19-23.

2584 על הגי תרי צנתרי דמוסט רבתא:
יעקב רפפורט – משה שטרקמן.
מוסטי-ויאלקה – מאסט-רבחי:
חייה וחורבנה של קהילה יהודית
– [תל-אביב]: הוצא לאור על ידי
ארגוני יוצאי מוסטי-ויאלקה
בישראל ובארצות הברית,
תשל"ו 1975.

פרק ראשון: על יעקב רפפורט.
ע' 210-214; פרק אחרון: על
משה שטרקמן. ע' 216-221.

נחתם: ירושת"ו, אלול תשל"ה.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 345-355.

תשל"ו
1975 – 1976

2585 מגיא ההריגה. חייו של הסופר
ירחמיאל בריקס (1912-1974) /

בתשרי תשל"ו, 24 בספטמבר
(1975), ע' 5.
על הדב בספרות.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך הענינים, ע' 155-159.

2592 דברים לזכר אברהם יעקב ברוור
ז"ל. זכרונות האקדמיה ללשון
העברית, כרך כא"כ, תשל"ד-
תשל"ז (ירושלים, תשמ"א), ע'
164-167.

דברים בישיבתה המאה עשרים
וחמש של האקדמיה ללשון
שהתקיימה ביום כ"ב בכסלו
תשל"ו.

נדפס לראשונה ב'משא' (מצורף
ל'דבר'), גל' 51 (209) (ח' בטבת
תשל"ו, 12 בדצמבר 1975), ע'
1.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך האישים, ע' 191-195, בשם:
בין חקר ותוכחה (נחתם: ח'
בטבת תשל"ו).

2593 קרוב ובכל זאת רחוק. משא
(מצורף ל'דבר'), גל' 49 (207)
(כ"ד בכסלו תשל"ו, 28 בנובמבר
1975), ע' 1.

על עיר הולדתו ברודי ועל הסופר
יוסף רוט (רות).

2594 בין בקורת לחקר. דף, גל' מא
(אדר ב תשל"ו, מארס 1976), ע'
7-9; הערות לויכוח, ע' 21.

דברים בכינוס לדיון בבעיות
הביקורת בספרותנו שנתקיים
בכ"ז בכסלו תשל"ו, 1 בדצמבר
1975.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',

2589 בין אוניקום לקוריוו. תולדות,
שנה ד, חוב' 11 (כסלו תשל"ו,
נובמבר 1975), ע' א"ד.
על יעקב גרופר.

נוסח רומני בשם: Intre singu-
lar și bizar: Iacob Groper și
ambianța epocii. באותו מקום,
ע' 1-6.

נוסח עברי חזר ונדפס ב'ארחות
ושבילים', כרך סופרי יידיש
וספרותה, ע' 43-48 וב'יעקב
גראָפער און זיין צייט - יעקב
גרופר - אישיותו וזמנו' (תל-
אביב: בהוצאת התאחדות עולי
רומניה בישראל והוועדה המט-
פלת בעזבונו של יעקב גרופר,
אשקלון, תשל"ו 1976), ע' 248-
254.

2590 קאפיטעלך יידיש-ליטעראטור.
4. צווישן עגנון און מאנע. ישר-
אל שטימע, 19-טער יארג., נומ.
22 (774) (ט"ו בכסלו תשל"ו, 19
בנובמבר 1975), ע' 5.
על ש"י עגנון ומ"צ מנה.

חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 131-136.

2591 בית מקרא: דברים עם פתיחתו
בבית הסופר בירושלים. משא
(מצורף ל'דבר'), גל' 48 (206)
(י"ז בכסלו תשל"ו, 21 בנובמבר
1975), ע' 1.

עמו: אסופת מאמרים כבלשנות
שימושית מוקדשת לחיים רבין
במלאות לו שישים שנה / העורר-
כים: רפאל ניר ובן-ציון פישלר.
- ירושלים: המועצה להנחלת
הלשון, תשל"ו 1976. ע' 96-99.
תמצית אנגלית למאמר בע' XII.
על הנסמך.

2599 דברי הפרופ' דב סזן: ממכתבו
לעורך הספר ד"ר אברהם בקר.
ספר זכרון הוסיאטין והסביבה /
[העורך: אברהם בקר]. - תל-
אביב: ארגון יוצאי הוסיאטין
הגליצאית בישראל, תשל"ו
1976. ע' 278-280.

תגובת דב סזן על חיבורו של
אברהם בקר על קורותיהן של
הקהילות הוסיאטין וקופיצ'ינץ.
חזר ונדפס גם בספרו של אברהם
בקר 'קהילתיים' (תל-אביב,
תשל"ז 1977), ע' 120-124.

2600 בסודה של לשון. ספר זכרון
לקהילות ראדיחוב, לופאטין...
[והסביבה] / העורך - ג' קרסל.
- תל-אביב: ארגון יוצאי היישוב
בים - דלעיל בישראל ובחוז
לארץ, תשל"ו 1976, (למעשה
יצא בתשל"ח 1978), ע' 249-
255.
על חנוך ילון.

2600אבין תוכחה לאידיליה. שאול
טשרניחובסקי: מבחר מאמרי
ביקורת על יצירתו / ליקט וצירף
מבוא וביבליוגרפיה יוסף האפר'.

כרך הענינים, ע' 141-148, בשם:
דגושין ורפויין.

2595 קלייניקייטן: היימיש און פאָרט
פרעמד. פאָלק און ציון, 25
סטער יארג, נומ. 8 (טבת-שבט
תשל"ו, דצמבר 1975-ינואר
1976), ע' 23-24.

על עיר מולדתו ברודי וישלושה
סופרים מתוכה: לאה הרצברג-
פרנקל, הרמן מנקס ויוסף הוט.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 239-243.

2596 קלאָגמוטער. ישראל שטימע,
19-סטער יארג, נומ. 25 (777)
(כ"ג בטבת תשל"ו, 31 בדצמבר
1975), ע' 5; 20-סטער יארג,
נומ. 1 (778) (י"ב בשבט תשל"ו,
14 בינואר 1976), ע' 5.
על המלה.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 160-168.

2597 בין השגה להישג. יצחק שנהר:
מבחר מאמרים על יצירתו /
ליקט וצירף מבוא וביבליוגרפיה
הלל וייס. - תל-אביב: עם-עובד,
תשל"ו 1976. ע' 139-149.

הופיע כמסת מבוא לכל ספורי י'
שנהר (ירושלים: מוסד ביאליק,
תש"ך), ע' יא-כד.

כונס ב'בין דין-לחשבוך, ע' 259-
267.

2598 בתחום האליפסה - קיצור על
דרך בדלות הנסמך ודומיו. כלשון

כאקאבא; 2. מאה שערים; 3.
אביסל צו פיל גלחים; 4.
סאביעסקי און פראדעלע. פאלק
און ציון, 25 סטאר יארג., נומ. 9.
(אדר א-אדר ב' תשל"ז, פברואר-
מארס 1976), ע' 23-24.

על יעקב פיכמן ואפרים אוירבך
ועל פירסומו של יעקב פיכמן
בארגנטינה כחוקר פיכמן; על
שיר של תמרה קמנשיין 'מאה
שערים'; על הטעות בשמוש בק-
צור כמ"ר (כבוד מורנו רבי)
במובנה כומר (כהן דת נוצרי);
ועל המלך הפולני סוביצקי
בפתגמים ובפולקלור היהודי
בפולין.

הקטעים הנ"ל חזרו ונדפסו ב'א
ווארט באשטייט', צווייטער
באנד: הראשון בע' 231-232,
השני בע' 229, השלישי - ע'
230-231 והרביעי - ע' 137-138.

2605 אף ברי: כתוב, פיוט, פזמון, חי-
דוד. לשוננו לעם, מחזור כז,
קונטרס ד (רסד) (שבט תשל"ו),
ע' 99-105; קונטרס ה (רס"ה)
(אדר א' וב' תשל"ו), ע' 131-
138.

על הצירוף 'אף ברי' בחריזה
ביידיש ומקורה העברי.
חזר ונדפס בהרחבה ב'מכוחו של
מקרא', ע' 138-146, בשם: אף
ברי יטריח עב.

2606 צווישן פענצטער און איידל-
שטיין. ישראל שטימע, 20-
סטער יארג., נומ. 3 (780) (י'

ת. - תל-אביב: עם עובד,
תשל"ז 1976, ע' 142-150.
נדפס לראשונה ב'דבר', מוסף
לשבתות ולמועדים, כרך יא, גל'
ח (א' בטבת תרצ"ו, 27 בדצמבר
1935), ע' 3-5, בשם: בלב הער-
בה - שרטוטים לשירת
טשרניחובסקי (חתום: ד.ש.).

חזר ונדפס ב'אבני בתן', ע' 78-
90 וב'בין דין לחשבון', ע' 16-
23.

2601 די יורשים: צו שלום-עליכמ'ס א
מאטיוו. ירושלימער אלמאנאך,
נומ. 7-6 (1976), ע' 51-62.
על מוטיב בספורי שלום עליכם.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 79-93.

2602 ח.נ. ביאליק און די אגדה. ביי
זיק, העפט 6 (טבת תשל"ו,
ינואר 1976), ע' 20-26.

על 'אגדת שלושה וארבעה' לח"נ
ביאליק.

2603 צווישן גימל און הימל.
פאלקסבלאט, נומ. 1 (86) (ינואר
1976, טבת-שבט תשל"ו), ע'
12-13; נומ. 2 (87) (פברואר
1976, שבט-אדר א' תשל"ו), ע'
12.

על שירי ילדים ללימוד האלף-
בית.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
צווייטער באנד, ע' 199-209.

2604 קלייניקייטן: 1. צווישן יעקב און

- באדר א תשל"ו, 11 בפברואר 1976, ע' 5, 8.
 לענין שיר של הלל שרגל.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
 צווייטער באנד, ע' 191-198.
- 2607 שני סולמות הגאולה. תנועת
 העבודה בארץ ישראל ויחסה
 לדת: פרוטגוקול מיום עיון
 שהתקיים באוניברסיטת תל-
 אביב בעקבות מחקרו של דוד
 כנעני 'העליה השניה העובדת
 ויחסה לדת ולמסורת', בתאריך
 17.2.1976. - [תל-אביב]: המכון
 לחקרי עבודה וחברה, 1976. ע'
 10-14.
- מאמר תגובה מורחב מאת דב סדן
 על ספרו של דוד כנעני פורסם
 ב'דבר' בשלושה המשכים
 בתאריכים 12.3.76, 28.5.76 ו-
 11.6.76 וב'ארחות ושבילים',
 כרך הענינים, ע' 70-99, בשם:
 רוב דחיה ומעט קירוב.
- 2608 רוב דחיה ומעט קירוב. דבר, י'
 באדר ב' תשל"ו, 12 במארס
 1976, ע' 15, 16 (במדור 'משא').
 על ספרו של דוד כנעני 'העליה
 השניה העובדת ויחסה לדת
 ולמסורת'.
 חזר ונדפס במאמר 'רוב דחיה
 ומעט קירוב' פ'ארחות ושבי-
 לים', כרך הענינים, ע' 70-99.
- 2609 צווישן שיכור און שענקער.
 ישראל שטימע, 20 סטעד יארג.,
 נומ. 5 (782) ח' באדר ב תשל"ו,
- 10 במארס 1976, ע' 5; נומ. 6
 (783) (כ"ב באדר ב תשל"ו, 24
 במארס 1976), ע' 5.
 על המימרה 'גאָט באשערט דעם
 שיכור זיין וויין און דעם שפינער
 זיין פלאקס'.
 חזר ונדפס ב'א וואָרט באש-
 טייט', צווייטער באנד, ע' 150-
 159.
- 2610 "שטויות על שטויות". הצופה, י'
 באדר ב תשל"ו, 12 במארס
 1976, ע' 4.
 שיחה עם דב סדן ומבקרי ספרות
 אחרים על ביקורת, מחקר
 וקטרוגו של יזהר - בתגובה
 למאמרו של י' סמילנסקי 'מעג'
 ננים לא יהיו לך' (ידיעות אחרו-
 נות, 20.2.1976, ע' 2-3).
 מראינת: נעמי גוטקינד.
- 2611 על אברהם קריב. זאת הארץ,
 גל' 200 (י"ז באדר ב' תשל"ו, 19
 במארס 1976), ע' 3.
 חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
 כרך האישים, ע' 203-205, בשם:
 שלוש עטרות.
- 2612 דברים לזכר אברהם קריב
 ז"ל. זכרונות האקדמיה 'ללשון
 העברית, כרך כא"כד, תשל"ד-
 תשל"ז (ירושלים, תשמ"א), ע'
 209-215.
 דברים בישיבה המאה עשרים
 ושבע של האקדמיה שנתקיימה
 ביום כ"ט באדר ב' תשל"ו.
 נדפס לראשונה ב'דבר' (במדור

'משא'), י"ד בניסן תשל"ו, 14 באפריל 1976, ע' 21, 22 וחזר ונדפס ב'ארחות ושבילים'; כרך האישים, ע' 205-212, בשם: בין לאו והן.

2613 קלייניקייטן: 1. א קאפ בע- לעטריקטישע געאגראפיע; 2. א שורש מיט א טאָפּל פנים; 3. טאקע וועגן אויפלאג; 4. און נאך אן עצה. פאלק און ציון, 25סטער יארג, נומ. 10 (ניסן-אייר תשל"ו, אפריל-מאי 1976), ע' 23-24.

על זיהוי ערים בגלות, כערים בארץ-ישראל (פאר-שבע - וור-שה וכו'), ועל-שינוי שמות של ערים בסיפורים של: מַדְכִּי דוד, ברגדשטטר; על מילות ההספד 'חבל על דאבדין ולא משתכחין'; על המלה אויפלאג בידיש ואויפלאגע בגרמנית; על הצירוף 'עבן-האליץ' בידיש. חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', צוויטער באנד, ע' 233-239.

2614 לזכר בעל פשר עגנון. דבר, י"ד באייר תשל"ו, 14 במאי 1976, ע' 15 (במוסף 'משא').

על משולם טוכנר במלאות עשר שנים למותו ולחלוקת פרס על שמו. חזר ונדפס ב'על ש"י עגנון', מהד' ב, ע' 217-222, בשם: עם הפרג לזכרו.

2615 העליה השניה ויחסה לדת: הע-

רות לדיוני ספרו של דוד כנעני. דבר, כ"ח באייר תשל"ו, 28 במאי 1976, ע' 13, 14 (במדור 'משא').

המשך הדיון בספרו של דוד כנעני 'העליה השניה העובדת ויחסה לדת ולמסורת'.

חזר ונדפס במאמר 'רוב דחיה ומעט קירוב' ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 77-90.

2616 על התחלת קן ברודי. מאסף: כתבים לחקר תנועת הפועלים היהודית, כר' יג (תשמ"ב-מ"ג, 83-1982), ע' 152-153.

מכתב אל יהודה קרני על התחלת קן השומר הצעיר בברודי, 1918-23.

נחתם: שלהי אייר תשל"ו.

2617 עם שירי הנוער העבריים של דער נסתה [פנחס כהנוביץ]. בחינות, כרך 7 (תשל"ז), ע' 127-133.

נחתם: ירושלים, סיון תשל"ו.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 108-116, בשם: פרחי נוער.

2618 קלייניקייטן: וועגן ביאליקס פייגעלע. פאלק און ציון, 25סטער יארג, נומ. 11 (סיון-תמוז תשל"ו, יוני-יולי 1976), ע' 18-19.

על מוטיב הציפור אצל ביאליק.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', צוויטער באנד, ע' 111-116.

- 2619 לסיומו של בירור: עוד בעניין הדיון על ספרו של דוד כנעני. דבר, י"ג בסיון תשל"ו, 11 ביוני 1976, ע' 15, 16 (במדור 'משא'). ועוד בענין ספרו של דוד כנעני 'העליה השניה העובדת ויחסה לדת ולמסורת'. חזר ונדפס במאמר "רוב דחיה ומעט קירוב" ב'ארחות ושבי' לים', כרך הענינים, ע' 70-99.
- 2620 עם פרס 'מאנגר השתא. ידיעות אחרונות, כ"ז בסיון תשל"ו, 25 ביוני 1976, במוסף 'תרבות, ספרות, אמנות', ע' 1. על לייזר אייכנרנד, אליעזר רובינשטיין, אריה שמרי ושמעון דוֹיגאן חתני פרס מאנגר. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 174-178, בשם: פרס וחתינו.
- 2621 על תמונת הבעש"ט. מעריב, כ"ז בסיון תשל"ו, 25 ביוני 1976, ע' 39 (במדור: 'ספרות, אמנות, בקורת'). קטע מתוך מכתב למשה שמיר במדור 'קוראים מגיבים' על תמונה של המקובל ר' פאלק הנקרא בעל שם מלונדון, יליד פודהיצה.
- 2622 בין בוקר לבוקר. מאזנים, כרך מג, חוב' 2 (תמוז תשל"ו, יולי 1976), ע' 133-139. על משה ולדמן. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
- כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 74-85 (נחתם: אדר ב תשל"ו).
- 2623 ושוב אל ההתחלה. דבר, י"ח בתמוז תשל"ו, 16 ביולי 1976, ע' 13 (במדור 'משא'). על 'אל הצפור' לח"נ ביאליק.
- 2624 והערה להערה. דבר, י"ח בתמוז תשל"ו, 16 ביולי 1976, ע' 14. חתום: ד.ס. הערה להערתו של שלום לינדנ-באום על הסופר הפולני סטניסלב ווינצנץ.
- 2625 על אברהם קריב: דברים לזכרו בבית הסופר בירושלים. כרמלית: שנתון ספרותי, כרך כא-כב (חיפה, תשל"ז-תשל"ח), ע' 10-16. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 213-218, בשם: פן ופנים (נחתם: כ"ג תמוז תשל"ו).
- 2626 מאי דער נסתר? ישראל שטימע, 20-סטער יארג, נומ. 14 (791) כ"ג בתמוז תשל"ו, 21 ביולי 1976, ע' 5; נומ. 16 (793) (ו') באלול תשל"ו, 1 בספטמבר 1976, ע' 5. חזר ונדפס ב'א וואַרט באשטייט', צווייטער באנד, ע' 139-149.
- 2627 קליניקייטן: וועגן שלום-עליכמס אוצר. פאלק און ציון, 25סטער יארג, נומ. 12 (אב-

2631 קליינע באגעגענישן. פאלקס-בלאט, נומ. 9 (94) (אלול תשל"ו, ספטמבר 1976), ע' 12-13.

על ש"י עגנון בידיש. ובמיוחד על יצירותיו בצעירותו. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 104:101, בשם: און אז איר וועט שוין יאָ וויסן.

2632 לקצב חצי הלל: דברים בכנס יי-דיש בירושלים. דבר, ט"ו באלול תשל"ו, 10 בספטמבר 1976, ע' 13, 14 (כמדור 'משא'). נחתם: כ"ח אב תשל"ו.

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 231-238.

2633 הר וצלעותיו: דברים על עמוס עוז בבית הסופר בירושלים. דבר, כ"ט באלול תשל"ו, 24 בספטמבר 1976, ע' 43, 44 (במ-דור 'משא').

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 130-140 (נחתם: ערב ראש השנה תשל"ז).

תשל"ז
1976 - 1977

2634 בין שמדי לשלמי. מחברות אלחרמן, כרך א. - תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, תשל"ז. ע' 230-245.

על התרגום לעברית על ידי נ'

אלול תשל"ו, אוגוסט-ספטמבר 1976), ע' 25-26. בעקבות סיפורו של שלום עליכם 'האוצר'.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', צווייטער באנד, ע' 73-78.

2628 ועוד על נח ושבעת שיבושיו. דבר, ו' באב תשל"ו, 2 באוגוסט 1976, ע' 10 (במדור 'מכתבים למערכת'). על הביטוי 'נח בשבע שגיאות' בתשובה למאמריהם של חנה זמר וזאב אגרת.

2629 צום טאָקט פֿון האַלב-הלל. בא-ריכט פֿון דער וועלט-קאָנפּערענץ פאר יידיש און יידישער קולטור: פאָרגעקומען אין ירושלים דעם 23סטן - 26סטן אויגוסט 1976. - תל-אביב: ארויסגעגעבן דורך דער וועלט-ביורא פאר יידיש און יידישער קולטור, תשל"ז 1977. ע' 39-46.

חזר ונדפס ב'די גאָלדענע קייט', נומ. 91 (1976), ע' 32-38 וב'טויערן און טירן', ע' 227-236 (נחתם בטעות: תשכ"ו).

נוסח עברי נדפס ב'דבר', ט"ו באלול תשל"ו, 10 בספטמבר 1976, ע' 13, 14 (במדור 'משא').

2630 פראפעסאר דב סדן באגריסט נ. סיגאלאוסקין. אונדזער אייגן וואָרט, 13טער יאָרג, נומ. 51 (ספטמבר 1976), ע' 14.

- אלתרמן של 'שלמה המלך ושלמי הסנדלר' מאת סמי גרונימן. חזר ונדפס ב'אבני שעשוע', כרך ראשון, ע' 89-103.
- 2635 צידה לדרך: צווישן אלטע און נייע ווערטלעך. פּאָלק און ציון, 26סטער יאָרג, נומ. 13 (תשרי-חשון תשל"ז, אוקטובר-נובמבר 1976), ע' 19.
- על הצירוף 'צידה לדרך' וצירופים דומים בעברית, ארמית ויידיש. חזר ונדפס בהרחבה ב'א וואָרט באשטייט', דריטער באַנד, ע' 42-46, בשם: צווישן צידה און זווידין.
- 2636 בערדיטשעוו: שטריכן צו 'די משפחה מאשבער'. פּאָלקסבלאט, נומ. 10/11 (95/96) (תשרי-חשון תשל"ז, אוקטובר-נובמבר 1976), ע' 14-16.
- על יצירתו של דער נסתר. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 60-68, בשם: שטריכן צו 'די משפחה מאשבער'.
- 2637 ליום גבורותיו. זאת הארץ, גל' 214 (י"ד בתשרי תשל"ז, 8 באוקטובר 1976), ע' 4.
- על אורי צבי גרינברג במלאות לו שמונים. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 33-36, בשם: עם גבורותיו.
- 2638 סעיפים קטנים בלוח יוחסין גדול.
- מעריב, י"ד בתשרי תשל"ז, 8 באוקטובר 1976, ע' 26. על יחוסו של א"צ גרינברג. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך האישים, ע' 28-33, בשם: סעיפים במגילת יוחסין.
- 2639 עד מתי. ישראל שטימע, 20-סטער יאָרג, נומ. 18 (795) (ה' בתשרי תשל"ז, 29 בספטמבר 1976), ע' 5; נומ. 19 (796) (י"ט בתשרי תשל"ז, 13 באוקטובר 1976), ע' 5. על הצירוף ביידיש ובעברית.
- 2640 א מעשה מיט א בער. ישראל שטימע, 20-סטער יאָרג, נומ. 22 (799) (ב' בכסלו תשל"ז, 24 בנובמבר 1976), ע' 5. על התיבה 'בער' (דב) ביידיש ובאר בעברית. חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', דריטער באַנד, ע' 47-49, בשם: צווישן בער און באר.
- 2641 צווישן אייגנס און אייגנס. אונד' זער אייגן וואָרט, 13טער יאָרג, נומ. 52 (דצמבר 1976), ע' 14-19. על התיבה 'אייגנס' - פידושיה ושימושיה. חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט', דריטער באַנד, ע' 93-99.
- 2642 נוסח טאלמיטש. פּאָלק און ציון, 26סטער יאָרג, נומ. 14 (כסלו) טבת תשל"ז, דצמבר 1976-ינואר

נחתם: ירושלים, שבט תשל"ז.
על העיר אושווינצ'ים ויהודיה.
חזר ונדפס ב'ארחות ושכילים',
כרך הענינים, ע' 316-320, בשם:
בקהלת אושווינצ'ים: עיר וחלוץ
ציה.

2646 בכי תרי ותלת: 1. בין כרס
לבטן. 2. בין תיבה לתיבה. שי
להימן: מחקרים בספרות העב-
רית של ימי הביניים מוגשים
לא"מ הברמן (הימן הירושלמי)
במלאות'לו שבעים וחמש שנה /
התקין וערך צבי מלאכי בהשתת-
פות יונה דוד. - תל-אביב:
אוניברסיטת תל-אביב, המכון
לחקר הספרות ע"ש ב"צ כץ
[ע"י] ר' מס, ירושלים, תשל"ז
1977. ע' 233-237.

2647 דער ייד און זיין פעקל. אונדזער
שריפט, נומ. 7-10 (1977), ע'
33-39.
על המימרה 'עדער ייד האָט זיין
פעקל'.

2648 היימישע מעשות: כראַניק פון א
משפחה. די גאָלדענע קייט, נומ'
92 (1977), ע' 95-106.
שלושה פרקים מתולדות משפחתו
של דב סדן: א. ריח תורה; ב.
נוסח אשכנז; ג. טאטע און זון.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
271-286.

2649 צו די זוכענישן פון גרשון

(1977), ע' 22-23.
על הקהילה היהודית בטולמיץ'
בגליציה ועל מלומדיה.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
דריטער באנד, ע' 134-141,
בשם: צווישן טאלמיטש און
טלומאטש.

Anno 1933 – czyli: jak się to 2643
zaczęło. Nowiny Kurier, 10
grudnia [December] 1976, p.
8.

שיר בפולנית.

2644 על ספרותנו - מסת-חיתום.
ירושלים: דברי ספרות והגות,
כרך יא-יב (תשל"ז, 1977), ע'
162-171.

השלמה לקונטרס 'על ספרותנו -
מסת-מבוא' (ירושלים: המחלקה
לעניני הנוער והחלוץ של
ההסתדרות הציונית, בהוצאת
ראובן מס, תש"י):

מסת המבוא נדפסה גם ב'אבני
בדק', ע' 9-66.

מסת החיתום חזרה ונדפסה
ב'ארחות ושכילים', כרך הע-
נינים, ע' 173-184 (נחתם: סיון
תשל"ז).

2645 עיר וחלוציה. ספר אושפיצין
(אשווינצ'ים - אושוויץ) / ערוך
בידי חיים וולנדמן, אביעזר
בורשטיין, מאיר שמעון גשורי.
- ירושלים: ארגון יוצאי אושפי-
צין בישראל; תשל"ז, 1977. ע'
411-414.

(802) (ט"ו בטבת תשל"ז, 5 בדצמבר 1977 [צ"ל 5 בינואר 1977], ע' 7.
על מחקרו של פליקס וולטש Das Rätsel des Lachens וסביביו.

2655 בשבחו של יותם ופרקיו: דברים במסיבה מטעם עירית תל-אביב-יפו. דבר, ט' בשבט תשל"ז, 28. בינואר 1977, ע' 16 (במדור 'משא').

דברים במסיבה- לכבוד ספרו של ישעיהו אברך 'פרקי יותם'. חזר- ונדפס ב'ארחות זשבילים', כרך האישים, ע' 257-252, בשם: בהתלכד המה והאיך.

2656 די לבנה און אירע שטעט: צווישן אלטע און נייע וועהטלעך. יידישקייט, באנד 2, נומ. 2 (פברואר 1977, תשל"ז), ע' 4-7. על לשונו של -עגנון בספריו האחרונים. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 94-101.

2657 נוסח ריבישניו. פאָלק און ציון, 26סטער יארג., נומ. 15 (שבט-אדר תשל"ז, פברואר-מארס 1977), ע' 16-17.

על הקהלה היהודית בהרובישוב (או רובישוב) ועל נסחים שונים לשם המקום. חזר ונדפס ב'א וואַרט באשטייט', דריטער באַנד, ע' 128-134, בשם: צווישן ריבישיוו און הרוביעשאוו.

סאפאָזשניקאָוו: צווישן פסיכאָ-אנאליז און גענעטיק. די גאָל-דענע קייט, נומ' 93 (1977), ע' 158-172.

חזר ונדפס ב'טויערן און טירן', ע' 187-208, בשם: צווישן פסיכאָאנאליז און גענעטיק: צו גרשון סאפאָזשניקאָווס זוכעני-שן. נחתם (כנראה בטעות): תש"י.

2650 צווישן באָדנער און באַנדאר. ירושלימער אלמאנאך, נומ' 8 (1977), ע' 185-189.

2651 צו די אָנהויבן פון דער נסתר. ירושלימער אלמאנאך, נומ. 9 (1977), ע' 158-170. על דער נסתר (פנחס כהנוביץ).

2652 ווייטע און נאָענטע גלגולים. 1. אלישע בעל-הכנפים. ביי זיק, העפּט 8 (טבת תשל"ז, ינואר 1977), ע' 6-9. על הַבִּינוי 'אלישע בעל הפּנפּיים' המופיע בגמרא.

חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 192-197.

2653 Qu'est-ce, que la littérature hébraïque moderne? Connaissance d'Israel, 1ère année, no. 1 (Janvier-Juin 1977), p. 33-45.

2654 צווישן לאכץ און וויינען. ישראל שטימע, 21-סטער יארג., נומ. 1

- 2658 ווערטער און באטייטן. 1. ציצית – בייסער. ישראל שטימע, 21-סטער יארג, נומ. 3 (804) (י"ד בשבט תשל"ז, 2 בפברואר 1977), ע' 4.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט, צווייטער באַנד, ע' 246-249.
- 2659 שיח העתים. ידיעות גנזים, שנה 13, כרך ז, חוב' 92 (אדר תשל"ז), ע' 108-109.
על אשר ברש. נחתם: ו' סיון תש"ך.
נעתק מתוך: 'גנזים': קובץ לתולדות הספרות העברית בדורות האחרונים, כרך א' (תשכ"א), בעריכת ג' קרסל.
הודפס גם ב'בין דין לחשבון', ע' 232-233.
- 2660 תכנית ראשונה לגנזים. ידיעות גנזים, שנה 13, כרך ז, חוב' 92 (אדר תשל"ז), ע' 112-115.
מכתב לאשר ברש. נחתם: ת"א, ער"ה תשי"א.
- 2661 בהתוודע יוסף אל אחיו: עם אוצר המלים כפול-הלשון של יצחק אמיר. ידיעות אחרונות, ז' באדר תשל"ז, 25 בפברואר 1977, במוסף 'תרבות, ספרות, אמנות', ע' 3, 10.
- 2662 סיפורי בית. מעריב, ז' באדר תשל"ז, 25 בפברואר 1977, ע' 38.
'במלאות לו... שבעים וחמש
- שנה, מעלה דב סדן. – הסופר וחוקר תרבות ישראל – פרקי זכרונות מבית אבא'.
הספורים: א. מעשה המגיד. ב. בעמק הבכא. ג. עול מלכות. ד. אחרית צדיק.
חזר ונדפס ב'עיר ואם בעיני בניה', ע' 185-187.
- 2663 צוזאמענטרעף. פאָלקסבלאט, נומ. 3-4 (100-101) (אדר-ניסן אייר תשל"ז, מארס-אפריל 1977), ע' 17-18.
על המלים 'יובל', 'סנהדרין' והשמות 'נקדימון', 'בן כלבא שבוע' ו'בן ציצית הכסת' שמקורן רן ביוונית ונקלטו בעברית.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 198-202, בשם: ברונעמער און זון-זעץ.
- 2664 ווערטער און באטייטן. 2. האָדער און האָדער. ישראל שטימע, 21-סטער יארג, נומ. 5 (806) (י"ב באדר תשל"ז, 2 במארס 1977), ע' 5.
על מוכן המלה האדער (Hader) ומקורה.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט, דריטער באַנד, ע' 60-64, בשם: צווישן האָדער און האָדער.
- 2665 דב סדן: ראיון בכתב. ידיעות אחרונות, י"ד באדר תשל"ז, 4 במארס 1977, במוסף 'תרבות, ספרות, אמנות', ע' 1, 6.
ראיון עם דב סדן במלאות לו

שבעים וחמש שנים.
מראינת פנינה מיזליש.

משורכבים בהם.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
דריטער באנד, ע' 123-128.

2666 קורות חיי. ידיעות אחרונות, י"ד

באדר תשל"ז, 4 במארס 1977,
במוסף 'תרבות, ספרות, אמנות',
ע' 3.

הביא לדפוס ג' קרסל. נכתב ביום
כ"ח באלול תש"י (10.9.1950).
נדפס גם ב'הדאר', שנה 56, גל'
יט (כ"א באדר תשל"ז, 11 במא-
רס 1977), ע' 291.

2671 "המצב התרבותי בישראל? אי-

אפשר שהדעת תהא נוחה ממנו,
אך אפשר שהדעות תהיינה
נוחות". דפיס לפעילי תרבות
וחינוך, שנה כ, חוב' עג (אפריל-
יוני 1977), ע' 5-7.
ראיון במלאות 75 שנה לדב סדן.
ראיין צבי אפרת.

2667 מכל מלמדי השכלתי: למשמע

דברים לשמי בבית הסופר
בירושלים. דבר, כ"א באדר
תשל"ז, 11 במארס 1977, ע' 16,
17 (במדור 'משא').

2672 אונדזער עלטער-זיידעס וועג

קיין ירושלים. פאָלק און ציון,
26 סטער יאָרג, נומ. 16 (ניסן-
אייר תשל"ז, אפריל-מאי 1977),
ע' 15-17.

Biografia mea. Viața noas- 2668
tra, 11 Martie 1977, 21 Adar
5737, p: 8

2669 בשעת מעשה: לגלגולו של

נוטריקון. לשוננו לעם, מחזור
כת, קונטרס ו (רעו) (ניסן
תשל"ז), ע' 155-163.

על ר' יוסף שפירא (ר' יאשע
שוחט) בדרכו לירושלים.

חזר ונדפס ב'אונזער וואָרט',
נומ. 123 (7911) (י"ז בסיון
תשל"ז, 4 ביוני 1977), ע' 4, 5.
וב'אין און ארןם יידישוואַרג',
ערשטער באנד, ע' 263-271.

על הצירוף ושגמושו בלשון
העברית ובמיוחד בידיש.

2673 צווישן צוויי דורות: מחשבות

וועגן פארטייל פון אליעזר
פינעס-פרייז. ישראל שטימע,
21-סטער יאָרג, נומ. 8 (809)
(כ"ה בניסן תשל"ז, 3 באפריל
1977), ע' 4, 5.

2670 שטעט און שטעטלעך: צווישן

לעמבעריק און קראקע. ישראל
שטימע, 21-סטער יאָרג, נומ 7
(808) (י"א בניסן תשל"ז, 20
במארס 1977), ע' 5.

על הענקת פרס פינס לאריה
פילובסקי ויחיאל שיינטוך זעל
אליהו (עלי) שכטמן.

חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',

על לבוב (למברג) וקרקוב וביטור-
יים בידיש ששמות הערים

ע' 250-255 (נחתם בטעות: כ"ב
ניסן תשל"ז).

על הסופר שרגא קדרי בן השב-
עים.

2674 אל נחפו להחליף את שמנו. דף,
גל' מג. (אלול תשל"ז, ספטמבר
(1977), ע' 18.

דברים בויכוח בועיקת הסופרים
הכ"ח בימים ט"ז-י"ז בניסן
תשל"ז, 4-5 באפריל 1977 על
שינוי שמה של אגודת הסופרים
העברים במדינת ישראל.

2675 ועוד בלשון מדבר בעדו. על
המשמר, ה' בסיון תשל"ז, 22
במאי 1977, ע' 4, 5; י' בסיון
תשל"ז, 27 במאי 1977, ע' 7
(ב'דף לספרות ולאמנות).

2676 וועגן הרצעלס בריוו-שטייגער:
ציטאטעס און זייערע גילגולים.
פאלק און ציון, 26 סטער יארג,
נומ. 17 (סיון-חמוז תשל"ז, יוני-
יולי 1977), ע' 16-17.

על מילים וצירופים באגרותיו
של הרצל, גילגולם ומקורם.

2677 עלי גינקה. השבוע (קבוץ בית
אלפא), שנה לז, גל' 22 (1068)
(כ"ג בסיון תשל"ז, 9 ביוני
(1977), ע' 5-7.

על גינקה טרייבר לבית זיגל-
בוים.
נחתם: מוצאי שבועות תשל"ז.

2678 בכבודו של שרגא קדרי. הצופה,
י"ד באב תשל"ז, 29 ביולי 1977,
ע' 4, 8.

2679 כל הכתוב לחיים-בירושלים: א
ווארט פאר אן עולם יידן. פאלק
און ציון, 26 סטער יארג, נומ.
18 (אב-אלול תשל"ז, אוגוסט-
ספטמבר 1977), ע' 20-22.
דברים ב'ירושלימער קולטור-
געזעלשאפט.

יחזר ונדפס ב'טויערן און טירן,
ע' 318-328 (נחתם: סיון
תשל"ז).

2680 לזכרו של י. נגוסין (ריטוב). דבר
הקואופרציה: ספר לזכרו של
ישראל ריטוב, יושב-ראש מרכז
הקואופרציה בשנות 1933-1969
/ העורך - ל' לוש. - תל-אביב:
מרכז הקואופרציה ליצרנות,
תחבורה ושירותים, אלול
תשל"ז, ספטמבר 1977. ע' 41-
44.

תשל"ח 1977 - 1978

2681 מכתב ברכה לישראל קרגמן
במלאת לו שבעים שנה. איש
העבודה והשליחות: להערכת
אישיותו ופעלו של חבר הכנסת
ישראל קרגמן במלאת לו שבעים
שנה. - [ירושלים]: ועד היובל,
תשל"ח 1977. ע' 64-65.

2682 בין שני הרים: על ח.נ. ביאליק
כמתרגמו של ר' יהודה הלוי.

27סטער יארג, נומ. 19 (תשרי-
חשון תשל"ח, אוקטובר-נובמבר
1977), ע' 20-21.
על שירו של מאיר הלוי לעטריס
'יונה הומיה' ועל יצירות שונות
בשם זהה.

חזר ונדפס בהרחבה ב'צווישן
ווייט און נאָענט', ע' 245-253.

2686 זלמן אניף א גויישער חתונה.
ישראל שטימע, 21סטער יארג,
נומ. 19 (982 [צ"ל 820]) (י"ז
בתשרי תשל"ח, 29 בספטמבר
1977), ע' 4; נומ. 20 (983 [צ"ל
821]) (א' בחשון תשל"ח, 12
באוקטובר 1977), ע' 4; נומ. 21
(984 [צ"ל 822]) (י"ד בחשון
תשל"ח, 26 באוקטובר 1977), ע'
4.

"לזכר מורי ורבי, מאיר באלא-
באן הי"ד, צו זיין הונדצרט-
יאָריקן געבוירן-טאג".

2687 בין סיפור וחקר: בכבודם של
חתני פרס פיכמן. מאזנים, כרך
מה, חוב' 5 (תשרי-תשל"ח,
אוקטובר 1977), ע' 325-328.

על מקבלי הפרס יצחק אורפז
ואליהו ליפינר ומפעליהם ביצירה
ספרותית ובמחקר.

2688 צווישן וועווערקע און וועווריק.
ביי זיך, העפט 9/10 (תשרי-
חשון תשל"ח, נובמבר 1977), ע'
27-32.

על השמות הנ"ל וכיטויין השונה
בניבים שונים של יידיש.

משנתו ההגותית של רבי יהודה
הלוי. - ירושלים: משרד החינוך
והתרבות, המחלקה לתרבות תו-
רנית, תשל"ח. ע' 231-242.

2683 על כוכב הגאולה: בין ראשיתו
של דר נסתר ואחריתו. דבר, ד'
בתשרי תשל"ח, 16 בספטמבר
1977, ע' 15 (במדור 'משא').

"אמר המחבר: בימים אלה,
בהיעלות-זכר חבורת סופרי יי-
דיש, הרוגי המלכות כברית
המועצות, במלאת כ"ה שנים
להריגתם, ראוי להציב ציון
לניפלה שבחבורה, דר נסתר
(פינחס כהנוביץ), שנכלא ונחקר
'כשיטתם, והמוות הקדימו בכלאו,
ועיקר הציון בבדיקת נקודת-
המגע בין ראשית דרכו ואחרי-
תה".

חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
116-128. נוסח יידי נתפרסם
ב'טויערן און טירן', ע' 43-59,
בשם: דער שטערן פון דערליי-
זונג.

2684 דריי קאפיטלעך שלום עליכם.
יידישקיט, באנד 2, נומ. 3
(אוקטובר 1977, תשל"ח), ע'
11-16.

חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 7-20, בשם: דריי קאפיטלעך
וועגן שלום עליכם (נחתם: י"ח
תמוז תשל"ז).

2685 יונה הומיה. פאָלק און ציון,

five: a collection evaluation / edited by S.J. Goldsmith. – London: Published by the Federation of Jewish Relief Organisations, the Association of Jewish Writers and Journalists, the World Jewish Congress Yiddish Committee, January 1978. p. 15-16.

לכבודו של יוסף לפטויץ.

2694. פילשפראכיקייט ביי יידן: רעפער-ראט אויפן יידיש-סימפאזיום אין פאריז, נאָוועמבער 1977. פאָלקסבלאט, נומ. 1/2 (110/111) (טבת-שבט-אדר א תשל"ח, ינואר-פברואר 1978), ע' 12-15. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 269-279 (נחתם: ה' כסלו תשל"ח).

2695 בין לשמי לבין לשמה. על המש-מר, ה' בשבט תשל"ח, 13 בינור-אר 1978, ע' 6 (ב'דף לספרות ולאמנות).

דברים ברב-שיח בסורבון בפא-ריס על ענין לימוד לשונות היהודים.

2696 ווערטער און באטייטן. 3. טריאַ-קע. ישראל שטימע, 22-סטער יארג, נומ. 2 (828) (י' בשבט תשל"ח, 18 בינואר 1978), ע' 5. על המימרה 'א ידער מכה האט זיך זיין טריאקע'. חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט,

2689 א גאסט אויף א ווייל: מיט א בריוו צו א יוגנט-גרופע אין לאַנדאָן. פאָלק און ציון, 27-סטער יארג, נומ. 20 (כסלו-טבת תשל"ח, דצמבר 1977-ינואר 1978), ע' 18-19.

על הנוער היהודי בתפוצות ומצ-בו. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 263-268 (נחתם: י' חשון תשל"ח).

2690 צווישן לשמי און לשמה. ישראל שטימע; 21-סטער יארג, נומ. 25 (826) (י"א בטבת תשל"ח, 21 בדצמבר 1977), ע' 4. דברים ב'קאמיטעט פאר יידיש און יידישער קולטור אין פראנק-רייך" מטעם קולג' דה-פראנס-בפאריס, ה'ז' בכסלו תשל"ח (15-17 בנובמבר 1977).

חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 280-285 (נחתם בטעות: ז' כסלו תשל"ב).

2691 צו די' גבורות: וועגן אורי-צבי גרינבערג. די גאָלדענע קייט, נומ' 95/96 (1978), ע' 19-29. חזר ונדפס ב'טויערן און טירן, ע' 110-125. נחתם: תשל"ח.

2692 בין שופר לקרן. קטיף, כרך יב' יג (תשל"ח, 1978), ע' 50-55.

2693 Something on anthologies. Joseph Leftwich at eighty-

- 2701 ווערטער און באטייטן. 5. זעצן. ישראל שטימע, 22-סטער יארג., נומ. 6 (832) (ו' באדר ב תשל"ח, 15 במארס 1978), ע' 5. על התיבה 'זעצן' ועל המימרה 'ער זעצט ווי א בעקער'.
- 2702 "אישים מן המקרא". מאזנים, כרך, מו, חוב' 4 (אדר א-ב תשל"ח, אפריל 1978), ע' 246-249. על ספרו של ישראל כהן בשם זה. חזר ונדפס ב'מסלול': ספר היובל לישראל כהן במלאות לו שבעים וחמש' שנה (תל-אביב, תש"ם), ע' 304-309.
- 2703 מורשת יהדות פולין: דברים ליו-בל התשעים של אנשל רייס. משואה, כרך ו (ניסן תשל"ח, אפריל 1978), ע' 29-35. חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך הענינים, ע' 286-294 (נחתם: תשל"ז).
- 2704 "און די שטיוול איז צעריסן". פאלק און ציון, 27-סטער יארג., נומ. 22 (ניסן-אייר תשל"ח, אפריל-מאי 1978), ע' 26. על הצירוף ביידיש וגלגוליו.
- 2705 וזאת למכבדי: דברים באוונג המשתתפים בספר על שמי. ידי-עות אחרונות, י"ד בניסן תשל"ח, 21 באפריל 1978, במור-סף 'תרבות, ספרות, אמנות', ע' 11.
- דריטער באנד, ע' 27-32, בשם: צווישן צרי און טריאקע.
- 2697 ואני און וואניע. פאלק און ציון, 27-סטער יארג., נומ. 21 (שבט-אדר א-ב' תשל"ח, פברואר-מארס 1978), ע' 18-19. על השם 'וניה' בעקבות מכתב של דוד הופשטיין לח"נ ביאליק. חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט', דריטער באנד, ע' 22-27.
- 2698 ווערטער און באטייטן. 4. טריף. ישראל שטימע, 22-סטער יארג., נומ. 4 (830) (ח' באדר א תשל"ח, 15 בפברואר 1978), ע' 5; נומ. 6 (832) (ו' באדר ב תשל"ח, 15 במארס 1978), ע' 5. על התיבה 'טריף', מקורה ושי-מושה.
- 2699 דברי סופר זקן על ספריו. דבר, י"ז באדר א' תשל"ח, 24 בפברואר 1978, ע' 16 (כמדור 'משא'). דברים בבית נשיא המדינה, אפ-רים קציר, ביום כ"ט בשבט תשל"ח בפגישה לכבודו של דב סדן.
- 2700 [קטע ממכתב של דב סדן אל מרדכי חלמיש]. על המשמר, א' באדר ב' תשל"ח, 10 במארס 1978, ע' 7 (כמדור 'מכתבים למערכת'). ויכוח בין ז' בלום ומרדכי חלמיש בענין תרגום כתבי בר ברוכוב לעברית.

- 2706 בין דינר לפרוטותיו. דף, אל' מד (תמוז-תשל"ח, יולי 1978), ע' 9-7.
- דברים בכינוס אגודת הסופרים העברים במלאות שלושים שנה למדינת ישראל שנערך ביום י"ז בניסן תשל"ח, 24 באפריל 1978.
- 2707 ווערטער און באטייטן. 6. פארצוקערן. ישראל שטימע, 22-סטער יארג., נומ. 9 (835) (י"ט ניסן תשל"ח, 26 באפריל 1978), ע' 4, 8.
- על מימרות ופתגמים הכוללים את הפועל 'פארצוקערן' ודומיו.
- 2708 על שמונה נושאים: דברים בחלוקת מילגות לחוקרי ספרותנו. על המשמר, כ"ח בניסן תשל"ח, 5 במאי 1978, ע' 6 (בדף לספרות ולאמנות).
- דברים בטקס חלוקת פרסים מקרן דב סדן למאשה יצחקי, נסים קלדרון, זוהר שביט, עוזי שביט, דן לאור, לייזר פודראצ'יק וצבי קרניאל.
- 2709 דער פארפּוילטער הונט און זיינע ווייסע ציין. פאלק און ציון, 27-סטער יארג., נומ. 23 (סיון-תמוז תשל"ח, יוני-יולי 1978), ע' 22-23.
- על 'חובות הלבבות' לרבינו בחיי בן יוסף אבן-פקודה בידיש.
- חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 185-192.
- 2710 אוצר ישן ומחדשו: עם פירסום חמשת הכרכים של 'מאוצרנו הישן'. מעריב, ד' בסיון תשל"ח, 9 ביוני 1978, ע' 44.
- על ספרו של ב. יאושזון (משה בונם יוסטמאן).
- חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים', כרך סופרי יידיש וספרותה, ע' 102-107 (נחתם בטעות: י"ג סיון תשל"ח).
- 2711 די היי-יאָריקע מאנגער-פרעמיע. ישראל שטימע, 22-סטער יארג., נומ. 12 (838) (ט' בסיון תשל"ח, 15 ביוני 1978), ע' 4.
- גימוקי ועדת השופטים להענקת פרס מאנגר לא"צ גרינברג, עלי-שכטמן, רחל פישמן, מאיר שטי-קר, מרדכי שטריגלר ונחמה ליפ-שיץ.
- חתומים: שלום רוזנפלד, דב סדן, אברהם סוצקבר, ל' לפודראצ'יק ומרדכי צנין.
- 2712 משורר ושירתו: דברים על יעקב אורלנד. מעריב, י"א בסיון תשל"ח, 16 ביוני 1978, ע' 37, 38.
- 2713 ווערטער און באטייטן. 7. אונטערן לעפעלע. ישראל שטי-מע, 22-סטער יארג., נומ. 13 (839) (כ"ג בסיון תשל"ח, 28 ביוני 1978), ע' 5; נומ. 14 (840) (ח' בתמוז תשל"ח, 12 ביולי 1978), ע' 5.

דריטער באנד, ע' 53-60, בשם:
צווישן איי און איי.

על לעפעלע' ו'לעפל' בפתגמים
ומימרות ביידיש.

תשל"ט 1978 - 1979

2717 אופטושו, יוסף. רישומי-
ביוגרפיה (מתוך הספר 'מאה סי-
פור וסיפור'). על קהילת מלאכה:
מתוך חיבורים - דו"ח 1977 /
ליקט וערך יעקב אלטר. - תל-
אביב: ארגון יוצאי מלאכה בישראל,
ראל, [תשל"ט], ע' 9.

2718 אופטושו, יוסף. קדושים. על
קהילת מלאכה: מתוך חיבורים -
דו"ח 1977 / ליקט וערך יעקב
אלטר. - תל-אביב: ארגון יוצאי
מלאכה בישראל, [תשל"ט], ע'
9-11.

2719 עשרות. לשוננו לעם, מחזור ל,
קונטרס א (רצא) (תשרי
תשל"ט), ע' 6-14.
על התיבה 'עשרות' ושימושה
בספרות.
הערה נוספת 'לענין עשרות'
בקונטרס ד (רצד) (טבת
תשל"ט), ע' 125.

2720 כמו שכתוב: אריינפיר-באמערקן
צו טביה דעם מילכיקערס תורות.
יידישקייט, באנד 2, נומ. 4
(אוקטובר-דצמבר 1978), ע' 8-
12.

2714 באַנטשע שווייג און-זיינע, גלגו-
לים. פאָלק און-ציון, 27סטער
יארג., נומ. 24 (אב-אלול
תשל"ח, אוגוסט-ספטמבר 1978),
ע' 15-18.
על י"ל פרץ וסיפורו 'בנצי
שתוק'.

2715 צווישן הי און דאָרט: א וואָרט
ביים וועלט-ראַט פאר יידיש-
קולטור אין ישראל. פאלקסבלאט,
נומ. 5 (114) (אלול תשל"ח,
ספטמבר 1978), ע' 12-14.
דברים במועצה העולמית לתר-
בות יידיש בתל-אביב.
נחתם: כ"ה תמוז תשל"ח.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאענט', ע' 157-164.
נוסח עברי נדפס ב'ארחות ושבי-
לים', כרך סופרי יידיש וספרו-
תה, ע' 238-241, בשם: הכא
והתם (נחתם: אב תשל"ח).

2716 ווערטער און באטייטן. 8. איי.
ישראל שטימע, 22סטער יארג.,
נומ. 17 (843) (ד' באלול
תשל"ח, 6 בספטמבר 1978), ע'
4; נומ. 18 (844) (י"ח באלול
תשל"ח, 20 בספטמבר 1978), ע'
5.
על מימרות וצירופים ביידיש עם
המלה 'איי' (ביצה) - מקורם
ופירושים.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',

על טוביה החולב לשלום עליכם.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 9-23.
נוסח עברי נדפס ב'קטיף', כרך
יד-טו (תשמ"ג 1983), ע' 37-46.

2721 וועגן ר' לייב ראָכמאן: א הספד-
וואָרט אין היכל שלמה: פאָלק און
ציון, 28סטער יאָרג, נומ. 25
(תשרי-כסלו תשל"ט, אוקטובר-
דצמבר 1978), ע' 17-18.
על הסופר היידי לייב רוכמן.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 123-127, בשם: א
גוטער ייד (נחתם: אלול
תשל"ח).

2722 ליפסקי [ליפשיץ], ליאו. אחי
האיילות הקטן. על המשמר, י"ד
בתשרי תשל"ט, 15 באוקטובר
1978, ע' 8 (ב'דף לספרות ולא-
מנות').
תרגם דב סדן. כולל דברים על
המחבר מאת מתרגמו.

2723 א שאלה און א תשובה וועגן
ווארט: סיבה. אונדזער אייגן
וואָרט, 15טער יאָרג, נומ. 60
(דצמבר 1978), ע' 12-15.
על המלה ודומיה.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
דריטער באַנד, ע' 37-41, בשם:
צווישן סיבה און אורזאך.

2724 כלו כל הוויצן: עפעס וועגן זאמ-
לען און ארויסגעבן אנעקדאָטן.
ביי זיך, נומ. 12 (כסלו תשל"ט,

דצמבר 1978), ע' 28-38.
על איסוף וליקוט של בדיחות-עם
ומעשיות.
חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
דריטער באַנד, ע' 153-162.

2725 לכבוד אהרן אייזנבך. ישראל
שטימע, 22סטער יאָרג, נומ.
23 (849) (ו' בכסלו תשל"ט, 6
דצמבר 1978), ע' 4, 8.
חזר ונדפס ב'טויערן און טירן',
ע' 219-224, בשם: צווישן
היסטאָריאָגראַפיע און היסטאָ-
ריע: וועגן אברהם [צ"ל אהרן]
אייזנבאך.

2726 מתן פרס ומקבלו. דבר; כ"ט
בכסלו תשל"ט, 29 דצמבר
1978, ע' 20 (במדור 'משא').
על מתן פרס נובל לספרות לסופר
יצחק בשביס-זינגר.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
151-154, בשם: בענין הפרס
ומקבלו.

2727 לשמו שם קודש. מנחה לקודש:
אסופת מאמרים על לשון ועל
הנחלתה מוקדש לשלמה קודש
במלאות לו שבעים וחמש שנה /
העורכים: חיים רבין ובן-ציון
פישלר. - ירושלים: המועצה
להנחלת הלשון, תשל"ט 1979.
ע' 71-73.
תמצית באנגלית: ע' XV
על השם 'קודש'.

- 2728 משורר והוא בן מאה. ספר דינוב:
ספר זכרון לקדושי קהילת דינוב
שניספו בשואה הנאצית / העור-
כים: יצחק קסה, משה רנת. -
[תל-אביב]: ארגון יוצאי דינוב
והסביבה בישראל, תשל"ט
1979, ע' 102-105.
על הסופר יעקב אדלר.
- 2729 לנקודת האמונה ביומני השואה.
עיונים בתקופת השואה: אסופת
מאמרים לזכרו של פרופ' מאיר
דבור'צקי ז"ל / ערך מרדכי
אליאב. - רמת-גן: אוניברסיטת
בר-אילן, תשל"ט 1979. ע' 67-
78.
- 2730 דער עלצטער יונג-ישראל-
שרייבער: וועגן שלמה וואר-
זאגער. די גאלדענע קייט, נומ.
99 (1979), ע' 85-90.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 128-136, בשם: דער
עלטסטער יונג-ישראל שרייבער
(נחתם: תשל"ט).
נוסח עברי נדפס ב'ארחות ושבי-
לים', כרך סופרי יידיש וספרו-
תה, ע' 169-173, בשם: מבית
לבית (נחתם: תשל"ח).
- 2731 א בריוו פון זב סדן. די גאלדענע
קייט, נומ' 100 (1979), ע' 7-20.
מכתב לאברהם סוצקבר לכבוד
חוברת ה'100 של 'די גאלדענע
קייט', נחתם: שלהי. תמוז
תשל"ט.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
- נאָענט', ע' 259-280, בשם: "די
גאלדענע קייט" - א בריוו צום
הונדערטסטן נומער.
- 2732 "חירות": מתוך המבוא לספר.
שדמות, חוב' ע (חורף-אביב
תשל"ט), ע' 97-99.
- 2733 צווישן רויז און דאָרן. פאָלק און
ציון, 29סטער יאָרג, נומ. 26
(טבת-שבט תשל"ט, ינואר-
פברואר 1979), ע' 23-25.
על מוטיב הניגוד של חוחים ושו-
שנים בספרות ובשירת יידיש.
- 2734 לשמו של אהרן צייטלין. דבר,
י"ג בטבת תשל"ט, 12 בינואר
1979, ע' 20 (במדור 'משא').
דברים בטקס במלאות חמש שנים
לפטירתו של אהרן צייטלין
שהתקיים באוניברסיטה העברית
בירושלים.
חזר ונדפס ב'ארחות ושבילים',
כרך סופרי יידיש וספרותה, ע'
37-42, בשם: אב ובנו.
- 2735 צווישן פרימאָרגן און פרימאָרגן:
וועגן משה וואלדמאן. ישראל
שטימע, 23סטער יאָרג, נומ. 2
(852) (י"ח בטבת תשל"ט, 17
בינואר 1979), ע' 4, 8; נומ. 3
(853) (ג' בשבט תשל"ט, 31
בינואר 1979), ע' 5, 8.
נחתם: ירושלים, אדר ב' תשכ"ו.
חזר ונדפס ב'טויערן און טידן',
ע' 161-174 (נחתם: כ"ז שבט
תשל"ז).

מאי 1979), ע' 5-9.
דברים עם קבלת פרס י"ל פרץ
על שירו של י"ל פרץ ר' חנינא
בן דוסא' ושירו של ה. ליוויק
'דאָרטן ווו די צעדער' ועל
התייחסותם אל מקורות חז"ל.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 169-175.

2741 מי הם כל האנשים האלה? עתון
77, שנה ג, מס' 15 (מאי-יוני
1979), ע' 3.
תשובה למשאל על תפקידה ויעור-
זה של רשות השידור. ערכה את
המשאל והביאה לדפוס עמלה
עינת.

2742 צווישן קיניג און ייד. פאָלק און
ציון, 29סטער יארג., נומ. 28
(אייר-סיון תשל"ט, מאי-יוני
1979), ע' 20-22.
על מוטיב בפולקלור היידי של
זימון בין מלך ליהודי.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 202-212.

2743 מספר וייעודו: דברים על אהרן
אפלפלד. דבר, ז' באייר תשל"ט,
4 במאי 1979, ע' 20 (במדור
'משא').

2744 בין האספקלריות. מאזנים, כרך
מט, 'חוב' 1 (סיון תשל"ט, יוני
1979), ע' 10-13, 31.
על שמשון מלצר במלאת לו שב-
עים.

2736 ועוד על איוב ורעיו: בענין י"ח
ברנר וסביביו. דבר, כ"ו בשבט
תשל"ט, 23 בפברואר 1979, ע'
20 (במדור 'משא').
דברים באוניברסיטת בר-אילן
במלאות חמש שנים לפטירתו של
אהרן צייטלין.

2737 דער גביר און זיין אורח: לכבה-
שמשון מעלצער צו זיין יובל
השבעים. פאָלק און ציון,
29סטער יארג., נומ. 27 (אדר-
ניסן תשל"ט, מארס-אפריל
1979), ע' 16-17.
על מוטיב הגביר ואורחו העני
בפולקלור ובספרות ובמיוחד
ביצירותיהם של ש"י עגנון ושם-
שון מלצר.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 237-245.

2738 יידישער חן: א וואָרט ביי דער
יווא-אויסשטעלונג אין בית
התפוצות. ישראל שטימצ, 23-
סטער יארג., נומ. 6 (856) (ט"ו
באדר תשל"ט, 14 במארס
1979), ע' 5.

חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 165-168.

2739 נושע וצדיק: דברי אזכרה לר'
לייבל רוכמן. דבר, כ"ד באדר
תשל"ט, 23 במארס 1979, ע' 21
(במדור 'משא').

2740 אין ליכט-שאַטן פון חז"ל. ביי
זיך, העפט 13/14 (אייר תשל"ט,

- 2745 דער מלאך-המות אן זיין ווייב. ישראל שטימע, 23-סטער יארג, נומ. 12 (862) (י"א בסיון תשל"ט, 6 ביוני 1979), ע' 4, 5; נומ. 13 (863) (כ"ה בסיון תשל"ט, 20 ביוני 1979), ע' 5. "לכבוד שמשון מעלצער צו זיין יובל השבעים".
על המוטיב בפולקלור היהודי. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאענט', ע' 221-229.
- 2746 שמונה פנים: בעקבי דברים בחלוקת פרסים באוניברסיטת תל-אביב. דבר, כ"ז בסיון תשל"ט, 22 ביוני 1979, ע' 21 (כמדור 'משא').
דברים בעת חלוקת פרסים מקרן דב סדן לדניאל בוירין, מיכל אורון, רות שנפלד, בועז ערפלי, נורית גרץ, אריה פילובסקי, לודמילה קליימן, ויעל שווארק.
- 2747 דער שניידער און זיין יאר-מעלקע. פאלק און ציון, 29-סטער יארג, נומ. 29 (תמוז-אב תשל"ט, יולי-אוגוסט 1979), ע' 22-23.
על סיפור חסידי וגלגוליו. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאענט', ע' 229-237.
- 2748 עם קונטרס השלוש מאות. לשוננו לעם, מחזור ל, קונטרס י (ש) (אלול תשל"ט), ע' 275-277.
עם הופעת הקונטרס ה-300 של 'לשוננו לעם'.
- 2749 "זיי מעגן ביי דיר הרובע היי-צן...": צו דער ביאגראפיע פון א וואָרט. פאלק און ציון, 30-סטער יארג, נומ. 30 (אלול תשל"ט-תשרי תש"ם, ספטמבר-אוקטובר 1979), ע' 22-24.
על המימרה וגילגוליה.
- 2750 ניין מאָס רייד. ישראל שטימע, 23-סטער יארג, נומ. 17 (867) (י"ג באָלול תשל"ט, 5 בספטמבר 1979), ע' 5; נומ. 18 (868) (כ"ז באָלול תשל"ט, 19 בספטמבר 1979), ע' 5.
על המימרה 'א' יידענע האט ניין מאס רייד' ובעקבותיה.
- תש"ם**
1979 – 1980
- 2751 מאופק לאופק. מסלול: ספר היר-בל לישראל כהן במלאות לו שב-עים וחמש שנה / ערכה נורית גוברין. - תל-אביב: ועד היובל על-ידי עקד, תש"ם. ע' 145-157.
זכרונות על הידידות בין דב סדן וישראל כהן.
בנספח (ע' 158) מכתב של דב שטוק אל ישראל כהן מ-10 בספטמבר 1923.
- 2752 צווישן פיר און ניין איילן. ביי זיך, העפט. 15 (תשרי תש"ם, אוקטובר 1979), ע' 29-35.
על מידת האורף 'אייל', מקורה ושימושה בספרות.

- 2753 סליפים בש"י עגנון. פרק רא-
שון: על עיר הורתו וגידולו. על
המשמר, י"ד בתשרי תש"ם, 5
באוקטובר 1979, ע' 6. פרק שני:
גילגולו של דג: שם, ה' בחשון
תש"ם, 26 באוקטובר 1979, ע'
7.
- 2754 אתם נצבים, אָדער: וואָס אין א
הלצה פֿאַר באהאלט זיך. פֿאַלק
און ציון, 30סטער יאָרג, נומ.
31 (חשון-כסלו תש"ם, נובמבר-
דצמבר 1979), ע' 22-24.
על ספרו של משה קופשטיין
'דאס פֿאַלק און זיין אוצר -
מעשיות, משלים אָן פֿאַלקס-
טימלעכן פֿאַעטישן לבוש'.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 175-185 (נחתם:
חשון תש"ם).
- 2755 פכים קטנים. א. לחיבוטי פעלו
של ר' מאיר וויסברג. סיני,
שנה מד, כרך פו, חוב' ג"ד
(כסלו-טבת תש"ם), ע' קפא-קפו.
על ר' מאיר ויסברג על פי כתבי
יד מעזבוננו.
- 2756 וועגן משה שטארקמאן. אונדזער
אייגן וואָרט, 16טער יאָרג, נומ.
64 (דצמבר 1979), ע' 15-19.
מן המבוא לספרו של משה שטר-
קמן 'געקליבענע שריפטן'.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 137-149, בשם:
יידישקייט און אירע קאָלעקטיווע
- ווערטן (נחתם: כ"א חשון
תשל"ט).
- 2757 מכתב לזרבל גלעד. מבפנים,
כרך מא, חוברת 4 (סתיו תש"ם,
דצמבר 1979), ע' 234-237.
בעקבות החלטת האיחוד בין
הקיבוץ המאוחד ואיחוד הקיבו-
צים והקבוצות.
- 2758 צווישן קודש און חול. ישראל
שטימע, 23סטער יאָרג, נומ.
24 (874) (כ"ב בכסלו תש"ם, 12
בדצמבר 1979), ע' 5.
על שמות קודש ושמות חול אצל
יהודי אשכנז.
חזר ונדפס ב'א ווארט באשטייט',
דריטער באַנד, ע' 33-37.
- 2759 תביעה למהימנות וטיבה. מעריב,
כ"ד בכסלו תש"ם, 14 בדצמבר
1979, ע' 41 (במדור 'ספרות,
אמנות, ביקורת').
"הבו לנו את באשוויס במיטב
מיטבו ובלשון מקורו וקסמיה"
תובע פרופ' דב סדן מן המו"לים
והמתרגמים של סיפורי באשוויס
לעברית, תרגומים שהוא מתמיר
במשפטו עמם.
- 2760 א שמועס וועגן א קאָמעדיע: א
חיבור זוכט זיין מחבר. די גאַל-
דענע קייט, נומ' 103 (1980), ע'
165-175.
על הקומדיה האנונימית 'די גע-
נארטע וועלט'.
חזר ונדפס ב'אין און ארום

בעקבות ספור שסופר ע"י אבר-
הם ווייץ בספרו 'בעל שם טוב
מאטיוון אין אנדערע דערצי-
לונגען' (פריז, תשל"ז).

חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 212-221.

2765 "ס'האַט א הילך געטאן א
דונער". פאָלק און ציון, 30סטער
יארג., נומ. 32 (טבת-שבט
תש"ם, ינואר-פברואר 1980), ע'
21-19.

על הרעם והברק בפולקלור הידי
וגילגוליהם.

2766 [מכתב של ח"נ ביאליק בידיש
לבעל מחשבות (הוא ד"ר
ישראל-איזידור אליאשיב)] בתוך
מאמרו של ג' קרסל: 'ביאליק על
אידיש יועברית'. דבר, כ"ב
בטבת תש"ם, 11 בינואר 1980,
ע' 19 (כמדור 'משא').

תרגום המכתב לעברית בידי דב
סדן.

2767 צווישן שאפן און פאָרשן: צום
פארטייל פון דער אליעזר-פינעס-
פרעמיע. ישראל שטימע, 24-
סטער יארג., נומ. 4 (879) (ג')
באדר תש"ם, 20 בפברואר
1980), ע' 4; נומ. 5 (880) (י"ז)
באדר תש"ם, 5 במאריס 1980,
ע' 4-5.

חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 298-306 (נחתם: י"ז
אדר תש"ם).

יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
21-7, בשם: א חיבור וואָס זוכט
א מחבר.

2761 וועגן וועלוול שאָר - דעם פינף-
און-ניינציקער. ירושלימער אל-
מאנאך, נומ' 11 (1980), ע' 98-
102.

על ולולה שור.

נחתם: ירושלים, אב תשל"ט.

2762 דבר-זכרון ומוקדו - שלושה
מכתבים. פלס: מחקרים בביקור-
רת הספרות העברית, מאסף
לזכר ש"י פנואלי / ערכה נורית
גוברין. - תל-אביב: מכון כץ
לחקר הספרות העברית,
אוניברסיטת תל-אביב, תש"ם
1980, ע' 11-20.

על תחילת פעילותו הספרותית
של-ש"י פנואלי.

2763 Koltn 'Plica Polonica'. The
Field of Yiddish: studies in
language, folklore, and
literature, 4th collection /
edited by Marvin I. Her-
zog... [and others]. - Phi-
ladelphia: Institute for the
Study of Human Issues,
c1980, p. 317-328.

Translated from Yiddish by
Joachim Neugroschel.

2764 צווישן בעל-שם און בישאָף.
יידישקייט, באנד 3, נומ. 5 (טבת
תש"ם, ינואר 1980), ע' 15-19.

- 2768 צווישן הומאָר און אוטאָפּיע: צוויי פֿרקים שלום עליכם. פאלק און ציון, 30סטער יאָרג, נומ. 33 (אדר-ניסן תש"ם, מאַרס-אָפּריל 1980), ע' 23-25; נומ. 34 (אייר-סיון תש"ם, מאי-יוני 1980), ע' 20-22. על יצירתו של שלום עליכם. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 24-40.
- 2769 בין אגדה לשוברה. הארץ, י"ט באדר תש"ם, 7 במאָרס 1980, ע' 18, 19 (במדור 'תרבות וספרות'). על ש"י עגנון.
- 2770 עליו ועמו: דברים בטקס חלוקת פרס ביאליק. מעריב, י"ט באדר תש"ם, 7 במאָרס 1980, ע' 37.
- 2771 פכים קטנים: ב. תמיהה ביבליוגרפית ויישובה. סיני, שנה מד, כרך פז, חוב' א"ב (ניסן-אייר תש"ם), ע' סה-עב. על 'נוה הצדק' ו'אחרית ירושלים' ועל מחברם מרדכי ראָטהבערג.
- 2772 שש יריעות. מעריב, כ' בניסן תש"ם, 6 באפריל 1980, ע' 33. דברים בחלוקת הפרסים מטעם אוניברסיטת תל-אביב מקרן דב סדן לעמוס גולדהייך, לואיס לנדא, מיכל שרף, חגית הלפרן, עמוס לוין ואבשלום קור.
- 2773 לכבוד יצחק יאנאסאָוויטש: א. וואָרט צו זיין יובל-פיייערונג אין תל-אביב. ביי זיך, העפט 16 (אייר תש"ם, מאי 1980), ע' 31-38. חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און נאָענט', ע' 287-297, בשם: ארום בשמים ביקסל (נחתם: שבט תש"ם), נוסח עברי נדפס ב'מאזנים', כרך נא, חוב' 1 (סיון תש"ם, יוני 1980), ע' 11-15.
- 2774 על הספק שבאמצע: דברים על ש"י עגנון. מעריב, א' בסיון תש"ם, 16 במאי 1980, ע' 33, 36.
- 2775 בערבו של יובל וחצי יובל. ידי-עות אחרונות, ט"ז בסיון תש"ם, 30 במאי 1980, במוסף לשבת, ע' 21 (במדור 'תרבות, ספרות, אמנות'). דברים בערב שנערך בבית הספר בתל-אביב לכבודו של ישראל כהן, במלאת לו שבעים-וחמש שנים.
- 2776 יצחק יאנאסוביץ. מאזנים, כרך נא, חוב' 1 (סיון תש"ם, יוני 1980), ע' 11-15. נוסח יידי נתפרסם ב'בי זיך' מס' 16 (אייר תש"ם, מאי 1980), ע' 31-38.
- 2777 'בין חזון לאמת': על ספרו של דן מירון ואגפיו. דבר, כ"ט בסיון

מקורה, שימושה בפיוט ובספרות
העברית החדשה.

2781 צווישן "יונג־ווילנע" און "די
גאָלדענע קייט". פּאָלקסבלאט,
נומ. 4 (125) (אב־אלול תש"ם,
אוגוסט 1980), ע' 11-12.
על יצירתו של אברהם סוצקבר.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 281-286.

2782 שיחה על סיפור־בכורה. דבר,
י"ז באלול תש"ם, 29 באוגוסט
1980, ע' 18 (כמדור 'משא').
על ספרו של חיים באר 'נוצות'.

2783 א שאלה און א תשובה: צו דער
מסורה פון טייטש. ישראל שטיי־
מע, 24-סטער יארג., נומ. 17
(892) (נ"ח באלול תש"ם, 9
בספטמבר 1980), ע' 5.
על תרגום התנ"ך ליידיש.

תשמ"א

1981 - 1980

2784 על 'שלשלת הדמים' לח"נ ביא־
ליק. ידע עם, כרך כ, מס' 47-48
(תשמ"א 1980), ע' 10-14.
על המוטיב של שלשלת הדמים
בספרות.

2785 גיי שריי חי וקלים: א וואָרט צו
די פּאָדכטיקע טעג. פּאָלק און
ציון, 31-סטער יארג., נומ. 36
(תשרי־חשון תשמ"א, ספטמבר־
אוקטובר 1980), ע' 18-20.

תש"ם, 13 ביוני 1980, ע' 18
(כמדור 'משא').

נדפס גם ב'חדאר', שנה 59, גל'
כו (כ"ט בסיון תש"ם, 13 ביוני
1980), ע' 436-439.

2778 א קורצר אריינפיר צו יידיש,
איר ליטעראטור און פּאָעזיע:
באמערקן צו אן אנטאָלאָגיע.
פאלק און ציון, 30-סטער יארג.,
נומ. 35 (תמוז־אב־אלול תש"ם,
יולי־אוגוסט 1980), ע' 20-23.
בעקבות אנתולוגיה בעריכת זאב
שפס-של ספרות ושירה ביידיש.
חזר ונדפס ב'אין ארום יידיש־
ווארג', ערשטער באנד, ע' 166-
180, בשם: יידיש, שפראך און
ליטעראטור - בקיצור.

2779 א וויכוח און זיין ייחוס: א וואָרט
ביים צוטיילן דעם שמרי־פרייז.
ישראל שטימע, 24-סטער יארג.,
נומ. 13 (888) (י"ח בתמוז
תש"ם, 2 ביולי 1980), ע' 4, 8.
דברים בחלוקת פרס אריה שמרי
ליעקב צבי שרגל.
חזר ונדפס ב'צווישן ווייט און
נאָענט', ע' 150-154 (נחתם:
חשון תש"ם).

2780 פכים קטנים. ד. [צ"ל ג.] חיבת
ירושלים ואהבת ציון. סיני, שנה
מד, כרך פז, חוב' ה' (אב־אלול
תש"ם), ע' רפכ־רפז.
השורה 'זכור ה' חיבת ירושלים
אהבת ציון אל תשכח לנצח' -

על פוטערפויגל ושמעטעהלינג -
מקורם וגילגוליהם.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט,
דריטער באנד, ע' 114-120,
בשם: צווישן פוטערפויגל און
בני מינו.

2790 זכר ונקבה בראם. ביי זיך, העפט
17 (כסלו תשמ"א, דצמבר
1980), ע' 28-34.

על התיבות גאטעכע, געטער,
געטינס, געטין, גאטן וגלגוליהן
ביידיש.

חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט,
דריטער באנד, ע' 69-77, בשם:
צווישן זכר און נקבה.

2791 דער ראָמאנטיקער: לזכר הלל
צייטלין: א הספד-ווארט אין ועד
הפועל פון דער הסתדרות. אונד-
זער אייגן ווארט, 17טער יארג,
נומ. 68 (דצמבר 1980) ע' 18-
23.

תרגום מאמרו של סדן מיום כ"ט
באלול תש"ד (17.9.1944)
ב'דבר' על-ידי שלמה גרודזנסקי.
נעתק מתוך 'טויערן און טירן',
ע' 21-29 (נחתם בטעות: כ"ט
באלול תש"ה).

2792 פכים קטנים. ד. לתשלום ביאור
פנייה כלשון ראייה. סיני, שנה
מה, כרך פח, חוב' ג'ד (כסלו-
טבת תשמ"א), ע' קפד-קצא.
דיון בענין שורש 'פנה' כלשון
'ראה'.

על הצירוף 'חי וקיים' ושימוש
ביידיש.

2786 שיבה משולשת. מעריב, י"ד
בתשרי תשמ"א, 24 בספטמבר
1980, ע' 36 (ב'מוסף לדברי ספ-
רות').

מבוא לאסופה 'מעט צרי' של
מרדכי גיאורגו לאנגר בעריכת
מרים דרור.

2787 צווישן אייגנס און פרעמדס.
ישראל שטימע, 24-סטער יארג,
נומ. 18. (893) (י"ט בתשרי
תשמ"א, 29 בספטמבר 1980), ע'
4.

דברים בפגישה השניה של המוע-
צה העולמית ליידיש.

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
181-186 (נחתם: תוה"מ סוכות
תשמ"א).

2788 בין סופר לדבר: דברים על זאב
ז'בוטינסקי בעצרת המאה מטעם
האוניברסיטה העברית. דבר,
כ"ח בחשון תשמ"א, 7 בנובמבר
1980, ע' 18 (במדור 'משא').

2789 דער פוטערפויגל און זיינע צונע-
מען: אין געיעג נאך א וואָרט.
פאלק און ציון, 31סטער יארג,
נומ. 37 (כסלו-טבת תשמ"א,
נובמבר-דצמבר 1980), ע' 20-
22.

"לידידי חתן השבעים רי"ח קלינ-
גער, עורך יידישקייט".

- 2792 אעל ח"נ ביאליק. ביקורת הספ־
רות: אנתולוגיה ערוכה על-פי
תכנית משרד החינוך והתרבות
ללימודי הספרות בחטיבה העל־
יונה בבית־הספר הכללי ובבית־
הספר הדתי. – ירושלים: דביר,
תשמ"א 1981, ע' 157-159.
נחתם: י' טבת תרצ"ג.
נדפס לראשונה ב'דבר', מוסף
לשבטות ולמועדים, י' בטבת
תרצ"ג (8 בינואר 1933), ע' 6.
חזר ונדפס ב'אבני בחן', ע' 60-
64, וב'בין דין לחשבון', ע' 3-6,
בשם: אפילת הסתירה.
- 2793 צו די הונדערט יאָר וועגן אליעזר
שטיינבארג. יידישקייט, באנד 4,
נומ. 6 (תשמ"א, 1981), ע' 29-
31.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
27-31, בשם: אן אחרון ווי א
ראשון.
- 2794 עפעס וועגן יחוס: באמערקן צו
דער מסורה פון טייטש. פּאָלק און
ציון, 31 סטער יארג, נומ. 38
(שבט־אדר א' תשמ"א, ינואר־
פברואר 1981), ע' 18-20.
- 2795 צווישן פייער און וואסער. ישר־
אל שטימע, 25־סטער יארג,
נומ. 1 (900) (א' בשבט תשמ"א,
6 בינואר 1981), ע' 6, 9.
על הביטוי 'בין אש ומים' ביצירה
היהודית.
- חזר ונדפס ב'א וואָרט באשטייט',
דריטער באנד, ע' 64-69.
- 2796 על א"נ־גנסין וסביביו. דבר, י"א
בשבט תשמ"א, 16 בינואר 1981,
ע' 18 (במדור 'משא').
נדפס גם ב'הדאר', שנה 60, גל'
יד (ט' באדר א תשמ"א, 13
בפברואר 1981), ע' 220; גל' טו
(ט"ז באדר א תשמ"א, 20
בפברואר 1981), ע' 230-231.
- 2797 בין אב לזרעו: לתשתית
הפולקלורית של המלך ליר.
במה, חוב' 86 (139) (חורף
תשמ"א 1981), ע' 41-50.
- 2798 וזאת ליהודה: דברים על ר' יהו־
דה אבן־שמואל (קויפמן). סיני,
שנה מה, כרך פח, חוב' ה"ז
(שבט־אדר ב תשמ"א), ע' רעו־
רפב.
דברים שנאמרו ביום כא באדר א
תשמ"א (25.2.1981) במוסד הרב
קוק במלאות חמש שנים לפטיר־
תו.
כולל את שירו של ד' סדן לכבודו
של ר' יהודה אבן־שמואל (קויפ־
מן) שפורסם לראשונה ב'דבר'
ביום ב' בתמוז תש"ז
(20.6.1947), ע' 6.
- 2799 די בלום און אירע שכנים: צו א
דיאלעקטישן פלאַנטער. פּאָלק
און ציון, 31 סטער יארג, נומ.
39 (אדר ב'־ניסן תשמ"א, מארס־
אפריל 1981), ע' 23-26.

יארג., נומ. 8 (907) (י' בניסן תשמ"א, 14 באפריל 1981), ע' 4.

על מוטיב הניגוד בין יום ולילה אצל ש' אנסקי ואייזיק ווינשטוק. הבהרה בקשר למאמר זה ראה: 'ישראל שטימע', 25-סטער יארג., נומ. 15 (914) (כ"ו בתמוז תשמ"א, 28 ביולי 1981), ע' 4. חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 26-22.

2804 צווישן אויג און ברונעם. ביי זיך, נומ. 18 (אייר תשמ"א, מאי 1981), ע' 41-45.

מקורם העברי של שני הביטויים ומשמעויותיהם בידיש ובעברית.

2805 ל'ו חידודים. זהות, חוב' א (אייר תשמ"א, מאי 1981), ע' 176-180.

"אמר הכותב: ... הריני מביא צרור חידודים שלא פירסמתים עדיין". 36 בדיחות וחידודים ששמע ד' סדן מאנשים 'שונים' ולא כונסו ב'קערת צימוקים' וב'קערת אגוזים'.

2806 עפעס וועגן חידושים. פאלק און ציון, 31-סטער יארג., נומ. 40 (אייר-סיון תשמ"א, מאי-יוני 1981), ע' 22-24.

על בעיות לשוניות בידיש (הסיומת - אונג) בויכוח עם מרדכי שכטר.

על משמענתן השונה של מלים בידיש בדיאלקטים-שונים.

2800 מבואי קבוצת אגרות. האוניברסיטה, כרך 25 (תשמ"א, אביב 1981), ע' 22-39. כולל ילקוט מכתבים - 26 אגרות שהחליפו ביניהם ש"י עגנון ודב סדן במשך השנים, 1932-1938. שלוש אגרות נדפסו ב'ידיעות אחרונות', ט' באדר א תשמ"א, 13 בפברואר 1981, ע' 20 (במ' דור 'תרבות, ספרות, אמנות'), בשם: חילופי אגרות בין ש"י עגנון לדב סדן.

2801 פכים קטנים. ה. בעל החוטם מתבקש. סיני, שנה מה, כרך פט, חוב' א-ב (ניסן-אייר תשמ"א), ע' פז-צב.

על הצירוף 'בעל החוטם מתבקש' שמקורו בגמרא.

2802 זכרון, והרהור בצידו: דברים בחלוקת הפרס על שמי. דבר, ו' בניסן תשמ"א, 10 באפריל 1981, ע' 18 (במדור 'משא').

דברים באוניברסיטת תל-אביב בטקס חלוקת מילגות מקרן דב סדן על מייסדה, זליג לבון ועל הזוכים: טובה מוקד, זוהר שביט, אברהם גוברשטרן, צילה אברמוביץ, רינה דרורי וחיים כהן.

2803 צווישן טאָג און נאכט: פון דער סעריע 'באגעגענישן', קאפיטל א. ישראל שטימע, 25-סטער

- 2807 די שטומע לעלע: 'באגעגענישן', קאפיטל ב. ישראל שטימע, 25-סטער יארג, נומ. 10 (909) (ח) באיר תשמ"א, 12 במאי 1981), ע' 4.
על הצירוף 'א שטומע לעלע' בספרות.
- 2808 פכים קטנים. ו. בכור שטן. סיני, שנה מה, כרך פט, חוב' ג'ד (סיון-תמוז תשמ"א), ע' קפד-קצ. על הצירוף.
- 2809 א מעשה נישט-געשטויגן-נישט-געפלויגן. ישראל שטימע, 25-סטער יארג, נומ. 13 (912) (כ"ט בסיון תשמ"א, 1 ביולי 1981), ע' 5.
ספורי-עם שונים שלא היו ולא נבראו.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 333-337, בשם: לא-היה-ולא-נברא-מעשות.
- 2810 אריינפיר-פאראגראפן צו אורי צבי גרינבערג: א ווארט אין דער יידישער קולטור-געזעלשאפט אין ירושלים. פאלק און-ציון, 31סטער יארג, נומ. 41 (תמוז-אב תשמ"א, יולי-אוגוסט 1981), ע' 18-21.
דברים לכבודו של אורי צבי גרינברג.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
- 43-55, בשם: אפשטאם און גאנג (נחתם: אב תשמ"א).
- 2811 א צולאָג. ישראל שטימע, 25-סטער יארג, נומ. 15 (914) (כ"ז בתמוז תשמ"א, 28 ביולי 1981), ע' 4.
הבהרה למאמרו 'צווישן טאָג און נאכט', "ישראל שטימע", 25-סטער יארג, נומ. 8 (907) (י' בניסן תשמ"א, 14 באפריל 1981), ע' 4.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 26.
- 2812 ציון לאצ"ג: דברים במליאת האקדמיה ללשון העברית. דבר, כ"ט בתמוז תשמ"א, 31 ביולי 1981, ע' 18 (במדור 'משא'):
דברים לאורי צבי גרינברג עם הגיעו לגבורות.
- 2813 א דריטער נוסח און פיר באמער-קן דערצו. ישראל שטימע, 25-סטער יארג, נומ. 16 (915) (כ"ח באב תשמ"א, 25 באוגוסט 1981), ע' 5.
ועוד על מעשיות שלא היו ולא נבראו.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 337-342.
- 2814 לבירור אחדותה של הלשון. דבר, כ"ח באב תשמ"א, 28 באוגוסט 1981, ע' 18 (במדור

לראשונה ב'דבר לילדים', כרך כ, חוב' 47 (כ"ו באב תש"י, 9.8.1950), ע' 887 וביתר פירוט ב'אבני שפה', ע' 219-226.

2817 לענין הקריאה: שמע ישראל. דבר, ד' בתשרי תשמ"ב, 2 באוקטובר 1981, ע' 15, 16 (במ' דור 'משא').
"לזכרה של רבקה גובר".
על הקריאה 'שמע ישראל' בספ' רות היהודית.

2818 דרך ארץ. ישראל שטימע, 25- סטער יארג, נומ. 19 (918) (ח') בתשרי תשמ"ב, 6 באוקטובר 1981, ע' 5.
על הצירוף 'דרך ארץ'.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 311-314.

2819 א בריוועלע דער זשורי. ישראל שטימע, 25-סטער יארג, נומ. 20 (919) (כ"ט בתשרי תשמ"ב, 17 באוקטובר 1981), ע' 5.
מכתב לוועדת שופטי פרס ראש הממשלה לשנת 1981 שהוענק למשורר י"צ שרגל. נחתם: ערב סוכות תשמ"ב.

2820 א וואָרט און זיינע גילגולים: די פעדערשטע פרשה - צווישן טשאטשקע און צאצקע. פאָלק און ציון, 32-סטער יארג, נומ. 43 (חשוון-כסלו תשמ"ב, נובמבר-דצמבר 1981), ע' 24-

'משא'.

דברים בקונגרס למדעי היהדות על השפה העברית ומפעלו של אליעזר בן-יהודה.

חזר ונדפס ב'דברי הקונגרס העולמי השמיני למדעי היהדות', ישיבות מרכזיות, מקרא ולשון עברית (ירושלים, תשמ"ג), ע' 27-31 וב'מתקרים בלשון', כרך א / העורך משה בר-אשר. - ירושלים: אקדמון, תשמ"ה 1985, ע' 37-43 (תקציר באנג' לית בע' XV).

2815 מדרש איציק. פאָלק און ציון, 31-סטער יארג, נומ. 42 (אלול תשמ"א-תשרי תשמ"ב, ספטמ' בר-אוקטובר 1981), ע' 25-28.
נוסח יידי מורחב להקדמתו של סדן לספר 'מדרש איציק' אשר הופיע באוניברסיטה העברית בירושלים בשנת תשכ"ט.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער באנד, ע' 56-75, בשם: א מחלוקה און איר ווידעראנאנד (נחתם: טבת תשמ"ג!).

תשמ"ב

1981 - 1982

2816 פכים קטנים. ז. בחמלה רבה. סיני, שנה מו, כרך צ, חוב' א-ב (תשרי-חשוון תשמ"ב), ע' עט-פח.
על הצירוף 'בחמלה רבה'.
נוסח מורחב של המאמר שפורסם

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
332-321.

2825 על חליפת מכתבים אחת. שרשים:
קבצים לחקר הקיבוץ ותנועת
העבודה, כרך ג / העורך - שלמה
דרך. - [תל-אביב]: מכון טבנקין
לחקר ולימוד הקיבוץ [ע"י] הוצ'
את הקיבוץ המאוחד, תשמ"ב
1982, ע' 81-97.
על חליפת מכתבים בין ד' סדן וב'
כצנלסון.

2826 א יינגליש בינטל: פון מיין בוך
'ראמאנען מיט מאמע-לשון'. די
גאלדענע קייט, נומ' 107 (1982),
ע' 19-51.

דב סדן מספר על ראשית יצירתו
ביידיש ובמיוחד שיריו ביידיש.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
262-216.

2827 חיים גראדע. די גאלדענע קייט,
נומ' 108 (1982), ע' 5-11.
מספד.

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
85-76, בשם: א פארשוין פון
גרויסן און שווערן קאליבער
(נחתם: תשמ"ב).

2828 דער קראקעווער עילוי: צום
לעבן, וועג און גאנג פון מאיר
ווינער. די גאלדענע קייט, נומ'
109 (1982), ע' 138-162.

28

על מקורן של מלים אילו ביידיש.

2821 רבקה גובערס סיפורי מעשיות.
ישראל שטימע, 25-סטער יארג,
נומ. 21 (920) (י"ב בחשון
תשמ"ב, 10 בנובמבר 1981), ע'
5, 8.
על רבקה גובר.

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
349-342.

2822 "כחמט בקשקשותיר". לשוננו
לעם, מחזור לג, קונטרס ג
(שכ"ג) (כסלו תשמ"ב), ע' 67-
74.
על בעלי חיים בשיר ח"נ ביאליק
ובמיוחד החומט.

2823 א מעשה מיט א טכויר. ישראל
שטימע, 25-סטער יארג, נומ.
24 (923) (כ"ו בכסלו תשמ"ב,
22 בדצמבר 1981), ע' 5.

על משלים ביידיש מן המאה
הט"ז ועל התיבה 'טחורש' או
'טכויר'.

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
292-287, בשם: צווישן מארדער
און טכויר.

2824 דער שווארצער בישאף.
יידישקייט, נומ. 7 (תשמ"ב,
1982), ע' 18-23.
על מוטיב ה'בישוף השחור' בספ'
רות יידיש ובספרות החסידית.

- 2829 במעגל שחוק המספרים. ידע עם, כרך כא, מס' 49-50 (תשמ"ב, 1982), ע' 58-60. השימוש בצירופי מספרים בספרות (במיוחד- אצל ח'נ ביאליק) ומקורותיהם.
- 2830 הרוגי מלכות. ירושלימער אלמאנאך, נומ. 15/16 (1982), ע' 90-93. על הספרות היהודית והעברית בברית-המועצות. נוסח יידי של המאמר "הרוגי מלכות" שנדפס ב'מאזניים', כרך לד, חוב' 4 (אדר תשל"ב, ימארס 1972), ע' 211-213. חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג', ערשטער-באנד, ע' 137-133, בשם: יחזקאל'ס הנביא קשיא (נחתם: ניסן תשל"ב).
- 2831 "שם נפלו באדירה". לשוננו לעם, מחזור לג, קונטרס ד"ה (שכ"ד- שכ"ה) (טבת-שבט תשמ"ב), ע' 114-126. על הצירוף המובא ב'מתי מדבר' לח'נ ביאליק ומקורו בספר ישעיהו.
- 2832 א וואָרט און זיינע גילגולים: די מיטוסטע פרשה - צווישן צאצע און צעצוע; די עקסטע-פרשה - צוריק צום אָנהייב. פּאָלק און ציון, 32סטער יאָרג, נומ. 44 (טבת-שבט תשמ"ב, ינואר-פברואר 1982), ע' 21-24. על מקורן של מלים ביידיש.
- 2833 פרודור מועט לטרקלין מרובה. דבר, כ' טבת תשמ"ב, 15 בינר-אר 1982, ע' 18, 19 (במדור 'משא'). נוסח עברי למבואו של סדן לספ' רו של דן מירון 'דעה אימאנש פון שטעטל' - דריי ליטערארישע שטודיעס'.
- 2834 על ז' ז'בוטינסקי, מ' בובר, ד' בן-גוריון וב' כצנלסון. מאזניים, כרך נד, חוב' 3-4 (שבט-אדר תשמ"ב, פברואר-מארס 1982), ע' 21-22. מכתב אל ג' קרסל-משולב בתוך מאמרו של ג' קרסל 'בעל האיגרות' לכבוד יובלו השמונים של דב סדן.
- 2835 פוילן - באגריף, טערמין, בא-טייט. פּאָלק און ציון, 32סטער יאָרג, נומ. 45 (אדר-ניסן תשמ"ב, מארס-אפריל 1982), ע' 21-23. על פוילן ופולנית בלשון יידיש.
- 2836 Un popor între limbi. Revista culturii Mozaic, Anul 26, nr. 478 (1 Martie 1982), p. 1, 5. השפה העברית כשפה מרכזית ומשותפת של כל העם היהודי בכל הזמנים ובכל המקומות והשפות. לשונות זרים על שפתם של היהודים (יידיש, לאדינו וכד'). זהו תרגום הפרק 'א פּאָלק צווישן שפראכן' בתוך המאמר 'א קור-

- 2841 צווישן מארדער און טכויר. ישר-אל שטימע, 26סטער יארג, נומ. 4 (927) (כ"ג בשבט. תשמ"ב, 16 בפברואר 1982), ע' 5:
 על המלים 'טכויר' ו'מארדער' בידיש.
 חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 292-296 (נחתם בטעות: כ"ז שבט תשמ"ב).
- 2842 שוועבעלעך. פאלק און ציון, 32סטער יארג, נומ. 46 (אייר-סיון תשמ"ב, מאי-יוני 1982), ע' 21-23.
 על מקורה של המלה 'שווע' בעלעך' (גפרורים) בידיש:
- 2843 פכים קטנים. ט. עדימתי. סיני, שנה מו, כרך צא, חוב' ג"ד (סיון-תמוז תשמ"ב) ע' קעח-קפה.
 על הצירוף הנ"ל, מקורו ושימוש.
- 2844 יהיו לאחדים בידך. דבר, ה' בסיון תשמ"ב, 27 במאי 1982, ע' 22 (במדור 'משא').
 דברים בבית נשיא המדינה, וצחק נבון, במסיבה לכבוד יום סדן עם הגיעו לגבורות, על יחסי ספרדים ואשכנזים בירושלים עם תחילת המאה.
- 2845 צווישן אליהו און עליע. ישראל שטימע, 26סטער יארג, נומ. 11 (933) (י' בסיון תשמ"ב, 1 ביוני 1982), ע' 5.
- צער אריינפיר צו יידיש, איר ליטעראטור און פאָעזיע' כפי שפורסם ב'פאלק און ציון', 30סטער יארג, נומ. 35 (תמוז-אבאלנל תש"ם, יולי-אוגוסט 1980), ע' 20; וחזר ונדפס: ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 167-171.
- 2837 דרכי בשדה היצירה: י"ט שאלות לדב סדן. ידיעות אחרונות, י באדר תשמ"ב, 5 במארס 1982, ב'מוסף לתרבות, ספרות ואמנות, ע' 1, 2; י"ז באדר תשמ"ב, 12 במארס 1982, ב'מוסף לתרבות, ספרות, אמנות, ע' 3, 4.
 שאל - ג' קרסל.
- 2838 בשולי שיריו של ח"נ ביאליק: הערות וציונים. מולה, כרך ט (לב) חוב' 41 (251) (אביב 1982), ע' 129-138.
 על השירים 'אחת שתיים' שלוש ארבע' ו'ביום קיץ יום חנם'.
- 2839 פכים קטנים. ח. ברכת כהנים. סיני, שנה מו, כרך צא, חוב' א"ב (ניסן-אייר תשמ"ב), ע' צא-צג.
 על הצירוף 'ברכת כהנים' ביידיש.
- 2840 איך [צ"ל איר] און זו און דער עיקר. ישראל שטימע, 26סטער יארג, נומ. 8 (931) (כ"ז בניסן תשמ"ב, 20 באפריל 1982), ע' 5.
 על-ר' דב-בר וייס וסיפורי חסידים.

- על השם אליהו וגלגוליו ביידיש.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
311-307 (נחתם בטעות: ו' סיון
תשמ"ב).
- 2846 א שטיק דין וחשבון פון אן אלטן
שרייבער: מיט א וואָרט ביי דער
יידישער קולטור-געזעלשאפט
אין ירושלים. פּאָלק און ציון, 32
סטער יארג, נומ. 47 (תמוז-אב
תשמ"ב, יולי-אוגוסט 1982), ע'
24-21.
דב סדן על עצמו.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג; ערשטער באנד, ע'
198-187.
- 2847 צווישן דער ציילעך און פּאַרשער.
ישראל שטימע, 26סטער יארג,
נומ. 14 (936) (כ"ט בתמוז
תשמ"ב, 20 ביולי 1982), ע' 5.
דברים בטקס חלוקת פרס אליעזר
פינס לישראל קפלן ולשמואל
ורסס.
- 2848 פכים קטנים. ט: [צ"ל י.] גג על
גג. סיני, שנה מו, כרך צא, חוב'
ה' (אב-אלול תשמ"ב), ע' רעו-
רפ.
על הביטוי 'גג על גג' - מקורו
ושימוש.
- 2849 צווישן בלאַ און בלא. ישראל
שטימע, 26סטער יארג, נומ. 16
(938) (י"ב באלול תשמ"ב, 31
באוגוסט 1982), ע' 5.
- על המימרה 'זאל זיין בלאַ אבי
ס'איז דאָ' ושימושיה.
- 2850 צווישן פוקס און פיש. פּאָלק און
ציון, 33סטער יארג, נומ. 48
(אלול תשמ"ב-תשרי תשמ"ג,
ספטמבר-אוקטובר 1982), ע' 22-
24.
על משלי שועלים ודגים בעברית
וביידיש.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
307-297, בשם: צווישן פיקס און
פיש.
- תשמ"ג
1983 - 1982
- 2851 חבור עצבים וגו'. ספר היובל
לאברהם אבן שושן / בעריכת
ב"צ לוריא. - ירושלים: קרית
ספר, תשמ"ג. ע' 217-222.
על הפסוק בהושע (ד' יז-יח)
'חבור עצבים אפרים הנח לו. סר
סבאם הזנה הזנו אהבו הבו קלון
מגניה'.
- 2852 יאנוש קורצ'ק - 40 שנה למותו.
אגרת לחנוך, חוב' 66 (תשרי
תשמ"ג, ספטמבר 1982), ע' 3-5.
לקט דברים מתוך 'כתבים פדגו-
גיים'. תירגם: דב שטוק (סדן).
- 2853 ווערטער, זוערטלעך, באטייטן.
1. גאָטס טאג; 2. צווישן מחה און
תמחה; 3. צווישן האַפּאק און
קריפּאק. פּאָלק און ציון,

אהרן דותן, דוד טנא, גד בן-עמי
צרפתי. – ירושלים: הוצאת ספר
רים ע"ש י"ל מאגנס, תשמ"ג
1983: ע' 419-424.
על התיבה לבנים במשקל לבנים
ודומיה.

2858 זלמן בחתונתם של גנים. מחק-
רים באגדה ובפולקלור יהודי /
בעריכת יששכר בן-עמי, יוסף
דן. – ירושלים: הוצאת ספרים
ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה
העברית, תשמ"ג 1983 (מחקרי
המרכז לחקר הפולקלור, כרך ז),
ע' רעה-רפג.
על מקורו של זלמן בשיר חתונה
אוקראיני.
תמצית באנגלית בע' 121.

2859 כמו-שכתוב: הערות-מבוא לתור-
רותיו של טוביה החולב. קטיף,
כרך יד-טו (תשמ"ג 1983), ע'
37-46.
נוסח יידי נדפס ב'יידישקייט',
באנד 2, נומ. 4 (אוקטובר-
דצמבר 1978), ע' 8-12.

2860 צווישן ווינטן, ווערבע און שטיי-
נער: א שיעור וועגן מנוחה ראם
[רבקה וואלדמאן]. די גאלדענע
קייט, נומ' 110-111 (1983), ע'
102-112.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
151-165.

2861 "רשע, למה תכה?". עלי-שיח,

33סטער יארג, נומ. 49 (חשוון-
כסלו תשמ"ג, נובמבר-דצמבר
1982), ע' 22-23.
על מילים ביידיש-ומקורן.

2854 צווישן ה"א און היי. ישראל
שטימע, 26סטער יארג, נומ. 21
(943) (כ"ג בחשוון תשמ"ג, 9
בנובמבר 1982), ע' 5.
חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג', ערשטער באנד, ע'
315-320.

2855 על ישראל גור ועמו. במה, חוב'
93 (סתיו תשמ"ג, 1982), ע' 3-
8.

2856 דריי קרייזן: א וואָנט ביים פאר-
טייל פון פרס ראש הממשלה. ביי
זיך, העפט 21 (טבת תשמ"ג,
דצמבר 1982), ע' 55-60.
דברים עם חלוקת פרס ראש
הממשלה במעמד המועצה העול-
מית למען יידיש. חזר ונדפס
ב'אין און ארום יידישווארג',
ערשטער באנד, ע' 208-215.

2856 אמפנקסו של סופר זקן: בחיבוטי
השקפה: עם ספרו של ישראל
כהן 'בחביון הספרות העברית'.
דבר, א' בטבת תשמ"ג, 17 בדצ-
מבר 1982, ע' 20 (במדור
'משא').

2857 תג למסורת. מחקרי לשון: מוג-
שים לזאב בן-חיים בהגיעו לשי-
בה / בעריכת משה בר-אשר,

- 2866 שלושה משברים: מפנקסו של סופר זקן. דבר, ד' בניסן תשמ"ג, 18 במארס 1983, ע' 20 (מדור 'משא').
על המשברים בספרות העברית והיהודית.
- 2867 על רומנטיקה, רומנטיקה וכו'. מעריב, י"ד בניסן-תשמ"ג, 28 במארס 1983, ע' 33 (במדור 'ספרות, אמנות, ביקורת').
על הרומנטיקה בספרות העברית.
- 2868 אליין איז די גשמה ריין. פאלק און ציון, 33סטער יארג, נומ. 52 (אייר-סיון תשמ"ג, מאי-יוני 1983), ע' 22-23.
על המימרה וגלגוליה.
- 2869 דריי פונקטן וועגן און ארום משה וגאלדמאן. ביי זיק, העפט 22 (סיון תשמ"ג, יוני 1983), ע' 21-27.
דברים לכבודו של משה ולדמן בן השבעים בהיכל שלמה בירושלים.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 199-207.
- 2870 יידיש אלטניווארג. 1. צווישן האנטירן און אנטירן; 2. צווישן שלאק און שלעק. ישראל שטיימע, 27סטער יארג, נומ. 15 (960) (ט"ז באב תשמ"ג, 26 ביוני 1983), ע' 5.
- חוב' 17-18 (תשמ"ג 1983), ע' 156-166.
דברים במסיבת הגבורות על נייבול פה בידיש ובמיוחד על מאמר הבריות בראשי התיבות של ש'מן מ'שחת ק'דש (שמו"ק).
- 2862 צווישן ארבעס און וואנט. פאלק און ציון, 33סטער יארג, נומ. 50 (טבת-שבט תשמ"ג, ינואר-פברואר 1983), ע' 22-24.
על הצירוף 'דער ארבעס' און די זואנט', מקורו וגלגוליו.
- 2863 חיים גראדה. מבפנים, כרך מה, חוב' 1-2 (חורף תשמ"ג, מארס 1983), ע' 114-118.
- 2864 פכים קטנים. יא. צל הרים כהרים. סיני, שנה מז, כרך צב, חוב' ה'ו (שבט-אדר תשמ"ג), ע' רעח-רפה.
על הניב - מקורותיו ושימושיו. "לתלמידת חכמים, מהם נחמה לייבוביץ, כלת-פרס ביאליק".
- 2865 בכור שטן: וועגן א דענאָלאגישן קווענקל. פאלק און ציון, 33סטער יארג, נומ. 51 (אדר-ניסן תשמ"ג, מארס-אפריל 1983), ע' 22-24.
על: הצירוף, מקורו וגלגוליו השונים בעברית וביידיש.
חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 350-357.

1983, ע' 53 (במדור 'ספרות,
אמנות, בקורת').

על התיבות: האנטירן, אנטירן,
שלאק ושלעק.

תשמ"ד 1984 - 1983

2875 בין פואיזיה־ממש לבין פרוזה־
כביכול: על שירתו של סוצקבר.
מאזנים, כרך נו, חוב' 4 (תשרי
תשמ"ד, ספטמבר 1983), ע' 19־
23.

2876 על־בעל־מתרגם וסביביו: דברים
על מנחם דורמן. דבר, ט"ז בתש־
רי תשמ"ד, 23 בספטמבר 1983,
ע' 15 (במדור 'משא').

2877 יידיש אלטניווארג. 4. וועגן
תוספות־גורניש. ישראל שטימע,
27סטער יארג., נומ. 18 (963)
(כ"ז בתשרי תשמ"ד, 4 באוקטו־
בר 1983), ע' 4.
על 'בעלי תוספות'.

חזר ונדפס ב'אין און ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
358־362, בשם: ארום תוספות
גורניש.

2878 "נכון ולא משמעותי". הארץ, ו'
בחשון תשמ"ד, 13 באוקטובר
1983, ע' 2.

ראיון טלפוני קצר עם דב סדן על
טענתו של פרוס' גדליה נגאל כי
ש"י עגנון העתיק ספורים חסי־
דיים. ראיין: דן מהגלית.

2871 על תקן של כעין נבואה. על
המשמר, י"ט באב תשמ"ג, 29
ביולי 1983, במוסף המיוחד
לציון 40 שנה ל'על המשמר', ע'
9.
על ברל כצנלסון, מאיר יערי ודב
סדן עם ייסוד 'על המשמר'.

2872 קדחת מיט כשרן פאָדים. פּאָלק
און ציון, יארג. 33, נומ. 53
(תמוז־אב תשמ"ג, יולי־אוגוסט
1983), ע' 23־24; נומ. 54 (אלול
תשמ"ג־תשרי תשמ"ד, ספטמ־
בר־אוקטובר 1983), ע' 25־26;
נומ. 55 (חשון־כסלו תשמ"ד,
נובמבר־דצמבר 1983), ע' 26־
27.
על המלה קדחת בספרות ובלשון
יידיש.

2873 יידיש אלטניווארג. 3. אייבע־
לעך־תוספות. ישראל שטימע,
27סטער יארג., נומ. 16 (961)
(כ"ח באלול תשמ"ג, 6 בספט־
מבר 1983), ע' 5.
על הצירוף.

חזר ונדפס ב'אין און־ארום
יידישווארג, ערשטער באנד, ע'
363־366.

2874 לשירת הולך ושב: דברים בעצ־
רת לכבוד ליובה אלמי. מעריב,
ערב ראש השנה תשמ"ד, כ"ט
באלול תשמ"ג, 7 בספטמבר

[2879 ---]

- 2880 צווישן ממש-פאעזיע און כביכול-פראזע. יחוס פון ליד = יחוסו של שיר: לכבוד אברהם סוצקעווער / רעדאקציע: דב סדן, ישעיהו אברך, חנה טורניאנסקי, חנה שמערוק; סעקרעטאר: אלכסנדר שפיגל-בלאט. - תל-אביב: ארויסגעגעבן פון יובל-קאָמיטעט, 1983. ע' 211-222.
- על יצירתו של אברהם סוצקבר. חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 92-106 (נחתם: אדר תשמ"ג).
- 2881 צווישן קרענק און קראנק. ישר-אל שטימע, 27סטער יארג, נומ. 21 (966) (ט' בכסלו תשמ"ד, 15 בנובמבר 1983), ע' 5.
- 2882 אָפּקלאנגען פון גזירות ת"ח ות"ט: לזכר ר' חיים שווארצבוים עליו השלום. ישראל שטימע, 27סטער יארג, נומ. 24 (969) (כ"א בטבת תשמ"ד, 27 בדצמבר 1983), ע' 5; 28סטער יארג, נומ. 1 (970) (ר' בשבט תשמ"ד, 10 בינואר 1984), ע' 5.
- על 'קנזאק' ודומיו במשמעויות שונות.
- 2883 צו דער ווידוי פון אלישע בן מאיר בן אריה הכהן: וועגן עלי שעכטמאן צו זיינע פינף-און-זיבעציק. די גאָלדענע קייט, נומ. 112 (1984), ע' 5-15.
- 2884 דער נסתר - תוך און ארום: צו זיינע הונדערט יאָר. די גאָלדענע קייט, נומ. 113 (1984), ע' 65-72.
- על דער נסתר (פנחס כהנוביץ) במלאת לו מאה שנה.
- 2885 וועגן צוויי יובל-ביכער. ירוש-לימער אלמאנאך, נומ. 15 (1984), ע' 8-12.
- על שני ספרי יובל לכבודו של אברהם סוצקבר. חזר ונדפס ב'אין און ארום יידישווארג, ערשטער באנד, ע' 86-91, בשם: צווישן יובל און יובל (נחתם: תשמ"ד).
- 2886 וועגן א פרעמיע און ארום איר. פאָלק און ציון, 34סטער יארג, נומ. 56 (טבת-שבט תשמ"ד, ינואר-פברואר 1984), ע' 30-31.
- על פרס ז'יטלובסקי וסביבו.
- 2887 פרקי תל-אביב. גזית, כרך לג, חוב' ט"ב - כרך לד, חוב' א"ב (1982-1980) [החוברת יצאה לאור באדר א תשמ"ד, פברואר 1984], ע' 217-223.
- פרק א - אבי גן-החיות (על ד"ר שורנשטיין); פרק ב - אמהות תיאטרון הבובות (על האחיות פרידה וגולדינה רובינזון); פרק ג - מעשה בנחש שברח; פרק ד - אכלה של עיר (על הפצצת תל-אביב במלחמת העולם השנייה); פרק ה - רחוב חברון; פרק ו -

תשליך, או, המנון להורינו הבר-
כים.

ניסן תשמ"ד, מארס-אפריל
(1984), ע' 30-31.

על יסוד קתדרה לידיש
באוניברסיטת בר-אילן; על
תלמידי פרופ' סדן הפרושים על
פני כל האוניברסיטאות בארץ;
ועל אברהם סוצקבר.

2888 באמערקן וועגן פאָרשערישן
יידיש-וואַרג, קאפטיעלעך כראָ-
ניק און אינפארמאציע. יידיש-
וועלט, נומ. 3 (אדר א-אדר ב
תשמ"ד; מארס 1984), ע' 5-6.

2890 בשער שערי עיתוני השחוק. ידי-
עות אחרונות, י"ב באדר ב
תשמ"ד, 16 במארס 1984, במו-
סף לשבת, ע' 20.

על מחקרים על-אודות לשון, ספ-
רות ותרבות יידיש שנכתבו
בלשונות אחרות (עברית, גר-
מנית, אנגלית וכד').

מסת המבוא לספרו של ג' קרסל
'אוצר ספרות ההומור והסאטירה
בארץ-ישראל' המתאר את אוסף
ספרות-ההומור של האספן יעקב
צדקוני.

1. ספר פתרונות רש"י. - על
המהדורה המדעית של כתב היד
בשם זה של יוסף בר-אל אשר
הופיעה באוניברסיטת בר-אילן.

2891 באמערקן וועגן פאָרשערישן
יידיש-וואַרג: קאפטיעלעך כראָ-
ניק און אינפארמאציע. יידיש-
וועלט, נומ. 4 (אדר ב-ניסן
תשמ"ד, אפריל 1984), ע' 3.

2. צו רש"י יידיש-גלאָסן. - על
מחקרה של גב' אריקה טימע על
לשונו של רש"י במיוחד מלותיו
שמקורן ביידיש.

5. וועגן א.ג. שטענצלס 'לשון
און לעבן' - על המשורר א"ג
שטנצל וכתב העת שהוציא 'לשון
און לעבן' במחקרו של לאונרד
(אריה ליב) פרגר.

3. נאָך יידיש-מאטעריאלן פון
דער גניזה. - על מחקרו של חנא
שמרוק וגב' א' רומר-סגל על
קטע מסידור תפילה ביידיש
שנמצא בגניזה הקהירית.

6. לזכר א פילזייטיקן פאָרשער.
- על חוקר הפולקלור חיים
שוורצבוים.

4. טויזנט און איין נאכט. - על
תרגום יידיש לא ידוע של ספר
'אלף לילה ולילה' פרי מחקרו של
ר' חיים ליבמן בספרו 'אהל
רח"ל', חלק ב' (ניו-יארק,
תשמ"א), ועל מחקרו של יוסף
סדן: 'אלף לילה ולילה בערבית-
יהודית נוסח אראן' ('פעמים', גל'
17, תשמ"ד).

7. וועגן מענדעלע, שלום עליכם,
בערדיטשעווסקי, צינבערג. - על
מחקרו של פרופ' שמואל ורסס
בספרות עברית ובספרות יידיש.

2889 דריי טישן. פאָלק און ציון, 34
סטער יארג, נומ. 57 (אדר א'

2892 היימישע זאגעכצער. ישראל

2896 ווען אלע ביימער וואלטן געווען פענעס...: א שמועס ערב שבו-עות. פאלק און ציון, 34סטער יארג, נומ. 58 (אייר-סיון תשמ"ד, מאי-יוני 1984), ע' 23-24.

על ה'אקדמות' לחג השבועות ועל התיבות 'פענעס' ו'פענען' בידיש ומקורן.

2897 ספרותנו - מלצה ותכולתו. דבר, ב' באייר תשמ"ד, 4 במאי 1984, ע' 20-21 (במוסף 'משא').
נחתם: ז' בניסן תשמ"ד.
דברים שנאמרו בבכור-הכנסים הבינאוניברסיטאיים לחקר הספרות העברית.

2898 באמערקן וועגן פארשערישן יידיש-ווארג: קאפיטלעך כראָניק און אינפארמאציע. יידיש-וועלט, נומ. 6 (סיון תשמ"ד, יוני 1984), ע' 3.

10 ח.נ. ביאליק און יידיש. - על מהדורה מןעית של שירי ח"נ ביאליק (ובכללם שיריו ביידיש) בעריכת דן מירון, ענוי שביט, שמואל טרטינגר, זיוה שמיר ורות שנפלד בהוצאת מכון כ"ץ באוניברסיטת תל-אביב.

2899 שרה בת טובים. פאלק און ציון, 34סטער יארג, נומ. 59 (תמוז-אלול תשמ"ד, יולי-אוגוסט 1984), ע' 25-27.
על 'שרה בת טובים' כדמות

שטימע, 28סטער יארג, נומ. 6 (975) (כ"ג באדר ב תשמ"ד, 27 במארס 1984), ע' 5; נומ. 7 (976) (ח' בניסן תשמ"ד, 10 באפריל 1984), ע' 4.
על המימרה: 'שטארבן זאל עס און בירך זאל עס הייסן'.

2893 פכים קטנים. יב. נחלת לשון הגר. סיני, שנה מח, כרך צה, חוב' א"ב (ניסן-אייר תשמ"ד), ע' פה-צג.
על התיבה 'הגר' במשמעות 'הונגריה' או 'הונגריה' ועל מילים בידיש שמקורן הונגריה.

2894 100 ביכער - "ישראל בוך". ישראל שטימע, 28סטער יארג, נומ. 8 (977) (כ"ב בניסן תשמ"ד, 24 באפריל 1984), ע' 5.
מכתב ליעקב צבי שרגל עם צאת מאה ספרים בהוצאת "ישראל-בוך".
נחתם: ירושת"ו, כ"ח באדר ב' תשמ"ד.

2895 באמערקן וועגן פארשערישן יידיש-ווארג: קאפיטלעך כראָניק און אינפארמאציע. יידיש-וועלט, נומ. 5 (ניסן-אייר תשמ"ד, מאי 1984), ע' 3.
8. צווישן שאול און שואל. - על השם 'שואל' בידיש שמקורו בשם העברי שאול בעקבות שמו של שואל גוטמן.

טאפל-שפראכיק ווארט ביי אן
אימפרעזע אין ירושלימער
אניווערסיטעט. גשרים - בריי-
קן, חוב' ב (אלול תשמ"ד, ספט-
מבר 1984), ע' 7-11.
הרצאה זו לשונית בפתיחת
תערוכת א' סוצקבר בבית הספ-
רים הלאומי והאוניברסיטאי.

2904 באמערקן וועגן פאָרשערישן
יידיש-וואַרג: קאפיטעלעך כראָ-
ניק און אינפאָרמאציע. יידיש-
וועלט, נומ. 9, (אלול תשמ"ד,
ספטמבר 1984), ע' 2-3.
11. צווישן שושן און מעבר
לסמבטיון. - על מחקרה של שרה
צפתמן-בילר "אגרת בידיש
מסוף המאה הט"ז בענין עשרת
השבטים".

2905 פון וואַרט צו וואַרט. 1. אויפן
וועג פון שטארך צו קוקעסטער-
קע. פאָלק און ציון, 34סטער
יארג, נומ. 60 (אלול תשמ"ד-
תשרי תשמ"ה, ספטמבר-
אוקטובר 1984), ע' 27-28.
על מקור השם 'חסידה' כשם
פרטי ועל שמות דומים בידיש
ובגרמנית.

2906 דב סדן מעיד בכתב על חפותו של
אב"א אחימאיר בפרשת רצח
ארלוזורוב. פרוזה, גל' 73-74
[אלול תשמ"ד], ע' 27.
מכתב אל שלמה גרודזנסקי.
המכתב, הנושא תאריך חשון
תשכ"ט, מצוי בארכיון 'גנזים'.

לאשה צנועה וצדקנית כאגדה
היהודית ובפולקלור.

2900 שאלות און תשובות. ישראל
שטימע, 28סטער יארג, נומ. 13
(982) (ג' בתמוז תשמ"ד, 3 ביולי
1984), ע' 4.
שאלות בעניני לשון שהופנו אל
פרופ' סדן על-ידי ישראל קפלן
ופ' לרר ותשובותיו.

2901 ערגה - בין לשון תשוקה ללשון
צעקה: על חידוש מחידושי הל-
שון של ביאליק. דבר, כ' בתמוז
תשמ"ד, 20 ביולי 1984, ע' 22,
23 (כמדור 'משא').
דברים בערב-הרצאות מטעם
אוניברסיטת תל-אביב.

2902 באמערקן וועגן פאָרשערישן
יידיש-וואַרג: קאפיטעלעך כראָ-
ניק און אינפאָרמאציע. יידיש-
וועלט, נומ. 7-8 (אב-אלול
תשמ"ד, יולי-אוגוסט 1984), ע'
2.

זיצן אין חד-גדיא - על הצירוף
ועל המונח 'חד-גדיא' כבית
סוהר, בעקבות ספרו של אברהם
בקר 'שיר השירים, אקדמות,
חד-גדיא - פרייע איבערזעצונג
אין יידיש און פערזן' (תל-אביב,
פארלאג התקוה, תשמ"ד).
צווישן פורים און סוכה - על
המימרה 'וועסט עסן פורים אין
סוכה'.

2903 לכבוד אברהם סוצקעווער: א

על צירופים ביידיש כדוגמת:
איגן-מיגן, עק מעק - שטרויענע
זעק, עק מעק - מיר א האבער -
דיר א דרעק, איקס-מיקס-דריקס
וכד'.

2907 געגראמטע חוזק-זאָגן. 1. איגע-
מיגע. ישראל שטימע, 28סטער
יארג., נומ. 17 (986) (כ"ח בא-
לול תשמ"ד, 25 בספטמבר
(1984), ע' 5.

מפתח כללי

<p>1667, 1666, 1662, 1658, 1640 1698, 1692, 1681, 1677, 1675 2809, 1901, 1825, 1763, 1709 2813 אגוד הסופרים הצעירים 281 האגוד להשלטת לשוננו 542 אגודת הסופרים 202, 1222, 1540, 1941, 1876, 1788, 1774, 1550 1950, 1953, 2092, 2093, 2181, 2182, 2245, 2246, 2253, 2451, 2481, 2483, 2674, 2706 אגודת העתונאים 2253 אגודת 'תכלת לבן' ראה: 'תכלת לבן' (אגודה) אגמון, גליה ירדני - ראה: ירדני- אגמון, גליה אגמון, נתן ראה: ביסטריצקי (אגמון), נתן אגרת, זאב 2628 אדלר, ויקטור 229 אדלר, חנה 1136 אדלר, יעקב 2485, 2728 אדלר, מכס 252, 257, 280 אדם, ישראל 499 אד"ם הכהן ראה: לוינזון, אברהם בר (אד"ם הכהן) אדנאואר, קנרד 2188, 2189 אדר, צבי 1642 "האהל" (תיאטרון) 984 אהרליך, ארנולד 2464 אהרליך, יוסף ד. 4 ר' אהרן הגדול מקארלין 1450 אהרנוביץ, יוסף 275; 724, 1656,</p>	<p>2363 משה, אביגל 1902 אבידוב, יאני 2541 אבידע, יהודה ליב 1435 אבינרי, יצחק 1118 אבינרי, משה 1804 אבינרי, עדו 1672 אביעד, ישעיהו 281, 277 אבל (מנהגים) 1219 אבן, יוסף 1351 אבן, שלמה 2448, 267, 266 אבן-זהב, ארי 2851 אבן-שושן, אברהם 1273, אבן-שמואל (קויפמן), יהודה 2798 92 אבנארי, יצחק 'אבני בדק' (מספרי דב סדן) 1992 'אבני מפתח' (מספרי דב סדן) 2455 אבנר, מאיר 840, 1078 אברבוך, נחום 911 אברבנאל, דון יצחק 269 אברבנאל, שמואל 2448 אברהם אבן עזרא (ראב"ע) 936, 1191 אברהם בן חלפון 908 אברונין, אברהם 1551, 1739 אברך, ישעיהו 43, 125, 2655, 2880 אברמוביץ, צילה 2802 אברמסון, שרגא 1098, 2328 אגדה 1638, 1643, 1650, 1689, 1696, 1697, 1749, 1784, 1923, 2046, 2105, 2121, 2169, 2652 אגדות ומעשיות 1255, 1451, 1512,</p>
---	--

אוסישקין, מנחם 798, 800, 977
 אופטושו, יוסף 433, 1467, 1480,
 1511, 1620, 1709, 1773, 2048,
 2717, 2718
 אוקרינה 689
 אורבך, זאב 726, 727
 אורבך, שמחה בונם 2448
 אורון, מיכל 2746
 אורלנד, יעקב 2712
 אורן, פנחס 48
 אורנשטין, משה 298
 אורנשטין, משולם יעקב 1316,
 1641
 אורפז, יצחק 2687
 אושווינצ'ים (אשוויץ) 2645
 אושרוביץ, שורה 1378
 אז"ר ראה: רבינוביץ, אלכסנדר
 זיסקינד (אז"ר)
 אזרחי-קרישבסקי, מרדכי 622
 אחד במאי 134, 284, 478
 אחד העם 251, 253, 254, 1316,
 1713, 1848
 אחי-יוסף, מ. 1593
 אחימאיר, אב"א 2906
 אחינץ 895
 אטביזם 900
 אטינגר, דוד 1425
 אטינגר, שמחה 1338
 איבשיץ, יונתן 1840
 איגנטוב, דוד 1620
 אידיליה (ספרות) 282, 287
 איזנבך, אהרן 2725
 איזנר, קורט 229
 איזנשטאט (אוסטריה) 446
 איזנשטאט, מאיר 446
 איזנשטדט, שמואל 2448
 איזק, חיים 92

1982
 אהרני, אריה 39
 אהרני, ישראל 933, 1306
 אהרנסון, זלמן יצחק ראה: אנכי,
 זלמן יצחק
 אהרנקרנץ ראה: ארנקרץ
 אוארבך, ברטולד 818, 1668
 אודים 1326
 אודיסה 158
 אוהלנד, לודויג 637
 אוז'שקו, עליזה 307
 אוטיקר, מרדכי 1375
 אורבוך, מאיר 448
 אורבך, אפרים 2604
 אורבך, רחל 2573
 אוכמני, עזריאל 289, 523, 1861,
 1909
 אולד, קרל 246
 אולינובר, מרים 2578
 אוליצקי, ל. 15
 אולסבנגר, עמנואל 908, 1771,
 2398
 אומר-למר, עזריאל 2543
 אונגרפלד, משה 127, 526
 האוניברסיטה העברית בירושלים
 2399, 466
 - הקתדרה ליידיש 1449, 1491,
 2476, 2513
 אוניברסיטת בר-אילן 2889
 אוניברסיטת תל-אביב 2464
 אונמונו, מיגואל דה- 612
 אוסטריה 1391
 - יהודים 377, 434, 440, 446,
 466: ראה גם: וינה. יהודים
 - מרד הפועלים 1940, 548, 550,
 555, 551
 אוסיץ, רודולף 691

מחשבות'	איטליה 162, 408, 498, 594, 609,
'אלכה ואשובה' (מספרי דב סדן)	725, 710, 704, 666
2447	אייגר, עקיבא 787
אלמי, א. 1560, 1599, 1773, 2003	אייל, אלי 2444
אלמי, ליובה 35, 2874	איכל, יצחק 272
אלמקויסט, קרל יונס לוב 1763	איכמן, אדולף 1951
אלעד, פנחס 1030	איכנדורף, יוסף פון 481, 637
אלעזר בן יעקב הבבלי 1235	איכנרנד, ליזר 2620
'אלף לילה ולילה' 2888	אימבר, נפתלי הרץ 493, 527, 623,
אלפר, רבקה 2106	651, 703, 795, 810, 937, 953
אלקושי, גדליה 2239	1445, 1661
אלתר, יעקב 2717, 2718	אימבר, שמואל יעקב 235, 243,
אלתרמן, נתן 6, 523, 1288, 1364,	1488, 925, 629, 278
1572, 1765, 1823, 2343, 2363,	אימרמן, קרל 498
2634, 2525, 2396	אינונו, איזמט 657; 711, 721
האם במקרא 265	אינזלר, אברהם 282
אמיוט, ישראל 242	האינטרנציונל הסוציאליסטי 183
אמיר, אהרן 1690	איסופוס 922
אמיר, יצחק 2661	איסכלוס 828, 831
אמריקה הצפונית 191	איסקולסקי, משה 2448
'האמת' (כתב-עת) 284	אירופה 2247
אמתי, מרדכי 1644	אירלנד 205
אנגל, נורמן 233	אישים, הנצחה ראה: הנצחת אישים
אנגליה 205, 582, 669	'אל דמי!' 978, 980
- הצי הימי 676	אלבונים, דבורה (שפירא) ראה:
אנדרסן, הנס כריסטיאן 449, 1469	שפירא (אלבונים), דבורה
אנטישמיות 281, 323, 354, 408,	אלבניה 704
434, 435, 437, 440, 502, 544,	אלבק, חנוך 1798, 2448
559, 560, 571, 599, 963, 996,	אלברג, אהרן שלמה 1226, 1362
1107, 1346, 1865, 1867, 1965	אלדבי, מאיר 1164
אנכי, זלמן יצחק 1295, 1310	אלויל, אריה 213, 2261
אנסקי, ש. 1851, 2803, 2811	אלון, עזריה 1300
אנקדוטות ראה: בדיחות, אנקדוטות	אליאב, יעקב 1300
וכד'	אליאב, מרדכי 2729
אנתולוגיות 281	אליהו הנביא 492
אסטרולוגיה 691, 782	אליעזר, רפאל 1071
'אסיר עבהי' ראה: כרמל, משה	אלישיב, ישראל-איזידור ראה: 'בעל

ארליך-היכלר, ליאופולד 492, 530
 1193
 ארמון, צבי 2269
 ארן, זלמן 2223, 2448
 ארן, יהודה 279, 807
 ארנולד, אדמון 1298
 ארנסט, אוטו 503
 ארנקרנץ, זאב וולף (וולווה
 ז'בארז'אר) 237, 279, 1146,
 1163
 ארנקרנץ, יהודה דאה: ארן, יהודה
 ארנשטין, יהודה ליב 2366
 ארץ-ישראל 614, 2255
 ארצות-הברית 639, 680
 ארצות הברית. יהודים 147, 163,
 1633, 1635, 2315, 2342
 - נאצים 656.
 ארקטים 804
 אש, שלום 146, 231
 אשכול, לוי 2213
 אשכולי, א"ז 915
 אשכנזי, טוביה ב. 58, 59, 61, 62
 אשכנזי, יעקב 415
 אשכנזי, שמואל 1196, 1199
 'אשל' דאה: שלונסקי, אברהם
 אשל, יונה 24

 באהר, הרמן 881, 885
 באומגרטן, אורה 1765
 באומינגר, אריה 1795
 באיאר, בתיה 1935
 באר, חיים 2782
 באר טוביה 343
 בארון, דבורה 1857
 בארטש, רודולף הנס 216
 בבלי, אשר 2201
 בדט, בנימין הלל 1106, 1107

אסף, מיכאל 1012
 אסף, שמחה 1226
 אפטוביצר, אביגדור 446, 964
 אפלטון 409
 אפלפלד, אהרן 2743
 אפנר, יוסף 2071
 אפרים בר יצחק מהגנשבורק 1353
 אפרת, צבי 2671
 אפשטין, זלמן 902, 2048
 אפשטין, צבי 77
 האקדמיה הישראלית למדעים 1980
 האקדמיה ללשון העברית 1542,
 1777, 1949, 1959, 2009, 2016,
 2126, 2144, 2164, 2165, 2178,
 2216, 2241, 2302, 2335, 2376,
 2379
 אקדמיה לספרות עברית 1877
 אקר, אנדה 283
 אר, מ. 83
 ארגון ותיקי ההסתדרות 2098
 ארגון מנחם דאה: כפר מנחם
 ארגנטינה. יהודים 139, 141, 282
 ארד, צבי 9
 ארונשטין, רפאלי. 1070
 ארז, יהודה 1141
 ארטור, יצחק 1502
 אריאלי, זלמן 2448
 אריגור, יצחק 1226
 אריכא, יוסף 116, 492, 1159,
 1225, 2448
 ארכיאולוגיה 174
 הארכיון והמוזיאון לתיאטרון
 (ירושלים) 2489
 ארכימדס 702
 ארלוזורוב, חיים 218, 2023, 2906
 ארליך, יוסף 8, 32-34, 48, 121,
 1748, 1840, 1995, 2097, 2314

בדיחות, אנקדוטות וכד' 728, 202, 732, 738, 739, 741, 747, 751, 755, 759-757, 762, 765, 766, 768, 770-773, 775-777, 779, 781, 783, 785-787, 789-792, 794, 797, 801-803, 805, 809, 812, 817, 821, 825, 829, 830, 834, 836, 839, 840, 847, 848, 851, 852, 854-857, 859, 860, 863, 864, 866, 867, 871, 872, 876, 877, 879, 882, 884, 889, 890, 892, 894, 896, 898, 901, 904, 907, 912, 914, 917, 919, 920, 923, 926, 929, 934, 935, 943, 946-948, 949, 951, 957, 959, 962, 966, 968, 971, 974, 982, 983, 985, 988, 990, 994, 997, 1002-1004, 1006, 1008, 1011, 1012, 1017, 1021-1025, 1031, 1035, 1037-1043, 1046, 1051, 1053, 1056, 1057, 1059, 1060, 1064, 1069, 1108, 1111, 1113, 1114, 1116, 1118, 1119, 1121, 1143, 1144, 1147, 1151, 1158, 1165, 1167, 1173, 1192, 1194, 1197, 1201-1208, 1215, 1223, 1303, 1314, 1379, 1406, 1413, 1415, 1477, 1503, 1709, 1714, 1728, 1745, 1892, 1901, 2201, 2724, 2805, בדיחות וגלגוליהן 1204, 1253, 1302, 1304, 1307, 1309, 1311, 1312, 1347, 1455, 1523, 1525, 1526, 1556, 1571, 1573, 1583, 1601, 1608, 1612, 1707, 1803, בדר, גרשום 272, בהר"ב, פרץ 4

בובר, מרדכי מרשין 344, 487, 903, 911, 915, 916, 977, 2019, 2834
 בובר, ש. 911
 בודנהימר, מ"י 2400
 בודנהימר, מכס 633
 בווארין, דניאל 2746
 בויבריק 2071, 2072, 2261, 2570
 בוים, אוסקר 227
 בולוף, יוסף 2539
 בומזה, נחום 1461, 1620
 ה'בונד' 148
 בוסאק, מאיר 1263, 1275, 1795
 בוסק 1958, 2129, 2265
 בוצ'אץ' 401
 בורוכוב, דב בר ראה: ברוכוב, דב בר
 בורלא, יהודה 240, 462, 1902, 1950, 2128, 2363
 בורלא, יוסף נסים 462
 בורנשטיין, י"ד 1300
 בורשטיין, אביעזר 2645
 בורשטיין, ישראל 899
 בוש וילהלם 194, 952
 בזרוטש, פטר 439
 בחיי בן יוסף אבן פקודה 2709
 בחירות 194, 1358, 1578, 1856, 2161, 2163
 בטהובן, לודביג ון 956
 ביאלוסטוצקי, ב"י 1590
 ביאליק, חיים נחמן 6, 202, 217, 236, 238, 240, 248, 261, 277, 293, 297, 301, 319, 326, 332, 334, 336, 337, 411, 455, 458, 487, 493, 511, 550, 637, 638, 700, 733, 760, 774, 833, 911, 965, 969, 1079, 1100, 1130, 1163, 1186, 1245, 1261, 1264

ביקון, פרנסים 368	,1308 ,1300 ,1299 ,1298 ,1280
ביקל, שלמה 17, 491, 1537, 1723,	,1380 ,1379 ,1354 ,1351 ,1314
2287, 2208, 2151	,1447 ,1443 ,1435 ,1415 ,1385
ביקלס-שפיצר, צבי 308, 1431	,1544 ,1496 ,1495 ,1492 ,1478
בירוביג'אן 186	,1600 ,1597 ,1594 ,1553 ,1551
בירם, א. 1807	,1703 ,1659 ,1606 ,1604-1602
בירנבוים,, נתן 285, 286, 291	,1829 ,1764 1720 ,1719 ,1713
בית הספרים הלאומי (ירושלים)	,1837 ,1836 ,1833 ,1832 ,1831
2215, 336	,1880 ,1861 ,1860 ,1856 ,1840
בית התפוצות (תל-אביב) 2738	,2099 ,2048 ,2023 ,1929 ,1905
בית מקרא 2591	,2299 ,2242 ,2203 ,2126 ,2100
ביתר 1922	,2471 ,2470 ,2369 ,2368 ,2358
בלבן, מאיר 1005, 2686	,2493 ,2492 ,2480 ,2476 ,2473
בלדה (ספרות) 1529	,2602 ,2561 ,2513 ,2503 ,2495
בלובשטיין, רחל ראה: רחל	,2766 ,2697 ,2682 ,2623 ,2618
(המשוררת)	,2822 ,2792 ,2784 ,2770
בלום, ב'ס 2102	2901 ,2898 ,2838 ,2831 ,2829
בלום, ז. 2700	,1125 ,126 ,56 ,29
בלום, ליאון 961	,1660 ,1655 ,1648 ,1644 ,1419
בלומגרטן, שלמה ל'אה: יהואש	,1688 ,1686 ,1682 ,1676 ,1665
בלומנטל, נחמן 113, 1441	1890 ,1702 ,1699 ,1695 ,1691
בלומנפלד, דיאנה 1634	בידור 605
בלומנשטיין, יוסף (חולתא) ראה:	ביכנר, גאורג 284
אבן, יוסף	בילין, אשר 978, 888
בלומנשטיין, יוסף (פאריס) 176	בילין, זהבה 2458
בלונסקי, סטניסלב 869	בילינסון, משה 247, 312-314, 316
בליי, פרנץ 544, 548	,1262 ,1251 ,820 ,572 ,504
בלינסון, משה אליעזר 2574	1936
בלנק, חיים 1483	"הבימה" (תיאטרון) 984, 1957
בלפור, הצהרה ראה: הצהרת בלפור	בין, אלכס 1390
בלקובסקי, צבי 1362	'בין דין לחשבון' (מספרי דב סדן)
בלשה, וילהלם 1230, 1400	2107
במברגר את ווהרמן (בימ"ס)	בינדל, שמעון ישכר בהיש 366
לספרים) 1097	ביננשטוק, מאיר 850, 1452
בן-אדיר, אברהם ראה: רווין,	ביסטרוון, יאן סט. 461
אברהם	ביסטריצקי (אגמון), נתן 266
בן-אלול, משה 194א	ביסמרק, אוטו פון 472, 885

בנש, אדוארד 443, 444	בן־אליעזר, מ. 79, 792
בנשלוס, בנציון 828, 831, 2012	בן־גבריאל, משה יעקב 420
בס, יוסף 924	בן־גוריון, אביגדור 889
בסצ'יסקה 385	בן־גוריון, דוד 789, 1362, 1462,
'בעל מחשבות' 2766	1578, 1848, 2125, 2517, 2536
בעל־שם־טוב (הבעש"ט) 2054,	2834
2764, 2621	בן־גריון, עמנואל 95, 447, 1079
בער, יצחק 81, 1225	בן־דור, יצחק 6, 1370, 1446
בער, יששכר 2583	בן־חורין, שלום 353, 415, 487
בק, ליאו 422	בן־חיים, זאב 2857
בקון, יצחק 2431, 2432	בן־יהודה, אליעזר 2091, 2814
בקורת הספרות 390, 505, 1799,	בן־יהושע, 622
1941, 2003, 2594	בן־יחזקאל, מרדכי 1644, 2391,
בקר, אברהם 2599, 2902	2448
בקר, י. 1128	בן־יעקב, ברכה 69
בקר, ניקולאוס 1130	בן־יצחק, אברהם 1538
בר־אדון, פסח 282	בן־ישי, א.ז. 1130
בר־און, מ"י 299	בן־מנחם, משה 2363
בר־אל, יוסף 2888	בן־מנחם, נפתלי 1134, 1191, 1198,
בר־אשר, משה 2814, 2857	1475, 1490
בר־דרורא, ישכר דב 729	בן־עזאי 2108
בר־יוסף, יהושע 82, 1868	בן־עמי, אהרן 2255
בר־כוכבא 1922	בן־עמי, יששכר 2858
בר־נחום, יחזקאל 36	בן־ענת, משה אליעזר 2504
בראדי, חיים 843, 889, 895	בן־פורת, י. 288
ברגמן, שמואל הוגו 112, 118, 914,	בן־פלא, מ. ראה: טשונדר, מ.
1388, 2087, 2202	בן־צבי, יצחק 59, 1381
ברגנר (משפחה) 1575	בן־ציון, שמחה 6, 897, 1384
ברגנר, הינדה (רוזנבלט) 1575	בן־שאול, יהונתן ראה: שפי, משה
ברגנר, יוסל 47, 1575	בן־שאול, משה 1953
ברגנר, משה ראה: הררי־ברגנר,	בן־שמואל, אהרן ראה: בן ישי, א.ז.
משה	בנדיכס, לודביג 464, 470, 522,
ברגסן, אנרי 2448	528, 549, 552, 554, 557, 562,
ברגשטין, פניה 6, 449, 1724	565, 566, 570, 602, 606, 608,
ברדיצ'בסקי, מיכה יוסף 445, 2156,	613, 664
2383	בנטוב, מרדכי 1080
ברהמס, יוהנס 956	בנטויץ', הרברט 230

ברוך, מכס 476, 514, 787, 858
 1278, 1289, 1318, 1334, 1350
 1397, 1411, 1474, 1593, 2363
 ברודי 115, 385, 724, 1195, 1396
 1666, 1884, 1901, 1908, 2112
 2304, 2580, 2593, 2595, 2616
 ברודי, חיים ראה: בראדי, חיים
 ברודר, ברל 1933
 'ברוויזים עתונאיים' 1547
 ברזור, אברהם יעקב 1773, 2592
 ברזידא, אפרים 845
 ברזידא, מאיר 8, 2518
 ברזידא, מרדכי זאב 1485
 ברזידס, ראובן אשר 259, 754, 872
 1863
 ברזיגוי (אוסטריה) 352
 ברוך (הרבי ממז'יבוז') 890
 ברוך ב"ר שמואל ממגנצא 1232
 ברוך, י"ל 889, 903, 1474
 ברזיבסקי, ולדיסלב 1033
 ברזנר, קונסטנטין 1007
 ברזנשטיין, מנחם מנדל ראה:
 מבש"ן, מנחם
 ברזס, יעקב 478
 ברזסילוב, ניסן 2385, 2450
 ברזקנר, אנטון 954, 956
 ברזר, אברהם יעקב ראה: ברזור,
 אברהם יעקב
 ברזל, הלל 1762, 2561, 2572
 ברטו, לואי 438, 442, 621
 ברטונוב, דבורה 713
 ברטורא, אברהם 1358
 בריטברד, זושא 662
 ברינהנדלר, משה אליעזר ראה: בן-
 ענת, משה א.
 ברינין, ראובן 346, 539, 553
 בריקס, יוסף 2585
 בריקס, ירחמיאל 2585
 ברית המועצות 132, 180, 205,
 650, 746, 756, 767
 ברית המועצות. יהודים 8, 130;
 149, 157, 158, 1851, 2441,
 2456, 2462, 2830
 הברית העולמית של הנוער העברי
 127
 ברית הקואופרטיבים החקלאים
 (גרמניה) 165
 ברכוב, דב בר 320, 1904, 2700
 ברכיה הנקדן 1117
 ברלב, קלמן 1063, 1142, 1219
 ברלין יהושע 2421
 ברמאיר, צבי 253, 945
 ברן, צפורה 864
 ברנאיס, מיכאל 902
 ברנדיס, לואיס ד. 799
 ברנדשטטר, מרדכי דוד 381, 769,
 1460, 1565, 2613
 ברנדשטטר, רומן 746, 756, 764,
 769, 1030
 ברנה, לודביג (ברוך ליב) 284,
 1336, 1368
 ברנהולץ, יעקב 124
 ברנפלד, שמעון 558, 561
 ברנר, יוסף חיים 236, 264, 326,
 341, 357, 360, 422, 577, 750,
 960, 1154, 1424, 1587, 1773,
 1921, 1977, 2431, 2432, 2542,
 2736
 ברנשטיין, אהרן 1303
 ברס, מוריס 676
 ברסלבסקי, משה 98, 113, 235,
 236
 ברעם-יגר, רבקה 1629
 ברץ, אברהם 1561

ג'ויס, ג'ימס 796	ברקוביץ, יצחק דב 1505
גולד, בריינדל 256	ברקמן, יונה 45
גולדבלום, משולם זלמן 405	ברקמן, יצחק 412
גולדברג, אב 900	ברש, אשר 302, 462, 467, 469
גולדברג, זאב 1978	537, 795, 1366, 1434, 1471
גולדברג, לאה 282, 287, 523	1919, 2659, 2660
1072, 1385, 2327, 2363	ברתיני, ק"א 121
גולדנברג, אשר 49, 2355, 2370	בשביס־זינגר, יצחק 2516, 2726
גולדפדן, אברהם 237, 272, 1247	2759
1261, 1749, 1863	בת מצוה 1349
גולדרייך, עמוס 2772	בת־מרים, יוכבד 700, 2128, 2258
גולדשטיין, ולטר 958	2403, 2267
גולה 1375, 2689	
גולה, י. ראה: פלישר, עזרא	גאורגה, סטיפן 226
גומוליצקי, ויקטור 459	'די גאלדענע קייט' (כתב־עת) 1325,
גוצקוב, קרל 1065	2731
גור, ישראל 2855	גאליה, אריה 2374
גורדון, אהרן דוד 262, 1105	גבירטיג, מרדכי 1212
גורדון, יהודה ליב (יל"ג) 1388,	גבעוני, יהושע 1776
1551, 1558, 1652, 2068	גבעת השלושה 77
גורדון, ש"ל 1078	גבריהו, חיים 932
גורדין, יעקב 503, 671	'גברת מיניבר' (סרט קולנע) 1013
גורי, חיים 1837, 1842, 1930	גדאנסק ראה: דנציג
גורליק, שמריהו 541, 900	גובר, רבקה 2817, 2821
גורן, נתן 282, 287, 505, 916,	גוברין, נורית 540, 1793, 2762
1853	גוזיקוב, יוסף מיכאל 1292, 1297
גורן, שלמה 1853	גוטהלף, יהודה 339, 1853, 2130
גורפין, רבקה 1851	גוטלובר, א"ב 1061
גזירות ת"ח ראה: ת"ת, גזירות	גוטליב, הינקו 109
'גזית' (כתב־עת) 842	גוטליב, מוריצי 361, 453, 456
גזענות 411, 582	גוטליב, פרנטישק 706, 875
גיברלטר 683	גוטליב, תרזה 194
גיוס מתנדבים לצבא הבריטי 928	גוטמן, נחום 337
גיטרמן, יוחנן 50	גוטמן, שואל 2895
גיאר, מאיר 1577	גוטקינגד, נעמי 2610
גינסברג, גוסטה שפומברג - ראה:	גויטין, ב. 911
שפומברג־גינסברג, גוסטה	גויטין, ש"ד 911

ג'נבה ראה: ז'נבה	גינצבורג, שמעון 1224, 1355,
'גנזים' (ארכיון) 2659, 2660	1827
הגניזה הקהירית 2888	גינתון, נפתלי 2434, 2448
גנסיין, אורי ניסן 1426, 2796	גירטנר, פרנץ 745
גפרורים 640	גיתה, יוהן וולפגנג 362, 622, 637,
ג'פרסון, תומס 639	902, 1230, 1382, 2059
גפשטיין, ש. 1080	גלבהויז, ישעיה 452
ג'קסון, אנדריו 639	גלבר, נתן מיכאל 115, 322, 1795,
גראף, אוסקר מריה 222	1939
גרדה, חיים 8, 2067, 2358, 2377,	גלברד, צבי יהודה 1174
2863, 2827	גלוזמן, שרה 927
גרובר, שמעון 124	גלטשטיין, יעקב 845, 1844, 1853,
גרודזנסקי, שלמה 439, 1126	2448, 2003, 1967
1262, 1295, 1310, 2448, 2519,	גליליאו 1469
2520, 2791, 2906	גלינא 110, 793
גרונימן, סמי 931, 984, 1172,	גליציה. יהודים 1904, 2122, 2387,
1303, 1405, 1406, 2634	2599
גרוס-צימרמן, מ. 119, 1988, 2206	גליצנשטיין, חנוך 976
גרופר, יעקב 2402, 2589	גליק, הירש 1211
גרייבסקי, פנחס 729	גליק, נלסון 2448
גריל, בנימין 305, 1233	גליקל מהמלך 1651
גרילפרצר, פרנץ 481	גליקסברג, חיים 2448
גרים (האחים) 449	גליקשטיין, חיים 1373
גרים, הרמן 1400	גלמבוצקי, חיים 2374
גרין, אנסטזיוס 519, 1271	גלנץ, פניה 1680
גדינבוים, יצחק 138, 911, 2448	גלנץ-לילעס, אהרן ראה: לילעס,
גרינבוים, משה 266	אהרן
גרינבלט, נתן ראה: גורן, נתן	גלס, שלמה סגל-ראה: סגל-גלס;
גרינברג, אורי צבי 8, 332, 340,	שלמה
348, 1385, 2010, 2012, 2575,	גלעד, זרובבל 463, 1127, 1414,
2637, 2638, 2691, 2711, 2810,	2757, 1932
2812	גלעדי, ד. 84
גרינברג, חיים 2258, 2267	גלרט, מנחם 40, 111, 1459, 1460
גרמניה 129, 160, 165, 190, 472,	גמזו, חיים 1111, 1373
501, 1124	גן, שמעון 1781
ג' - יהודים 207, 214, 223, 452,	גנבה 1662, 1677, 1678, 1681,
459, 464, 466, 480, 636	2475

דוידזון, גוסטה 113	גרמניה הנאצית 222, 223, 408
דוידית, רבקה 2363	409, 418, 435, 440, 442, 444
דוליצקי, מנחם מנדל 1469, 983	497, 506, 510, 582, 594, 601
דומניץ, יהודה 1198	609, 650, 658, 663, 670, 688
דון־יחיא, שבתאי 422	740, 749, 857, 961, 1383
דונאנט, הנרי 192	– צבא 600
דור, משה 2096	גרמניה המערבית. יחסים עם ישראל
דורי, שלמה 121א	2188, 2189
דוריון, ישראל 1336	גרמנית 778
דורמן, מנחם 348, 2876	גרנלנד 641, 643
דושקין, אלכסנדר מרדכי 1926	גרסטורף, ק.ל. 206
דוּתן, אהרן 2857	גרף, אוסקר מריה ראה: גראף,
דוֹיגן, שמעון 2620	אוסקר מריה
דיוגֶדרוק, צבי 803	גרץ, נורית 2746
דיסאואר, יוליוס 1531	גרציאנו, רודולפו 666
דיסטנפלד, עקיבא 2113, 2262	גרשוני, גרשון 2363
דיסני, וולט 954	גרשטין, אליעזר 303
דיק, איזיק מאיר 1516, 1728, 1729	גרשטין, יונה 1388
1745, 1750, 2236, 2238	גשורי, מאיר שמעון 2645
דיקטטורה 454, 458, 509	'גשרים = בריקן' (כתב־עת) 46
דיקמן, שלמה 2026, 2138, 2143	
2153, 2177, 2284	דאט, מרסל 716
דיקנס, צ'רלס 1346	דאר 1477
ד'ישראל, יצחק (אביו של לורד	דבוסיס, י. 63
ביקונספילד) 502	דבורז'צקי, מאיר 2729
דלדה, גרציה 178	דבורקין, דב־בר 2448
דמביץ 1324	דבלין, אלפרד 437, 1124
דמוב, אוסיפ 1081	'דבר' (עתון יומי) 592
דמוקרטיה 458, 509	– מוסף לשבתות ולמועדים 495
דמן, גינתר 781	דה־גול, שרל 708
דן, יוסף 2858	דה־פריס, בנימין 2030
דנובה 590	דובנוב, שמעון 1773
דנטה 1125	דוברולסקי, ריכרד 547
דניאל, י"מ 945	דוד המלך 448
דניאל, יצחק 2448	דוד, יונה 2646
דניאל, שבתאי 376, 1068, 1073	דוידוביץ, דוד 87, 1124
דנציג 459	דוידזון, אפרים 1448

הגנה אזרחית 626, 628	דער נסתר ראה לפי: נסתר
הגר, יוסף 1457, 1486	דפוס 298, 750
הוברמן, ברוניםלב 449	דפנא, מ. 1385
הוגו, ויקטור 362	דרויניזם 1080
הויף, וילהלם 505	דרוסטה-הילסהוף, אנט 255
הוך, ריקרדה 1124	דרוק, דוד 209
הומבולדט, וילהלם פון 501	דרור, מרים 2786
הומור 7, 56, 1448, 1769, 1920,	דרורי, רינה 2802
2482, 2444, 2388, 2139, 2085	דריבלט, יואל 1237
2890	דרך, שלמה 2825
הונגרית 2893	דשינסקי, איגניץ 478
הוסיאטין 2599	דת ואמונה 568, 695, 888, 900,
הוסרל, אדמונד 371	903, 906, 909, 1169, 1800,
הופיין, אליעזר ז. 342	1813, 1943, 1952, 2088, 2130,
הופמן, דוד צ. 331	2147, 2172, 2198, 2541, 2729
הופמן, יצחק ליב 870	דת ומדינה 509, 888, 900, 906,
הופמן, מרתה 532, 611	1169, 1954, 2064, 2172, 2227,
הופמן, נחמה 1512	2394
הופמנסטאל, הוגו פון 870	דת וסוציאליזם 359, 507, 508
הופר, אנדריאס 498	דתיים וחילוניים 1813
הופר, יחיאל 25, 1768, 2476	
הופשטין, דוד 2697	האגר, יוסף ראה: הגר, יוסף
הורבין, ג'ימס פרנסיס 60, 83	האהן, ארנולד 403
הורוביץ, אריה יהודה ליב (איל"ה)	האובן, הינריך הוברט 763
254	האופטמן, גרהרד 480
הורוביץ, דוד 60	האי, עמנואל 376
הורוביץ, יעקב 1434, 2257	האלטר ראה: הלטר
הורוביץ, מנחם-מנדל 1163	האפרתי, יוסף 1248, 2600א.
הורודצקי, שמואל אבא 852, 1253,	הבנשטרייט, יצחק 364
1450	הבר, יוליוס 2261
הורווט, אדן 432, 483, 548	הברמן, אברהם מאיר 276, 814,
הורים 627	1079, 1117, 1152, 1198, 1232,
הורים ובנים 698	1353, 2646
הורקנוס, דבורה 1410	הגדה של פסח ראה: פסח
הושענא רבה 1670	הגה' (עתון מנוקד לעולים חדשים)
הוז, חיים 1762, 1877א, 1950,	571, 573, 655, 722, 742, 744,
2523, 2502, 2490, 2453, 2234	827, 874

הלר, פנחס 2047	הטסגי, אהרן 84
המאירי, אביגדור 2363, 327	היברידים (איים) 660
המבורגר, חיים 773, 768	היטלר, אדולף 352, 513, 559, 679,
המלין 1157	686, 691, 694, 709, 712, 736,
המר־השלס, מריאן 1030	740, 819, 1214
המרת דת 502	היינה, הינריך 273, 438, 621, 662,
הניש, מאיר 487, 754, 1062, 1227	715, 761, 763, 837, 1130,
הנצחת אישים 1026, 705	1336, 1368, 1727, 2059, 2496
הנק, י. 398	הילדסהימר, עזריאל 1377
הס, משה 283	הילה, פרדיננד 1450
הס, רודולף 782	הילזנר 497
הסה, הרמן 1334	הילפרן, ישראל 2448
הסכם מינכן 417, 418	היסטוריה יהודית 2035
הספדים 1705, 2586	היק"א 139, 141
הסתדרות העובדים 1305, 1975,	הירושלמי, לוי־יצחק 1954
2321, 2350	הירשבין, פרץ 541
הסתדרות פועלי הבנין 195	הירשלה אוסטרופוליר 890
ההסתדרות הציונית 291, 1323,	הכהן, אליעזר 2448
1325, 2124	הל, גרשון 1848
הערצה 662	הלברשטאם (הרבי מקלונבורג)
הצהרת בלפור 1391	2064
הצתת קיוסקים 1019	הלגרטן, וולפגנג 397
הר סיני 142	הלד, אדולף 2154
הרדר, יוהן גוטפריד 1276	הלוי, אברהם צבי 918
הרטמן, אדוארד 472	הלוי, משה 789
הרטמן, מוריץ 1336	הלוי, שושנה 263
הרימן (שגרירה) 672	הלוי־צוויק, יהודית 51
הריס, פרנק 1154	הלטר, מרדכי 104
הרכבי, צבי 857	הלמן, יום־טוב 2203
הרצברג־פרנקל, לאה 2595	הלפגוט, צבי ראה: עזריה, צבי
הרצוג, וילהלם 438, 442	הלפרין, אוריאל ראה: רטוש, יונתן
הרצוג, הרב יצחק איזיק 1844,	הלפרין, יחיאל 1076, 1080
1853	הלפרין, פלק 900
הרצל, בנימין זאב 155, 209, 230,	הלפרן, תגית 2772
232, 241, 385, 416, 468, 521,	הלפרן, מנשה 1568
611, 638, 718, 1026, 1083,	הלקין, שמעון 6, 85, 1842, 1911,
1357, 1377, 1389, 1390, 1418,	2562

'וידומושצ'י ליטעראצקי' (כתב-עת)	2676, 2301, 1881, 1848, 1444
291	הררי־ברגנר, משה 1575
וידרמן, אהרן 2233	התבוללות 269
ויהל, לודביג 761	התנדבות 685
ויוז'נסקי, קז'ימיז' 631	ואליש ראה: וליש
ויזל, ארנסט פון 266	ובר, אדלהיז 911
ויזל, וולפגנג פון 266	וגורסקי (גנדל) 161
ויזל, נפתלי הרץ 1717, 1652	וגנר, ריכרד 397
ויזן, משה אהרן 794, 797, 801	והב, ישראל 50
1504, 1499	וואלך, משה יצחק ראה: אולך, משה
ויזר, אשר 1862	יצחק
ויכרט, מיכאל 1888, 1914, 2314	וואלק, אשר 1599
2348	וודקינד, פרנק 938
וילד, אוסקר 278	וויניצ'נקו, זלדימיר 1976
וילהלם ה־2, קיסר גרמניה 185	ווינצנץ, סטניסלב 2624
וילהלם טל 249	וולברום 1995
וילנאי, שמואל 857	וולוולה זבארז'ר ראה: ארנקרנץ,
וילנה 2359	זאב
וילסון, וודרו 639	וולטיר, פרנסוא מרי ארזאט 1036,
וינברג, צבי שבולון 2448	1065
וינה 519	וולטש ראה: ולטש
- יהודים 1498	וולך, משה יצחק 10, 75, 1044
וינלז, ישראל 259, 286, 772, 872	וולמוט, צבי 266, 340, 358
וינקן, גוסטב 625	וולנרמן, חיים 2645
וינר, מאיר 2828	וולף, וירג'יניה 867
וינריך, אוריאל 1545, 1883, 2131	וולף, מאיר 53
2296	וולפיאנסקי, נחמיה 31
וינריך, מכס 1797, 1971, 2276	וולפסברג, ישעיהו ראה: אביעד,
2289	ישעיהו
וינשטוק, איזיק 2803, 2811	וונדרוף, ז. 2448
וינשטין, בריש 18, 120, 2226	ווסטארפ, אדולף 1325
ויס, אביעזר 2558	וורגלנד, הנריק 574, 1979
ויס, אלכסנדר 117	וורזוגר, שלמה 5, 2730
ויס, דב בר 2840	ווישינגטון, ג'ורג' 639
ויס, הלל 2597	וי (אות הנצחון) 780
ויסברג, מאיר 2755	ויגן (גנדל) 585
ויסלבסקי, צבי 795, 1721, 1864	

ורדי, דוד 2505	1870, 1942
ורדי, צבי 906	ויסמן-חיות, מרדכי 1652
ורמל, אדמון 621	ויסנברג, איצי מאיר 1563, 2228
ורנר, זיגמונד 416	ויץ, אברהם 2764
ורסס, שמואל 2847, 2891	ויצמן, חיים 152, 159, 789
ורפל, יצחק ראה: רפאל, יצחק	ויצמן-ליכטנשטיין, חיה 1158
ורפל, פרנץ 698, 1505	ויקנבורג-אלמאזי, וילהלמינה 1271
ורשביאק, יהודה 266	וירשובסקי ח. 118
ורשה 94, 138, 519	וכסלר, דוד 405
ושילבסקה, ונדה 1139	וכשטיין, דב בר 402, 446
	ולדינגר, אהנסט 702
	ולדינגר,, יוסף 897
זאב, אהרן, 2363	ולדמן, משה 8, 365, 2622, 2735,
זבארז'ר, וולוולה ראה: ארנקרנץ,	2869
זאב וולף	ולדמן, רבקה ראה: ראם, מנוחה
ז'בוטינסקי, זאב 269, 333, 2788,	ולהאוזן, יוליוס 331
2834	ולטש, יהודה בן יונה 1264
זביטקובר, שמואל 399	ולטש, פליכס 279, 476, 509, 954,
זהרי, מיכאל 2261	2654, 1154
זהרי, מנחם 1644	ולטש, רוברט 920
זוכוביצקי, דוד ראה: זכאי, דוד	ולירושלים' (קובץ ספרותי) 2254
זוכוביצקי, י. 473	וליש, פאולה 234
זולאי, מנחם 995, 1170	וליש, קולומיאן 550
ז'ולקוב 376	ון-דר-ולדה, אלפרד 727
זוננטל, אדולף 503	ונקביץ, מלכיר 989
זוסמן, עזרא 72	וסיוטינסקי, ירמיה 351
ז'ופ, יוסל 1884, 1901	וסרמן, פנחס 323
זיגלבוים, גינקה ראה: טרייבר,	הועד הארצי למען החייל היהודי 72,
גינקה	73
זיגלבוים, חיים ראה: תורן, תנים	ועד הלשון העברית 2302, 2335,
זיגלבוים, פייבל 2378, 2411	2376
זידמן, חיים 8, 41	ועידת העבודה הבינלאומית 137
זידמן, י"א 1423	ועידת הפועלות 864
זיראב, יצחק 1072	ורבורג, פליכס 153, 154
זילברבוש, דוד ישעיהו 237, 244,	ורבל, אליהו מרדכי 1749
1796, 1303	ורבנר, א"ד 2488
זילברפרב, משה 2666	ורגליס, אהרן 2464
זילברשיץ, חיים משה 930	

ז'נבה 501	זילברשלג, יצחק 421
זנדבנק, יעקב 482	זינגר, אברהם 145
ז'ק (ז'רננסקי), מ"א 1553	זינגר, יצחק בשביס ראה: בשביס-
הזקן מטשורטקוב ראה: משה, ר'	זינגר, יצחק
דוד	זינגר, מנדל 1890, 1892-1894,
זקס, משה 322	2387, 2174
זק"ש, נלי 2202	זינגר, מרים 215
זרובבל ראה: גלעד, זרובבל	זיסקינד פון טרימברג 1070, 1385,
זרובבל, יעקב 1904	1935
ז'רומסקי, סטפן 1139	זיצר, דוד 124
זרחי, ישראל, 6, 93, 1330	זכאי, דוד 473, 625, 636, 900, 984,
ז'רננסקי, מ"א ראה: ז'ק (ז'רננסקי),	2550, 2064
מ"א	ז'כלינסקי, רייזל 1843, 1885
	זכרונות 291
חבס, ברכה 247, 2300, 2363	זכרונות אוטוביוגרפיים 2, 3, 4, 8,
'החבצלת' (עתון) 1589, 2361	201, 221, 304, 388, 389, 441,
חבר הלאומים 135, 140	469, 471, 520, 534, 591, 624,
'החברה לחונן יתומים עברים בא"י'	731, 743, 1094, 1096, 1168,
452	1174, 1176, 1177, 1185, 1190,
החברה למען ארץ-ישראל (ברלין)	1195, 1437, 1666, 1687, 1841,
152	1874, 1884, 1908, 1956, 2112,
'חברה ע"ש רש"י' (זולקוב) 674	2114, 2648, 2662, 2672, 2826
חג המולד 335	זלוטניק, יהודה ליב ראה: אבידע,
חגים ומועדים 284	יהודה ליב
חובות הלבבות 2709	זלוצ'יסטי, תיאודור 1067
חומסקי, דוד 1967	זליבנסקי, נחום 324
חוק הנחלת הלשון 1574	זליגמן, רפאל 1029
חוק ומשפט 1468	זליצקי, משה ראה: כרמל, משה
חזירים (גידול) 1068, 1073	זלץ, אברהם 468
חזקוני-שטרקמן, משה ראה:	זלצמן, פליכס ראה: סלטן, פליכס
שטרקמן, משה	זלצמן, שלמה-חיים 2448
חיבור 1926	זלצר, משה 916
חידות וחידודים 1694	זמורה, ישראל 505, 1243, 1434,
חיות, זאב וולף 1183, 1189	2151, 2230, 2257
חיות, יצחק 1498	זמורה, עדה 2230
חיות, צבי פרץ 363, 480	זמר, חנה 2628
חיות, שאול 1498	זמר, יוסף 1150

1143, 1001	חיילים עבריים במלחמת העולם
טוראטי, פיליפו 162	השניה 928, 737, 73, 72
טורוב, ניסן 432, 636	חינוך 147, 160, 187, 194, 1926,
טורטשינר, נפתלי הרץ דאה: טור-	2256, 2223
סיני, נפתלי הרץ	חינוך. רפורמה בחינוך 2259
טורניאנסקי, חנה 43, 53, 125,	חינוך מבוגרים 684
2880	החלוץ וחלוצים 1806, 724,
טורקוב, יונס 1634, 2363	חלם 1615
טורקוב-גרודברג, יצחק 2448	חלמיש, מרדכי 2700
טיטוס 2494	חנוך, גרשון 311
טיילראן-פריגורד, שרל מוריס דה-	חנוכה 19, 335, 1718, 1758, 1905
608, 602	חסידות 1882, 2747
'טיימס' (עתון - לונדון) 679	חסידי אומות העולם 574, 1115,
טימע, אריקה 2888	1979, 1328
טירול, דרום 498	חסמן, רפאל 895, 2448
טירת צבי 97	חצקביץ, ישראל דאה: אדם, ישראל
טלוסט 2157	חקלאות 661
טלפיר, גבריאל 842, 1250, 1554,	'חרות' (קבוצה) 321, 726, 727,
2012	2732
טלפיר, מרים 1934	חרים, אלכסנדר 1092, 1112, 1180,
טלר, י"ל 356	1239, 1238, 1236
טן-פי, יהושע 2239	חריף, יוסל 8, 37
טנא, בנימין 21, 1411, 2279	
טנא, דוד 2857	טאוס, יוסף 2193
טנאי, שלמה 1500	טבנקין, יצחק 2430, 2448
טננבוים, בנימין דאה: טנא, בנימין	טבק 249, 1641
טננבוים, שייע 2571	טבקאי, אריה 70
טקאטש, מ. 1271	טהום, אנדריאס 463
טראופטר, פאול 958	טוכלסקי, קורט 1114
טרטנר, שמואל 2898	טוכנר, משולם 1576, 2341, 2614
טרטקובר, חיים 1062, 1093, 1099,	טולמיץ' (גליציה) 2642
1102	טולסטוי, ליב 675, 1158, 2366
טריווקס, יצחק 347	טולקיס, ירוחם 99
טריטשקה, הינריך פון 580, 619	טונומורי 1285
טרייבר, גינקה 2677	טוסקניני, ארתורו 266
טרימברג, זיסקינד פון דאה: זיסקינד	טוקר, נפתלי 2096
פון טרימברג	טורסיני, נפתלי הרץ 267, 889,

1081	טרניניוס, אוגוסט 818
2682, 2495, 1758	טרמבצקי, זיגמונט 927
יהודים בגולה 853, 861	טרנפול 1937
'יהודית' (כתב-עת, רומניה) 1722	טרנסניסטריה 1136
יהושע, מ. 1116	טרקוב-נעמני, יעקב 2448
יהל"ל ראה: לוין, יהודה ליב	טשונדר, מ. 328
(יהל"ל)	טשופיק, ולטר 686, 691, 740
יוגוסלביה 736	טשופיק, קרל 778
יוגנטרוף 2334, 2345, 2425	טשרנוב ראה: צ'רנוב
'יודישע רונדשאו' (כתב-עת) 267	טשרני, דניאל 1773
יודלביץ, י"ש 372	טשרניחובסקי, שאול 6, 236, 274,
יוהאנהוט, טוני 2366	340, 622, 960, 963, 1058
יוון 150, 720	1132, 1137, 1216, 1248, 1269,
יוזליט, יעקב 2315, 2342	1290, 1291, 1298, 1300, 1395,
יום הכפורים 300, 1852, 1897,	1482, 1619, 2050, 2375, 2587,
1899	2600א.
יום העצמאות 1369, 1514, 2250	י.ל. פרץ (הוצאת ספרים) 1961,
'יונג וילנע' 2358	2439, 2455
ינושה, קלמנס 468	י.ל. פרץ-פאראיין (ניו יאָרק) 2199,
ינתן, נתן 1802, 1837	2333
יוסטמן, משה בונם ראה: יאושזון,	יאושזון, ב. 2217, 2710
ב.	יאָפע, יודא א. 1513, 1527
יוסלביץ, אליהו 504	יבנאלי, שמואל 703, 1930
יוסף ה-2, קיסר אוסטריה 1134	יברכיהו, ישראל 331
יוסף, דב 2173	יגולניצר, א"ל 1181, 1188-
יוסף בן מתתיהו 95, 245	יגר, רבקה ברעם ראה: ברעם-יגר,
יוריס, א"ש 418	רבקה
יזהר, ס. 1364, 2207, 2610	ידידיה, יעקב 14, 2041
יחיל, חיים 2371	'ידע עם' (החברה הישראלית
ייבין, יהושע השיל 2363	לפולקלור) 1640
יידיש 15, 372, 1351, 1359, 1365,	יהדות 445
1449, 1491, 1543, 1565, 1570,	יהואש 270, 1285, 1837, 2360,
1594, 1703, 1797, 1883, 1940,	2384, 2397
1966, 1972, 2030, 2036, 2069,	יהודאי, ש. 2277
2199, 2317, 2319, 2320, 2333,	יהודה אריה ממודינא 883, 1709,
2336, 2365, 2374, 2384, 2425,	יהודה הלוי 702, 715, 784, 1186,
2472, 2527, 2565, 2629, 2632,	
2679, 2690, 2694, 2695, 2715,	

,2499 ,2498 ,2496-2494 ,2491	,2856 ,2836 ,2787 ,2766 ,2738
,2524 ,2522 ,2521 ,2509 ,2501	2904 ,2889 ,2888
,2537 ,2535-2533' ,2529' ,2526	יידיש. חקרי לשון 5, 7, 8 ,1198
,2548 ,2546 ,2544 ,2540 ,2538	,1429 ,1428 ,1301 ,1257 ,1228
,2563 2557 ,2556 ,2553 ,2549	,1533 ,1513 ,1507 ,1506 ,1502
,2571 ,2570 ,2569 ,2568 ,2564	,1573 ,1564 ,1562 ,1556 ,1545
,2605-2603 ,2596 ,2581 ,2579	,1605 ,1601 ,1596 ,1584 ,1582
-2639 ,2635 ,2628 ,2613 ,2609	,1627 ,1624 ,1618 ,1610 ,1609
,2658 ,2652 ,2650 ,2647 ,2641	,1685 ,1639 ,1636 ,1632 ,1630
,2688 ,2676 ,2670 ,2669 ,2664	,1816 ,1805 ,1760 ,1727 ,1725
,2704 ,2701 ,2698-2696 ,2692	,1887 ,1849 ,1847 ,1839 ,1835
,2723 ,2716 ,2713 ,2709 ,2707	,1920 ,1918 ,1916 ,1897 ,1896
,2752 ,2750 ,2749 ,2747 ,2733	,1987-1983 ,1981 ,1927 ,1924
,2783 ,2765 ,2763 ,2758 ,2754	,1997 ,1994 ,1993 ,1991-1989
,2795 ,2794 ,2790 ,2789 ,2785	,2011 ,2208-2004 ,2001 ,2000
,2818 ,2807 ,2806 ,2804 ,2799	,2024 ,2022 ,2017 ,2015-2013
,2839 ,2835 ,2832 ,2823 ,2820	,2034 ,2032 ,2029-2027 ,2025
,2849 ,2848 ,2845 ,2842 ,2841	,2049 ,2042 ,2040 ,2039 ,2037
,2865 ,2862 ,2861 ,2854 ,2853	,2059 ,2057 ,2055 ,2053 ,2052
,2877 ,2873 ,2872 ,2870 ,2868	,2075 ,2073 ,2065 ,2063 ,2060
,2895 ,2893 ,2892 ,2882 ,2881	,2090 ,2083-2081 ,2079 ,2076
,2905 ,2902 ,2900 ,2899 ,2896	,2127 ,2123 ,2120 ,2118 ,2110
2907	,2152 ,2150 ,2145 ,2137-2133
יידיש. עתונות ראה: עתונות יידיש	,2191 ,2186 ,2184 ,2176 ,2175
יידישע שפראך' (כתב-עת) 2515	-2204 ,2200 ,2195 ,2194' ,2192
ייווא 2738 ,2336 ,2316	,2218 ,2214 ,2210 ,2208 ,2206
ילדים ראה: נוער	,2268 ,2266 ,2235 ,2232-2229
ילדים עזובים 317	,2288 ,2286 ,2280 ,2278 ,2273
ילון, חנוך 2054 ,2080 ,2363	,2305 ,2303 ,2301 ,2295 ,2290
2600 ,2512 ,2401	,2338 ,2326 ,2325 ,2313-2310
ילינק, אהרן (אדולף) 775	,2372 ,2357 ,2353 ,2344 ,2340
ילן-שטקליס, מרים 1163	,2401 ,2397 ,2395 ,2390 ,2382
ינישבסקי, יצחק 1773	,2416 ,2415 ,2413 ,2412 ,2406
ינסוביץ', יצחק 5 ,2773 ,2776	,2440 ,2436 ,2435 ,2422 ,2421
ינסן, וילהלם 813	,2457 ,2454 ,2452 ,2449 ,2445
יע"ל' (יחידה עברית להובלה) 73	,2471 ,2468 ,2467 ,2463 ,2459
יעקבזון, שלמה 1469	,2486 ,2484 ,2479 ,2477 ,2474

א2856 ,2775 ,2751 ,2702 ,2347	יערי, אברהם 521
כהן, נפתלי הרץ 2448	יערי, יהודה 65, 419, 2158, 2428
כהן-צדק, יוסף 353	יערי, מאיר 127, 493, 2220, 2871
כהנא, אברהם (אבר"ך) 1200, 258	יערי-וואלד, משה 2226
כהנא, דוד 895	יערי-פולסקין, יעקב 347
כהנוביץ, פנחס ראה: דער נסתר	יפה, אליעזר ליפא 945, 2277
כורך, אשר 110, 793, 1244	יפה, מרדכי 1907
כושים 411	יפה, ש"ד 1250
- שירה ראה: שירת כושים	יצחק, יצחק 2201
כחול, זאב 2048	יצחקי, מאשה 2708
כיתאין, צבי 897	יצוב, יצחק 920, 1142, 1219,
כלבים 903	1266, 1267, 1317, 1853, 2018
כלכלה 661	יצוב, מרי 22, 2106
כלכלת מלחמה 589	יקוב, הינריך אדוארד 434
כנוס סופרים ראה: סופרים עבריים	יקיר, א. 2139
בכלל, כינוסים, ועידות	ירבלום, מרק 2448
כנסת ראה: מדינת ישראל. הכנסת	ירדני-אגמון, גליה 1642, 1872,
'כנסת' (קובץ דברי סופרים לזכר	2323
ח"נ ביאליק) 455	'ירובעל' ראה: כצנלסון, ברל
'כנסת ישראל' 194ב	ירושלים 2239, 2254, 2844
כנעני, דוד 1932, 2069, 2607,	'ירושלים הצעירה' (אגודה) 396
2619, 2615, 2608	'ירושלימער אלמאנאך' (כתב-עת)
כסה, צפורה 1654, 1894	2507
כסנופון 557	ישו הנוצרי 422
כפר הנריטה סאלד ראה: שער הנגב	ר' ישראל המגיד מקוז'ניץ 1882
כפר-מנחם 345	'ישראל-בוך' (הוצאת-ספרים) 2894
כ"ץ, בן-ציון 2363	
כצנלסון, ברל 86, 96, 189, 925,	כהן, אב. ראה: קאהאן, אב.
940, 1073, 1077, 1120, 1122,	כהן, גאולה 2085, 2146
1454, 1978, 2825, 2834, 2871,	כהן, גבריאל חיים 2506
כצנלסון-שו"ד, רחל ראה: שו"ר,	כהן, דוד 103, 122, 1282, 1663,
רחל	2162
כרובי, דוד 2098	כהן, הרמן 905, 958
כרמון, מ. 915	כהן, חיים 2802
כרמל, משה 71, 107	כהן, יעקב 333, 461, 857, 1285
כרמלי, משה 696	כהן, ישראל 424, 533, 1466, 1625,
כשר, שמעון 2363	1647, 1861, 1909, 2170, 2241,

לוינזון, אברהם בר (אד"ם הכהן)
 376
 לוינזון, יצחק בר (ריב"ל) 369, 376,
 1061, 1445
 לוינסון, אברהם 1260, 1393
 לוינסקי, יום־טוב 1640
 לויסון, יעקב א. 342
 לופבן, יצחק 1324, 1393
 לוצטו, ר' משה חיים (רמח"ל) 1224,
 1296, 2574
 לוציאנוס 549, 552
 לוציאנסקי, דוד 1338
 לוקר, ברל 2448
 לוריא, בן־ציון 1862, 2851
 לוריא, יוסף 2091
 לוש, ל. 2680
 לותר, מרטין 415
 לזר, דוד 2163, 2575
 לזר, שמעון מנחם 1795
 לחובר, פישל 202, 218, 267, 277,
 461, 852, 911, 1258, 1586
 לחובר, שמואל 1381, 1388, 1419
 לטריס, מאיר הלוי 1261, 2685
 ליי־טיפה 196, 702
 ליב, מני 1620
 ליבוביץ, ישעיהו 106
 ליבוביץ, נחמה 2864
 ליבל, דניאל 1142, 1219, 1324,
 2216
 ליבניץ, גוטפריד וילהלם 540
 ליבר, בן זאב 317
 ליבר, פרנקל 317
 ליברמן, אהרן שמואל 236, 284
 ליברמן, חיים 52, 2888
 ליברמן, מקס 502
 ליברמן, צבי ראה: לבנה, צבי
 ליברמן, שאול 2512

הכתל המערבי 1841
 כתריאלבקה 1858
 לאוואל, פייר 659
 לאור, דן 2708
 לב, אברהם 351, 1518, 2363
 לבבי, מאיר 2167
 לבוב 354, 1096, 2670
 לבון, זליג 2802
 לבון, פנחס 1400, 2125
 לבנבר, יעקב 2448
 לבנה, אליעזר 509, 559, 560, 667,
 1340, 1362
 לבנה, צבי 66
 לבנזון, מיכה יוסף (מיכ"ל) 1464,
 1469, 1591
 לבני, יצחק 840
 לבנשטיין, אליעזר ראה: לבנה,
 אליעזר
 לברי, מרק 858
 ל"ג בעומר 1103
 'לגבולם' (סדרת ספרים) 597, 635
 להב, מרדכי 339
 להמן, שמואל 1851
 לוב 666
 לובה, פ. 480
 לוביאניקר, פנחס ראה: לבון, פנחס
 לודביג, אמיל 1333
 לוי, פאול 648, 654
 לויוון, שלמה 1129, 1138, 1243
 לוין, בנימין משה 1054
 לוין, יהודה ליב (יהל"ל) 236
 לוין, יחזקאל 282
 לוין, יצחק 2166
 לוין, ליב 2513
 לוין, עמוס 2772
 לוין, שמריהו 487

לידה 376
 ליובק, שמידט פון 1536
 ליויק, ה: 224, 351, 1633, 1827,
 1998, 2740
 – בית ליויק 2330, 2351
 ליטא 170
 ליטאי, א. 1316
 ליטאי, ב"מ 546
 ליטבינובסקי, פנחס 1111
 ליטין 54
 ליטנברגר (ברון) 209
 ליכטנבוים, יוסף 2363
 ליכטנשטין, ארווין 1016
 לילעס, אהרן 1633, 1776, 2003,
 2141
 לינדא, אביגיל 2149
 לינדמן, נחום 1908
 לינדנבאום, שלום 2624
 לינדנברג, גבריאל 2157
 לינץ, ארנסט 1375
 לינצקי, יצחק יואל 2301
 לינקולן, אברהם 639
 ליס, אברהם 1855
 ליסאואר, ארנסט 806, 835, 939-
 954, 956, 1123
 ליסט, זיגמונד וילהלם ולטר 736
 ליסין, אברהם 431, 436, 563, 940
 ליסיצקי, א"א 1837
 ליפא, קרפל 697
 ליפובצקי, פסח 360
 ליפינר, אליהו 2687
 ליפסון, מרדכי 318
 ליפסקי, ליאו דאה: ליפשיץ, ליאו
 ליפשיץ, אליעזר מאיר 1240, 1554
 ליפשיץ, אריה 358
 ליפשיץ, ליאו 1566, 1759, 2722
 ליפשיץ, מרדכי 2363
 ליפשיץ, משה 506, 523
 ליפשיץ, נחמה 2711
 למברג דאה: לבוב
 למדן, יצחק 795, 1362, 1622, 1623
 למוד תורה 1738
 לן, אלינה 294, 1802
 לנאו, ניקולאוס 1390
 לנגזם, א. 1067
 לנגר, מרדכי גאורגו 878, 916, 992,
 1003, 1010, 1013, 1086, 1088,
 1090, 2363, 2786
 לנדא דאה: לנדאו
 לנדאו, יהודה ליב 259, 991
 לנדאו, יוסף 65, 1078
 לנדאו, יששכר 1150, 1153
 לנדאו, לואיס 2772
 לנדאו, ליאופולד 931, 1198
 לנדאו, מנחם 796, 873
 לנדאו, מרדכי 4
 לנדאו, שמואל 475
 לנדוי דאה: לנדאו
 לנדר, פנחס דאה: אלעד, פנחס
 לנדרס, ישראל 2249
 לנהוף, אויגן 711, 721, 819
 לסין, אברהם דאה: ליסין, אברהם
 לסינג, גוטהולד אפרים 497, 503
 לסינג, תאודור 212, 215, 216
 לסקר-שילר, אלזה 487
 לעהרער דאה: לרר
 לעטריס דאה: לטריס
 לפטויץ, יוסף 2693
 לרמונטוב, מיכאל יוריביץ' 1181,
 1285
 לרנר, יעקב 383, 1827
 לרר, ליבוש 1723
 לרר, פ. 2900
 לשוננו לעם' (כתב-עת) 2309, 2748

אריה ממודינא	לשמיאן, בוליסלב 335
מודרי, קרל 408	מ. ניומן (הוצאת ספרים) 2414
מוהילובר, יוסף 993	מאה שערים 1845, 2331, 2604.
מוהר, מאיר 1271, 1400, 1483,	מאהר, אברהם מנדל 1199
1844	מאוחד, דוד 1009, 1371
מוזיאון הלובר (פאריס) 174	מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט 268, 303,
מוזיאון תל-אביב: תל-אביב.	442
מוזיאון	מאיר, א"ר 326
מוזנטל, שלמה ה. פון 1373	מאיר, ב. 379
מולו, ולטר פון 516	מאיר, לודביג פרנץ 1163
מולדובסקי, קדיה 228, 239, 395,	מאיר, ריכרד מ. 902
2003	מאירסון, יצחק 1333
מולייר 1400	מאנגר, איציק ראה: מנגר, איציק-
מונטנר, זיסמן 1036	מאנדל ראה: מנדל
מונטסקיה, שרל דה 562	מאנה, מרדכי צבי ראה: מנה, מרדכי
מונק, שמעון 846	צבי
מונרו, ג'ימס 639	מאפו, אברהם 266, 718, 1412,
מוסד הרב קוק (ירושלים) 2097	2308, 1469
מוסוליני, בניטו 329, 1214	מבורך, משה 221, 1671
מוסולינו, עדה 753	מבש"ן, מנחם 474, 1155, 1162
מוסטובסקי, תדיאוש 1139	מגד, מתי 1842
מוסיקה 832, 858, 954, 956, 2306	מגילת אסתר 415
'מוסיקה יהודית' (כתב-עת) 400	מדבר סיני 142
המועצה העולמית לתרבות יידיש	מדינת ישראל 1340, 2333, 2671,
(תל-אביב) 46, 2715	2706
מוצקין, גבריאל 906	- חוקה 1332, 1468
מוצקין, ת. 622	- הכנסת 1358, 1514, 2161,
מוצרט, וולפגאנג אַמדיאוס 832, 956	2163, 2168, 2179, 2188,
מוקד, טובה 2802	2189, 2213, 2223, 2256,
מורדובצב, דניאל 1333	2259, 2281
מודפורגו, רחל 1052, 1412	- פוליטיקה 1521, 1578, 2160,
מושקוביץ, משה אפרים 1821	2173, 2211, 2270, 2517,
מזא"ב, יעקב בן ישעיהו 857	2536
מזרע (קבוץ) 895	מה-יפית, ישראל 2368, 2369
מחול 713	מהלר, רפאל 1351, 2329
מחול עממי 1260	מודינא, יהודה אריה ראה: יהודה
מחזות הומוריסטיים 1528	

2628, 2515, 2409, 2125, 2097	מטבעות ארץ־ישראל 379
2700	מטילולי, גוידו 329
מכתבים למערכת (נושא) 529, 525	מטיסיס, יצחק 1386
מלאכי, אליעזר רפאל 56, 355	מיזיש, אדלה 4
מלאכי, צבי 2646	מיזיש, מתתיהו 272
מלחמות 589	מיזליש, פנינה 2665
מלחמת העולם הראשונה 164, 173	מיזלס, משה 291, 1902
מלחמת העולם השניה 510, 594	מיזס, פביוס 404
609, 610, 658, 665, 666, 668	מיטוס, אליהו 359, 2151, 2257
690, 720, 804, 928	מיטלפונקט, יוסף דוד 12, 1734
מלחמת שוהים 269	מיירינק, גוסטב 210
מלחמת ששת־הימים 2222	מיכ"ל ראה: לבנון, מיכה יוסף (מיכ"ל)
מלצן, נחום 267	מיכלי, ב"י 1906, 2128, 2170
מלצר, פ. 833	מילין, יצחק יהודה 1145
מלצר, שמשון 6, 11, 17, 87, 373	מילן, שרל 1015
468, 521, 622, 718, 1133	מימון, יהודה ליב 111, 353, 787
1140, 1822, 2737, 2744, 2745	1895
'ממחוז הילדות' (מספרי דב סדן)	מימון, נ"צ 622
1780	מינצר, ר' משה 538, 2510
מן, מנדל 1851	מיסנר, אלפרד 546
מן, תומס 423, 470	מיצ'ינסקי, טדיאוש 550
מן היסוד (תנועה פוליטית) 2109	מיצקביץ', אדם 418, 583, 618
2125	1146, 1385, 1510, 1649, 1661
מנגר, איציק 8, 16, 42, 53, 272	1674
1761, 1817, 1931, 1961, 2021	מיראבו, אוקטב 418
2051, 2257, 2271, 2275, 2279	מיראבו, ויקטור ריקטי 522, 554
2287, 2292, 2293, 2322, 2339	מירון, זן 28, 2364, 2777, 2833
2362, 2363, 2405, 2514, 2815	2898
מנדל, משה 54	מירוני, צבי 396
מנדלי מוכר ספרים 236, 372, 1154	מירסקי, אהרן 2328
1230, 1393, 1722, 2132, 2148	מכון רינגלבלום (תל־אביב) 47
2155, 2171, 2453, 2476	מכות מצרים 1731
מנדלסון, משה 55, 1228	מכסיקו 269
מנדלסון־ברתולדי, פליכס 1692	מכתבים למערכת 127, 195, 292
מנדלקרן, שלמה 715, 1146	318, 336, 451, 673, 697, 1316
מנה, מרדכי צבי 1422, 1536, 2590	1774, 1821, 1838, 1949, 2030
מנהימר, גאורג 279	

משנה 1798	מנס, אברהם 2003
משרד החינוך והתרבות 2102,	מנקס, הרמן 2595
2259, 2256, 2223, 2179	מסטבוים, יואל 1328, 823, 378
משרד ראש הממשלה 2213	מסטל, יעקב 1854
משתפי פעולה עם הנאצים 688,	מסליאנסקי, צבי הירש 981
730, 717	מסריק, תומס 306, 136
	מעוטים 861
נאר-נאציזם 1965	מעשיות ראה: אגדות ומעשיות
נאציזם ראה: גרמניה הנאצית	מפלגות פוליטיות 1578
נבון, אריה 924	מצרים 665
נבון, יצחק 2844	מקאוולי, ניקולו 444
נבון, צבי 616	מקרא. עיונים 261, 331, 584, 587,
נברוביץ, יהודה ליב 461	593, 615, 667, 906, 936, 1481,
נגאל, גדליה 2878	1669, 1770, 1791, 1804, 2297
נגיד, חיים 2243	2783, 2374
נגל, אינו 376	מרגולין, ל. 2448
נדלר, גיזלה 1034, 1319	מרגושס, יוסף 779
ר' נהוראי 332-	מרגליות, ברל ראה: ברודר, ברל
נובילה (ספרות) 488	מרגליות, עובדיה 695
נובל, אלפרד 595	מרגליות, ראובן 1617, 2448
נובקובסקי, זיגמונט 925	מרגלית, דן 2878
נוברשטרן, אברהם 2802	מרכוזה, מקס 289
נוי, מלך 94	מרכז הקואופרציה 2680
נוימן, אלפרד 430	מרכס, קרל 1336, 1368
נומברג, ה"ד 130, 149, 158	- מרכסיזם 1080
נוסיג, אלפרד 480	מרמר, קלמן 1773
נוסנבלט, טולו 241	מרק, אריה 2162
נוער 432, 598, 644, 685	מרק, יודל 1513, 2528
נוער יהודי 2689	מרק, משה 879
'הנוער הסוציאליסטי' 151	מש, אברהם 1344, 1376, 1937
הנוער העובד 171, 338'	משה רבנו 1917
נורבגיה 603, 610	משה, א. 1500
נורביד, ציפריין 433	משה, ר' דוד ('הזקן מטשורטקוב')
נורדאו, מכס 1389, 1773, 1838	521
נורמן, יצחק 2448	משחקי ילדים 1684
ר' נחום מביאליקאמין 1244	משטרה 2193
ר' נחמן מברסלב 1879	משלים 2850

2675, 2668-2665, 2478, 2455	נחמני, משה 707
2846, 2837, 2826, 2699	'ניב' (כתב-עת) 333
2888 סדן, יוסף	ניגר, שמואל 228, 239, 1723
1690 סדן, משולם	1811, 1768
1018 סדר וצדק	ניומן, רחל 2430א
סוביסקי, יאן (מלך פולין) 519,	ניטרליות 1340
2604	נייגר, דוד 1807
סווט, גרשון 1377	נימן, טרזה 169
סויה 596	נימן, יחזקאל משה 1084, 1351,
סוכות 1493, 1483	1377
סונציהמר, הוגו 464	ניר, רפאל 2598
סנפר, משה (בעל ה'חת"ם סופר')	נישטט, מלך ראה: נוי, מלך
1217	נכט, יעקב 888
סופרים גרמנים גולים 222	נמוסים 625
סופרים יהודיים 841, 2337	דער נסתר 2617, 2626, 2636,
סופרים יהודיים בברית המועצות,	2884, 2683, 2651
רצח 8, 2441, 2456, 2462, 2830	נפוליאון 514, 606, 679, 1825
סופרים עבריים בכלל, כינוסים,	נקראסוב, ניקולי אלכסיביץ' 1163
ועידות 512, 910, 913, 915, 916,	נשק 669
1222, 1539, 1540, 1550; 1774,	נשק כימי 143
1788, 1876, 1941, 1950, 1953,	נחנזון, יוסף שאול 1316
2092, 2093, 2181, 2182, 2245,	
2246, 2251, 2253, 2448, 2594,	'קאוועטיש היימלאנד' (כתב-עת)
2706, 2674	2464
סוצקובר, אברהם 5, 8, 43, 119,	סבוראי, ש. 1076
125, 433, 1988, 2045, 2056,	סבר, מרדכי 14
2074, 2711, 2731, 2781, 2875,	סגל, קלמן 8, 30
2880, 2885, 2889, 2903	סגל, שיינדל 256
סוקולוב, נחום 232, 375, 1592,	סגל-גלס, שלמה 97
1704, 2541	סגלוב, פסח 1667
סורדט, לוטה 610	סדן, אברהם יאיר 1726, 2175,
סטבסקי, משה 1159, 1225	2214, 2209, 2176
סטווש, ויט 1027	סדן, דב (על עצמו ועל משפחתו)
סטוצ'בסקי, יהויכין 1935, 1938,	1327, 1547, 1671, 1791, 1948,
2560	1956, 1957, 1992, 1999, 2107,
סטיפונאוויטשיוס 282	2117, 2252, 2318, 2399, 2407,
סטיפנוס, רוברטוס 1198	2408, 2427, 2442, 2443, 2447,

ספורט 167, 465
 ספורי-עם ראה: אגדות ומעשיות
 ספורים של דב. סדן 201, 219, 221
 441, 469, 471, 520, 534, 591
 731, 734, 743, 1168, 1171
 1177, 1182, 1687. ראה גם:
 זכרונות אוטוביוגרפיים
 ספיר, מוריץ גוטליב 836, 1064
 'ספר דב סדן' 2705
 'ספר השנה ליהודי אמריקה' 372
 ספרות 279, 406, 488
 מוטיבים 301, 492, 1186, 1241
 1253, 1268, 1270-1272
 1276, 1277, 1279, 1281
 1283, 1285, 1288, 1445
 1458, 1487, 1502, 1505
 1558, 1559, 1611, 1637
 1650, 1673, 1689, 1690
 1697, 1701, 1708, 1718
 1731, 1733, 1736, 1764
 1824, 1827, 1837, 1861
 1891, 1899, 1912, 1925
 1968, 1969, 1974, 2046
 2048, 2090, 2105, 2108
 2111, 2121, 2169, 2185
 2196, 2239, 2301, 2446
 2475, 2494, 2496, 2576
 2586, 2588, 2618, 2685
 2733, 2737, 2740, 2742
 2745, 2752, 2780, 2784
 2803, 2811, 2817, 2824
 2829, 2850, 2872
 ספרות גרמנית 844, 861, 1156
 ספרות ההשכלה 1528, 1675
 ספרות ומלחמה 523, 524
 ספרות ופוליטיקה ראה: פוליטיקה
 וספרות

סטלין, יוסף 559
 סטניסלבוב 111, 1459, 1460
 סטרנד, אוסקר 269
 סטרקוש, אנה 818
 סיגל, י"י 1620
 סיגלובסקי, נתן 2630
 סידם, רפיק 711, 721
 סילמן, קדיש יהודה 202, 328
 סימון, אריה (ליאון) 1074
 סימון, עקיבא ארנסט 261, 341, 815
 סימונון, אדם 76
 סין 144, 156
 סינגפור 668
 'סוני' (כתב-עת) 291
 סירוקמלא, ולדיסלב 1115
 סירקיס, צציליה ראה: קומרקר,
 צציליה
 סכר, צבי זאב 500, 556
 סלובצקי, יוליוס 1844
 סלוגה, סטניסלב 268
 סלונים, דן אליעזר 897
 סלוצקא-קסטין, חוה 2448
 סלטן, פליכס 382
 סמואלי, נתן נטע 377, 1131
 סמולנסקין, אלברט 357, 360
 סמולנסקין, פרץ 357, 360, 405
 698, 1125, 158, 1548
 סמיאטיצקי, אריה 1178
 סמילנסקי, יזהר ראה: יזהר, ס.
 סמילנסקי, משה 718
 סמל המדינה 1337
 סנדלר, פרץ 55
 'הסנה' (חברת ביטוח) 379
 סנה, משה 2448
 סנה, שמחה 123
 סעדיה גאון (רס"ג) 1054
 ספוז'ניקוב, גרשון 1927, 2649

721, 711	ספרות חסידיה 2840, 1882
סרוונטס, מיגואל דה- 91:1	ספרות יהודית 2559, 1751, 853
סרני, חיים אנצו 1404	ספרות יידיש 39, 1561, 1751
	1767, 1877, 1886, 1898
עבודה עברית 184	1980, 1989, 2131, 2244
עברי, יצחק 80, 1400	2248, 2257, 2316, 2319
עבריות 1946	2332, 2337, 2365, 2380
עברית 379, 542, 714, 715, 862	2381, 2435, 2466, 2476
899, 1068, 1546, 1574, 1928	2482, 2574, 2576, 2588
1949, 2043, 2091, 2249, 2251	2629, 2632, 2733, 2742
2333, 2379, 2527, 2814, 2836	2745, 2760, 2778, 2824
עברית. חקרי לשון 1, 426, 568	2866
814, 880, 883, 933, 995, 1055	ספרות ילדים 411
1089, 1095, 1109, 1167, 1170	ספרות עברית 282, 287, 289
1191, 1198, 1226, 1234, 1235	406, 412, 477, 844, 1331
1250, 1264, 1265, 1306, 1308	1342, 1343, 1359, 1361
1321, 1338, 1356, 1362, 1372	1394, 1407, 1409, 1432
1373, 1381, 1388, 1389, 1392	1539, 1642, 1657, 1751
1400, 1401, 1403, 1408, 1416	1767, 1772, 1886, 1898
1421, 1423, 1425, 1427-1429	1916, 2102, 2181, 2182
1435, 1436, 1440, 1442, 1446	2190, 2245, 2246, 2251
1456, 1465, 1466, 1469, 1473	2257, 2332, 2337, 2373
1475, 1478, 1479, 1483, 1489	2434, 2594, 2644, 2653
1490, 1493, 1494, 1496, 1506	2866, 2867, 2897
1508, 1515, 1519, 1520, 1524	ספרות עברית דתית 2096
1527, 1532, 1533, 1535, 1541	ספרות פולנית 2476
1545, 1549, 1552, 1553, 1555	ספרות צרפתית 844
1556, 1567, 1569, 1597, 1601	ספרי זכרון 410
1604, 1606, 1611, 1613, 1614	ספריות ציבוריות 2086, 2159
1621, 1631, 1646, 1647, 1659	ספרים חיצוניים 258, 260
1672, 1685, 1693, 1697, 1706	ספרים עבריים 811
1710, 1715, 1716, 1719, 1730	ספרין, יצחק יהודה יחיאל 1134
1733, 1736, 1743, 1757, 1758	ספרנות 1409, 2086, 2159
1770, 1807, 1819, 1832, 1845	סקרונצטי 131, 133
1848, 1853, 1856, 1862, 1887	סקוט, ולטר, 1291
1896, 1900, 1909, 1916, 1920	סקופולמין 709
1947, 1959, 1973, 2009, 2016	סרג'ולו (ראש ממשלת תורכיה)

עֵינַת, עֵמֶלָה 2741	2062, 2077, 2089, 2095, 2099-
עַל הַמְשַׁמֵּר (עֵתוֹן יוֹמִי) 2871	2101, 2108, 2119, 2144, 2164,
עֲלִיָּה רֵאָה: עוֹלָיִם חֲדָשִׁים	2165, 2169, 2178, 2180, 2184,
הַעֲלִיָּה הַשְּׁנִיָּה וַיְחַסֶּה לְדַת 2607	2185, 2187, 2196, 2197, 2224,
2619, 2615, 2608	2272, 2273, 2294, 2305, 2308,
עַם-עוֹבֵד (הוֹצֵאת סַפְרִים) 895	2328, 2331, 2372, 2512, 2533,
1242, 1209	2575, 2598, 2605, 2628, 2639,
עַמִּיָּאל, מֹשֶׁה אַבִּיגְדוֹר 953	2646, 2663, 2669, 2692, 2719,
עַמִּיטוֹב, יַעֲקֹב רֵאָה: בֶּן-אֱלוֹל, מֹשֶׁה	2780, 2792, 2801, 2808, 2816,
עַמִּיקָם, בַּעַז 108	2822, 2831, 2843, 2848, 2851,
עַמִּיקָם, יִשְׂרָאֵל 108	2857, 2864, 2865, 2901
עַמִּיר, אַנְדָּה 2458, 2392, 281	עַגְנוֹן, שְׁמוּאֵל יוֹסֵף 1, 5, 20, 51,
עַמִּית, יַעֲקֹב 523, 508, 507	240, 286, 387, 391-393, 422,
עַמְנוּאֵל הַרומִי 1840, 1404	1036, 1300, 1313, 1314, 1320,
עַמֶּק חֶפְר 211	1322, 1348, 1387, 1469, 1473,
עַנָּן בַּר מַרְיָנוֹס הַכֹּהֵן 1338	1478, 1483, 1576, 1581-1579,
עַקְדַת יִצְחָק 936	1588, 1590, 1735, 1782-1787,
עַרְבִים בְּאַמְרִיקָה 191	1789, 1794, 1801, 1810, 1820,
עַרְלִיךְ, יוֹסֵף רֵאָה: אַרְלִיךְ, יוֹסֵף	1826, 1837, 1866, 1960, 2031,
עַרְפְּלִי, בַּעַז 2746	2033, 2070, 2103, 2156, 2202,
עֶשׂוֹן מַקְטַרֶת 249	2212, 2215, 2260, 2263, 2341,
עֵתוֹנוֹת 2541	2349, 2352, 2354, 2356, 2363,
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל 1066, 487, 291	2393, 2530, 2531, 2572, 2590,
1339, 1616, 2054, 2058	2610, 2614, 2631, 2656, 2737,
2323	2753, 2769, 2774, 2800, 2878,
- יְהוּדִית בַּחוּ"ל 291	עֲדוֹת הַמִּזְרַח 1878, 2373, 2844,
- יִיִּדִישׁ 2154	עֲדֵרְנִית, דִּינָה 536
	עוֹבְדֵיהוּ, מ. 792
	עוֹז, עַמּוּס 2633
פֶּאֶהוּ, רֵאוּבֵן 1333, 1174, 967, 950	עוֹלָיִם חֲדָשִׁים 225, 808, 1325,
פֶּאוּלוֹס 1055	1514
פֶּאוּלוֹס ה־6 2078	עוֹלָיִם חֲדָשִׁים מַגְרַמְנִיָּה 573, 647,
פֶּאוּלִי, בְּטִי 1294	684
פֶּאֶטְעֶר, יִשְׁשַׁכַּר רֵאָה: פֶּטֶר, יִשְׁשַׁכַּר	הַעוֹלָם הַבֵּא 2576
פֶּאֶלְק רֵאָה: פֶּלְק	עוֹרִיָּה, צְבִי 2038
פֶּאֶ"ן 1870, 1864	עֵין חֲרוּד 930
פֶּאֶנֶר, יִצְחָק רֵאָה: פֶּנֶר, יִצְחָק	עֵין שַׁמֶּר 1999, 2424
פֶּגְנִינִי, נִיקוֹלוֹ 634	

,1691 ,1688 ,1686 ,1684 ,1682	פדר, סמי 2038
,1705 ,1702 ,1700–1698 ,1695	פדרבוש, שמעון 364, 1895
,1747 ,1746 ,1737 ,1732 ,1708	'פדרל רזרב בנק' 680
,1828 ,1825 ,1824 ,1803 ,1796	הפדרציה העולמית של יהודי פולין
,1968 ,1927 ,1925 ,1923 ,1891	15
,2219 ,2185 ,2176 ,2175 ,1969	פּוֹלִינְג 128
,2686 ,2586 ,2576 ,2494 ,2446	פוגל, דבורה 1534
,2754 ,2747 ,2745 ,2737 ,2724	פודראצ'יק, לייזר 2429, 2708
,2809 ,2797 ,2784 ,2765 ,2764	2711
2899 ,2858 ,2813	פּוֹלִיק, אנטה 712
פּוֹן־וִיזֵל ראה: ויזל	פּוֹיכְטוֹנְגֶר, ליון 368
פּוֹנוִיזוֹן (פּוֹן־וִיזוֹן), דניס איבנוביץ'	פוילהבר, מיכאל 544
1690	פּוֹירבֶךְ, אנוזלם 1013
פּוֹניטוֹבְסְקִי, יוזף 1882	פּוֹכְלֵנִיק, דוד 272, 1893
פּוֹסטלְבֶרְג, משה אליעזר 377	פול, וינצנטו 458
'הפועל הצעיר' (כתב-עת) 325	פולגר, אלפרד 425, 1030, 1091
2347 ,2225	1123 ,1110
פועלי ציון 724	פוליטיקה וספרות 1367
פּוֹפֶר־לִינְקָאוֹס, יוסף 1065	פולין 161, 188, 277, 414, 510
פּוֹצ'יִנִי, ג'קומו 752	2835 ,1139
פּוֹקֶס, אברהם משה 98, 1598	- אצולה 272
2545 ,2539 ,2367	- יהודים 15, 264, 267, 272
819 ,687 פורטוגל	,624 ,581 ,459 ,323 ,291 ,282
פּוֹרִיוֹס (נורבגיה) 603	,2291 ,1913 ,1903 ,1085 ,788
פּוֹרִים 264, 282, 353, 415, 620	2703 ,2367 ,2306 ,2298
,2002 ,1912 ,1637 ,1631 ,1561	- מרד 481, 1831
2324 ,2218 ,2176 ,2175	פּוֹלִיצֶר, היינץ 699
פּוֹרְמֶן, ישראל 2231	פּוֹלְנִית 2835
פּוֹרְצְקִי, י"א 2366	פּוֹלֶק, אב.נ. 117
פּוֹש, פרדיננד 585	פּוֹלֶק, אדולף 1390
פּוֹשְקִין, אלכסי 1291, 1381, 1385	פּוֹלְקֶלוֹר 7, 75, 104, 1032, 1204
1419 ,1403 ,1388	,1268 ,1241 ,1231 ,1229–1227
פּוֹטָאִי, רפאל 358	,1451 ,1428 ,1315 ,1301 ,1270
פּוֹטֶן, פיליפ 816	,1615 ,1565 ,1512 ,1507 ,1463
פּוֹטֶר, יששכר 2306	,1648 ,1644 ,1643 ,1640 ,1638
'פּוֹטְרִיָה' (ספינת מעפילים) 808	,1665 ,1662 ,1660 ,1658 ,1655
פּוֹיגְנֶזוֹן, שמואל שרגא 1617	,1681 ,1679–1677 ,1676 ,1667

פלץ, מרדכי 838
 ר' פלק ("בעל שם מלונדון") 2621
 פלק, יוסף 838, 2511
 פלק, שאול 2511
 פלרסלבן, הינריך-הופמן פון 1130
 פנואלי, שמואל ישעיהו 2762, 458
 פניצה, אוסקר 887, 891
 פנקס, צ"ד 374
 פנר, יצחק 2433
 פס, עליזה 727
 פסח 273, 571, 1525, 1696, 1731-
 1733, 1822, 1873, 1874, 1917
 1918, 2146, 2218, 2243, 2290
 פסימיזם 617
 פפייל, אליזבט 207
 פפירניקוב, יוסף 1945, 1778, 220
 2385
 פצנובסקי, מ. 481
 פרבשטין, דוד 1067
 פרגסון, צבי 2448
 פרגר, לאונרד (אריה ליב) 2891
 פרדס, מנחם 124
 פרה-פסיכולוגיה 2500
 'פרוזדור' (כתב-עת) 1967
 פרויד, אפרים 622
 פרויד, זיגמונד 377, 446, 504
 515, 517, 545, 1014-1016
 פרוינד, דוד ל. 271
 פרוינד, יעקב (קובה) ראה: ידידיה,
 יעקב
 פרוינד, לוי 1528
 פרומקין, אסתר 940
 פרומקין, ישראל זב 1589, 1595
 2361
 פרוס, נחום מרדכי 1345
 פרוסיה 619
 פרופס, שמואל 1179, 1187

פיוטים 1232, 1235, 1338, 1345,
 1353, 1775, 1873, 2250
 פיוס ה"ה-11 473
 פיזר, יעקב 622
 פיטלסון, מ"מ 1078
 פיכטה, יוהן גוטליב 565
 פיכמן, יעקב 202, 217, 479, 622,
 849, 939, 954, 979, 984, 1225,
 1453, 1793, 1840, 2461, 2604
 פילובסקי, אריה 2673, 2746
 פילובסקי, יעקב 2363
 פילסדסקי, יוזף 282
 פינלס, שמואל-ישעיהו ראה:
 פנואלי, שמואל-ישעיהו
 פינס, אליעזר 2673, 2767
 פינס, יחיאל מיכל 435
 פינסקי, דויד 11, 653, 1481, 1830,
 1858, 1890
 פינסקר, דוד 1778
 פינסקר, חגי 2281
 פינקרפלד, אנדה עמיר- ראה: עמיר,
 אנדה
 פינקרפלד, יעקב 269
 פיסקטור, ארווין 175
 פיסר, לוצי 727
 פיקרד, יעקב 223
 פירשטנטל, רפאל 1744
 פישלר, בן-ציון 2598, 2727
 פישמן, יהודה ליב ראה: מימון,
 יהודה ליב
 פישמן, יהושע שיקל 1449, 2472
 פישמן, רחל 2711
 פלדמן, ש"ב 359
 פלוטניצקי, חנצ'ה 1127
 פלימות' (אנגליה) 681
 פלישר, עזרא 1930
 פלנברג (שחקן) 787

2392	פרי, אלעזר 1340, 2448
פרס זיטלובסקי 2886	פרי, מנחם 2562
פרס (מרים) טלפיר 2010, 2012	פרידלנד, ח"א 521
פרס (שאול) טשרניחובסקי 1166,	פרידמן, ד"א 1111
1222	פרידמן, ישראל 468
פרס יהודי פולין 2573	פרידמן, קלמן 2094, 2115
פרס ירושלים 1842	פרידנטל, הרברט 427
פרס ישראל 1779, 2252, 2299	פרידריך ה"ז 516
פרס (איציק) מאנגר 25, 2271,	פריטג, גוסטב 818
2539, 2514, 2322, 2275	פרישמן, דוד 236, 296, 1022,
2711, 2620	1131, 1230, 1393, 1400, 1523,
פרס (אלפרד) נובל 178, 2726	2464, 1668
פרס (יעקב) פיכמן 2151, 2257,	פרל, יוסף 479, 772, 1528
2367, 2407, 2461, 2687	פרלמוטר, מ"א 1300
פרס (אליעזר) פינס 2673, 2767,	פרנהוף, יצחק (איצי) 6, 1479
2847	פרנס, אנטול 438, 621
פרס (דוד) פינסקר 1778	פרנצו, קרל אמיל 989, 1156, 2366
פרס (י"ל) פרץ 2740	פרנקל, דוד (מדסאו) 771
פרס הרב קוק 1074	פרנקל, יוסף 416, 1377-
פרס קרן דב סדן 2582, 2708,	פרנקל, ירמיהו 2329
2746, 2772, 2802	פרנקל, לודביג אוגוסט 347
פרס ראש הממשלה 2819, 2856	פרסים ספרותיים 972, 1472, 1500,
פרס רמת-גן 1868	1812, 2066, 2253, 2271, 2275,
פרס (אריה) שמרי 2779	2386, 2408, 2886
פרסקי, דניאל 202, 1626	פרס (יוסף) אהרונוביץ 1975,
פרץ, יצחק לייבוש 309, 445, 1022,	1982
1431, 1652, 2054, 2148, 2199,	פרס אוסישקין 1902, 1930,
2264, 2383, 2476, 2714, 2740	פרס (רבקה) אלפר 1962, 1964,
פשיורה, אריך 902	2106
פשיטיק (פולין) 267	פרס (ח"נ) ביאליק 240, 537,
פתגמים 1196, 1531, 1673, 1678,	719, 972, 1159, 1225, 1462,
2475	1721, 1809, 1812, 1906,
פתגמים, ניבים וממרות בידיש 5,	2128, 2770
7, 1264, 1562, 1564, 1582-	פרס (קלמן) ברלב 1063, 1142
1609, 1605, 1601, 1596, 1584	פרס (י"ח) ברנר 1484, 1977
1610, 1618, 1624, 1627, 1630,	פרס (יעקב) גרופר 2559
1632, 1636, 1639, 1725, 1805,	פרס (חיים) גרינברג 2258, 2267,

צדדי, י. 903	,1847 ,1839 ,1835 ,1816 ,1814
צדקה 2504	,1927 ,1924 ,1918 ,1897 ,1849
צדקוני, יעקב 56, 1213, 1214	,1991 ,1990 ,1987-1983 ,1981
2890, 1430, 1259, 1229	,2001 ,2000 ,1997 ,1994 ,1993
צוויק, יהודית הלוי - ראה: הלוי-	,2015-2013 ,2011 ,2008-2204
צוויק, יהודית	-2027 ,2025 ,2024 ,2022 ,2017
צויג, סטפן 394, 653, 865, 873	,2039 ,2037 ,2034 ,2032 ,2029
צונזר, אליקום 1502, 1837, 2140	,2053 ,2052 ,2049 ,2042 ,2040
צונץ, יום-טוב ליפמן 1065, 1641	,2063 ,2060 ,2059 ,2057 ,2055
צונץ, ליאופולד 1753	-2081 ,2079 ,2076 ,2075 ,2065
צוענים 861	,2120 ,2118 ,2110 ,2090 ,2083
'די צוקונפט' (כתב-עת) 2237	,2145 ,2137-2133 ,2127 ,2123
צוקר, נחמיה 1908	,2184 ,2176 ,2175 ,2152 ,2150
צוקר, שלמה 2582	,2195 ,2194 ,2192 ,2191 ,2186
צוקרמן, מרדכי ראה: להב, מרדכי	,2214 ,2210 ,2206-2204 ,2200
צ'ורניק, הירש 914, 926	,2235 ,2232 ,2231 ,2229 ,2218
צ'ורניק, שמואל 926	,2286 ,2280 ,2278 ,2268 ,2266
צחוק 749, 1154, 2654	-2310 ,2303 ,2301 ,2295 ,2288
צי מלחמה 588, 676	,2382 ,2338 ,2326 ,2325 ,2312
ציגלר, איגנץ 335, 349	,2412 ,2401 ,2397 ,2395 ,2390
ציונות 1375, 1904, 2122	,2449 ,2436 ,2422 ,2421 ,2415
ציונים לשבח 1328	,2498 ,2477 ,2468 ,2467 ,2457
ציטלין, אהרן 1824, 2429, 2500	,2540 ,2535 ,2524 ,2501 ,2499
2736, 2734	,2569 ,2564 ,2556 ,2549 ,2548
ציטלין, הלל 1126, 1246, 2791-	,2613 ,2609 ,2581 ,2579 ,2570
צימרמן, עקיבא 1819, 1821	,2713 ,2704 ,2701 ,2696 ,2647
צינברג, ישראל 1871, 2448	,2849 ,2795 ,2750 ,2749 ,2716
ציפר, גרשון 2269	2902 ,2892
צישלר, א"ג 214	פתגמים בלטינית 1347, 1326
צ'כוב, אנטון 1130	פתגמים, ניבים וממרות בעברית
צ'כוסלובקיה 136, 404, 408, 414	,1647 ,1621 ,1601 ,1583 ,1466
418, 417	,1973 ,1947 ,1926 ,1814 ,1717
- יהודים 435, 437	2184 ,2101 ,2095 ,2062
הצלב האדום 192	פתח תקוה 1557
צ'לנוב, זאב 906	
צ'מברלין, נוויל 418	צ"ן, מ. ראה: להב, מרדכי
צמח, שלמה 505, 826, 1906, 1955	'צאינה וראינה' 2374

קדרי, מנחם צבי 2512	2567, 2555
קדרי, שרגא 64, 67, 88, 114,	צ'ן צו-לין 156
2678, 2428, 2239	צנזורה 1616, 1339, 1327
קו, הונג-מינג 144	צנזורה על סרטים 1346
קואליציה 1367	צניחה 586-
קובלר, פרנץ 279	צנין, מרדכי 2711
קודש; שלמה 2727	'צנע' 1417
קוטשר, יחזקאל 2512, 2448	צנציפר, ל. 200
קוטשר, יעקב 266	צער. בעלי חיים 281, 277
קויבק (קנדה) 187	צפוני, נחום 1399
קויגן, דוד 445	'הצפירה' (כתב-עת) 477
קוידה, לודביג 649	צ'פלין, צ'רלי 454
קויזלונג 730, 688	צ'פק, קרל 706, 429
קויפמן, יחזקאל 331	צפרוני, א. 1081
קויפמן, יעקב ראה: אליאב, יעקב	צפת 263
קול, ת. מאובי 782	צפתמן-בילר, שרה 2904-
קולנוע ריסי 288	צ'צ'קס, נתן ראה: קוסטא, נתן
קולניק, ארתור 2282	צ'רנוב, ויקטור 509
קולקא, אדולף 1718	צרפת 961, 708, 501, 435
קומפרט, ליאופולד 1020	צרפתי, גד בן-עמי 2857
קומרובסקי, מ. 372	צ'רצ'יל, וינסטון 723, 428
קומרקר, צציליה 1160	קאהאן, אב. 2154
קונגרס המעוטים הלאומיים (ז'נבה)	קאופמן, יעקב 822, 818
166-	קאופמן, ליאו ראה: קדמן-ליאו
קונגרס העברי העולמי 2043	'דער קאלאָנאַניסט' (כתב-עת) 1497
קונגרס העולמי למדעי היהדות	קאָמיטעט פאר יידיש און יידישע
(ירושלים) 1940	קולטור אין פראנקרייך 2690
קונגרסים ציוניים 159, 213, 1280,	קאר, אלפרד ראה: קר, אלפרד
2124	קארל, צבי ראה: קדל, צבי
קונדרטוביץ, ולדיסלב ראה:	קבוץ גלויות 1878, 644, 281
סירוקומלא, ולדיסלב	קבוצים וקבוצות 2757, 1076
קונופניצקה, מריה 414	קבלן, חיים ראה: בלנק, חיים
קוסוי, צפורה ראה: כסה, צפורה	קבק, א.א. 1148, 848, 512, 422
קוסטא, נתן 735	קדוש השם 1859, 702
קוסמן, ליאון 2552	קדמן, ליאו 1337
קופיצ'ינץ 2599	קדר, בוריס 1450
קופרניקוס, ניקולס 1137, 1027	

קלינגר, י"ח 1505, 2048, 2789	קופרשטיין, ליב 326, 1453, 1793
קלינוב, י. 1333	1840
קלינמן, משה 286, 359, 826, 1341	קופשטיין, משה 2754
קלינמן, משה (פועל) 211	קוק, ש"ח 908, 1164
קליר, אליעזר 300	קור, אבשלום 2772
קלישר, בן-צבי 89	קוריף, דוד פרדיננד 761
קלנר, ליאון 386, 1444	קורן, רחל 2539
קלעי, שרגע פיבל 1072, 2072,	קורץ, יעקב 79
2261	קורצויל, ברוך 1783, 1809, 1812,
קלר, בנימין 622, 1224	2097
קלר, גוטפריד 513	קורצויל, צבי 27
קמחי, דב 718	קורצ'ק, יאנוש 9, 295, 413, 485,
קמינקא, אהרן 490, 1375, 1390	518, 646, 718, 1184, 1996
קמינקא, אפרים פ. 106, 1349	2852
קמנשיין, תמרה 2604	קיוב, יצחק 2421
קנדה. יהודים 187	קיוסקים (הצתה) ראה: הצתת
קנטור, אלכסנדר זיסה 1255, 1257	קיוסקים
קנטור, יונה אהרן 1255, 1257	קינך, הנס ארנס 444
קנפר, משה 1787	קירטון, י. ראה: קוסטא, נתן
קסה, יצחק 2728	קירי, איב 80
קסטילמן, יחיאל פישל 1149	קירקגור, סרן 1149
קסטל, משה 74, 938	קלאודיוס, מתיאס 1149
קסטן, י. 1753	קלאוזנר, יהודה אריה 2448
קסל, דוד 940	קלאוזנר, יוסף 55, 340, 461
קסל, ישראל 1714	קלאר ראה: קלר
קסלר, יוסף 163	קלדרון, נסים 2708
קסנופון ראה: כסנופון	קלוגר, אברהם בנימין 2359
קפיטליזם 1368	קלוגר, שלמה 2543
קפלן, ישראל 8, 38, 2847, 2900	קלוורי, משה 250, 1081, 1082
קפקה, פרנץ 204, 1252	קלזנר ראה: קלאוזנר
קצב, מרדכי 211	קלוריסקי, ה. 1012
קציזנה, אלתר 2346, 2419	קליבנר, משה ליב. 1892
קציר, אפרים 2699	קליגר, קהת 2460
קצנלבוגן, יעקב שלום 1776	קלימן, לודמילה 2746
קצנלסון, יצחק 193, 1441, 2116	קלין, אברהם 23, 24
קצ'רגינסקי, שמר'ל. 1620	קלין, שמואל 575
קר, אלפרד 505	קלינגהופר, דוד ראה: מאוחד, דוד

קראוס, גרטרוד 292
 קראוס, קרל 506, 526, 699
 קראוס, שמואל 490
 קראסני, פנחס 172
 קראקא דאה: קרקוב
 קרגמן, ישראל 2681
 קרו, יחזקאל 1349
 קרוא, ברוך 975, 1381, 1906
 קרואטיה 712
 קרוג-צור-נידה, רולנד 205
 קרויגר, איור 640
 קרויס דאה: קראוס
 קרוכמל, ר' נחמן (רנ"ק) 1362
 קרופניק, ברוך דאה: קרוא, ברוך
 קריאת ספרים 501, 1409, 1664
 קריב, אברהם 495, 505, 789, 940
 978, 1393, 1812, 1860, 2611
 2612, 2625
 קריסטיאמפולר, שמואל 1174
 קרל, צבי 377, 1862
 קרליבך, עזריאל 1113, 1332
 קרלר, יוסף 123, 2418, 2437, 2471
 קרמניץ 376
 קרמפף, רחל 2410
 קרמר, שלום 89, 1721, 1970
 קרן דב סדן 2469; דאה גם 'פרס קרן
 דב סדן'
 קרן היסוד 682
 קרני, יהודה 494, 1159, 1352
 2616
 קרניאל, צבי 2708
 קרסל, ג. 29, 44, 56, 124, 126
 379, 487, 745, 1129, 1325
 1557, 1595, 1919, 2070, 2207
 2262, 2274, 2417, 2600, 2666
 2766, 2834, 2837, 2890
 קרפינוביץ, א. 2206
 קרצ'קובסקי (פרופ') 191
 קרקוב 1795, 2670
 קשת, ישורון 1721, 1834, 2142
 קשתן, ישעיהו 1539
 הקתדרה ליידיש, האוניברסיטה
 העברית ביהושלים דאה:
 האוניברסיטה העברית בירושלים.
 הקתדרה ליידיש
 ר' בנימין 110, 915, 978, 980
 1147, 1195, 1766, 2096, 2476
 ראאבה, וילהלם 519, 1115
 ראבל, הנס 205
 ראגיל, מרדכי דאה: שטריגל, מרדכי
 ראובני, אהרן 2448
 ראויטש, מלך 1575, 2003, 2508
 ראוש, גאורג 902
 ראושנינג, הרמן 694
 'ראזאריער לעבן' (כתב-עת) 269
 ראיונות, משאלים וכד' 1417, 1434
 1472, 1539, 1542, 1642, 1664
 1669, 1712, 1767, 1769, 1772
 1781, 1791, 1800, 1865, 1867
 1872, 1874, 1877, 1953, 1954
 1965, 2139, 2202, 2243, 2249
 2281, 2315, 2317, 2318, 2444
 2483, 2610, 2665, 2671, 2741
 2837, 2878
 ראם, מנוחה 8, 2860
 ראש השנה 300, 693, 696, 1747
 1891, 2111
 רבי-בחור (מקולומיאה) 1227
 רביזיוניסטים 340
 רבין, חיים 2598, 2727
 רבינא, מנשה 1123, 2363
 רבינוב, יהושע 492, 1902
 רבינוביץ, אלכסנדר זיסקינד (אז"ר)

רוזנפלד, יעקב 1175	1840, 460, 457, 332
רוזנפלד, מוריס 1635	רבינוביץ, יעקב 330, 339, 848
רוזנפלד, מרדכי יונה 451	1530, 1221, 1137
רוזנפלד, שלום 2711	רבינוביץ, ישעיהו 1376
רוזנפלד, שמואל 1067	רבינוביץ, מיכל 353
רוזנצויג, א. 1234	רבינזון, חיים 57
רוזנצויג, ישראל 2448	רבינר, ז. 857
רוזנצויג, פרנץ 1071	רבן, נחמיה 922
רוט, יוסף 484, 2593, 2595	רביניצקי, יהושע חנא 1101, 1104,
רוט, ססיל 1087	1626, 1146
רוטברג, מרדכי 2771	רגץ, ליאונרד 958
רוטנברג, מאיר 2307	רדלר-פלדמן, יהושע ראה: ר' בנימין
רוטנשטריך, נתן 90, 118, 695,	רדק, קרל 265
942, 947, 975, 1375, 2104,	רובין, הדסה 1962, 1964
2109	רובין, יוסף 2510
רוטשילד, אדמונד (בנימין) דה- 209,	רובינא, חנה 503, 1071
662, 531	רובינזון, גולדינה ופרידה 752, 2887
רוכל, דוד 372	רובינשטין, אליעזר 20, 2352, 2620
רוכמן, ליב 5, 1721, 2739	רובינשטין, אנטון 1396
רומן (ספרות) 488	רובישוב 2657
רומניה 670	רובל, נעמי 543
רומניה. יהודים 179, 181, 182 -	רובשוב, זלמן ראה: שזר, זלמן
רומרסגל, אגנס 2582, 2888	רוגוף, הלל 2448
רוסו, ז'אן ז'אק 257	רודין, אלישע 439, 458
רוסיה ראה גם: ברית המועצות	רודניצקי, אדולף 1438
- יהודים 2400	רוזבלט, פרנקלין דלנו 723
רופרט, קזימיז 1137	רוזבלט, תאודור 639
רוקח, דוד 475	רוזין, אברהם 2064
רוקח, ישראל 1844	רוזינמן, מ. 775
רוקח, שמואל 803	רוזן, אהרן 2448
רושולד, מרדכי 102	רוזן, דב 19
רות, בצלאל 2448	רוזנבלט, הינדה ראה: ברגנר, הינדה
רות, יוסף ראה: רוט, יוסף	(רוזנבלט)
רוחם, צבי 109	רוזנברג, מאיר 811
רו, אברהם 2448	רוזנברג, שלמה 1844
רו, שאול 1790	רוזנטל, ניסן 2448
רו, שמחה 2586	רוזנסקי, שמואל 2322, 2374

רנ"ק ראה: קרוכמל, ר' נחמן (רנ"ק)	רוזלי, חוה-1877
רנת, -משה-2728	רזניצ'קו, יהודה ראה; ארו, יהודה
רסל, ברטרנד 1838	רחובות 647
רסקין, בן-ציון 1123	רחל (המשוררת) 198, 199, 579
רעש (רעידת אדמה) בארץ-ישראל	1837, 1294, 1163, 897, 748
263	רטויצר, י. 78
רפ, נחמן 2404	רטוש, יונתן 340
רפאל, יצחק 1055	ריבולוב, מנחם 228, 239, 918
רפואה 658	ריב"ל ראה: לוינוון, יצחק בר-
רפורמים (דת) 513, 2088	(ריב"ל)
רפפורט, יעקב 2584	ריבלין, יוסף יואל 2448
רפפורט, שלמה 1940	ריבקינד, יצחק 1249, 1257
רפפורט, שלמה יהודה (שי"ר) 370,	ריבר, צפורה (פייגלה) ראה: כסה,
772	צפורה
'רשומות' (מאסף לפולקלור) 1210	ריזן, אברהם 1652
רשות השידור 2371, 2741	ריטוב, ישראל 2680
רש"י 576, 674, 936, 1078, 1402,	ריך, משה 1391
2888, 1641	ריכלר, ז. 484
	ריכנשטיין, שלמה 843
שאער, ציון 2113	ריכרט, עזרא 91
שאָר, וולוול ראה: שור, וולוול	רילקה, רינר מריה 78
שבדיה. תעשייה 640	רינגלבלום, עמנואל 399
שבדרון, אברהם ראה: שרון,	רינהולד, חנוך ראה: רינות, חנוך
אברהם	רינהרדט, מכס 1081
שבועות 607, 890, 1517, 1650,	רינות, חנוך 281
1700, 1737, 1738, 1828, 2896	ריס, אנשל 2703
'שבי ציון' (מושב-ישיתופי) 593	ריסר, גבריאל 464, 837
שביד, צבי ישראל 13	ריפר, מנפרד 99, 1286
שביט, זהר 2708, 2802	ריפר, משה 616
שביט, עוזי 2708, 2898	רמברנדט 502
שבצ'נקו, טרס 1141	רמון, יוסף צבי 8, 45, 100, 486,
שבת 1559, 1624, 2048	1374, 496
פיוטים 1183, 1189, 1338, 1345,	רמון, יעקב 333
1353	רמז, ד. 1250
שה-לבן, יוסף 1844	רמח"ל ראה: לוצטו, ר' משה חיים
שו, ג'ורג' ברנרד 1154	רן, יחזקאל 68
שואת יהודי אירופה 21, 38, 94,	רן, לייזר 2497

שורץ, קופל 1607, 1325
 שורצבוים, חיים 2891, 2882
 שורצבורד, שלום 172, 168
 שושני, סעדי'ה 895
 שזר, זלמן 119, 945, 1081, 1628
 1683, 1755, 1776, 1855, 1902
 1930, 1988, 2020, 2078, 2240
 שזר, רחל 578, 1779
 שחורי, ישראל 1378
 שחורי, מ. 81
 שחמט 398
 'השחר' (אגודה) 1904
 שחר, שמואל 2202
 שחריה, שץ 1767
 שטאנד, אדולף 824, 916, 955, 970
 977, 987, 1026
 שטאקפיש, דוד ראה: שטוקפיש, דוד
 שטוק, חיים צבי הכהן 890, 926
 שטוק, פראדל 2078
 שטוק, רונייה 914, 926
 שטוקפיש, דוד 2233; 2543
 שטורמן, מנחם (מנפרד) 622, 630
 שטין, מנחם 632
 שטינברג, אליעזר 8, 886, 1470
 2283, 2285, 2362, 2793
 שטינברג, בינה 8, 47
 שטינברג, יהודה 350, 1752, 1844
 שטינברג, יעקב 310, 967, 1271
 1274, 1827
 שטינהיים, לודביג 909, 1065
 ד"ר שטינטל (ברלין) 1753
 שטיניץ, וילהלם 398
 שטינמן, אליעזר 279, 291, 347
 424, 440, 447, 477, 479, 481
 522, 544, 568, 795, 998, 1022
 1303, 1362, 1381, 1385, 1469
 2448

377, 446, 449, 538, 581, 620
 788, 967, 973, 980, 986, 1085
 1136, 1211, 1212, 1229, 1256
 1259, 1328, 1441, 1501, 1951
 2284, 2599, 2729
 שוהם, מתתיהו 326
 שווארצבוים ראה: שורצבוים
 שוויץ 645
 שוחט, י. 2091
 שוחט, רפאל 346
 שוחטמן, ברוך 336, 1711
 שוחמכר, יוסל'ה 1963
 שוטלנדר, ברנהרד 1293
 'שולמית' (כתב-עת) 771
 שולמן, אליהו 1886
 שולשטין, משה 1863
 'השומר הצעיר' (כתב-עת) 330, 339
 'השומר הצעיר' (תנועת נוער)
 2269, 2616
 שופמן, גרשום 101, 384, 422, 438
 447, 450, 548, 551, 789, 855
 903, 1869, 2156, 2465
 שור, דוד 843
 שור, וולוויל 2547, 2761
 שור, זיגמונט 1192, 1194, 1197
 1201-1203, 1205-1208, 1215
 שור, משה 267, 843, 921
 'שורות' (כתב-עת) 326
 שורין, לודביג 569
 שורנשטין (מייסד גן-החיות בתל-
 אביב) 692, 2887
 שורץ, חיים 289
 שורץ, יעל 2746
 שורץ, ישראל יעקב 2141, 2426
 2438, 2448
 שורץ, עזריאל ראה: אוכמני,
 עזריאל

שירון 338
 "שירי בן שם" (המבורג, 1892) 893
 שירי הזדמנות 651
 שירי ויכוח 1152
 שירי ילדים 334, 1136, 1214,
 1228, 1259, 1301, 1315, 1447,
 2603
 שירי כושים 197
 שירי עם 1032, 1211-1213, 1229,
 1231, 1245, 1256, 1259, 1264,
 1430, 1824, 1910, 2219, 2409
 שירי ערש 1264
 שירים וחרוזים של סדן 208, 274,
 302, 489, 868, 1273, 1470,
 1907, 2285, 2532, 2643, 2798,
 2826
 שירמן, חיים 1170, 2328
 שירת יידיש 1633, 1635, 2733,
 2778
 שירת ימי הביניים 1775
 שכביץ, בעז 2562, 2582
 שכחה 578
 שכטמן, אליהו (עלי) 2487, 2673,
 2711, 2883
 שכטר, ד. 908
 שכטר, מרדכי 2806
 שלום, גרשם 355, 540, 1754,
 2019, 2035, 2551
 שלום, ש. 504, 622, 1028, 1360,
 1363, 1726, 1895, 2141
 שלום עליכם 5, 39, 491, 564, 823,
 911, 1072, 1166, 1773, 1776,
 1808, 1815, 1818, 1837, 1846,
 1858, 2050, 2197, 2221, 2301,
 2364, 2383, 2464, 2601, 2627,
 2684, 2720, 2768, 2859
 שלונסקי, אברהם 6, 42, 202, 505,

שטינר, פאול 155
 שטינשנינר, משה 1152
 שטיקר, מאיר 2261, 2711
 שטנד, אדולף ראה: שטאנד, אדולף
 שטנצל, אברהם נחום 407, 2891
 שטראוס, אריה לודביג 267, 1522,
 1529, 1827, 2084
 שטרובל, קרל הנס 128
 שטרוה, היינץ 443, 444
 שטרוק, הרמן 1075
 שטריגלר, מרדכי 2281, 2711
 שטרן, איציק פיטל 891
 שטרן, בריש 401
 שטרן, מיכאל 1083
 שטרן, נח 867
 שטרנהיים, נחום 2497
 שטרנהיים, קרל 1030
 שטרקמן, משה 5, 18, 44, 120,
 2208, 2312, 2577, 2584, 2756
 שייקינג 315
 שיירי, אברהם 1958, 2129, 2265
 שילר, פרידריך 261, 280, 373,
 637, 931, 1084, 1445, 1645,
 1657, 2059
 שילר, שלמה 1218, 1220, 1349
 שימל, משה 272
 שינטוך, יחיאל 2673
 שינפלד, שלמה יהודה 1439
 שיף, מיזד 2464
 שיק, זאב 2448
 שיקביץ, נחום מאיר 1476
 שי"ר ראה: רפפורט, שלמה יהודה
 (שי"ר)
 שירה 421, 502, 536, 1028, 1458,
 1529, 2299
 שירה יהודית 761
 שירה עברית 373, 479, 1929

שנבל, דב־בר 2448	,1284 ,1211 ,986 ,900 ,675
שנברג, יצחק דאה: שנהר, יצחק	,1434 ,1433 ,1403 ,1362 ,1326
שנהב, יצחק 1834	2558 ,2554
שנהר, יצחק 1740-1742, 2597	שלי, פרסי בישי 421
שניאור, זלמן 202, 290, 326, 421	שליט, איזידור 802
1078, 1398, 1445, 1824, 1827	שלמה אבן גבירול (רשב"ג) 448
שניאורסון, יוסף יצחק (הרבי	שמאלי, אליעזר 492
מלובביץ') 941	שמואל הנגיד 1055
שניאוסון, מ. 1617	שמואלביץ, י. 2318
שניאוסון, פ. 916	שמועות 664
שנידרמן, ש"ל 2513	שמות 448, 466, 479, 481, 735
שניצלר, ארתור 1161	,1344 ,1679 ,1780 ,2727 ,2758
שניר, מרדכי 1122, 1454	2845, 2895, 2905
שנפלד, רות 2746, 2898	שמות של ישובים 1067, 1613
שנקבורגר, מכס 1130	1614
שנקביץ, הנריק 869	שמות של רחובות 604, 705
שער הנגב 345	שמחה, יששכר 276
שף, ישראל 266	שמחה-בונים מפשיסחא 1879
שפאן, שלמה 1128, 1944, 1970	שמי, מנחם 74, 938
שפומברג-גינסברג, גוסטה 1509	שמידט, אלחנן 1840
שפורן (מורה) 1176	שמידט, מנחם דאה: שמי, מנחם
שפי, משה 299, 1007, 1009	שמיטה 374
שפיגל, ישעיהו 21, 1501, 1505	שמיסו, אדלברט 380, 1291, 1428
שפיגלבלט, אלכסנדר 43, 125	1667
2880, 2206	שמיץ, זיפריד 729
שפיזמן, ליב 1806	שמיר, זיוה 2898
שפינוזה, ברוך 118, 502	שמיר, משה 1585, 2488, 2621
שפיץ, משה דאה: שפי, משה	שמיר, שלמה 1965
שפיצר, דניאל 1060, 1119	ר' שמלקס 1848
שפיצר, צבי ביקלס- דאה: ביקלס-	שמע ישראל 2817
שפיצר, צבי	שמעוני, דוד 1163, 1827
שפיר, א"ד 21	שמ"ר דאה: שיקביץ, נחום מאיר
שפירא, יוסף (ר' יאשע שוחט) 2672	שמר, נעמי 2239
שפירא, יוסף משה 1402	שמרוק, חנא 43, 53, 125, 1543
שפירא, מאיר 1314, 1926	2880, 2888
שפירא, מלכה 2448	שמרי, אריה 5, 2389, 2620, 2779
שפירא, ש. 326, 697	שמרלר, ר' משה 440

תיאטרון 175, 317, 480, 653, 671,
 2489, 2044, 991, 675
 תיאטרון בובות 648, 654, 752,
 2887
 תיאטרון יהודי 130, 163, 1247,
 1933, 1888, 1854
 תיירים בארץ 203
 תימן. יהודים 225
 תירוש, י. 1672
 'תכלת לבן' (אגודה) 127
 תל-אביב 232, 501, 700, 2887
 - בית הכנסת הגדול 1108
 - גן החיות 692, 701, 2887
 - מוזיאון 1135
 - עיריה 677
 תל-אביב. הפצצת העיר ע"י
 האיטלקים 678, 685, 2887
 תלמוד 106
 תלמי, אפרים 1229
 תמיר, נחמן 1389, 2434
 התנועה למען ארץ-ישראל השלמה
 2371, 2255
 תנועות נוער 311, 1963, 2423
 תנועת העבודה בארץ-ישראל 148,
 1889, 1305
 תעלת דורטמונד-אמס (גרמניה) 690
 תעמולת בחירות ראה: בחירות
 תערוכות (אמנות) 1013, 1111,
 1165
 תערוכת בורוכוב (גבעתיים) 983
 תפילה 513, 1712, 1852, 1873,
 2506, 2250
 'תרבות' (ורשה - כתב-עת) 394-
 תרגום 39, 501, 673, 828, 831,
 835, 1181, 1284, 1359, 1382,
 1403, 1411, 1420, 1433, 1474,
 1536, 1591, 1674, 1781, 1834

שפירא, שלום ראה: שלום, ש.
 שפירא (אלבויים), דבורה 26
 שפ"ן הסופר ראה: פיגנזון, שמואל
 שרגא
 שפס, אליהו חיים ראה: אלמי, א.
 שפס, זאב 2778
 שפרלינג, יעקב צבי 373
 שקד, גרשון 1354, 1380, 1713
 שקד, י. 2102
 שקספיר, ויליאם 481, 789, 1439,
 2797, 1651
 שר (שרשבסקי), זליג 2448
 שרביט, אלעזר 1175
 שרגא, לאון 124
 שרגל, הלל 2606
 שרגל, יעקב צבי 5, 2566, 2779,
 2819, 2894
 שרה בת טובים 2899
 שרון, אברהם 105, 325, 394, 835,
 1300, 1756
 שריאר, שרגא פיבל 1444
 שריה, ש. 1082
 שרירא, שושנה 1902
 שרלג, מרק 567
 שרלג, פנחס 1254
 שרף, מיכל 2772
 שרפשטין, צבי 2307
 ששר, ז. ראה: שניאור, זלמן
 תדהר, דוד 1607, 2448
 תודעה יהודית 2147
 תומה, אלברט 184
 תומס מורדס 566, 570
 תוקידידס 528
 תורכיה 657, 711, 721
 תורן, חיים 983, 1330, 2151
 ת"ח, גזירות 1287

Frank, M.Z. 2170	,2362 ,2170 ,1911 ,1886 ,1850
Gold, Hugo 2324	2634 ,2466
Goldsmith, S.J. 2693	2381 תרגומים
Herzog, Marvin I. 2763	2111 ,1891 תשליך
Neugroschel, Joachim 2763	,1128 ,1045 ,652 חשעה באב
	1841 ,1520 ,1217

מפתח במות

אונזער וואָרט טאג-צייטונג פאר יידישע פּאָלקס-אינטערעסן (פאריס) – 2672 אונזער קיום חודש-שריפט פאר קולטור-געזעלשאפטלעכער ענינים (פאריס) – 2150 האוניברסיטה כתב-עת של האוניברסיטה העברית בירושלים – 2800, 2493, 2492 אופק לספרות, להגות ולביקורת (תל-אביב) – 2446 האופרה הישראלית (תל-אביב) – 1396 אורות ירחון לדברי ספרות (ירושלים) – 2115, 1503 אורים (תל-אביב) – 1507 אורלוגין (מרחביה) – 1428, 1171 1437, 1438, 1516 אחיספר מאסף לדברי ספרות, חקר הלשונות בישראל ותרגומים מן השירה האידית (ניו-יורק, תש"ד/ 1943) – 239, 228 די אידישע צייטונג (בוּענאָס איירעס) – 2442, 2426 אידישער קעמפער וואָכנבלאט פון דער פועלי ציון אָרגאניזאציע פון אמעריקא (ניו-יאָרק) – 1262 1310, 2281, 2320, 2478 איש העבודה והשליחות להערכת אישיותו ופעלו של חבר הכנסת ישראל קרגמן במלאת לו שבעים שנה (ירושלים, תשל"ח/1977) – 2681	א. אלמי-בוך לכבוד א. אלמיס ווערן א בן-שבעים (בוּענאָס-איירעס, תשכ"ב/1962) – 1599 אברהם שלונסקי מבחר מאמרי ביקורת על יצירתו (תל-אביב, תשל"ה/1975) – 2558 אגרת חדשית החברה הישראלית לפולקלור 'ידע עם'. הסקציה לחקר האגדה העממית – 1644, 1648, 1655, 1660, 1665, 1676, 1682, 1686, 1688, 1691, 1695, 1699 אגרת חדשית לאתנולוגיה ולפולקלור בישראל – 1702 אגרת לחינוך רבעון לחינוך קיבוצי – 2852 אדר היקר דברי ספרות ומחקר מקדשים לש"א הורודצקי במלאת לו שבעים וחמש שנה (תל-אביב, תש"ז/1947) – 1253 האומה (ירושלים) – 1951, 2124 אונדזער אייגן וואָרט פעריאָדישע ליטערארישע העפטן (ניו-יאָרק) – 1126, 2440, 2457, 2479, 2498, 2522, 2553, 2569, 2577, 2630, 2723, 2756, 2791 אונדזער אייגן ווינקל פעריאָדישע ליטערארישע העפטן (ניו-יאָרק) – 2416 אונדזער שריפט (בית תרבות ליידיש – יידישע קולטור-היים ע"ש שלום עליכם, חיפה) – 2325, 2647

פינקרפלד ועולם יצירתה במלאות
 לה 75 שנה (תל־אביב, 1977) –
 2458
 אנציקלופדיה למדעי החברה
 (מרחביה, 1964) – 2069
 אנציקלופדיה לספרות ישראלית
 וכללית (תל־אביב, 1943) – 975
 אסיף כנסת סופרים לאמנים בארץ־
 ישראל (תל־אביב, תש״ג) – 74,
 938
 אסיף מבחר יצירתו של יעקב פיכמן
 בשירה ובפרוזה, ילקוט דברים על
 המשורר ויצירתו (תל־אביב,
 תשי״ט) – 1793
 אץ־קוצץ חוברת ספרותית
 הומוריסטית מצויירת לפורים
 (ירושלים, פורים תרצ״ב) – 202.
 הארץ (תל־אביב) – 127, 1316,
 1546, 1550, 1597, 1674, 1784,
 1812, 2030, 2045, 2067, 2084,
 2116, 2769, 2878
 ארץ־ישראל אין דער יידישער
 ליטעראטור אנטאלאגיע (תל־
 אביב, 1961) – 1907
 ארשת ספר שנה של אגוד סופרים
 דתיים (ירושלים) – 1055
 בארכיט פון דער וועלט־קאָנפּערענץ
 פאר יידיש און יידישער קולטור
 פארגעקומען אין ירושלים דעם
 23סטן–26סטן אויגוסט 1976 (תל־
 אביב, תשל״ז/1977) – 2629
 בדרך (ורשה) – 244
 בדרך קובץ לבעיות חברה ותרבות
 (תל־אביב, תשכ״ה/1965) – 2130
 בהסתדרות (תל־אביב) – 1975,
 2098
 בחינות עיון ומחקר בבעיות יהודי

האישיות וזורה קובץ הרצאות
 שהושמעו בכנס השמיני לעיון
 בהיסטוריה, חנוכה תשכ״ג
 (ירושלים, תשכ״ד/1963) – 1978
 אלמאנאך יידישע שרייבער פון
 ירושלים (ירושלים, 1973) – 2471
 אלמאנאך פון די יידישע שרייבער
 אין ישראל (תל־אביב, 1967) –
 2206
 אמונים בטאון 'העובד הדתי', חטיבת
 החברים הדתיים בהסתדרות
 ובמפלגת העבודה (תל־אביב) –
 2198, 2394
 אמות דו־ירחון לעניני חברה וספרות
 (תל־אביב) – 1999, 2019, 2142
 אמנה כתב־עת לתרבות תורנית
 (ירושלים) – 1670
 אמר (מהד' ערב של 'דבר', תל־
 אביב) – 249, 317, 500, 513,
 514, 515, 518, 519, 521, 522,
 525, 528, 530, 533, 535, 536,
 538, 543, 549, 552, 554, 556–
 559, 562–567, 569, 570, 602,
 606, 608, 611, 613, 626, 631,
 647, 662, 664, 721, 739, 763,
 771, 772, 775, 777, 779, 813,
 818, 822, 823, 826, 828, 831,
 835, 837, 838
 אמר עתון יומי מנוקד (תל־אביב) –
 1641, 1658, 1662, 1666, 1667,
 1677–1681, 1684, 1692, 1694,
 1698, 1705, 1714, 1728, 1729,
 1744, 1745, 1750, 1753, 1755,
 1763, 1825, 2586
 אנדה קובץ מאמרים, רשימות ודברי
 ספרות אחרים עם נספח
 ביבליוגראפי על אנדה עמיר־

- כמה לעניני אמנות תיאטרונית (תל-אביב) - 991
- כמה כתב-עת לאמנות התיאטרון (תל-אביב) - 1854, 1863, 1933, 1976, 1998, 2026, 2138, 2489, 2505, 2797, 2855
- כמתנה שבועון חיילי צה"ל - 1321
- כמישור (ירושלים) - 674, 814, 880, 883, 908, 909, 950, 953, 995, 1061, 1096, 1098, 1107, 1134, 1164, 1170, 1174, 1176, 1181, 1185, 1191, 1198, 1200, 1217, 1224, 1226, 1232, 1234, 1235, 1306
- כמעלה עתון הנוער העובד (תל-אביב) - 215, 220, 222, 223, 224, 252, 257, 280, 280, 293, 973, 1103, 1280
- כסער מאסף מוגש לחייל ולחיילת העברים מאת סופרי ארץ-ישראל (תל-אביב, תש"ג) - 939
- כצרון (ניו יורק) - 1656, 1881, 1919, 2315, 2342
- הבקר (תל-אביב) - 1721, 1945
- כריקן כתב-עת דו-לשוני לספרות עברית ויידיש ראה: גשרים - כריקן
- כרמה (רמת-יוחנן) - 1509
- ג. שופמן מבחר מאמרי ביקורת על יצירתו (תל-אביב, תשל"ח/1978) - 450
- די גאלדענע קייט (תל-אביב) - 489, 1348, 1387, 1430, 1431, 1449, 1467, 1497, 1628, 1761, 1808, 1817, 1830, 1989, 2132, 2171, 2271, 2275, 2276, 2289, 2326
- בהית המגעצות ומזרח אירופה (ירושלים-תל-אביב) - 2437, 2617
- בחינות כביקורת הספרות (ירושלים) - 1585
- בחן בימה לחופש המחשבה והביטוי (תל-אביב) - 1305
- ביאליק - יצירתו לסוגיה בראי הביקורת אנתולוגיה (ירושלים, תשל"ד/1974) - 1354, 1380, 1713
- בולטן יוצאי רוה-רוסקה והסכיבה בישראל (תל-אביב) - 2166
- כיי זיך העפטן פאר ליטעראטור, קולטור און געזעלשאפטלעכע פראבלעמען (תל-אביב) - 2602, 2652, 2688, 2724, 2740, 2752, 2773, 2776, 2790, 2804, 2856, 2869
- ביקורת הספרות אנתולוגיה ערוכה על-פי תכנית משרד החינוך והתרבות ללימודי הספרות בחטיבה העליונה בבית-הספר הכללי ובבית-הספר הדתי (ירושלים, תשמ"א/1981) - 393, 2792 א.
- בית אבי דברים לזכרה [של ברכה חבס הכהן], מכתבי תנחומים (חיפה, תמוז תשכ"ט) - 2300
- בית מקרא (ירושלים) - 1770
- ביתי ואני / אברהם יאיר סדן (מזרע, ט"ו בשבט תשכ"ז) - 2209
- בכור מאסף בן-זמנו (תל-אביב, תש"א) - 695
- בלז ספר זכרון (תל-אביב, תשל"ד/1974) - 2510

,2383 ,2375 ,2370 ,2365 ,2362
,2428 ,2419 ,2417 ,2407 ,2393
,2500 ,2492 ,2458 ,2447 ,2443
2796 ,2777 ,2666 ,2530 ,2519
דבר (תל-אביב) - 193-129 ,195
,216 ,213 ,211 ,207-205 ,203
,255 ,250 ,241 ,240 ,234 ,232
,277 ,275 ,274 ,269-264 ,258
,289 ,287 ,284 ,282 ,281 ,279
-312 ,304 ,303 ,300 ,292 ,291
-346 ,342-323 ,321 ,318 ,314
,360 ,359 ,357 ,355-351 ,349
,374-371 ,369-367 ,364-362
,387 ,385 ,384 ,382 ,380-376
,403 ,402 ,400-394 ,390 ,388
,418 ,416-414 ,412 ,410-405
,442 ,440-438 ,435-421 ,419
,454 ,452 ,451 ,449-445 ,443
,468 ,466-463 ,461 ,459-457
,488 ,487 ,484-475 ,473-470
,504-502 ,498 ,497 ,493-490
-519 ,516 ,515 ,513 ,509-506
,538 ,531 ,529 ,526 ,523 ,521
,550 ,548 ,546 ,544 ,542-540
,637 ,629 ,625 ,620 ,614 ,612
-696 ,685 ,667 ,655 ,651 ,647
,731 ,729 ,726 ,709 ,703 ,698
,764 ,756 ,746 ,743 ,742 ,735
,806 ,799 ,784 ,780 ,774 ,769
,868 ,850 ,833 ,824 ,820 ,810
,900 ,897 ,895 ,888 ,886 ,873
,925 ,921 ,916 ,911 ,906 ,903
,981 ,976 ,970 ,964 ,960 ,930
,1019 ,1018 ,1005 ,1003 ,993
,1038 ,1033 ,1032 ,1029 ,1027
,1063 ,1058 ,1054 ,1045 ,1044
-1080 ,1078-1071 ,1068-1065

,2473 ,2450 ,2385 ,2384 ,2330
,2649 ,2648 ,2629 ,2566 ,2514
,2826 ,2760 ,2731 ,2730 ,2691
2884 ,2883 ,2860 ,2828 ,2827
גוילין כנסת סופרים וציירים
בישראל (תל-אביב, 1954) -
1554
גזית ירחון לאמנות וספרות (תל-
אביב) - 74 ,201 ,204 ,219 ,221
,843 ,842 ,760 ,734 ,623 ,469
,1100 ,1093 ,992 ,977 ,955
,1414 ,1313 ,1250 ,1233 ,1177
,1870 ,1829 ,1735 ,1544 ,1433
,2033 ,2012 ,2010 ,1938 ,1934
2887 ,2212
הגלגל (ירושלים) - 1133
גליונות לדברי ספרות, מחשבה
ובקורת (תל-אביב) - 1586
גנזים קובץ לתולדות הספרות
העברית בדורות האחרונים (תל-
אביב, תשכ"א/1961) - 1919
2659
גשר דבעון לשאלות חיי האומה
(ירושלים) - 1818 ,1961 ,2276
2289
גשרים - בריקן כתבי-עת דו-לשוני
לספרות עברית ויידיש (תל-אביב)
- 46 ,2903
דאר ירחון לעניני דאר, טלגרף,
טלפון ורדיו (ירושלים) - 1477
הדאר כלי מבטאה של ההסתדרות
העברית באמריקה (ניו יורק) -
,2307 ,2217 ,2107 ,1866 ,1347
,2335 ,2330 ,2321 ,2319 ,2314
,2358 ,2354 ,2351 ,2350 ,2348

,2201 ,2193 ,2190 ,2188 ,2183	,1099 ,1097 ,1092 ,1089 ,1087
,2360 ,2359 ,2249 ,2213 ,2211	,1123 ,1120 ,1109 ,1102 ,1101
,2387 ,2378 ,2376 ,2368 ,2366	,1139 ,1136 ,1132 ,1126 ,1124
,2427 ,2420 ,2398 ,2393 ,2392	,1155 ,1153 ,1149 ,1148 ,1142
,2612 ,2608 ,2607 ,2580 ,2558	-1178 ,1175 ,1172 ,1171 ,1166
,2624 ,2623 ,2619 ,2615 ,2614	,1209 ,1190 ,1188 ,1187 ,1180
,2655 ,2633 ,2632 ,2629 ,2628	,1237 ,1236 ,1225 ,1219 ,1218
,2734 ,2726 ,2699 ,2683 ,2667	,1249 ,1248 ,1242 ,1240 ,1239
,2766 ,2746 ,2743 ,2739 ,2736	,1266 ,1265 ,1263 ,1261 ,1251
,2796 ,2791 ,2788 ,2782 ,2777	,1276 ,1274 ,1273 ,1271 ,1269
,2817 ,2814 ,2812 ,2802 ,2798	,1288 ,1285 ,1284 ,1282 ,1278
,2866 ,2856 ,2844 ,2833	-1298 ,1296-1294 ,1291 ,1290
2901 ,2897 ,2876	,1310 ,1308 ,1306 ,1303 ,1300
דבר - מהד' צהרים (תל-אביב) -	-1332 ,1329-1325 ,1323 ,1320
,858 ,853 ,845 ,844 ,841 ,10	,1346 ,1344 ,1341-1339 ,1337
,875 ,870 ,869 ,865 ,862 ,861	,1357 ,1355 ,1354 ,1352 ,1351
,893 ,891 ,887 ,885 ,881 ,878	,1365 ,1364 ,1362 ,1360 ,1358
,915 ,913 ,910 ,905 ,902 ,899	-1375 ,1373 ,1372 ,1370-1367
,932 ,931 ,927 ,924 ,922 ,918	,1386-1383 ,1381 ,1380 ,1378
,958 ,956 ,954 ,947 ,942 ,936	-1398 ,1395 ,1393 ,1391-1388
,979 ,978 ,972 ,969 ,967 ,963	,1435 ,1419 ,1408 ,1404 ,1400
,1003 ,996 ,992 ,989 ,986 ,984	-1482 ,1462 ,1457 ,1448 ,1446
,1026 ,1014 ,1013 ,1009 ,1007	,1500 ,1499 ,1496 ,1487 ,1485
,1038 ,1036 ,1034 ,1030 ,1028	,1534 ,1522 ,1518 ,1511 ,1504
,1110 ,1105 ,1095 ,1088 ,1079	,1578 ,1574 ,1557 ,1547 ,1538
,1130 ,1125 ,1117 ,1115 ,1112	,1625 ,1620 ,1616 ,1602 ,1590
,1146 ,1145 ,1140 ,1137 ,1131	,1711 ,1707 ,1651 ,1646 ,1640
1649 ,1163 ,1161 ,1154 ,1152	,1787 ,1771 ,1768 ,1764 ,1742
דבר - מוסף לילדים (תל-אביב,	,1817 ,1815 ,1809 ,1804 ,1798
תרצ"ב-תרצ"ד) - 225 ,214 ,208	,1855 ,1850 ,1836 ,1820 ,1819
דבר - מוסף לשבתות ולמועדים	,1876 ,1871 ,1868 ,1864 ,1858
(תל-אביב) - 128 ,209 ,210	,1941 ,1937 ,1936 ,1915 ,1888
,244 ,231-229 ,227 ,226 ,212	,1966 ,1960 ,1955 ,1949 ,1948
,286 ,285 ,263 ,259 ,254 ,253	,2071 ,2050 ,2018 ,1995 ,1979
,309 ,307 ,305 ,302 ,299 ,290	,2106 ,2099 ,2097 ,2092 ,2080
,381 ,370 ,366 ,361 ,358 ,320	,2141 ,2138 ,2125 ,2117 ,2111
,456 ,453 ,450 ,401 ,392 ,383	,2181 ,2179 ,2174 ,2168 ,2163

2814 – דברים על שלמה – שלמה גרודזנסקי
 – כ' בכסלו תרס"ה – כ"ב בשבט
 תשל"ב (תל-אביב, תשל"ד/1974)
 2519 – דברים שהושמעו בכינוס של מרכז
 פא"ן בישראל (כ"ה בסיון תשי"ט,
 1 ביולי 1959) – 1834
 דוד פינסקי זכרונו לברכה ליום
 השנה לפטירת דוד פינסקי.. ז'
 באב תש"ך (חיפה, תש"ך) – 1890
 הדור (תל-אביב) – 1452, 1455
 זורות שבועון לספרות ולעניני
 חברה (תל-אביב) – אגודת
 הסופרים העברים בישראל) –
 1401
 די לחכימא עלה להומור ולעניני
 החיים (תל-אביב, חנוכה תרפ"ט)
 – 194א
 דף / אגודת הסופרים העברים
 בישראל (תל-אביב) – 1540,
 1788, 1876, 1941, 1950, 2092,
 2093, 2147, 2181, 2182, 2245,
 2246, 2253, 2263, 2448, 2594,
 2674, 2706
 דפים לחקר השואה / בית לוחמי
 הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון
 ולמורשת השואה והמרד (תל-
 אביב) – 1441
 דפים לפעילי תרבות וחינוך כתב עת
 לפעילי תרבות וחינוך / המהכו
 לתרבות ולחינוך, ההסתדרות
 הכללית של העובדים בא"י (תל-
 אביב) – 2671
 דרום-אפריקה זשורנאל פאר
 ליטעראטור און קולטור-
 געזעלשאפטלעכע פראבלעמען /

,486, 495, 499, 505, 553, 578,
 591, 1587, 2432, 2600א, 2792א
 דבר – תוספת ערב (תל-אביב) –
 234, 242, 243, 247, 270, 271,
 315, 343, 345, 356, 365, 375,
 386, 411, 420, 437, 444, 462,
 468, 473, 500, 2410
 דבר הפועלת (תל-אביב) – 228,
 239, 245, 256, 312, 389, 545,
 1052, 1160, 1629, 1779, 1831,
 1962, 2020, 2106
 דבר- הקואופרציה ספר לזכרו של
 ישראל ריטוב, יושב-ראש מרכז-
 הקואופרציה בשנות 1933-1969
 (תל-אביב, אלול תשל"ז/ספטמבר
 1977) – 2680
 דבר השבוע (תל-אביב) – 1302,
 1304, 1307, 1309, 1311, 1312,
 1314, 1319, 1347, 1379, 1415,
 1593
 דבר לגולה (תל-אביב) – 455, 460,
 517, 524, 532, 551, 555
 דבר לילדים (תל-אביב) – 246, 251,
 260, 262, 273, 283, 293, 294,
 296, 306, 310, 316, 319, 344,
 350, 391, 417, 436, 467, 474,
 494, 496, 510, 527, 539, 733,
 965, 1104, 1162, 1238, 1267,
 1275, 1317, 1322, 1363, 1366,
 1416, 1429, 1436, 1447, 1469,
 1480, 2816
 דברי האקדמיה הלאומית הישראלית
 למדעים (ירושלים) – 1697, 2169
 דברי הכנסת (ירושלים) – 2179,
 2188, 2243, 2256, 2259
 דברי הקונגרס העולמי השמיני
 למדעי היהדות (ירושלים, תשמ"ג)

(תל-אביב) - 750
הד-החינוך (בואנוס איירס) - 2302
הד-החינוך (ירושלים) - 194
הד ירושלים שבועון לספרות,
פובליציסטיקה ובקורת (ירושלים)
- 1193, 1182, 1159, 1138
היימיש חודששריפט פאר
ליטעראטור, קריטיק, און
סאציאלע פראבלעמען (תל-אביב)
- 1884, 1877, 1857, 1767
היתה עיירה... ספר זכרון לקהלות
רסצ'קה, ברמליה והסביבה
(חיפה, תשכ"א) - 1893, 1892
1894
הלכה ומעשה בחינוך התיכון קובץ
מאמרים מוקדשים לבעיות בית-
הספר התיכון העיוני, מוגש
לפרופ' אלכסנדר מרדכי דושקין
(ירושלים, תשכ"ב/1961) - 1926
הסתדרות און מדינה (ניו-יורק) -
2291
דאס ווארט (תל-אביב) - 1451
ולירושלים דברי ספרות והגות
לכבוד ירושלים המשוחררת
(ירושלים, ניסן תשכ"ח) - 2239
זאמלבוך / פאראיין פון די
שטריקער פאבריקאנטן צום 35
יאריקן אניווערסאר פון דער
אינסטיטוציע (בוענאָס איירעס,
תשכ"ב/1961) - 1927
זאת הארץ דו-שבועון התנועה למען
ארץ-ישראל השלמה (ירושלים) ;
,2293, 2292, 2270, 2255, 2254
,2611, 2525, 2396, 2371, 2343
2637
זהות כתב-עת ליצירה יהודית (רמת-
גן-ירושלים) - 2805

דרום אפריקאנער יידישע קולטור-
פעדעראציע (יוהנסבורג) - 1940,
2074, 2056
דרכי איש שלוש מסות על ברל
כצנלסון (צופית, תשכ"ח) - 1978
דרכי הנוער קובץ לעניני הנוער
בציונות (ירושלים, כסלו תרצ"ח
/ נובמבר 1937) - 311
דת ומדינה קובץ-מאמרים על דרכו
של 'העובד הדתי' (תל-אביב, טבת
תש"ט/ינואר 1949) - 1349
דת ישראל ומדינת ישראל ילקוט
מאמרים על שאלות הדת במדינת
ישראל (ניו-יורק, תשי"א) - 1349
הגה - תוספת ערב ל'דבר' (תל-
אביב) - 547, 537, 501
הגה עתון מנוקד לעולים חדשים
(תל-אביב) - 590-579, 577-571,
601-592, 609, 607, 605-603,
610, 612, 614-612, 628-625,
630, 632-636, 638-645, 647-
650, 652-663, 665-666, 668-
672, 675-694, 696, 698, 700-
702, 704-720, 722, 723, 725,
727, 729, 730, 733, 736, 737;
740, 744-745, 748, 749, 752,
753, 757, 767, 778, 780, 782,
788, 798, 800, 804, 807, 808,
811, 815, 816, 819, 827, 832,
846, 849, 874, 878, 928, 952,
980, 1010, 1015, 1016, 1049,
1135, 1204
1231, 1230
ההד ירחון חרדי מרכזי ליהדות
ולבנין הארץ (ירושלים) - 297,
1240, 1244, 1273
הד הדפוס / אגודת פועלי הדפוס

בישראל (תל-אביב) - 1928
 התלוץ ליובל העשרים (עין-חרוד,
 1938) - 321
 חלוצים אין פוילן אנטאָלאָגיע פון
 דער חלוצישער באוועגונג (ניר-
 יאָרק, 1959) - 1806
 חלוקה שלישית ורביעית של פרס
 יעקב גרופר לספרות בזיקה לחיי
 יהדות רומניה (ירושלים, תשל"ה/
 1975) - 2559
 חנצ'ה ופרומקה מכתבים ודברי
 זכרון (עין-חרוד, תש"ה) - 1127
 חסד לאברהם ספר יובל לאברהם
 גולומב צו זיין אכציקסטן
 געבוירן-יאָר (לאָס-אנדזשעלעס,
 תש"ל/70-1969) - 2312
 חשבון פעריאָדישע שריפט פאר
 ליטעראטור און געזעלשאפטלעכע
 ענינים (לוס-אַנג'לס) - 2547
 דער טאָג מאָרגאן זשורנאל (ניר-
 יורק) - 2377, 2374, 2367
 2404, 2381-2379
 יבול קובץ לדברי ספרות ומחשבה
 עם יובל אברהם שלונסקי
 (מרחביה, 1950) - 1403
 יד לקורא (תל-אביב) - 1420, 1409
 ידיעות אחרונות (תל-אביב) - 1289,
 1297, 1585, 1840, 1844, 1848,
 1851, 1853, 1856, 2012, 2223,
 2243, 2443, 2483, 2490, 2620,
 2661, 2665, 2666, 2705, 2775,
 2800, 2837, 2890
 ידיעות גנזים (תל-אביב) - 1919,
 2659, 2660
 ידיעות האוניברסיטה העברית

זיין פערטל-יאָר שריפט פאר
 ליטעראטור (ניו יאָרק) - 2332
 זכרון לגליה ירדני-אגמון משלה
 ועליה (תל-אביב, תש"ל/1970) -
 2323
 זכרונות האקדמיה ללשון העברית
 (ירושלים) - 1743, 1777, 1944,
 1959, 2009, 2016, 2126, 2138,
 2144, 2164, 2165, 2178, 2216,
 2354, 2490, 2555, 2592, 2612
 זלמן שזר נשיא וסופר (תל-אביב,
 תש"ל/1969) - 1855
 זמנים [עתון יומי] (תל-אביב) -
 1526, 1539, 1559, 1563, 1575,
 1580, 1589, 1592, 1598, 1603,
 1613, 1619, 1622, 1634, 1657,
 1668
 זמנים לספרות ולאמנות (תל-אביב)
 ראה; זמנים (תל-אביב)
 זמר-עם קובץ לפולקלורה
 מוסיקלית-יהודית (תל-אביב,
 תש"ו/דצמבר 1945) - 1231
 חול ורות מאסף (חולון, תשכ"ד/
 1964) - 2070
 חזות קבצים לדברי-עיון בשאלות
 הציונות, האומה והמדינה
 (ירושלים) - 1751
 חייו של הסופר ירחמיאל בריקס
 (1912-1974) / בהוצאת אחיו
 יוסף בריקס (תל-אביב, תשל"ו/
 1975) - 2585
 חיים הזז מבחר מאמרי-ביקורת על
 יצירתו (תל-אביב, תשל"ח/1978)
 - 1762
 החינוך במה לדברי פדגוגיה
 ופסיכולוגיה / הסתדרות המורים

יידישע צייטונג (תל-אביב) - 2094
 יידישע שפראך זשורנאל פאר די
 פראבלעמען פון דער יידישער
 כלל-שפראך (ניו-יאָרק) - 1513,
 2515, 2474, 2313
 יידישקייט פעריאָדישע שריפט פאר
 ליטעראַטור, קונסט און יידישער
 פראָבלעמאטיק (לונדון) - 2656,
 2684, 2720, 2764, 2793, 2824,
 2859
 ייווא בלעטער שריפט פון יידישן
 וויסנשאפטלעכן אינסטיטוט (ניו-
 יאָרק) - 1723
 ייחוס פון ליד = ייחוסו של שיר
 לכבוד אברהם סוצקעווער (תל-
 אביב, 1983) - 125, 2880
 ילקוט הרעיון הציוני (ירושלים,
 תשכ"ז/1967) - 253
 ימים ולילות מוסף שבועי ל'מעריב'
 (תל-אביב) - 2444
 יעקב גראָפער און זיין צייט = יעקב
 גרופר - אישיותו וזמנו (תל-
 אביב, תשל"ו/1976) - 2402,
 2589
 יעקב פיכמן מבחר מאמרי ביקורת
 על יצירתו (תל-אביב, תשל"א/
 1971) - 1793
 יעקב רוזנפלד 10 שנים למותו
 (שריד, תש"ה/1945) - 1175
 יערלעכער געדענק-בוך (בוענאָס-
 איירעס, תשכ"א/1961) - 1908
 יצחק שנהר מבחר מאמרים על
 יצירתו (תל-אביב, תשל"ו/1976)
 - 2597
 ירושלים שנתון לדברי ספרות
 ואמנות (ירושלים) - 2644, 2327
 ירושלימער אלמאנאך (ירושלים) -

כירושלים (ירושלים) - 1756
 ידיעות החברה לחקירת ארץ-ישראל
 ועתיקותיה (ירושלים) - 933,
 1306
 ידיעות ניצוץ מוסף ל'ניצוץ'
 (ירושלים) - 2173
 ידע עם במה לפולקלור יהודי (תל-
 אביב) - 1301, 1315, 1463,
 1512, 1531, 1565, 1615, 1639,
 1796, 2784, 2829
 יהדות פולין (ירושלים-תל-אביב) -
 15, 1939
 יהויכין סטוצ'בסקי ליובלו ה-85:
 צ'לן, מחנך, מלחין (תל-אביב,
 1975) - 2560
 יובל בוך צום פופציקסטן געבוירן-
 טאג פון אברהם סוצקעווער (תל-
 אביב, 1963) - 119, 1988
 יובל שי מאמרים לכבוד שמואל יוסף
 עגנון בהגיעו לשיבה ביום ט' באב
 תשי"ח (רמת-גן, תשי"ח/1958) -
 1783
 יוגנטרוף אלוועלטלעכער יידישער
 יוגנט-זשורנאל (ניו-יאָרק) - 2334
 יודא א. יאָפע-בוך (ניו-יאָרק, 1958)
 - 1513
 היום (תל-אביב) - 2202, 2284,
 2296, 2287
 יוסף חיים ברנר מבחר מאמרי
 ביקורת על יצירתו הסיפורית
 (תל-אביב, תשל"ב/1972) -
 2432, 2431
 יידיש-זוועלט חודש-שריפט פון
 וועלט-ראט פאר יידיש און
 יידישער קולטור (תל-אביב) -
 2888, 2891, 2895, 2898, 2902,
 2904

,2841 ,2840 ,2823 ,2821 ,2819	,2651 ,2650 ,2601 ,2563 ,2516
,2870 ,2854 ,2849 ,2847 ,2845	2885 ,2830 ,2761
,2892 ,2882 ,2881 ,2877 ,2873	ישראל שטימע וואָכנבלאט פאר
2907 ,2900 ,2894	פאָליטישע, געזעלשאפטלעכע און
כלשון עמו אסופת מאמרים	קולטור-פראָבלעמען (תל-אביב) -
בבלשנות שימושית מוקדשת	,1964 ,1981 ,1983 ,1985-1987
לחיים רבין במלאות לו שישים	,1990 ,1991 ,1993 ,1994 ,1997
שנה (ירושלים, תשל"ו/1976) -	,2000 ,2001 ,2004-2008 ,2011
2598	,2013-2015 ,2017 ,2022 ,2024
כמספד על היחיד קובץ זכרון לחללי	,2025 ,2027-2029 ,2032 ,2034
כפראגלעדי - תל-חי במלחמת	,2037 ,2039 ,2040 ,2042 ,2049
השחרור (כפראגלעדי, תשי"ב) -	,2052 ,2053 ,2055 ,2057 ,2059
1399	,2060 ,2063 ,2065 ,2075 ,2076
הכנוס לבעיות-הדת דין וחשבון	,2079 ,2081-2083 ,2090 ,2110
(ירושלים, תש"ב/1942) - 888	,2118 ,2120 ,2123 ,2127 ,2133-
כנסת דברי סופרים לזכר ח"ן	,2135 ,2137 ,2143 ,2145 ,2176
ביאליק (תל-אביב) - 248 ,238	,2186 ,2191 ,2194 ,2218 ,2229
1245 ,511 ,301	,2232 ,2235 ,2247 ,2267 ,2273
כנסת (סדרה חדשה) - קבצים לחקר	,2280 ,2288 ,2290 ,2295 ,2301
הספרות העברית (ירושלים) -	,2305 ,2311 ,2336 ,2340 ,2344
1860	,2353 ,2357 ,2372 ,2382 ,2390
כרמלית שנתון ספרותי (חיפה) -	,2397 ,2401 ,2406 ,2411 ,2413
2625 ,2158	,2415 ,2422 ,2436 ,2445 ,2449
לגולה תוספת ל'אמר' (תל-אביב) -	,2452 ,2454 ,2459 ,2463 ,2467
561 ,560	,2468 ,2477 ,2484 ,2486 ,2494
לוח 'הארץ' לשנת תשי"ד (1954)	,2496 ,2499 ,2507 ,2509 ,2521
1521 (תל-אביב) - (1953)	,2524 ,2526 ,2529 ,2534 ,2535
לוח 'המעורר' לשנת תרצ"ו	,2537 ,2538 ,2541 ,2548 ,2557
(1935-36) (תל-אביב) - 236 ,235	,2568 ,2571 ,2574 ,2576 ,2581
לזית ח"ן לר' שמואל אבא הורודצקי	,2583 ,2588 ,2590 ,2596 ,2606
במלאות לו שמונים שנה (תל-	,2609 ,2626 ,2639 ,2640 ,2654
אביב, י' אלול תשי"א) - 1450	,2658 ,2664 ,2670 ,2673 ,2686
לזכר קהילת בוברקא ובנותיה	,2690 ,2696 ,2698 ,2701 ,2707
(ירושלים, תשכ"ד/1964) - 2071	,2711 ,2713 ,2716 ,2725 ,2735
2072	,2738 ,2745 ,2750 ,2758 ,2767
לכסיקון הספרות העברית בדורות	,2779 ,2783 ,2787 ,2795 ,2803
האחרונים מאת ג' קרסל	,2807 ,2809 ,2811 ,2813 ,2818

,2702 ,2687 ,2622 ,2555 ,2528
,2834 ,2830 ,2776 ,2773 ,2744
.2875

מאיר לכבי ביום השנה למותו
(מרחביה, כסלו תשכ"ז) - 2167

מאסף לדברי ספרות, בקורת והגות
/ אגודת הסופרים העברים
בישראל (תל-אביב) - 1308
1861, 1909, 1970, 2241, 2561

מאסף כתבים לחקר תנועת הפועלים
היהודית (תל-אביב) - 2616

מאסף 'דבר' במלאת עשרים וחמש
שנים ל'דבר' (תל-אביב, תש"י) -
1392

מאסף סופרי ארץ-ישראל לספרות
ולדברי מחשבה (תל-אביב, ת"ש)
- 512

מאקס וויינרייכן צו זיין זיבעציקסטן
געבורטין-טאג שטודיעס וועגן
שפראכן ביי יידן, וועגן יידישער
ליטעראטור און געזעלשאפט
(האג, 1964) - 2073

מבואות ספרות, אמנות, בקורת,
חברה (תל-אביב) - 1552, 1532
1606, 1569

מבחר המסה העברית מראשית
ההשכלה ועד ימינו (תל-אביב,
תש"ה) - 1128

מבחר השירה העברית החדשה
(ירושלים, תרצ"ח) - 302

מבט לאחור / הוועד להוצאת הקובץ
ליובלו של ד"ר צבי עזריה (תל-
אביב, אלול תשכ"ג/ספטמבר
1963) - 2038

מבפנים (עין-חרות) - 295, 413
485, 646, 1141, 1293, 1501
1518, 1611, 1724, 1736, 1762

(מרחביה, תשכ"ז/1967) - 2207
למועד קובץ ספרותי לחג השבועות
(יהושלים, תש"ה) - 1195, 2112
למרחב (תל-אביב) - 1740, 2222
2245, 2281

לעגנון. שני דברים על הסופר וספריו
(ירושלים, תשי"ט) - 1794

לעצטע נייעס (תל-אביב) - 1778
1914, 2285, 2292, 2293, 2339
2346; 2348, 2355, 2361, 2369
2402, 2405; 2425, 2501; 2552
2565

לשונו כתב-עת לחקר הלשון
העברית והתחומים הסמוכים לה
(ירושלים) - 1710; 1730, 1797
1832, 1883, 1896, 1971

לשונו לעם קונטרסים עממיים
לענייני לשון (ירושלים) = 1
1411, 1425, 1440; 1442, 1456
1465, 1475, 1489, 1490, 1506
1508, 1533, 1545, 1555, 1631
1693, 1716, 1727, 1739, 1780
1823, 1845, 1887, 1916, 1920
2077, 2119, 2149, 2187, 2197
2224, 2272, 2294, 2309, 2331
2356, 2575, 2605, 2669, 2719
2748, 2822, 2831

מאזנים (תל-אביב) - 200, 233
261, 278, 308, 393, 534, 624
699, 761, 796, 1094, 1168
1222, 1741, 1751, 1781, 1789
1827, 1869, 1872, 1889, 1911
1977, 2056, 2096, 2104, 2132
2148, 2156, 2170, 2171, 2203
2240, 2299, 2329, 2332, 2337
2364, 2391, 2403, 2429, 2438
2441, 2453, 2464, 2476, 2480

- מחיי הדפוס / הוצא ע"י הקלוב
שע"י אגודת פועלי הדפוס (תל-
אביב) - 298
- מחניים. מסכת לחיילי צה"ל - 1195,
1650, 1696, 1700, 1708, 1718,
1731, 1746, 1758, 1775, 1792,
1822, 1828, 1852, 1859, 1873,
1879, 1891, 1900, 1905, 1910,
1912, 1918, 1922, 1924, 1969,
1979, 2002, 2046, 2048, 2112,
2114, 2172
- מחניים שבועון דתו לחייל - 1664,
1687, 1722, 1738, 1800, 1813,
1841, 1865
- מחקרי המרכז לחקר הפולקלור
(ירושלים) - 1845, 2331, 2858
- מחקרי לשון מוגשים לזאב בן-חיים
בהגיעו לשיבה (ירושלים,
תשמ"ג/1983) - 2857
- מחקרים באגדה ובפולקלור יהודי
(ירושלים, תשמ"ג/1983) - 2421
- מחקרים בלשון (ירושלים, תשמ"ה/
1985) - 2814
- מן היסוד' דו שבועון (תל-אביב) -
1954, 1963, 2043, 2054, 2061,
2064, 2066, 2078, 2109
- מנחה ליעקב פייכמן בן השבעים
(תל-אביב, תשי"ב) - 1453
- מנחה לקודש אסופת מאמרים על
לשון ועל הנחלתה מוקדש לשלמה
'קודש' במלאות לו שבעים וחמש
שנה (ירושלים, תשל"ט/1979) -
2727
- מניעת עבריינות בישראל
(ירושלים, תשכ"ג) - 1946
- מסלול ספר היובל לישראל כהן
במלאות לו שבעים וחמש שנה
- 1810, 1932, 1996, 2162, 2340,
2431, 2465, 2523, 2536, 2554,
2757, 2863
- מגלות ירחון לעניני תרבות וחינוך
(ירושלים) - 1432
- מולד ירחון מדיני וספרותי (תל-
אביב). - 1146, 1331, 1342,
1361, 1374, 1382, 1407, 1421,
1458, 1464, 1471, 1478, 1481,
1492, 1505, 1536, 1566, 1576,
1594, 1623, 1649, 1683, 1703,
1713, 1748, 1749, 1754, 1759,
1785, 1811, 1833, 1846, 1903,
1921, 1929, 1946, 1978, 2153,
2349, 2567, 2838
- מולדת ירחון לבני הנעורים (תל-
אביב) - 1246
- מוסטרי-ויאלקה = מאסט-רבתי חייה
וחורבנה של קהילה יהודית (תל-
אביב, תשל"ו/1975) - 2584
- מוסטערוערק פון דער יידישער
ליטעראטור (בוּענאַס-איירעס) -
2322, 2374
- מוזרת פרקי ספרות ומחקר לזכרה
של רחל ניומן (ירושלים, תשל"ב/
1972) - 2430 א
- מוזרת לוי ספר זכרון לכבוד הרב
ד"ר לוי פרוינד ז"ל (תל-אביב,
תשי"ד/1953) - 1528
- המזרח - הציוני הוטיק ראה: הציוני
הוטיק
- המזרח של הציוני הוטיק ראה:
הציוני הוטיק
- מחברות אלתרמן (תל-אביב) - 2634
- מחברות לספרות (תל-אביב) - 568,
1020, 1156, 1241, 1394, 1443,
1567

- (ירושלים, תשל"ח) - 2682
- נהלל עלון הכפר - 2277
- ניב הציוני הוטיק ראה: הציוני הוטיק
- ניב הקבוצה - 1343
- ניוועלט צייטונג פאר פאליטיק, קולטור און ווירטשאפט (תל-אביב) - 1570
- דאס נייע ווארט אָרגאן פון תנועת העבודה הציונית (בוענאָס-איירעס) - 2342, 2315
- נייער מאָרגן (לבוב) - 489
- ניצוץ דו־שבועון אקדמאי (ירושלים) - 2160
- נפש ושיר דברים ביום-עיון לזכרו של אריה ל' שטראוס (ירושלים, תשי"ד) - 1529
- נר ירחון לבעיות צבור ולהתקרבות יהודית-ערבית (ירושלים) - 1616, 1766
- נרות שבת (ירושלים) - 1183, 1345, 1338, 1199, 1196, 1189, 1427, 1402, 1356, 1353
- נתן אלתרמן מבחר מאמרי ביקורת על שירתו (תל-אביב, תשל"א/1971) - 1765
- סאנוק ספר זכרון לקהילת סאנוק והסביבה (ירושלים, תשל"ל) - 1175
- סדרים מאסף סופרי ארץ-ישראל לספרות ולדברי מחשבה (תל-אביב, תש"ב) - 795
- סטאניסלאב (ירושלים, תשי"ב/1952) - 1460, 1459
- סיני ירחון לתורה ולמדעי היהדות (תל-אביב, תש"ם) - 2347, 2424, 2751, 2702
- מעין החסידות מאסף לחסידות מקורית (ירושלים) - 2544
- מעריב (תל-אביב) - 1318, 1314, 1413, 1417, 1626, 1669, 1715, 1791, 1837, 1874, 1877, 1931, 2021, 2051, 2085, 2103, 2146, 2188, 2217, 2250, 2251, 2488, 2539, 2545, 2621, 2638, 2662, 2710, 2712, 2759, 2770, 2772, 2774, 2867, 2874, 2786
- משא (תל-אביב) - 1473, 1472, 1495, 1523, 1525, 1542, 1544, 1556, 1573, 1583, 1601, 1612, 1608
- משא - מצורף ל'למרחב' - 1633, 1635, 1642, 1652, 1659, 1663, 1675, 1725, 1732, 1772, 1826, 1842, 1843, 1885, 1897, 1901, 1902, 1906, 1930, 1950, 1953, 1956, 1973, 1992, 2100, 2128, 2238, 2252, 2258, 2263, 2308
- משא - מצורף ל'דבר' (תל-אביב) - 2447, 2451, 2456, 2461, 2469, 2478, 2485, 2502, 2506, 2518, 2519, 2531, 2542, 2550, 2572, 2582, 2587, 2591, 2592, 2593
- משה אליעזר בן-ענת (בריינהנדלר) (תל-אביב, תשל"ד) - 2504
- משואה קובץ שנתי לתודעת השואה והגבורה (תל-יצחק) - 2703
- משימת הלשון הרצאות ודיונים פכיננס המפקחים והמדריכים, אשקלון, סיון תשכ"ד (ירושלים, טבת תשכ"ו) - 2091
- משנתו ההגותית של רבי יהודה-הלוי

2645 – (1977
 ספר ארץ-ישראל השלמה (תל-
 אביב, 1977) – 2255
 ספר בוסק לזכר הקהילה שחרבה
 (חיפה, תשכ"ה/1965) – 1958;
 2265, 2129
 ספר ביאליק (תל-אביב, תרצ"ד) –
 217
 ספר גורליצה (תל-אביב, תשכ"ב/
 1962) – 299
 ספר דים לזכר שמואל דים ז"ל
 (ירושלים, תשי"ח/1958) – 1760
 ספר דינוב ספר זכרון לקדושי
 קהילת דינוב שניספו בשואה
 הנאצית (תל-אביב, תשל"ט/
 1979) – 2728
 ספר דמביץ (תל-אביב, תש"ך/
 1960) – 1324
 ספר היובל לאבההם אבן שושן
 (ירושלים, תשמ"ג) – 2851
 ספר היובל לשמעון הלקין במלאות
 לו שבעים וחמש שנים (ירושלים,
 תשל"ה/1975) – 2562
 ספר השנה של ארץ-ישראל לשנת
 תרצ"ד (תל-אביב) – 218
 ספר השנה של העתונאים, תש"ח
 (תל-אביב, תש"ח) – 1287
 הספר והספריה במערכות התרבות
 (תל-אביב, מאי 1965) – 2086
 ספר זכרון הוסיאטין והסביבה (תל-
 אביב, תשל"ו/1976) – 2599
 ספר זכרון לחנוך ילון (ירושלים,
 תשל"ד/1974) – 2512
 ספר זכרון לקהילות ראדיחוב,
 לופאטין... [והסביבה] (תל-אביב,
 תשל"ו/1976) – 2600, 2262, 124
 ספר זכרון לקהילת יוז'עפאף

(ירושלים) – 2755, 1106, 322
 2771, 2780, 2792, 2798, 2801
 2808, 2816, 2839, 2843, 2848
 2893, 2864
 סכות (תל-אביב) – 732, 728, 673
 738, 741, 747, 751, 754, 755
 757-759, 762, 765, 766, 768
 770, 773, 776, 781, 783, 785-
 789, 792, 794, 797, 801-
 803, 805, 809, 812, 817, 821,
 825, 829, 830, 834, 836, 839
 840, 847, 848, 851, 852, 854-
 857, 859, 860, 863, 864, 866
 867, 871, 872, 876, 877, 879
 882, 884, 886, 889, 890, 892
 894, 896, 898, 901, 904, 907
 912, 914, 917, 919, 920, 923
 926, 929, 934, 935, 943-946
 948, 949, 951, 957, 959, 962
 966, 968, 971, 974, 982, 983
 985, 988, 990, 994, 997-1002
 1004, 1006, 1008, 1011, 1012
 1017, 1021-1025, 1031, 1035
 1037, 1039-1043, 1046-1048
 1050, 1051, 1053, 1056, 1057
 1059, 1060, 1064, 1069, 1087
 1090, 1091, 1098, 1108, 1113
 1114, 1116, 1118, 1119, 1121
 1143, 1144, 1147, 1151, 1158
 1165, 1167, 1173, 1192, 1194
 1197, 1201-1203, 1205-1208
 1215, 1223
 סלם (ירושלים) – 2047
 הספר רבעון לביבליוגרפיה
 (ירושלים) – 1617
 ספר אושפיצין (אשוויינצ'ים =
 אושוויץ) (ירושלים, תשל"ז/

- עולם הספר בטאון המר"לות
העברית (תל-אביב) - 1587
- עטרת צבי על ד"ר צבי וויסלבסקי,
האיש והגותו (ירושלים, תשכ"ב)
- 1942
- עיונים בבעיות תרבות, חינוך
וחברה לזכרו של נפתלי גינתון
ז"ל (תל-אביב, 1972) - 2434
- עיונים בתקופת השואה אסופת
מאמרים לזכרו של פרופ' מאיר
דבורז'צקי ז"ל (רמת-גן, תשל"ט/
1979) - 2729
- עיונים למדריך ולמורה (ירושלים) -
1529
- עיטורים מאסף ספרותי לזכר ישראל
זרחי (ירושלים, תש"ט/1948) -
1330
- עין, בעין שבועון מצויר למשפחה
(ירושלים) - 1769, 1773, 1774,
1776
- עין שמר עלון שבועי (עין שמר) -
2424
- על ב. כצנלסון זכרונות וחברי-
הערכה (תל-אביב, תשי"ב) -
1122, 1454
- על במותיך חלל חוברת זכרון לבני
שכונת בית-הכרם ויפה-נוף שנפלו
במלחמת יום-הכיפורים תשל"ד
(ירושלים, תשל"ו) - 1705, 2586
- על המשמה (תל-אביב) - 1501,
1561, 1572, 1595, 1604, 1614,
1637, 1645, 1690, 1709, 1719,
1720, 1722, 1726, 1733, 1747,
1802, 1886, 1925, 1957, 1974,
2180, 2220, 2228, 2236, 2244,
2248, 2261, 2265, 2271, 2275,
2279, 2283, 2298, 2304, 2345
- ולקדושיה (תל-אביב, תשג"ה) -
2543
- ספר זרכבל (תל-אביב, 1961) -
1904
- ספר חורוסטקוב (תל-אביב, פברואר
1968) - 2233
- ספר חיים שירמן קובץ מאמרים
(ירושלים, תש"ל/1970) - 2328
- ספר טלוסטא (תל-אביב, תשכ"ו/
1965) - 2157, 402
- ספר יובל מוגש לכבוד הרב ד"ר
שמעון פדרבוש על-ידי ועד היובל
במלאות ארבעים שנה ליצירתו
הספרותית-מחקרית ומנהיגות
צבורית (ירושלים, תשכ"א/1960)
- 1360, 1895
- ספר מאורעות תרצ"ו (תל-אביב,
תרצ"ז) - 2071, 247
- ספר נייגה מאמרים בחקר התנ"ך
לזכר דוד נייגר ז"ל (ירושלים,
תשי"ט/1959) - 1807
- ספר סאנץ (תל-אביב, תש"ל/1970)
- 2329
- ספר קארל מאמרים בחקר התנ"ך
לזכר צבי קארל (ירושלים,
תש"ך/1960) - 1862
- ספר קראקא עיר ואם בישראל
(ירושלים, תשי"ט) - 1795
- הספרות רבעון למדע-הספרות (תל-
אביב) - 2242
- העבר לדברי ימי היהונגים והיהדות
ברוסיה (תל-אביב) - 2400
- העובד הדתי בהסתדרות (תל-אביב,
אדר-תש"ה) - 1169
- העובד הציוני עיתונה של תנועת
העבודה הציונית הכללית בארץ-
ישראל - 937, 987, 1548

,2689 ,2685 ,2679 ,2676 ,2672
 ,2721 ,2714 ,2709 ,2704 ,2697
 ,2749 ,2747 ,2742 ,2737 ,2733
 ,2785 ,2778 ,2768 ,2765 ,2754
 ,2810 ,2806 ,2799 ,2794 ,2789
 ,2836 ,2835 ,2832 ,2820 ,2815
 ,2862 ,2853 ,2850 ,2846 ,2842
 ,2889 ,2886 ,2872 ,2868 ,2865
 2905 ,2899 ,2896
 פּאָלקסבלאט וואַכנבלאט אין יידיש /
 אַרויסגעגעבן פון אַחדות העבודה
 (תל-אביב) - 1972
 פּאָלקסבלאט חודש זשורנאל פאר
 פּאָליטיש-געזעלשאַפטלעכע און
 קולטור-פּראָבלעמען (תל-אביב) -
 ,2291 ,2286 ,2278 ,2268 ,2266
 ,2334 ,2333 ,2315 ,2310 ,2303
 ,2386 ,2373 ,2365 ,2350 ,2342
 ,2442 ,2439 ,2418 ,2412 ,2395
 ,2495 ,2487 ,2481 ,2466 ,2455
 ,2549 ,2546 ,2540 ,2520 ,2517
 ,2603 ,2579 ,2570 ,2564 ,2556
 ,2715 ,2694 ,2663 ,2636 ,2631
 2781
 פּאַרווערטס (ניו-יאָרק) - 2154
 2497 ,2409 ,2318
 פּויליש יידנטום (ירושלים-תל-
 אביב) - 15 ,1939
 דאָס פּוילישע יידנטום (בוּענאָס
 אַיירעס) - 1599
 הפועל הצעיר (תל-אביב) - 14
 ,1359 ,1324 ,1265 ,1220 ,1062
 ,1474 ,1466 ,1461 ,1445 ,1423
 ,1488 ,1486 ,1483 ,1479 ,1476
 ,1509 ,1506 ,1502 ,1494 ,1493
 ,1520 ,1519 ,1517 ,1515 ,1510
 ,1541 ,1537 ,1535 ,1533 ,1524

,2460 ,2433 ,2423 ,2408 ,2399
 ,2695 ,2675 ,2573 ,2551 ,2503
 2871 ,2753 ,2722 ,2708 ,2700
 על קהילת מלאכה מתוך חיבורים -
 דו"ח 1977 (תל-אביב, תשל"ט) -
 2718 ,2717
 עלון ידיעות פנימי של הוועד הארצי
 של ארגון הפקידים באפ"ק (תל-
 אביב) - 1150
 עלי שיח (תל-אביב) - 2861
 עמיר מאסוף לספרות ואמנות (תל-
 אביב, תש"ז) - 1250
 עקיבא דיסטנפלד דברים לזכרו
 (ירושלים, תשכ"ה) - 2262 ,2113
 ערים ואמהות בישראל מצבת קודש
 לקהילות ישראל שנחרבו בידי
 עריצים וטמאים במלחמת העולם
 האחרונה (ירושלים) - 115 ,111
 1460 ,1459
 עתון 77 דו-ירחון לספרות ולתרבות
 (תל-אביב) - 2741
 העתיד עתון 'החלוץ' (ווארשה) -
 1907
 גתידות קובץ ספרותי מדעי לנוער
 (תל-אביב) - 1423 ,1412 ,1122
 1801 ,1752 ,1588 ,1426 ,1424
 עתים חדשות בספרות ובאמנות
 (תל-אביב) - 1264 ,1252 ,1247
 ,1268 ,1270 ,1272 ,1277 ,1279
 1281 ,1283 ,1292
 פּאָלק און לאַנד (וואַרשה) - 1806
 1907
 פּאָלק און מדינה = עם ומדינה (תל-
 אביב) - 2462
 פּאָלק און ציון (ירושלים) - 1867
 ,2604 ,2595 ,2426 ,2199 ,1972
 ,2657 ,2642 ,2627 ,2618 ,2613

- (תל-אביב) - 1943, 1952, 1967, 2003, 2035, 2087, 2088, 2227
פרוזה הירחון לספרות ולאמנות
(תל-אביב) - 2906
פרייע ארבעטער שטימע (ניו-יאָרק)
- 1470, 1599, 2317, 2388
פרק איציק מאנגר ליצירה ספרותית
ביידיש חלוקה שניה, י' בסיון
תש"ל, 14 ביוני 1970 (ירושלים)
- 2292
פרסומי החברה לחקר המקרא
בישראל (ירושלים) - 1760, 1807, 1862
די פרעסע (בוענאָס איירעס) -
2317, 2330
פרקים לדברי ספרות, חנוך וחברה
(תל-אביב) - 1793
צוזאמען זאמלבוך פאר ליטעראטור,
קונסט, יידישע פראָבלעמען און
דאָקומענטאציע (תל-אביב,
תש"ד/1974) - 2513
הצופה (תל-אביב) - 1186, 1410, 1790, 2215, 2352, 2410, 2578
2610, 2678
די צוקונפט (ניו-יאָרק) - 1903, 1913, 1986, 2140, 2192, 2200, 2204, 2205, 2210, 2227, 2316, 2482
ציון (ירושלים) - 1070
ציון למשה בילינסון דרכו ופעלו
(תל-אביב, תרצ"ח/1937) - 313, 314
הציוני הותיק בטאון של ארגון
עסקנים ציונים ותיקים בארץ-
ישראל - 724
צפורה כסה שנה למותה (קבוצת
שילר, תמוז תשט"ו) - 1654
- 1543, 1549, 1551, 1553, 1558, 1560, 1562, 1564, 1568, 1577, 1579, 1582, 1584, 1591, 1596, 1599, 1600, 1605, 1607, 1609, 1610, 1611, 1618, 1621, 1624, 1627, 1630, 1632, 1636, 1638, 1643, 1646, 1653, 1657, 1661, 1673, 1685, 1689, 1697, 1701, 1704, 1706, 1717, 1734, 1736, 1737, 1757, 1765, 1779, 1786, 1803, 1805, 1814, 1816, 1824, 1828, 1835, 1839, 1847, 1849, 1882, 1899, 1917, 1923, 1947, 1968, 1980, 1982, 1984, 2023, 2031, 2041, 2044, 2062, 2068, 2089, 2095, 2101, 2105, 2107, 2108, 2113, 2121, 2126, 2136, 2151, 2152, 2155, 2159, 2161, 2169, 2175, 2177, 2184, 2185, 2195, 2196, 2214, 2216, 2219, 2221, 2225, 2231, 2234, 2257, 2260, 2262, 2264, 2274, 2282, 2297, 2306, 2338, 2347
40 יאר פאפיערניקאוו אין ארץ-
ישראל (תל-אביב, תשכ"ה/1965)
- 1778
פלס מחקרים בביקורת הספרות
העברית, מאסף לזכר ש"י פנואלי
(תל-אביב, תש"ם/1980) - 2762
פנים אל פנים (תל-אביב-ירושלים)
- 1838, 1965, 2139, 2189
פנקס פאר דער פאָרשונג פון דער
יידישער ליטעראטור און פרעסא
(ניו-יאָרק, תשל"ב/1972) - 2435
פרגוד במה לעניני ספרות ותיאטרון
(ירושלים) - 2162
פרוזדור דו-ירחון לעניני אמונה

- דברי הגות (תל-אביב, תשכ"ד/
1964) – 695
- 7 [שבעה] ימים ראה: ידיעות
אחרונות
שדמות במה לתנועה הקיבוצית –
2732, 2555
- השומר הצעיר 'עתון הבוגרים' של
הסתדרות 'השומר הצעיר'
(ווארשה) – 196, 197
- שי להימן מחקרים בספרות העברית
של ימי הביניים מוגשים לא"מ
הברמן (הימן הירושלמי) במלאות
לו שבעים וחמש שנה (ירושלים,
תשל"ז/1977) – 2646
- שי לישעיהו ספר יובל לר' ישעיהו
וולפסברג בן הששים (תל-אביב,
תשט"ז/1955) – 1672
- ש"י עגנון אזרח כבוד של ירושלים
הכירה (ירושלים, תשכ"ב) –
1960
- שיבת ציון ספר שנה לחקר הציונות
ותקומת ישראל (ירושלים) – 1418
- שלימים / בהוצאת ותיקי ההסתדרות
בתל-אביב – 2269, 2098
- שלוחות ירחון לנוער הדתי
(ירושלים) – 1782
- שלמה ביקל יובל-בוך עטרת שלמה
צו זיין 70סטן געבוירנטאג (ניו-
יאָרק, תשכ"ז/1967) – 2208
- שם האחת-קובץ ספרותי לזכרה של
עדה זמורה (תל-אביב, תשכ"ח/
1968) – 2230
- שמואל יוסף עגנון מבחר מאמרים
על יצירתו (תל-אביב, תשמ"ב/
1982) – 2572
- שמואל ניגער-בוך (ניו-יאָרק, 1958)
– 1723
- קאליפּאָרניער און ישראל יומטוב-
בלעטער (לוס אנג'לס ותל-אביב)
– 1875, 1880, 1898
- קבוצות עילית ושכבות מנהיגות
בתולדות ישראל ובתולדות העמים
קובץ הרצאות שהושמעו בכנס
העשירי לעיון בהיסטוריה, חנוכה
תשכ"ה (ירושלים, תשכ"ז/1966)
– 2122
- קהילת רישא ספר זכרון (תל-אביב,
תשכ"ח/1967) – 2226
- קול העם (תל-אביב) – 1403, 2470
- קול ישראל (ירושלים) – 1434
- קוממיות עתון הסופר העברי ליום
העצמאות (תל-אביב) – 1444,
1468, 1514
- קורות ירחון לידיעת-העבר (תל-
אביב) – 2580
- קטיף ילקוט לדברי ספרות, הגות
ואמנות (פתח-תקוה) – 1530,
2475, 2533, 2692, 2720, 2859
- קענעדער אלדער (מאָנטרעאַל) –
2508
- קרית ספר (ירושלים) – 2036, 276
- ר' בנימין זכרוננו לברכה (ירושלים,
כ"ב טבת תשי"ח) – 1766
- רשומות (סדרה חדשה) (תל-אביב) –
1210-1214, 1227-1229, 1254-
1260, 1498
- שאול טשרניחובסקי מבחר מאמרי
ביקורת על יצירתו (תל-אביב,
תשל"ו/1976) – 1248, 2600א
- השבוע (קבוץ בית אלפא) – 2677
- שבט ועם במה לבירור בעיות
הצבור הספרדי בארץ ובגולה
(ירושלים) – 1878
- שבילי האמונה כדור האחרון אוסף

- תשע בערב (תל-אביב) – 288
An anthology of Hebrew essays
 (Tel-Aviv, 1966) – 2170
Connaissance d'Israel, revue
 internationale des études
 Israéliennes (Belgium) – 2653
Dawar – Deutsche Wochenaus-
 gabe (Tel-Aviv) – 198, 199
The field of Yiddish studies in
 Yiddish language, folklore
 and literature (New York,
 The Hague, (etc.) – 1506,
 1533, 1545, 2131, 2763
Gedenkbuch der unterge-
gangenen-Judengemeinden des
Burgenlandes / hrsg. von
 Hugo Gold (Tel-Aviv, 1970) –
 2324
The Jewish quarterly (London)
 – 2527
Joseph Leftwich at eighty-five a
 collection evaluation (London,
 January 1978) – 2693
M B Mitteilungsblatt des Irgun
Olej Merkas Europa (Tel-
 Aviv) – 1405, 1406
Never say die! a thousand years
 of Yiddish in Jewish life and
 letters (The Hague, 1981) –
 1449
Nowiny Kurier (Tel-Aviv) –
 2532, 2643
Revista cultului Mozaic
 (București) – 2836
Viăța noastră (Tel-Aviv) – 2668

- שרשים קבצים לחקר הקיבוץ
 ותנועת העבודה (תל-אביב) –
 2825
 תהליכים בהכנת תוכניות-לימודים
 הצעות להקמת המרכז לחקר
 תוכניות-הלימודים ולפיתוחה
 בישראל... (ירושלים, אב
 תשכ"ד/אוגוסט 1964) – 2102
 תו שין דלת שנתון 'דבר' לדברי
 ספרות, עיון וסקירה (תל-אביב,
 תש"ה) – 1157
 תו שין ט"ת שנתון 'דבר', קובץ
 לדברי ספרות, עיון וסקירה (תל-
 אביב, תש"י) – 1371
 תו שין יוד דלת שנתון 'דבר' לדברי
 ספרות, עיון וסקירה (תל-אביב,
 תשי"ג) – 1527
 תולדות כתב-עת לדברי ימי היהודים
 והיהדות ברומניה (תל-אביב) –
 2589
 התנועה לאחדות העבודה (תל-אביב)
 – 1216, 1184
 תנועת העבודה בארץ-ישראל-ויחסה
 לדת פרנטוקול מיום עיון
 שהתקיים באוניברסיטת תל-אביב
 בעקבות מחקרו של דוד כנעני
 'העליה השניה העובדת ויחסה
 לדת ולמסורת'... (תל-אביב,
 1976) – 2607
 התפילה היהודית – המשך-יחידוש
 (ירושלים, תשל"ח/1978) – 2506
 תפריט (צה"ל) – 1350, 1397
 מצליל (חיפה) – 1396, 1935
 תרבות (לונדון) – 1342, 1407,
 2245, 2234
 תרבות ישראל ותנועת העבודה
 בימינו (תל-אביב, תשכ"א) –

מפתח ספרי דב סדן

1017, 1021, 1023-1025, 1031,	ממחזז הילדות [מהד' א.] (תל-אביב:
1035, 1037, 1039-1043, 1046-	דבר, תרצ"ח) - 2, 304; 388,
1048, 1050, 1051, 1053, 1056,	" 2543, 2114, 389
1057, 1059, 1069, 1121, 1144,	באלכסון (תל-אביב: גזית, חש"ב) -
1223, 1314, 1379, 1406, 1413,	201, 219, 734, 743
1415, 2201	אחרית השעשועים (תל-אביב:
אבני כחן (תל-אביב: מחברות	הקיבוץ המאוחד, תש"ו) - 3, 4
לספרות, תשי"א) - 10, 244,	441, 469, 471, 520, 534
253, 258, 278, 285, 290, 383,	ממעגל הנעורים [מהד' א.] (תל-
385, 392, 393, 450, 486, 564,	אביב: עם-עובד, תש"ו) - 3,
1032, 1044, 1052, 1126, 1133,	1094, 1195, 2112
1166, 1231, 1247, 1282, 1287,	מעשים שהיו כך היו (תל-אביב:
1354, 1355, 1374, 1380, 1384,	ידיעות אחרונות, תש"ז) - 3, 4,
1384, 1414, 1418, 1587, 2183,	1168, 1177, 1182, 1190
2432, 2600א, 2792א.	כוכב נידח (מרחביה: הקיבוץ הארצי
קערת אגוזים (תל-אביב: מ' ניומן,	השומר הצעיר, ספרית פועלים,
תשי"ג) - 1503, 1892, 2201	1950) - 305
הנמר וידידו המנמנם (עין-חרוד:	קערת צמוקים (תל-אביב: מ. ניומן,
הקיבוץ המאוחד, תשי"א) - 255,	תשי"י) - 728, 732, 738, 739,
423, 497, 498, 548, 813, 818,	741, 747, 751, 755, 757-759,
822, 865, 870, 887, 891, 893,	762, 766, 770, 776, 777, 783,
1018, 1065, 1123, 1124, 1156,	785, 790, 791, 794, 797, 801-
1157, 1278	803, 805, 809, 812, 817, 821,
אבני זכרון (תל-אביב: עם-עובד,	825, 829, 830, 834, 839, 847,
תשי"ד) - 275, 299, 312, 363,	851, 854, 856, 859, 863, 866,
499, 553, 724, 735, 820, 850,	871, 876, 877, 879, 882, 884,
878, 921, 991, 992, 1007,	890, 892, 894, 896, 898, 901,
1009, 1102, 1153, 1160, 1175,	904, 907, 912, 914, 917, 919,
1188, 1251, 1295, 1324, 1370,	923, 926, 929, 934, 935, 943,
1371, 1378, 1399, 1452, 1461,	944, 946, 948, 951, 957, 959,
1509, 1656, 2071	962, 966, 968, 971, 974, 985,
אבני שפה (תל-אביב: עם עובד,	988, 990, 994, 997, 999, 1000,
תשט"ז) - 880, 886, 933, 995,	1002, 1004, 1006, 1008, 1011,

,1126 ,486 ,450 ,393 ,392
,1354 ,1218 ,1216 ,1133 ,1132
,1414 ,1384 ,1380 ,1374 ,1355
,1538 ,1482 ,1471 ,1441 ,1433
,1622 ,1587 ,1585 ,1580 ,1576
,1741 ,1739 ,1683 ,1628 ,1623
,1779 ,1766 ,1765 ,1762 ,1754
,1919 ,1869 ,1866 ,1855 ,1783
,2558 ,2432 ,1960 ,1932 ,1921
א.2792 ,2659 ,2600 ,2597

אבני גבול (תל-אביב: מסדה, 1964)
- 244 ,250 ,285 ,385 ,515 ,545
,824 ,950 ,1052 ,1293 ,1357
,1418 ,1548 ,1589 ,1595 ,1795
1881 ,1996

גלגל המועדים (תל-אביב: מסדה,
1964) - 1517 ,1559 ,1624
,1638 ,1650 ,1670 ,1672 ,1696
,1731 ,1732 ,1733 ,1737 ,1738
1775 ,1822 ,1828 ,1917 ,2048

יריד השעשועים (תל-אביב: מסדה,
1964) - 249 ,1131 ,1137 ,1455
,1523 ,1526 ,1556 ,1562 ,1564
,1573 ,1582 ,1583 ,1596 ,1601
,1605 ,1608 ,1610 ,1618 ,1621
,1639 ,1641 ,1690 ,1707 ,1715
,1725 ,1796 ,1803 ,1805 ,1814
,1816 ,1835 ,1839 ,1847 ,1849
1924 ,1947 ,1984

בצאתך ובאהלך. (רמת-גן: אגודת
הסופרים בישראל ליד הוצאת
מסדה, 1966) - 1558 ,1653
1668 ,1824 ,2050 ,2140 ,2152
די חכמה פון חכמות (תל-אביב: י.ל.
פריץ, תשכ"ח/1967) - 1983
,1991 ,2000 ,2011 ,2024 ,2025
,2028 ,2029 ,2040 ,2053 ,2059

,1055 ,1109 ,1170 ,1321 ,1372
,1388 ,1392 ,1401 ,1416 ,1423
,1425 ,1440 ,1442 ,1456 ,1465
,1470 ,1474 ,1475 ,1478 ,1483
,1489 ,1490 ,1493 ,1494 ,1496
,1506 ,1508 ,1515 ,1519 ,1520
,1524 ,1527 ,1532 ,1533 ,1535
,1541 ,1545 ,1549 ,1552 ,2062
2285 ,2816

לשון סופר. וספר (ירושלים: הוצאת
המוזכירות המדעית של האקדמיה
ללשון העברית, תשי"ח) - 1
על ש"י עגנון [מהד' א.] (תל-אביב:
הקיבוץ המאוחד, תשי"ט/1959) -
1 ,392 ,393 ,1320 ,1576 ,1579
,1580 ,1581 ,1735 ,1783 ,1784
,1785 ,1786 ,1789 ,1801 ,1810
1826

אבני מפתן כרך ראשון (תל-אביב:
י.ל. פריץ, תשכ"ב/1961) - 11
,33 ,42 ,276 ,564 ,823 ,1166
,1247 ,1467 ,1476 ,1488 ,1501
,1511 ,1534 ,1537 ,1560 ,1563
,1568 ,1575 ,1598 ,1620 ,1633
,1723 ,1761 ,1808 ,1811 ,1815
,1817 ,1818 ,1846 ,1858 ,1871
1888 ,1914 ,1931 ,1933 ,2226

אבני בדק (תל-אביב: הקיבוץ
המאוחד, תשכ"ב/1962) - 258
,503 ,505 ,826 ,837 ,862 ,1028
,1327 ,1339 ,1351 ,1364 ,1365
,1367 ,1420 ,1491 ,1546 ,1574
,1751 ,1777 ,1791 ,1798 ,1804
,1850 ,1859 ,1864 ,1870 ,1886
1889 ,1911 ,1941 ,2170 ,2644
בין דין לחשבון (תל-אביב: דביר,
תשכ"ג/1963) - 253 ,290 ,383

,2340 ,2326 ,2312 ,2311 ,2310
 ,2382 ,2372 ,2357 ,2353 ,2344
 2406 ,2401 ,2397 ,2395 ,2390
 צווייטער באנד (1972) – 1986
 ,2037 ,2027 ,2017 ,2005 ,1990
 ,2208 ,2200 ,2083 ,2055 ,2049
 ,2413 ,2412 ,2325 ,2235 ,2218
 ,2436 ,2422 ,2421 ,2416 ,2415
 2449 ,2445 ,2440
 בלשון מדבר בעדו (תל-אביב: עקד,
 תשל"ב/1972) – 1956 ,1948
 ,2107 ,1999 ,1992 ,1980 ,1957
 ,2407 ,2399 ,2299 ,2252 ,2117
 2427 ,2408
 אלופי ומיודעי (תל-אביב: עם עובד
 – תרבות וחינוך, תשל"ב/1972) –
 ,820 ,735 ,724 ,275 ,22 ,14
 ,1251 ,1160 ,1122 ,1120 ,1102
 ,1936 ,1904 ,1629 ,1370 ,1324
 ,2106 ,2041 ,1982 ,1978 ,1955
 ,2233 ,2225 ,2220 ,2174 ,2122
 2430 ,2387 ,2347 ,2269
 פולמוס ושווה-פולמוס (ירושלים:
 מוסד ביאליק, תשל"ב/1972) –
 ,963 ,925 ,916 ,913 ,910 ,512
 ,1344 ,986 ,984 ,979 ,972
 ,1809 ,1550 ,1500 ,1462 ,1346
 ,2044 ,2043 ,1950 ,1876 ,1812
 ,2182 ,2181 ,2092 ,2086 ,2066
 ,2253 ,2246 ,2245 ,2241 ,2190
 2376 ,2335
 אבני מפתן כרך שלישי (תל-אביב:
 י.ל. פרץ, תשל"ב/1972) – 21
 ,2244 ,1966 ,278 ,53 ,48 ,34
 ,2289 ,2283 ,2282 ,2279 ,2248
 ,2314 ,2306 ,2298 ,2296 ,2292
 ,2348 ,2345 ,2337 ,2319 ,2315

,2081 ,2076 ,2075 ,2073 ,2063
 ,2134 ,2133 ,2123 ,2118 ,2110
 2176 ,2137
 בין שאילה לקנין (תל-אביב: החוג
 לספרות עברית, בהוצאת מפעל
 השכפול, אוניברסיטת תל-אביב,
 תשכ"ט/1969) – 1882 ,1925
 2264 ,2219
 אבני מפתן כרך שני (תל-אביב: י.ל.
 פרץ, 1970) – 16 ,17 ,18 ,34
 ,308 ,309 ,433 ,1890 ,1893
 ,1961 ,1962 ,1964 ,1995 ,1998
 ,2045 ,2056 ,2067 ,2094 ,2132
 ,2148 ,2155 ,2171 ,2216 ,2221
 2271 ,2231
 אבני גדר (רמת-גן: אגודת הסופרים
 העברים בישראל, ליד הוצאת
 מסדה, 1970) – 1530 ,1586
 ,1713 ,1793 ,1942 ,1977 ,2080
 ,2084 ,2116 ,2126 ,2132 ,2142
 ,2153 ,2155 ,2156 ,2158 ,2171
 2203 ,2212 ,2263 ,2274
 אלכה ואשוכה (תל-אביב: דון,
 בשיתוף 'העובד הדתי' בהסתדרות
 העובדים בא"י, 1971) – 483
 ,493 ,507 ,508 ,509 ,523 ,540
 ,544 ,550 ,559 ,568 ,695 ,888
 ,906 ,1068 ,1073 ,1077 ,1349
 ,1943 ,1976 ,2035 ,2078 ,2130
 2147 ,2198 ,2227 ,2394
 חן גריבעלעך ערשטער באנד
 (בווענאָס-איירעס: אלוועלטלעכער
 יידישער קולטור-קאָנגרעס,
 ארגענטינער אפטייל, 1971) –
 ,1987 ,2135 ,2192 ,2266 ,2268
 ,2273 ,2278 ,2280 ,2286 ,2288
 ,2290 ,2295 ,2301 ,2303 ,2305

2570
מכותו של מקרא (ירושלים: מ' ניומן, תשל"ז) - 1845, 1743, 2272, 2196, 2187, 2077, 1862, 2297, 2331, 2533, 2605, 2569
ארחות ושבילים כרך האישים (חל-אביב: עם-עובד, תשל"ח/1977) - 1554, 1504, 1486, 1282, 13, 1577, 1938, 1970, 1979, 2010, 2162, 2104, 2087, 2047, 2026, 2327, 2323, 2300, 2258, 2234, 2392, 2391, 2375, 2343, 2329, 2428, 2417, 2403, 2396, 2461, 2458, 2453, 2430, 2525, 2523, 2502, 2490, 2465, 2554, 2551, 2550, 2542, 2536, 2592, 2587, 2584, 2567, 2555, 2637, 2633, 2625, 2612, 2611, 2655, 2638
כרך הענינים - 15, 282, 284, 287, 447, 424, 421, 406, 373, 289, 793, 729, 578, 491, 488, 479, 1326, 1287, 1085, 973, 909, 1409, 1432, 1459, 1790, 1937, 2157, 2129, 2096, 2072, 2002, 2506, 2504, 2434, 2265, 2222, 2615, 2608, 2607, 2594, 2591, 2703, 2645, 2644, 2619
א וואָרט באשטייט צווייטער באנד (חל-אביב: י.ל. פרץ, תשל"ח/1978) - 2459, 2454, 1497, 2552, 2516, 2513, 2496, 2463, 2568, 2565, 2563, 2557, 2553, 2590, 2583, 2581, 2574, 2569, 2604, 2603, 2601, 2596, 2595, 2626, 2618, 2613, 2609, 2606, 2658, 2627

,2378, 2368, 2364, 2362, 2358, 2437, 2419, 2411, 2398, 2383, 2585
היימישע כתבים ערשטער טייל (חל-אביב: המנורה, תשל"ג/1972) - 1467, 1431, 48, 34, 20, 1511, 1628, 1723, 1761, 1778, 1808, 1811, 1830, 1846, 1858, 1880, 1914, 1988, 2074, 2132, 2276, 2285, 2293, 2339, 2346, 2348, 2361, 2367, 2369, 2377, 2385, 2389, 2402, 2404, 2405, 2418, 2411
צווייטער טייל - 1913, 1449, 1940, 1972, 2094, 2154, 2199, 2237, 2247, 2291, 2306, 2316, 2317, 2320, 2330, 2332, 2333, 2334, 2342, 2350, 2355, 2365, 2373, 2374, 2379, 2380, 2381, 2478, 2388, 2381
מדינת בית (חל-אביב: עם עובד - תרבות וחינוך, תשל"ד/1974) - 1340, 1323, 1305, 1169, 311, 1358, 1369, 1375, 1468, 1514, 1521, 1578, 1878, 1946, 1951, 1963, 2064, 2109, 2124, 2161, 2163, 2168, 2173, 2179, 2188, 2211, 2213, 2223, 2254, 2255, 2256, 2259, 2270, 2281, 2321, 2371
א וואָרט באשטייט ערשטער באנד (חל-אביב: י.ל. פרץ, תשל"ה/1975) - 2452, 2435, 1994, 2457, 2467, 2468, 2477, 2484, 2486, 2491, 2494, 2498, 2521, 2522, 2524, 2526, 2529, 2535, 2537, 2538, 2540, 2541, 2546

,1168 ,591 ,534 ,520 ,441
 ,1190 ,1182 ,1177 ,1174 ,1171
 2662 ,1687
 צווישן ווייט און נאענט (תל-אביב:
 ישראל בוך, תשמ"ב/1982) - 5,
 ,2663 ,2656 ,2652 ,2631 ,1988
 ,2721 ,2720 ,2715 ,2709 ,2685
 ,2740 ,2738 ,2737 ,2731 ,2730
 ,2756 ,2754 ,2747 ,2745 ,2742
 ,2779 ,2773 ,2768 ,2767 ,2764
 2781
 אבני שעשוע כרך ראשון (תל-אביב:
 עקד, תשמ"ג/1983) - 6 ,1216
 ,1479 ,1446 ,1403 ,1330 ,1284
 ,2562 ,2561 ,1915 ,1823 ,1724
 2634
 א וואָרט באשטייט דריטער באנד
 (תל-אביב: י.ל. פרץ, תשמ"ג/
 1983) ; 7 ,2640 ,2635 ,2474
 ,2670 ,2664 ,2657 ,2642 ,2641
 ,2724 ,2723 ,2716 ,2697 ,2696
 2795 ,2790 ,2789 ,2758
 אין און ארום יידישוואַרג ערשטער-
 באנד (תל-אביב: עם עובד,
 תשמ"ה/1984) - 8 ,37 ,33 ,30
 ,2462 ,489 ,53 ,47 ,45 ,41 ,38
 ,2787 ,2778 ,2760 ,2672 ,2648
 ,2811 ,2810 ,2809 ,2803 ,2793
 ,2823 ,2821 ,2818 ,2815 ,2813
 ,2836 ,2830 ,2827 ,2826 ,2824
 ,2854 ,2850 ,2846 ,2845 ,2841
 ,2873 ,2869 ,2865 ,2860 ,2856
 2885 ,2880 ,2877

על ש"י עגנון [מהד' ב.] (תל-אביב:
 הקיבוץ המאוחד, תשל"ט/1978) -
 ,1580 ,1576 ,1320 ,393 ,392
 ,1810 ,1801 ,1784 ,1783 ,1735
 ,2212 ,2070 ,1960 ,1866 ,1820
 ,2354 ,2349 ,2341 ,2263 ,2260
 2614 ,2572 ,2531 ,2530 ,2393
 ארחות ושבילים כרך סופרי יידיש
 וספרותה (תל-אביב: עם עובד,
 תשל"ט/1979) - 1295 ,2069
 ,2438 ,2429 ,2420 ,2402 ,2351
 ,2472 ,2464 ,2460 ,2456 ,2441
 ,2528 ,2519 ,2518 ,2485 ,2476
 ,2617 ,2589 ,2578 ,2573 ,2545
 ,2710 ,2683 ,2632 ,2622 ,2620
 2734 ; 2730 ,2726 ,2715
 טויערן און טירן (תל-אביב: ישראל
 בוך, תשל"ט/1979) - 1126
 ,2426 ,2425 ,2267 ,1310 ,1295
 ,2460 ,2455 ,2450 ,2442 ,2439
 ,2566 ,2520 ,2514 ,2507 ,2466
 ,2673 ,2649 ,2636 ,2629 ,2573
 ,2690 ,2689 ,2684 ,2683 ,2679
 2791 ,2735 ,2725 ,2694 ,2691
 ממחוז הילדות [מהד' ב.] (תל-אביב:
 עם-עובד, תשמ"א/1981) - 2
 2114 ,471 ,469 ,389 ,388 ,304
 ממעגל הנעורים [מהד' ב.] (תל-
 אביב: עם עובד, תשמ"א/1981) -
 ,1437 ,1195 ,1171 ,1094 ,3
 2112
 עיר ואם בעיני בניה (תל-אביב: עם
 עובד, תשמ"א/1981) ; 4 ,221

מפתח כינויי העט

<p>849 ,846 ,832 ,815 ג. לקטור 438 בימבום 1001 ,889 ,792 בעל-שומע 789 בעלי-בתים חרדים בלתי מפלגתיים ב194</p> <p>ג. דלאי 998 ,945 ,857 ,855 ,852 ,1012 ,1022 ,1108 ,1111 ,1113 ,1116 ,1118 ,1143 ,1147 ,1151 ,1167 ,1165 ,1158</p> <p>ג.פ. 590 ,589 ,586 ,583 ,582 ,594 ,595 ,600 ,603 ,605 ,610 ,634 ,639 ,641 ,643 ,645 ,649 ,650 ,656-659 ,663 ,668 ,672 ,681 ,687-689 ,691 ,704 ,708 ,710-712 ,716 ,717 ,725 ,730 ,736 ,740 ,745 ,749 ,753 ,767 ,778 ,782 ,804 ,816</p> <p>ד. 378 ,317</p> <p>ד.ס. 2624 ,2069 ,1566 ,1341 ,43</p> <p>ד.ש. 246 ,244 ,236 ,200 ,128 ,247 ,250 ,253 ,255 ,258 ,265 ,284 ,285 ,290 ,299 ,314 ,358 ,361 ,366 ,370 ,373 ,383 ,386 ,390 ,394-412 ,414-416 ,418-430 ,432-435 ,437 ,439 ,440 ,442-450 ,452-454 ,456 ,468 ,470 ,473 ,475-482 ,484 ,486 ,487 ,492 ,493 ,497 ,498 ,500 ,502 ,507-509 ,514-516 ,518 ,523 ,526 ,530 ,531 ,538</p>	<p>[לא חתום] 185-182 ,180-129 ,189 ,191 ,193 ,194 ,209 ,210 ,212-216 ,225-227 ,229-231 ,241 ,243 ,245 ,257 ,260 ,280 ,310 ,320 ,381 ,382 ,383 ,431 ,436 ,472 ,474 ,525 ,571 ,572 ,574-756 ,746 ,745 ,721 ,706 ,577 ,764 ,769 ,796 ,798 ,799 ,873 ,941 ,964 ,976 ,981 ,993 ,1003 ,1005 ,1029 ,1049 ,1063 ,1075 ,1099 ,1101 ,1155 ,1178 ,1179 ,1209 ,1231 ,1240 ,1242 ,1254 ,1410 ,1438 ,1439 ,1457 ,1481 ,1499 ,1543 ,2019 ,2166 ,2201 ,2207 ,2360 ,2410 ,2511</p> <p>א. 1104</p> <p>א.ס. 665 ,661 ,660 ,640 ,573 ,676 ,680 ,683 ,686 ,690</p> <p>א.צ. 190</p> <p>א. קמאי 719 ,679 ,670 ,669 ,666 ,669 ,1066-1068 ,1071 ,1074 ,1076 ,1078 ,1082-1080 ,1145</p> <p>אביתר 293 ,283 ,262 ,251 ,208 ,296 ,306 ,316 ,319 ,344 ,350 ,391 ,397 ,417 ,467 ,494 ,496 ,510 ,527 ,537 ,539 ,965 ,1317 ,1322 ,1363 ,1366 ,1748 ,1759</p> <p>אוהב ספר 635</p> <p>אחד התלמידים 622 ,579</p> <p>אחיקם 375</p> <p>אליף 371 ,192 ,188-186</p> <p>ב. 811 ,808 ,807 ,597 ,234 ,181</p>
---	--

לוט 202, 203	540, 543, 544, 548, 550, 559
	561, 563, 567, 569, 629, 697
מ.א. 558	699, 754, 843, 1083, 1097
מ.ד. (מערכת דבר) 211, 268, 303	1110, 1112, 1211-1214, 1227
384, 387, 457, 742, 784, 1019	1229, 1237-1239, 1255, 1259
1058, 1221, 1398	דאל 307, 309
מ.פ. 588, 596	דלאי 840, 848, 860, 864, 867
מאזין 1663	920, 983, 1087
המעריך 529	דל"ת 353, 501, 503, 504, 506
	513, 519, 521, 533, 535, 536
עין 233	
	חצי-נוקדן 1173
פ.ג. 720	
פלוני 737	טס 240, 264, 266, 267, 269, 272
	277, 279, 281, 282, 287, 289
צדדי 1616	291, 323-335, 337-342, 346
	349, 351, 352, 354, 355, 357
קורא 232	359, 360, 362, 367-369, 372
	374, 376, 377, 379, 488, 490
ר.ט. 220, 249, 254, 259, 263	491, 541, 542, 546, 1325
286, 300, 313, 343, 345, 385	1326, 1328, 1329, 1332, 1334
483, 996	1335, 1337, 1362, 1373, 1376
ר.ל. 614, 620, 625	1377, 1383, 1389, 1391
רושם 584, 587, 593, 601, 604	
607, 609, 617	ידיד 627, 685
ש.ל. 580, 585, 619	ל.ו. 205-207, 273
שואל 626, 628	ל.ר. 581, 592, 598, 599, 612
שטאק, בערל 489, 1348	614, 615, 618, 621, 625, 636
	642, 648, 653, 654, 662, 671
תושבי הגוש 292	675, 678, 682, 684, 693, 715
	718, 788, 800

מפתח מלים, צירופים, אמרות ופתגמים

עברית

גלגל חמישי 2224	אבקה – אבחת־חרב 2077
הדבור ככסף והשתיקה כזהב 1647	אבי אבי 1862
מדחי אל דחי 1489	שם נפלו באדיר 2831
דמעות־תנין 1715	אדמוני עם יפה עיניים 1706
דרכים אבלות 1520	אזלת יד 1541
הדור נאה זיו עולם 2062	אינש באינש פגע, טורא בטורא לא
כולו הפך לבן 1973	פגע 1196
הרמיז – הרמזה 1400	אף ברי 2605
התקסר 1362, 1373	בין אף לכף – טרף נפשו בכפו 1508
ומשלך־יתנו לך 2108	אריה שאג מי לא ירא 2185
נניה 1095, 2697	ארץ גזרה 1475, 1490
זה 1567	שגל דאשתקד 1494
יוצק זהב רותח לתוך פיו 1466,	את 1848
2017	כאפס יד 1555
זוית 2230	בהק 1440
זמיר 2089	בוקי־סרוקי 1442
חבל על דאבדין ולא משתכחין 2613	לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוח
מה חג פתאום הוא עליך 1408	1848
חובש ספסל 1456	בחמלה רבה 1416, 1519, 2816
חיטה שנקברה 1697, 2169	בית החיים 1109, 1524
חכה רגע 1465	בית היוצר 1515
חרדת אלהים 1421	בכור שטן 2808, 2865
חרש מזימות 1719, 1807	בעל החוטם מתבקש 2801
טנדו 1425	כל בעלי השיר יוצאים בשיר 1947
טפסר 1054	בעלן, בעלנות [בלען] 1916
באשר יהודי טוב הולך, שם שיפון	בשעת מעשה 2669
טוב גדל 1675	בשעתו – בשעתה 1853
ינה 2273	קבורת בשר החמור 1356
יין עגבים 1392	בתי נפש 1535
ינוס [יאנוס] 1733	גבר בעלמה 1392
בכל אשר יפנה יצליח 1710	גג על גג 2848
כבד את אביך 1819, 1821	גיל ורעדה 1693

עשרות 2719	כבשו פניהם בקרקע 1569
פנה - ראה 2792, 1170, 995	כהוא זה 2187
דו-פרצופין 1757	ככר 1423
ברכת פתאום 2328	כל ולך - הכל בכל 2197
צהר לתיבה 1198	אבד עליו כלח 1743
צוער 1089	לצאת מן הכלים 2512
צור - גל 1602	על כנפי נשרים 1427
צידה לדרך 2635	לו כסילים לשוק לא הלכו, החנונים
אהבת ציון 2308	סחורה גרועה לא מכרו 1621
צל הרים כהרים 2864	לבשו כרים הצאן 1250
צל תמר 1672	על כרעי תרנגולת 1527
קול קורא במדבר 1532, 1436	זימן לבנים 1549
רבה אמונתך 1416	לולים 1659
צעיר רודם 1552	לפיד בוז 1496
ריח מים 1736, 1611	מה בוער? 1507
הריח נשמע 1478	מטבע - מרצע, וכדומה 1372
רשמן 1435	מטרון 2344, 1226
שדה 1321	מלאך 1887
שהי פהי 2294	מקלט 1716
שונר 1381	מראה מקום ימלא חסרונו 1814
לא עת חוס שושנים בבעור יערות	משאת-נפש 1388
1926	עד מתי 2843, 2639
ש"י עולמות 2119	אל נאור 1758, 1264
שלומיאל 1428	סוכה מריחה 1493, 1483
מאה שערים 2331, 1845	ספל אדירים 1770
תבונת כפים 1646, 1265	ספר 1469
התוית תו 1900	בין עב לכף 2272
תועי מדבר 1597	עגולה 1401, 1055
תקות אנוש רמה 880	אבדה עולמית 1553
תרח-זקן 1545, 1533, 1506	עכברא דשכיב אדינרי 1673
	עלוקה 2533
	עם-עולם 1392
	ענה 1856
	ער - פרס 1306, 933, 880
יידיש	אין לך כל עשב ועשב שאין לו
די אויג פון בעל-הבית מאכט פעט	מלאך ברקיע שמכה אותו ואומר
דעם פערד 2204	לו גדל 2101, 2095

קיין שופר-נישט בלאָזן 1924
 ארבעס אין דער וואנט 2862
 באדינג 2474
 ער מיינט אז ער האט איינגענומען
 כאלוגראַף 2540
 ער איז אַראָן מיט א באַסאמא 2076
 א באַרג מיט א באַרג קומען זיך
 נישט צונויף, א מענטש מיט א
 מענטשן יאָ 1997, 2195
 עס איז כבל; כבל - סחורה 2049,
 2055
 כגילופין 2484
 כיל דא געין א פאטש, פליסטו קא
 כויבעריק 2570
 יאק ביידא, טא דא זשידא 1984
 איך זאָל אזוי נישט וויסן פון קיין
 כייזער וועטשערע 1849
 א ביסל און א ביסל ווערט א פולע
 שיסל 2005
 דער ערשטער ב'סן איז אן עגבער
 1627
 דער ערשטער ביסן מאכט א לאַך,
 דער צווייטער גייט נאך 1632
 שטארבן זאָל עס און כירך זאל עס
 הייסן 2892
 ככור שטן 2808, 2865
 זאָל זיין בלאָ, אבי ס'איז דאָ 2849
 ויקרב משיחיה - וואָס גיכער דו
 וועסט שמירן, בעגלא ובזמן קריב
 - וועט דאָס וועגעלע קומען וואָס
 גיכער 2053
 בער - באר 2640
 ער איז ביי זיך א גאַנצער בשעת-
 מעשה. ער דרייט זיך ארום ווי א
 גאנצער בשעת-מעשה 2082
 כראשית - בריא, אלהים - עס 1816
 גאָט איז נישט כאַנקראָט 1991

מען פרעגט ניט אויף וואס ימען
 זיצט, נאר אויף וויפיל מען זיצט
 1630
 אויפלאג - אויפלאגע 2613
 וואס לויפן עפעס די פאלעסטינזעס
 צוריק, ווייל אוירא דארף-ישראל
 מחכים 1805
 האוכל בשוק דומה לכלב; האוכל
 בשוק דומה לפארשוק 1601,
 2524
 אז מען האט ניט אונטן - האט מעט
 ניט אויבן 1562
 איגן-מיגן 2907
 איי 2716
 אייבעלעך-תוספות 2873
 אייגנס 2641
 די אייער זענען קליגער פון די
 הינער 1993
 אייל 2752
 איקס-מיקס-דריקס 2907
 במקום שאין איש איז א הערינג
 אויך א פיש 1583
 וואָס הערט זיך מכוח אכצן און
 דרייצן 2498
 אלוהי, נשמה שנתת בי - גלייך
 וואלסט מיר אריינגעשטעלט א
 נייע נשמה 2477
 וואָס טויגען די אלטע שמות 2232
 אליהו, עליע וכד' 2845
 אליין איז די נשמה ריין 2123, 2868
 אנטירן 2870
 אף ברי, דער טאטע איז נישט הי
 2605, 2229
 אָקופ 2544
 אן אָקס פאר אַ גראָשן אז דער
 גראָשן איז ניטא 1584
 אן אָקס האט א לאַנגע צונג און קען

2818 דרך ארץ	גאָטעכע, געטער, געטינס, געטין,
2664 האָדער	גאָטן וכדומה 2790
ער קוקט ווי א האָן אין בני-אדם	גאָלד ווערט נישט פאַרעלטערט;
1897	גאָלד ווערט נישט פאַריערט 1835
בידאי אָן האָניטשקעס אבי מיט	גיסן גאָלד אין האַלדז 1466, 2017
העניטשקעס 2422	גאַנץ [גאַנדז] גוט - קאַטשקע
ער האָט געמאכט א גאַנצן האָפן	בעסער 2415
2029	גארטל-הענגער 2073
2052 הולאַי דושאַ	גאַרן 2208
ביו הונדערט און צוואנציק יאָר	ס'איז גאַרנישט מיט גאַרנישט 1609
2311	פון גאַרנישט מיט גארנישט בלייבט
דאוואי הוסאַר - שרייט די גאַנדז	גארנישט 2194
1835	גָביר 2486
2357 היימוויי	א ייד א גָביר 1987
ס'האָט א הילך געטאַן א דזנער 2765	גוט איז בעסער פון בעסער 1605
ער האָט אים אָנגעטרעטן אויף די	גלאַז 2454, 2459, 2463
הינער-אויגן 1990	דריסט נישט פון גלאַז 2463
ליגן אין הינערפלעט 2303	זאָל איין גאָט אָפהיטן ווען עם
גרויס ווי המן 2175, 2176	צעשפילן זיך די געבליטן 2137
הערן, זען און שווייגן 2008	א ריר אויפן געהיר [=געהירן]
חתן כלה הערצן זיך, מאן און ווייב	2034
דוטשקן זיך 1636	געווינקייט איז די צווייטע נאטור
זיי מעגן ביי דיר אין הרובע הייצן...	2395
2749	געווען; גיוואין; גיזאין; באַזים
1513 וואַכער	1983
נישט דיך מיין איד, די וואנט 'מיין	גאָט זאָל נאָר געבן געזונט און
איך 2011	פּרנסה 2501
וואַניה 1095, 2697	געל; געלב 2522
נו, און פון וואנען וועלן מיר לעבן?	גוט מאַרגן געלע, רעטעך טראַג איד
1562	2192
יעדער וואַרם האָט זיך זיין דאַרם	ביסטו נאָך כאַטש געמל'עט 2581
2063	מיט גאַנצן געשלידער 2397
וויל דעם וואַס קען געבן, דעם וואַס	גראַם שטראַם מאַך מיר א לעטניק
מוז נעמען 2338	1985, 2022
א שלעכט ווייב איז א ריס אין לייב	אין גראַף פּאַטאַצקיס יאָרן 2278
2288	גרויזאַם - גרויס 2406
וועווריק, וועווערקע 2688	א דאַנק איז עולם הבא 2186

יונה, 2273; 2280
 יעדער ייד האט זיין פעקל 2120,
 2647, 2579
 ייחוס. נאָ [בית] קברות א וודאָמו
 צרות-2206, 2214
 די זעלבע יענטע נאָר אן אנדערע
 לענטע 1839
 עס איז די אייגנענ יענטע נאָר
 אנדערש געשלייערט 2549,
 2556, 2564
 אז א קינד האָט נישט קאן טאַרבע
 [=תרבות] 2569
 כבוד איז ווי א שאָטן, וואס מער עען
 לויפט אים נאָך דאָס ווייטער
 אַנטלויפט ער. 1639
 ברכת כהנים, 2553, 2839
 אז מען האָט כוח – זינגט מען, א
 סימן האָסטו: עזי וזמרת יה 1805
 אז מען האָט כוח זינגט מען, ווי גאט
 האט געבאטן 2013
 אז מען האט כוח – שניידט מען,
 אויף גאטס באראָט 2013
 ער איז ביי אים א גאנצער כל זלך
 2004
 א כלה איז נישט קיין אחרוג
 [עסעריק] 1847
 לאַנטוך 2286
 יידישע יום־טובים – הייבן זיך אן
 מיט לחמא עניא און ענדיקן זיך
 מיט עוזר דלים 2145, 2184
 לייזער 2479
 לעבן פון לופט 1610
 א שטומע לעלע 2807
 לעפעלע 2713
 מאַרדער 2823, 2841
 א מאַמע איז א מוטער, א קינד איז א
 מאַסקוויטער 1994

איך מיין די גאנצע וועלט איז מיין
 2090, 2152
 וקבצנו יחד 2060
 גרינג צו זאָגן, שווער צו טראָגן
 2412
 זאפערעס 2015
 עס פארגייען זאָשפערעס 2014
 אין דער זיבעטער ריפ 2449
 ער זעצט ווי א בעקער 2701
 זעצן 2701
 וואס וואָלט איר געוואָלט פאר אייער
 זעקסערל, א זיידענע ראזשי-
 ווילקע? 1805
 חד גדיא 2902
 וואָס גייסטו מיטן חול-המועד אין
 דרויסן 2382
 חי וקיים 2785
 א חילוק איז א הויז 1618
 חמור-איזל ביסט אן אייזל 2235
 חסיד – חסידה 2413, 2905
 נישט יעדן טאָג טרעפט זיך אזא מת
 1582
 טכזיר 2823, 2841
 נאָר מיט באדינג: טראָגן לייכט און
 האָבן גרינג 2421, 2436
 טריף 2698
 טשאטשקע 2820
 מען זאָל מיר טערעס שפילן 2326
 ער-האָט זיך געזאצט א טשוואַק אין
 קאָפּ 2191
 יאַינע באַנדזש ספּאַקאַינע (=יונה,
 זיי רואיק) 2280
 א טויבער יאַץ 2001
 ווייל א יוד האָט ליב אָן אן עק 1596
 אז דר ווילסט עס נישט אין דער יוד
 – קריגסטו עס אין געבדאָטענס
 1562

דער עיפּוש מאַכט שלום 2372
 ענטפּער - ענטפּערן 2526, 2529
 עס קלאַפּט... 2340
 א קבצן אסט מאָרדע 1849
 אז מען גנבעט עפל, קריגט קען
 באַרן 2032
 עק מעק - שטרויענע זעק 2907
 א פּאַהיבעל אויף אים 2535
 פּאַטראָן 2445
 וואָס, א פּאַליציי איז איר געשטאַנען
 צוקאַפּנס 1805
 פּאַקראַקע 2537
 פּאַרצוקערן - פּאַרצוקרן 2707
 גאַט האָט ארויסגעלאָזט די זון פון
 פוטערפּאַס 2548
 פוטערפּויגל 2789
 געטעס פּויסט און שילערס רייבער
 און היינעס האַרצרייסעניש, אָט
 האָסטו די גאַנצע דייטשע
 ליטעראַטור 2059
 ער גייט אים איבער מיט פולן [מיט
 ליידיקן] 2040
 פופּע דער מאמעס 2390
 וועסט עסן פורים אין סוכה 2902
 וואָס פּאַר אַ פורים, אַזאַ פּסח 2218
 צווישן פייער און וואַסער 2795
 דאָס פייערצייג האָט זיך אויס-
 געלאזט 1582
 ס'טאַגט שוין אין פינטשעוו 1609,
 1618
 דאָס פינפטע דאָד אין וואָגן 2006
 פליאַסקע דריגע 2266
 א גראַבער פליגל 2007
 מען זאָל שניידן מיין פלייש, וואָלט
 קיין בלוט נישט גערונען 1596
 זי פּאַרדעקט זיך דאס פנים מיט-
 סטאַן 1564

א מאַן ווי א שפּאַן, און זיצט אויבנאָן
 2083
 שרייען ווי אין א מאַנהויז 2037
 מאַסקוויטער 1301
 מאָרג 2039
 המבדיל בין קודש לחול - ווער
 ס'האָט געלט אן קעשענע, דעם איז
 דאָך ווויל 1624
 מען מעג אים געטרויען די מומע
 2028
 מיגל, מיגעלן 2491
 א יעדע מכה האָט זיך זיין טריאַקע
 2696
 מכה בסראַקע עושה שלום במרומיו
 2210
 א סך מלאָבות און זוייניק ברכות
 2042
 פון מלך סאַביעסקיס צייטן 2268
 מעכעס 2440
 זיי זענען אויף מעסערשטעך 2081
 עד מתי 2639, 2843
 ער האט איר איבערגאלאזט א
 נאדיזין 1627
 נח מיט זיבן גדייזן 2312
 נחום זיי נישט קיין חכם 2401
 א יידענע האָט ניין מאס רייד 2750
 עס זאָל אפילו קומען דער נשיא פון
 כבל 2457
 סאַלטע אושמאַנטע 2133
 א סוכה אָן א סכך איז ווי א
 שטיבעלע אן א דאָך, ס'איז אלץ
 מעשה פּאַך [=פּאַרך] 1981
 סיבה 2723
 ספּאַדעק 2509
 סקאַצ-לקומט 1927
 עבן-האַלץ 2613
 עד מתי 2639

קיליקיווער משפט 2546	פענען, פענעס 2896
קינד און קייט 2467	ספר פראַלניק 2150
קלאַגמוטער 2596	זיי נישט קיין פֿריץ 2325
אונדזער דיין דארף קלאַר און דין, צום סוף איז ער שוואַרץ און	א פֿריץ דארף מען צו פארשטיין אויפן ווינק 1584
גראַב 1986, 2200	ווי א פֿריץ, שלעפט זיך נאך א קי[=סקי] 2024
דער טאטע־איז אין קלייט; די מאמע איז אין הויז 1618	מיט פרעמדע הענט איז גוט פייער צו שארן 2057
ער האָט אים געזאָגט דעם קליינער שיר־השירים 2468	צאצאָקע 2820
אַז עס קלינגט – איז חגא 2025	גאָט זאָל העלפן אַ צווילינג – געזונט און פרנסה 1816
אַז דער קניפ איז מיר אויפגעגאנגען 2027	צווילינג – פֿרילינג 2471
ביי א סוחר, א גנב און א ציגיינער איז אלץ א קרן 2075	צונויף 2313
ווער קוואקעט ווי הינער? די דאטינער! ווער רייסט זיך די העלדזער? די בעלזער! 2000	עס האָט ווערט א ציבעלע; נאָ היר דערפאר א ציבעלע 2135
פארן ערשטן רייניש הענגט מען נישט, דער לא תגנוב הייבט זיך ערשט אן מיטן צווייטן 1814	צידה לדרך 2635
וואָס מאכסטו לאנגע שהייות 2310	עף קען נישט קיין צלם פאר קיין אלף 2065
נישט יעדער שוואַגער איז א שוואַגער און נישט יעדער שוואַיגער איז א שוואַגער 1839	פידהאָיצער קאַטשקעמאַכערס 2000
שוועבעלעך 2842	זיי קאַלובהען און ער שטלייכט 1814
און די שטייול איז צעריסן 2704	קאַמייניש – קאַמעניש [קאַמעניוס] 1301
א שטראַמעלע [שטריימעלע] וויל עך נישט; א ספּאָדיקיל וויל מעך נישט 2499	ער ווייסט נישט מאי קאמרה דרכי צין 1835
גאָט באשערט דעם שיכור זיין וויין און דעם שפינער זיין פלאקס 2609	א קאַן האָט אן אויער און האט קיין קאפ ניט 1564
שיר, שיעור, שיעור 2295	קאַנפאַס 2521
שלאַק – שלעק 2870	עס פאסט זיך ווי א קאַסע צו א לוח 2118, 2110
ס'איז די מעשה מיט שלום עליכמס טעפל 2301	קאַרדאַן 2353
	קאַרפּוס דאָ ליגט עס 2079
	קדחת 2872
	קוזאַק ודומיו 2882
	ער איז מיט אים קידער־ווידער 2136
	קיין 2538

שנאוצנפרעסער 2416
איך שפיי אויף דיר קלעק 2127
תכונה [=טוינע] 2305
תורת לאַקשן אמת 2134
תקיעת כף 2557
אלטער תרח 1506, 1533, 1545
תרפ"ט אלפים 2452

שליממזל גורל [גורם] 1839
גאָט זאָל אונדז אָפהיטן פאַר
שלעכטע שכנים 1725
ער לייגט אריין שמד־שטיק אין דער
יראה אריין 1847, 2205
ס'איז שמעון ומיטוואך 1610
שמעטערלינג 2789